VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas
Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas
Telefonai: (8-37) 490 222, 490 211
Faksas: (8-37) 490 233 el. paštas sek@mp.is.lt
Kaunas, 2015 m.

LR APLINKOS MINISTERIJA
VĮ VALSTYBINIS MIŠKOTVARKOS INSTITUTAS

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro patvirtinta:

2016 m. balandžio 12 d. Nr. D1-254

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Instituto direktorius .....
Alfredas Galaunė

Projektų vadovas .....
Artūras Gustainis

Kaunas, 2015 m.

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas
Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas
Telefonai: (8-37) 490 222, 490 211
Faksas: (8-37) 490 233

Recenzentas – Docentas, dr. Albinas Tebėra Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegijos direktorius.

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SA N T R A U K A

Vidinės miškotvarkos projektai – tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei ir skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Raseinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams. Pagal jį bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami miškai dešimt metų (nuo projekto patvirtinimo datos). Projektavimas atliktas naudojant 2014 m. valstybinės sklypinės miškų inventorizacijos duomenis.

Miškų inventorizacijos darbai atlikti vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtintia Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“, sklypiniu metodu, naudojant aerofotografavimo medžiagą – 2013 m. spektrozonines aerofotonuotraukas ir jų pagrindu sudarytus ortofotografinius žemėlapius. Lauko darbų metu natūroje nustatyta:

- medynų taksaciniai rodikliai (rūšinė sudėtis, amžius, aukštis, skalsumas, tūris ir kt.);
- augaviečių tipai (dirvožemio sąlygos);
- pomiškis ir trakas;
- miškų sanitarinė būklė.

Vykdyta sklypinė taksacija. Atliktas vykdytos miško ūkinės veiklos įvertinimas (pagrindinių neplynų kirtimų, ugdymo kirtimų, miško želdinių) ir numatytos ūkinės priemonės kitam vykmečiui. Taip pat patikslintos saugotinų augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai įrenginiai.

Svarbiausi VĮ Raseinių miškų urėdijos ūkio tikslai yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, visuomenės informavimas apie VĮ Raseinių miškų urėdijos miškus, jų būklę ir tvarkymą, miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms intensyvinimas, racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas, miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas, miškų ekosistemų tvarumo užtikrinimas, biologinės įvairovės išsaugojimas ir gausinimas bei miškų sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos gerinimas, ūkininkavimo saugomų teritorijų miškuose reglamentavimas pagal šių teritorijų tikslus bei uždavinius, visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas regiono ir šalies lygiu.

Siekiant šių tikslų įgyvendinimo miškotvarkos darbų ir projekto rengimo metu sprendžiami tokie pagrindiniai uždaviniai ir naudojamos tokios priemonės:

Miškų išteklių inventorizavimas VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje sklypiniu metodu, Kiekybinių bei kokybinių miškų našumo, ūkinės bei gamtinės būklės rodiklių nustatymas;

Saugomų teritorijų ir gamtos bei kultūros vertybių inventorizavimas VĮ miškų urėdijos teritorijoje ir priemonių jų apsaugai numatymas;

Miškų ūkio veiklos per praėjusį vykmetį analizė bei įvertinimas;

Miškotvarkos projekto, pagal kurį organizuojamas miškų ūkis ir atliekami visi miškų naudojimo, atkūrimo bei miško žemių tvarkymo darbai artimiausią dešimtmetį, parengimas.

VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje inventorizuotas bendras visų nuosavybės ir valdymo formų miškų plotas yra 43,3 tūkst. ha, iš kurių 42,39 tūkst. ha sudaro miško

žemė, teritorijos miškingumas 24,4 %. VĮ Raseinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomas bendras inventorizuotas plotas yra 19,49 tūkst ha ir tai sudaro 45,0 % bendro visų nuosavybės ir valdymo formų inventorizuoto ploto, iš jo valstybinės reikšmės miškai sudaro 19,47 tūkst ha ir kiti VĮ Raseinių miškų urėdijos plotai – 15 ha (užstatytos teritorijos, keliai, tvenkiniai ir kt.). VĮ Raseinių miškų urėdijos valdomas miško žemės plotas yra 19217 ha.

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ RODIKLIAI

Visas VĮ Raseinių miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų plotas (19471,8 ha) priskirtas septynioms girininkijoms: Viduklės, Padubysio, Pikčiūnų, Paliepių, Vadžgirio, Šimkaičių ir Birbiliškės, girininkijose plotas svyruoja nuo 2,27 tūkst. ha (Pikčiūnų g-ja) iki 3,52 tūkst. ha (Šimkaičių g-ja). Vidutinis girininkijos plotas yra 2,78 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 491 kvartalą, o kvartalai – į 12900 taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 39,7 ha, taksacinio sklypo plotas – 1,5 ha (smulkiausias sklypas 1,3 ha Šimkaičių g-ja, stambiausias – 1,9 ha Birbiliškės g-ja).

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti miškų grupėms ir pogrupiams: rezervatinių, I grupės miškų nėra, II grupės ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai miškai užima miškų teritorijos plotą – 11.2 % (2187.8 ha), III grupės apsauginiai miškai – 10.2 % (1984.8 ha) ir IV grupės ūkiniai miškai – 78.6 % (15299.2 ha) ploto.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 18028.2 ha (92,6 %), 5583.5 ha medynų yra kultūrinės kilmės, įveisti sodinant 28.7 % nuo bendro inventorizuoto ploto. Neapaugusių mišku plotų yra 633.4 ha (3.3 %) nuo miško žemės ploto, iš jų 504.0 ha kirtavietės, 56.5 ha – miško aikštės ir 15.9 ha – žuvusių medynų. Ne miško žemės yra 255.1 ha (1,3 % nuo bendro ploto), iš jų pelkių 14.5 ha, trasų (platesnių nei 10 m) 10.1 ha.

Bendras medynų tūris yra 3.81 mln. m^3. Vidutinis medynų tūris hektare – 211 m^3, brandžių medynų – 318 m^3 tūris hektare, vidutinis tūrio prieaugis sudaro 7,61 m^3. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,73, vidutinis visų medynų amžius – 44 metų.

Vyrauja minkštųjų lapuočių medynai, beržynai – 29.5 %, juodalksnynai – 21.1 %, drebulynai – 5.9 %. Eglynai apima 34.4 % medynų ploto, pušynai – 3.6 %. Kietieji lapuočiai, ąžuolas – 2.8 %, uosis – 0,4 % nuo visų medyno ploto.

Medynai III ir IV grupių miškuose pagal brandumo grupes: jaunuolynai sudaro 41,2 % (6565,4 ha), pusamžiai – 22,9 % (3648,2 ha), pribręstantys –8,6 % (1362,5 ha) ir brandūs – 27,3 % (4355,5 ha) ploto.

Vyrauja laikinai perteklingo drėgnumo augavietės (73,1 %), užmirkusios ir pelkinės augavietės užima 14,7 %, iš jų tik 3,5 % nusausintos. Tarp visų augaviečių vyrauja labai derlingos Ld augavietės (apie 43,7 %) tinkamos ąžuolynų, eglynų, uosynų, liepynų augimui. Derlingos Lc augavietės (21,8 %) tinkamos eglynų, beržynų, augimui. Užmirkusios Ud augavietės (7,3 %) tinkama juodalksnynų augimui. Nedaug augaviečių tinkamų pušies medynų augimui, t. y. Nb, Lb nederlingos augavietės (2,5 %).

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra Dubysos ir Tytuvėnų regioniniai parkai, devyni valstybiniai draustiniai: Pašešuvio kraštovaizdžio draustinis, Jūkainių geomorfologinis draustinis, Balčios ir Mituvos hidrografiniai draustiniai, Lapgirių ir Ariogalos botaniniai draustiniai, Praviršulio tyrelio botaninis–zoologinis draustinis, Dubysos ir Jūros ichtiologiniai draustiniai, taip pat ir Blinstrubiškio miško biosferos poligonas. Viduklės girininkijoje yra paprastosios pušies genetinis draustinis 16,3 ha (16,5 ha pagal sąvadą), Paliepių girininkijoje yra paprastojo ąžuolo genetinis draustinis 14,9 ha (14,3 ha pagal sąvadą), Šimkaičių girininkijoje yra du genetiniai draustiniai: karpotojo beržo 7,9 ha (8,4 ha pagal sąvadą) ir juodalksnio 11,4 ha (11,9 ha pagal

sąvadą). VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra biologinę įvairovę saugančios „Natura 2000“ teritorijos – trys paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST), ir dešimt vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (BAST). Į valstybinės reikšmės miškų plotą patenka dvi paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) ir trys vietovės, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (BAST).

VĮ Raseinių miškų urėdijoje valstybės saugomose teritorijose valstybinės reikšmės miškai užima 3,76 tūkst. ha (19,3 % nuo bendro VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų ploto). „Natura 2000“ teritorijose valstybinės reikšmės miškų yra (PAST) 1664 ha, o (BAST) – 287 ha. Šios teritorijos vietomis persidengia, todėl jų bendras plotas yra mažesnis.

MIŠKO ŪKINĖS VEIKOS 2005–2014 METAIS ANALIZĖ

Miškotvarkos projekte pateikta 2004 m. suprojektuotų ūkinių priemonių apimtis 2005–2014 metams ir jų įvykdymo analizė bei įvertinimas. Valstybinių miškų plotas keitėsi, todėl ilgesnio laikotarpio analizei naudotas sąlyginis plotas, daugiau dėmesio skirta paskutiniojo vykmečio (2005–2014) duomenų analizei, ją atliekant 19471,8 ha miškų plote. Išvados suformuluotos atlikus valstybinės reikšmės miškų rodiklių analizę, o atskirais atvejais apimant ir visus VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijos administruojamus miškus (miško apsauga, medžioklės ūkis).

Miško plotų kaita. Bendras miškų plotas 2014 m., lyginant su 2005 m. padidėjo 594 ha. Padidėjimą lėmė naujai inventorizuoti plotai, žemės apaugančios mišku 191 ha, be to 238 ha medynų inventorizuota pirmą kartą ir žemė skirta miškui įveisti 67 ha. Bendrą valstybinių miškų plotą lyginti su 1991 metų miškotvarkos duomenimis negalima, kadangi tuo metu valstybiniuose miškuose buvo inventorizuoti miškai kurie, nepriklausomybės metais tapo privatūs. Taigi lyginsime 2005 ir 2014 metų miškotvarkų duomenis.

VĮ Raseinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų plotas sumažėjo 38 ha, bet bendras valdomos ir naudojamos teritorijos plotas VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra didesnis 14,5 ha. Šį plotą sudaro miškų urėdijos valdomi keliai, girininkijų bei miškų urėdijos administracinių buveinių plotai, dirbamos žemės. Iš viso VĮ Raseinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų ir kitų plotų yra 19486,5 ha. Tokį ploto sumažėjimą (23,5 ha) lėmė naujai atlikti kadastriniai matavimai, kurių metu buvo patikslintos valstybinės reikšmės miškų ribos. Dalis ploto buvo išjungta iš valstybinės reikšmės miškų, ir pakliuvo į privačius ir kitų naudotojų miškus, keli hektarai miškų pakliuvo į kelių zonas.

Miškų rūšinės sudėties kaita. Medynų plotas padidėjo (183 ha). Dalis pelkių buvo įtaksuota medynais – 47,5 ha ir apie 21 ha buvusių dirbamų žemių, buvo apželdintos mišku. Be to 82 ha kitų miško žemių tapo medynais. Pagal medžių rūšis miškų ploto pokyčiai yra didesni. Spygliuočių medynų plotas padidėjo 1185 ha, bet pušynų sumažėjo 30 ha, o eglynų padidėjo 1215 ha. Eglynų plotai didėjo dėl plynų kirtaviečių atkūrimo egle, po didesnių apimčių neplynų kirtimų, po kurių dažniausiai susiformuoja eglynai, taip pat atkuriant egle, žemes skirtas miškui įveisti ir sėkmingai vykdant ugdymo kirtimus, po kurių buvusiuose minkštųjų lapuočių medynuose eglė tapo vyraujančia rūšimi. Pušynų plotai sumažėjo dėl didelių apimčių atvejinių kirtimų, po kuriu atsikūrė eglynai ir dalyje jaunuolynų dėl rūšių kaitos vyrauti pradėjo kitų rūšių medynai. Pasikeitus atkūrimo nuostatams, padidėjo plotų atkurtų savaiminiu žėlimu, ko pasėkoje sumažėjo pušies, o didėjo eglės ir minkštųjų lapuočių jaunuolynų plotai, kurie ankščiau būtų atkuriami spygliuočiais. Ąžuolynų plotai padidėjo – 72 ha dėka kirtaviečių atkurtų ąžuolu. Uosynuose, dėl šaknų ligų ir vykdytų sanitarinių kirtimų vyraujančiomis medžių rūšimis tapo kitos medžių rūšys, todėl uosynų sumažėjo 526 ha. Beržynų plotas sumažėjo 855 ha, dėl juodalksnio savaiminio žėlimo ir želdinimo drėgnose

augavietėse didėjo juodalksnynų plotai ir mažėjo beržynų plotai. Vykdant intensyvius ugdymo ir atvejinius kirtimus beržą keitė eglynai. Prieš tai paminėti veiksniai lėmė juodalksnynų padidėjimą 503 ha. Drebulynų ir Baltalksnynų plotas sumažėjo atitinkamai 193 ha ir 26 ha, juos daugiausiai pakeitė eglės juodalksnio ir beržo medynai ir dalyje kirtaviečių buvo atkurtas ąžuolas, eglė, o vykdant ugdymo ir atvejinius kirtimus drebulę keitė kitos medžių rūšys. VĮ Raseinių miškų urėdijos miškų rodikliai per praėjusį vykmetį labai pagerėjo.

Miško kirtimų analizė. Pagal 2005 – 2014 m. miškotvarkos projektą VĮ Raseinių miškų urėdijoje kasmet buvo numatyta iškirsti po 82.2 tūkst. m^3 (arba 4,6 m^3/ha) likvidinės medienos. Faktiškai šio projekto galiojimo laikotarpiu vidutiniškai buvo iškertama po 79.6 tūkst. m^3 likvidinės medienos (įvykdymas – 96.8%). 2005 m. miškotvarka miškų urėdijoje suprojektavo kirtimo apimtis neviršijančias metinį bendrąjį medienos prieaugį (92 %.) iš 1 ha iškertant po 5,6 ktm bendro arba 4,6 ktm likvidinio tūrio (pagrindiniais – 3,3 ktm.). 4 grupės miškuose naudojimas iš 1 ha bendrojo prieaugio naudojimo procentas yra 95 %, 3 grupės miškuose – 98 %, o 2-os grupės miškuose tik 53 %. Vidutiniškai per metus VĮ Raseinių miškų urėdija pagrindiniais kirtimais kirto 279,6 ha ploto ir 54,4 tūkst. m³. medienos. Kadangi per vykmetį buvo vykdyta daugiau sanitarinių plynų ir rinktinų kirtimų, negu projektuota, VĮ Raseinių miškų urėdija iškirto panašų plotą pagrindiniais kitimais, bet kirto tūrio mažiau, nes sanitariniais kirtimais kirsti medynai buvo žymiai mažesnio skalsumo ir tūrio, be to buvo kertama ir didesnis plotas neplynais kirtimais, kurių iškertamas tūris yra mažesnis negu plynuose kirtimuose. Projektuotos metinės ugdomųjų kirtimų apimtys pagal visus kirtimo būdus buvo viršytos: pagal plotą, jaunuolynų ugdymas – 100,9 %, retinimai – 100,6 %, einamieji – 100,3 %, pagal tūrį atitinkamai, 440 %, 114,6 %, 92 %. Sanitarinių kirtimų apimtys viršytos 130 %. Kitų kirtimų ir papildomo pagrindinio kirtimo projektuota norma išliko beveik tokia pati.

Medynų struktūra. Medynų amžiaus struktūra III – IV miškų grupių medynuose nepalanki tolydiniam medienos naudojimui. Pušynuose jaunuolynai sudaro 10,7 %, kai eglynuose 64,8 %, beržynų jaunuolynų yra 24,8 %, o juodalksnynų – 40,9 %. Brandžių medynų plotas III ir IV miškų grupių miškuose per vykmetį padidėjo 211 ha (III – 41 ha, IV – 170 ha), pribręstančių medynų plotas III miškų grupės miškuose sumažėjo 53 ha, o IV miškų grupės miškuose pribręstančių medynų sumažėjo 658 ha.

Medynų tūrio kaita. Paskutinio vykmečio žėlinių įvertinimas: plynose kirtavietėse paliktose želti vyrauja atžėlimas juodalksniais 69,6 %, beržais 21,4 %, drebulėmis 2,3 %, spygliuočiais 5,9 %. Jaunuolynų charakteristika pateikta girininkijų miško žėlinių žinialapiuose. Medynų tūriai viename hektare III ir IV miškų grupių miškuose padidėjo atitinkamai 25 m³ ir 35 m³ .

Miško atkūrimas. Per vykmetį (2005-2014) plynai iškirsta 2341 ha medynų. Želdinta 58,7 % kirtaviečių, savaime atžėlė 20,2 %, dar neatkurtos kirtavietės užima 21,1 % ploto. Per vykmetį valstybinės reikšmės miškuose įveista 1925,1 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai užima 75.6 %, patenkinami – 23,9 %, blogi – tik 0,4 %. Žuvę želdiniai – 0,1 %, ir jie atkurti. Želdintos rūšys vyrauja 98,2 % plote. Sklypų, kuriuose vyrautų atžėlusios lapuočių rūšys yra tik 0,9 %. Po laja likusių želdinių yra 0,5 % ir polajinių želdinių tik 5,2 ha. Tai rodo, kad VĮ Raseinių miškų urėdija pakankamai gerai atlieka želdinių priežiūros darbus. Sklypuose kur vyrauja savaiminės medžių rūšys yra visos galimybės ugdymo kirtimais pagerinti jaunuolynų rūšinę sudėtį Paskutinio vykmečio žėlinių įvertinimas: plynose kirtavietėse paliktose želti vyrauja atžėlimas juodalksniais 69,6 %, beržais 21,4 %, drebulėmis 2,3 %, spygliuočiais 5,9 %.

Miško rekreacija. Gerinant poilsiavimo sąlygas miškuose VĮ Raseinių miškų urėdijos pastangomis įrengta per 27 įvairios paskirties rekreacijos objektų (1 stovyklavietė, 11 poilsiaviečių, 11 atokvėpio vieta, 4 pėsčiųjų rekreaciniai takai). Objektus visuomenė intensyviai naudoja, todėl dalis jų susidėvėję. Jiems būtina priežiūra ir remontas. Geriausiai rekreacinė infrastruktūra išvystyta Padubysio girininkijoje.

Priešgaisrinė apsauga. VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje visų inventorizuotų miškų pirmos degumo klasės yra 15 %. valstybinės reikšmės miškuose pavojus kilti gaisrams truputį didesnis – 24 % pirmos degumo klasės miškų, antros – 16 % ir trečios – 60 %. Per 10 metų miškų urėdijos teritorijoje užfiksuoti 7 gaisro atvejai, iš jų 2 valstybiniuose miškuose. Gaisru apimtas plotas 3,67 ha, iš jo 2,65 ha (72,2 %) privačiuose ir kt. valdytojų miškuose. Vidutinis gaisravietės plotas yra 0,52 ha valstybinės reikšmės miškuose – 0,51 ha. VĮ Raseinių miškų urėdijoje nėra įdiegta gaisrų stebėjimo video sistemos. Priešgaisrinių bokštų nėra.

Miškų sanitarinė būklė. Sanitarinė būklė VĮ Raseinių miškų urėdijoje gana gera, nors po 2012 m. vėjų, buvo nemažai išversta medynų ir išlaužyta medžių ir susidarė palankios sąlygos atsirasti liemenų kenkėjams, laiku likvidavus vėjavartas bei pradėjusius džiūti eglynus VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2014 m. pabaigoje liko tik 80 ha įvairių faktorių pažeistų medynų. Dėl gaisrų padarytų pažeidimų medynų nežuvo. Didelių ligų židinių ar kenkėjų invazijų 2014 metais praktiškai neliko.

Medžioklėtvarka. Elninių žvėrių gausa 2013 m. viršija leistiną teritorijos talpą 2,2 karto. Valstybinės reikšmės miškuose elniniai žvėrys I ir II amžiaus klasių medynų plotuose nukandžiojo pušų, eglių ūglius 37.7 ha. Paskutiniųjų metų pažeidimų nenustatyta. Briedžiai ir taurieji elniai žievę laupo dažniausiai III–V amžiaus klasių medynuose (pušynus I-II amžiaus klasės). Daugiausia pažeista eglės medynų, –jie sudaro 77.4 % nuo pažeidžiamų medynų ploto. Bendras pažeistas plotas valstybinės reikšmės miškuose – 158.8 ha. Daugiausia tai ankstesnio laikotarpio pažeidimai. VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra 3.0 ha medynų, kuriuos patvenkė bebrai. Medienos nuostoliai patvenktuose medynuose 231 m^3. Dėl bebrų patvenkimo žuvo 4.4 ha medynų.

Miškų sertifikavimas. Kasmetinis sertifikavimo auditas urėdijoje atliktas 2015 m. birželio 18-19 d. Iškelti koregavimo veiksmų reikalavimai (KVR) įvykdyti nustatytu laiku. FSC prekinių ženklų naudojimo licencijos numeris FSC-C019113. Sertifikatas galioja nuo 14 rugsėjo 2014 m. iki 13 rugsėjo 2019 m.

2019 m. reikės atlikti VĮ Raseinių miškų urėdijos resertifikavimą, kuris privalomas kas 5 metus.

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS

Miško kirtimai. Pagrindinių miško kirtimų norma apskaičiuota vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos patvirtinimo“. Kirtimai išdėstyti teritorijoje, vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis patvirtintomis 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79, ,, Dėl miško kirtimo taisyklių patvirtinimo “. Pagrindinių kirtimų projektas parengtas pirmajam penkmečiui, po to, aktualizavus duomenų bazę, kirtimai bus suprojektuoti kitam penkmečiui.

Ugdymo kirtimų būtinumas nustatytas miško sklypams pagal miškininkystės reikalavimus. Sanitarinių kirtimų apimtis apskaičiuota pagal medynuose (pradedant nuo 45 metų amžiaus) natūraliai iškrentančios medyno tūrio dalies procentą ir koreguojant kirtimo normą pagal miškotvarkos metu nustatytą sausuolių ir virtuolių kiekį.

Metinis medienos naudojimas sudaro 83.4 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniams kirtimams tenka 75.5 %, tarpiniams kirtimams – 24.5 % nuo iškertamo likvidinio tūrio.

II miškų grupės miškuose pagrindinis naudojimas bus kertamas tik neplynais kirtimais. Neplyni kirtimai III miškų grupės miškuose sudarys 6.5 % kertamo ploto, o IV miškų grupės miškuose – 11.9 % kertamo ploto. Pirmajame penkmetyje plynais kirtimais projektuojama iškirsti 1252.7 ha, iš jų 87.9 % ploto IV grupės ūkiniuose miškuose.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

1.1. lentelė

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinio tūrio % nuo bendro tūrio	likvidinis tūris, tūkst. m^3 pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	252	76.8	63.0	82	0.9	7.5	54.6
Ugdymo kirtimai	519	21.5	10.3	48	0.8	0.8	8.7
Sanitariniai kirtimai	-	12.5	10.0	80	2.2	1.3	6.5
Kiti kirtimai	1.7	0,1	0,1	80	**0.1**	-	-
Iš viso	**772.7**	**110.9**	**83.4**	**75**	**4.0**	**9.6**	**69.8**

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto kasmet bus iškertama po 6,2 m^3 bendro tūrio arba 4,6 m^3 likvidinės medienos tūrio (iš jų pagrindiniais kirtimais 3,5 m^3/ha). Pagal miškų grupes likvidinio tūrio pagrindiniais kirtimais iškertama: II – 0,4, III – 4.1 ir IV – 3.5 m^3/ha. Einamasis medynų tūrio prieaugis – 7,61 m^3/ha. II miškų grupės miškuose per vykmetį projektuojama vidutiniškai iškirsti 32.6 %, III – 95.9 %, IV – 64.6 % einamojo tūrio prieaugio. Medienos naudojimo procentas nuo viso medienos tūrio – 2,9 %. Kasmet miško kirtimai bus vykdomi 4,2 % visų medynų ploto.

Potencialiai galimi metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai. Ekologiniu požiūriu ne visi potencialūs energetinės medienos ištekliai kirtimuose gali būti panaudoti nepažeidžiant miško ekosistemos. Realus, galimas paimti iš miško kelmų, šakų ir plonų stiebų kiekis nustatomas atsižvelgiant į augavietes. Neturtingose augavietėse, siekiant išsaugoti natūralų jų derlingumą, o užmirkusiuose – siekiant kirtimų metu mažiausiai sužaloti dirvožemį, dalis šakų ir plonų stiebų yra paliekami kirtimo vietoje. Energetinės medienos metiniai ištekliai VĮ Raseinių miškų urėdijoje iš viso sudaro 28273 m³, iš jų: jaunuolynų ugdymuose – 5233 m³, retinimuose ir einamuosiuose kirtimuose – 2615 m³ ir iš pagrindinių kirtimų – 20425 m³. Kirtimo atliekos sudarys apie 33.9 % nuo suprojektuoto kirsti likvidinio tūrio. Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 37.6 %, malkos – 30.6 %, sausuoliai – 8 %, smulkūs stiebai – 18.5 % ir stiebų viršūnės 5.3 %. Kelmų biomasę panaudoti bus galima tik ateityje. Pagrindinę energetinės medienos biomasę sudarys šakos ir malkos.

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 631.6 ha inventorizuotų neapaugusių mišku plotų (kirtavietės, aikštės, žuvę medynai ir žemė miškui įveisti.) ir 1252.7 ha suprojektuotų 2016–2020 metams plynų kirtimų. Iš viso 1884.3 ha želdinti numatoma apie 58.2 %, paliekama želti – 41.8 % ploto. Apie 87 % želdomų plotų sudarys mišrūs želdiniai. Metinė miško želdinimo apimtis pirmajam penkmečiui – 154 ha (bendra atkūrimo metinė apimtis – 252 ha). Gryni ąžuolo ir mišrūs želdinai su liepa sudaro 1,6 %, o mišrūs eglės su ąžuolais ir ąžuolo mišrūs želdiniai su egle sudarys apie 27.2 % viso želdomo ploto.

Miško selekcija ir sėklininkystė. VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra išskirti 4 miško genetiniai draustiniai. Paprastosios pušies (17PGD103) Viduklės girininkijoje bendras plotas – 16,5 ha pagal sąvadą, o pagal sklypų plotą patenkančių į pušies genetinį draustinį – 16,3 ha, ploto skirtumas susidaro dėl linijinių objektų (kelių, griovių). Ąžuolo miško genetinis draustinis (17ĄGD023) Paliepių girininkijoje. plotas 14,3 ha pagal sąvadą, juodalksnio miško

genetinis draustinis (17JGD019) Šimkaičių girininkijoje. plotas 11,9 ha pagal sąvadą ir beržo miško genetinis draustinis (17BGD044) Šimkaičių girininkijoje, plotas 8,4 ha pagal sąvadą. VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra išskirtos 2 eglės sėklinės plantacijos Paliepių (4,9 ha) ir Padubysio (7,3 ha)girininkijose. VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra išskirta 6 miško sėkliniai medynai: maumedžio – Paliepių g-je (1,8 ha), juodalksnio du sėkliniai medynai Birbiliškės g-je (13,1 ha ir 16,4 ha), beržo – Viduklės g-je (5,5 ha), liepos – Paliepių g-je (7,0 ha) ir ąžuolo sėklinis medynas Viduklės g-je (10,2 ha). VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra atrinkta 63 rinktiniai medžiai.

Miško apsauga. Apskaičiuota sanitarinių kirtimų apimtis 10 tūkst.m^3 likvidinės medienos per metus. Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl Miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“, rekomenduotos biologinės, cheminės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio miškų tvarkymo planas visai miškų teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis. Pirmos degumo klasės miškų yra 15 %, antros degumo klasės – 20 % ir trečios – 68 % ploto. Numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas (10 km.) ir 5 km įrengti naujų mineralizuotų juostų, parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Medžioklės plotai suskirstyti medžioklės plotų vienetais. Atsižvelgiant į elninių žvėrių gyvenamosios teritorijos rajonavimo principus, miškingumo procentą ir miškų masyvų išsidėstymą, tikslinė elninių žvėrių rūšis yra taurusis elnias. Apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius – 543 sąlyginiai elniai (18 briedžių ir 379 elniai, stirnos – 440). Leistina šernų banda – 613 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis (98,1 t). Esamam miškų plotui rekomenduojama 39,8 ha pašarinių laukelių ir apie 600 biotechninių priemonių. Naudoti apie 427 ha plote apsaugos priemones nuo žvėrių ūglių pažeidimų ir 4,8 ha priemones nuo liemenų pažeidimo, bei 15,6 ha tveriant tvoras.

Miškų sausinimas. Miškų sausinimas ateinančiam vykmečiui pagal techninius projektus nenumatomas. Tikslingos sausinti žemės užima apie 154 ha arba 35 % viso nenusausinto hidromelioracinio fondo. Iš šio ploto nesudaro atskiro masyvo didesnio kaip 50 ha ploto miško , kad būtu tikslinga vykdyti sausinimo darbus.

Rekreacija ir poilsio organizavimas miškuose. VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje 215,9 ha miškų (1,1 % viso miškų ploto) yra rekreaciniai miškai. Šiems miškams priskirti miško parkai, rekreaciniai miško sklypai, parkų rekreacinės zonos miškai, miestų miškai. VĮ Raseinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems valstybinės reikšmės miškams parengtas rekreacinio sutvarkymo projektas. Įrengti 27 rekreacijos objektai (3 vnt. yra regioniniuose parkuose), kurių dalį numatyta atnaujinti (5 vnt.). Rekomenduojama įrengti naują rekreacinį pažintinį taką. Rekreacinei miškų vertei padidinti buvo projektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai (17,1 ha). VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje kultūros paveldo objektų valstybinės reikšmės miškuose yra 6 ir iš jų 3 Dubysos regioniniame parke ir 2 gamtos paveldo objektai 1 – Dubysos regioniniame parke.

Gamtosauginių priemonių planas. Jį sudaro aiškinamasis raštas ir žemėlapis M1:50 000, girininkijoms M1:20 000. Jame aprašytos saugomos teritorijos, gamtos paveldo objektai, Raudonosios knygos augalų radavietės, paukščių lizdavietės, kertinės miško buveinės, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: pušynai, augantys Pa ir Pb augavietėse, natūralios miško pelkės (neapaugusios medynais), mažos miško aikštelės ir laukymės, miško sklypai su pavieniais bioįvairovės medžiais ar senmedžiais. Pateiktas visas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės užtikrins tausojantį, daugiatikslį miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūros vertybių ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat ekonominę naudą.

Esant dabartiniam išlaidų lygiui bei palankioms medienos kainų tendencijoms, VĮ miškų urėdija planuojamu laikotarpiu galėtų dirbti pelningai, bendrasis pelningumas siektų 7,8 %.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes.

Projekto vadovas Artūras Gustainis
2015 m. gruodžio 14 d.

T U R I N Y S

Turinys 15
Lentelių sąrašas 17
Priedai 20
Procedūriniai dokumentai 20
Žemėlapiai 20
Įvadas 21
Miškų urėdijos pagrindiniai miško ūkio tikslai ir uždaviniai 23
1. Analitinė dalis 26
1.1. projektinės situacijos analizė 26
1.1.1. miškų urėdijos istorija 26
1.1.2. miškų urėdijos miškų tvarkymas 27
1.1.3. ekonominių ir socialinių poreikių prognozė 37
1.2. miškų urėdijos veiklos teritorijos charakteristika 40
1.2.1. fizinė–geografinė charakteristika 40
1.2.2. miškų urėdijos ekonominė ir socialinė aplinka 43
1.2.3. miškų urėdijos veiklos teritorijos keliai ir geležinkeliai 45
1.2.4. administracinis ir kadastrinis teritorijos suskirstymas 48
1.2.5. miškų urėdijos veiklos teritorijos miškų pasiskirstymas pagal administracinius vienetus, nuosavybės formas ir funkcinę paskirtį 49
1.2.6. saugomos teritorijos. gamtosaugos ir kultūros paveldo teritorijų ypatybės 53
1.2.6.1. saugomos teritorijos ir gamtosaugos teritorijų ypatybės 53
1.2.6.2. kultūros paveldo teritorijų ypatybės 60
1.3. miškų urėdijos teritorijos charakteristika 62
1.3.1. miškų urėdijos struktūriniai padaliniai 62
1.3.2. miškų urėdijos teritorija pagal augavietes ir žemės naudmenas 63
1.3.3. miškų urėdijos miško žemė pagal funkcinę paskirtį 69
1.3.4. miškų urėdijos medynų dendrometrinė charakteristika 73
1.3.5. miškų urėdijos medynų kokybinė būklė 89
1.3.6. miškų urėdijos specifinių teritorijų miškų charakteristika 91
1.3.7. medžioklės plotų ir medžiojamosios faunos charakteristika 94
1.4. miškotvarkos projekto įvykdymo analizė 97
1.4.1. ūkinės veiklos analizės tikslas ir uždaviniai 97
1.4.2. vykdytos ūkinės priemonės ir jų rezultatai 97
1.4.2.1. medienos ruoša 97
1.4.2.2. medynų ugdymas ir priežiūra 101
1.4.2.3. miško atkūrimas 102
1.4.2.4. miško sėklininkystė 107
1.4.2.5. miško priešgaisrinė apsauga 110
1.4.2.6. miško sanitarinė apsauga 112
1.4.2.7. miško apsauga nuo teisės pažeidimų 115
1.4.2.8. miškų sausinimas 116
1.4.2.9. miško kelių tiesimas 118
1.4.2.10. žvėrių poveikis miškų būklei 119
1.4.2.11. miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizė 122
1.4.3. ekonominiai miško ūkinės veiklos rezultatai 138
1.4.4. miškotvarkos projekto vykdymo įvertinimas 140
2. Projektinė dalis 144
2.1. projektavimo pagrindas ir užduotis 144
2.2. miškų urėdijos miškų suskirstymas pagal tikslinę funkcinę paskirtį 145
2.3. medienos ruoša 146

2.3.1. pagrindiniai miško kirtimai 146
2.3.2. medynų ugdomieji kirtimai 156
2.3.3. medynų sanitariniai kirtimai 159
2.3.4. kiti kirtimai 160
2.3.5. projektuojama medienos ruošos norma 162
2.3.6. potencialiai naudotinų miško kirtimų atliekų kiekio įvertinimas 166
2.4. jaunuolynų priežiūra ir ugdymas ... 170
2.5. miško atkūrimas ir įveisimas ... 171
2.5.1. miško atkūrimas ir įveisimas 171
2.5.2. medynų gerinimo priemonės želdant 175
2.6. miško sėklininkystė ... 183
2.7. miško priešgaisrinė apsauga ... 186
2.8. miško sanitarinė apsauga ... 189
2.9. miško sausinamasis tinklas ... 190
2.10. miško kelių tinklas, jų tiesimo, rekonstravimo, remonto apimtys ... 191
2.11. naudingųjų išteklių mažieji karjerai, jų priežiūra, eksploatavimas ir rekultivavimas ... 193
2.12. kitų ūkinių priemonių poreikis ir projektavimas ... 193
2.13. medžioklėtvarkos sprendiniai ... 194
2.14. biologinės įvairovės apsauga ... 197
2.15. socialinės miškų funkcijos stiprinimas ... 199
2.16. nemedieninis miško naudojimas ... 202
2.17. projektavimo ypatumai valstybiniuose parkuose ir draustiniuose ... 204
2.18. gamtotvarkos planuose numatytų ūkinių priemonių projektavimas ... 206
2.19. priemonių, kurių įgyvendinimui numatoma teikti paraiškas Europos Sąjungos paramai gauti, projektavimas ... 207
2.20. FSC miškų tvarkymo sertifikavimo reikalavimų įgyvendinimas miško ūkinėje veikloje ... 211
3. Baigiamoji dalis 213
3.1. projektinių sprendinių vertinimas ... 213
3.1.1. ekonominis vertinimas 213
3.1.2. ekologinis vertinimas 218
3.1.3. socialinis vertinimas 221
3.2. miškotvarkos projekto priežiūra ir tikslinimas ... 223
3.2.1. miškotvarkos projekto priežiūra 223
3.2.2. miškotvarkos projektų tikslinimas 223
Literatūra 225

L E N T E L I Ų S Ą R A Š A S

1.1. projektuojama metinė kirtimų apimtis 12
1.2. miškų urėdijos ir girininkijų plotų kaita pagal vykdytas miškotvarkas 27
1.3. miškų urėdijos ir girininkijų vadovaujančiųjų darbuotojų bei miškotvarkos specialistų, vykdžiusių darbus, sąrašas. 35
1.4. kartografinės medžiagos sudėtis 36
1.5. kita projekto medžiaga 36
1.6. VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje esančių didesnių upių sąrašas 40
1.7. medienos realizacija 44
1.8. kelių statistika 47
1.9. miško žemės plotas pagal administracinius vienetus ir nuosavybės formas 49
1.10. miško žemės plotas pagal naudotojų grupes ir savivaldybes 50
1.11. miško žemės ploto ir teritorijos miškingumo kaita 51
1.12. teritorijos miškingumas pagal girininkijas 52
1.13. miškų urėdijos veiklos teritorijos miškų grupės ir pogrupiai 52
1.14. saugomų teritorijų miškų bendra charakteristika 58
1.15. miškų ploto pasiskirstymas pagal nuosavybės formas (ha) 62
1.16. girininkijų apibūdinimas 63
1.17. augaviečių charakteristika valstybinės reikšmės miškuose 64
1.18. medynų plotai pagal augavietes 65
1.19. brandžių medynų vidutinis tūris pagal augavietes (III ir IV miškų grupėse) 66
1.20. medynai pagal miško tipų serijas 67
1.21. plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas (ha) 68
1.22. miškų grupės ir pogrupiai 71
1.23. medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis 72
1.24. miškų pasiskirstymas pagal grupes ir girininkijas 73
1.25. medynų plotų pasiskirstymas pagal girininkijas 74
1.26. III ir IV miškų grupių medynai pagal brandumo grupes 78
1.27. medienos tūriai pagal vyraujančias ir sudėtines 80
1.28. medynų tūriai pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis, % 81
1.29. bendras medienos tūris ir biomasė 82
1.30. medynų pasiskirstymas pagal kilmę ir mišrumą 82
1.31. medynų plotų pasiskirstymas bonitetais 83
1.32. medynų plotų pasiskirstymas skalsumais 84
1.33. reti 0,2-0,4 skalsumo medynai . 86
1.34. medynų vidutiniai rodikliai 86
1.35. medynų kokybinės būklės rodikliai 90
1.36. valstybinių draustinių miškų charakteristika 92
1.37. valstybinių regioninių parkų miškų charakteristika 92
1.38. rekreacinių miškų charakteristika 93
1.39. medžioklės plotai pagal medynų mišrumą 95
1.40. kanopinių žvėrių gausos kitimo ir sumedžiojimo dinamika 2010 – 2015 metų laikotarpyje 96
1.41. ūkinių darbų metinė apimtis pagal miškotvarkos projektą ir jos vykdymas 98
1.42. miško kirtimų apimtis 2005 – 2014 metais 99
1.43. neplyni pagrindiniai kirtimai atlikti per paskutinįjį vykmetį 100
1.44. ugdomųjų kirtimų apimtys 2005– 2014 metais 101
1.45. įvykdytų ugdomųjų kirtimų įvertinimas (2005-2014 m.) 102
1.46. miško atkūrimas (2005–2014) pagal miškų urėdijos ataskaitas 102
1.47. paskutinio vykmečio želdinių charakteristika. 2005 – 2014 m. 103
1.48. želdinių būklės įvertinimo raida 103

1.49. miško atkūrimas per vykmetį plynai iškirstose biržėse 105
1.50. vykmečio želdiniai (2005-2014) pagal želdintas medžių rūšis ir augavietes 105
1.51. kirtaviečių plotas pagal metus, atkūrimo būdus ir girininkijas 106
1.52. miško žėlimas ne miško žemėje 107
1.53. VĮ Raseinių miškų urėdijos sėklinės bazės objektai 109
1.54. miško gaisrai miškų urėdijos veiklos teritorijoje 2005-2014 metais 110
1.55. miškų degamumo klasės 111
1.56. miškų sanitarinė būklė ir atliktos miško sanitarinės apsaugos priemonės 114
1.57. atliktos miško sanitarinės apsaugos priemonės 115
1.58. neteisėti miško kirtimai per 2012-2014 metus 116
1.59. hidromelioracinis tinklas 117
1.60. kelių įrengimo ir remonto darbų apimtis ir išlaidos 118
1.61. elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas miškų urėdijoje nukandžiojant ūglius 119
1.62. elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas miškų urėdijoje nulaupant žievę 120
1.63. elninių žvėrių pažeistos medžių rūšys girininkijose nukandžiojant ūglius 120
1.64. elninių žvėrių pažeistos medžių rūšys girininkijose nulaupant žievę 121
1.65. bebrų daroma žala 121
1.66. miško rodiklių kitimas pagal trijų miškotvarkų duomenis 123
1.67. medžių rūšių plotų kaita pagal vyraujančias medžių rūšys 126
1.68. III ir IV miškų grupių jaunuolynų plotų kaita pagal vyraujančias medžių rūšis 127
1.69. I amžiaus klasės jaunuolynų vyraujančių medžių rūšių plotas (III+IV grupės) 128
1.70. brandžių medynų plotų kaita 133
1.71. bendrojo medžių tūrio prieaugio balansas valstybinės reikšmės miškuose 135
1.72. rodikliai prieaugio balanso nustatymui 136
1.73. medienos prieaugis ir jo naudojimas 2005-2014 m. 137
1.74. ekonominių veiklos rezultatų rodikliai 139
2.1. minimalūs medynų pagrindinių kirtimų ir gamtinės brandos amžiai 146
2.2. paskutinės amžiaus klasės iki brandžių medynų ir brandžių medynų plotas, vidutinis brandžių medynų amžius ir tūris 1 ha pagal miškų grupes 148
2.3. eksploatacinio fondo medynų vidutinis amžius ir vidutinis tūris 1 ha 149
2.4. pagrindinių kirtimų metinė apimtis 150
2.5. apskaičiuota metinė pagrindinių kirtimų apimtis pagal girininkijas 152
2.6. suprojektuotos pagrindinių kirtimų biržės palyginimas su apskaičiuota kirtimo norma 153
2.7. perbrendusių medynų kirtimai suprojektuotoje biržėje (plynai ir neplynai) 155
2.8. ugdomųjų kirtimų amžiai 157
2.9. suprojektuoti ugdomieji kirtimai 158
2.10. metinė ugdomųjų kirtimų apimtis 159
2.11. metinis natūraliai iškrentantis tūris 160
2.12. projektuojama vykmečiui metinė kirtimų apimtis 163
2.13. miško naudojimo rodikliai 164
2.14. metinė miško kirtimų apimtis pagal girininkijas 165
2.15. VĮ Raseinių miškų urėdijos potencialiai galimi metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai 167
2.16. metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai 168
2.17. metinė jaunuolynų ugdymo apimtis 170
2.18. projektuojamos želdinių ir žėlinių apsaugos ir priežiūros apimtys pagal girininkijas 171
2.19. miško atkūrimo fondas 172
2.20. miško atkūrimo būdai 174
2.21. miško atkūrimo darbų apimtis 176
2.22. miško atkūrimo darbų apimtis (ha) pagal girininkijas 178
2.23. ūkinių priemonių sistema ąžuolynų atkūrimui 180
2.24. medelyne auginamų sodmenų asortimentas 184

2.25. paruošta sėklų per metus 184
2.26. sodmenų poreikis 185
2.27. miškų degumo klasės 187
2.28. preliminarinė metinė miško sanitarinių apsaugos priemonių apimtis dešimčiai metų 189
2.29. nenusausintas hidromelioracinis fondas (NHF) Valstybinės reikšmės miškuose 190
2.30. kelių tiesimas (statyba) ir remontas (rekonstrukcija) 192
2.31. mažųjų karjerų sąrašas 193
2.32. leistinas briedžių, tauriųjų elnių, stirnų ir šernų skaičius miškų urėdijos valdomuose miškuose 194
2.33. minimalus kasmetinių papildomų pašarų kiekis esant leistinam žvėrių tankiui 196
2.34. rekomenduojami biotechniniai įrenginiai ir pašariniai laukeliai 196
2.35. želdinių ir žėlinių apsauga nuo elninių žvėrių pakenkimo 197
2.36. privačių savininkų mokymas ir paslaugų teikimas VĮ Raseinių miškų urėdijoje 201
2.37. grybų ištekliai vį Raseinių miškų urėdijos miškuose 203
2.38. miško trakas 203
2.39. miško ūkinių priemonių metinė apimtis saugomų teritorijų miškuose 206
3.1. projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių tūrio struktūra pagal medžių rūšis 213
3.2. projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių sortimentinė struktūra bei sortimentų vertė 214
3.3. vykmečiui planuojamas metinis kirstinos medienos kiekis pagal medžių rūšis 215
3.4. vykmečiui planuojamas metinis kirstinos medienos pasiskirstymas pagal medžių rūšis ir padaringumą 216
3.5. planuojamos metinės kirstinos medienos piniginis įvertinimas nenukirsto miško kainomis 216
3.6. planuojamos metinės pajamos ir išlaidos 2016 - 2020 metais 217

P R I E D A I

1 priedas. žemės pasiskirstymas pagal naudmenas 229
2 priedas. žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir girininkijas 230-231
3 priedas. žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir miškų grupes 232
4 priedas. žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir kadastro vietoves 233-237
5 priedas. medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis 238-245
6 priedas. medynų plotai ir tūriai pagal brandumo grupes 246
7 priedas. medynų plotai pagal bonitetą ir skalsumą 247
8 priedas. brandžių ir perbrendusių medynų plotų pasiskirstymas skalsumais 248-249
9 priedas. medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases 250-265
10 priedas. medynų plotai (ha) pagal augavietes 266-267
11 priedas. augaviečių plotai pagal žemės naudmenas 268-270
12 priedas. valstybės saugomų teritorijų žiniaraštis 271-273
13 priedas. medynų plotų kaita pagal amžiaus klases 274-275
14 priedas. suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (III-IV miškų gr.) 276-277
15 priedas. neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (III-IV miškų gr.) 278
16 priedas. plynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika 279
17 priedas. neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika 280
18 priedas. plynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika 281
19 priedas VĮ Raseinių miškų urėdijos kelių statybos ir remonto darbų schemos 282-289

P R O C E D Ū R I N I A I D O K U M E N T A I

Miškotvarkos mokslinės techninės tarybos (2015.05.21 d. Nr. 36) protokolas 291-293
Pasitarimo įvykusio VĮ Raseinių miškų urėdijoje. 2015 m. rugsėjo 15 d. protokolas 294-295
Pažymos dėl miškotvarkos lauko darbų VĮ Raseinių mu teritorijoje patikrinimo 296-300
Miškotvarkos mokslinės techninės tarybos (2015.12.10 d. Nr. 38) protokolas 301-303
Skelbimas vietiniame laikraštyje dėl rengiamo VĮ Raseinių mu vidinės miškotvarkos projekto viešo svarstymo 304
VĮ Raseinių mu. posėdžio protokolas 2015-12-14 m. ir dalyvių sarašas ir recenzija 305-309
Dubysos RP išvados, dėl VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto derinimo 310
Viešvilės GR direkcijos išvados, dėl VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto derinimo 311-314
Kultūros paveldo departamento Tauragės skyriaus išvados, dėl VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto derinimo 315
Kultūros paveldo departamento Kauno skyriaus išvados, dėl VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto derinimo 316
LR aplinkos ministerijos Valstybinės miškų tarnybos išvada dėl VĮ Raseinių mu vidinės miškotvarkos projekto derinimo 317
LR Aplinkos ministro įsakymas 2016 04 12 Nr.D1-254 318

Ž E M Ė L A P I A I

VĮ Raseinių miškų urėdijos administracinis suskirstymas 49
VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų plotų žemėlapis 51
VĮ Raseinių miškų urėdijos miškų grupių žemėlapis 52
VĮ Raseinių miškų urėdijos vyraujančių medžių rūšių žemėlapis 81

Į V A D A S

Apie Raseinių miškų tvarkymą ir administravimą iki I-ojo pasaulinio karo, duomenų mažai, todėl plačiau neaprašoma. VĮ Raseinių miškų urėdija dabartinius miškus administravo jau 1919–1922 metais.

Raseinių miškų urėdija buvo įsteigta 1919 metais. 1920–1922 metais, vykdant žemės reformą, visi miškai didesni kaip 25 dešimtinės (27 ha) buvo suvalstybinti. Šie ir buvę valstybiniai miškai priskirti miškų urėdijoms. Pirmosios miškotvarkos metu 1926 m.) Raseinių urėdijai priklausė Kražių, Kelmės, Viduklės, Lyduvėnų, Šiluvos, Tytuvėnų, Padubysio, Vadžgirio, Šimkaičių, Birbiliškės, Žaiginio ir Stakių girininkijų miškai. 1929 metais, įsteigus Tytuvėnų miškų urėdiją, iš Raseinių miškų urėdijos jai buvo perduoti Kražių, Kelmės, Lyduvėnų, Šiluvos ir Tytuvėnų girininkijų miškai. Toks padalinimas išsilaikė iki antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Raseinių miškų urėdijoje 1926 m. buvo atlikta pirmoji miškotvarka nepriklausomoje Lietuvoje. VĮ Raseinių miškų urėdijos miškams buvo sudaromi miškotvarkos projektai 7 kartus: 1926 m., 1949 m., 1959 m., 1969 m., 1980 m., 1990 m. ir 2004 m., o 2014 m. miškotvarka VĮ Raseinių miškų urėdijai bus aštuntoji.

VĮ Raseinių miškų urėdijos miškų inventorizacija atlikta 2014 metais vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija (2011 m), taksacinės kortelės pildymo instrukcija (2014 m) ir sutartimi pasirašyta su Aplinkos ministerija 2014-04-29 Nr. 11 ir I-mojo miškotvarkos pasitarimo protokolu. Inventorizuoti visi miškų urėdijos veiklos teritorijoje esantys miškai.

Miškų inventorizaciją atliko Valstybinio miškotvarkos instituto I-asis miškotvarkos būrys (projektų vadovas A.Gustainis, taksatoriai: A. Garliauskas M. Mačys, M. Taurozevičius, M. Megelinskas, J. Juškevičius, J. Kuncevičius, M. Striokas, R. Lazauskas, K. Ulčickas, S. Semaška, K. Mačiulis, A. Urbonas, R. Bertašienė, G. Buozys, T. Mikalkevičius, A. Radzevičius, V. Labinas ir G. Dominaitė). Miškų inventorizacijos metu visi miškai pagal nuosavybės formas buvo suskirstyti į tokias naudotojų grupes:

- valstybinės reikšmės miškai,
- miškų urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės miškai,
- privatūs ir miškai skirti nuosavybės teisių atkūrimui,
- kitų naudotojų ir valdytojų miškai.

VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje bendras inventorizuotas plotas užima 43297 ha valstybinės reikšmės miškai užima 19472 ha (45%), miškų urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai – 15 ha (mažiau 0,1 %), privatūs ir skirti nuosavybės teisių atkūrimui – 23709 ha (54,8 %) ir kitų valdytojų bei naudotojų miškai – 101 ha (0,2 %). Miško žemių plotai pagal savivaldybių teritorijas: Raseinių raj. sav. – 75 % miško žemių ploto, Jurbarko raj. sav. – 25 %, Kelmės raj. sav., – 0,3 ha. Valstybinės reikšmės miškai pagal miško žemių plotus ir savivaldybes pasiskirstę sekančiai: Raseinių raj. sav. – 56,7 % valstybinės reikšmės miško žemių ploto, Jurbarko raj. sav. – 43,3 %,. Miškai suskirstyti į 7 girininkijas: Viduklės, Padubysio, Pikčiūnų, Paliepių, Vadžgirio, Šimkaičių ir Birbiliškės. Bendras įtaksuotas vidutinis girininkijos plotas – 6,19 tūkst. ha, vidutinis kvartalo plotas – 43,6 ha, vidutinis sklypo plotas – 1,3 ha. Valstybinės reikšmės miškuose vidutinis girininkijos plotas – 2,78 tūkst. ha, vidutinis kvartalo plotas – 39,7 ha, vidutinis sklypo plotas – 1,5 ha.

Pirmą kartą inventorizuota 238,4 ha medynų, iš jų 20,8 ha naujai prijungtuose valstybinės reikšmės miškų plotuose. Tai daugiausia buvusios žemės ūkio naudmenos ir nenaudojamos žemės.

Valstybės saugomose teritorijose miškai užima 7,95 tūkst. ha (18,4 % nuo visų miškų urėdijos veiklos teritorijoje), iš jų miškų urėdijos valdomuose valstybinės reikšmės miškuose 3,76tūkst. ha (19,3 % nuo miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų).

Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą (LR Miškų įstatymo 14 str.). Vidinės miškotvarkos projektas skiriamas konkrečių tvarkymo priemonių sistemai miškų valdoje nustatyti, atsižvelgiant į bendruosius regiono miškų tvarkymo schemos reikalavimus, užtikrinant tvarų ir suderintą su visuomenės ir savininkų reikmėmis bei miškų politikos reikalavimais valdos miško išteklių naudojimą.

Vidinės miškotvarkos projektas sudarytas pagal paslaugų pirkimo sutartį su VĮ Raseinių miškų urėdija (2014 m. rugsėjo 05 d. Nr.20). Miškotvarkos projektas parengtas atsižvelgiant į miškų politikos siekius ir tarptautinių susitarimų reikalavimus dėl ekonominių, ekologinių ir socialinių miško funkcijų darnos užtikrinimo, naudojant naujausias informacines technologijas ir sudaro normatyvinį pagrindą darniam miškų ūkiui organizuoti bei plėtoti.

Sudėtinės miškotvarkos projekto dalys yra:

Analitinė, kurioje pateikta miškų urėdijos istorija, projektinės situacijos analizė, miškų urėdijos veiklos teritorijos charakteristika, miškų urėdijos teritorijos charakteristika ir galiojusio miškotvarkos projekto įvykdymo analizė.

Projektinė, kurioje pateiktas projektavimo pagrindas ir užduotys, miškų urėdijos miškų suskirstymas pagal tikslinę funkcinę paskirtį, medienos ruošos, jaunuolynų ugdymo, miško želdinimo apimtis, miškovaisos bazės plėtra, priešgaisrinė, sanitarinė miško apsauga, miško kelių tiesimas, kitos ūkinės priemonės, biologinės įvairovės apsauga, rekreacinės ir socialinės miško funkcijos stiprinimas, ne medieninis miško naudojimas.

Baigiamoji, kurioje pateikta projektinių sprendinių vertinimas (ekonominis, ekologinis, socialinis vertinimas), projekto priežiūra ir tikslinimas.

Pagal parengtą vidinės miškotvarkos projektą VĮ Raseinių miškų urėdijos miškai bus tvarkomi, naudojami, atkuriami ir saugomi dešimt metų (nuo projekto patvirtinimo datos).

Projekto rengime dalyvavo šie Valstybinio miškotvarkos instituto specialistai ir Aleksandro Stulginskio universiteto Miškotvarkos ir medienotyros instituto darbuotojai:
Pagrindinių kirtimų 2016-2020 metų išdėstymas. Projektavimo skyrius, vedėjas V.Beržanskis, inžinierius M. Kurantavičius;

Medžioklėtvarkos plotų ir faunos charakteristika (1.3.7 sk.), žvėrių poveikis miškui (1.4.2.10 sk.) bei medžioklėtvarkos sprendiniai (2.13 sk.) – V. Beržanskis;

Miškų urėdijos ekonominis projekto vertinimas (3.1.1 sk.) ir ekonominės veiklos rodikliai (1.4.3 skyr.) – miškotvarkos ir medienotyros instituto lektorius G. Činga;

Rekreacinio sutvarkymo projektas ir gamtosauginių priemonių planas (aiškinamieji raštai ir žemėlapiai M 1:50000) – Kraštotvarkos skyrius, vedėja V. Naureckaitė, vykdytojas G. Pleskevičius;

Planinę–kartografinę medžiagą parengė GIS ir kartografijos skyrius, vedėjas R. Puslys.

Projektų vadovas Artūras Gustainis.

MIŠKŲ URĖDIJOS PAGRINDINIAI MIŠKO ŪKIO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros programa. Patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569 „Dėl Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programos patvirtinimo“. Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros programa įgyvendina Lietuvos ilgalaikę miškų ūkio politiką ir nustato miškų ūkio sektoriaus plėtros tikslus ir uždavinius laikotarpiui iki 2020 metų.

Programoje numatytas strateginis miškų ūkio plėtros tikslas, uždaviniai , taip pat jų vertinimo kriterijai. Į programą įtrauktos esminės aktualios Lietuvos miškų ūkio politikos ir jos įgyvendinimo strategijos, patvirtintos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 484, nuostatos.

Miškų ūkio plėtros strateginis tikslas – didinti miškų teikiamą įvairiapusę naudą visuomenei atsižvelgiant į ilgą miško augimo trukmę ir nuosavybės formų skirtumus bei sąveiką, taip pat užtikrinant darnaus miškų ūkio principų įgyvendinimą visuose šalies miškuose.

Įgyvendinant Programą nustatyti 4 miškų ūkio plėtros tikslai: 1) išsaugoti ir gausinti Lietuvos miškus ir jų išteklius, 2) užtikrinti racionalų Lietuvos miškų išteklių naudojimą ir didinti medynų produktyvumą; 3) didinti miškų ūkio ekonominį efektyvumą, 4) išsaugoti ir didinti miško ekosistemų tvarumą, atsižvelgiant į jų ekologinį ir socialinį vaidmenį, klimato kaitos įtaką. Šiems tikslams pasiekti suformuluoti uždaviniai (jų daugiau kaip 30). Kiekvienam uždaviniui nurodyti vertinimo kriterijai ir jų reikšmės 2015 ir 2020 metams. Programa įgyvendinama pagal 3 metams sudaromą konkrečių priemonių planą: 2015-2017 ir 2018-2020 metams. Programos įgyvendinimo priemonių planus tvirtina aplinkos ministras.

- 1 tikslas – ***išsaugoti ir gausinti Lietuvos miškus ir jų išteklius***. Šiam tikslui pasiekti reikia įgyvendinti šiuos uždavinius:

– didinti šalies miškingumą – įveisti mišką nenaudojamoje ir žemės ūkiui netinkamoje žemėje, taip pat finansiškai skatinti įveisti miškus privačioje ir valstybinėje žemėje (iki 2020 m.– 30 000 ha);

– plėtoti miškų atkūrimą genetiniu-ekologiniu pagrindu selekciškai vertinga ir kokybiška miško dauginamąja medžiaga, optimizuoti miško dauginamosios medžiagos auginimą, siekiant ilgalaikėje perspektyvoje aprūpinti rinką kokybiškais miško sodmenimis (*spygliuočių medžių rūšių miško dauginamosios medžiagos dalis, išauginama iš miško sėklinėse plantacijose surinktų sėklų – 70 %, lapuočių – 30 %*);

– didinti šalies ąžuolynų plotus (ąžuolynų dalis, palyginus su bendru miškų plotu, nuo 2 iki 2,4 % 2020 m.);

– užtikrinti tinkamą miškų apsaugą nuo ligų, kenkėjų ir gaisrų išplitimo, tobulinti miško sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos sistemas (vertinimo kriterijus – *vidutinis miško gaisro plotas per praėjusius 10 metų – 0,5 ha*).

- 2 tikslas – užtikrinti racionalų Lietuvos miškų išteklių naudojimą ir didinti medynų produktyvumą. Uždaviniai:

– atnaujinti ūkinę-komercinę veiklą visuose nuosavybės teisėms į žemę atkurti rezervatuose ir šiam tikslui nepanaudotuose miškuose, juos pardavus aukcionuose arba priskyrus valstybinės reikšmės miškams;

–

suderinti miško ugdomųjų, sanitarinių ir pagrindinių kirtimų apimtį, padidinti smulkios nelikvidinės medienos ir miško kirtimo atliekų panaudojimo biokurui gaminti apimtį (*mažiausia miško ugdomųjų kirtimų dalis, palyginti su bendru miškų urėdijose iškertamu medienos kiekiu – 16 % 2020 m.*);

– sudaryti prielaidas įgyvendinti nepertraukiamą miškotvarką – sklypinės miškų inventorizacijos organizavimą perduoti miško savininkams ir valdytojams (*miškų dalis, kurioje miškotvarkos darbai vykdomi naudojant miškų georeferencinį pagrindą sudarytų 50 % 2020 m.*).

• 3 tikslas – didinti miškų ūkio ekonominį efektyvumą ir konkurencingumą:

– skatinti investicijas į miškus ir miškų ūkį, ypač inovacijas;

– siekti didinti miškų urėdijų veiklos efektyvumą – užtikrinti stabilų valstybinių miškų sektoriaus naudojamo ilgalaikio turto pelningumą;

– į bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimą įtraukti atskaitymus iš privačių miškų ūkio ir ne miškų urėdijų valdomų valstybinių miškų ūkio medienos pardavimo pajamų.

• 4 tikslas – išsaugoti ir didinti miško ekosistemų tvarumą atsižvelgiant į jų ekologinį ir socialinė vaidmenį, klimato kaitos įtaką.

– didinti miško ekosistemų ekologinį ir kraštovaizdžio stabilumą (*mažiausia neplynųjų miško kirtimų dalis – 35 % 2020 m.*);

– skatinti rekreacinių miško funkcijų plėtrą, rekreacinės infrastruktūros objektų miškuose įrengimą ir tvarkymą;

– sudaryti prielaidas kultūros paveldo objektų ir jų paminklinės aplinkos išsaugojimui miškuose (vertinimo kriterijus–sukurta miškotvarkos darbus papildanti priemonių sistema, susijusi su kultūros paveldo objektų išsaugojimo sistema 2020 m.).

Parengto miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto sprendiniai tiesiogiai susiję su Nacionaline miškų sektoriaus plėtros programa. Lyginant sprendinius galima spręsti kiek jie atitinka programoje pateiktus vertinimo kriterijus.

Siekiant šių tikslų įgyvendinimo miškotvarkos darbų ir projekto rengimo metu sprendžiami tokie pagrindiniai uždaviniai ir naudojamos tokios priemonės:

miškų išteklių inventorizavimas miškų urėdijos teritorijoje sklypiniu metodu, kiekybinių bei kokybinių miškų našumo, ūkinės bei gamtinės būklės rodiklių nustatymas;

miškų skirstymas į grupes ir pogrupius, ūkinių priemonių projektavimas bei vykdymas pagal joms nustatytus reikalavimus;

saugomų teritorijų ir gamtos bei kultūros vertybių inventorizavimas miškų urėdijos teritorijoje ir priemonių jų apsaugai numatymas;

miškų ūkio veiklos per praėjusį vykmetį analizė bei įvertinimas;

miškotvarkos projekto, pagal kurį turi būti organizuojamas miškų ūkis ir atliekami visi miškų atkūrimo, naudojimo bei miško žemių tvarkymo darbai artimiausiame dešimtmetyje, parengimas.

Atsižvelgiant į miškų priskyrimą miškų grupėms, nustatyti šie ūkininkavimo tikslai:

I grupės miškams.– palikti miškus natūraliai augti;

IIA grupės miškams – išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus;

IIB grupės miškams – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką;

III grupės miškams – formuoti produktyvius medynus, galinčius atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas;

IV grupės miškams – laikantis aplinkosaugos reikalavimų, formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną.

1 pav. Dubysos ichtiologinis draustinis Paliepių girininkijos 113 kv. 29 skl..

1. ANALITINĖ DALIS

1.1. PROJEKTINĖS SITUACIJOS ANALIZĖ

1.1.1. MIŠKŲ URĖDIJOS ISTORIJA

Dabartinėje Raseinių miškų urėdijos teritorijoje carinė Rusijos valdžia 1849 metais sausio 1 d. įsteigė Raseinių 1 – ąją girininkiją. Vėliau girininkijų, turėjusių numerius pavadinimai buvo pakeisti. Raseinių 1 – os girininkijos plotas 1857 m. sudarė 38963 dešimtinių.

Apie VĮ Raseinių miškų tvarkymą ir administravimą iki I-ojo pasaulinio karo rašytiniai šaltiniai, yra skurdūs, todėl plačiau neaprašoma.

Kaizerinės Vokietijos kariuomenė užėmė Raseinius 1915 m. balandžio 14 d. Pagrindinis okupacinės valdžios tikslas buvo aprūpinti kariuomenę ir Vokietijos ūkį mediena. Nuniokotus, kirtimais išdarkytus miškus, per 1916-1917 metus, perėmė Lietuvos miškų administracija.

Raseinių miškų urėdija buvo įsteigta 1919 metais. 1920–1922 metais. Pirmieji urėdai buvo: J. Kutkevičius, A. Čerkeliūnas, S. Bilevičius ir J. Skaisgiris. Vykdant žemės reformą, visi miškai didesni kaip 25 dešimtinės (27 ha) buvo suvalstybinti. Šie ir buvę valstybiniai miškai priskirti miškų urėdijoms, pirmosios miškotvarkos metu 1926 m. Raseinių urėdijai priklausė Kražių, Kelmės, Viduklės, Lyduvėnų, Šiluvos, Tytuvėnų, Padubysio, Vadžgirio, Šimkaičių, Birbiliškės, Žaiginio ir Stakių girininkijų miškai. Įsteigus Tytuvėnų miškų urėdiją, 1929 metais iš Raseinių miškų urėdijos jai buvo perduoti Kražių, Kelmės, Lyduvėnų, Šiluvos ir Tytuvėnų girininkijų miškai. Nuo 1938 m. liepos 1 d. Raseinių miškų urėdijoje buvo įsteigta Vadžgirio girininkija. Toks padalinimas išsilaikė iki antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Pokariniame laikotarpyje visoje respublikoje buvusių miškų urėdijų bazėje buvo steigiami sustambinti miško pramonės ūkiai. 1947 metais Raseinių miškų urėdija nebuvo steigiama, o jos miškai perduoti Jurbarko, Tauragės, Kėdainių ir Radviliškio miškų ūkiams.

Tik 1958 m. balandžio mėn. 10 d. miškų ūkio ir miško pramonės ministro įsakymu Nr. 107 buvo atkurtas Raseinių miškų ūkis. Jam buvo priskirti Viduklės, Lyduvėnų, Pikčiūnų, Paliepių, Vadžgirio, Šimkaičių, Birbiliškės girininkijų miškai. Bendras plotas 24067 ha.

Vėliau miškų ūkio teritorija kiek pasikeitė. Smulkinant girininkijų plotus, buvo įsteigtos naujos girininkijos: Paupio, Šienlaukio, Padubysio, Šapališkės, Ariogalos.

Atkūrus nepriklausomybę prasidėjo valdymo ir nuosavybės pertvarkymai. Iki 1996 m. išsilaikė Miškų ministerija. Prie ministerijos 1996-11-19 įsteigta Generalinė miškų urėdija, kuriai perduotos dalis ministerijos funkcijų. Tais pačiais metais gruodžio mėnesį įkurta nauja Žemės ir miškų ūkio ministerija, jos sudėtyje įsteigtas Miškų ūkio departamentas. 1998-03-30 miškų ūkio sistema priskirta Aplinkos ministerijai ir jos sudėtyje įkurtas Miškų ir saugomų teritorijų departamentas.

Permainos vyko ir žemesnėse miškų sistemos grandyse. Raseinių miško ūkis nuo 1999-08-01 d. pervadintas į Valstybinė įmonė (VĮ) Raseinių miškų urėdija.

Pirmasis miškotvarkos projektas Raseinių miškų urėdijos teritorijoje, buvo apsvarstytas ir patvirtintas 1914 m. pavasarį antrame miškotvarkos pasitarime ir turėjo galioti iki 1924 metų, bet prasidėjo pasaulinis karas.

MIŠKŲ URĖDIJOS IR GIRININKIJŲ PLOTŲ KAITA PAGAL VYKDYTAS MIŠKOTVARKAS
(miško plotas ha)

1.2. lentelė

Eilės Nr.	Girininkija	Miškotvarkos metai					
		2005 m.			2014 m.		
		Valstybinės reikšmės miškai	Kitų naudotojų miškai	Iš viso	Valstybinės reikšmės miškai	Kitų naudotojų miškai	Iš viso
1	Viduklės	2810	4215	7025	2782	4408	7190
2	Padubysio	2532	2045	4577	2541	2053	4594
3	Pikčiūnų	2255	5757	8012	2269	6080	8349
4	Paliepių	2747	5858	8605	2749	5911	8660
5	Vadžgirio	2438	1556	3994	2902	1580	4482
6	Šapališkės	2225	115	2340	-	-	-
7	Šimkaičių	2264	1165	3429	3518	927	4445
8	Birbiliškės	2239	2441	4680	2711	2865	5576
Iš viso		**19510**	**23152**	**42662**	**19472**	**23824**	**43296**
%		**46**	**54**	**100**	**45**	**55**	**100**
Vidutinis girininkijos plotas,		2439	2894	5333	2782	3403	6185

2014 metų miškų inventorizacijos duomenimis (2015 01 01.), VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje esančių miškų bendras plotas sudaro 43296 ha, o atmetus kitų naudotojų miškų plotus (100 ha), VĮ Raseinių miškų urėdijos ne valstybinės reikšmės plotus (14,5 ha) ir privačius bei privatizavimui skirtus (23709 ha) miškų plotus, VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra 19472 ha valstybinės reikšmės miškų. Bendras miškų plotas yra suskirstytas į 7 girininkijas: Viduklės, Padubysio, Pikčiūnų, Paliepių, Vadžgirio, Šimkaičių ir Birbiliškės. Vidutinis girininkijos (kartu su privačiais ir rezervuotais nuosavybės teisių atstatymui skirtais miškais ir kitų naudotojų miškais) plotas – 6185 ha (šalyje – 6164 tūkst. ha). Atskirų girininkijų plotai labai nevienodi ir kinta nuo 4445 ha (Šimkaičių) iki 8660 ha (Paliepių). Vidutinis valstybinės reikšmės miškų plotas girininkijoje – 2782 ha. Daugiausia valstybinės reikšmės miškų turi Šimkaičių girininkija,(33518 ha) mažiausiai – Pikčiūnų girininkija (2269 ha).

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorija yra vidurio Lietuvos dalyje, Kauno bei Tauragės apskrityse, Raseinių, Jurbarko rajonų savivaldybės ribose ir nedidelis plotelis Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje. Šiaurinėje dalyje miškų urėdija ribojasi su VĮ Tytuvėnų ir VĮ Radviliškio miškų urėdijomis, rytuose su VĮ Kėdainių miškų urėdija, pietinėje dalyje su VĮ Jurbarko miškų urėdija, o vakaruose su VĮ Tauragės ir VĮ Jurbarko miškų urėdijomis.

Miškų urėdijos buveinės adresas**:** Akacijų g-vė 1, Norgėlai Raseinių raj. sav. 60188, Lietuva.

1.1.2. MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKŲ TVARKYMAS

Pirmasis miškotvarkos projektas Raseinių miškų urėdijos teritorijoje, buvo apsvarstytas ir patvirtintas 1914 m. pavasarį antrame miškotvarkos pasitarime ir turėjo galioti iki 1924 metų, bet prasidėjo pasaulinis karas.

Pirmieji miškotvarkos darbai Lietuvoje Raseinių urėdijos miškuose atlikti 1926 metais. Pirmoji nepriklausomos Lietuvos miškotvarka vadovavosi, 1914 m. patvirtinta Rusijos miškams tvarkyti, instrukcija. Atsisakius periodinio miškų tvarkymo metodo, miškai buvo suskirstyti kvartalais. Miškų aplinkinės ribos buvo matuojamos teodolitu, vidaus situacija – goniometru. Parengti planšetai masteliu 1:5000, medynų planai – 1:25000, parengti taksoraščiai, ūkinių priemonių žinialapiai. Medynų inventorizacijai naudotas vizualinis taksacijos metodas.

Po karo miškotvarkos darbai atlikti 1949 metais, vadovaujantis visasąjungine instrukcija (1946 m.). Matavimo darbai vykdyti tik tuose plotuose apie kuriuos duomenų visai nebuvo arba per vykmetį buvo kokie nors pasikeitimai. Žymiai pasikeitus administracinių vienetų riboms, 1952 metais atliktas miškotvarkos medžiagos patikslinimas (revizija). Miškotvarkos darbai vykdyti be aerofotonuotraukų. Inventorizacija atlikta tik prijungtuose po 1949 m. miškotvarkos plotuose, neapaugusiose mišku plotuose bei brėstančiuose ir brandžiuose medynuose.

1959 metais miškotvarkos darbai atlikti pagal Ia miškotvarkos darbų eilę, naudojant visasąjunginę 1951 m. miškotvarkos instrukciją. Šios miškotvarkos metu kvartalinis tinklas buvo smulkinamas iki 30-50 ha kvartalo ploto dydžio. Planšetų sudarymui panaudotos žemėtvarkos schemos, planšetų rėmų matavimas atliktas natūroje. Kvartalai sunumeruoti atskirai kiekvienoje girininkijoje, pradedant nuo pirmo.

Raseinių miškų urėdijoje buvo inventorizuotas 25124 ha miškų plotas priskirtas 9 girininkijoms. Padubysio, Žaiginio, Pikčiūnų, Viduklės, Ariogalos, Paliepių, Vadžgirio, Šimkaičių, Birbiliškės. Taksaciniai sklypai išskirti panaudojant aerofotonuotraukas arba instrumentiniu būdu. Medynų inventorizacijai naudotas vizualinis ir instrumentinis taksacijos metodai. Planšetai pagaminti M 1:10000, medynų planai – M 1:25000.

1969 metais urėdijos miškai pirmą kartą tvarkyti dirvožemio tipologiniu pagrindu, vadovaujantis Lietuvos miškų tvarkymo, dirvožemio tipologiniu pagrindu, taisyklėmis (1966 m.) bei 1964 m. visasąjungine miškotvarkos instrukcija. Prieš miškotvarką 1964 m. Viduklės girininkijoje buvo išskirti pastovūs ūkiniai sklypai, atžymint juos natūroje. Tais pačiais metais Paliepių girininkijoje atliktas detalus dirvožemio tyrimas. Inventorizuojant medynus Žaiginio, Pikčiūnų, Paliepių ir dalinai Ariogalos girininkijose naudotos aerofotonuotraukos (1968 m.),Viduklės girininkijoje naudota 1964 m. išskirta vidaus situacija, ją patikslinant. Kitose girininkijose vidaus situacija išskirta instrumentiniu būdu. Kiekviename taksaciniame sklype atliktas supaprastintas dirvožemio tyrimas ir nustatyta dirvožemio tipologinė grupė (augavietė). Jų pagrindu miško plotas buvo suskirstytas į pastovius ūkinius sklypus. Taksaciniams ir ūkiniams sklypams nustatyta tikslinė medynų sudėtis. brėstančiuose ir brandžiuose medynuose atlikta patikslinta taksacija, nustatyta selekcinė grupė, žvėrims pašarų išteklių klasė. Buvo inventorizuotas 24775 ha valstybinių miškų plotas suskirstytas į 11 girininkijų. 1969 metais miškotvarka inventorizavo ne tik valstybinius, bet ir kitų žinybų miškus.

1980 metais miškotvarkos darbai vykdyti, vadovaujantis Lietuvos miškų pakartotino tvarkymo augaviečių pagrindu taisyklėmis (1979 m.). Miškotvarkos darbų metodai išliko tokie pat kaip ir 1969 metais, tačiau iš esmės naujai spręsti šie klausimai:
taksacinių sklypų optimizavimas ir jų ribų stabilizavimas;

visapusiškas 1969 m. miškotvarkos medžiagos panaudojimas;

miško kirtimų fondo įvertinimas instrumentiniais metodais;

atliktų ūkinių priemonių ir želdinių kokybinis įvertinimas;

tikslinės medynų rūšinės sudėties nustatymas ūkiniams, apsauginiams ir rekreaciniams miškams;

technologinis miškų tvarkymas;

uoginių ir vaistinių augalų inventorizacija.

Inventorizuotas 28150 ha plotas suskirstytas į 10 girininkijų Vidaus situacija išskirta naudojant 1979 m. spalvotas aerofotonuotraukas. Patikslinta taksacija atlikta ne tik bręstančiuose ir brandžiuose medynuose, bet ir dalyje retinimo bei einamųjų amžiaus medynų.

Palyginus su 1969 m. miškotvarka dalinai pasikeitė parengta kartografinė ir projektinė medžiaga. Siekiant vienodumo su žemėtvarkos planine medžiaga, planšetai pagaminti masteliu 1:10000, medynų planai – 1:20000. Technologiniuose planšetuose (M 1:10000) pateikta informacija apie projektuojamus kirtimus: ugdymo kirtimų rūšis, pagrindinių kirtimų būdas, iškertamas tūris (bendras). Juose atžymėtos suprojektuotos pagrindinių kirtimų biržės.

1990 metais miškotvarkos darbai vykdyti tais pačiais metodais kaip ir 1980 metais. Miškų inventorizacija atlikta naudojant 1989 m. aerofotonuotraukas (89 %). Likusiame plote naudota 1980 m. miškotvarkos išskirta vidaus situacija, ją patikslinant. Instrumentinė taksacija vykdyta brandžiuose ir bręstančiuose (5 metai iki brandos) medynuose. Raseinių miškų urėdijoje inventorizuotas 26244 ha miškų plotas suskirstytas į 11 girininkijų.

2004 m. miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis 1999 m. Lietuvos miškotvarkos taisyklėmis, taksacinės kortelės pildymo instrukcija, sutartimi su Aplinkos ministerija, sutartimi su VĮ Raseinių miškų urėdija bei kitais normatyviniais dokumentais.

Taksacija vykdyta tais pačiais principais, kaip ir prieš tai buvusioje miškotvarkoje, t. y. siekiama sklypų ribų stabilumo ir taksacinių rodiklių perimamumo. Tam tikslui taksatoriai naudojo praeitos miškotvarkos planšetų kopijas (abrisus) bei aktualizuotus taksacinių sklypų aprašymus, paimtus iš duomenų bazės.

Kartografinei medžiagai parengti panaudoti ortofotografiniai žemėlapiai (M 1:10000) Lietuvos koordinačių sistemoje (aerofotografavimą 2003 m. atliko suomių firma fm–KARTTA).

2004 m. miškotvarka iš esmės peržiūrėjo arba naujai sprendė šiuos klausimus:

1) miškų suskirstymas pagal nuosavybės formas;
2) miškų priskyrimas grupėms ir pogrupiams;
3) saugomų teritorijų plotų patikslinimas;
4) geoinformacinių sistemų technologijos įdiegimas.

Miško žemės suskirstytos į šias nuosavybės formas:

privatūs miškai, t. y. juridiškai įteisinti (jų ribos pagal privačias valdas įbraižytos kadastriniame plane ir įregistruoti žemės registre).

rezervuoti privatizavimui miškai, t. y. buvę privatūs miškai, dėl kurių grąžinimo dar nepriimta sprendimų, neapsisprendę patys savininkai, taip pat miškai numatyti grąžinti

valstybinės reikšmės miškai – privatizavimas pagal galiojančius norminius aktus nenumatytas, jų ribos patvirtintos LRV 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154.

Inventorizacija vykdyta sklypais, neskirstant jų privačių valdų ribomis, todėl privačių ir nuosavybės teisių atkūrimui skirtų miškų išskyrimas yra sąlyginis.

Buvusiuose valstybiniuose miškuose kvartalinis tinklas nekeistas, tačiau kvartalų numeracija pakeista Pikčiūnų ir Paliepių girininkijose. Tai susiję su girininkijų reorganizacija.

Privačiuose ir nuosavybės teisių atkūrimui skirtuose miškuose inventorizuotas tik miško žemės plotas.

Valstybinės reikšmės miškuose brandūs medynai inventorizuoti atrankiniu metodu, naudojant kampinio matavimo prietaisą (Biterlicho lazdelę), privačiuose ir kituose miškuose atlikta vizualinė taksacija.

Miško ūkinės priemonės projektuotos pagal miškininkystės reikalavimus, naudojant atitinkamus normatyvus, algoritmus.

Įvykdytos ūkinės priemonės vietovėje vertintos ir analizuotos tik valstybinės reikšmės miškuose, želdinių būklė įvertinta visuose miškuose.

Kai rūšinė sudėtis ir skalsumas nustatytas vizualiai, tūris apskaičiuojamas pagal medyno vidutinį svertinį aukštį ir pagal medžių rūšį, turinčią didžiausią koeficientą sudėtyje (nebūtinai vyraujančiąja).

Pirmojoje vietoje įrašoma vyraujanti medžių rūšis (turinti didžiausią tūrį) arba viena iš pagrindinių medžių rūšių: P, E, M, Ą, U bei J (Uc, Ud, Pc, Pd augavietėse), kai atitinka šias sąlygas:
kai medyno savaiminės arba kultūrinės kilmės pagrindinių medžių rūšių koeficientų suma 5 ir daugiau (5E5B, 3E2P5B).

kai kelios pagrindinės rūšys turi vienodą sudėties koeficientą, pirmenybę turi kultūrinė medžių rūšis, o jei tokios nėra, tai vertingesnė medžių rūšis, geriau atitinkanti augavietę (Ą, U, P, E, J, B, D, Bt).

Palyginus su praeitos miškotvarkos taksacija, atsisakyta šių rūšinės sudėties nustatymo atvejų:

esant vienai pagrindinei ir dviem antraeilėms medžių rūšims, vyraujančia laikoma pagrindinė, jei jos tūris sudaro ne mažiau 40 % ardo tūrio (4E1J5B);

želdiniams iki 40 metų, vyraujančia laikoma želdyta medžių rūšis, kai ji sudėtyje sudaro 3 koeficientus ir daugiau (dabar želdytos ir savaiminės medžių rūšys traktuojamos vienodai).

Medžių rūšių amžius nustatytas pagal praeitos miškotvarkos užfiksuotą amžių, pridedant praėjusių metų skaičių (žinoma su sąlyga, kad jis buvo nustatytas teisingai). Amžius įrašomas iki 120 metų su gradacija kas 5 metai, virš 120 metų – su gradacija kas 10 metų. Želdinių iki 20 metų amžius įrašomas 1-erių metų tikslumu. Medynuose, kuriuose medžių rūšies amžius įvairuoja, išskirtos kartos (kai amžius skiriasi 20 metų ir daugiau ir išskiriamos kartos tūris sudaro ne mažiau 10 %).

Želdintoms medžių rūšims taksoraštyje įrašytas kodas K (kultūrinė).

Medžių rūšių aukštis įrašomas pilnais metrais, išskyrus iki 1 m, kur galimas aukščio įrašymas 0,1 m tikslumu (minimalus aukštis – 0,2 m).

Skersmuo įrašomas 1 ir 2 ardų medžiams bei pavieniams medžiams, su gradacija kas 2 cm (esant aukščiui 2 m ir daugiau).

Medynuose aprašytas pomiškis, nurodant medžių rūšių sudėtį, amžių, aukštį, medelių skaičių 1 ha (neįskaityti stipriai pažeisti ir negyvybingi medeliai). Trakui nurodytos krūmų rūšys pagal vyravimą (iki trijų rūšių) ir trako tankumas: retas (padengta iki 30 % ploto), vidutinio tankumo (40-60 %) ir tankus (virš 60 %).
Aprašytas vykstantis savaiminis atžėlimas:

pomiškis, išlikęs po plyno kirtimo, arba vykstantis atžėlimas, nurodant rūšinę sudėtį, amžių, aukštį, skersmenį ir medelių skaičių 1 ha;

apaugimas pelkėse (aprašytas analogiškai, išskyrus tai, kad vietoje medelių skaičiaus įrašomas skalsumas).

Medynų bonitetas nustatytas pagal vyraujančios medžių rūšies amžių ir aukštį, panaudojant bonitetinių klasių lenteles.

Spygliuočių jaunuolynams iki 15 metų bonitetas koreguotas atsižvelgiant ir į augavietės sąlygas. Naudotos bonitetinės klasės: 1A, 1, 2, 3, 4, 5, 5A. Pelkiniai pušynai, nepasiekę 5A boniteto, aprašyti kaip pelkės, nurodant apaugimą.

Augavietė nustatyta pagal M.Vaičio dirvožemio – tipologinių grupių schemą. Pirmoji raidė (didžioji) dirvožemio drėgnumo laipsnis (Š, N, L, U, P), antroji – derlingumo laipsnis (a,b,c,d,f), trečioji – dirvožemio mechaninės sudėties grupė: l – lengvos uolienos (smėlis, žvyras, priesmėlis), p – lengvos su sunkiu podirviu (priemolis ar molis 0,5 m gylyje ir giliau) ir s – sunkios uolienos (priemolis ar molis 0,2-0,4 m gylyje). Pelkinėms augavietėms mechaninė sudėtis nenurodoma. Nusausintoms pelkėms augavietės trečioji raidė – n (Pan, Pbn, Pcn, Pdn).

Šlaitinėms augavietėms (Š) priskirti tik šlaitai, kurių nuolydis 15 laipsnių ir daugiau. Nusausinti sklypai duomenų bazėje atžymėti kodu N. Nusausinimas įvertintas pagal normatyvą. Nusausinta žeme laikomi sklypai nusausinti pagal techninį projektą arba esantys griovių veikimo zonoje. Savaime nusausėjusios žemės (pelkės) nelaikomos nusausinta žeme. Š ir N hidrotopų augavietės, esančios griovių veikimo zonoje, nepriskirtos prie nusausintų žemių. Sklypams pateikiama įvairi papildoma informacija, užpildant atitinkamus kortelės maketus:
paskutinio vykmečio želdiniai: želdinimo metai, želdintos medžių rūšys, išlikusių perspektyvių medelių kiekis, želdinių būklė (gera, patenkinama, bloga, žuvę);

miško pažeidimai: miško pažeidimo rūšis, pažeistų medžių skaičius procentais, medžių pažeidimo intensyvumas (silpnas, vidutinis, stiprus, labai stiprus (medžiai žuvę));

linijiniai objektai – keliai, grioviai, trasos ir kiti spindžiai, platesni kaip 10 m: plotis, būklė, kelio danga, priklausomybė;

įvykdyti miško kirtimai: kirtimo metai, kirtimų rūšis, kirtimo įvertinimas (patenkinamai, nepatenkinamai), kirtimo pagrįstumas (pagrįstai, nepagrįstai). Aprašyti visi vykmetyje įvykdyti kirtimai (išskyrus atrankinius sanitarinius), o įvertinimas atliktas tik ugdymo kirtimams, įvykdytiems per paskutiniuosius 5 metus;

žemės ūkio naudmenos: pievos, ganyklos tipas (užliejama, sausuminė, pelkėta), būklė (kultūrinė, pagerinta, švari, apaugusi, kupstuota, akmenuota), apaugęs medžiais arba krūmais plotas procentais, panaudojimas (tarnybinė dala, miškų urėdijos reikalams, asmeninio ūkio žemė, nenaudojama, nuomojama).

Kortelėje įrašoma kai kurie praeitos (bazinės) miškotvarkos duomenys: žemės naudmena, vyraujanti medžių rūšis, amžius, projektuotos ūkinės priemonės. Duomenys panaudojami įvertinant miškų rodiklių pokyčius.

Atžymimi medyno ypatumai (rūšinė sudėtis, amžius ar skalsumas nevienodi, pomiškis išsidėstęs grupėmis, sakinamas, nusakintas), sklypo ypatumai (augavietė nevienoda, sklypas užšlamštintas, užliejamas, nepakankamai nusausintas, technologiškai sutvarkytas ir kt.).

Sklypo taksoraštyje tekstu pateikta įvairi papildoma informacija: saugomos gamtos ir kultūros vertybės bei paminklai, rekreaciniai ir ūkiniai įrenginiai, intarpai (nurodant plotą, žemės naudmeną, medyno rūšinę sudėtį, amžių, skalsumą, augavietę), informacija apie sėklines ir žaliavines plantacijas, landšaftinius želdinius.

Miško ūkinės priemonės projektuotos pagal miškininkystės reikalavimus, naudojant atitinkamus nuostatus, normatyvus bei algoritmus.

Pagrindiniai kirtimai valstybinės reikšmės miškuose projektuojami kameriniai apskaičiavus metinę kirtimų normą ir parenkant medynus kirtimui pagal eiliškumą. Taksuojant medynus numatyti tik kirstini pagal būklę medynai (kertami pirmoje eilėje). Jiems priskiriami reti (0,3-0,4 skalsumo) arba blogos sanitarinės būklės brandūs ir perbrendę medynai, o taip pat pribręstantys ar pusamžiai medynai, kai jų vidutinis skersmuo nemažesnis kaip 18 cm ir padarinės stiebo dalies ilgis ne mažiau 4 m.

Pagrindinių kirtimų būdas (plynas, atvejinis, atrankinis), atvejų skaičius, kirtimo eiliškumas nustatytas pagal programas, vadovaujantis miško kirtimų taisyklėmis (1999 m.).

Ugdymo kirtimai projektuoti pagal miško kirtimų taisykles. Nurodyta ugdymo kirtimų rūšis (jaunuolynų ugdymai, retinimai, einamieji), tūrio iškirtimo procentas, ugdymo eiliškumas (S – ugdoma nedelsiant, 1 – ugdoma 2 – 5 metų laikotarpyje, 2 – ugdoma antrame penkmetyje).

Valstybinės reikšmės miškuose ugdymo reikalingumas, intensyvumas ir eiliškumas nustatytas pagal programą, vadovaujantis miško kirtimų taisyklėmis. Taksatorius, savo nuožiūra, taip pat nurodydavo ugdymo reikalingumą, ypač specifiniais atvejais. Neugdytini sklypai dėl žvėrių pertekliaus taksatoriaus atžymėti kodu. Privačiuose miškuose ugdymo reikalingumas nustatytas taksatoriaus.

Atrankiniai sanitariniai kirtimai taksavimo metu neprojektuoti. Atžymėtas sausuolių tūris ir virtėlių tūris (likvidinis) 1 ha. Taksatoriaus nurodyti plyni ir plyni sanitariniai kirtimai (kenkėjų ir ligų židinių išvalymas).

Želdinių papildymas neprojektuotas (želdiniai iki 3 metų privalomi pildyti pagal techninius reikalavimus). Numatytas dalinis želdinimas želdinių virš 5 metų ir nepakankamai atžėlusių jaunuolynų iki 15 metų.

Valstybiniai ir privatūs miškai taksuoti tais pačiais metodais, nors būta ir kai kurių skirtumų: privačiuose miškuose leisti mažesni taksaciniai sklypai, t. y. mažiau išskiriant intarpų, visos ūkinės priemonės projektuotos taksatoriaus, mažiau naudota atrankinė taksacija (dėl mažų valdų ir sklypų).

Kameriniai darbai. Taksacinės kortelės įvestos į kompiuterį atliekant programinę kontrolę. Suformuota sklypinė duomenų bazė. Visa duomenų bazės informacija pateikiama taksoraštyje. Pagal suformuotą užklausų sistemą galima iš bazės gauti apie 100 miškotvarkos dokumentų.

Iš esmės naujai spręsta kartografijos paruošimo technologija, paruošiant visą kartografinę medžiagą automatizuotai. Tam tikslui suformuota grafinių duomenų bazė. Sujungus ją su taksacinių (atributinių) duomenų baze, sukurta geoinformacinė sistema (GIS).

2014 metų miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija (2010 m. sausio 14 d. Nr. 11-10-V; 2011 m. redakcija ir 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 78-14-V), Taksacinės kortelės pildymo instrukcija (2014 m. gegužės 2 d.), sutartimi su Aplinkos ministerija dėl miškotvarkos darbų atlikimo ir kitais normatyviniais dokumentais.

Visi miškotvarkos lauko darbų etapai atlikti panaudojant GIS technologijas. Miškotvarkos darbų kartografinį pagrindą sudaro LR georeferencinis pagrindas GDB10LT. Pastarasis yra sudaromas bei atnaujinamas Lietuvos skaitmeninio ortofotografinio M1:10000 žemėlapio ORT10LT pagrindu. Miško riba yra svarbi georeferencinio pagrindo dalis. Miškų inventorizacijos darbai turi užtikrinti nuolatinį miško ribos tikslinimą.

Ortofotografiniai žemėlapiai (M 1:10000) sudaryti Lietuvos koordinačių sistemoje (LKS-94.). Jie parengti vykdant Žemės ūkio ministerijos PHARE projektą dėl pasėlių laukų blokų duomenų bazės tikslinimo. Autorinės teisės priklauso Nacionalinei žemės tarnybai. Aerofotografavimas atliktas 2005, 2006, 2008 m. 1:20000 masteliu. Neigiama šių žemėlapių savybė – naudota natūralių spalvų fotojuosta, ribojanti medžių rūšių išskyrimą, ko nebūna naudojant spalvotą spektrinę-zoninę aerofotonuotrauką. Todėl konkurso būdu buvo pasirinkta firma, kuri 2013 m. atliko aerofotografavimą. Aerofotonuotraukos, kosminiai vaizdai, tiek skaitmeniniame pavidale naudojami norint suskirstyti miško masyvą į taksacinius sklypus.

Taksacinių sklypų ribų (kvartalų vidaus situacijos) projektas rengtas naudojant ortofotoplanus, užtikrinant maksimalų vidaus situacijos, taksacinių rodiklių bei ūkinių priemonių perimamumą. Pereinamumas užtikrinamas, naudojantis praeitos miškotvarkos inventorizacijos bei projekto duomenimis.

Rengiant taksacinių sklypų ribų projektą atvejais, kai remiantis ortofotožemėlapiu (ortofotoplanu) nustatoma akivaizdi nekilnojamojo turto kadastro preliminariai apmatuotų valdų ribų klaida, lemianti didesnį kaip natūrinės linijos vidutinį pasislinkimą, sudarantį 0,1 ha ar didesnį plotą, natūrinės linijos padėtis nustatoma vadovaujantis georeferenciniu pagrindu ar ortofotoplanu, o dėl pasislinkimo susidaręs sklypas išskiriamas atskiru taksaciniu sklypu vadovaujamasi ortofotoplanu.

Miškotvarka privalo įvertinti visas valstybinės reikšmės miškų ribas natūroje. Ribų ir riboženklių būklė pažymima fotoabrise.

Miškai pagal nuosavybės formas suskirstyti į:
valstybinės reikšmės miškus (jų ribos patvirtintos LRV nutarimais);

privačius miškus ir miškus, skirtus nuosavybės teisių atkūrimui;

kitų naudotojų ir valdytojų miškus.

Taksacija vykdyta sklypais, neskirstant jų privačių valdų ribomis.

Valstybiniuose miškuose kvartalinis tinklas nekeistas.

Valstybinių miškų kvartalai numeruoti miško masyvų ribose. Buvusi žemės ūkio įmonių teritorija suskirstyta kvartalais natūraliomis ribomis, laikantis kadastro vietovių ir blokų ribų, taikant ištisinę numeraciją visoje teritorijoje. Valstybinėje valdoje yra išskiriami ir inventorizuojami miško ir ne miško žemės naudmenų sklypai, privačioje žemėje tik miško žemės naudmenų sklypai. Privačiuose ir kituose miškuose inventorizuotos tik miško žemės. Miško žemė suskirstyta į naudmenas pagal miškų valstybės kadastro, o žemės ūkio paskirties ir kita žemė – pagal nekilnojamojo turto kadastro reikalavimus.

Visi valstybinės reikšmės medynai inventorizuoti vizualiniu su matavimo elementais metodu.

Aprašant išskirto taksacinio sklypo rodiklius, išlaikant perimamumą, padaryti sekantys pakeitimai:
įvesta 5B bonitetinė klasė (tik pušynams Pa augavietėje), kai medyno parametrai (amžius, aukštis) neatitinka žemiausio boniteto, sklypas aprašomas kaip pelkė, nurodant apaugimą;

minimalus medyno skalsumas – 0,3, išskyrus medynus po neplynų kirtimų – 0,2;

miškų grupė sklypui įrašoma vadovaujantis aktualiu Vyriausybės nutarimu dėl miškų priskyrimo miškų grupėms. Kai sklypui nustatytas miškų pogrupis neatitinka Vyriausybės patvirtintų normatyvų (2001 09 26 Nr. 1171;2008 06 05, Nr. 547) įrašomas ir siūlomo miškų pogrupio kodas pagal normatyvus;

sklypo taksoraštyje aprašomi gamtiniai kraštovaizdžio, kultūros paveldo, rekreaciniai, Raudonosios knygos ir kiti saugomi bei Europos ekologinio tinklo Natūra 2000 objektai, esantys miško žemėje

trasos platesnės nei 4 m aprašomos visuose miškuose atskiru sklypu.

Naujais sklypais išskiriami buvusio miško plotai, kai miško žemės plotų transformacija į ne miško žemės plotus įvyko dėl neteisėtos, galimai neteisėtos ar nežinomo teisėtumo žmogaus veiklos, taip pat dėl nežinomos priežasties. Tokie plotai inventorizuojami kaip miško žemė verčiama ne miško žeme, nurodant augavietę, 38 makete buvusią naudmeną ir 50 makete nurodant faktinę naudmeną (pastatai, sodyba, kelias, pieva, tvenkinys ir pan..)

Pirmą kartą inventorizuojant žėlinius, ne valstybinės reikšmės miškuose, kurių vidutinis amžius mažesnis kaip 20 metų, aprašoma kaip žemė apauganti mišku (naudmenos kodas 91), želiančius medžius aprašant 1 ardu. Jeigu vidutinis medžių amžius pasiekęs 20 ir didesnį amžių ir šis plotas atitinka Miškų įstatyme apibrėžtą miško sąvoką, pirmą kartą inventorizuojamas medynas aprašomas pirmu ardu ir naudmenos kodas 1. Visi želdiniai, įveisti ne valstybinės reikšmės miškuose, inventorizuojami mišku. Žemės naudmenos kodas 2, želdintus medžius aprašant 1 ardu.

Atsirado naujos miško žemių kategorijos: mažasis miško karjeras (ŽK 35) ir mažoji miško pelkė (ŽK 36).

Miško ūkinės priemonės projektuotos pagal miškininkystės reikalavimus, naudojant galiojančius teisės aktus, atitinkamus normatyvus, algoritmus. Privačiuose ir kituose miškuose ūkinės priemonės neprojektuotos, išskyrus miško atkūrimą kirtavietėse, miško aikštėse. Įvykdytos ūkinės priemonės vertintos ir analizuotos tik valstybinės reikšmės miškuose, tik želdinių būklė įvertinta visuose miškuose.

Dar viena naujovė miškotvarkos darbuose – darbų kokybės kontrolė. Miškotvarkos darbai tikrinami etapais. Kiekvieno etapo tikrinamame plote, atsitiktine tvarka pasirenkamos tikrinamos vietos. Vertinama ne konkretus taksatorius, o VĮ Miškotvarkos institutas. Jeigu darbų įvertinimas neigiamas – per 20 dienų privaloma ištaisyti darbų trūkumus ir kontroliuojanti įstaiga pakartotinai atlieka to etapo patikrinimą.

Apibendrinant miškų tvarkymo augaviečių pagrindu metodą (1966 m.) padarytos išvados:

visos miškotvarkos, įskaitant ir 2015 m. išlaikė pagrindinius šio metodo principus su kai kuriais pakeitimais;

tikslinių medynų formavimo principai pilnai pasiteisino.

Visa ūkinės veiklos normatyvinė bazė sudaryta augaviečių pagrindu, todėl yra prielaidos maksimaliai išnaudoti potencinį dirvožemio derlingumą.

Vardinis miškų urėdijos ir girininkijų vadovaujančių darbuotojų bei miškotvarkos darbuotojų sąrašas 1.3 lentelėje. Pagaminta kartografinė, taksacinė ir projektinė medžiaga ir kam ji skirta parodyta 1.4 lentelėje,

MIŠKŲ URĖDIJOS IR GIRININKIJŲ VADOVAUJANČIŲJŲ DARBUOTOJŲ BEI MIŠKOTVARKOS SPECIALISTŲ, VYKDŽIUSIŲ DARBUS, SĄRAŠAS.

1.3. lentelė

Eilės Nr.	Girininkijos pavadinimas	Dabartinis girininkas	Ankščiau dirbę girininkai, nuo kada iki kada dirbo	Inventorizacijos darbus vykdę miškotvarkininkai
1	Viduklės	Raimondas Juzikis	Kęstutis Tamašauskis 1977 –1991 m. Eduardas Šneideris 1991-1999 m. Kęstutis Tamašauskis 1999-2007 m.	Albertas Garliauskas Kazys Mačiulis Kęstutis Ulčickas
2	Padubysio	Nerijus Sutkevičius	Arūnas Bartusevičius 1988-1991 m. Steponas Sutkevičius 1992-1994 m. Rimvydas Mikelaitis 1994-1996 m. Raimondas Juzikis 1996-2007 m.	Justinas Juškevičius
3	Pikčiūnų	Albertas Tolevičius	Albertas Tolevičius 1980 m.	Marijus Mačys Mantas Taurozevičius Marius Megelinskas
4	Paliepių	Vytautas Bulotas	Vytautas Bulotas 1986 m.	Juozas Kuncevičius Albertas Garliauskas Kazys Mačiulis Antanas Urbonas Gintas Buozys Tomas Mikalkevičius Rimvydas Lazauskas Stanislovas Semaška Regina Bertašienė Mažvydas Striokas Justinas Juškevičius Arvydas Radzevičius Vaidas Labinas Giedrė Dominaitė
5	Vadžgirio	Alvydas Tamošaitis	Aleksandras Vaičiukynas 1988-1999 m.	Rimvydas Lazauskas
6	Šapališkės	Panaikinta	Vaidas Vaičiukynas 1991-2001 m. Henrikas Lukošius 2001-2007 m.	Panaikinta
7	Šimkaičių	Robertas Šiugžda	Adolfas Šiugžda 1964-1999 m.	Mažvydas Striokas
8	Birbiliškės	Darius Gustas	Rolandas Masaitis 1990-1999 m.	Marijus Mačys Mantas Taurozevičius Marius Megelinskas

Urėdas Gintautas Silverijus Rutka – 1960-1995 m. Urėdas Antanas Kilčauskas nuo 1995 m. iki dabar.

Vyriausiasis miškininkas **Steponas Sutkevičius** – 1976-1991 m., urėdo pavaduotojas miškininkystei – **Sigitas Kazimieras Dovydaitis** 1992-1996 m. Miškų urėdo pavaduotojas **Rimvydas Mikelaitis** – 1996-2012 m., vyriausiasis miškininkas **Rimvydas Mikelaitis** nuo 2013 m. iki dabar

Miškotvarkos projekto autorius – Juozas Lukošius 1991 m. Miškotvarkos projekto autorius – Vytautas Skirmantas 2005 m. Projekto vadovas – Artūras Gustainis 2014 m.

KARTOGRAFINĖS MEDŽIAGOS SUDĖTIS

1.4. lentelė

Eil. Nr.	Paslaugų pavadinimas	Mato vienetas	Mastelis	Egzempliorių Skaičius (bazinis)
1	Baziniai miškų žemėlapiai girininkijoms (8 girininkijos)	Egz.	1:10000	Po 1 g-jai
2	Medynų planai girininkijoms	Egz.	1:20000	Po 2 g-jai
3	Miško kvartalų žemėlapiai dažyti pagal vyraujančias medžių rūšis ir brandumo grupes visai teritorijai :A4 formato albumas	Egz.	1:10000	1
4	Miško kvartalų žemėlapiai dažyti pagal suprojektuotas ūkines priemones visai teritorijai : A3 formato albumas A4 formato albumas	Egz. Egz.	1:10000 1:10000	1 1
5	Miškų grupių ir pogrupių žemėlapiai: Miškų urėdijos schema rulone laminuotas Girininkijų teritorijų planai rulone	 Egz. Egz.	 1:50000 1:20000	 1 1
6	Miškų administracinio suskirstymo žemėlapis: Rulone laminuotas	 Egz.	 1:50000	 1
7	Miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis su priešgaisrinėmis juostomis, vandens paėmimo vietomis ir kt: Schema miškų urėdijai rulone laminuotas Planai miškų urėdijai paklijuoti ant drobės sulankstomi	 Egz. Egz.	 1:30000 1:50000	 2 2
8	Miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų žemėlapis: Laminuotas rulone su kadastriniais numeriais	 Egz.	 1:50000	 1
9	Rekreacinio sutvarkymo projektas (projekto aiškinamasi raštas): Rekreacinio planavimo schema miškų urėdijai	Komplektas	 1:50000	1 1
10	Gamtosaugos projektas (aiškinamasis raštas): Schema miškų urėdijai Gamtosauginiai planai girininkijom	Komplektas Egz. Egz.	 1:50000 1:20000	1 1 Po 1 g-jai

Pastaba: Pagal poreikius, miškų urėdija gali užsisakyti papildomai įvairios paskirties miškotvarkos medžiagos.

KITA PROJEKTO MEDŽIAGA

1.5. lentelė

1	Miškų urėdijos vidinės miškotvarkos aiškinamasis raštas, suvestinių miško išteklių inventorizacijos duomenų lentelės	Komplektas	4
2	Girininkijų aiškinamieji raštai	Komplektas	2
3	Taksoraščiai girininkijoms, pirmo penkmečio		

	pagrindinių kirtimų biržių projektavimas, biržių išdėstymo žinialapiai, ūkinių priemonių žinialapiai	Komplektas	2

Valstybinė įmonė Raseinių miškų urėdija ir Danijos bendrovė NEPCon, įgaliotas Rainforest Alliance atstovas Europoje, 2003 metų spalio mėnesį pasirašė sutartį dėl Raseinių miškų urėdijos turto patikėjimo teise valdomų ir naudojamų valstybinių miškų sertifikavimo pagal Forest Stewardship Council ® (FSC ®) miškų sertifikavimo sistemą.

Sertifikavimo komanda urėdijos vertinimą atliko 2004 m. kovo 1-3 d. ir pateikė ataskaitą. VĮ Raseinių miškų urėdija su ataskaitoje pateiktomis sąlygomis ir rekomendacijomis sutiko ir įsipareigojo per nurodytą laikotarpį jas įgyvendinti. Rainforest Alliance priklausanti SmartWood programa priėmė teigiamą sprendimą dėl FSC sertifikato suteikimo VĮ Raseinių miškų urėdijai. Individualus įmonės sertifikato kodas RA-FM/COC-001305

Kasmetinis sertifikavimo auditas urėdijoje atliktas 2015 m. birželio 18-19 d. Iškelti koregavimo veiksmų reikalavimai (KVR) įvykdyti nustatytu laiku. FSC prekinių ženklų naudojimo licencijos numeris FSC-C019113. Sertifikatas galioja nuo 14 rugsėjo 2014 m. iki 13 rugsėjo 2019 m.

Miškų sertifikavimas – tai procesas, kurio metu miškų ūkinė veikla įvertinama pagal nustatytą standartų visumą. Sertifikavimo tikslas - siekti patvirtinti, kad miškų urėdijos miškai tvarkomi ir naudojami, laikantis pasaulyje priimtų miškų išsaugojimo principų, ir gauti leidimą naudoti tarptautiniu mastu pripažintą atsakingo miškų tvarkymo FSC® prekinį ženklą.

VĮ Raseinių miškų urėdija gavo sertifikatą, patvirtinantį, jog miškų urėdijos administruojami miškai yra gerai tvarkomi ir tinkamai naudojamas produkcijos šaltinis, kur miško naudojimo būdai atitinka griežtus aplinkosauginius ir socialinius – ekonominius reikalavimus, atitinkančius FSC principus ir kriterijus.

Miškų sertifikavimas tai garantas, kad ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus (darnaus) miškų ūkio principais, subalansuojant ekonomines, ekologines ir socialines miškų funkcijas. Pagal miškų tvarumo rodiklius miškų urėdijos miškai yra našūs, stabilios būklės, vyrauja savaiminiai, mišrūs medynai, gausu biologinės įvairovės elementų.

1.1.3. EKONOMINIŲ IR SOCIALINIŲ POREIKIŲ PROGNOZĖ

Miškai, o ypač valstybinės reikšmės, visuomenės ir valstybės gyvenime atlieka įvairias funkcijas. Viena iš jų – socialinė, visuomenė naudojasi jais poilsiui, rekreacijai, uogavimui, grybavimui ir pan.

Pastaraisiais metais ypač daug dėmesio skiriama pritaikyti valstybinius miškus visaverčiam lankymuisi ir turiningam poilsiui gamtoje, aktyviam turizmui. Kuriant rekreacinę infrastruktūrą miškuose, orientuojamasi į labiausiai pamėgtus ir lankomus miško sklypus, siekiant sureguliuoti miško lankytojų srautus, nukreipiant poilsiautojus į saugius priešgaisriniu požiūriu miško sklypus. Pažintinių ir mokomųjų objektų kūrimas leidžia visuomenei pažinti gamtos turtus, kultūros paveldo vertybes. Taip auklėjama visuomenė, ugdomas jos kultūrinis elgesys gamtoje. Rekreacinių priemonių dėka miškas mažiau šiukšlinamas, kraštovaizdžiui nepadaroma žala arba ji yra minimali, mažinamas miško gaisrų kilimo pavojus ir pan.

Vienas iš nacionalinės miškų ūkio sektoriaus programos plėtros strateginių tikslų yra: išsaugoti ir didinti miško ekosistemų tvarumą atsižvelgiant į jų ekologinį ir socialinį vaidmenį, klimato kaitos įtaką.

Šį tikslą norint įgyvendinti būtinas visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas. Ši sąvoka apima: lankymosi miškuose reglamentavimo suderinimą, atsižvelgiant į miškų savininkų ir visuomenės poreikius, pažintinės rekreacijos ir turizmo infrastruktūros plėtrą miškuose, kultūros paveldo objektų apsaugos ir išsaugojimo miškuose užtikrinimą

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane miškininkystės plėtra numatoma atsižvelgiant į pagrindinius Lietuvos miškų politikos tikslus. Šiems tikslams šalia kitų taip pat yra priskiriamas miškų rekreacinio potencialo didinimas.

Lietuvoje yra ryškūs regioniniai gamtinių, ekonominių, demografinių ir infrastruktūrinių išteklių skirtumai, lemiantys šalies regionų socialinės – ekonominės padėties neatitikimus. Siekiant užtikrinti visų šalies regionų tolygią ekonominę plėtrą ir subalansuotą socialinę gerovę, yra rengiami regionų plėtros planai, kurių viena iš sudedamųjų dalių yra apskričių, savivaldybių strateginiai plėtros planai, jų tikslas – identifikavus savivaldybės stiprybes, galimybes bei silpnybes ir grėsmes, nustatyti savivaldybės vietą ir vaidmenį šalies ir tarptautiniame kontekste, suformuluoti plėtros perspektyvas.

Strateginis plėtros planas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro patvirtinta „Regionų plėtros planų parengimo ir atnaujinimo metodika” (įsakymas Nr. 482, 2002 m. spalio 4 d.), Bendrojo programavimo dokumentu, LR regioninės plėtros įstatymu Nr. IX-1285 (nauja redakcija 2002 m. gruodžio 24 d.) bei kitais dokumentais.

Rengiant vidinės miškotvarkos projektą VĮ Raseinių miškų urėdijai atsižvelgta į teritorijos planavimo dokumentų nuostatas, sprendinius:
LR Miškų įstatymas

LR teritorijos bendrasis planas, patvirtintas LRS nutarimu „Dėl Lietuvos. respublikos teritorijos bendrojo plano“, 2002 m. spalio 29 d. Nr. IX-1154;

Kauno apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas patvirtintas 2009 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 672;

Kauno regiono plėtros planas iki 2020 metų, patvirtintas 2010 m. gegužės 25 d. Kauno regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 1;

Tauragės apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas patvirtintas 2010 m. birželio 21 d. Nr. 1069;

Tauragės regiono plėtros planas iki 2020 metų patvirtintas 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. 51/9S-38;

Raseinių rajono savivaldybės strateginis 2015–2017 metų veiklos planas (2015 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. TS-44 patvirtintas.);

Jurbarko rajono savivaldybės strateginis 2015–2017 metų veiklos planas (2015-02-19 sprendimu Nr. T2-20 patvirtintas).

Generalinės miškų urėdijos paskirtis, misija ir užduotys

Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos paskirtis - valstybinių miškų, priskirtų miškų urėdijoms, ūkinio valdymo institucija, organizuojanti bei koordinuojanti šių miškų atkūrimą, priežiūrą, apsaugą ir miško išteklių naudojimą.

Generalinės miškų urėdijos misija - didinti valstybinių miškų, kaip svarbiausios visų šalies miškų sudedamosios dalies ekologinę, aplinkosauginę, ekonominę, rekreacinę bei kitas visuomenei

svarbias vertes, tvarkant juos tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, racionaliai naudojant miškų išteklius, juos atkuriant ir gausinant.

Generalinės miškų urėdijos užduotys:

1. Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programos (patvirtintos 2012 m. gegužės 23 d. Nr. 569) įgyvendinimo priemonių plano 2015-2017 metams įgyvendinimas, šiame plane numatytų priemonių valstybiniuose miškuose vykdymas

2. Koordinuoti miškų urėdijų veiklos ir valdymo, valstybinių miškų pareigūnų veiklos efektyvumo didinimą bei valdomo turto grąžos ir miškų sektoriaus veiklos gerinimą.

3. Gerinti biokuro gamybos iš miško kirtimo atliekų organizavimą.

1.2. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS CHARAKTERISTIKA

1.2.1. FIZINĖ–GEOGRAFINĖ CHARAKTERISTIKA

Geomorfologinė sandara, reljefas, klimatas. Pagal fizinį–geografinį Lietuvos rajonavimą VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorija (A. Basalykas, 1965) priklauso Rytų–Žemaičių plynaukštės ir . Nemuno Žemupio lygumos rajonams

Rytų–Žemaičių plynaukštė užima didesniąją urėdijos teritorijos dalį. Ji suskirstyta į 16 mikrorajonų. Miškų urėdijos teritorija patenka į Pašušvio–Vosyliškio ir Raseinių–Betygalos mikrorajonus. Pašušvio–Vosiliškio mikrorajonas – tai išlygintos dugninės morenos ruožas, kuriame vyrauja mišrūs eglių–minkštųjų lapuočių medynai. Raseinių–Betygalos mikrorajonui priskiriama didelė teritorija abipus Dubysos vidurupio. Mikrorajone didelį plotą užima lygumos, kuriose toli viena nuo kitos iškyla izoliuotos moreninės kalvos. Palei Dubysą vyrauja kalvotas vietovaizdis.

Nemuno Žemupio lyguma apima pietvakarinę urėdijos teritorijos dalį. Šio fizinio geografinio rajono ribos labai ryškios. Jos suskirstytas į 13 mikrorajonų. Eržvilko–Stakių mikrorajone, į kurį patenka Vadžgirio, Šapališkės, Šimkaičių ir Birbiliškės girininkijų miškai, vyrauja priemolingos lygumos. Dubysos žemupio (Ariogalos) mikrorajonas tęsiasi Nemuno žemupio lygumos rytiniu pakraščiu. Į mikrorajono ribas įeina Dubysos slėnis bei abiejų pusių paslėniai. Dubysos šlaitai apkloti smėlių – žvirgždų ir net molių danga. Dubysos žemupio mikrorajonas nors ir nedidelis, bet turi įvairų kraštovaizdį.

Klimatas. Raseinių rajone, kaip ir didesnėje Lietuvos teritorijoje vyrauja nepastovus žemyninis klimatas. Pagal vidutinius daugiamečius duomenis vidutinė metinė temperatūra VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra $6,2^0$. Liepos mėnesio vidutinė temperatūra $16,7^0$, sausio – $5,2^0$. Kritulių kiekis vegetacijos periodu – 414 mm. Vidutinė vegetacijos trukmė – 190 d. Vidutinis metinis kritulių kiekis apie 600 mm.

Vandenys. Visos urėdijos teritorija tekančios upės ir upeliai priklauso Nemuno baseinui, kuris užima apie trečdalį Lietuvos teritorijos. Didžiausia urėdijos teritorijoje yra Dubysos upė, palei kurią išskirtas Dubysos regioninis parkas, Dubysos ichtiologinis draustinis. Didžiausieji Dubysos intakai yra kairėje pusėje (Gynėvė, Luknė). Dubysos upė ir raiškus jos slėnis – vienas gražiausių šalyje. Miškų urėdijos teritorija teka ir daugiau upių.

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS TERITORIJOJE ESANČIŲ DIDESNIŲ UPIŲ SĄRAŠAS

1.6. lentelė

Upės pavadinimas	upės ilgis (km)	baseino plotas (km^2)
Dubysa	146	2069
Šešuvis	114	1908
Mituva	102	776
Šaltuona	70	572
Vidauja	45	135
Upė	42	133
Alsa	36	61
Bebirva	34	152
Gynėvė	34	121

Upės pavadinimas	upės ilgis (km)	baseino plotas (km^2)
Luknė	33	132
Šlyna	28	95
Upyna	27	49
Kirkšnovė	24	84
Balčia	17	76

Miškų urėdijos teritorijoje ežerų nėra.

Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra 8 valstybinės reikšmės tvenkiniai patvirtinti LR vyriausybės nutarimu Nr. 22 (1998 m. sausio 10 d.): Alsos (42,6 ha), Anulyno (36,1 ha), Ariogalos (3,9 ha), Kaulakių (36,5 ha), Pakalnių (5,8 ha), Paupio (85 ha), Plikių (42,5 ha), Sujainių (66,2 ha). Bendras tvenkinių plotas – 318,6 ha.

Gamtiniai miškų našumo rajonai. VĮ Raseinių miškų urėdijos miškai priskiriami Vidurinio Lietuvos našių–mišrių spygliuočių–lapuočių gamtiniam našumo rajonui, kuris skirstomas į 2 pazonius. Urėdijos miškai priskirti vakarų Aukštaitijos našių mišrių lapuočių – eglės miškų pazoniui. Skirstant miškus pagal gamtinius našumo rajonus, priimtas dėmesin ne tik augaviečių ir medynų našumas, bet ir rūšinė sudėtis, dirvožemio vienodumas, jo litologinė charakteristika. Gamtiniame našumo rajone kompleksas miško augimo sąlygų (klimato, dirvožemio), vertinamų medynų našumu, gali būti laikomas vienodu arba beveik vienodu. Pazonio ir miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų medynų plotas (%) pagal vyraujančias medžių rūšis: pušynai–25 % (4 %), eglynai 27 % (34 %), ąžuolynai 2 % (3 %), uosynai–3 % (0,4 %), beržynai–29 % (30 %), juodalksnynai–5 % (21 %), drebulynai–6 % (6 %), baltalksnynai–3 % (2 %). Raseinių miškų urėdijos miškuose ženkliai mažiau pušynų, bet žymiai daugiau juodalksnynų nei viso pazonio miškuose. Kitų medynų plotai nedaug skiriasi. VĮ Raseinių miškų urėdijos medynų einamasis prieaugis visuose miškuose yra 7,71 m^3/ha, o valstybinės reikšmės miškuose – 7,61 m^3/ha, turėjo būti didesnis, nes per paskutiniuosius 10 metų medynai buvo stipriai pažeisti vėjavartų, šaknų ligų ir liemenų kenkėjų. Bendras miško naudojimo intensyvumas m^3/ha likvidinės medienos per metus yra vidutinis, 4,51 – 5,25 m^3/ha.

Dirvožemiai. VĮ Raseinių miškų urėdija priskiriamas Žemaitijos aukštumų srities, Tytuvėnų – Betygalos rajonui. Rajonas išskirtas genetiniu požiūriu labai sudėtingoje teritorijoje. Todėl čia, aukštesnėse vietose (kalvose), vyrauja velėniniai jauriniai silpnai pajaurėję (J_{v1}) bei velėniniai jauriniai glėjiškieji (J_vP_1) dirvožemiai, kurie pagal FAO klasifikaciją atitinka glėjiškuosius išplautžemius (IDg) bei pasotintuosius balkšvažemius (Jlb). Dirvožemio danga yra margoka ir kontrastinga, todėl jos struktūra vidutiniškai sudėtinga. Be to šioje srityje yra išskirtas Skuodo – Tauragės rajonas, kuris užima nedidelę VĮ Raseinių miškų urėdijos dalį. Šis rajonas apima Vakarų Žemaičių plynaukštę bei rytinę Pajūrio žemumos dalį, sudarytą iš vyraujančių dugninių bei pakraštinių moreninių darinių, taip pat limnoglacialinių smėlingų nuogulų. Šiai teritorijai būdingi lyguminiai bei kalvoti paviršiai. Dėl šių priežasčių, taip pat jūros artumo, o tai lemia intensyvesnį dirvožemių išplaunamąjį režimą, šiame rajone vyrauja velėniniai jauriniai glėjiški (JvP1) bei velėniniai jauriniai vidutiniškai pajaurėję (Jv2) dirvožemiai, pagal FAO klasifikaciją atitinkantys glėjiškuosius bei nepasotintuosius balkšvažemius (JIg, JIn). Šio rajono dirvožemio danga yra margoka ir kontrastinga, todėl jos struktūra vidutiniškai sudėtinga. Taip pat VĮ Raseinių miškų urėdijos dalis patenkanti į Jurbarko rajoną, yra priskirta Vidurio Lietuvos žemumos sričiai, Kėdainių – Marijampolės rajonui, su vyraujančiais velėniniais glėjiškais pajaurėjusiais (VG1j) bei išplautaisiais (VG1i) dirvožemiais, kurių susiformavimą lemia smulki dirvožemį sudarančių nuogulų granuliometrinė sudėtis bei lygūs ir banguoti paviršiai. Pagal FAO klasifikaciją šie dirvožemiai atitinka karbonatinguosius glėjiškuosius rudžemius (RDg). Dėl teritorijos formavimosi glacigeninių ypatumų dirvožemio danga yra labai vienoda bei mažai kontrastinga, o jos struktūra – nesudėtinga.

Paviršinių dirvos sluoksnių struktūra bei mechaninė sudėtis nevienalytė ir kiek mozaikiška. Didesnėje rajono teritorijoje vyrauja jauriniai velėniniai glėjiniai, jauriniai velėniniai menkai pajaurėjusieji dirvožemiai. Tai tinkamiausios žemės ūkiui vystyti dirvos, kurios neseniai buvo intensyviai melioruojamos. Pelkinių dirvožemių yra nedaug.

Rajono teritorijoje esama beveik visų tipų Vidurio Lietuvai būdingų dirvožemių. Žemės paviršių įvairių storių klodais dengia smulkus smėlis, priesmėliai, lengvi ir vidutiniai priemoliai bei nedideli plotai molio.

Dėl mechaninės sudėties ir kalvoto reljefo nuo 10 % iki 25 % dirvožemių paveikti vandens ir vėjo erozijos.

Rajono teritorijoje yra daug įprastinių, visoje šalyje randamų požeminių gamtinių išteklių – smėlio, žvyro, molio, durpių ir gėlo vandens. Šie gamtiniai turtai intensyviai naudojami žmonių gyvenimo reikmėms.

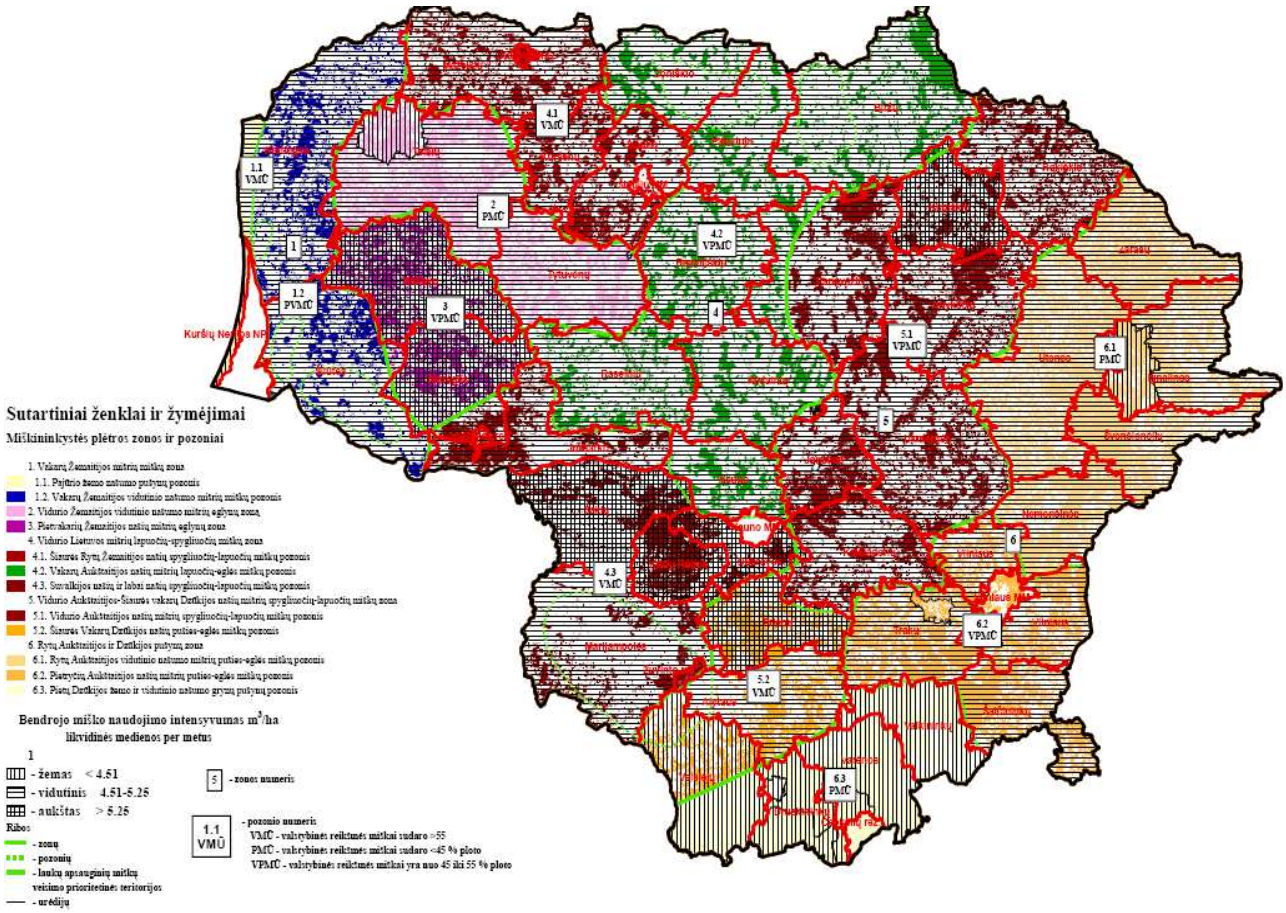

2 pav. Lietuvos Respublikos bendrasis planas. Miškų teritorijos.

Klimatas. Raseinių rajone, kaip ir didesnėje Lietuvos teritorijoje vyrauja nepastovus žemyninis klimatas.

Remiantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimo Nr. 1171 ,,Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo" pakeitimu 2010 m. balandžio 21 d. Nr. 855 VĮ Raseinių miškų urėdijos miškuose yra išskirtos šios vandens telkinių apsaugos zonos:

Prie Nemuno ir Neries bei ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 200 ha, – 500 m.

Prie ilgesnių kaip 50 km upių ir ant tokių upių įrengtų tvenkinių bei prie ežerų ir tvenkinių kurių plotas didesnis kaip 50 ha – 200 m.

Praeitos miškotvarkos duomenimis, VĮ Raseinių miškų urėdijos miškingumas buvo 24,1 %, dabartinės inventorizacijos nustatytas miškingumas – 24.4 %. Dabartinis Lietuvos miškingumas – 33,3%. Bendras VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamas plotas – 173,52 tūtst. ha, o miško žemės plotas – 42393,7 ha.

1.2.2. MIŠKŲ URĖDIJOS EKONOMINĖ IR SOCIALINĖ APLINKA

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorija apima didelę dalį Raseinių rajono savivaldybės ploto 145482 ha (83,8 %), ir dalį Jurbarko savivaldybės ploto 28038 ha Todėl Raseinių ir Jurbarko rajonų savivaldybėse ryškiausiai juntamas miškų plotuose vykdytos ūkinės veiklos ir jos valdymo poveikis socialinei sferai.

Raseinių rajonas turi vidutinį pramoninį potencialą. Iš dalies tai sąlygoja pakankamai tankiai gyvenama teritorija, gyventojų tankumas teritorijos dalyje, kurį administruoja VĮ Raseinių miškų urėdija, su Raseinių, Ariogalos, miestais, gyventojų tankumas yra 21.3 žm/km^2 (Lietuvos 46,1 žm/km^2).Be didesnių miestų ir tik kaimo vietovėje gyventojų tankumas yra 10,7 žm/km^2. VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje vyrauja našūs ir vidutinio našumo dirvožemiai, todėl čia palankios sąlygos vystyti žemės ūkį. Todėl natūralu, kad šiose teritorijose vyrauja tradiciškai būdinga priemiestinio žemės ūkio vystymosi kryptis. VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijos miš kingumas yra 24,4 %, o Lietuvos – 33,3 %.

Raseinių rajono sav. teritoriją kerta valstybinės reikšmės keliai: automagistralė Vilnius–Klaipėda (65 km), krašto kelių yra 144 km Raseiniai–Šilinė, Raseiniai – Tytuvėnai – Radviliškis, Ariogala – Raseiniai – Kryžkalnis, Šiauliai – Tauragė, Raseiniai – Baisiogala. Be to VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra 362 km. rajoninių kelių. Šiaurės vakarinėje dalyje VĮ Raseinių miškų urėdijos teritoriją kerta geležinkelis Šiauliai – Tauragė apie 25 km. Raseinių miestas įsikūręs netoli automagistralės, beveik viduryje Raseinių rajono. Raseiniai nuo Kauno miesto yra nutolę apie 85 km, nuo Vilniaus – apie 170 km., nuo Klaipėdos apie 140 km.

Ekonominiu požiūriu Raseinių rajonas turi išskirtinių bruožų: rajonas yra Vidurio Lietuvos vakarinėje dalyje. Už 85 km. nuo antro pagal dydį Lietuvos miesto Kauno ir apie 70 km. nuo Šiaulių. Abu miestai turi didelį ekonominio-socialinio vystymosi potencialą. Ši kaimynystė sudaro sąlygas bendradarbiauti plėtojant rajono infrastruktūrą, žmogiškuosius išteklius, rengiant bendrus projektus. Nepaisant galimo kaimynystės ekonominio potencialo išnaudojimo, Raseinių rajone vystomas žemės ir miškų ūkis bei su jais susijusi pramonė.

Rajono geografinė padėtis, bei gausus kultūros ir etnografinis paveldas – tinkama vieta turizmo ir poilsio infrastruktūrai plėtoti. Didžioji Dubysos regioninio parko teritorijos dalis ir pakraštys Tytuvėnų regioninio parko patenka į VĮ Raseinių miškų urėdijos teritoriją. Tai labai pritraukia daug turistų ir mėgėjų poilsiauti nuostabiose Dubysos slėniuose.

Gražūs kraštovaizdžiai. Ypatingai Padubysio, Pikčiūnų ir Paliepių girininkijų teritorijose. Šiose girininkijose yra daugiausia saugomų teritorijų ir daug įvairių turistinių maršrutų, plotų skirtų aktyviam poilsiui. Todėl čia geros sąlygos poilsiui, rekreacijos ir turizmo verslo plėtojimui. Priemiestiniai miškai naudojami pakankamai intensyviai, retai gyvenamose teritorijose miškų ūkis sukuria daug darbo vietų ir yra daugelio smulkių kaimo gyvenviečių socialinio demografinio stabilumo pagrindas. VĮ Raseinių miškų urėdija, būdama netoli nuo stambiausių Lietuvos miestų, (Kauno, Šiaulių) stengiasi patenkinti vis augantį medienos poreikį pramonei, bei biokuro gamybai reikalingą, miško kirtimo atliekų kiekį.

VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje iš viso yra 42,39 t. ha miško žemės ir joje medienos sukaupta 8,85 mln. ktm. 2014.01.01. miškų urėdijos teritorijoje gyveno apie 36970

žmonių. Dėl emigracijos žmonių skaičius mažėja. Vienam gyventojui tenka 1,1 ha miško ir 240 ktm medienos (*Lietuvoje atitinkamai 0,74 ha ir 177 ktm*).

VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2014 m. dirbo 60 darbuotojai, iš jų 42 specialistai. Sezoniniam darbui miškų urėdija papildomai nesamdo darbuotojų. VĮ Raseinių miškų urėdijoje dabar dirba 11 eigulių Vienam specialistui (girininkai – 7, girininkų pavaduotojai – 8, eigulių – 11) tenka apie 1026 ha bendro valstybinės reikšmės miškų ploto. Vidutinis darbuotojo atlyginimas 2014 m. VĮ Raseinių miškų urėdijoje buvo 3052 Lt. Per 11 metų sumažėjo dirbančiųjų skaičius 25 darbuotojais. VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2004 m. dirbo 85 darbuotojai, o jų vidutinis atlyginimas buvo – 1623 Lt.

Per paskutiniuosius tris metus VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose kasmet vidutiniškai buvo paruošiama virš 71,0 tūkst.m^3 medienos (1.7. lentelė). Laikotarpyje 1990–2003 m. miškų urėdija paruošdavo vidutiniškai per metus po 100,4 t. m^3. medienos. Tuo laikotarpiu buvo kertama labai daug sanitarinių kirtimų, projektuota metinė apimtis 12 t. m^3, o iškirsta vidutiniškai kas metai po 28,3 t. m^3. medienos.

MEDIENOS REALIZACIJA

1.7. lentelė

Realizuota medienos (tūkst. m^3)	**2012 m.**	**2013 m.**	**2014 m.**
Panaudota Lietuvos ribose iš viso:	69.8	69.5	73.7
Padarinė mediena iš jos:	**48.8**	**44.5**	**50.8**
pjautiniai rastai	21.2	21.0	22.1
popiermedžiai	10.0	7.3	8.8
tarmedžiai	17.0	14.8	19.1
trumpuoliai	0.6	1.4	0.8
plokščių mediena	-	-	-
Malkinė mediena	**21.0**	**25.0**	**22.9**
Paruošta medienos atliekų biokurui	3.9	4	5.7
Gyventojams parduota nenukirstu mišku	12.7	14.0	9.7

VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje veikia 7 įmonės užsiimančios baldų gamyba ir medienos apdirbimu. Stambiausios iš jų –. UAB “JULISA“, UAB “MEDIEVA, R. Dalavičiaus įmonė.

Iš viso su VĮ Raseinių miškų urėdija sudariusios medienos pirkimo – pardavimo sutartis 2014 metams buvo 66 įmonės, kurioms parduota 90 % miškų urėdijos pagamintos medienos. Stambiausi, VĮ Raseinių miškų urėdijos medienos pirkėjai Kauno regione yra: UAB “JULISA“, UAB “MEDIEVA, R. Dalavičiaus įmonė

Didelis miškų urėdijos indėlis, rajono gyventojus, įstaigas, katilines aprūpinant vietiniu kuru šildymui – malkomis. VĮ Raseinių Miškų urėdijoje yra medienos ruošos, prekybos ir techninis padalinys. Visą pagamintą malkinę medieną miškų urėdija realizuoja vietos gyventojams, savivaldybėms, mokykloms, globos ir rūpybos skyriams bei kitiems pirkėjams. Vietos gyventojai aprūpinami malkomis 50 proc. Tarp vietos gyventojų gaunančių mažas pajamas dažnas malkas ruošiasi pats, pirkdamas miškų urėdijoje nenukirstu mišku. (žiūr. 1.6 lentelę) VĮ Raseinių miškų urėdija patenkina didžiąją dalį vietinių gyventoju poreikį malkomis.

VĮ Raseinių miškų urėdija ruošia kirtimo atliekas biokuro gamybai (žiūr. 1.7 lentelę). Raseinių rajono savivaldybėje yra 2 katilinės naudojančios medienos kirtimo atliekų biokurą.

Kirtimo atliekas biokuro gamybai, pagrindinai realizuoja Kaune ir Raseinių rajone, per elektroninės prekybos sistemą.

Medienos ruošos ir kelių priežiūros bei remonto mechanizmų miškų urėdijoje 2014 m. buvo: 2 medienvežiai automobiliai, 1 medvežės ir 1 medkirtė ugdomiesiems kirtimams. Miško kirtimo darbams atlikti kasmet skelbiami konkursai pagal Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus.

1.2.3. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS KELIAI IR GELEŽINKELIAI

Pagal LR kelių įstatymą patvirtintą LR Seimo 1995 m. gegužės 11 d. Nr. I-891, automobiliniai keliai pagal eismo priemonių pralaidumą ir socialinę bei ekonominę jų reikšmę skirstomi į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius. Valstybinės reikšmės keliai skirstomi į magistralinius, krašto ir rajoninius kelius. Vietinės reikšmės – į viešuosius ir vidaus kelius. Keliai nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, juridiniams ar fiziniams asmenims. Magistraliniai ir krašto keliai numeruojami. Valstybinės reikšmės kelius registruoja Susisiekimo ministerija, jų sąrašus tvirtina LR Vyriausybė. Vietinės reikšmės kelius registruoja bei jų sąrašus tvirtina savivaldybės.

Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašas yra patvirtintas LR Vyriausybės 1999-06-09 nutarimu Nr. 757.

Pagal Kelių įstatymą valstybinės reikšmės kelių juostos minimalus plotis pagal kelio kategorijas:

Kelio kategorija	Minimalus kelio juostos plotis, metrais	Sanitarinės zonos plotis
1) automagistralės ir I kat. keliai	39	po 150 metrų
2) II kategorijos keliai	28	po 70 metrų
3) III kategorijos keliai	22	po 50 metrų
4) IV kategorijos keliai	19	po 20 metrų
5) V kategorijos keliai	18	po 20 metrų

Nuo kelio briaunos į abi puses nustatoma kelio sanitarinė apsaugos zona. Jos plotis priklauso nuo kelio kategorijos arba eismo intensyvumo (automobilių skaičius per parą).

Pagal nuosavybės formą keliai yra valstybės, savivaldybių arba privatūs.

Raseinių miškų urėdijos teritoriją kerta automagistralė Vilnius-Klaipėda (65 km.). Taip pat urėdijos teritorijoje yra 144 km krašto kelių (Raseiniai–Šilinė, Raseiniai–Tytuvėnai–Radviliškis, Ariogala–Raseiniai–Kryžkalnis, Kryžkalnis–Rietavas–Vėžaičiai, Raseiniai–Baisiogala). Be to, urėdijos teritorijoje yra 362 ha rajoninių kelių.

Šiaurės vakarinėje dalyje miškų urėdijos teritoriją kerta geležinkelis Šiauliai–Tauragė (apie 25 km).

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje 100 ha miško tenka 1,13 km kelių, valstybinės reikšmės miškuose 1,46 km. Tankiausias kelių tinklas valstybinės reikšmės miškuose yra Viduklės girininkijoje – 2,78 km, Pikčiūnų girininkijoje – 2,06 km. Mažiausias kelių tinklas yra Vadžgirio girininkijoje 100 ha miško tenka tik 0,81 km.–

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje miško žemėje yra 476,34 km kelių, iš kurių 278,41 km –valstybinės reikšmės miškuose. VĮ Raseinių miškų urėdija iš viso valdo ir prižiūri 294,92 km.

kelių . Kitų kelių, esnčių ne miško žemėse visoje VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra 3059 km.

Visi keliai yra pažymėti miškų žemėlapiuose M 1:10000, M 1:25000. Valstybinės reikšmės ir vietiniai su dirbtine danga keliai pažymėti žemėlapyje M1:50000. Žemėlapiuose keliai sutartiniais ženklais suskirstyti pagal priklausomybę ir kelių plotį bei dangos tipą (su dirbtine danga ir natūralūs):

Valstybiniai keliai su danga platesni kaip 14 m;

Savivaldybių keliai su danga 5-18 m pločio;

Miškų urėdijos prižiūrimi keliai su danga 5-18 m pločio;

Gruntkeliai 6-9 m pločio;

Miško keliai 3-5 m pločio.

Kelių, esančių miškuose ar besiribojančių su jais, charakteristika pateikta 1.8 lentelėje.

KELIŲ STATISTIKA

1.8. lentelė

Kelių charakteristika		Ilgis, km	Plotas ha	100 ha miško tenka kelių, km	
				visuose miškuose	miškų urėdijos valdomuose
Viduklės	Miško keliai visoje girininkijos veiklos terit. miško žemėje	119,09	40,2	1,7	
	Iš jų miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai miško žemėje	63,98	22,8		2,36
	Miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai ne miško žemėje	11,5			0,42
	Kiti keliai	759,4	945,5	10,86	
	Iš viso valdomų ir prižiūrimų urėdijos kelių (Viduklės g-jos)	75,48	22,8		2,78
Padubysio	Miško keliai visoje girininkijos veiklos terit. miško žemėje	38,88	15,1	0,87	
	Iš jų miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai miško žemėje	31,48	12,7		1,26
	Miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai ne miško žemėje	0,1			
	Kiti keliai	360,8	397,4	8,03	
	Iš viso valdomų ir prižiūrimų urėdijos kelių (Padubysio g-jos)	31,58	12,7		1,26
Pikčiūnų	Miško keliai visoje girininkijos veiklos terit. miško žemėje	105,97	36,2	1,31	
	Iš jų miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai miško žemėje	43,45	16		1,97
	Miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai ne miško žemėje	1,9			0,09
	Kiti keliai	118,4	519	5,52	
	Iš viso valdomų ir prižiūrimų urėdijos kelių (Pikčiūnų g-jos)	45,35	16		2,06
Paliepių	Miško keliai visoje girininkijos veiklos terit. miško žemėje	76,13	27,8	0,9	
	Iš jų miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai miško žemėje	27,88	12,9		1,04
	Miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai ne miško žemėje	2,2			0,08
	Kiti keliai	721,9	865,7	8,51	
	Iš viso valdomų ir prižiūrimų urėdijos kelių (Paliepių g-jos)	30,08	12,9		1,12
Vadžgirio	Miško keliai visoje girininkijos veiklos terit. miško žemėje	27,56	13,9	0,63	
	Iš jų miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai miško žemėje	22,67	12,3		0,79
	Miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai ne miško žemėje	0,7			0,02
	Kiti keliai	218,5	262,2	5	
	Iš viso valdomų ir prižiūrimų urėdijos kelių (Vadžgirio g-jos)	23,37	12,3		0,81
Šimkaičių	Miško keliai visoje girininkijos veiklos terit. miško žemėje	66,64	41,6	1,54	

Kelių charakteristika		Ilgis, km	Plotas ha	100 ha miško tenka kelių, km	
				visuose miškuose	miškų urėdijos valdomuose
	Iš jų miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai miško žemėje	61,96	39,6		1,81
	Kiti keliai	185,6	224,4	4,3	
	Iš viso valdomų ir prižiūrimų urėdijos kelių (Šimkaičių g-jos)	61,96	39,6		1,81
Birbiliškės	Miško keliai visoje girininkijos veiklos terit. miško žemėje	42,07	16,5	0,77	
	Iš jų miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai miško žemėje	27	11,7		1,02
	Miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai ne miško žemėje	0,1			
	Kiti keliai	364,4	396,1	6,69	
	Iš viso valdomų ir prižiūrimų urėdijos kelių (Birbiliškės g-os)	27,10	11,7		1,02
Iš viso	Miško keliai visoje urėdijos veiklos terit. miško žemėje	476,34	191,3	1,13	
	Iš jų miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai miško žemėje	278,41	128		1,46
	Miškų urėdijos valdomi, prižiūrimi keliai ne miško žemėje	16,5			
	Kiti keliai	3059	3610,3	7,24	
	Iš viso valdomų ir prižiūrimų urėdijos kelių		128		1,46

1.2.4. ADMINISTRACINIS IR KADASTRINIS TERITORIJOS SUSKIRSTYMAS

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijos plotas yra 173,52 tūkst. ha (2,7 % Lietuvos teritorijos). VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorija apima didelę dalį Kauno apskrities Raseinių savivaldybės teritorijos. Ši teritorija suskirstyta į 10 seniūnijų. Į VĮ Raseinių urėdijos teritoriją pilnai patenka Ariogalos, Betygalos, Girkalnio, Kalnujų, Nemakščių, Pagojukų, Paliepių, Raseinių, Viduklės seniūnijos bei dalis Šiluvos seniūnijos. Dalis urėdijos miškų yra Tauragės apskrities Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje (Girdžių, Juodaičių, Šimkaičių, Veliuonos seniūnijų dalys).

Žemėvaldos ir žemės sklypų identifikavimui savivaldybių teritorijos suskirstytos į kadastro vietoves ir blokus. Raseinių rajono savivaldybės teritorijoje yra 35 kadastro vietovės padalintos į 240 blokų. Miškų urėdijos teritorija pilnai apima 33 kadastro vietoves ir dalį Šiluvos kadastro vietovės (228 blokai). Į urėdijos teritoriją pilnai patenka Jurbarko rajono savivaldybės 3 kadastro vietovės bei 7 kadastro vietovių dalys (37 blokai).

Girininkijų ribos nesutampa su kadastro vietovių ribomis. Buvę žemės ūkio įmonių miškai kvartalais suskirstyti blokų ribose.

Žemės naudmenų pasiskirstymas pagal girininkijas ir kadastro vietoves pateikta girininkijų aiškinamuosiuose raštuose.

1.2.5. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS MIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL ADMINISTRACINIUS VIENETUS, NUOSAVYBĖS FORMAS IR FUNKCINĘ PASKIRTĮ

MIŠKO ŽEMĖS PLOTAS PAGAL ADMINISTRACINIUS VIENETUS IR NUOSAVYBĖS FORMAS

1.9. lentelė

Naudotojų grupės	Bendras inventorizuotas plotas ha	Miško žemės plotas	% nuo viso miško žemės ploto	Miško žemės plotas pagal savivaldybių teritorijas		
				Raseinių raj. savivaldybė	Jurbarko raj. savivaldybė	Kelmės raj. savivaldybė
Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai	19472	19217	45	10896	8321	-
Miškų urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai	15	-	-	-	-	-
Privatūs ir skirti nuosav. teisių atkūrimui miškai	23709	23077	55	20802	2274	0,3
Kitų naudotojų ir valdytojų miškai	101	100	-	99	1	-
Iš viso	**43297**	**42394**	**100**	**31797**	**10596**	**0,3**

Miškų urėdijos veiklos teritorija pagal administracinius vienetus ir nuosavybės formas. 2015-01-01 stoviui VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje inventorizuota 43,3 tūkst. ha miškų (1.9. lentelė), iš jų miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai (bendras inventorizuotas plotas) 19,47 t. ha, miškų urėdijos valdoma nevalstybinės reikšmės žemė – 14,5 ha (daugiausiai keliai, žemė po pastatais ir kt. ne miško žemė), privatūs miškai ir miškai skirti nuosavybės teisių atkūrimui – 23,71 t. ha, kitų valdytojų ir naudotojų miškai – 101 ha.

MIŠKO ŽEMĖS PLOTAS PAGAL NAUDOTOJŲ GRUPES IR SAVIVALDYBES

1.10. lentelė

Naudotojai	Bendras inventorizuotas plotas ha	Miško žemės plotas ha	Pagal rajonų savivaldybes		
			Raseinių raj. savivaldybė	Jurbarko raj. savivaldybė	Kelmės raj. savivaldybė
Miškų urėdijos, NP, valstybinių rezervatų valdomi VRM	19472	19217	10896	8321	-
Privatūs ir skirti nuosavybės teisių atkūrimui miškai	23709	23077	20802	2274	0,3
Savivaldybių valstybinės reikšmės miškai	4	4	4	-	-
Miškai, siūlomi išbraukti iš urėdijų valdomų valst.reikšmės miškų plotų	1	1	-	1	-
Savivaldybių valdomi nevalstybinės reikšmės miškai	41	41	41	-	-
Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės plotai	15	-	-	-	-
Kitų juridinių as. valdomi nevalstybinės reikšmės plotai	4	4	4	-	-
Susisiekimo m – jos valdomi nevalstybinės reikšmės miškai	51	50	50	-	-
Iš viso	**43297**	**42394**	**31797**	**10596**	**0,3**
Raseinių miškų urėdijos miškingumas %	**24,4**				

Praeitos miškotvarkos duomenimis, miškų urėdijos miškingumas buvo 24,1 %. 1990 m. inventorizacijos nustatytas miškingumas – 22,2 % (tų metų Lietuvos miškingumas buvo 27,8 %). O dabartinis miškų urėdijos miškingumas yra 24,4 %, Lietuvos miškingumas – 33,3%.

VĮ Raseinių miškų urėdijos valdomiems valstybinės reikšmės miškams priskirti 19,47 tūkst. ha arba 45 % ploto nuo visų inventorizuotų miškų. Privatūs ir skirti nuosavybės teisių atkūrimui miškai sudarė 23,71tūkst. ha arba 54,8 % nuo viso inventorizuoto ploto. Likęs plotas – 0,1 tūkst. ha (0,2 %) kitų naudotojų (0.). Jiems priskirti miškai, kurių ribos patvirtintos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimą Nr. 1154.

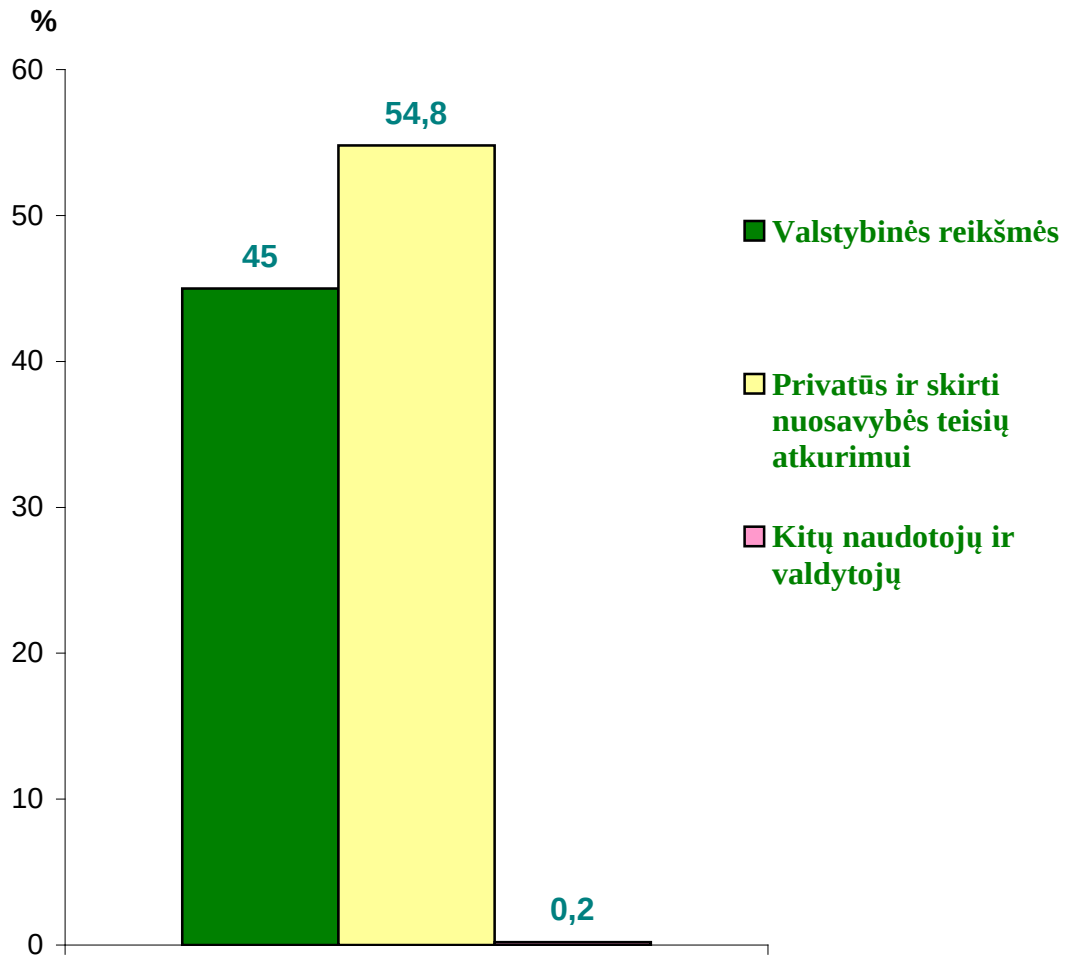

3 pav. Miškų plotas pagal nuosavybę ir naudotojus

Teritorijos miškingumas ir jo kaita. Visa VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorija užima 173,52 tūkst. ha plotą. (1.11. lentelė) Miškų urėdijos miškingumas yra 24,4 % (santykis miško žemės ploto su teritorijos plotu). Lyginant su 2004 m. miškotvarkos duomenimis, teritorijos miškingumas padidėjo 0,3 %. (1.12. lentelė). Tai įvyko dėl inventorizuotų naujai apaugusių ar įveistų medynų apželdant buvusias žemės ūkio naudmenas ir dėl dalies pelkių inventorizuotų medynais

MIŠKO ŽEMĖS PLOTO IR TERITORIJOS MIŠKINGUMO KAITA

1.11. lentelė

Miškotvarka	Miškų urėdijos teritorijos plotas, tūkst.ha	Miško žemės plotas tūkst.ha	Teritorijos miškingumas %	Vidutinis Lietuvoje %
1990 m.	168,74	37,447	22,2	27,8
2004 m.	173,51	41,745	24,1	31,3
2014 m.	173,52	42,394	24,4	33,3

Nuo 1991 metų iki 2014 metų VĮ Raseinių miškų urėdijos miškingumas padidėjo 2,2 %. Lietuvoje miškingumas didėjo tolygiai.

TERITORIJOS MIŠKINGUMAS PAGAL GIRININKIJAS

1.12. lentelė

Girininkija	Bendras teritorijos plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miškingumas, %
Viduklės	35568	7020	19.7
Padubysio	18835	4514	24.0
Pikčiūnų	30152	8117	26.9
Paliepių	39672	8525	21.5
Vadžgirio	14514	4400	30.3
Šimkaičių	14056	4351	30.9
Birbiliškės	20725	5467	26.4
viso	173522	42394	24.4

Miškų urėdijos veiklos teritorija pagal funkcinę paskirtį, suskirstyti į pogrupius, o pagal nustatytą ūkinį režimą pogrupiai priskiriami atitinkamoms miškų grupėms.

Miškų pogrupiu suprantama miško teritorijos dalis paprastai naudojama vienam svarbiausiam tikslui (rezervatiniam, apsauginiam, rekreaciniam, ekosistemų apsauginiam ar ūkiniam). Miško masyvas, jo dalis, kvartalas ar sklypas, tuo pačiu metu atliekantis kelias funkcijas (pvz. vandens apsaugos ir rekreacines), priskiriamas tik vienam (pagal svarbiausią funkciją) miško pogrupiui. Saugomose teritorijose išskiriamos funkcinės zonos laikomos atskirais pogrupiais.

Mažiausias miško pogrupiui priskiriamas plotas yra taksacinis sklypas. Atskiros sklypo dalys su skirtingu ūkiniu režimu į pogrupius neskirstomos. Visas sklypas priskiriamas tam pogrupiui, kuris užima didesnę sklypo dalį. Kai sklypo dalių ūkinis režimas labai skiriasi, formuojami keli atskiri sklypai.

Saugomi gamtos ir kultūros paveldo objektai (medžiai, lizdavietės, pilkapiai, memorialai ir kt.) priskiriami pogrupiui, įskaitant šių objektų teritoriją ir jos apsaugos zoną. Kai šie objektai užima ne mažiau kaip pusę taksacinio sklypo ploto, pogrupiui priskirtas visas sklypas. Kai minėti objektai užima nedidelį plotą ir neišskiriami atskiru sklypu, jie žymimi planinėje medžiagoje sutartiniais ženklais ir aprašomi taksoraštyje.

MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS MIŠKŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI

1.13. lentelė

Grupių ir pogrupių pavadinimai	Inventorizuo-tas plotas, ha	% nuo viso ploto	Miško žemės plotas, ha	Medynų plotas, ha	% nuo medynų ploto
I grupės (rezervatiniai) miškai	0	0	0	0	0
II grupės (specialios paskirties) miškai	6552	15	6424	6203	15,6
A. Ekosistemų apsaugos miškai	6062	14	5948	5759	14,5
B. Rekreaciniai miškai	490	1	476	444	1,1
III grupės (apsauginiai) miškai	5150	12	5017	4747	12
IV grupės (ūkiniai) miškai	31595	73	30952	28894	72,4
Iš viso:	**43297**	**100**	**42394**	**39844**	**100**

1.2.6. SAUGOMOS TERITORIJOS. GAMTOSAUGOS IR KULTŪROS PAVELDO TERITORIJŲ YPATYBĖS

1.2.6.1. SAUGOMOS TERITORIJOS IR GAMTOSAUGOS TERITORIJŲ YPATYBĖS

Saugomų gamtinių teritorijų apskaitą, apsaugą bei tvarkymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas patvirtintas LR Seimo 1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301 (nauja redakcija; 2001 m.), o saugomų kraštovaizdžio kultūrinių objektų – Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas patvirtintas LR Seimo 1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733 (nauja redakcija 2005 m. balandžio 19 d.:Nr. IX-2452).

Saugomos gamtinės teritorijos registruojamos, įrašant jas į LR Saugomų teritorijų registrą (atsakingas tvarkytojas – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos). Kultūros vertybės registruojamos įrašant jas į LR Nekilnojamų kultūros vertybių registrą (atsakingas tvarkytojas – Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos).

Vertingiausi saugomi kraštovaizdžio objektai skelbiami gamtos ir kultūros paminklais. Gamtos paminklus skelbia LR Vyriausybė Aplinkos ministerijos teikimu. Valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros paminklus LR Vyriausybės teikimu tvirtina Seimas.

Saugomų teritorijų naudojimą ir apsaugą reglamentuoja bendrieji nuostatai. Kiekvienas valstybinis rezervatas ir valstybinis parkas turi individualius nuostatus. Valstybiniai draustiniai taip pat gali turėti individualius nuostatus.

Kultūros vertybių priežiūrą, tvarkymą ir naudojimo sąlygas nustato pagrindinis dokumentas – apsaugos reglamentas.

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje esami miško žemėse valstybiniai parkai, valstybiniai ir savivaldybių įsteigti draustiniai bei saugomi kraštovaizdžio objektai pateikti atskirose lentelėse, o nepatenkantys į miško žemes trumpai aprašyti tekstinėje dalyje.

Gamtosaugos teritorijų ypatybės. VĮ Raseinių miškų urėdijoje valstybinių draustinių ir valstybinių parkų teritorijose yra inventorizuota saugomų teritorijų bendro ploto 7946 ha (18.4 % nuo viso ploto) iš to skaičiaus – 7840 ha miško žemės ploto (15.5 % nuo miško žemės ploto). Valstybinės reikšmės miškuose – 3760 ha (19.3 %nuo viso valstybinės reikšmės miškų ploto) bendro ploto, o miško žemės ploto 3732 ha pakliūna į saugomų teritorijų miškus. Be šių miškų, saugomoms teritorijoms priskiriami: Blinstrubiškio biosferos poligono miškai 2184 ha (1683 ha valstybinės reikšmės miškuose) saugomų gamtos paveldo objektų, buveinių, paukščių apsaugai svarbios teritorijos, kertinės miško buveinės, ir gamtos išteklių sklypų miškai, priešerozinia ir apsauginiai (laukų, vandens telkinių, miško sėkliniai medynai) miškai. (Žiūrėti į 12 priedą)

Visuose VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose gamtos paveldo objektų yra 2 miškų teritorijoje ir iš jų 1 valstybiniuose parkuose.

Valstybinių draustinių ribos ir plotai patvirtinti Lietuvos Respublikos vyriausybės 1997 12 29 nutarimu Nr. 1486. VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra 8 valstybiniai draustiniai. Pagal saugomų gamtos ir kultūros paveldo teritorinių kompleksų pobūdį draustiniai skirstomi į gamtinius, kultūrinius ir kompleksinius. Miškų urėdijos teritorijoje esantys draustiniai priskiriami gamtinių draustinių kategorijai.

Pašešuvio kraštovaizdžio draustinis įsteigtas 1992-09-24, siekiant išsaugoti raiškų Šešuvio slėnį su archeologijos paminklas. Natūralių miškų fragmentai, natūralios pievos, lemia turtingą

augalijos ir gyvūnijos pasaulį. Molavėnų (Graužų) piliakalnio šlaituose auga gojinės miglės, plačialapiai katilėliai, miškiniai vikiai, varpotosios juodžolės, peri vidutiniai margieji geniai. Draustinio pievose ir pamiškėse gausios vyriškųjų gegužraibių, baltijinių gegūnių, žalsvažiedžių blindžių augavietės. Šešuvyje gyvena ūdros. Draustinyje inventorizuotas 116 ha miškų plotas. Visi miškai privatūs.

Jūkainių geomorfologinis draustinis įsteigtas Žemaičių prieškalvėms būdingu apskalautų moreninių gūbrių sališkų liekanų apsaugai (1992-09-24). Savitos Jūkainių miško plačialapių ir mišriųjų miškų bendrijos. Gamtiniu požiūriu vertingi išlikę seni ąžuolynai, užpelkėję upelių slėniai. Viduklės girininkijos teritorijoje inventorizuotas 264 ha miškų plotas. Apie pusę iš jų 125 ha (47,3 %) – valstybinės reikšmės.

Balčios hidrografiniame draustinyje yra 324 ha privačių miškų. Draustinis įsteigtas 1992-09-24 gilaus slėnio vidutiniškai vingiuoto Balčios žemupio ir vidurupio apsaugai. Draustinis apima sraunios Balčios upės slėnį, jos intakus ir paupio miškus. Čia yra išlikusių natūralių miškų, pievų. Švariame Balčios vandenyje gyvena ūdros.

Mituvos hidrografinis draustinis įsteigtas 1988-02-29. Jis apima tik nedidelę Raseinių miškų urėdijos teritorijos dalį. Jame yra 16 ha privačių miškų. Steigimo tikslas – Mituvos slėniui limnoglacialinėje lygumoje išsaugoti.

Lapgirių botaninis draustinis. Šis draustinis įsteigtas 1992-09-24 retųjų augalų apsaugai (meškinis česnakas, tuščiaviduris rūtenis, jonpapartis). Visi draustinio miškai (141 ha) yra valstybinės reikšmės.

Praviršulio tyrelio botaninis–zoologinis draustinis. Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra tik maža dalis (46 ha privačių miškų) gretimoje Radviliškio urėdijoje esančio draustinio. Draustinis įsteigtas. 1969-03-31. Čia saugoma Praviršulio pelkė su retų rūšių augalais, žvėrimis ir paukščiais. Draustinyje auga 16 augalų rūšių, kurios įrašytos į Lietuvos raudonąją knygą. Draustinyje aptinkama apie 100 paukščių rūšių, 14 iš jų – įrašytos į Lietuvos Raudonąją knygą.

Dubysos ichtiologinis draustinis apima Dubysos upę nuo Ariogalos malūno ir 50 m pločio juostas į abi puses nuo upės. Draustinis įsteigtas 1974-05-16. Draustinyje saugomos žiobrių nerštavietės. Dubysoje taip pat aptinkamos ir Baltijos lašišos, šlakiai, o stačiuose šlaituose peri tulžiai. Į draustinį patenka 62 ha miškų: iš jų – 56 ha privatūs, 8 ha – savivaldybės.

Jūros ichtiologinis draustinis urėdijos teritorijoje išskirtas palei Upynos upę. Jis įsteigtas 1974-05-16. Draustinyje saugomos lašišų, šlakių, upėtakių ir žiobrių nerštavietės. Jame yra 15 ha privačių miškų.

Ariogalos botaninis draustinis įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Atkuriamojo Seimo 1992. 09.24 d.nutarimu Nr. I-2913. Draustinyje saugomos kalninės guobos medynai Dubysos slėnio šlaituose. Draustinio bendras plotas 113,7 ha, jame inventorizuota 91 ha privačių miškų.

Raseinių rajono savivaldybės įsteigtų draustinių miškų urėdijos teritorijoje nėra

Genetiniai draustiniai

Genetiniai draustiniai yra saugomos teritorijos, skirtos ilgalaikiam genetiškai vertingų medžių populiacijų arba jų dalių išsaugojimui.

Raseinių miškų urėdijoje išskirtas 51,1 ha genetinių draustinių plotas, iš jų: Blinstrubiškio miško pušies – 16,6 ha (Viduklės g-ja 54 kv.), Lapkalnio miško ąžuolo – 14,3 ha (Paliepių g-ja 26

kv Šimkaičių miško beržo (karpotojo beržo) – 8,4 ha (Šimkaičių g-ja 27 kv.) ir Šimkaičių miško juodalksnio – 11,9 ha (Šimkaičių g-ja 56 kv.) valstybiniai genetiniai draustiniai. Duomenys pateikti pagal 2015 m. genetinių išteklių sąvadą. Pagal miškotvarkos sklypų duomenis plotai truputį skiriasi. Genetiniai draustiniai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 5 d. nutarimu Nr. 133 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 16 d. nutarimo Nr. 1138 redakcija). Genetiniai draustiniai sudaro 0,3 % valstybinės reikšmės medynų ploto.

Kompleksinės saugomos teritorijos:

Dubysos regioninis parkas įsteigtas, Lietuvos respublikos Aukščiausios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr.1-2913, siekiant išsaugoti erozinio slėnio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti (plotas 10571 ha). Pagrindinis regioninio parko akcentas – Dubysa su iš abiejų pusių į ją įtekančiais upeliais. Parko teritorijoje Dubysa vingiuoja apie 50 km. Į Raseinių miškų urėdijos teritoriją patenka didžioji regioninio parko dalis. Parko teritorija siaura juosta ištįsusi palei vaizdingą Dubysos slėnį nuo Lyduvėnų iki Ariogalos.

1994 m. spalio 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 970 patvirtinti Regioninių parkų bendrieji nuostatai. Šiuose bei vėliau patvirtintuose individualiuose nuostatuose (1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490) numatyta, kad parko teritorija tvarkoma pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą parko planavimo schemą bei kitus specialiojo teritorijų planavimo dokumentus. Vienas pirmųjų parko teritorijos planavimo dokumentų buvo Dubysos regioninio parko zonavimo schema M 1:50000, kuriai LR Vyriausybė pritarė 1996 m. balandžio 11 d. nutarimu Nr. 443. Regioninio parko ir jo zonų ribos buvo patvirtintos LR Vyriausybės 1996 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 711. 2002 m. rugpjūčio 10 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. 414 patvirtintas Dubysos regioninio parko apsaugos reglamentas.

2003–2004 m. patikslinus regioninio parko ribas ir zonas, jo plotas padidėjo iki 11528 ha. Raseinių miškų urėdijos teritorijoje išskirti trys draustiniai: Luknės ir Kirkšnovės geomorfologiniai bei Palono botaninis. Iš viso Dubysos regioniniame parke išskirti 9 draustiniai. Į VĮ Raseinių miškų urėdijos teritoriją patenka 9 draustiniai.

Dubysos regioninio parko draustinių tikslai yra šie:

Lyduvėnų kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti unikalų Dubysos vidurupio slėnio kairiosios pusės skersraguvių kompleksą, Kalniškių kaimo apylinkes, Dubysos upės vagos vingius, senvages, gilų, siaurą ir šakotą Dratvinio erozinį kompleksą, Lapišės žemupio vingiuotą upės vagą, savitą slėnio augmeniją ir gyvūniją, Lyduvėnų piliakalnių kompleksą, Kunjokų senkapius, Lyduvėnų urbanistinį kompleksą, aukščiausią Lietuvoje geležinkelio tiltą, vertingus archeologinius, etnokultūrinius objektus.

Luknės geomorfologinio draustinio – išsaugoti platų Dubysos erozinį slėnį su raiškiais eroziniais kairiųjų intakų slėniais bei smulkiai raguvotais dešiniaisiais šlaitais, Dubysos upės vagą su senvagių fragmentais apatinėje terasoje, Padubysio piliakalnį, netoli esančią Kengių dvarvietę.

Kaulakių geomorfologinio draustinio – išsaugoti Dubysos upės slėnį, jos raguvotus šlaitus.

Plauginių botaninio–zoologinio draustinio – išsaugoti bei atkurti Žemaitijos aukštumos rytinėms nuolaidumoms būdingus brandžius eglynus ir mišrius miškus su beržų, baltalksnių ar uosių priemaiša, zoologiniu požiūriu vertingas biocenozes.

Betygalos kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti unikalų Lietuvoje Dubysos plačiadugnio stačiašlaičio gilaus senslėnio su eroziniais raguvynais kompleksą, Lelyko, Šventupio, Šakumos,

Upytės upelių, Kirkšnovės upės žemupius, Betygalos urbanistinį kompleksą, Ugionių bažnyčią, piliakalnius ir senkapius.

Pasandravio istorinio draustinio – išsaugoti poeto Maironio sodybą, ją supančią gamtinę ir kultūrinę aplinką.

Kirkšnovės geomorfologinio draustinio – išsaugoti Kirkšnovės upės vingiuotą slėnį su salpa ir mozaikiškai apaugusiais bei atvirais šlaitais.

Palono botaninio draustinio – išsaugoti unikalų, žmogaus ūkinės veiklos beveik nepaliesto etaloninį švaraus upelio pavyzdį, jo šlaitus ir slėnį, atodangas.

Be to, regioniniame parke yra išskirtos ekologinės apsaugos bei rekreacinio prioriteto zonos.

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje inventorizuotas 4605 ha Dubysos regioninio parko teritorijos: valstybinės reikšmės – 1760 ha (38 %), privačių 2845 (62 %).

Rekreacinio prioriteto zonos.

Rekreacinio prioriteto zonos skiriamos ekstensyviam ir intensyviam rekreaciniam naudojimui, reglamentuojant tam tikrą rekreacinę infrastruktūrą ir želdynų formavimą, turint tikslą sukurti ir palaikyti atitinkamą vykdomai rekreacinei veiklai rekreacinę aplinką bei infrastruktūrą, numatant reglamentuotą teritorijos užstatymą.

Urėdijos teritorijoje yra išskirtos šios rekreacinės zonos:
“Lakštingalos” slėnio;

Luknės tvenkinio;

rekreacinė zona prie Betygalos;

Plembergo rekreacinė zona.

Šiose zonose inventorizuota 338 ha miškų iš jų 117 ha yra valstybinės reikšmės miškai.

Ekologinės apsaugos zonos.

Ekologinės apsaugos zona – tai miškingos arba agrarinės teritorijos, nepasižyminčios ypatingomis gamtos ar kultūros paveldo vertybėmis, tačiau atliekančios svarbias geoekologines arba laukų apsaugos funkcijas. Ekologinės apsaugos zonų nustatymo tikslai:
užtikrinti bendrąją ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą;

išsaugoti saugomų bei geoekologiškai svarbių gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio kompleksų ar objektų aplinką, izoliuoti juos nuo neigiamo veiklos poveikio;

sumažinti neigiamą ūkinių objektų poveikį žmogui ir aplinkai, taip pat užtikrinti ūkio objektų veiklą.

Šio prioriteto zonas regioniniame parke sudaro Kybartėlių erozinė sala tarp Dubysos, Luknės bei Liolingos upių, Luknės tvenkinio rytinės dalies paslėnis.

VĮ Raseinių miškų urėdijos girininkijų teritorijoje ekologinės apsaugos zonų miškai užima 26 ha plotą, iš jų valstybinės reikšmės miškų nėra.

Kito prioriteto zonos.

Be paminėtų zonų Dubysos regioniniame parke yra Pasandravio gyvenamosios funkcijos prioriteto zona. Jos skiriamos miestuose intensyvioms statyboms bei jų plėtrai, reguliuojant statybų pobūdį ir tūrius. Gyvenamosios funkcijos prioriteto zonoje inventorizuota miškų 4,2 ha.

Tytuvėnų regioninis parkas įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr.1-2913, siekiant išsaugoti gamtiniu ir kultūriniu požiūriais vertingus kraštovaizdžio kompleksus ir objektus.

Regioniniame parke išskirta Užpelkių rezervatas bei 10 draustinių. Į Raseinių urėdiją patenka tik nedidelė regioninio parko dalis – 29,3 ha privačių miškų plotas. Visi šie miškai priskirti ekologinės apsaugos zonai.

Blinstrubiškio miško biosferos poligonas. Biosferos poligono steigimo tikslas – formuoti nacionalinę kompleksinės ekologinės stebėsenos sistemą bei Europos ekologinį tinklą NATURA 2000, išsaugant šiame miške perinčių erelių buveines.Veiklą biosferos poligone reglamentuoja, jo apsaugos bei naudojimo režimą nustato Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Saugomų teritorijų įstatymas, Miškų įstatymas bei kiti įstatymai ir teisės aktai, o taip pat Blinstrubiškio biosferos poligono nuostatai. Biosferos poligono paskirtis išsaugoti Blinstrubiškio miško ekosistemą, ypač siekiant išsaugoti jūrinių erelių populiaciją.

Blinstriubiškio miško biosferos poligono ribos ir nuostatai patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m lapkričio mėn. 8 d. įsakymu Nr.D1-531. Biosferos poligono plotas 2215 ha. Bendras miškų plotas inventorizuotas 2184 ha. iš jų valstybinės reikšmės miškų yra 1683 ha. Į Biosferos poligono plotą papildomai patenka Blinstrubiškio miško pušies valstybinis genetinis draustinis 16,5 ha.

Europos ekologinio tinklo NATURA 2000 teritorijos

Lietuvoje steigiamos Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos, kurias šiuo metu sudaro paukščių apsaugai svarbios teritorijos (sutrumpintai – PAST) ir vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (sutrumpintai – BAST). Pirmos iš jų – paukščių apsaugai svarbios teritorijos jau yra Lietuvoje įsteigtos ir patvirtintos Europos Komisijos, o vietovės, atitinkančios buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus bus įsteigtos per artimiausius 2 metus. Tokių teritorijų preliminarus sąrašas jau yra pateiktas Europos Komisijai. Ateityje, šios teritorijos taip pat įgys nacionalinių saugomų teritorijų statusą.

Į VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamą teritoriją patenka patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 ***vietovės atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai*** svarbių 10 teritorijų (BAST) atrankos kriterijus ir skirtos pateikti Europos Komisijai: Balčios upė, Šešuvies upės slėnis žemiau Malovėnų, Jukainių miškas, Praviršulio tyrelis, Dubysos upė žemiau Lyduvėnų, Ugionių pievos, Dubysos upės šlaitas ties Maslauskiškiais, Spandotų pievos, Lapgirių miškas ir Mituvos upės slėnis žemiau Paulių.

Teritorijose aptiktos Europos Sąjungos svarbos rūšys ir buveinės yra saugomos, remiantis patvirtintais bendraisiais buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatais. Iš viso VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje išskirta ir įtraukta į saugotinų buveinių sąrašus (BAST) 1118 ha miškų Europos Sąjungos svarbos buveinių, iš kurių valstybinės reikšmės miškų yra 287 ha ploto.

Lietuvos Respublikos saugomos teritorijos arba jų dalys, kuriose yra ***paukščių apsaugai svarbių teritorijų*** (PAST) patvirtintos LR Vyriausybės 2004 m. balandžio 8 d. nutarimu Nr. 399 (LRV 2006 m rugpjūčio 25 d. nutarimo 819 redakcija) bei papildytos LR Vyriausybės 2010 m.

kovo 24 d. nutarimu Nr. 313 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 8 d. nutarimo nr. 399 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra paukščių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų pakeitimo“ VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra 3 paukščių apsaugai svarbios teritorijos: Blinstrubiškio miškas kurio plotas sutampa su biosferos poligono ribomis, Praviršulio tyrelis ir Dubysos upės slėnis. Bendras plotas (PAST) miškų VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra 2239 ha, o valstybinės reikšmės – 1664 ha.

Vietovės atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST), vietom persidengia viena su kita ir todėl jų negalima sumuoti, nes dubliuosis plotai.

Saugomų teritorijų tinklas kurtas, atsižvelgiant į regiono gamtinį karkasą. Jį sudaro geoekologinės takoskyros, migracijos koridoriai ir geosistemų vidinio stabilizavimo arealai. Pagal svarbą išskiriamos europinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso dalys.

SAUGOMŲ TERITORIJŲ MIŠKŲ BENDRA CHARAKTERISTIKA (ha)

1.14. lentelė

Draustinio pavadinimas	Visas plotas	Inventorizuotas plotas ha	Pagal nuosavybę		Medynų plotas	Pagal miškų grupes			
			Valstybiniai	Privatūs ir kita		IIA	IIB	III	IV
Valstybiniai draustiniai									
Pašešuvio kraštovaizdžio	308.5	115.7	-	115.7	106.9	109.0			
Jūkainių geo morfologinis	266.6	264.2	124.8	139.4	246.3	261.4			
Balčios hidro grafinis	450.8	324.3	-	324.3	304.9	156.6		153.7	0.2
Mituvos hidrografinis	148.1	15.7	-	15.7	15.7	13.3		2.4	
Lapgirių botaninis	143.0	141.0	141.0	-	136.8	140.2			
Praviršulio ty relio botani nis–zoologinis	3315.7	45.9	-	45.9	43.4	44.8			
Dubysos ichtiologinis	421.5	62.4	-	62.4	58.8	62.3			
Jūros ichtio logiginis	1513.6	15.4	-	15.4	15.1	13.8			1.3
Ariogalos botaninis	113.7	91.3	-	91.3	70.5	70.3		20.9	
Iš viso	6681.5	1075.9	265.8	810.1	998.4	871.7		177.0	1.5
Valstybiniai genetiniai draustiniai									
Blinstrubiškio miško pušies	16,5	16,5	16,5	-	16,5	16,5			
Lapkalnio miško ąžuolo	14,8	14,8	14,7	-	14,7	10,6		4,1	
Šimkaičių miško beržo	8,6	8,6	8,5	-	8,5	8,5			
Šimkaičių miš ko juodalksnio	11,8	11,8	11,6	-	11,6	11,6			
Iš viso :	51,7	51,7	51,3	-	51,3	47,2		4,1	

Draustinio pavadinimas	Visas plotas	Inventorizuotas plotas ha	Pagal nuosavybę		Medynų plotas	Pagal miškų grupes			
			Valstybiniai	Privatūs ir kita		IIA	IIB	III	IV
Dubysos regioninis parkas									
Iš viso:	11546.	4605.2	1759.6	2845.6	4428.5	3836.3	336.8	369.7	0.7
Tytuvėnų regioninis parkas									
Iš viso:	18158.	29.3		29.3	28.0			29.3	
Blinstrubiškio miško biosferos poligonas*									
Iš viso	2215.3	2183.6	1682.9	500.7	2038.6			531.5	1633.9
Natura 2000 teritorijos									
PAST	––	2238.6	1663.7	574.9	2141.7	88.3	14.9	530.6	1604.8
BAST	–-	1117.6	287.0	830.6	1084.4	909.1	28.4	179.9	0.2

VĮ Raseinių miškų urėdijos įsipareigojimu saugomi plotai

Specialaus tarptautinio Lietuvos ir Švedijos vykdyto projekto metu buvo inventorizuoti tokie plotai, kurie Lietuvoje pavadinti Kertinėmis miško buveinėmis (toliau tekste - KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

Kertinės miško buveinė (KMB) – nepažeistas miško plotas, kuriame dabar yra didelė tikimybė aptikti nykstančių, pažeidžiamų, retų ar saugotinų specializuotų buveinių rūšių. KMB koncepcija buvo sukurta Švedijoje ir vėliau pritaikyta kitose Europos šalyse.

Potenciali kertinė miško buveinė (PKMB) – teritorija, kuri palyginti greitai (per kelis dešimtmečius) taps kertine miško buveine, jeigu ji bus tvarkoma siekiant palaikyti biologines vertybes. Kertinės ir potencialios kertinės miško buveinės papildo esamą saugomų teritorijų tinklą užtikrinantį biologinės įvairovės išsaugojimo sistemą.

4 pav. Taip atrodo kertinės miško buveinės (nuotrauka Algirdo Masaičio)

Miškų valdymo taryba (Forest Stewardship Council – FSC), veikianti kaip tarptautinė nevyriausybinė organizacija, yra sukūrusi tarptautinę miškų sertifikavimo sistemą. 2003 metais pagal FSC principus ir kriterijus buvo sertifikuoti ir VĮ Raseinių miškų urėdijos miškai. Ypatingas dėmesys buvo skirtas biologinės įvairovės ir su ja susijusių vertybių išsaugojimui. Tuo tikslu miškų urėdijoje buvo atlikta kertinių miško buveinių inventorizacija. Valstybiniuose miškuose išskirtos 68 vnt. kertinės miško buveinės, kurių plotas 200,8 ha. Kertinė miško buveinė – tai nepažeistas miško plotas, kuriame dabar yra didelė tikimybė aptikti nykstančių, pažeidžiamų, retų ar saugotinų specializuotų buveinių rūšių. Kertinės miško buveinės neturi tam tikro apibrėžto dydžio. Tai gali būti pavienis medis ar maža, tik kelių dešimčių kvadratinių metrų ploto, šaltiniuota vieta, tiek kelių hektarų seno miško ar medžiais apaugusios ganyklos plotas. Biologiškai seni medžiai, stuobriai ir virtuoliai, randami senuose miškuose, taip pat saulės apšviestoje vietoje augantys pavieniai medžiai, pamiškių bendrijos su žydėjimo metu daug nektaro ir žiedadulkių išskiriančiais krūmais ir medžiai augantys agrariniame kraštovaizdyje yra labai svarbūs biologinės įvairovės išsaugojimui. Daugeliu atvejų geriausias būdas išsaugoti biologinę kertinių miško buveinių vertę – nevykdyti jose jokios ūkinės veiklos.

Miškų urėdijos teritorijoje yra užregistruota 54 retų ir saugomų paukščių lizdavietės, 7 augalų, radavietės. Duomenys pateikti **gamtosauginių priemonių plane** lentelėse, žiniaraščiuose (vykdytojas – G. Pleskevičius)

Vykdydama miškų sertifikavimo FSC keliamus reikalavimus, VĮ Raseinių miškų urėdija įsipareigojo saugoti ir nevykdyti jokių kirtimų miško sklypuose, užimančiuose 5% miškų urėdijos administruojamų valstybinės reikšmės miškų ploto. Tokių medynų plotas 1151,5 (5,9 %). Sklypų sąrašas patvirtintas VĮ Raseinių miškų urėdo įsakymu.

VĮ Raseinių miškų urėdijos gamtosauginių priemonių plane pažymėtos ir aprašytos kitos ekologiniu požiūriu vertingos teritorijos: pušynai augantys Pa ir Pb augavietėse, natūralios miško pelkės neapaugusios medynais , miško aikštelės ir mažos laukymės, saugomos nuo apaugimo miško aikštės ir laukymės bei pelkės ir kiti ekologiškai vertingi miško sklypai. Taip pat atskirai pateikti duomenys apie miško sklypus su pavieniais ekologiškai vertingais bioįvairovės medžiais.

Visuose VĮ Raseinių miškų urėdijos miškuose yra 2 gamtos paveldo objektai miškų teritorijoje ir iš jų 1 valstybiniuose parkuose.

1.2.6.2. KULTŪROS PAVELDO TERITORIJŲ YPATYBĖS

Kultūros paveldo teritorijų ypatybės. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, parengtais vadovaujantis *Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis (2005 06 23 Nr. D1-322*) bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Apsaugos specialieji planai rengiami skelbiamų saugomais kultūros paveldo objektų ir steigiamų saugomomis vietovių teritorijų, apsaugos zonų riboms nustatyti ar pakeisti. Kultūros paveldo vertybių tvarkyba ir naudojimas vykdomi pagal specialiuosius teritorijų planavimo dokumentus, strateginius planus, tikslines programas ir tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus. Kol objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi LR Nekilnojamųjų kultūros paveldo apsaugos įstatymo *(*nauja redakcija 2004 m. rugsėjo 28 d. Nr. IX-2452*)* reikalavimai: kultūros paveldo objektų aplinkoje, kurių teritorija ir apsaugos zona nenustatytos, apriboti ar uždrausti darbus galima iki 250 metru atstumu nuo objekto.

Visų archeologijos paveldo objektų tvarkybai yra nustatyta pagrindinė tikslinė konservacinė žemės naudojimo paskirtis. Kultūros paveldo objektams, esantiems regioninių parkų teritorijose,

priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato patvirtinti šių parkų apsaugos reglamentai, parkų ribų bei jų zonų ribų ir tvarkymo specialieji planai.

Kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Vykdant miško kraštovaizdžio formavimo priemones ir kitus ūkinius darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje, būtina informuoti ir derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno ar Tauragės skyriumi. Kultūros paveldo objektų teritorijos ir jų fizinės apsaugos zonos tvarkomos tik pagal tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus. Kultūros paveldo objektų teritorijose, fizinės ir vizualinės apsaugos zonose draudžiama naujai įveisti mišką.

Visuose VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra 6 kultūros paveldo objektų ir iš jų 3 valstybiniuose regioniniuose parkuose. Plačiau šie objektai ir projektuojama ūkinė veikla aprašoma VĮ Raseinių miškų urėdijos rekreacinio sutvarkymo projekte, bei girininkijų aiškinamuosiuose raštuose.

1.3. MIŠKŲ URĖDIJOS TERITORIJOS CHARAKTERISTIKA

1.3.1. MIŠKŲ URĖDIJOS STRUKTŪRINIAI PADALINIAI

MIŠKŲ PLOTO PASISKIRSTYMAS PAGAL NUOSAVYBĖS FORMAS (ha)
(2015 m. sausio 1 d.)

(bendras inventorizuotas plotas ha)

1.15. lentelė

Girininkija	Miškų urėdijos valdomi		Siūlomi priskirti VRM	Siūlomi išbraukti iš VRM	Privatūs ir skirti nuosavybės teisių atstatymui	Kitų juridinių asmenų valdomi miškai	Iš viso
	Valstybinės reikšmės miškai(VRM)	Nevalstybinės reikšmės plotai					
Viduklės	2782,1	3,8	-	-	4348,6	55,6	7190,1
Padubysio	2540,6	3,1			2028,9	21,6	4594,2
Pikčiūnų	2269,1	0,7			6079,6		8349,4
Paliepių	2749,0	0,7		0,2	5886,6	23,4	8659,9
Vadžgirio	2902,1	5,5			1573,9		4481,5
Šimkaičių	3517,7	0,4		0,4	926,4		4444,9
Birbiliškės	2711,2	0,3			2864,8		5576,3
Iš viso	**19471,8**	**14,5**		**0,6**	**23708,5**	**100,6**	**43296,6**
%	*45*	*0*		*0*	*55*	-	*100*

Mažiausias miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų plotas tik 2269,1 ha yra Pikčiūnų girininkijos veiklos teritorijoje, 11,7 % nuo bendro valstybinės reikšmės miškų ploto, o nuo bendro girininkijos ploto, (26,8 %) didžiausias valstybinės reikšmės miškų plotas – Šimkaičių g-joje (18,1 %) nuo bendro valstybinės reikšmės miškų ploto, o nuo girininkijos ploto (79,1 %). Didžiausia girininkija, pagal administruojamą miškų plotą yra Paliepių girininkija, jos plotas – 8659,9 ha. Vidutinis girininkijos valdomų, valstybinės reikšmės miškų plotas yra 2781,7 ha. VĮ Raseinių miškų urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai tai žemė po miškų urėdijos pastatais, sodybomis, keliais ir kiti plotai. Tarp kitų juridinių asmenų valdomų miškų, savivaldybių miškai (29,4 ha), Susisiekimo ministerijos valdomi miškai (67 ha) ir kitų naudotojų miškai (4,5 ha).

5 pav. VĮ Raseinių miškų urėdijos administracinis pastatas Padubysio g–ja kv. 71 skl. 5.

GIRININKIJŲ APIBŪDINIMAS
(valstybinės reikšmės miškai)

1.16. lentelė

Girininkijos	Plotas (ha)			Kvartalai		Taksaciniai sklypai	
	bendras	miško žemės	medynų	Skaičius (vnt.)	vidutinis plotas, ha	Skaičius (vnt.)	vidutinis plotas, ha
Viduklės	2782,1	2747,8	2570,6	69	40,3	1991	1,4
Padubysio	2540,6	2510,0	2402,8	63	40,3	1821	1,4
Pikčiūnų	2269,1	2235,9	2045,9	73	31,1	1552	1,5
Paliepių	2749,0	2719,3	2569,9	72	38,2	1666	1,7
Vadžgirio	2902,1	2876,3	2717,7	59	49,2	1801	1,6
Šimkaičių	3517,7	3454,0	3225,5	71	49,5	2642	1,3
Birbiliškės	2711,2	2673,4	2495,8	84	32,3	1427	1,9
Iš viso	**19471,8**	**19216,7**	**18028,2**	**491**	**39,7**	**12900**	**1,5**

Ši lentelė charakterizuoja tik VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškus. Miškai padalinti į 491 kvartalus ir 12900 taksacinių sklypų. Vidutinis kvartalo plotas – 39,7 ha, taksacinio sklypo – 1,5 ha. Palyginimui, privačiuose miškuose vidutinis sklypo dydis tik 1,3 ha. Sklypo dydis valstybinės reikšmės miškuose 2004 m. buvo gerokai didesnis – 2,0 ha. Dabartinėje miškotvarkoje privačiuose ir valstybinės reikšmės miškuose sklypas sumažėjo, nes miško sklypai skaidomi pagal atliktas ūkines priemones ir padidėjusius reikalavimus inventorizuojamų sklypų išskyrimui.

1.3.2. MIŠKŲ URĖDIJOS TERITORIJA PAGAL AUGAVIETES IR ŽEMĖS NAUDMENAS

Miško augimo sąlygas charakterizuoja augavietės tipas (dirvožemio tipologinė grupė). Miško augavietė aprašoma dviem indeksais, atsižvelgiant į du pagrindinius faktorius: dirvožemio drėgnumą ir dirvožemio derlingumą. Papildomai augavietė charakterizuojama trečiu indeksu – dirvožemio granuliometrinės sudėties grupe, pavyzdžiui:

- Nbl – normalaus drėkinimo nederlingi lengvi dirvožemiai,
- Lds – laikinai perteklingo drėkinimo labai derlingi sunkūs dirvožemiai,
- Pc^n – nusausinti pelkiniai (durpiniai) dirvožemiai.

Nustatant augavietę naudota praeitos miškotvarkos informacija apie augavietę bei dirvožemio aprašymą, tikslinant pagal pasikeitusias sklypų ribas ir ištaisant praeitos miškotvarkos klaidas.

Apibendrinta miško žemės augaviečių charakteristika valstybinės reikšmės miškuose pateikta 1.17. lentelėje.

AUGAVIEČIŲ CHARAKTERISTIKA VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE
(skaitiklyje – plotas, ha; vardiklyje – % nuo viso ploto)

1.17. lentelė

Dirvožemio drėgnumo indeksai	Dirvožemio derlingumo indeksai					Iš viso
	a (labai nederlingi)	b (nederlingi)	c (derlingi)	d (labai derlingi)	f (labai derlingi su uosiais)	
Š (šlaitiniai)			66,7 0,4	293,8 1,5		360,5 1,9
N (norm. drėgnumo)	0,2 0,0	79,1 0,4	1026,0 5,5	803,5 4,3	25,8 0,1	1934,6 10,3
L (laikinai užmirkę)		396,4 2,1	4115,9 21,8	8231,2 43,7	1043,8 5,5	13787,3 73,1
U (užmirkę)		15,7 0,1	392,5 2,1	1390,7 7,3	106,7 0,6	1905,6 10,1
Pn (pelkiniai nusausinti)		140,9 0,7	405,8 2,2	119,6 0,6		666,3 3,5
P (pelk. nenusausinti)	16,7 0,1	64,8 0,3	78,5 0,5	38,9 0,2		198,9 1,1
Iš viso ha *%*	***16,9*** ***0,1***	***696,9*** ***3,6***	***6085,4*** ***32,5***	***10877,7*** ***57,6***	***1176,3*** ***6,2***	***18853,2*** ***100,0***

Paaiškinimas: augavietė nustatoma miško žemėms, (išskyrus technologinės paskirties žemes), taip pat pelkėms, krūmynams ir pažeistoms žemėms (karjerai). Miško keliams, grioviams, trasoms ir kitom technologinės paskirties žemėms augavietė nenustatoma.

Vyrauja laikinai perteklingo drėgnumo augavietės (73,1 %), užmirkusios ir pelkinės augavietės užima 14,7 %, iš jų tik 3,5 % nusausintos. Tarp visų augaviečių vyrauja labai derlingos Ld augavietės (apie 43,7 %) tinkamos ąžuolynų, eglynų, uosynų, liepynų augimui. Derlingos Lc augavietės (21,8 %) tinkamos eglynų, beržynų, augimui. Užmirkusios Ud augavietės (7,3 %) tinkama juodalksnynų augimui. Nedaug augaviečių tinkamų pušies medynų augimui, t. y. Nb, Lb nederlingos augavietės (2,5 %). VĮ Raseinių miškų urėdijos augavietės tinkamos daugiau mišrių eglynų su lapuočiais ir mišrių lapuočių su spygliuočiais medynų auginimui.

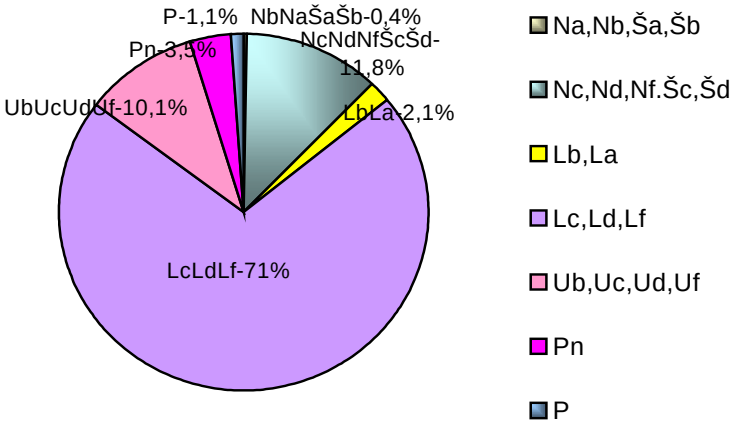

6 pav. Miško augaviečių plotai, %

Miško dirvožemių granuliometrinė sudėtis

Mineraliniai	**95,4 %**
Lengvi: smėlis, žvyras	6,80 %
Dvinariai: lengvi ant sunkių (podirvis slūgso 0,5 m ir giliau)	46,7 %
Sunkūs: priemolis, molis	41,9 %
Organiniai	**4,6 %**

Paaiškinimas : augavietė nustatoma miško žemėms (išskyrus technologinės paskirties žemes), taip pat žemės ūkio naudmenoms, pelkėms, krūmynams ir pažeistoms žemėms.

MEDYNŲ PLOTAI PAGAL AUGAVIETES
(%)

1.18. lentelė

Auga-vietė	Plotas, % / ha	Medynų plotas % / hektarais									
		P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	L	Kt.
Na, Ša											
Nb, Šb	100 77,5	60,9 47,2	23,6 18,3			15,5 12,0					
Nc, Šc	100 1016,2	11,5 116,9	52,7 535,3	10,6 107,7	0,1 0,9	20,8 211,8		2,7 27,4	0,9 8,8	0 0,2	0,7 7,2
Nd, Šd, Nf	100 1087	2,0 21,9	51,3 557,3	13,2 143,4	1,2 12,6	21,5 233,5	0 0,3	5,9 64,2	1,1 12,1	1,3 14,2	2,5 27,5
La, Lb	100 391,8	40,3 158,0	50,6 198,4			9,1 35,4					
Lc	100 3960,2	1,7 67,9	57,2 2264,4	0,5 19,7		32,8 1301,2	2,9 115,5	4,0 158,5	0,7 28,3	100 1,7	0,1 3,0
Ld Lf,	100 8871,9		27,8 2462,1	2,5 225,0	0,6 52,0	34,6 3064,8	22,0 1953,1	9,1 802,8	3,0 267,2	0,3 30,2	0,1 14,7
Ub, Uc	100 388,5	3,0 11,5	12,7 49,2			25,4 98,6	57,1 222	0,6 2,5	1,2 4,5		0 0,2
Ud Uf	100 1438,9		1,3 18,4		0,1 1,3	13,8 198,8	83,4 1199,6	0,5 7,3	0,9 13,5		
Pa, Pb	100 81,5	77,4 63,1	12 9,8			10,6 8,6					
Pc, Pd	100 98,9		3,3 3,3			13,7 13,5	82,5 81,6		0,5 0,5		
Pan, Pbn	100 135,6	76,4 103,6	8,8 11,9			14,8 20,1					
Pcn, Pdn	100 480,2	11,2 54	15,4 73,9			26,8 128,8	46,6 223,5				
Iš viso	100 18028,2	100 644,1	100 6202,3	100 495,8	100 66,8	100 5327,1	100 3795,6	100 1062,7	100 334,9	100 46,3	100 52,6

Potencialus augaviečių derlingumas išnaudojamas pakankamai gerai, tai parodo medynų plotai pagal augavietes ir %. Nb augavietėse 60,9 % užimta pušynais ir 23,3 % eglynais. Likęs plotas (15,5 %) beržynais. Nc, Šc augavietėse spygliuočiai sudaro 64,2 % (11,5 % pušys, 52,7 % eglės), 20,8 % beržynai. Nd, Šd, Nf – pušies medynų tik 21,9 ha (2,0 %), o eglynų – 557,3 ha ploto, (51,3 %), 143,4 ha ploto (13,2 %) užima ąžuolo medynai ir 1,2 % ploto užima uosynai, beržynai užima 21,5 % ploto šių augaviečių, o drebulynai – 5,9 %. La, Lb augavietėje spygliuočiai užima 90,1 % (P – 40,3 %, E – 50,6 %), likusį plotą (9,1 %) – beržai. Lc augavietėje – 58,9 % užima spygliuočiai, B – 32,8 %, J – 2,9 %, D – 4,0 %, o Ą – 0,5 %. Ld, Lf augavietėje pušies nelieka, o eglynų 27,8%, iš kietųjų lapuočių auga Ą – 2,5 %, U – 0,6 %, B – 34,6 %, J – 22 %, D – 9,1 % ir Bt – 3,0 %. Ub, Uc augavietėse pušynų tik 13,01,4 %, o eglynų – 12,7 %. Daugiausia ploto šiose augavietėse užima J ir B atitinkamai 57,1 % ir 25,4 %. Ud ir Uf augavietėse pagrindą sudaro judalksnynai 83,4 % ir beržynai 13,8 %. Pa, Pb ir Pan, Pbn augavietėse vėl ima vyrauti pušynai –

virš 75 %, o eglynų apie 10 %, beržynų virš 10 %, kitų medynų nėra. Pc, Pcn, ir Pd, Pdn augavietėse vyrauja juodalksnynai , beržynai ir eglynai.

Detaliau medynų plotų pasiskirstymas pagal augavietes ir žemės naudmenas, medžių rūšis pateikiamas 10 ir 11 prieduose.

Pagal dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199, ,,Dėl miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų pakeitimo'' 2010-10-18 d.Nr. D1-859. miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus toleruotini medynai priskirti prie tikslinių. Netikslinės rūšys yra beržas Na, Nb (III gr. B Nb tikslinis), drebulė Nc, Nd ir visose pelkinėse augavietėse, juodalksnis Nc, Ub, Pb augavietėse. Pušis netikslinė Ld, Lf, Nf, Ud, Pd augavietėse, eglė tik Pb augavietėje netoleruojama. Baltalksnynai netikslingi visose augavietėse (334,9 ha). Pagal tai III-IV miškų grupėje netikslinių medynų be baltalksnynų yra apie 114,3 ha ir tesudaro vos 2,5 % visų medynų ir 2,6 % III-IV miškų grupėje esančių medynų.

Geriausiai medynai atitinka tiksliniams medynams nederlingose (b - trofotopas) ir derlingose (c-trofotopas) augavietėse. Truputį blogiau išnaudojamos labai derlingos (d ir f – trofotopas) augavietės, VĮ Raseinių miškų urėdijoje tokių augaviečių yra daug, (12054 ha) tai apie 63,9 % visų medynų ir juose dauguma medynų yra tiksliniai, išskyrus drebulynų 61,2 ha ir 293,3 ha baltalksnynų. Šiuos medynus reikėtų stengtis įvairiomis ūkinėmis priemonėmis (pagrindiniais kirtimais, ugdymo kirtimais bei atkūrimo priemonėmis) pakeisti tikslinėmis medžių rūšimis. Daugelyje augaviečių medynų rūšinė sudėtis labai artima tikslinėms ir galima ją gerinti ugdant ar taikant kitas ūkines priemones.

Kaip augantys medynai išnaudoja potencialų augaviečių derlingumą parodo sukauptas brandžių medynų tūris pagal vyraujančias medžių rūšis.

BRANDŽIŲ MEDYNŲ VIDUTINIS TŪRIS PAGAL AUGAVIETES
(III IR IV MIŠKŲ GRUPĖSE)
(1 ha/m^3)

1.19. lentelė

Augavietės	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	L	Sb
Na										
Nb		424			185					
Nc	463	407			292		424			150
Nd		268	145		264		304		290	
Nf		350			330		400		370	
Lb	414	292			321					
Lc	327	344			293	308	385	217	310	
Ld		322	217	261	288	366	354	207	362	275
Uc,Ub	299	216			231	377		150		
Ud, Uf		229		137	255	389	350	130		
Pa, Pan	120									
Pb, Pbn	231	450			126					
Pc, Pcn	346	257			255	339				
Pd, Pdn		280			276	392				

Pušynai didžiausią tūrį pasiekia Nc augavietėje (463 m^3/ha), eglynai pasiekia didžiausią tūrį Nb (424 m^3/ha) ir Pbn (450 m^3/ha), didelį vidutinį tūrį pasiekia juodalksnynai Ud augavietėje, (389 m^3/ha) ir Pdn augavietėje (392 m^3/ha). Beržynai didžiausią tūrį pasiekia Nf augavietėje (330 m^3/ha), o drebulynai Nc augavietėje (424 m^3/ha). Didžiausias produktyvumas iš visų medynų yra pušynuose Nc augavietėje. Tikslinga Nc, Nb, Lb ir Lc augavietėse želdinti daugiau pušų, tiek grynų, tiek mišrių su egle ar beržu mišriu su egle, nes šiose augavietėje eglės ir pušies bei beržo

tūris yra didžiausias lyginant su kitomis augavietėmis. Beržynai visuose dirvožemiuose mažiau produktyvūs už juodalksnynus išskyrus Nb ir Nc augavietes.

Medynuose, didžiausią ploto dalį užima garšvinis (*baltmiškis*) miško tipas 31,8 % medynų ploto, toliau sektų mėlyninis–kiškiakopūstinis (mėlyngiris) – 22,2 % ir vingiorikštinis (palieknis) – 8,2 %, visi kiti tipai užima nedidelius plotus (1.20. lentelė).

MEDYNAI PAGAL MIŠKO TIPŲ SERIJAS
(plotas, ha)

1.20. lentelė

Miško tipų serijos		Plotas	
Kodas		ha	%
cl, v	cladoniosa (kerpinė) kerpšilis, vacciniosa (brukninė) Brukniašilis	10,1	0,1
vm	vaccinio-myrtillosa (brukninė-mėlyninė) Žaliašilis	67,4	0,4
ox	oxalidosa (kiškiakopūstinis) Šilagiris	1016,2	5,6
hox	hepatico-oxalidosa (žibuoklinė-kiškiakopūstinė) Sausgiris	1061,6	5,9
oxn, oxns	oxalido – nemorosa (kiškiakopūstinė-plačialapė) Žaliagiris	2568,4	4,3
m	myrtillosa (mėlyninė) Mėlynšilis	391,8	2,2
mox, moxs	myrtillo-oxalidosa (mėlyninė-kiškiakopūstinė) Mėlyngiris	3988	22,2
aeg	aegopodiosa (garšvinė) Baltmiškis	5725,6	31,8
lsp	ledo-sphagnosa (gailinė-kimininė) Tyrašilis	16,7	0,1
cmh	carico–mixstoherbosa (viksvinė-įvairiažolinė) Šlapgiris	795,6	4,4
fil, fils	filipendulosa (vingiorykštinė) Palieknis	1469,8	8,2
c,cs	caricosa (viksvinė) Raistas	103,2	0,6
csp,csps	carico-sphagnosa (viksvinė-kimininė) Raistašilis	172,6	1,0
cal	calunosa (lendrūninė) Paraistis	372,8	2,1
cir,cirs	carico-iridosa (viksvinė-vilkdalginė) Lieknas	54,6	0,3
msp,msps	myrtillo- sphagnosa(mėlyninė-kimininė)Balašilis	15,7	0,1
ur,urs	urtikosa (dilgėlinis) Juodgiris	198,1	1,1
	Iš viso	18028,2	100

Nusausintiems miško tipams pridedama raidė “s” (sico – nusausinta)

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijos pasiskirstymas pagal žemės naudmenas pateikiama sekančioje lentelėje.

PLOTŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL ŽEMĖS NAUDMENAS (ha)

1.21. lentelė

Žemės naudmenų grupė	Žemės naudmena	Valstybinės reikšmės miškai	Miškų urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai
MIŠKO ŽEMĖ			
Apaugusi mišku (medynai)	Vyrauja savaiminės medžių rūšys	12444,7	
	Vyrauja kultūrinės medžių rūšys	5583,5	
	Iš viso medynų	**18028,2**	
Neapaugusi mišku	Kirtavietė	504,0	
	Žuvęs medynas	15,9	
	Miško aikštė	56,5	
	Žemė skirta miškui įveisti	56,2	
	Miško žemė verčiama ne miško žeme	0,3	
	Mažasis miško karjeras	1,5	
	Iš viso neapaugusi mišku	**633,4**	
Miško daugin. medž. žemė	Sėklinė plantacija	13,7	
	Medelynas, daigynas	31,4	
	Iš viso	**45,1**	
Technologinės paskirties žemė	Kvartalinė	115,6	
	Technologinė linija	16,5	
	Griovio trasa	111,7	
	Elektros linija	5,4	
	Miško kelias	128,0	
	Iš viso technologinės pask.	**376,2**	
Kita miško žemė	Rekreaciniai želdiniai	4,6	
	Medienos sandėlis	3,8	
	Miško poilsiavietė	3,9	
	Pašarų aikštelė	31,7	
	Miško laukymė	89,8	
	Iš viso kitos žemės	**133,8**	
	Iš viso miško žemės	**19216,7**	
NE MIŠKO ŽEMĖ			
Užstatyta žemė	Kelias	0,2	3,6
	Pastatai, sodyba, kiemas		6,6
Ariama žemė			4,3
	Griovys	216,6	
	Kūdra, tvenkinys	10,1	
Kitos žemės (nenaudojama)	Trasa (platesnė nei 10 m.)	10,1	
	Poilsio aikštelė	2,9	
	Skardis ir kitos žemės		
Pelkės	Pelkė	14,5	
Pažeista žemė	Karjeras	0,7	
Iš viso ne miško žemės		**256,1**	**14,5**
Bendras plotas		**19471,8**	**14,5**

Miško žemė valstybinės reikšmės miškuose užima 98,6 % nuo bendro ploto, o apaugusi mišku – 93,8 % nuo miško žemės ploto. Kultūrinės kilmės medynai sudaro 31,0 % apaugusio mišku ploto. Neapaugusi mišku miško žemė užima 633,4 ha arba 3,3 % miško žemės ploto, iš jos – kirtavietės sudaro 504 ha.

Ne miško žemė užima 1,4 % bendro miškų urėdijos miškų ploto. 2005 m. miškotvarkos duomenimis ne miško žemė užėmė 2,0 %.

Detalesnis plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas ir pagal administracinius vienetus, girininkijas, miškų grupes, kadastro vietoves – 1-4 prieduose. Medynų plotų pasiskirstymas pagal augavietes 10 priedas, o augaviečių pasiskirstymas pagal žemės naudmenas 11 priedas.

1.3.3. MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKO ŽEMĖ PAGAL FUNKCINĘ PASKIRTĮ

Miškai pagal funkcinę paskirtį suskirstyti į pogrupius, o pagal nustatytą ūkinį režimą pogrupiai priskiriami atitinkamoms miškų grupėms (I, II, III IV).

Rezervatiniai miškai. Tokių miškų VĮ Raseinių miškų urėdijoje neišskirta.

Draustinių miškai su II grupės ūkiniu režimu – miškai, esantys telmologiniuose, pedologiniuose, botaniniuose, zoologiniuose, miško genetiniuose draustiniuose, esančiuose valstybiniuose parkuose ir biosferos monitoringo teritorijose, taip pat kraštovaizdžio ir kitų draustinių dalyse, kuriose saugomos biologinės vertybės. Valstybinių draustinių sąrašai patvirtinti LR Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1486. Jie gali būti tikslinami. Tokių miškų VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra 3850,7 ha, o valstybinės reikšmės miškuose – 1876,4 ha.

Saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų miškai – miškai, esantys saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose. Priskiriama pagal šiuos reikalavimus: pavieniai mažesni kaip 0,5 ha saugomi gamtinio kraštovaizdžio objektai šiam pogrupiui nepriskiriami, bet jie žymimi miškotvarkos medžiagoje; pavieniai kintantys dėl gyvūnų migracijos ir kitų priežasčių objektai šiam pogrupiui nepriskiriami, bet jie žymimi miškotvarkos medžiagoje. Šiam pogrupiui priskirta 4,2 ha miškų. O valstybinės reikšmės miškų teritorijoje nėra.

Priešerozinia miškai – miškai, esantys daubų ir skardžių šlaituose, stačiuose 15^0 ir didesnio nuolydžio upių slėnių, ežerų ir kitų vandens telkinių šlaituose, raguvose, nuošliaužų vietose, lengvai pustomuose atviruose ar rekultivuojamuose smėlynuose, karstinio regiono intensyvaus karsto zonų IV grupės žemėse. Minimalus šių miškų plotas – 1 hektaras. Formuojant šio pogrupio sklypus, prie šlaitų prijungiama ir 5-10 m pločio prieš šlaitinė dalis. Priešerozinių miškų urėdijoje yra 2207 ha, o valstybinės reikšmės miškuose tokių miškų yra 95,5 ha.

Miško parkai – poilsiui, visuomenės reikmėms naudojami miškai su atitinkama įranga ir infrastruktūra (privažiuojamaisiais keliais, automobilių stovėjimo ir poilsio aikštelėmis, pasivaikščiojimo, dviračių, slidinėjimo takais, masinių renginių vietomis, paplūdimiais, įvairiam poilsiui skirta įranga ir statiniais). Minimalus plotas priskirti šiam pogrupiui – 3 ha Miško parkų miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra 509,4 ha, o bendrai miškų urėdijos miškuose – 355,2 ha.

Miestų miškai. Išskiriami tenkinimui miesto gyventojų rekreacinėm ir sanitarijos bei higienos reikmėm. Sudaryti sąlygas, palankias rekreacijai, masiniams renginiams gamtoje, valyti miesto orą nuo dulkių ir miesto taršalų. Gerinti miškų estetinį vaizdą, formuoti ir palaikyti tam tinkamiausius medynus. Tokių miškų bendrai VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra 25,6 ha, o valstybinės reikšmės plotuose 2,9 ha.

Rekreaciniai miško sklypai ir valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai - tradiciškai naudojami intensyviam poilsiui sklypai. Jų paskirtis – tenkinti visuomenės poreikius trumpam poilsiavimui gamtoje, pasivaikščiojimams, sportui, stovyklavimui ir panašiai. Šio pogrupio miškai išskirti 108,9 ha plote. Valstybinės reikšmės miškuose – 90,1 ha.

7 pav. Rekreaciniai miško sklypai prie Gynėvės tvenkinio Paliepių girininkijos 550 kvartale.

Draustiniai su III grupės ūkiniu režimu – miškai, esantys geologiniuose, geomorfologiniuose, kultūriniuose draustiniuose, šių rūšių draustiniuose, esančiuose valstybiniuose parkuose ir biosferos monitoringo teritorijose, taip pat kraštovaizdžio draustinių dalyse, kuriose nėra biologinių vertybių. III miškų grupės draustiniai išskirti 513,9 ha plote, o valstybinės reikšmės miškuose – 33,7 ha miško žemės ploto.

Valstybinių parkų apsauginių (išorinių) zonų miškai – miškai esantys valstybinių parkų viduje nustatytose apsaugos zonose. Šio pogrupio apsauginių miškų bendrai miškų urėdijoje yra 58,5 ha, o valstybinės reikšmės miškuose – 2,6 ha miškų.

Laukų apsauginiai miškai. Sudaryti palankias sąlygas žemės ūkiui, saugoti laukus nuo vėjo ir vandens erozijos, produkuoti medieną. Šių miškų paprastai valstybinės reikšmės plotuose nebūna. Visoje VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje dabar yra išskirta 355,1 ha laukų apsauginių miškų.

Vandens telkinių apsaugos zonų miškai – esantys vandens telkinių apsaugos zonų teritorijose. Vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos buvo nustatomos pagal 2001 m. lapkričio 7 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. 540, (2007-02-14 įs. Nr. D1-98 redakcija) patvirtintas taisykles. Apsaugos zonos miško žemėje:

- 500 m prie Nemuno, Neries upių bei prie ežerų ir tvenkinių didesnių kaip 200 ha;
- 200 m prie ilgesnių kaip 50 km upių bei ežerų, tvenkinių kurių plotas 50-200 ha;
- miško žemėje prie 10 km ir trumpesnių upių bei ežerų ir tvenkinių, kurių plotas mažesnis kaip 50 ha, prie visų kanalų, miestų ir miestelių teritorijose prie visų vandens telkinių – apsaugos zonos plotis lygus apsaugos juostos pločiui. VĮ Raseinių miškų urėdijoje pagal dabar patvirtintą miškų grupių žemėlapį, vandens apsauginių miškų yra 4180,7 ha, valstybinės reikšmės miškuose – 1914,5 ha miško žemės ploto. Pagal 2010 m. balandžio 21 d. Nr. 855 nutarimą, vandens apsaugos zonos pakeičiamos: miškai, esantys vandens telkinių apsaugos zonų teritorijose, prie ilgesnių kaip 50 km. upių ir ant tokių upių įrengtų tvenkinių bei prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 50 ha vandens telkinių apsaugos zonoms priskiriama pagal Aplinkos ministerijos nustatytus reikalavimus. Kada bus patvirtintos naujos miškų grupių schemos, vandens apsauginių miškų plotai taip pat keisis.

Kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškai ***– esantis palei valstybinius ir krašto kelius, jie išskiriami pušynuose ir kietųjų lapuočių medynuose, kurie yra estetiški ir nesudarkyti. Tokių miškų bendrame miškų urėdijos plote – 11,2 ha, o valstybinės reikšmės miškuose – 3,1 ha.***

Miško sėkliniai medynai – priskirti selekcinės sėklininkystės objektų miškams (30,9 ha) tinkamų sodmenų išauginimui.

Ūkiniai miškai – visi kiti miškai, nepriskirti I–III miškų grupėms, nepertraukiamai tiekiantys šalies ūkio ir gyventojų reikmėms medieną, laikantis aplinkosaugos reikalavimų. Ūkiniams miškams priskiriami ir valstybinių parkų ūkinių zonų miškai (31594,7 ha). Valstybinės reikšmės miškuose ūkinių miškų yra 15299,2 ha

2014 m. miškų inventorizacijos metu miškai siūlomi suskirstyti į grupes ir pogrupius pagal Miškų įstatymo reikalavimus, miškų priskyrimo miškų grupėms tvarką ir normatyvus (LRV 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimas Nr. 1171 ir 2008 m. birželio 5 d. nutarimo Nr. 547 redakcija).

MIŠKŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI
(valstybinės reikšmės miškai)

1.22. lentelė

Grupių ir pogrupių pavadinimai	Inventorizuotas plotas, ha	*% nuo viso ploto*	Miško žemės plotas, ha	Medynų plotas, ha	*% nuo viso medynų ploto*
I grupės (rezervatiniai) miškai	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**
II grupės (spec. paskirties) miškai, iš viso	**2187,8**	***11,2***	**2164,4**	**2096,5**	***11,2***
A. Ekosistemų apsaugos miškai, iš viso	***1971,9***	***10,1***	***1959,4***	***1904,7***	***10,1***
Draustinių miškai su II gr. ūkiniu režimu	1806,0	*9,2*	1794,6	1747,7	*9,2*
Miško genetinis draustinis	70,4	*0,4*	69,7	64,2	*0,4*
Priešeroziniai miškai	95,5	*0,5*	95,1	92,8	*0,5*
B) Rekreaciniai miškai, iš viso	***215,9***	***1,1***	***205,0***	***191,8***	***1,1***
Miško parkai	122,9	*0,6*	115,2	110,0	*0,6*
Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	15,2	*0,1*	13,3	12,4	*0,1*
Miestų miškai	2,9	–	2,9	–	–
III grupės (apsauginiai) miškai, iš viso	**1984,8**	***10,2***	**1953,7**	**1842,7**	***10,2***
Kelių apsaug. ir estetinės reikšmės miškai	3,1	–	3,1	3,1	–
Draustinių miškai su III gr. ūkiniu režimu	33,7	*0,2*	33,6	32,0	*0,2*
Valstyb. parkų apsauginių (vidinių) zonų miškai	2,6	–	2,6	2,6	–
Vandens telkinių apsaugos zonų miškai	1914,5	*9,8*	1883,6	1774,4	*9,8*
Miško sėkliniai medynai	30,9	*0,2*	30,8	30,6	*0,2*
IV grupės (ūkiniai) miškai, iš viso	**15299,2**	***78,6***	**15097,1**	**14089,0**	***78,6***
Iš viso:	**19471,8**	***100***	**19215,2**	**18028,2**	***100***

VĮ Raseinių miškų urėdijoje I miškų grupės nėra, II grupės miškų yra 11,2 %, III – 10,2 % ir IV – 78,6 % viso miškų ploto (1.22. lentelė). II miškų grupėje didžiausią plotą užima draustinių miškai. Jų yra 9,2 %. II miškų grupės rekreaciniai miškai sudaro 9,9 % visų II grupės miškų ploto ir jie yra suskirstyti į miško parkus (5,6 %), Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai (0,7 %), rekreacinius miško sklypus (3,4 %) ir miestų miškus (0,1 %) II miško grupės ploto. III grupės miškuose vyrauja vandens telkinių apsaugos zonų miškai sudaro 96,5 %, draustinių miškai – 1,7 % valstybinių parkų apsauginių zonų miškai sudaro 0,1 %, miško sėkliniai medynai apima 1,6 % šios miškų grupės miškų ploto. Kelių apsauginių miškų yra tik 0,2 %.

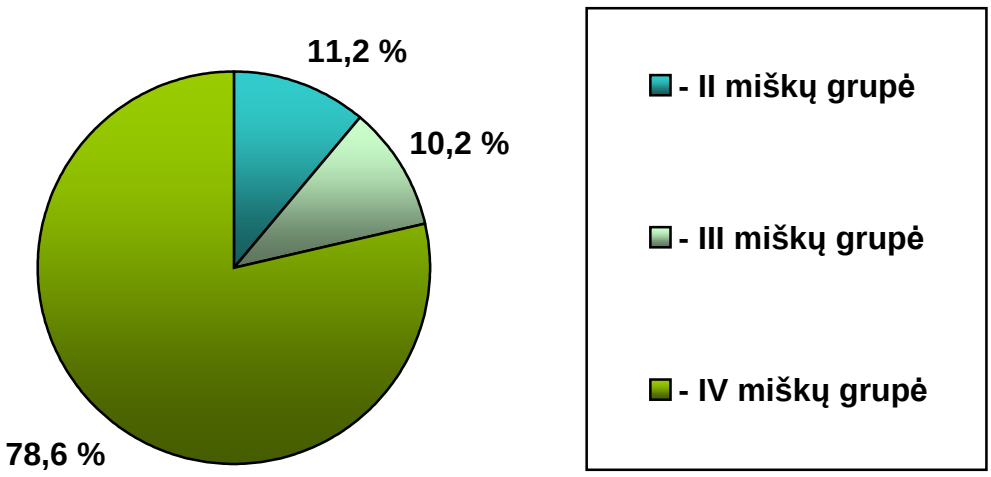

8 pav. Miškų grupių plotai, %

MEDYNŲ PLOTAS PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS

1.23. lentelė

M e d y n a i	Plotas, ha	%
Spygliuočiai, iš viso	**6853,5**	***38***
Pušynai	644,1	*3,6*
Eglynai	6202,3	*34,4*
Maumedynai	7,1	*0*
Kietieji lapuočiai, iš viso	**598,3**	***3,3***
Ąžuolynai	495,8	*2,7*
Uosynai	66,8	*0,4*
Skroblynai	28,7	*0,2*
Klevynai	5,9	*0*
Kiti kietieji	1,1	*0*
Minkštieji lapuočiai, iš viso	**10576,4**	***58,7***
Beržynai	5327,1	*29,5*
Juodalksnynai	3795,6	*21,1*
Drebulynai	1062,7	*5,9*
Baltalksnynai	334,9	*1,9*
Liepynai	46,3	*0,3*
Kiti minkštieji lapuočiai	9,8	*0*
Iš viso	**18028,2**	***100***

Miškų pasiskirstymas pagal miškų grupes ir pogrupius bei girininkijas pateiktas sekančioje lentelėje. Daugiausia II grupės miškų yra Padubysio girininkijoje (63 %). III grupės miškų daugiausia Šimkaičių girininkijoje 624,6 ha (18 %). Ūkiniai miškai vyrauja Birbiliškės girininkijoje 2511,6 ha (93 %) ir Šimkaičių– 2895,6 ha (81 %), bei Pikčiūnų girininkijoje – 2114,9 ha (97 %).

MIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL GRUPES IR GIRININKIJAS
(skaitiklyje – plotas, vardiklyje – plotas procentais)

1.24. lentelė

Girininkijos	II Specialios paskirties miškai		III Apsauginiai miškai	IV Ūkiniai miškai	Iš viso
	ekosistemų apsaugos	rekreaciniai			
Viduklės	145,4	72,6	299,4	2264,7	2782,1
%	*5*	*3*	*11*	*81*	*100*
Padubisio	1478,1	111,3	33,7	917,5	2540,6
%	*59*	*4*	*1*	*36*	*100*
Pikčiūnų			65,6	2203,6	2269,1
%			*3*	*97*	*100*
Paliepių	172,8	32,0	429,3	2114,9	2749
%	*6*	1	*16*	*77*	*100*
Vadžgirio	142,1		332,7	2427,3	2902,1
%	*5*		*11*	*84*	*100*
Šimkaičių	33,5		624,6	2859,6	3517,7
%	*1*		*18*	*81*	*100*
Birbiliškės			199,6	2511,6	2711,2
%			7	93	*100*
Iš viso:	1971,9	215,9	1984,8	15299,2	19471,8
%	*10*	*1*	*10*	*79*	*100*

1.3.4. MIŠKŲ URĖDIJOS MEDYNŲ DENDROMETRINĖ CHARAKTERISTIKA

VĮ Raseinių miškų urėdijos visų naudotojų miškams yra būdinga didelė rūšinė įvairovė ir mišrumas. Spygliuočiais apaugę 32,2 %, kietaisiais lapuočiais – 5,6 % (ąžuolynai 4,1 % bendro medynų ploto), minkštaisiais lapuočiais – 28,8 % medynų ploto. VĮ Raseinių miškų urėdijoje vyrauja eglynai, kurie užima 26,7 % bendro medynų ploto, pušynai tik, 5,5 %, beržynai, 26,3 %, juodalksnynai 14,4 % ir drebulynai 9,9 %, baltalksnis 10,1 % bendro medynų ploto. Kitų vyraujančių medžių rūšių medynai užima tik 7,1 % ha.

VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai pagal vyraujančias medžių rūšis pasiskirstę sekančiai: eglynai užima 34,4 %, pušynai – 3,6 %, ąžuolynai – 2,7 %, beržynai – 29,5 %, juodalksnynai – 21 %, drebulynai – 5,9 % ir baltalksnynai užima 1,9 % bendro medynų ploto. Kitų medžių rūšių medynai užima tik iki 0.1 % medynų ploto.

Atskirose girininkijose medynai pagal vyraujančias medžių rūšis pasiskirstę nevienodai (1.25. lentelė). VĮ Raseinių miškų urėdijos girininkijų nėra, kuriose butų vyraujantys pušies medynai. Eglės medynai vyrauje Viduklės girininkijoje (55 %), Padubysio (45 %), Pikčiūnų (41 %) ir Paliepių (36 %) girininkijose. Beržo medynai vyrauje Šimkaičių (37 %) ir Vadžgirio (33 %) girininkijose, o juodalksnio medynai didžiausią plotą užima Birbiliškės girininkijoje (51 %). Tolygiausiai pasiskirstę yra beržo medynai visose VĮ Raseinių miškų urėdijos girininkijose, šių medynų pasiskirstymas svyruoja nuo 20 % iki 37 %. Eglės medynai vyrauja VĮ Raseinių miškų urėdijos miškuose ir šie medynai taip pat gana tolygiai pasiskirstę girininkijose, išskyrus Birbiliškės girininkiją, kurioje daugiau pusę medynų yra juodalksnynai. Ąžuolo medynų didžiausi plotai yra Paliepių, (6 %) ir Viduklės bei Padubysio (4 %) girininkijose. Kitose girininkijose ąžuolynų yra 1–2 % visų medynų ploto. Drebulynų ir baltalksnynų plotai nedideli visose girininkijose. Uosynų likę visai nedaug, per visas girininkijas tik 0,4 %, per pradėjusį vykmetį VĮ Raseinių miškų urėdijoje uosynų sumažėjo daugiau kaip dešimt kartų (nuo 697 ha iki 67 ha). Kitų medžių rūšių per visas

girininkijas yra 99 ha (0,3 %) nuo visų medynų ploto, iš jų didžiausią dalį sudaro skroblynai (0,2 %).

MEDYNŲ PLOTŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL GIRININKIJAS
(skaitiklyje – plotas, ha; vardiklyje – plotas procentais)

1.25. lentelė

Girininkija	Vyraujančios medžių rūšys									Iš viso
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	
Viduklės	266,9	1381,6	111,6	4,0	508,1	187,5	69,2	36,1	5,6	2570,6
%	*10*	*55*	*4*	*0*	*20*	*7*	*3*	*1*	*0*	*100*
Padubisio	28,2	1062,6	104,5	31,2	702,1	146,4	184,3	118,3	25,2	2402,8
%	*1*	*45*	*4*	*1*	*29*	*6*	*8*	*5*	*1*	*100*
Pikčiūnų	263,7	847,8	25,6	1,3	482,0	332,2	41,1	52,0	0,2	2045,9
%	*13*	*41*	*1*	*0*	*24*	*16*	*2*	*3*	*0*	*100*
Paliepių	51,8	948,5	161,9	13,4	851,1	145,4	326,5	23,4	47,9	2569,9
%	*2*	*36*	*6*	*1*	*33*	*6*	*13*	*1*	*2*	*100*
Vadžgirio	6,5	856,7	41,7	4,4	944,2	619,2	205,9	24,2	14,9	2717,7
%	*0*	*32*	*2*	*0*	*33*	*23*	*8*	*1*	*1*	*100*
Šimkaičių	1,1	781,2	47,6	6,7	1174,8	1081,1	116,2	11,7	5,1	3225,5
%	*0*	*24*	*1*	*0*	*37*	*34*	*4*	*0*	*0*	*100*
Birbiliškės	25,9	323,9	2,9	5,8	664,8	1283,8	119,5	69,2	0	2495,8
%	*1*	*13*	*0*	*0*	*27*	*51*	*5*	*3*	*0*	*100*
Iš viso	**644,1**	**6202,3**	**495,8**	**66,8**	**5327,1**	**3795,6**	**1062,7**	**334,9**	**98,9**	**18028,2**
%	***3,6***	***34,4***	***2,7***	***0,4***	***29,5***	***21,1***	***5,9***	***1,9***	***03***	***100***

Medynų plotai pagal vyraujančias medžių rūšis ir amžiaus klases miškų grupių ribose pateikti 5 priede ir 9-16 paveiksluose. Kadangi VĮ Raseinių miškų urėdijoje pušynų yra nedideli plotai, parodysime jų pasiskirstymą pagal amžiaus klases ir miškų grupes tik III–IV miškų grupėse.

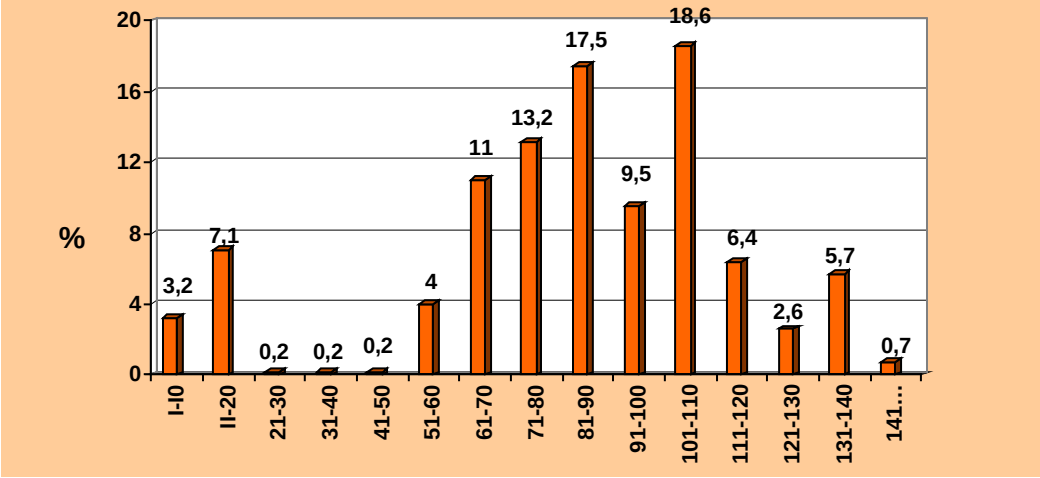

9 pav. III–IV miškų grupės pušynų plotas (%) pagal amžiaus klases

Pušynų ploto pasiskirstymas pagal amžiaus klases III-IV miškų grupių miškuose yra labai netolygus. Pirmos ir antros amžiaus klasėse pušynų yra 10,4 %, o jau sekančių keturių amžiaus klasių yra tik 4,6 % pušynų ploto. Didžiausia pušynu dalis yra septintos – vienuoliktos amžiaus

klasės, net 69,8 % pušynų, o pagrinde brandūs ir perbrendę pušynai dvyliktos-penkioliktos amžiaus klasės sudaro 15,4 %. Šie duomenys rodo, kad po 20-30 m žymiai didės brandžių ir perbrendusių pušynų, o dar po 30-40 m. bus tarpas laiko, kada praktiškai bus tik 0,5 % brandžių pušynų. Norint šito išvengti, būtina sekančiais dešimtmečiais projektuojant pagrindinių kirtimų apimtis pušynuose pradžioje gerokai didinti, o vėliau pradėti mažinti.

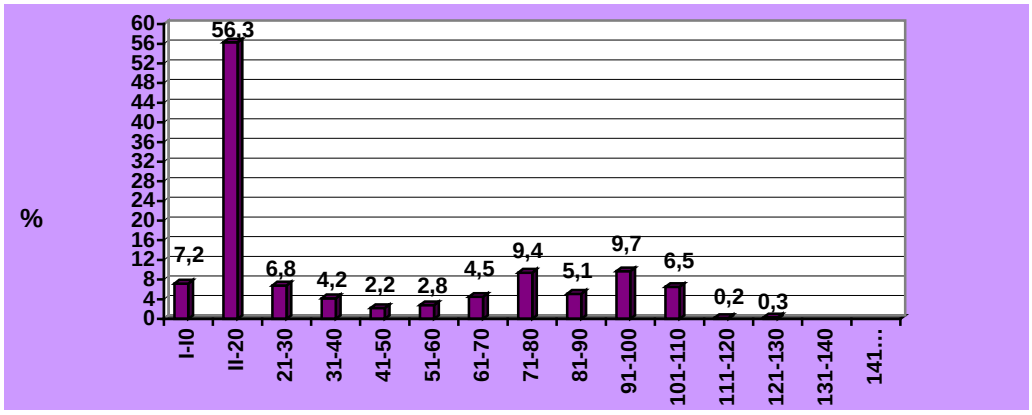

10 pav. II miškų grupės eglynų plotas (%) pagal amžiaus klases

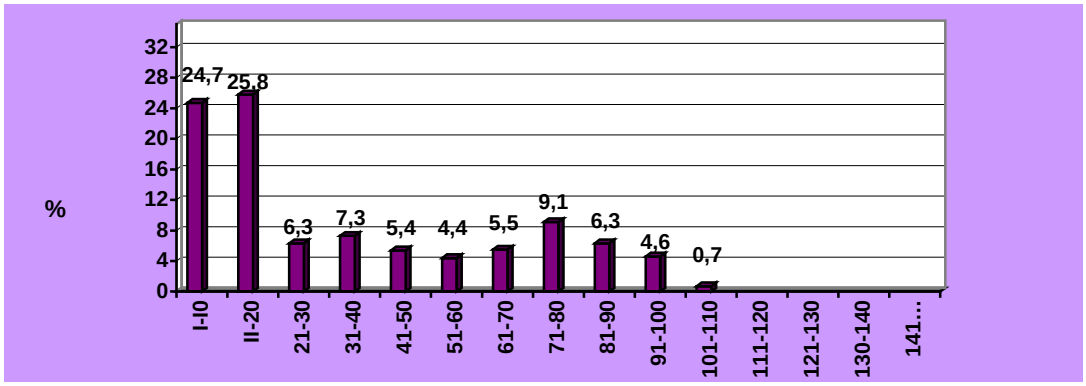

11 pav. III miškų grupės eglynų plotas (%) pagal amžiaus klases

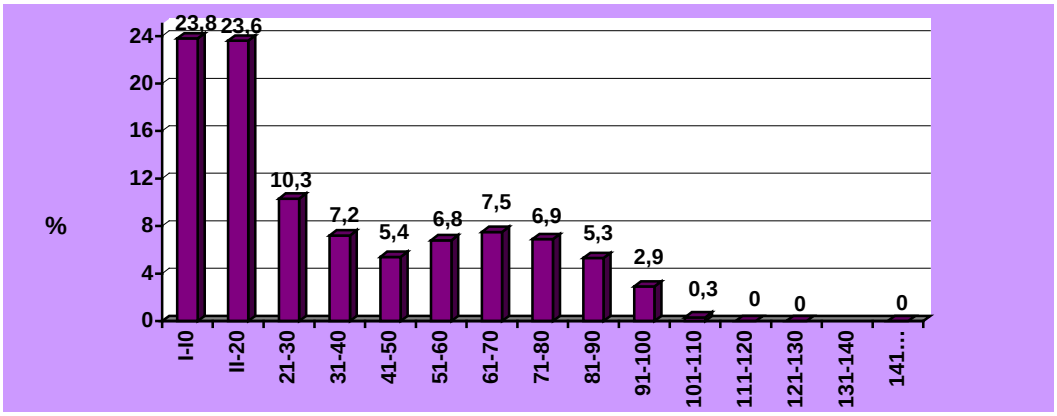

12 pav. IV miškų grupės eglynų plotas (%) pagal amžiaus klases

Eglynų II ir III-IV miškų grupių pasiskirstymas amžiaus klasėmis truputį skiriasi. II – je miškų grupėje pirmos amžiaus klasės medynų yra 7,2 %, o jau antroje amžiaus klasėje net 56,3 % visų eglynų ploto. Tokius skaičius lėmė priš 20-15 m. prasidėję eglynų džiūvimai, po kurių eglynus reikėjo kirsti plynai ir želdinti. Praėjuseme vykmetyje II miškų grupės eglynai nebuvo kertami

plynai, nebuvo daud želdomų egle plotų, todėl pirmos klasės eglynų sumažėjo. Sekančiose (trečioje-vienuoliktoje amžiaus klasėse) II miškų grupės eglynai išsidėstę gana tulygiai, tik aštuntoje ir dešimtoje amžiaus klasėje eglynų plotai yra didesni. Sekančiose amžiaus klasėse šių medynų plotai mažėja. III-IV miškų grupių pasiskirstymas amžiaus klasėmis labai panašus, pirmoje ir antroje amžiaus klasėse eglynų plotai beveik lygūs ir sudaro praktiškai pusę visų eglynų ploto. Antros amžiaus klasės eglynų ploto didėjimą lėmė tokios pat priežastys kaip ir paminėtos II– os miškų grupės eglynuose. Pirmos amžiaus klasės tokį eglynų ploto dydį lėmė plynų biržių ir kirtaviečių atkūrimas egle. Egle buvo atkuriamos ir beržynų, drebulynų plynos biržės ir kirtavietės. Sekančiose amžiaus klasėse iki dešimtos amžiaus klasės, eglynų plotai svyruoja nedaug iki 5 %. Toliau eglynų amžiui didėjant jų plotai mažėja.

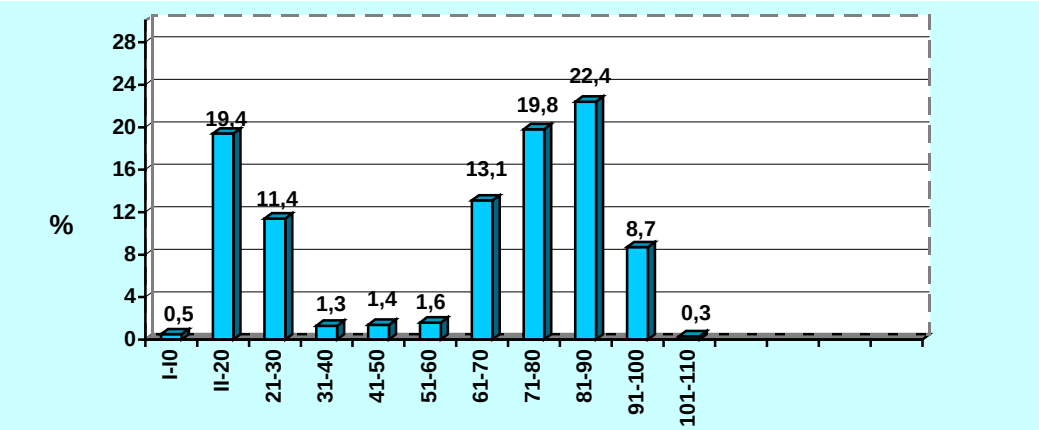

13 pav. II miškų grupės beržynų plotas (%) pagal amžiaus klases

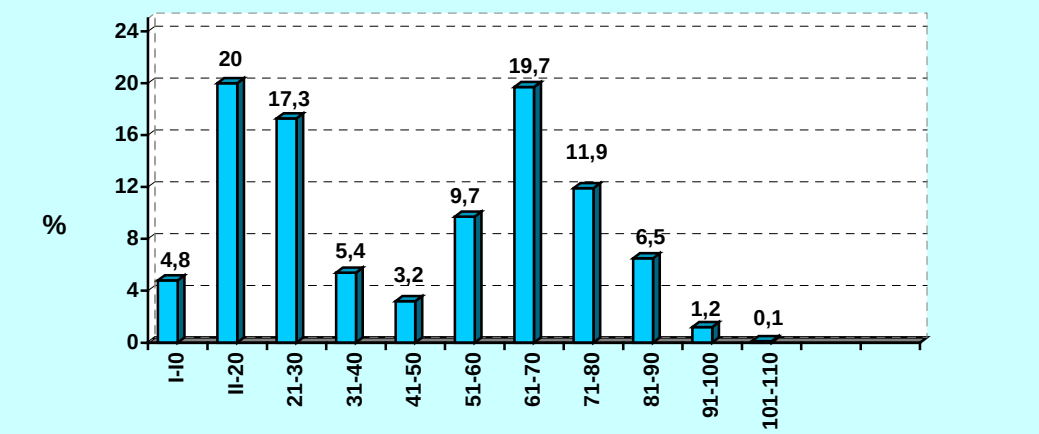

14 pav. III ir IV miškų grupės beržynų plotas (%) pagal amžiaus klases

Beržynų pasiskirstymas pagal amžiaus klases visose miškų grupėse labai panašus. Pirmos amžiaus klasės plotai nedideli, nes plynai kirsti beržynai atkurti sausesnėse augavietėse egle ar pušimi, odrėgnose juodalksniu. Sekančiose dviejose amžiaus klasėse vyksta sparčiausia rūšių kaita, beržynų plotai didėja, nes beržas dėl didesnio tūrio prieaugio nustelbe egles ir pušis, be to prijungtuose miško plotuose yra šių amžiaus klasių beržynų. Kitose trijose amžiaus klasėse beržynų plotai yra nedideli, tuo laikotarpiu iškirsti bržyna buvo atsodinami egle ir pušimi,o ir vykdomi intensyvūs ugdymo kirtimai. Nuo septintos amžiaus klasės beržynų plotai didėja, o senstant pradeda mažėti, nes vykdomi pagrindiniai kirtimai.

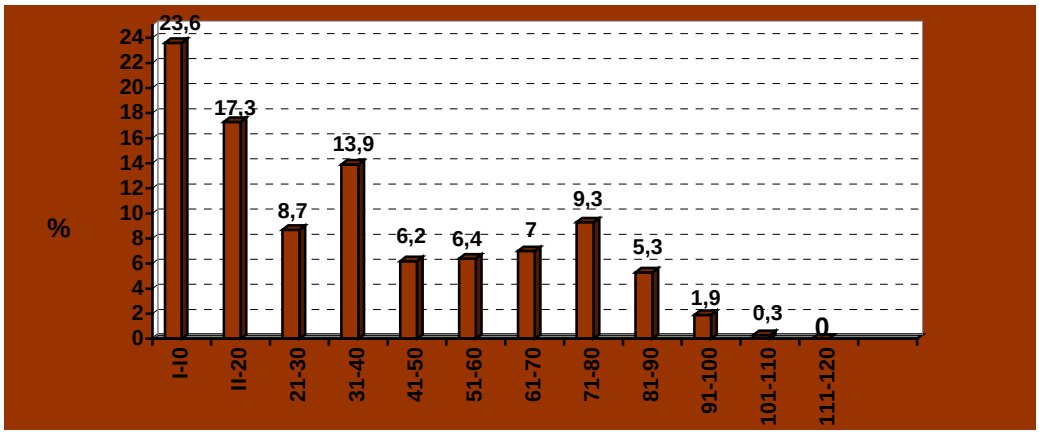

15 pav. III ir IV miškų grupės juodalksnynų plotas (%) pagal amžiaus klases

Juodalksnynų pasiskirstymas pagal amžiaus klases III-IV miškų grupėse skiriasi nuo beržo ir drebulės medynų ir yra panašesnis į eglynų pasiskirstymą amžiaus klasėmis. Pirmoje amžiaus klasėje juodalksnynų plotas didžiausis – 23,6 %. Drėgni beržynai iškirsti plynai buvo atkuriami juodalksniu, po plynų kirtimų kitų medynų šlapios augavietės buvo paliekamos žėlimui, taip pat dalyje ploto tapo juodalksnynais. Antroje amžiaus klasėje juodalksnio plotai mažesni, o sekančioje klasėje dar mažėja, nes vyksta ugdyno kirtimai ir stipri rūšių kaita. Ketvirtoje amžiaus klasėje juodalksnynų plotai didesni, nes ugdymo kirtimų intensyvumas mažėja ir šlapiose augavietėse juodalksnis neturi konkurentų. Sekančiose penkiose amžiaus klasėse juodalksnynų plotai mažai kinta, o nuo devintos amžiaus klasės staigiai ima mažėti, vyksta intensyvūs pagrindiniai kirtimai.

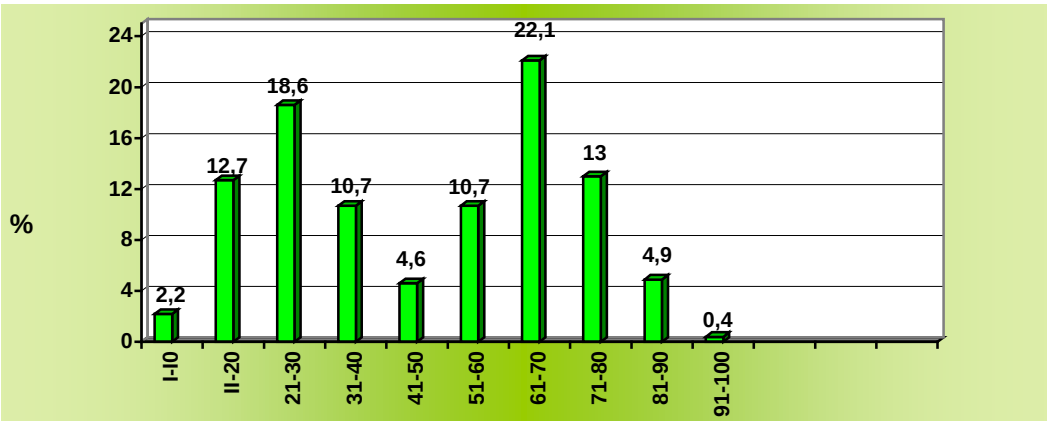

16 pav. III-IV miškų grupės drebulynų plotas (%) pagal amžiaus klases

Drebulynų III ir IV miškų grupių medynų pasiskirstymas amžiaus klasėmis yra labai panašus, kaip ir beržo medynų. Antroje ir trečioje amžiaus klasėse drebulių augimas labai intensyvus ir to pasėkoje šių jaunuolynų plotai didesni, nes stelbiamos kitos medžių rūšys, vėliau po retinimo kirtimų kitose amžiaus klasėse jų plotai sumažėja. Sekančiose klasėse medynų plotai didėja, o pasiekus kirtimo amžių ir artėjant prie gamtinės brandos, vykdant pagrindinius kirtimus medynų plotai pradeda mažėti.

Kietųjų lapuočių medynų pasiskirstymas amžiaus klasėmis neanalizuojamas, nes šių medynų plotai yra maži ir jų pasiskirstymas amžiaus klasėmis labai netolygus.

Sekančioje lentelėje pateikiami III-IV miškų grupių medynų plotai pagal brandumo grupes (1.26. lentelė).

III ir IV grupių miškuose pagal plotą jaunuolynai užima 41,2 % visų medynų ploto. Pusamžių medynų yra 22,9 %, pribręstančių – 8,6 % ir brandžių bei perbrendusių medynų ploto – 27,3 %, o perbrendusių medynų III ir IV grupių miškuose yra 6,8 % nuo bendro medynų ploto. Iš visų brandžių medynų 23,4 % yra perbrendę.

Brandūs pušynai III - IV miškų grupėse sudaro 3,8 %, eglynai – 18,7 % brandžių medynų ploto. Brandūs medynai minkštųjų lapuočių medynuose užima 35 %, iš jų brandžių drebulynų yra 14,2 %, baltalksnynų – 3,0 %, o beržynų – 55,9 %. Brandžių medynų tūris – 1,39 mln. m^3 (33 % viso šių miško grupių medynų tūrio). Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas brandumo grupėmis pagal miškų grupes įdėtas 6 priede.

III IR IV MIŠKŲ GRUPIŲ MEDYNAI PAGAL BRANDUMO GRUPES

1.26. lentelė

Medynai	Brandumo grupės (plotas, %)					
	jaunuolynai	pusamžiai	Pribręstantys	Brandūs ir perbrendę	Viso	Iš brandžių perbrendę
Spygliuočiai, iš viso ha	***3600.3***	***939.1***	***489.9***	***980.2***	***6009.5***	**50.5**
%	**22,5**	**5,9**	**3,1**	**6,2**	**100**	**0,3**
					37,7	*4,7*
Pušynai	58,1	251,6	69,9	164,1	543,7	34.6
Eglynai	3542,2	687,5	420,0	816,1	5465,8	15.9
Kietieji lap. iš viso ha	**124.5**	**196.0**	**1.6**	**22.1**	**344.2**	**11.4**
%	**36,2**	**56,9**	**0.5**	**6,4**	**100**	**0,1**
					2,2	*1,1*
Ąžuolynai	115.9	166.4	-	16.0	292.3	11.4
uosynai	5.7	28.8	-	3.6	38.1	-
Kiti kietieji lapuočiai	2.9	0.8	1.6	2.5	7.8	-
Minkšt. lap. iš viso ha	**2840.6**	**2513.1**	**871.0**	**3353.3**	**9578.0**	**1018.2**
%	**29,7**	**26,2**	**9,1**	**35,0**	**100**	**6,4**
					60,2	*94.2*
Beržynai	1179.6	1235.0	462.7	1874.3	4751.6	372.6
Juodalksnynai	1517.1	1067.8	236.2	890.7	3711.8	282.7
Drebulynai	127.5	159.3	91.5	476.1	854.4	345.1
Baltalksnynai	10.5	40.2	76.3	100.3	227.3	9.3
Kiti minkšt. lapuočiai	5.9	10.8	4.3	11.9	32.9	8.5
Visi medynai ha	**6565.4**	**3648.2**	**1362.5**	**4355.5**	**15931.7**	**1080.1**
% nuo visų medynų	**41,2**	**22,9**	**8,6**	**27,3**	**100**	**6,8**
						100
III grupė	*736.6*	*335.8*	*181.3*	*589.0*	*1842.7*	*178.2*
%	*40,0*	*18,2*	*9,8*	*32,0*	*100*	*9,7*
IV grupė	*5828.8*	*3312.4*	*1181.2*	*3766.6*	*14089.0*	*901.9*
%	*88.8*	*90.8*	*86.7*	*86.5*	*100*	*6,4*

Gamtinės brandos medynų II grupės miškuose yra 89,7 ha, III miškų grupėje – 92,6 ha, IV miškų grupėje – 409,8 ha. Šie duomenys apima bendrai visus medynus. Eksploataciniame fonde medynų pasiekusių gamtinę brandą yra: II grupės miškuose – 70,8 ha, III miškų grupėje – 76,4 ha, IV miškų grupėje – 371,5 ha. Iš viso 518,7 ha, iš jų drebulynų – 321,7 ha, pušynų nėra, eglynų – 0,9 ha, beržynų – 95,7 ha, juodalksnynų – 82,8 ha, baltalksnynų – 15,9 ha, liepynų – 0,4 ha, ąžuolynų – nėra ir gluosnynų – 1,3 ha medynų.

Perbrendusių medynų plotai VĮ Raseinių miškų urėdijoje: III miškų grupėje – 178,2 ha, IV miškų grupėje – 901,9 ha. Iš viso VĮ Raseinių miškų urėdijoje šiose miško grupėse perbrendusių medynų yra 1080,1 ha ploto, tai sudaro 6,8 % III-IV miškų grupės medynų ploto. Šie duomenys apima bendrai visus medynus. Eksploataciniame fonde perbrendusių medynų yra: III miškų grupėje

– 139,5 ha, IV miškų grupėje – 775,6 ha. Iš viso Eksploataciniame fonde VĮ Raseinių miškų urėdijoje visose miškų grupėse perbrendusių medynų yra 985,9 ha

Medynai brandumo grupėmis skirstyti pagal Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos 1 priedą. Brandiems medynams priskiriami pasiekę žemutinę kirtimo amžiaus ribą pagal priimtą kirtimo amžių III ir IV grupių miškams, iš jų perbrendę medynai – tai spygliuočių ir kietųjų lapuočių medynai, kurių amžius yra 30 ir daugiau metų didesnis už kirtimo amžių, o minkštųjų lapuočių – atitinkamai 20 ir daugiau metų. Pagal tai perbrendę medynai IV miškų grupėje yra: P nuo 131 metų, E – 101, B, J – 81, D – 61, Bt – 51 metų. Bręstantiems priskirta po vieną amžiaus klasę visų medžių rūšių medynams (anksčiau spygliuočiams ir kietiesiems lapuočiams buvo priskiriama po dvi amžiaus klases). Jaunuolynams priskirta po keturias amžiaus klases spygliuočių ir kietųjų lapuočių ir po dvi – minkštųjų lapuočių (išskyrus baltalksnynus – viena amžiaus klasė). Pusamžiams medynams tenka labai nevienodas amžiaus klasių skaičius. Todėl pagal dabartines brandumo grupes spręsti apie normalų (optimalų) medynų plotų pasiskirstymą pagal amžių nėra prasmės, kaip ir laikytis nuostatos, kad pribręstančių ir brandžių medynų turėtų būti po 17 %, jaunuolynų ir pusamžių – po 33 %. Šiuo atžvilgiu tampa aktualesnis amžiaus grupių naudojimas (J. Kenstavičius, 1966), kai kiekvienos medžių rūšies medynų plotai skirstomi vienodai į keturias grupes, nepriklausomai nuo miškų grupių ir kirtimo amžių (kiekvienai grupei tenka po 25 % ploto). Tačiau ženkliai pasikeitus kai kurių medžių rūšių kirtimo amžiui bei miškų skirstymui į grupes, amžiaus grupės taip pat prarado prasmę. Kadangi miškų amžiaus struktūra – vienas iš svarbiausių rodiklių, apibūdinančių medynų būklę, jų tūrio prieaugius, naudojimo pobūdį, apimtį, o taip pat normalaus miško teorijos ir praktikos atitikmenį.

Normalus amžiaus klasės plotas yra poūkio bendro ploto ir amžiaus klasių skaičiaus, per kirtimo apyvartą, dalmuo (išreikštas procentais ar plotu). Pavyzdžiui, eglynų plotas IV grupėje yra 4812 ha, amžiaus klasių skaičius per kirtimo apyvartą (80 metų) yra 8. Normalus amžiaus klasės plotas yra 4812:8═601.5 ha arba 12.5 %. Taigi IV miškų grupėje normalus amžiaus klasės plotas procentais sudarytų: eglynų – 12 %, beržynų, juodalksnynų – 14 %, drebulynų – 20%, baltalksnynų – 25%. Pagal poūkio bendrą plotą nustatomas vienos normalios amžiaus klasės plotas. Nėra nei vienos medžių rūšies IV miškų grupėje, kurioje amžiaus klasių plotas būtų normalus ar artimas normaliam. Žiūrėti 9-16 pav., juose pakankamai vaizdžiai parodytas medynų, pagal vyraujančias medžių rūšis ir amžiaus klases, pasiskirstymas. Išsiskiria pušies šešių amžiaus klasės medynų plotai, kurie III-IV miškų grupėse viršija visų kitų amžiaus klasių plotus, ypač devintoje ir vienuoliktoje amžiaus klasėje. Trečioje-penktoje ir nuo dvyliktos klasės ir vyresnėse amžiaus klasėse pušynų plotai labai nedideli. Tai atsilieps pagrindinio naudojimo apimčiai ateityje, kuri turės ženkliai didėti, nes pradės kauptis perbrendę pušies medynai, o po 50-60 metų pušies pagrindinio kirtimo apimtis turės drastiškai mažėti. Labai panašiai amžiaus klasės pasiskirsčiusios Beržo ir drebulės medynuose. Eglynuose ir juodalksnynuose amžiaus klasės pasiskirsčiusios gerokai tolygiau, išskyrus dvi pirmasias amžiaus klases.

Medynų tūrio pasiskirstymas pagal vyraujančias ir į sudėtį įeinančias medžių rūšis pateikiamas 1.27. lentelėje.

MEDIENOS TŪRIAI PAGAL VYRAUJANČIAS IR SUDĖTINES
Medžių rūšis (tūkst. m^3)

1.27. lentelė

Medžių rūšys	Tūris pagal vyraujančią ir sudėtines medžių rūšis (bendras)	% nuo bendro medynų tūrio	Tūris vyraujančios medžių rūšies	% nuo bendro vyr. m. rūšies tūrio	Vyraujančių medžių rūšių medynuose, sudėtinių medžių rūšių tūris	% nuo bendro vyr. m. rūšies tūrio	sudėtyje esančių medžių rūšių tūrio % nuo tūrio vyr. medžių rūšies
Pušis	208.8	*5.5*	144.6	*69.3*	64.2	*30.7*	*21.2*
Eglė	1078.9	*28.3*	756.5	*70.0*	322.4	*30.0*	*42.6*
Maumedis	1.5	*0.1*	1.3	*86.7*	0.2	*13.3*	*15.4*
Ąžuolas	91.2	*2.4*	51.9	*56.9*	39.3	*43.1*	*75.7*
Uosis	10.1	*0.3*	4.5	*44.6*	5.6	*45.4*	*124.4*
Klevas	0.5	*0,0*	0.3	*60*	0.2	*40*	*66.7*
Skroblas	6.5	*0.2*	3.7	*56.9*	2.8	*43.1*	*75.7*
Beržas	1180.0	*31*	664.3	*56.3*	515.7	*43.7*	*77.6*
Juodalksnis	834.6	*21.9*	605.4	*72.5*	229.2	*27.5*	*37.9*
Drebulė	320.5	*8.4*	196.4	*61.3*	124.1	*38.7*	*63.2*
Baltalksnis	60.8	*1.6*	43.0	*70.7*	17.8	*29.3*	*41.4*
Liepa	11,4	*0.3*	7.3	*64.0*	4.1	*46.0*	*56.2*
Kitos	1.2	*0.0*	1.1	*91.7*	0.1	*8.3*	*9.1*
Iš viso	**3806.0**	***100***	**2480.3**	***65.2***	**1325.7**	***34.8***	***53.4***
Spygliuočių	1289.2	*33.9*	902.4	*70.0*	386.8	*30.0*	*42.9*
Kiet. lapuočių	108.4	*2.8*	60.5	*55.8*	47.9	*44.2*	*79.2*
Minkšt. lapuočių	2408.4	*63.3*	1517.4	*63.0*	891.0	*37.0*	*58.7*

Prilyginus tūrį pagal vyr. medžių rūšį 100 %, medyno sudėtyje esančių rūšių tūris skiriasi nuo vyraujančios medžių rūšies tūrio: pušynuose – 21,2 %, maumedynuose – 15,4 %, juodalksnynuose – 37,9 %, eglynuose – 42,6 %, baltalksnynuose – 41,4 %, drebulynuose – 63,2 %, beržynuose – 77,6 %, ąžuolynuose – 75,7 %, uosynuose net – 124,4 %. Tai parodo kokią dalį tūrio medyne užima ne vyraujančios rūšys ir iš šių procentų galima spręsti apie medynų mišrumą. Kaip matome gryniausi yra pušynai, maumedynai ir juodalksnynai, o mišriausi uosio, beržo ir ąžuolo medynai bei drebulynai.

Vyraujančios medžių rūšies tūris pušynuose sudaro 69,3 %, eglynuose – 70 %, juodalksnynuose – 72,5 %, beržynuose – 56,3 %, drebulynuose – 61,3 %, ąžuolynuose – 56,9 %, o uosynuose tik 44,6 %. Pagal šios lentelės duomenis matome, kad VĮ Raseinių miškų urėdijoje vyrauja mišrūs medynai, nes 70 % tūrio medyne sudaro vyraujanti rūšis. Mišriausi yra kietųjų lapuočių medynai, drebulynai, beržynai.

MEDYNŲ TŪRIAI PAGAL VYRAUJANČIAS IR SUDĖTYJE ESANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS, %

1.28. lentelė

Medynai	Tūris % pagal vyrau-jančias rūšis	Iš to kiekio pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis								
		P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys
Pušynai	100	69.2	24.1	0.6	-	5.2	0.5	0.3	0	0.1
Eglynai	100	1.9	70	3.4	0.5	14.2	4.1	4.7	0.9	0.3
Maumedynai	100	7.6	3.8	-	-	0.6	0.3	-	-	87.7
Ąžuolynai	100	1,0	18,6	56,9	1,6	11,3	0,8	6,6	1,3	1,9
Uosynai	100	-	11,3	7,3	44,7	11,5	7,0	9,6	4,9	3,7
Klevynai	100	-	12,6	6,4	3,1	14,5	0,4	8,1	9,5	45,4
Skroblynai	100	-	12,-	5,7	1,1	10,7	0,8	9,1	2,3	57,4
Beržynai	100	0,2	20,2	1,8	0,5	56,2	10,0	9,7	1,0	0,4
Juodalksnynai	100	-	7,2	0,2	1,2	15,7	72,5	2,4	0,7	0,1
Drebulynai	100	-	13,1	2,1	0,7	17,2	3,5	61,3	1,5	0,6
Baltalksnynai	100	-	3,7	0,8	1,9	9,2	6,5	6,2	70,7	0,1
Liepynai	100	-	9,2	7,7	0,4	13,4	0,1	4,4	1,1	63,7
Kitos rūšys	100	-	4,4	-	2,5	4,1	-	13,9	7,3	67,8
Iš viso	100	4,4	30,8	3,2	0,8	27,2	20,6	10,3	2,0	0,7

Pušynuose dažniausiai aptinkamos eglės (24,1 %) ir beržai (5,2 %); eglynuose – beržas (14,2 %), drebulė – (4,7 %), juodalksniai – (4,1 %); beržynuose – eglė (20,2 %), juodalksnis (10 %) ir drebulė (9,7 %); juodalksnynuose – beržai (15,7 %) ir eglės (7,2 %).

17 pav. parodytas medienos tūris pagal medžių rūšis. Eglės ir beržo bei juodalksnio mediena sudaro 78,6 % viso medienos tūrio.

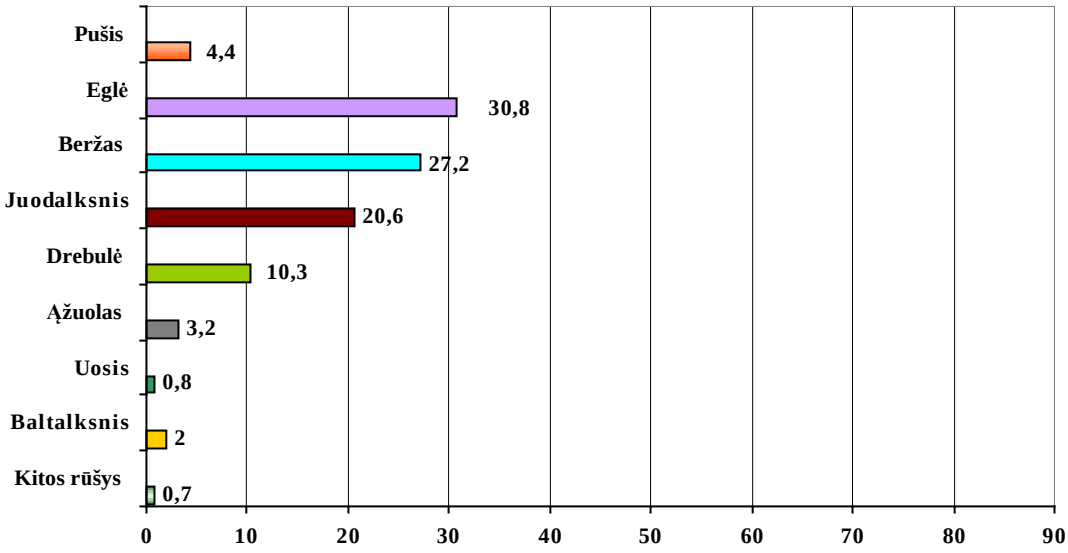

17 pav. Medienos tūris (procentais) pagal medžių rūšis

Bendras medynų tūris yra 3,81 mln. m^3. Be to yra 24,22 tūkst.m^3 pavienių medžių tūrio. Sausuolių ir virtėlių tūrio yra 12,22 tūkst.m^3 (1.29. lentelė). Dar apie 15% nuo apskaičiuoto

medienos tūrio (3,84 mln. m^3) sudaro kelmai, šaknys (0,58 mln.m^3), kurių dalis (šakos) dabar panaudojama biokuro gamybai, o kelmai kol kas nepanaudojami. Medienos biomasė – tai medienos tūris išreikštas ore išdžiūvusios (12–15% drėgnumo) medienos svoriu. Pagrindinių medžių rūšių pervedamasis koeficientas toks: 1 m^3 pušies medienos sveria 520 kg, eglės – 450 kg, beržo – 650 kg, juodalksnio – 540 kg.

BENDRAS MEDIENOS TŪRIS IR BIOMASĖ

1.29. lentelė

R o d i k l i a i	Medienos tūris, tūkst.m^3	Medienos biomasė, tūkstančiais tonų (ore išdžiuvusios)
Medynų tūris	3805,82	2079,03
Pavienių medžių tūris	24,22	15,70
Žuvusių medžių tūris (sausuoliai ir virtėliai)	12,22	6,72
Bendras antžeminės medžių dalies tūris ir biomasė	**3842,26**	**2101,45**
Kita biomasė (kelmai, šaknys)	576,34	315,22

Išsamiau medynų mišrumą, ir kilmę charakterizuoja sekanti lentelė.

MEDYNŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL KILMĘ IR MIŠRUMĄ

1.30. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Plo-tas %	Pagal kilmę %			Pagal mišrumą %			Mišrūs pagal mišrumo pobūdį			
					gryni			medyno sudėtyje medžių rūšių			
		savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	iš jų įvairia-amžiai	Miš-rūs	2	3-5	>5	dviardž iai ir įvairia-amžiai
Pušis	100	75,9	3,9	20,2	18,8	3,5	81,2	6,2	9,4	-	65,6
Eglė	100	30,4	27,3	42,3	22,1	4,5	77,9	15,1	35,3	0,5	27
Ąžuolas	100	64,9	9,0	26,1	12,1	3,6	87,9	8,2	32,3	1,0	46,4
Uosis	100	99,1	-	0,9	1,8	-	98,2	10,9	39,5	10,5	37,3
Beržas	100	73,5	25,8	0,7	4,7	0,2	95,3	10,1	27,0	0,6	57,6
Juodalksnis	100	64,9	16,0	19,1	26,2	1,8	73,8	21,9	22,2	-	29,7
Drebulė	100	83,8	15,9	0,3	8,3	-	91,7	8,3	32,7	1,2	49,5
Baltalksnis	100	88,4	11,6	-	25,4	1,0	74,6	12,7	49,4	-	12,5
Kitos rūšys	100	82,6	1,4	16,0	17,4	1,4	82,6	6,0	48,9	3,3	24,4
Iš viso	***100***	57,7	22,0	20,3	16,6	2,2	83,4	14,0	29,3	0,5	39,6

Pastaba: Kultūriniais yra medynai, kai vyraujanti rūšis yra kultūrinė, o sukultūrintais, kai sudėtyje yra kultūrinių medžių rūšių arba medyne yra polajiniai ar likę po laja želdiniai (pvz., eglės po drebulėmis, baltalksniais ir panašiai).

Kultūrinių medynų VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra 20,3 %. Eglynų kultūrinių medynų yra 42,3 %, tuo tarpu kultūrinių pušies medynų yra 20,2 %, ąžuolo medynų kultūrinės kilmės yra 26,1 % (129,6 ha). Grynų medynų, kai sudėtyje kitos rūšys nesudaro 20 % yra tik 16,6 % medynų. Daugiausia grynų yra juodalksnynų (26,2 %), baltalksnynų (25,2 %) ir eglynų (22,1 %). Mažiausiai grynų yra uosio medynų – 1,8 %, beržynų – 4,7 % ir drebulynų – 8,3 %. Mišrių medynų yra labai daug, net 83,4 %, iš kurių sudėtyje 3 - 5 kitos medžių rūšys yra 29,3 %. Dviardžiai ir įvairiaamžiai medynai sudaro 39,6 % ploto. Daugiausia dviardžių yra pušynų (65,6 %), beržynų (57,6 %) ir drebulynų (49,5 %).

Medynų pasiskirstymas bonitetais pagal vyraujančias medžių rūšis matomas 1.31. lentelėje. Miškų urėdijos miškuose vyrauja aukšto našumo (IA, 1 ir II bonitetų) medynai, kurie auga 93,2 % plote, iš jų labai našūs medynai (1A, 1 boniteto) užima 69,3 % ploto. III boniteto medynai auga tik 5,4 % ploto. Žemo našumo medynų (4-5A ir 5B bonitetų) yra 1,4 % ploto. 5A ir 5B bonitetų yra tik pušynai (27,8 ha). Iš pagrindinių medžių rūšių našiausi yra drebulynai (1A,1), beržynai (1A,3) ir juodalksnynai (1A,4). Pušynų vidutinis bonitetas – 2,0, o eglynų – 1,8, beržynų – 1A.3. Vidutinis visų medynų bonitetas labai aukštas – 1A,9.

MEDYNŲ PLOTŲ PASISKIRSTYMAS BONITETAIS
(ha)

1.31. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Bonitetai								Iš viso	Vidut. bonite-tas
	1A	1	2	3	4	5	5A	5B		
Pušis	65,8	307,9	81,1	45,4	71,1	45,4	12,1	15,3	644,1	2,0
Eglė	401,8	1321,9	3519,6	865,4	83,7	9,5	0,4	-	6202,3	1,8
Maumedis	3,6	2,6	0,9	-	-	-	-	-	7,1	1A,6
Ąžuolas	32,4	281,4	172,1	9,9	-	-	-	-	495,8	1,3
Uosis	12,2	52,2	2,4	-	-	-	-	-	66,8	1A,9
Skroblas	-	20,6	8,1	-	-	-	-	-	28,7	1,3
Klevas	-	3,0	2,9	-	-	-	-	-	5,9	1,5
Beržas	4148,3	1003,5	142,3	30,3	2,7		-	-	5327,1	1A,3
Juodalksnis	2805,1	650,7	321,4	14,2	3,2	1,0	-	-	3795,6	1A,4
Drebulė	930,7	123,7	8,3	-	-	-	-	-	1062,7	1A,1
Baltalksnis	117,8	178,1	38,1	0,9	-	-	-	-	334,9	1A,8
Liepa	17,7	21,4	6,9	0,3	-	-	-	-	46,3	1A,8
Blindė	-	0,8	0,9	0,6	-	-	-	-	2,2	1,9
Gluosnis	-	2,8	4,1	0,7	-	-	-	-	7,6	1,7
Kiti lap.	-	-	1,1	-	-	-	-	-	1,1	2,0
Iš viso:	**8535,4**	**3970,6**	**4310,1**	**967,7**	**160,7**	**55,9**	**12,5**	**15,3**	**18028,2**	**1A,9**
%	47,3	22,0	23,9	5,4	0,9	0,3	0,1	0,1	100	

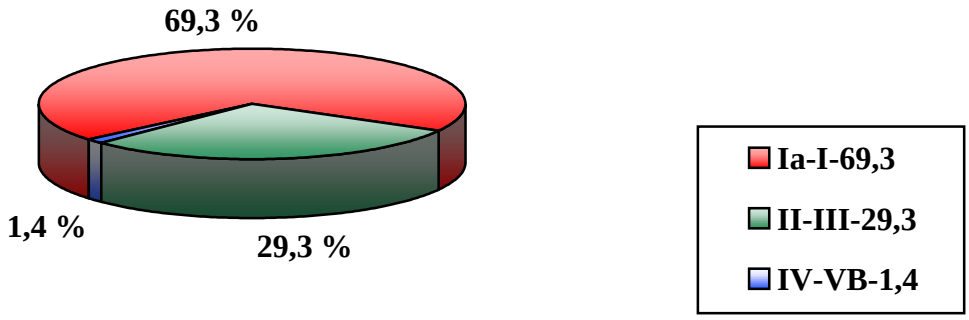

18 pav. Bonitetų grupės, plotas %

MEDYNŲ PLOTŲ PASISKIRSTYMAS SKALSUMAIS
(Plotas ha)

1.32. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
Pušis		4.3	9.8	28.4	60.8	165.9	189.6	142.7	42.6	644.1	0.77
Eglė		74.6	94.3	245.9	670.4	1748.3	2143.5	984.8	240.5	6202.3	0.75
Maumedis				0.9	1.0	1.8	2.1	1.1	0.2	7.1	0.73
Ąžuolas		44.5	13.7	57.2	91.3	159.5	80.7	46.2	2.7	495.8	0.65
Uosis		27.9	14.6	9.8	11.8	2.7				66.8	0.42
Klevas			0.8	0.5	2.1	2.5				5.9	0.61
Skroblas			0.7	6.2	5.2	7.9	3.0	5.7		28.7	0.68
Kiti kietieji					1.1					1.1	0.60
Beržas		62.6	144.3	383.6	914.7	1727.7	1473.5	437.9	182.6	5327.1	0.71
Juodalksnis		13.6	85.3	136.0	292.5	998.2	1482.6	683.4	104.0	3795.6	0.76
Drebulė		13.6	23.6	86.1	209.0	316.0	310.4	77.1	26.9	1062.7	0.70
Baltalksnis		3.3	11.6	22.4	80.9	87.3	103.6	40.7	15.1	334.9	0.73
Liepa		3.9	3.5	10.9	14.1	7.8	3.1	3.0		46.3	0.59
Blindė		0.8		0.6		0.8				2.2	0.50
Gluosnis		1.1	1.5	3.0	0.7	1.3				7.6	0.49
Iš viso:		**250.2**	**403.7**	**991.5**	**2325.8**	**5227.7**	**5792.1**	**2422.6**	**614.6**	**18028.2**	**0.73**
%		*1.4*	*2.3*	*5.5*	*12.9*	*29.0*	*32.1*	*13.4*	*3.4*	*100*	

Aukšto skalsumo (0,8 ir >) medynų yra 48.9 % (1.32. lentelė). Vidutinio skalsumo (0,6 – 0,7) – 41.9 %. Retų medynų (0,2-0,5 skalsumo) – 9.2 %, iš jų – 0,3 (kritinio) skalsumo – 1,4 % arba 250.2 ha. Medynų 0,2 skalsumo po supaprastintų atvejinių kirtimų nėra. Vidutinis visų medynų skalsumas yra 0,73 (praeitos miškotvarkos duomenimis – 0,71). Aukštas skalsumas yra pušynų 0,77 ir juodalksnynų – 0,76 skalsumas. Kitų medynų skalsumas yra mažesnis ir svyruoja nuo 0,75 skalsumo (eglynuose) iki 0,42 skalsumo uosynuose.

Medynų charakteristikos, pagal bonitetą ir skalsumą pateiktos 7 ir 8 priede. Kuo aukštesnis bonitetas, tuo daugiau skalsių medynų. Pavyzdžiui, IA-I bonitetų medynuose 0,8 ir aukštesnio skalsumų medynai auga 6239,4 ha ploto, o 0,3-0,4 skalsumo medynų su IA-I bonitetu yra tik 427,8 ha šių medynų ploto, o IV ir žemesnių bonitetų medynai prie 0,8 ir didesnio skalsumo auga 125,7 ha ploto, o prie 0,3-0,4 skalsumo, žemo boniteto medynai sudaro jau tik 18,1 ha ploto. Visų VĮ Raseinių miškų urėdijos 0,8 ir didesnio skalsumo medynai sudaro 49,0 %, o 0,3–0,4 skalsumo tik 3,6 % medynų ploto.

8 priede pateikta brandžių medynų pasiskirstymas skalsumais, kur matosi ir esamo antro ardo charakteristikos.

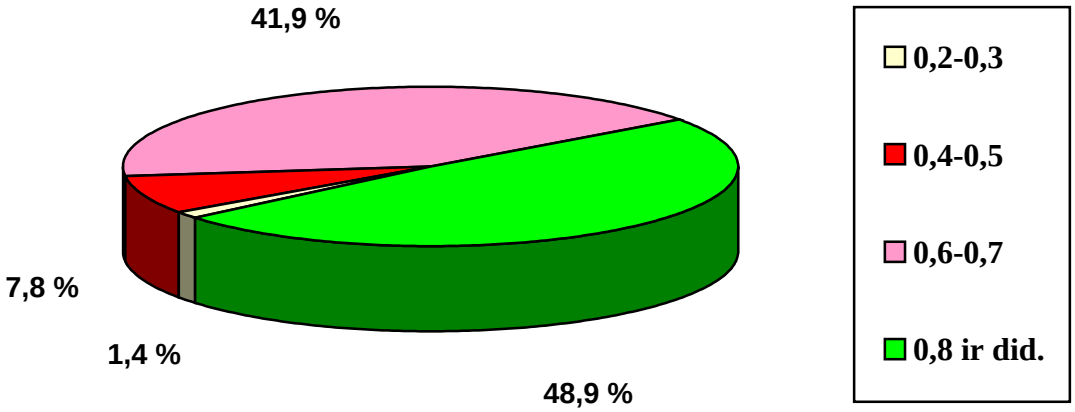

19 pav. Skalsumų grupės

0,2-0,4 skalsumo medynų analizė. Retų medynų plotas yra 637,8 ha, tai sudaro 3,7 % visų medynų ploto (1.32. lentelė). 0,3 skalsumo medynai užima 250,2 ha (1,4 %), 0,4 skalsumo medynai užima 403,7 ha ploto (2,3 %), 0,2 skalsumo pušynų po supaprastintų atvejinių kirtimų nėra. Pagrindinės priežastys lėmusios žemo skalsumo medynų atsiradimą yra: uosynų grybinės ligos, ąžuolynų ir eglynų džiūvimai ir dėl bebrų žalos padidėjęs medynų užmirkimas, be to įvykdyta nemaži plotai neplynų pagrindinių kirtimų. Pagal brandumo grupes retų medynų yra: jaunuolynai 60,9 ha (9,3 %), pusamžiai 195,7 ha (29,9 %), pribręstantys 57,9ha (8,9 %), brandūs ir perbrendę 339,4 ha (51,9 %). Daugiausia retų yra beržynų 206,9 ha (31,6 %), eglynų – 168,9 ha (25,8 %), juodalksnynų – 98,9 ha (15,1 %), ąžuolynų – 58,2 ha (8,9 %). Retų beržynų daug brandžiuose beržo medynuose 141,5 ha (68,4 %), pusamžiuose – 25,4 ha (12,3 %) beržo medynuose. Retų eglynų nemažai yra brandžiuose ir perbrendusiuose bei pusamžiuose eglynuose (100,9 ha). Retų ąžuolynų daugiausia yra pusamžiuose 81,6 % ir brandžiuose ąžuolynuose 17,4 %. Pagal augavietes reti medynai vyrauja L hidrotopo (Ld, Lc ir Lf, augavietėse) 513,2 ha ir 78,5 % ploto ir N hidrotopo (Nc ir Nd, Nf)augavietėse (58,2 ha ir 8,9 %). Retų medynų su perspektyviais žemutiniais ardais yra 271,1 ha, tai sudaro 41,5 % šių medynų ploto.

Reti jaunuolynai (60,9 ha) atželiantys buvusiose kirtavietėse yra dar žėlimo stadijoje, dalis jų bus papildomi spygliuočiais ir kietaisiais lapuočiais, spygliuočių želdiniai priežiūros metu bus taip pat papildomi, atsiras tikslinių lapuočių rūšių, atskiri sklypai bus rekonstruojami ir jų skalsumas su amžiumi didės, 20,3 ha jaunuolynų yra su perspektyviais žemutiniais ardais, šiuose medynuose bus vykdomos ūkinės priemonės. Dalis vyresnio amžiaus medynų yra su perspektyviais žemutiniais ardais (pomiškiu arba 2 ardu). Pribręstantys ir brandūs reti medynai 299,7 ha (25,6 %) plote yra su perspektyviais žemutiniais ardais, dalyje jų (12,7 ha) jau suprojektuotos ūkinės priemonės.

RETI 0,2-0,4 SKALSUMO MEDYNAI .

1.33. lentelė

Vyr. medžių rūšis	Plotas ha	pagal brandumo grupes			
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręstantys	brandūs ir perbr.
Pušis	14,1		8,0	2,2	3,9
Eglė	168,9	18,4	49,6	18,1	82,8
Ąžuolas	58,2	0,5	47,5		10,2
Uosis	42,5	4,8	36,4		1,3
Klevas	0,8		0,8		
Skroblas	0,7		0,7		
Beržas	206,9	20,7	19,3	25,4	141,5
Juodalksnis	98,9	14,7	16,0	5,3	62,9
Drebulė	37,2	1,4	2,1	1,5	32,2
Baltalksnis	14,9	0,4	7,1	2,8	4,6
Liepa	7,4		7,4		
Kitos rūšys	3,4		0,8	2,6	
Iš viso	**653,9**	**60,9**	**195,7**	**57,9**	**339,4**
Iš jų su perspektyviais žemutiniais ardais					
	271,1	*20,3*	*60,8*	*28,6*	*161,4*

Vidutiniai medynų rodikliai pagal miškų grupes yra pateikiami 1.34. lentelėje. Vidutinis visų medynų amžius yra 44 metų. Seniausi miškų urėdijoje yra pušynai 86 metai, uosynai 77 metai, ir skroblynai 73 metai. Jauniausi, lyginant su kirtimo amžiumi, yra maumedynai 30 metų ir eglynai– 36 metai . (1.34. lentelė ir 9 priedas)

MEDYNŲ VIDUTINIAI RODIKLIAI

1.34. lentelė

Medynai	Plotas, ha	Amžius, m	Bonitetas	Skalsumas	Tūris (m^3/ha)		Einamasis prieaugis (m^3/ha)
					visų medynų	brandžių medynų	
Visi miškai							
Pušis	644,1	86	2,0	0,77	324	314	7,45
Eglė	6202,3	36	1,8	0,75	174	331	6,59
Maumedis	7,1	30	1A,6	0,73	204		8,03
Ąžuolas	495,8	66	1,3	0,65	184	172	4,91
Uosis	66,8	77	1A,9	0,42	151	216	4,25
Klevas	5,9	34	1,5	0,61	82		3,24
Skroblas	28,7	73	1,3	0,68	227	215	5,8
Kiti kiet. lapuočiai	1,1	50	2,0	0,6	110		3,73
Beržas	5327,1	49	1A,3	0,71	221	287	8,48
Juodalksnis	3795,6	38	1A,4	0,76	220	368	7,84
Drebulė	1062,7	50	1A,1	0,7	302	360	9,75
Baltalksnis	334,9	30	1A,8	0,73	182	213	8,99
Liepa	46,3	59	1A,8	0,59	246	353	5,59
Blindė	2,2	18	1,9	0,5	73		5,59

Medynai	Plotas, ha	Amžius, m	Bonitetas	Skalsumas	Tūris (m^3/ha)		Einamasis prieaugis (m^3/ha)
					visų medynų	brandžių medynų	
Gluosnis	7,6	47	1,7	0,49	120	210	3,3
Visi medynai	**18028,2**	**44**	**1A,9**	**0,73**	**211**	**318**	**7,61**
II miškų grupė							
Pušis	100,4	82	1,1	0,76	371		7,98
Eglė	736,5	40	1,5	0,78	197	390	7,26
Maumedis	4,2	45	1A,7	0,71	320		11,12
Ąžuolas	197,5	87	1,4	0,62	232		5,3
Uosis	28,7	86	1A,9	0,41	167		4,73
Klevas	2,2	64	1,0	0,58	175		5,55
Skroblas	24,6	74	1,3	0,68	227		5,79
Kiti kietieji lap.	1,1	50	2,0	0,6	110		3,73
Beržas	575,5	61	1A,1	0,71	263	283	8,28
Juodalksnis	83,8	61	1A,4	0,76	299	446	7,34
Drebulė	208,3	49	1A,1	0,72	311	352	10,01
Baltalksnis	107,6	30	1A,6	0,69	174	216	8,9
Liepa	18,1	62	1A,8	0,54	253		5,3
Blindė	0,6	20	3,0	0,5	60		4,67
Gluosnis	7,4	48	1,7	0,5	122	210	3,32
Viso II grupės	2096,5	55	1A,8	0,72	241	314	7,67
III miškų grupė							
Pušis	42,8	93	1A,9	0,69	405		8,33
Eglė	654,2	36	2,0	0,73	168	351	6,12
Maumedis	1,3	8	1,0	0,8	30		3,15
Ąžuolas	55,3	50	1,1	0,72	194		5,64
Uosis	6,6	54	1,0	0,45	131		4,53
Klevas	102	43	1,3	0,47	70		3
Beržas	578,3	53	1A,2	0,69	236	292	8,32
Juodalksnis	356,5	42	1A,4	0,77	225	388	6,84
Drebulė	124,6	54	1A,1	0,69	315	377	9,16
Baltalksnis	19,3	33	1A,8	0,61	155	161	6,96
Liepa	2,6	54	1,1	0,66	251		6,12
Viso III grupės	**1842,7**	**46**	**1A,9**	**0,72**	**217**	**330**	**7,19**
IV miškų grupė							
Pušis	500,9	86	2,3	0,78	308	314	7,26
Eglė	4811,6	35	1,9	0,75	171	329	6,55
Maumedis	1,6	9	1A,0	0,71	41		3,88
Ąžuolas	243,0	52	1,3	0,66	143	172	4,42
Uosis	31,5	73	1A,8	0,43	141	216	3,76
Klevas	2,5	2	2,0	0,7	5		1,32
Skroblas	4,1	65	1,4	0,66	228	215	5,9
Beržas	4173,3	47	1A,3	0,71	214	286	8,52
Juodalksnis	3355,3	37	1A,4	0,76	217	364	7,96
Drebulė	729,8	49	1A,1	0,7	297	357	9,78
Baltalksnis	208,0	30	1A,8	0,76	188	218	9,22
Liepa	25,6	57	1A,7	0,61	240	353	5,75
Blindė	1,6	18	1,5	0,5	78		5,94
Gluosnis	0,2	30	2,0	0,3	55		2,5
Viso IV grupės	**14089,0**	**42**	**1A,9**	**0,74**	**206**	**317**	**7,66**

Vidutinis medynų tūris – 211 m^3/ha, brandžių medynų – 318 m^3/ha (Lietuvoje valstybinių miškų atitinkamai 249 m^3/ha ir 323 m^3/ha – "Lietuvos miškų ūkio statistika, 2014 m"). Didžiausias yra brandžių juodalksnynų tūris (368 m^3/ha), didelis brandžių drebulynų tūris – 360 m^3/ha ir liepynų – 353 m^3/ha, eglynų – 331 m^3/ha, pušynų – 314 m^3/ha. Mažas brandžių medynų tūris yra ąžuolynų (172 m^3/ha), baltalksnynų (213 m^3/ha).

Analizuojant našumą pagal augavietes didžiausią tūrį sukaupia brandūs III-IV miškų grupių, Nb augavietės eglynai 424 m^3/ha, Nc augavietės pušynai 463 m^3/ha, šioje augavietėje didelį tūri pasiekia drebulynai 424 m^3/ha Nd augavietėje didžiausią tūrį produkuoja drebulynai 304 m^3/ha. Lb augavietėje produktyvūs pušies – 414 m^3/ha ir beržo – 321 m^3/ha medynai. Lc augavietėse didžiausius tūrius pasiekia drebulynai – 385 m^3/ha ir eglynai – 344 m^3/ha, bei pušynai – 327 m^3/ha, Ld augavietėse – 366 m^3/ha juodalksnynai ir drebulynai – 354 m^3/ha. Uc,Ud augavietėje našūs juodalksnynai – 377 ir 389 m^3/ha. Ąžuolynai našiausi Ld augavietėse – 217 m^3/ha. (žr. 1.19 lentelę). Pd ir Pdn augavietėje brandūs eglynai, juodalksnynai taip pat yra našūs, atitinkamai 280, ir 392 m^3/ha. Patys našiausi brandūs medynai yra pušynai Nc augavietėje 463 m^3/ha.

Rodiklių skirtumai pagal miškų grupes nėra ryškūs. II grupės medynų vidutinis amžius – 55 m., III grupės medynų vidutinis amžius – 46 m., IV grupės medynų vidutinis amžius –42 m. Brandžių medynų tūriai didžiausi yra III grupės miškuose (330 m^3/ha).

Vidutiniai medynų rodikliai pagal amžiaus klases (žiūrėti į priedus) parodo rodiklių kitimo tendencijas pagal amžių, tūrį, prieaugį, aukštį, skersmenį, skalsumą, bonitetą. Tai savotiškos augimo eigos lentelės, kurias analizuojant galima išgauti vertingos informacijos. Tuo labiau rodikliai pateikti pagal ardus, nurodytas sklypų skaičius ir pan.

Per visą medynų augimo laiką tolygiausiai tūrį produkuoja (20 pav.) juodalksnynai, drebulynai, beržynai ir pušynai jų tūris kaupiasi intensyviai iki 70 metų (pušynų iki 80 m.) ir toliau medynui senstant tūris nustoja kauptis ir pradeda mažėti, tai vyksta dėl intensyvios ūkinės veiklos, nes iš medynų iškertama įvairiais kirtimais dalis tūrio, o pasiekus kirtimo amžių brandūs medynai iškertami. Ąžuolynų tūrio kaupimas intensyvus iki 70 metų. Intervale tarp 50-60 m. vyko ąžuolynuose intensyvūs ukdomieji ir sanitariniai kirtimai, ko pasėkoje ąžuolynų tūris buvo sumažėjes,vėliau tūrio augimas vėl spartėjo. Nuo 70 m. tūrio kaupimas vyksta žymiai lėžiau ir nuo 120 m. pradeda mažėti. Medynui senstant vyksta natūralus ąžuolų atkritimas tai sulėtina tūrio prieaugį. Tokios pat tendencijos yra visų rūšių medynuose, t. y. artėjant medynų amžiui prie kirtimo amžiaus ir jį viršijus, pradeda turis kauptis lėčiau, kadangi vyksta kirtimai, o pasiekus gamtinę brandą ir ją viršijus, medynuose tūrio kaupimasis darosi netolygus ir ima staigiai mažėti, nes vyksta natūralus medienos atkritimas, vykdomi pagrindiniai ir sanitariniai kirtimai. Dar labai didelės įtakos tūrio svyravimams senuose medynuose daro ir šių medynų ploto mažėjimas, kadangi net vieno sklypo tūris turi poveikį vidutiniams medynų rodikliams. Medynai turi būti kertami kai tik pasiekia kirtimo amžių, priešingu atveju neišvengiami dideli medienos nuostoliai, o perbrendusius medynus ypatingai svarbu kirsti kuo skubiau, nes su medynų senėjimu nuostoliai tik didės. Tik pušynai ir ąžuolynai gali būti tausojami, siekiant iškirsti perbrendusius drebulynus ir kitus medynus.

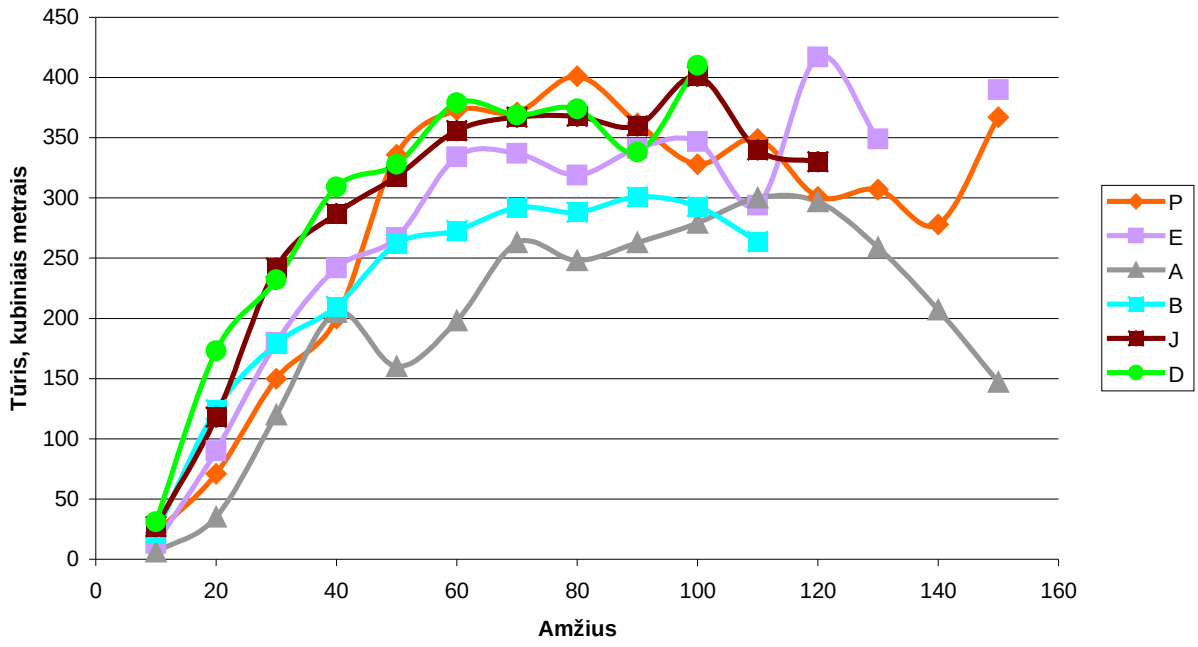

20 pav. Medynų tūrio pasiskirstymas pagal amžių

Einamojo prieaugio dinamika su amžiumi taip pat charakteringa: greičiausiai prieaugio kulminaciją pasiekia beržynai ir juodalksnynai apie 21-30 metus (atitinkamai 9,94 m^3/ha ir 11,62 m^3/ha). Eglynai prieaugio kulminaciją pasiekia 31-40 metais ir siekia 12,23 m^3/ha dar 20 metų laikotarpyje eglynų prieaugis yra 10,8-10,48 m^3/ha. Didžiausia prieaugį pušynai pasiekia 31-40 metais – 12 m^3/ha. Didžiausias pasiekiamas prieaugis yra maumedynų 21-30 metais net 18 m^3/ha. Ąžuolynai apie 35 metus pasiekia prieaugio piką (9,31 m^3 /ha).

1.3.5. MIŠKŲ URĖDIJOS MEDYNŲ KOKYBINĖ BŪKLĖ

Miškų urėdijos medynų kokybinė būklė taksacijos metu įvertinta tokiu būdu:

- kiekviename medyne fiksuoti sausuolių ir virtėlių (likvidinis tūris) kiekiai;
- aprašyti miško pažeidimai (pažeidimų rūšis, pažeistų medžių skaičius procentais, medžių pažeidimo intensyvumas).

Inventorizacijos metu nustatyti miškų sanitarinės būklės rodikliai pateikti 1.35. lentelėje. Valstybinės reikšmės miškuose iš viso inventorizuota 1373.9 ha pažeistų medynų. Tai sudarytų 7.6 % visų medynų ploto. Privačiuose miškuose iš viso inventorizuota 1567 ha pažeistų medynų (7.2 %). Žuvusių medynų valstybinės reikšmės miškuose yra 15,9 ha iš jų apie 4,0 ha žuvę nuo bebrų patvenkimo ir nuo šaknų ligų žuvo daugiausia uosynų 9,3 ha, nuo dirvos užmirkimo žuvo 0,7 ha medynų. Privačiuose miškuose žuvusių medynų yra 82,6 ha.

VĮ Raseinių miškų urėdijos miškams didžiulę žalą padaro žvėrys: stirnos, elniai, briedžiai, bebrai. Žvėrių pažeistų miškų yra 304,1 ha. Nulaupyti kamienai sudaro 242,6 ha, nuskabyti ūgliai – 51,3 ha ir bebrų patvenkimai 10,2 ha. Valstybinės reikšmės miškuose žvėrių pažeista 199,5 ha miškų, arba 15 % visų pažeistų medynų ploto. Elninių žvėrių padaryti pažeidimai – nulaupyti kamienai 158,5 ha (12 %), nukandžioti ūgliai 37,7 ha (3 %) ir bebrų patvenkti medynai 3,3 ha. Didžiausią plotą pažeidimų sudaro uosynų šaknų ligos 1130,3 ha (82 %). Kiti pažeidimai apima nedidelį plotą, stelbimas žoline augmenija 6,9 ha (1 %), gaisrai 0,5 ha, kitų pažeidimų yra dar mažiau. Pagal pažeidimų intensyvumą 98% pažeistų medynų įvertinti kaip stipriai pažeisti, 2 % – vidutiniškai ir iki 1% – silpnai.

MEDYNŲ KOKYBINĖS BŪKLĖS RODIKLIAI

1.35. lentelė

Rodikliai	Miškų grupės valstybinės reikšmės miškuose		Iš viso valstybinės reikšmės miškuose	Privačiuose miškuose
	II	III–IV		
Kirtaviečių plotas (ha)	3,1	500,9	504,0	790,6
% nuo visų medynų ploto		3	3	4
Gamtinę brandą pasiekę medynai (ha)	89,7	502,4	592,1	950,9
% nuo viso medynų ploto	4,3	3,2	3,3	4,4
Sausuolių ir virtėlių tūris, t. m^3	2,84	9,38	12,22	23,62
% nuo viso medynų tūrio	0,6	0,3	0,3	0,5
Žuvę medynai, ha	2,7	13,2	15,9	82,6
Pažeisti medynai, ha	270,5	1103,4	1373,9	1567,0
Žuvusių+pažeistų medynų plotas ha / %.	273,2 / 13	1116,6 / 7	1389,8 / 8	1649,6 / 8
iš jo – pagal priežastis, ha/%.:	270,5 /100	1103,4 / 100	1373,9 / 100	1567,0 / 100
- gaisrai		0,5 /	0,5 /	0,8 /
- vėjavarta	0,3 /	16,2 / 1	16,5 / 1	13,8 / 1
- šalnos poveikis	0,3 /	0,4 /	0,4 /	
- sausra			-	0,3 /
- rekreacinė perkrova	0,3 /		0,3 /	3,2 /
-oro užterštumas			-	0,1 /
-mechaniniai pažeidimai		0,6 /	0,6 /	
-dirvos užmirkimas		7,9 / 1	7,9 / 1	8,1 / 1
-stelbimas lapuočiais	0,4 /	3,6 /	4,0 /	42,6 / 3
-žvėrių nulaupyti kamienai	3,3 / 1	155,2 / 14	158,5 / 12	84,1 / 5
- neracionalūs kirtimai				0,4 /
- ganiava		0,3 /	0,3 /	
- šaknų kenkėjai	3,9 / 1	0,1 /	4,0 /	
- liemenų kenkėjai	0,2 /	2,5 /	2,7 /	5,3 /
- šaknų ligos	262,0 / 98	868,3 /80	1130,3 / 82	1381,5 / 89
- liemenų ligos				1,7 /
- lajų ligos				0,6 /
-ūglių nukandimai	0,1 /	37,6 / 3	37,7 / 3	13,6 / 1
-bebrų patvenkti medynai		3,3 /	3,3 /	6,9 / 1
-stelbimas žoline augmenija		6,9 / 1	6,9 / 1	2,6 /
-agrotechniniai pažeidimai				1,4 /
Pažeidimų intensyvumas plotas/% :	270,5 / 100	1103,4 / 100	1373,9 / 100	1567 / 100
– silpnas		1,1 /	1,1 /	1,5 /
– vidutinis		21,1 / 2	21,1 / 2	26,7 / 2
-stiprus arba medžiai žuvę	270,5 / 100	1081,2 / 98	1351,7 / 98	1538,8 /98

Privačiuose miškuose sausuolių tūris yra 1,2 m^3/ha, o valstybinės reikšmės miškuose – 0,7 m^3/ha. Žuvusių ir pažeistų medynų daugiau yra privačiuose miškuose (82,6 ha ir 1567 ha), o valstybinės reikšmės miškuose žuvusių ir pažeistų medynų yra mažiau (15,9 ha ir 1373,9 ha). Privačiuose miškuose didesnis plotas šaknų ligų pažeistų medynų (251,2 ha), juose nevisi savininkai laiku susitvarko pažeistus ir išdžiūvusius medžius. Privačiuose miškuose mažiau elninių žvėrių pažeistų medynų, tai įtakojama tuo, kad šiuose miškuose daug mažesnės želdinimo apimtys ir mažesnis spygliuočių medynų plotas, kur elniniai žvėrys ir daro didžiausią žalą.

1.3.6. MIŠKŲ URĖDIJOS SPECIFINIŲ TERITORIJŲ MIŠKŲ CHARAKTERISTIKA

Specifiniai miškai, tai miškų urėdijos veiklos teritorijoje esami saugomų teritorijų ir rekreaciniai miškai.

VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje inventorizuotas plotas saugomose teritorijose užima 7945,7 ha arba 18,4 % nuo viso ploto, iš šio ploto 7839,7 ha yra miško žemė arba 18,5 % nuo miško žemės ploto (neskaitant persidengiančių Natūra 2000 miškų ploto 3357 ha PAST–2239 ha, BAST–1118 ha), iš jo valstybinės reikšmės miškuose saugomų teritorijų miškų yra 3760 ha arba 19,3 % nuo bendro ploto.

Draustiniuose ir saugomose teritorijose kirtaviečių ir žuvusių medynų yra 30,6 ha. Draustiniuose ir saugomose teritorijoje pelkių yra 61,7 ha. Pelkės inventorizuojamos tik valstybinės reikšmės miškuose. Visose saugomose teritorijose vyrauja medynai. Pagal rūšinę sudėtį, baltalksnynai vyrauja Pašešuvio kraštovaizdžio, Balčios ir Mituvos hidrografiniuose ir Jūros ichtiologiniame draustiniuose, Jūkainių geomorfologiniame draustinyje vyrauja ąžuolynai, Lapgirių botaniniame draustinyje vyrauja drebulynai, Praviršulio-Tyrelio botaniniame-zoologiniame draustinyje vyrauja pušynai, o Dubysos ichtiologiniame draustinyje – gluosnynai. Ariogalos botaniniame draustinyje vyrauja beržynai.Valstybiniuose draustiniuose sukaupta 256,1 tūkst. ktm. medienos.

VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2004 metais buvo aštuoni draustiniai, įsteigti vyriausybės nutarimais. Šių draustinių charakteristikos per dešimtmetį mažai keitėsi. (1.36. lentelė)

21 pav. Dubysos regioninis parkas Palono botaninis draustinis Paliepių g–ja kv. 113

VALSTYBINIŲ DRAUSTINIŲ MIŠKŲ CHARAKTERISTIKA
(visi miškai)

1.36. lentelė

Rodikliai	Pašešuvio kraštovaizdžio draust.	Jūkainių geomorfo-loginis draust.	Balčios hidrograf- nis draust.	Mituvos hidrogr-afinis draust.	Lapgirių botaninis draust.	Praviršulio Tyrelio botaninis- zoologinis draust.	Dubysos ichtiologinis drau-stinis	Jūros ichtiologinis draust.	Ariogalos botaninis draust.	Genetiniai draust.
Bendras plotas, ha	115,7	264,2	324,3	15,7	141,0	45,9	62,4	15,4	91,3	51,7
iš jo valstybinių miš	-	*124,8*	-	-	*141,0*	-	-	-	-	*51,7*
Miško žemės plotas	109,0	261,4	310,5	15,7	140,2	44,8	62,3	15,1	91,2	51,3
Medynų plotas	106,9	246,3	304,9	15,1	136,8	43,4	58,8	14,5	70,5	49,3
iš jų kultūriniai	0,2	62,4	7,3	-	12,7	3,7	7,2	-	-	-
Kirtavietės, žuvę med.	-	1,2	1,8	-	0,6	1,3	-	-	-	-
Miško aikštės ir laukymės	1,8	7,0	1,4	0,6	1,5	-	1,8	-	-	-
Pelkės	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medynai	106,9	246,3	304,9	15,1	136,8	43,4	58,8	14,5	70,5	49,3
P	-	73,2	5,4	-	-	24,4	1,3	-	1,0	15,9
E	0,2	19,2	2,6	-	23,1	1,9	6,6	-	25,1	4,5
Ą	18,9	83,6	41,7	0,9	5,0	-	3,9	1,3	1,3	6,8
U	-	-	16,9	-	0,3	-	1,0	-	1,9	-
K	8,1	0,9	-	0,4	-	-	0,4	-	0,7	-
Sb			2,0	2,2	1,6	-	-	-	-	-
B	4,0	41,8	28,6	-	44,3	10,6	-	-	3,9	7,4
J	1,0	5,2	2,4	-	3,5	6,1	-	-	-	10,8
D	1,3	9,9	38,7	-	48,2	-	0,5	1,2	2,5	-
Bt	41,3	12,5	147,6	6,8	1,6	0,4	17,4	12,0	24,1	-
L	32,1	-	19,0	4,8	9,2	-	2,0	-	7,7	3,9
Kitos rūšys	-	-	-	-	-	-	25,7	-	2,3	-
Medynų tūris tūkst.m^3	23,6	75,9	64,3	3,7	38,2	9,6	8,5	1,9	15,9	14,5
Vidutinis m^3/ha	221	308	201	246	279	221	144	129	226	294
Brandžių tūris: m^3/ha	-	-	217	211	232	-	114	-	125	369
Vidutinis amžius	54	75	51	61	54	58	49	32	60	97
Vidutinis skalsumas	0,71	0,74	0,66	0,72	0,67	0,78	0,53	0,62	0,59	0,58
Vidutinis bonitetas	1,3	1,1	1,0	1,2	1A,5	2,3	2,0	1,9	1,4	1,2

VALSTYBINIŲ REGIONINIŲ PARKŲ MIŠKŲ CHARAKTERISTIKA

1.37. lentelė

R o d i k l i a i	Dubysos RP	Tytuvėnų RP	Iš viso
Miškų plotas, ha	4605.2	29.3	4634.5
Iš jo valstybiniai miškai	1759.6	-	1759.6
Miško žemės plotas, ha	4543.5	29.3	4572.8
Medynų plotas	4428.5	28	4456.5
iš jų – miško želdiniai	893.3	1.6	894.9
Neapaugusi mišku žemė	55.6	1.1	56.7
iš jos kirtavietės+ žuvę medynai	18.7+5.9	1.1	19,8+5,9
Miško aikštės ir laukymės	26.5	-	26,5

R o d i k l i a i	Dubysos RP	Tytuvėnų RP	Iš viso
Kita miško žemė (ha)	17.2	-	17,2
Ne miško žemė (pelkės)	61.7	-	61,7
Medynai pagal vyraujančias medžių rūšis plotas (ha):	4428.5	28.0	4456.5
pušynai	185.3	8.3	193,6
eglynai	1283.5	6.1	1289,6
ąžuolynai	373.8	-	373,8
uosynai	50.4	-	50,4
Klevas	47.1	-	47,1
Skroblas	36.6	-	36,6
beržynai	899.6	10.4	910,0
juodalksnynai	95.1	2.5	97,6
drebulynai	278.4	-	278,4
baltalksnynai	1068.9	0.2	1069,1
liepynai	55.3	-	55,3
Gluosnynai	42	-	42
kiti medynai	8.3	-	8,3
Medynų tūris: tūkst. m^3	1009.7	8.4	1018,1
Vidutinis m^3/ha	228	300	229
Brandžių m^3/ha	228	427	231
Vidutinis amžius	54	59	54
Vidutinis skalsumas	0.69	0.75	0,69
Vidutinis bonitetas	1A.9	1A.9	1A.9

Dubysos regioniniame parke vyrauja spygliuočių medynai, eglynų yra 1283,5 ha (29 %), o pušynų tik 185,3 ha (4,2 %). Daug baltalksnynų (24,1 %) ir beržynų (20,3 %). Tytuvėnų regioniniame parke vyrauja beržynai 10,4 ha (37,1 %), pušynai 8,3 ha (29,6 %). Valstybiniuose parkuose sukaupta 1,02 mln. m^3 medienos.

Rekreacinės teritorijos – tai specialiai išskirtos ir sutvarkytos (arba numatytos sutvarkyti) natūralios arba dirbtinės gamtinės teritorijos poilsiui ir turizmui, atitinkančios socialinius, psichologinius ir biologinius poilsiautojų poreikius. Rekreaciniams miškams priskiriami miško parkai, miestų miškai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai ir rekreaciniai miško sklypai.

Tokioms rekreacinėms teritorijoms, patenkančioms į VĮ Raseinių miškų urėdijos teritoriją, tačiau valdomoms ne tik miškų urėdijos, bet ir kitų naudotojų, yra priskirta 489,7ha miškų (1,1 % visų miškų ploto), iš jų 215,9 ha miškų urėdijos valdomi (1,1 % nuo visų miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miško ploto). Rekreacinių miškų charakteristika 1.38. lentelėje.

REKREACINIŲ MIŠKŲ CHARAKTERISTIKA

1.38. lentelė

R o d i k l i a i	Miško parkai	Rekreaciniai miško skl.	Miestų miškai	Valst. parkų rekreacinių zonų miškai	Iš viso
Bendras plotas, ha	355,2	90,5	25,6	18,4	489,7
iš jo miškų urėdijos valdomi miškai	122,9	74,9	2,9	15,2	215,9
Miško žemės plotas	346,0	88,3	25,3	16,5	476,1
Medynų plotas	322,1	84,1	22,1	15,6	443,9
iš jų kultūrinės kilmės	119,7	19,1	7,3	12,4	158,5
Kirtavietės (žuvęs medynas)	1,8	0,1	-	-	1,9
Miško aikštės	14,4	0,9	0,2	0,8	16,3
Pelkės	0,6	0,5	-	-	1,1

Rodikliai	Miško parkai	Rekreaciniai miško skl.	Miestų miškai	Valst. parkų rekreacinių zonų miškai	Iš viso
Medynai pagal vyr. medžių rūšis:	322,1	84,1	22,1	15,6	443,9
P	40,3	17,1	5,2	-	62,6
E	126,0	26,9	2,1	12,7	167,7
Ą	19,1	18,1	1,5	-	38,7
U	-	0,3	-	-	0,3
K	4,5	1,9	2,5	-	8,9
Sb	4,5	-	-	-	4,5
B	36,5	12,2	1,2	0,1	50,0
J	8,7	0,6	0,3	-	9,6
D	8,1	2,8	0,9	-	11,8
Bt	64,5	3,7	6,4	2,8	77,4
L	5,1	0,5	0,8	-	6,4
Kitos	4,8	-	1,2	-	6,0
Medynų tūris: tūkst. m^3	65,9	25,1	4,9	2,4	98,3
Bendras tūris m^3/ha	205	298	222	156	222
Brandžių tūris: m^3/ha	206	-	-	-	206
Vidutinis amžius	47	69	47	22	50
Vidutinis skalsumas	0,69	0,72	0,68	0,91	0,7
Vidutinis bonitetas	1,1	1,3	1A,9	1A,5	1,1

Rekreaciniuose miškuose atlikta įprastinė taksacija, landšaftinis – estetinis vertinimas vykdytas naudojant kompiuterines programas. Detalus šių miškų tvarkymas atliekamas, vadovaujantis specialiu projektu. Rekreacinės paskirties miškuose vertinamos šios miško estetinės savybės: landšafto tipas (uždaras, pusiau atviras, atviras), ekosistemos natūralumas (vyrauja želdintos rūšys, savaiminės su želdintomis ar savaiminės), estetiškumas (tinkamumas poilsiui), sanitarinė – higieninė vertė, reljefas ir digresija (miško sistemų nuskurdinimas dėl pernelyg intensyvaus rekreacinio naudojimo).

Detalesnis miškų rekreacinio potencialo įvertinimas pateiktas VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinių miškų rekreacinio sutvarkymo projekte. Visi miškai rekreaciniu požiūriu vertinti pagal prof. P.Kavaliausko metodiką. Apibendrinant, geros poilsio sąlygos yra apie 3,7 % plote, vidutinės 25,9 % ir netinkami poilsiavimui užima 70,4 % miško žemės ploto. Geriausios poilsiavimo sąlygos yra valstybiniuose parkuose, Padubysio girininkijoje, 34,4 % vidutinės sąlygos ir 0,9 % geros salygos, tuo tarpu likusiose girininkijose sąlygos gerokai prastesnės.

1.3.7. MEDŽIOKLĖS PLOTŲ IR MEDŽIOJAMOSIOS FAUNOS CHARAKTERISTIKA

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorija suskirstyta į medžioklės plotų vienetus, kurių ribos patvirtintos, komisijos medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti. Medžioklės plotų vienetų naudotojai, kasmet moka mokesčius už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą, kurių dydis priklauso nuo medžioklės plotų vienetų dydžio ir šių plotų tinkamumo medžiojamiesiems gyvūnams gyventi ir veistis. Medžioklės plotų tinkamumą apsprendžia medynų pasiskirstymas pagal mišrumo grupes. Elniniams žvėrims tinkamiausi miškai yra lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais. Blogiausios pašarinės ir apsauginės sąlygos yra grynuose pušynuose su nedidele lapuočių priemaiša. Atsižvelgiant į medynų mišrumą, pagal atskirų kategorijų medynų užimamą plotą, nustatomas leistinas elninių žvėrių skaičius. Medžioklės plotų pasiskirstymas girininkijose pagal medynų mišrumo kategorijas pateiktas 1.39. lentelėje.

MEDŽIOKLĖS PLOTAI PAGAL MEDYNŲ MIŠRUMĄ

1.39. lentelė

Girininkija	Medynų, ha				
	lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais	Mišrūs spygliuočiai su lapuočiais	Mišrūs spygliuočių medynai su nežymia lapuočių priemaiša	Gryni pušynai ir pušynai su nežymia lapuočių priemaiša	Iš viso, ha
Viduklės	3401,2	1300,8	1408,2	501,7	6611,9
Padubysio	2540,1	1249,5	472,9	52,8	4315,3
Pikčiūnų	4072,5	1396,1	1283,6	763,5	7515,7
Paliepių	5027,4	1636,2	1103,8	263,5	8031,3
Vadžgirio	2776,1	986,5	369,3	30,6	4162,5
Šimkaičių	2958,7	919,8	189,6	3,7	4071,8
Birbiliškės	4121,1	471,5	360,1	182,3	5135,0
Iš viso	**24897,1**	**7960,4**	**5187,5**	**1798,5**	**39843,5**

Vyrauja lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais, jie užima 62,5 % medynų ploto, mišrūs spygliuočiai su lapuočiais užima 20,0 % visų medynų ploto, o gryni pušynai ir pušynai su nežymia lapuočių priemaiša užima tik 4,5 % miškų ploto. Miškų urėdijos miškuose sąlygos elniniams žvėrims palankios.

1.40. lentelėje pateikta kanopinių žvėrių gausos kitimo ir sumedžiojimo dinamika.

VĮ Raseinių miškų urėdijos miškuose, per pastaruosius šešerius metus elninių žvėrių populiacijos pastoviai augo. Šernų populiacija 2010 – 2013 metų laikotarpyje buvo santykinai pastovi, o 2014 metais matomas didelis sumažėjimas nuo 1591 vnt. iki 695 vnt. Elninių žvėrių populiacijos 2015 metu preliminarios apskaitos duomenimis 2,2 karto viršija leistiną šių žvėrių gausą. Šernų populiacija, 2015 metų preliminarios apskaitos duomenimis viršija 1,5 karto.

KANOPINIŲ ŽVĖRIŲ GAUSOS KITIMO IR SUMEDŽIOJIMO DINAMIKA 2010 – 2015 METŲ LAIKOTARPYJE (G – gausa, T– leistinas tankis, S – sumedžiojimas)

1.40. lentelė

Kanopiniai žvėrys		Metų sezonas					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sąlyginiai elniai		1593	1656	1754	1846	2101	2204
Briedis	G	113	120	158	155	176	190
	T	2,8	3,0	4,0	3,9	4,1	4,8
	S	-	-	-	2	9	20
Elnias	G	479	522	560	650	779	841
	T	12,0	13,1	14,1	16,3	19,6	21,1
	S	31	29	35	52	65	97
Stirna	G	3067	2949	2755	2779	2973	2992
	T	77,0	74,0	69,1	69,7	74,6	75,1
	S	595	491	350	391	490	601
Danielius	G	32	74	62	73	102	89
	T	0,8	1,9	1,6	1,8	2,6	2,2
	S	-	1	4	1	7	4
Šernas	G	1110	1318	1202	1591	695	910
	T	27,9	33,1	30,2	39,9	17,4	22,8
	S	1004	649	633	951	1306	1250

Bendra elninių žvėrių gausa skaičiuojama sąlyginiais elniais pagal santykį:

- 1 taurusis elniais = 4 stirnos;
- 1 briedis = 3 taurieji elniai.
- 1 taurusis elniais = 2 danieliai;

Nuo 2010 metų elninių žvėrių gausa, išreikšta sąlyginiais elniais, padidėjo nuo 1593 iki 2204 vnt.

1.4. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO ĮVYKDYMO ANALIZĖ

1.4.1. ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Miško išteklių ir praėjusio vykmečio darbų rezultatų analizės tikslas yra įvertinti ūkinės veiklos valdoje efektyvumą. Analizės rezultatai naudojami valdos ūkio tikslams koreguoti bei naujo vykmečio projektiniams sprendimams parengti.

Analizės uždaviniai yra nustatyti sekantys:

- atliktų ūkinių priemonių atitikimą projektinėms bei nuokrypių priežastims pagal priemonių rūšis, apimtis ir kokybę;
- miško išteklių pokyčius, jų priežastis bei atitikimą tvaraus miškų ūkio kriterijams,
- ekonominius veiklos rezultatus

Miškų auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizėje pateikiami ir įvertinami medynų rodiklių kiekybiniai (tūrio, bendro stiebų, brandžių medynų, prieaugio ir kt.) ir kokybiniai (rūšinės sudėties, sveikatingumo, stabilumo ir kt.) pokyčiai, dėl projektuotų ir valdytojo iniciatyva įvykdytų miško ūkinių priemonių. Svarbiausias dėmesys yra skiriamas medynų tūrio ir rūšinės sudėties pokyčių įvertinimui. Vertinant pokyčius jie yra atskiriami dėl natūralaus miško augimo ir dėl įvykdytų ūkinių priemonių. Atskirai I-II ir III-IV grupės miškams sudaromas medienos prieaugio balansas, nustatant iškirstą pagrindiniais, ugdomaisiais, sanitariniais miško kirtimais medienos tūrį, sukauptą ateities naudojimui, taip pat ir prarastą miško auginimo metu t. y. savaime iškritusių ir nepanaudotų medžių tūrį. Pagal sudaryta medienos prieaugio balansą įvertinama praeitos miškų inventorizacijos kokybė. Išnagrinėjamos projektuotų miško ūkinių priemonių nevykdymo arba netinkamo vykdymo pasekmės.

Miškotvarkos projekto įvykdymo įvertinime apibūdinami veiklos rodiklių kiekybiniai ir kokybiniai pokyčiai. Įvertinama projekto vykdymo įtaka miško rodiklių pokyčiams. Įvertinami miškotvarkos projekto trūkumai, pateikiami pasiūlymai projektavimo tobulinimui.

1.4.2. VYKDYTOS ŪKINĖS PRIEMONĖS IR JŲ REZULTATAI

1.4.2.1. MEDIENOS RUOŠA

Miškų inventorizacijos metu buvo atlikta miško kirtimų ir atkūrimo apskaita, įvertinti per paskutinius 5 metus atlikti ugdymo kirtimai, įvertinta vykmečio želdinių kokybė. Kompiuterinėmis priemonėmis įvertintas neplynų kirtimų efektyvumas, miško atkūrimas plynai iškirstose biržėse.

Pagal 2005 – 2014 m. miškotvarkos projektą VĮ Raseinių miškų urėdijoje kasmet buvo numatyta iškirsti po 82.2 tūkst. m^3 (arba 4,6 m^3/ha) likvidinės medienos (1.41. lentelė). Faktiškai šio projekto galiojimo laikotarpiu vidutiniškai buvo iškertama po 79.6 tūkst. m^3 likvidinės medienos (įvykdymas – 96.8%).

ŪKINIŲ DARBŲ METINĖ APIMTIS PAGAL MIŠKOTVARKOS PROJEKTĄ IR JOS VYKDYMAS

1.41. lentelė

Ūkinės priemonės	Pagal miškotvarkos projektą 2005– 2014 m.m.		Faktinis įvykdymas			
			2005-2014 m.m. metinė apimtis		2013-2014 m.m bendrai dviejų m.	
Rodikliai	Plotas ha	Likvidinis tūris tūkst.m^3	plotas ha	Likvidinis tūris tūkst. m^3	plotas ha	likvidinis tūris tūkst. m^3
Pagrindiniai kirtimai	279	60,2	279,6	54,4	300	59,7
Papildomas pagr. naudojimas	X	0,9	0,2	0,01	1,0	0,05
Ugdymo kirtimai, iš viso	499	7,1	503	9,2	557,5	12,8
Iš jų: jaunuolynų ugdymas	335	0,5	337,9	2,2	342,9	2,4
retinimai	124	4,1	124,7	4,7	151,2	6,6
einamieji	40	2,5	40,5	2,3	63,5	3,8
Sanitariniai kirtimai	X	12	X	15,6	X	14,1
Kiti kirtimai +papild. pagrind.	X	2.0	6,9	0,4	6,5	0,5
Iš viso kirtimų	**778**	**82.2**	**789,7**	**79,61**	**865**	**87,15**
Želdinimas	146,6		152,4		181,6	
Žėlimas ir + skatinimas	52,7		76,6+26,7		23,4+20,1	
Miško atkūrimas iš viso	199,3		229+26,7		205+20,1	

2005 m. miškotvarka miškų urėdijoje suprojektavo kirtimo apimtis neviršijančias metinį bendrąjį medienos prieaugį (92 %.) iš 1 ha iškertant po 5,6 ktm bendro arba 4,6 ktm likvidinio tūrio (pagrindiniais – 3,3 ktm.). 4 grupės miškuose naudojimas iš 1 ha bendrojo prieaugio naudojimo procentas yra 95 %, 3 grupės miškuose – 98 %, o 2-os grupės miškuose tik 53 %.

Vidutiniškai per metus VĮ Raseinių miškų urėdija pagrindiniais kirtimais kirto 279,6 ha ploto ir 54,4 tūkst. m^3. medienos. Kadangi per vykmetį buvo vykdyta daugiau sanitarinių plynų ir rinktinų kirtimų, negu projektuota, VĮ Raseinių miškų urėdija iškirto panašų plotą pagrindiniais kitimais, bet kirto tūrio mažiau, nes sanitariniais kirtimais kirsti medynai buvo žymiai mažesnio skalsumo ir tūrio, be to buvo kertama ir didesnis plotas neplynais kirtimais, kurių iškertamas tūris yra mažesnis negu plynuose kirtimuose.

Projektuotos metinės ugdomųjų kirtimų apimtys pagal visus kirtimo būdus buvo viršytos: pagal plotą, jaunuolynų ugdymas – 100,9 %, retinimai – 100,6 %, einamieji – 100,3 %, pagal tūrį atitinkamai, 440 %, 114,6 %, 92 %.

Sanitarinių kirtimų apimtys viršytos 130 %. Kitų kirtimų ir papildomo pagrindinio kirtimo projektuota norma išliko beveik tokia pati.

Bendros metinės kirtimų apimtys pagal tūrį įvykdytos 96,9 %.

Pagal miškotvarkos projektą spygliuočiai pagrindiniame naudojime turėjo sudaryti 19,0 %, minkštieji lapuočiai –78,1 %, kietieji lapuočiai – 2,9 %. Faktiškai spygliuočiai sudarė 21,5 %, minkštieji lapuočiai–74,4 %, kietieji lapuočiai – 4,1 % dalį iškirsto pagrindiniais kirtimais tūrio (1.42. lentelė). Tai yra pagal poūkius truputį viršyta kietųjų lapuočių ir spygliuočių poūkių apimtis.

MIŠKO KIRTIMŲ APIMTIS 2005 – 2014 METAIS
(likvidinė mediena, tūkst. m^3)

1.42. lentelė

Metai	Pagrindiniai kirtimai	Iš to skaičiaus			Ugdomieji kirtimai	Sanitariniai kirtimai	Kiti tarpin. kirtimai	**Iš viso**
		spygliuočiai	kietieji lapuoč.	minkšt. lapuoč.				
2005	50,2	20,6	1,5	28,1	3,6	27,5	0,3	**81,6**
2006	56,0	10,6	3,1	42,3	8,2	11,3	0,5	**76,0**
2007	52,1	8,5	4,6	39,0	5,4	16,1	0,1	**73,7**
2008	52,0	8,2	5,9	37,9	9,3	10,6	0,3	**72,2**
2009	55,2	12,2	0,3	42,7	5,9	15,1	0,2	**76,4**
2010	53,3	10,9	1,4	41,0	11,2	13,3	0,3	**78,1**
2011	53,9	10,0	1,7	42,2	10,5	15,3	0,3	**80,0**
2012	52,5	12,6	0,3	39,6	12,1	18,4	0,8	**83,8**
2013	59,9	9,8	2,4	47,7	12,4	18,3	0,4	**91,0**
2014	59,4	13,6	1,0	44,8	13,2	9,9	0,5	**83,0**
Viso	**544,5**	**117,0**	**22,2**	**405,3**	**91,8**	**155,8**	**3,7**	**795,8**
Vid. per metus	**54,5**	**11,7**	**2,2**	**40,5**	**9,2**	**15,6**	**0,4**	**79,6**

Išdėstant pagrindinių kirtimų biržes pirmajam vykmečio penkmečiui (2006–2010 m.), neplyni kirtimai III–IV grupės miškuose projektuoti 267,2 ha plote. Tai pagal plotą sudarė 16,9 %, o pagal likvidinės medienos tūrį 7,9 % šių miško grupių pagrindinių kirtimų apimties. Neplyni kirtimai II miškų grupėje projektuoti 21,1 ha. III miškų grupėje neplynų kirtimų – 29,8 ha, IV – 237,4 ha. Iš viso neplynų kirtimų projektuota 288,3 ha, nuo bendro ploto pagrindinių kirtimų tai sudarė 18,0 %, o pagal tūrį – 8,8 %. VĮ Raseinių miškų urėdijoje. Antram penkmečiui suprojektuota biržė pagal plotą mažesnė 21,8 %, pagal kirtimo būdus antrame penkmetyje projektuota neplynų kirtimų tik 128 ha tai sudarė 44,4 % mažiau negu pirmame penkmetyje. Bendrai per dešimtmetį neplynų kirtimų suprojektuota buvo 14,6 %

Pagal miškų urėdijos pateiktus duomenis neplyni kirtimai vykdyti 563,5 ha plote. Tai sudarė per 20,2 % pagrindinių kirtimų apimties. Neplynais kirtimais pirmame penkmetyje projektuota kirsti 16,9 % pagrindinių kirtimų apimties, o antrame penkmetyje tik 10,2 %. Taigi per visą vykmetį neplynų kirtimų buvo kertama daugiau negu buvo suprojektuota. Kirsta 5,4 % daugiau neplynų kirtimų negu buvo projektuota.

Miškotvarka inventorizavo 390.9 ha medynų plotą, kuriame per vykmetį vykdyti neplyni kirtimai (1.43. lentelė).

NEPLYNI PAGRINDINIAI KIRTIMAI ATLIKTI PER PASKUTINĮJĮ VYKMETĮ

1.43. lentelė

Buvę medynai	Plotas	Medynai, kuriuose įvykdytas paskutinysis atvejis				Nebaigti neplyni		
						iš viso	iš jų	
		Susiformavo medynas	Želdinta po pask atv.	Kirtavietės			su perspektyviu pomiškiu	su perspektyviu II ardu
				Palikta želti	Želdinti			
		Atvejinis kirtimas						
Pušynai	12.7	1.6				11.1		
Eglynai	41	15.8				25.2		2,7
Beržynai	146,3	70,3	2.2	6,9	1.8	65,1	1,2	5,2
Juodalksnynai	9,5	8,6				0,9		
Drebulynai	38,6	17.7				20,9		0,4
Baltalksnynai	12,3	10.7				1,6		
Iš viso	**260,4**	**124.7**	**2.2**	**6,9**	**1.8**	**124,8**	**1,2**	**8,3**
Atrankinis								
Pušynai	6,3					6,3	6,3	
Eglynai	27,0					27		
Beržynai	72,4	15,1				57,3		1,4
Juodalksnynai	12	2				10		
Drebulynai	9,8	6				3,8		
Baltalksnynai	1,1	0,5				0,6		
Iš viso	**128.6**	**23.6**				**105.0**	**6.3**	**1.4**
Ilgalaikis atvejinis								
Drebulynai	1.9	1.9						
Iš viso	**1.9**	**1.9**						
Iš viso neplynų	**390.9**	**150.2**	**2.2**	**6.9**	**1.8**	**229.8**	**7.5**	**9.7**

Medynai, kuriuose įvykdytas paskutinysis atvejis, sudaro 41.2 % neplynų kirtimų ploto. Susiformavo savaiminės kilmės medynų 127.2 ha (32.5 %.), kultūrinės kilmės – 20,8 ha (5.3 %). Nebaigti kirtimai – 229.8 ha (58.8 %). Iš jų, 17.2 ha (4.4 %) medynų yra su perspektyviais žemutiniais ardais. Pagrindiniai neplyni kirtimai vykdyti spygliuočių medynuose 87.0 ha (22.3 %), beržynuose 218.7 ha (56.0 %) ir drebulynuose – 50.3 ha (12.9 %). Supaprastintų 2 atvejų kirtimų (dar vadinami Labanausko) VĮ Raseinių miškų urėdijoje visai nebuvo vykdyta. Atrankiniai kirtimai daugiausia vykdyti beržynuosee (72,4 ha) ir eglynuose (27,0 ha), tai sudaro 77,3 % visų atrankinių kirtimų ploto. Ilgalaikių atvejinių kirtimų kirsta tik 1,9 ha.

2004 m. miškotvarka, pirmajam penkmečiui, neplynus kirtimus pagal plotą suprojektavo 18,0 %, o antrame penkmetyje, neplyni kirtimai sudarė jau apie 10,2 % pagrindinių kirtimų ploto.

Apibendrinant neplynų kirtimų taikymą: pušynuose Nb, ir Lb augavietėse. Esant labiau banguotam reljefui galimas kombinuotas neplynas kirtimas, kai pažemėjimuose, esant perspektyviam E pomiškiui ar ardui, išretinama iki 0,4-0,5, taip formuojant įvairiaamžį medyną. Dabar leidžiamas ir eglių atkūrimas pušynuose su perspektyviu E pomiškiu Nb ir Lb augavietėse:

Grynesniuose eglynuose Nc, Lc augavietėse taikytini tipiški atvejiniai kirtimai, siekiant iššaukti pomiškio žėlimą. Sėkliniais metais gausiai želia eglės, kartais problemą sudaro atželiantys lazdynai (taikyti pomiškio ugdymą), Lc augavietėje didesnis vėjavartų pavojus;

Eglynai Nb (geresnėje) ir Lb augavietėse taip pat kirstini atvejiniu būdu, siekiant iššaukti E žėlimą.

Mišriuose eglynuose su D, Bt atvejiniai kirtimai dažnai nepavyksta, atžalinė lapuočių galia nesunaikinama. Dažnai efektas toks pat, kaip kertant plynai. Tikslingi, kai paliekama žėlimui.

Nd ir Ld augavietėse neplyni kirtimai netikslingi, atsikuria minkštieji lapuočiai. Neplyni kirtimai, šiose augavietėse, vykdomi dažniausiai II grupės miškuose.

Atrankinius kirtimus daugiau vykdyti grupiniu būdu, siekiant formuoti įvairiaamžius medynus; neplynus kirtimus vykdyti daugiau lizdiniu būdu, pomiškio vietose prakertant langus ir vėliau juos plečiant.

1.4.2.2. MEDYNŲ UGDYMAS IR PRIEŽIŪRA

Ugdomųjų kirtimų apimtis per vykmetį buvo nevienoda (1.44. lentelė). Jaunuolynai ugdyti vidutiniškai 337,9 ha plote (atskirais metais nuo 295,3 ha iki 355,3 ha), retinimai 124,7 ha (nuo 38,0 ha iki 156,4 ha), einamieji kirtimai 40,5 ha ir atskirais metais labai įvairavo, nuo 5,1 ha iki 63,6 ha.

UGDOMŲJŲ KIRTIMŲ APIMTYS 2005– 2014 METAIS

1.44. lentelė

Metai	Jaunuolynų ugdymas			Retinimai			Einamieji		
	plotas ha	bendras tūris tūkst.m^3	likvidinis tūris tūkst. m^3	plotas, ha	bendras tūris tūkst.m^3	likvidinis tūris tūkst. m^3	plotas ha	bendras tūris tūkst. m^3	likvidinis tūris tūkst. m^3
2005	327,1	6,5	2,1	38,0	1,7	1,4	5,1	0,1	0,1
2006	337,0	7,5	2,7	124,1	5,2	3,9	36,8	2,1	1,6
2007	335,2	6,9	1,9	123,9	4,4	3,1	9,1	0,6	0,4
2008	335,0	7,7	2,0	123,7	5,9	4,8	39,3	3,1	2,5
2009	295,3	5,9	1,3	76,3	2,8	2,6	37,9	2,1	2,0
2010	355,0	8,2	2,7	149,0	6,7	6,2	40,7	2,5	2,3
2011	355,3	8,5	2,3	152,8	6,1	5,5	46,9	3,0	2,7
2012	353,4	8,1	1,9	156,4	7,5	6,7	62,5	4,0	3,5
2013	349,7	7,0	2,3	152,1	6,7	6,1	63,4	4,5	4,0
2014	336,0	7,1	2,5	150,2	7,8	7,1	63,6	4,0	3,6
Viso	3379,0	73,4	21,7	1246,5	54,8	47,4	405,3	26,0	22,7
Vidut metinis	**337,9**	**7,3**	**2,2**	**124,7**	**5,5**	**4,7**	**40,5**	**2,6**	**2,3**

Per paskutinius 5 metus ugdomieji kitimai yra įvertinti taksatorių natūroje (1.45. lentelė)

Jaunuolynų ugdymas kartotas 17.3 %, retinimų 3.1 %, einamųjų kirtimų 1.7 % plote. Kirtimų kokybė yra gera, nepatenkinamai įvertintų tik 1.1 %. Tai rodo ir nemažas tikslinių medžių rūšių kiekis išugdytuose jaunuolynuose ir retinimuose. Pagal 2005 m. projektą nepatenkinamai buvo įvertinta 5 % ugdymo kirtimų, o pagal ugdymo kirtimų rūšis: jaunuolynų ugdymas – 5 %, retinimas – 3 %, einamieji – 7 %. Apimtys ugdomųjų kirtimų sumažėjo 6,8 % lyginant su praeito vykmečio atliktais kirtimais.

ĮVYKDYTŲ UGDOMŲJŲ KIRTIMŲ ĮVERTINIMAS (2005-2014 M.)

1.45. lentelė

Rodikliai	Plotas, ha	Ugdymo kirtimų rūšys		
		Jaunuolynų ugdymas	retinimai	einamieji
Ugdytas plotas, iš viso	2844,7	1793,7	764,0	287,0
- ugdymas kartotas	338,5	310,0	23,5	5,0
Tikslinių medžių rūšių kiekis				
1-2 koef.	39,7	39,5	0,2	
3-5 koef.	62,9	53,6	8,4	0,9
> 5 koef.	1253,1	878,3	284,6	90,2
Įvertinimas:				
Patenkinamai	2813,7	1771,5	758,7	283,5
Nepatenkinamai	31,0	22,2	5,3	3,5

1.4.2.3. MIŠKO ATKŪRIMAS

2005 – 2014 metų laikotarpiu įvykdyti miško atkūrimo darbai miškų urėdijos valdomuose miškuose pateikiami sekančioje lentelėje.

MIŠKO ATKŪRIMAS (2005–2014) PAGAL MIŠKŲ URĖDIJOS ATASKAITAS

1.46. lentelė

Metai	Miško atkūrimas		Miško įveisimas		Priežiūra ir apsauga nuo žvėrių	Iš jų želdinių ir žėlinių priežiūra
	sodinimu	žėlimu	sodinimu	žėlimu		
2005	140,3	128,4	25,6	4,7	1169	599
2006	131,8	93,4	33		1166	590
2007	176,6	87,9	35,8		923,9	451
2008	151,8	114,3	35,4		856,2	400
2009	125,3	81	10,96		694,8	250,9
2010	121,8	101,6	19,9		888,4	452,3
2011	142	80,6	20,1		882	450,3
2012	171,6	32	23,5		860	459,2
2013	171,7	19,3	12,2		906	455,3
2014	191,5	27,4	12,2		892,6	462
Iš viso	**1524,4**	**765,9**	**228,66**	**4,7**	**9238,9**	**4570**
Vid. per metus	***152,44***	***76,59***	***22,86***	***0,47***	***923,89***	***457***

Iš 1753,1 ha želdinių, 228,7 ha įveisti ne miško žemėje.

Miškotvarkos inventorizuota 2005-2014 m. želdinių VĮ Raseinių miškų urėdijos valdomuose miškuose yra 1925,1 ha (1.47. lentelė), skirtumas nuo miškų urėdijos duomenų 172 ha daugiau (1.46. lentelėje). Toks skirtumas susidarė dėl buvusių sklypų plotų padidėjimo, į sklypus įjungiant intarpus savaiminių jaunuolynų ar nedideles plynumas. Be to savaiminiam žėlimui skirtuose plotuose, vykdant paramą žėlimui ir sodinant kultūrinės kilmės medelius, po atliktos žėlinių priežiūros darbų mišriuose medynuose, kultūrinės kilmės medeliai tapo vyraujančia rūšimi.

PASKUTINIO VYKMEČIO ŽELDINIŲ CHARAKTERISTIKA. 2005 – 2014 M.

1.47. lentelė

Rodikliai	Iš viso
Inventorizuota želdinių	1925,1
Iš jų: žuvę	1,9
išliko želdinių	1923,2
Iš jų pagal kokybę (plotas,%)	
geri	1457,1 / 75,6
patenkinami	459,3 / 23,9
blogi	6,8 / 0,4
Žuvę	1,9 / 0,1

Želdinių įvertinimas. Per vykmetį valstybinės reikšmės miškuose įveista 1925,1 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai užima 75,6 %, patenkinami – 23,9 %, blogi – tik 0,4 %. Žuvę želdiniai 0,1 % ir jie pakartotinai atkurti. Želdintos rūšys vyrauja 98,2 % plote. Sklypų, kuriuose vyrautų atžėlusios lapuočių rūšys yra tik 0,9 %. Po laja likusių želdinių yra 0,5 % ir polajinių želdinių tik 5,2 ha. Tai rodo, kad VĮ Raseinių miškų urėdija pakankamai gerai atlieka želdinių priežiūros darbus. Sklypuose kur vyrauja savaiminės medžių rūšys yra visos galimybės ugdymo kirtimais pagerinti jaunuolynų rūšinę sudėtį. Miško želdinių žinialapiai pateikti girininkijų aiškinamuosiuose raštuose.

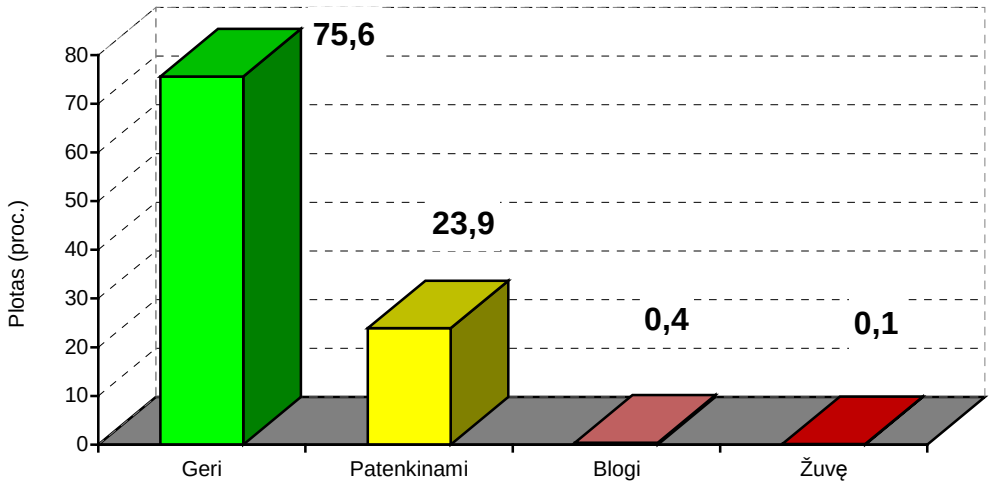

22 pav. Želdiniai pagal būklę

Palyginimui pateikiame želdinių būklės įvertinimą ir pagal ankstesnių miškotvarkų bei kitų vertintojų duomenis (1.48. lentelė)

ŽELDINIŲ BŪKLĖS ĮVERTINIMO RAIDA

1.48. lentelė

Inventorizavimo metai	2005 m. (1991-2004)	2014 m. (2005-2014)
Želdinių plotas ha	3187	1925,1
Būklė plotas / %		
geri	917 / 28,8	1457,1 / 75,6
patenkinami	2003 / 62,9	459,3 / 23,9
blogi	202 / 6,3	6,8 / 0,4
žuvę	65 / 2,0	1,9 / 0,1

Daugiausia želdinių įveista Šimkaičių girininkijoje, (23,5 % visų miškų urėdijos vykmečio želdinių) Paliepių girininkijoje (16,6 %). Geriausiai želdiniai įvertinti Vadžgirio ir Birbiliškės girininkijose (23 pav.).

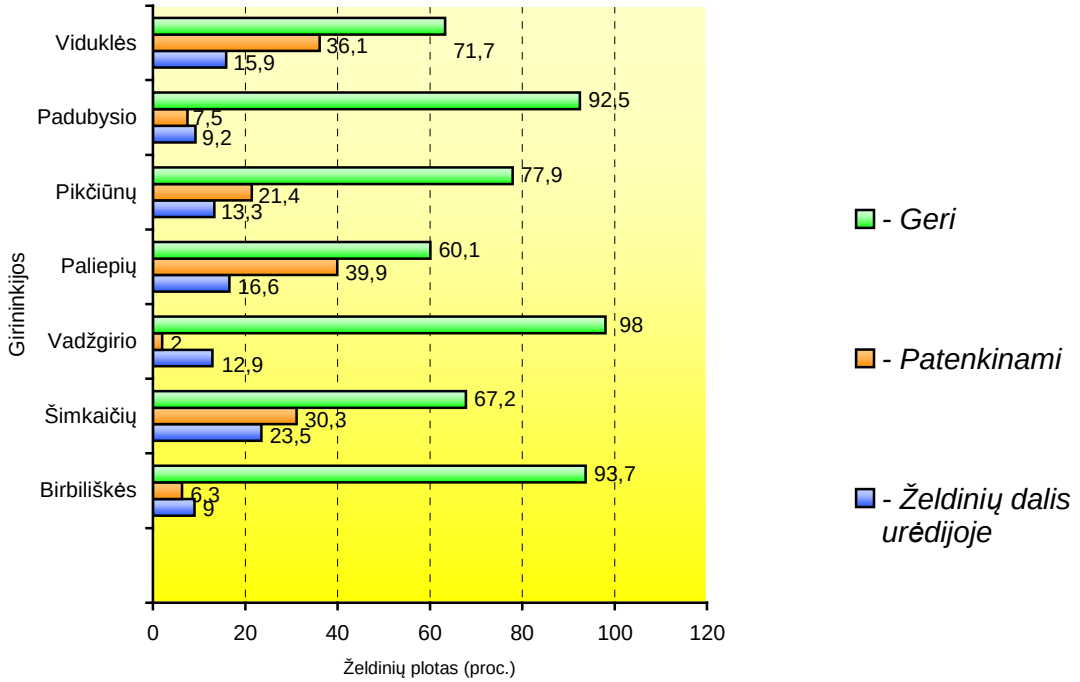

23 pav. Miško želdiniai (2005-2014 m) pagal girininkijas

Jaunuolynų formavimosi dėsningumus parodo atkūrimo būklė paskutinio vykmečio (2005-2014 m.) plynose kirtavietėse pagal inventorizacijos duomenis (1.49. lentelė). Plynai iškirsta 2341.3 ha plotas. Želdinta 58.7 % kirtaviečių, savaime atžėlė 20.2 %, dar neatkurtos kirtavietės užėmė 21.1 % ploto (2015 01 01.). Per 1991-2004 m. vykmetį atitinkamai buvo želdinta 63 %, savaime atžėlė 26 % ir 11 % dar neatkurtos kirtavietės (plynai buvo iškirsta 4385 ha), ankstesniame vykmetyje plynų kirtimų ir želdinimo apimtys buvo gerokai didesnės, nes vykmetis buvo 14 metų.

Paskutinio vykmečio žėlinių įvertinimas: plynose kirtavietėse paliktose želti vyrauja atžėlimas juodalksniais 69,6 %, beržais 21,4 %, drebulėmis 2,3 %, spygliuočiais 5,9 %. (1.49. lentelė). Jaunuolynų charakteristika pateikta girininkijų miško žėlinių žinialapiuose.

Žėlinių iki 10 metų yra 590 ha, iš jų 139,5 ha mišrus atkūrimas (žėliniuose yra želdintų rūšių). Drebulės žėlinių yra tik 11,9 ha, iš jų 1,0 ha yra gryni, o 10,9 ha – mišrūs. Beržo ir juodalksnio atžėlę jaunuolynai (553,4 ha) sudaro 93,8 % žėlinių ploto, beveik 20 % jų yra mišrūs, su egle, ąžuolu ir pušimi, juose ugdymo kirtimais galima formuoti geresnės rūšinės sudėtis ir tikslinius medynus. Spygliuočiais atžėlę medynai sudaro 19,9 ha ploto. Pagal 2005 m. miškotvarkos projektą atžėlusiame plote (1130 ha) žėlinių rūšinė struktūra buvo panaši: vyravo atžėlimas beržais, juodalksniais (78 %), drebulėmis, baltalksniais (8 %), spygliuočiais (10 %) ir 18 ha kietaisiais lapuočiais . Atžėlimas spygliuočiais tai daugiau likęs po kirtimo pomiškis (didesnis medelių amžius).

MIŠKO ATKŪRIMAS PER VYKMETĮ PLYNAI IŠKIRSTOSE BIRŽĖSE

1.49. lentelė

Buvę medynai	Iškirstas plotas	Želdyta	Atžėlė	Pagal vyr. medžių rūšis							Neatkur-tos kirta vietės	iš jų 4 metų ir >
				P	E	B	J	D	Bt	Kitos		
P	25.8	11.0	3.9		1.7	2.2					10.9	
E	452.2	333.6	40.5	0.7	17.0	14.5	6.8		1.5		78.1	0.3
Ą	13.6	11.0	1.0			1.0					1.6	
U	145.3	94.2	33.8			4.4	29.4				17.3	
B	861.4	518.5	137.0		8.2	57.3	64.2	7.3			205.9	
J	533.4	182.3	218.7		0.4	10.9	205.6	0.8	1.0		132.4	
Bt	54.0	41.4	0.9				0.6				11.7	
D	255.6	182.7	37.7			11.0	22.5	4.2			35..2	
Iš viso	**2341.3**	**1374.7**	**473.5**	**0.7**	**27.3**	**101.3**	**329.4**	**12.3**	**2.5**		**493.1**	**0.3**
%	**100**	**58.7**	**20.2**	**0.0**	**1.2**	**4.3**	**14.1**	**0.5**	**0.1**		**21.1**	**0.0**

VYKMEČIO ŽELDINIAI (2005-2014) PAGAL ŽELDINTAS MEDŽIŲ RŪŠIS IR AUGAVIETES

1.50. lentelė

Medžių rūšys	Augavietės										Iš viso
	Nb	Šc, Nc	ŠD, Nd, Nf	Lb	Lc	Ld, Lf	Uc, Ud, Uf	Pbn	Pc, Pcn, Pd	Pdn	
E	0,6	30,4	31,3	2,9	40,4	112,5	0,7	0,7	2,1	-	221,6
EĄ		4,5	11,2		5,4	22,2	-	-	-	-	43,3
EJ	1,2	14,5	33,4	6,9	341,2	637,7	7,5	0,7	1,2	-	1044,3
EB		12,8	2,2	1,3	12,5	13,8	-	-	-	-	42,6
ĄL	-	-	-	-	6,0	24,5	-	-	-	-	30,5
BJ	-	-	-	-	7,6	10,3	-	-	2,8	-	20,7
B	-	1,2	0,9	-	3,5	1,4	2,2	-	6,7	-	15,9
JE	-		0,3	-	14,6	85,3	59,1	-	5,2	1,6	166,1
Kitos	0,7	18,2	18,6	4,1	12,0	138,3	73,5	-	26,1	11,3	302,8
Iš viso	**2,5**	**81,6**	**97,9**	**15,2**	**443,2**	**1046,0**	**143,0**	**1,4**	**44,1**	**12,9**	**1887,8**

Parinktos tikslinės medžių rūšys visiškai atitinka augaviečių sąlygas (1.50. lentelė). 12,6 % sudaro gryni želdiniai (eglės, beržai). Likusieji želdiniai – mišrūs, tarp jų mišrūs spygliuočiai ir kietieji lapuočiai (ĄL, EĄ) – 3,9 %, likusieji eglės su lapuočiais ir lapuočių su egle ir su kitomis rūšimis želdiniai (EB, EJ, JB, BJ,) sudaro 67,5 %. Ąžuolo želdiniai su liepa sudaro 1,6 %. likusiame plote želdintos kitos medžių rūšys (16,0 %). Visų želdinių N hidrotopo yra 9,6 %, L hidrotopo dirvose – 79,7 % ir tik 3,1 % pelkinėse ir užmirkusiose augavietėse 7,6 %. Vyrauja atžėlusios rūšys 16,2 ha, 9,5 ha želdiniai likę po laja ir 5,2 ha polajiniai želdiniai ir 1,9 ha žuvę želdiniai arba neatkurti plotai.

Esamų kirtaviečių plotas pagal metus, atkūrimo būdus ir girininkijas pateiktas 1.51. lentelėje. Kirtavietės užima 504 ha plotą, iš kurių želdintinų kirtaviečių yra 362,5 ha, 13,9 ha kirtaviečių paliekama želti atliekant paramą žėlimui, paliekama želti – 127,6 ha (iš jų 70,3 ha yra U ir P hidrotopų augavietėse). Daugiausia kirtaviečių yra Šimkaičių girininkijoje (93,5 ha) ir Birbiliškės (91,7 ha) girininkijoje (36,7 % viso esamų kirtaviečių ploto), o mažiausiai – Padubysio girininkijoje (39,2 ha). Daugiausia želdintinų kirtaviečių yra Šimkaičių girininkijoje (92,7 ha). Daugiausia paliekama želti Viduklės girininkijoje (22,3 ha).

KIRTAVIEČIŲ PLOTAS PAGAL METUS, ATKŪRIMO BŪDUS IR GIRININKIJAS

1.51. lentelė

Kirtimo metai	Kirtavie-čių plotas ha	Pagal atkūrimo būdus				
		Želdintinos	Su žėlimą skatinančio-mis priemonėmis	Paliktos želti		
				iš viso:	U ir P hidrotopų	maži sklypai (iki 0,4 ha)
2009	0,3	-	-	0,3		0,3
2011	6,0	2,0	-	4,0	2,9	
2012	71,3	35,2	-	36,1	20,8	0,6
2013	190,9	157,1	-	33,7	18,8	0,1
2014	235,6	168,2	13,9	53,5	27,8	
Iš viso:	504,0	362,5	13,9	127,6	70,3	1,0
Pagal girininkijas						
Viduklės	78,1	55,8	-	22,3	15,1	0,4
Padubysio	39,2	29,3	-	9,9	4,2	-
Pikčiūnų	47,7	28,9	-	18,8	17,4	-
Paliepių	67,7	64,4		3,3	-	0,6
Vadžgirio	86,1	20,8	13,9	51,4	20,6	-
Šimkaičių	93,5	92,7	-	0,8	0,8	-
Birbiliškės	91,7	70,6	-	21,1	12,2	-
Iš viso	504,0	362,5	13,9	127,6	70,3	1,0

VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje miško žėlimas ne miško žemėje parodytas 1.52. lentelėje. Pirmą kartą inventorizuota yra 238,4 ha miškų, iš jų atžėlė vykmečio eigoje 131,2 ha Dalis pirmą kartą inventorizuotų medynų 28,4 ha (11,9 %) yra 21 ir daugiau metų t. y. nebuvo aprašyti ankstesnės inventorizacijos dėl įvairių priežasčių (pateko į parengtus melioracijos projektus, į durpynų teritorijas, inventorizuotos pelkės ir pan.). Praktiškai didžioji dalis atžėlusio per vykmetį ploto yra privačioje žemėje (91,3 %), valstybinėje miško žemėje atžėlė tik 8,6 % ploto. Visi jaunuolynai atžėlė nenaudojamose žemės ūkio naudmenose ir kitose ne miško žemėse. Medynai yra pakankamo skalsumo (0,6-1,0 skalsumo sudaro 96,3 % ploto). Žėlimo ir želdinimo rūšinė sudėtis pakankamai gera ir atitinka miškininkavimo bei ekologinių reikalavimų kriterijus. Didžiausiame plote atžėlė beržai – 26,0 % (61,8 ha), eglės – 24,8 % (59,0 ha), 21,3 % pušys (50,8 ha), ąžuolas – 5,7 % (13,6 ha), baltalksni – 5,9 % (14,1 ha). Žėlimo procesas turi būti reguliuojamas kryptingai, įteisinant nenaudojamą žemę kaip skirtą miškui įveisti ir želdomos tikslinės medžių rūšys, pirmoje eilėje pušys, eglės, ąžuolai, liepos.

MIŠKO ŽĖLIMAS NE MIŠKO ŽEMĖJE

1.52. lentelė

Rodikliai	Plotas, ha	Iš jo miškų urėdijos valdomuose
Pirmą kartą inventorizuota medynų, ha	238,4	20,8
Iš jų kitose žemės naudmenose	238,0	20,4
- iš jų iki 10 metų amžiaus	131,2	18,0
Atžėlęs plotas pagal skalsumą: viso	238,0	20,4
0,3-0,5	8,4	2,3
0,6 ir daugiau	229,6	18,1
Pagal buvusias naudmenas: viso	238,0	20,4
žemės ūkio naudmenos	222,0	9,5
- pelkės, durpynai, kitos	16,0	10,9
Atžėlęs plotas per vykmetį pagal vyr. m. rūšis, plotas / %		
- pušys	50,8	6,4
- eglės	59,0	3,9
- maumedis	1,7	-
kiti spygliuočiai	0,2	-
- ąžuolas	13,6	0,3
uosis	0,2	-
klevas	1,1	-
- beržai	61,8	6,9
- juodalksniai	11,9	2,7
- baltalksnis	14,1	0,6
liepa	2,3	-
kiti lapuočiai	4,8	-

1.4.2.4. MIŠKO SĖKLININKYSTĖ

Miško sėklinės bazės objektai yra sėkliniai ir I selekcinės grupės medynai, miško sėklinės plantacijos, klonų rinkiniai, bandomieji želdiniai, miško genetiniai draustiniai, rinktiniai, elitiniai medžiai ir kiti vertingi medynai, medžių grupės ar pavieniai medžiai, iš kurių gaunama miško dauginamoji medžiaga, skirta miškų atkūrimui, įveisimui ir prekybai.

Lietuvos miško sėklinis rajonavimas sudarytas, remiantis Lietuvos miško gamtiniu rajonavimu ir populiacijų struktūrinių požymių skirtumais. Lietuvos miškai išsidėstę šešiuose miško gamtiniuose regionuose. VĮ Raseinių miškų urėdijos miškai priskiriami Vidurio žemumos ir Sūduvos–Nemuno vidurupio rajonams. Miškų sėklinis rajonavimas sudaromas tam, kad būtų reglamentuoti geografiniai ir ekologiniai sėklų ir sodmenų perkėlimai, nes perkeliant atskiras kilmes į kitus, nepalankius augti rajonus, gali sumažėti įveisiamų miškų atsparumas, produktyvumas ir kokybė.

Aplinkos ministro 2002-08-23 įsakymu Nr. 457 patvirtinti Lietuvos miško sėklinės bazės sąvado tvarkymo nuostatai. Šie nuostatai reglamentuoja Lietuvos miško sėklinės bazės sąvado paskirtį, objektus, tvarkymą bei Sąvado tvarkymo įstaigą, jos teises ir pareigas. Sąvado paskirtis – rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti, naudoti ir teikti šiuose nuostatuose nurodytus duomenis.

Aplinkos ministro 2007–11–30 įsakymu Nr. D1-651 patvirtinti Miško dauginamosios medžiagos nuostatai, kurie reglamentuoja miško sėklinės bazės naudojimą, miško dauginamosios medžiagos auginimą, prekybą, naudojimą miškams atkurti ir įveisti šalyje. Nuostatų 22 priede

pateikti medžių rūšių kilmės rajonai, nurodant medžių rūšis, kilmės rajono pavadinimą, kodą ir kilmės rajono teritoriją patenkančias miškų urėdijas.

Medžių rūšies kilmės rajonas – teritorija (arba keli plotai), kurioje susidaro beveik vienodos ekologinės sąlygos ir kurioje randami panašių fenotipinių arba genetinių požymių medynai.

VĮ Raseinių miškų urėdijos paprastojo ąžuolo medynai priskirti Dzūkų–Sūduvos aukštumos rajonui, karpuotojo beržo, drebulės,– Lietuvos vidurio žemumos, juodalksnio medynai – vidurio Lietuvos – Sūduvos ir Dzūkų aukštumos rajonui, mažalapės liepos medynai – Žemaičių aukštumos rajonui ir paprastosios eglės ir paprastosios pušies medynai – vidurio žemumos rajonui.

Miškų mokslinio tyrimo ir mokymo bei sėklininkystės objektams priskirti miškai, patvirtinti LRV 1999-02-05 nutarimu Nr. 133 (LRV 2002-07-16 nutarimo Nr. 1138 redakcija).

Miško sėklinei bazės sąvokos:

Miško genetiniai draustiniai – saugomos teritorijos skirtos ilgalaikiam genetiškai vertingų medžių populiacijų ar jų dalių išsaugojimui.

Sėkliniai medynai – iš kitų medynų atrinkti produktyvūs ir geros kokybės medynai, skirti sėklų ruošai.

Rinktiniai medžiai – selekciškai vertingi medžiai, atrinkti pagal nustatytas klasifikacinius fenotipinius požymius.

Elitiniai medžiai – selekciškai labai vertingi medžiai, įvertinti pagal sėklinių palikuonių paveldėjimo būdu įgytus vertingus požymius ir savybes.

Sėklinės plantacijos – atrinktų klonų arba šeimų specialūs želdiniai tvarkomi taip, kad dažnai ir gausiai derėtų bei būtų patogu surinkti sėklas.

Miško genetinių išteklių išsaugojimo ir selekcijos plėtros programa įtraukta į Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros programą. (LR Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimo Nr. 569 „Dėl Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programos patvirtinimo).

Programos tikslas – parengti Lietuvos miško genetinių išteklių kaupimo, išsaugojimo, selekcijos bei sėklininkystės plėtros priemones, kurios užtikrintų miško genetinę įvairovę bei veisiamų ir atkuriamų miškų našumą ir atsparumą aplinkos sąlygoms.

Augalų (miško) genetinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. D1-102. VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra išskirti 4 miško genetiniai draustiniai. Paprastosios pušies (17PGD103) Viduklės girininkijoje (54 kv.) bendras plotas – 16,5 ha pagal sąvadą, o pagal sklypų plotą patenkančių į pušies genetinį draustinį – 16,3 ha, ploto skirtumas susidaro dėl linijinių objektų (kelių, griovių). Ąžuolo miško genetinis draustinis (17ĄGD023) Paliepių girininkijoje 26 kv. plotas 14,3 ha pagal sąvadą, juodalksnio miško genetinis draustinis (17JGD019) Šimkaičių girininkijoje 56 kv. plotas 11,9 ha pagal sąvadą ir beržo miško genetinis draustinis (17BGD044) Šimkaičių girininkijoje 27 kv. plotas 8,4 ha pagal sąvadą (1.53. lentelė).

VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra išskirtos 2 eglės sėklinės plantacijos Paliepių ir Padubysio girininkijose. (1.53. lentelė).

Miško sėklinių medynų nuostatai patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 496 ,,Dėl miško sėklinių medynų nuostatų pakeitimo 2011 m. vasario 1 d.

Nr. D1-101 VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra išskirta 6 miško sėkliniai medynai (1.53. lentelė).

Dauginamajai medžiagai, VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje atrinkti 62 rinktiniai medžiai: 2 gauruotojo alksnio, 7 ąžuolo paprastojo, 10 baltalksnio, 6 karpuotojo beržo, 4 juodalksnio, 10 mažalapės liepos, 10 skroblo paprastojo ir 11 drebulės bei 2 hibridinės drebulės rinktiniai medžiai. Gauruotojo alksnio 2 rinktiniai medžiai atrinkti Birbiliškės girininkijoje, ąžuolo paprastojo – 5 Paliepių girininkijoje ir 2 rinktiniai medžiai Viduklės girininkijoje, baltalksnio visi 10 rinktinių medžių atrinkti Birbiliškės girininkijoje, karpuotojo beržo 6 rinktiniai medžiai atrinkti Viduklės girininkijoje, Šimkaičių girininkijoje atrinkta 11 rinktinių drebulės medžių, o Paliepių girininkijoje 2 medžiai hibridinės drebulės, juodalksnio 4 rinktiniai medžiai atrinkti Birbiliškės girininkijoje, o Paliepių girininkijoje 10 rinktinių liepos mažalapės medžių, bei 10 medžių skroblo paprastojo atrinkta Padubysio girininkijoje.

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI
(pagal Lietuvos miško sėklinės bazės sąvadą, 2015)

1.53. lentelė

Kodas	Kilmės rajonas	Medžių rūšis	Girininkija (kv. pagal 2004 m. miškotvarka)	Kv.	Sklypai	Plotas pagal sąvadą/pagal miškotvarką ha (be linijinių objektų)
				pagal 2014 m. miškotvarką,		
Miško genetiniai draustiniai.						
17PGD103	LT/P2	P	Viduklės 54 kv.	54	8,16,17,22,24	16,5 / 16,3
17ĄGD023	LT/Ąp4	Ą	Paliepių 26 kv.	26	1, 2, 10 d, 11d, 12d.	14,3 / 14,9
17JGD019	LT/J2	J	Šimkaičių 56 kv.	56	4-8,17,18,19	11,9 / 11,4
17BGD044	LT/Bk2	B	Šimkaičių 27 kv.	27	31,35,36	8,4 / 7,9
Viso genetinių draustinių 4 vienetai						51,1 / 50,5
Miško sėklinės plantacijos						
17ESP030	LT/E2	E	Padubysio 9 kv.	9	18 d.	7,25 / 8,4
17ESP016	LT/E2	E	Paliepių 132 kv.	132	33	4,96 / 4,9
Viso sėklinių plantacijų 2 vienetai						12,21 / 13,3
Miško sėkliniai medynai						
17MSM0022	LT/M	M	Paliepių 113 kv.	113	26,30	1,8 / 1,7
17JSM0019	LT/J2	J	Birbiliškės 71 kv.	71	1, 2 d.	13,1 / 13,3
17JSM0020	LT/J2	J	Birbiliškės 180 kv.	180	8,10,11,12,14	16,4 / 16,2
17BSM0005	LT/Bk2	B	Viduklės 4 kv.	4	14,22,29,30	5,5 / 5,5
17LSM003	LT/L2	L	Paliepių 25 kv.	25	7, 8 d.	7,0 / 7,4
17ĄSM011	LT/Ąp4	Ą	Viduklės 2 kv.	2	11,12	10,2 / 10,1
Viso miško sėklinių medynų 6 vienetai						54,5 / 54,2
Viso sėklininkystės objektų 12 vienetų						117,81 / 118,0

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. D1-262 buvo patvirtinti medynų selekcinės vertės normatyvai.(11 priedo nauja redakcija įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 d.)

Šiuo metu medynų selekcinę grupę natūroje nustato tik Valstybinės miškų tarnybos miško genetinių išteklių skyriaus specialistai. Kadangi miškotvarkos darbų metu medynų selekciniai požymiai nevertinami ir informacija apie medynų selekcines grupes netiksli, todėl atkuriant mišką patikimiau vadovautis miškotvarkos medžiagoje pateiktais medynų bonitetais, o planuojant miško dauginamosios medžiagos ruošą – Valstybinės miškų tarnybos natūroje nustatytos pirmos selekcinės grupės medynų sąrašais. Todėl VĮ Miškotvarkos institutas medynų selekcinių grupių nenustato.

Vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „ Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų", 12 punktu, jei medyno selekcinė grupė nenustatyta, projektuojant miško atkūrimo būdą galima vadovautis nukirsto miško ir šalia esančių medynų bonitetais. Valstybinės miškų tarnybos miško genetinių išteklių skyriaus specialistai dar nesudarė VĮ Raseinių miškų urėdijos pirmos selekcinės grupės medynų sąrašo, todėl jis ir nepateikiamas vidinės miškotvarkos projekte.

1.4.2.5. MIŠKO PRIEŠGAISRINĖ APSAUGA

Miškų urėdijos miškuose funkcionuojanti priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti stebėjimo, profilaktines ir priešgaisrinės saugos priemones, veikė gana patikimai ir gana dažnai užtikrino savalaikį gaisrų pastebėjimą bei operatyvų jų gesinimą.

Priešgaisrinės apsaugos rodikliai nagrinėjami visai VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijai. Per 10 metų šioje teritorijoje užfiksuoti 7 gaisro atvejai, iš jų 2 valstybiniuose miškuose (1.54. lentelė).

MIŠKO GAISRAI MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOJE 2005-2014 METAIS

1.54. lentelė

Metai	Gaisrų skaičius	iš jų kitų valdytojų miškuose	Gaisru apimtas plotas ha	iš jų kitų valdytojų miškuose ha	Vidutinis vienos gaisravietės plotas ha	iš jų kitų valdytojų miškuose ha
2005	3	1	1,42	0,4	0,47	0,4
2006	4	4	2,25	2,25	0,56	0,56
2007	0	0	0	0	0	0
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0
Iš viso	**7**	**5**	**3,67**	**2,65**	**0,52**	**0,53**

Gaisru apimtas plotas 3,67 ha, iš jo 2,65 ha (72,2 %) privačiuose ir kt. valdytojų miškuose. Vidutinis gaisravietės plotas yra 0,52 ha valstybinės reikšmės miškuose – 0,51 ha.

Per 1991-2004 m. miškuose kilo 21 gaisrai, pažeistas plotas 13,5 ha miško. Didesnė dalis gaisrų būna maži, vidutinis vienos gaisravietės plotas buvo 0,64 ha. Tai pasiekta dėka operatyvaus darbo, tiek budėtojų, tiek ir tiesioginių gesintojų. Daugiausia gaisru kilo Viduklės girininkijoje (8) ir Pikčiūnų girininkijoje (6). buvo pažeista 3,68 ha. Didžiausią plotą gaisras apėmė 2003 m. – 5,57 ha.

Per paskutinius penkis metus gaisrų nebuvo visai.

Priešgaisrinę miško apsaugą reglamentuoja, Priešgaisrinės miško apsaugos taisyklės, patvirtintos LR Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500. Jose pateikti bendri reikalavimai, priešgaisrinių juostų įrengimas, gaisrų gesinimo organizavimas, miškų urėdijų, naudotojų ir savininkų funkcijos

Visi miškai pagal gamtinį degamumą suskirstyti į 3 klases (1.55. lentelė). Girininkijų aiškinamuosiuose raštuose pateiktas miškų paskirstymas degamumo klasėmis bei degamumo žinialapiai, kuriuose nurodyta kvartalų vidutinė degamumo klasė ir išvardyti sklypai, kurie priskirti 1 degamumo klasei.

MIŠKŲ DEGAMUMO KLASĖS
Visi miškai

Valstybinės reikšmės miškai

1.55. lentelė

Degamumo klasė	Plotų charakteristika	Galimo gaisro rūšis	Plotas ha	Iš jų spygliuočių jaunuolynai (iki 40 m.)	Degamumo klasės plotas, %
1-mo (aukšto degamumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) Š, N, L hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės ir visi medienos sandėliai	per visą gaisrams kilti palankų laikotarpį galimi žemutiniai ir viršutiniai gaisrai	6050,8 4352,7	5456,8 4032,6	15 24
2-o (vidutinio degamumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) U ir P hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Lapuočių medynai Š, N hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse. Nusausintų augaviečių medynai. Sausintos pelkės a ir b trofotopų	ilgiau užsitęsus sausringam laikotarpiui, galimi žemutiniai, spygliuočių medynuose- ir viršutiniai gaisrai, nusausintų augaviečių medynuose - durpiniai požeminiai gaisrai	8036,6 2860,8	135,8 65,6	20 16
3-io (žemo degamumo miškai)	Lapuočių medynai Š, N hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Lapuočių medynai L hidrotopo ir visų trofotopų augavietėse. Visų rūšių medynai U ir P hidrotopų augavietėse. Nusausintos pelkės c ir d trofotopų	stichinės nelaimės sąlygomis dėl užsitęsusios sausros galimi žemutiniai ir durpiniai požeminiai gaisrai	25984,8 10930,0	- -	65 60
Iš viso			40072,2 18143,5	5592,6 4098,2	100 100
Vidutinė degamumo klasė					2,5 2,4

Miškų urėdijos teritorijoje visų inventorizuotų miškų pirmos degamumo klasės yra 15 %. valstybinės reikšmės miškuose pavojus kilti gaisrams truputį didesnis – 24 % pirmos degamumo klasės miškų, antros – 16 % ir trečios – 60 %.

Valstybinės reikšmės miškuose vyrauja trijų degamumo klasių miškai, pirmos klasės degamumo miškų VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra nedideli plotai. Aukščiausias degamumas yra Viduklės ir Pikčiūnų girininkijose (2,3), mažiausia degamumo klasė Šimkaičių ir Birbiliškės girininkijose (2,7). Priimta Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569 (2012, Nr. 61-3058) Pagal šią programą numatoma, užtikrinti tinkamą miškų apsaugą nuo ligų kenkėjų ir gaisrų išplitimo – tobulinti miško sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos sistemas, organizuoti vieningos antžeminės automatinės miško gaisrų stebėjimo sistemos įdiegimą VĮ miškų urėdijose ir Kuršių Nerijos nacionaliniame parke, kurių veiklos teritorijoje esantys miškų plotai priskirti I ir II gaisrų rizikos laipsniui. Gaisrų gesinimo organizavimo nuostatais patvirtintais Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2003 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 111 ir Generalinio miškų urėdo 2005 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. 1B-65 „Dėl miškų priešgaisrinės saugos“, kiekvienais metais, prieš prasidedant gaisrams kilti pavojingam laikotarpiui, sudaromas operatyvinis miškų gaisrų gesinimo planas. Jis derinamas su Raseinių PGT ir rajono savivaldybės administracija. Plane nurodomos prevencinės priemonės, informacijos perdavimas, pajėgų sutelkimas ir valdymas, pajėgos, gaisrų gesinimo organizavimas. Plane pateikiamas miškų urėdijos veiklos teritorijoje esančių miškų degumas, priešgaisrinio budėjimo organizavimas miškų urėdijoje gaisrams kilti palankiu laikotarpiu, priešgaisrinių komandų (pagrindinės ir rezervinės) narių sąrašas, jų pareigos, materialinis–techninis aprūpinimas.

Vadovaujantis Generalinio miškų urėdo 2004 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 1B-80 „Dėl miškų urėdijų ir Kuršių Nerijos nacionalinio parko direkcijos priešgaisrinių komandų nuostatų ir jų techninio aprūpinimo normatyvų patvirtinimo“ bei miškų urėdijos miškų urėdo įsakymu sudaromos pagrindinė ir rezervinė gaisrų gesinimo komandos iš 5 ir 8 žmonių. VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje esantys miškai priskirti III-ajam gaisrų rizikos laipsniui. Pagal GMU 2004-10-05 Nr. 1B-204 įsakymą, patvirtintas visų miškų paskirstymo pagal gaisrų riziką žemėlapis ir I ir II gaisrų rizikos laipsnių plotų sąrašai pagal miškų urėdijas ir girininkijas. VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra įstegta pagrindinė gaisrų gesinimo komanda iš dviejų vairuotojų ir 3 gesinimo komandos narių ir rezervinė gaisrų gesinimo komanda iš 8 žmonių. Bazė įkurta prie urėdijos administracijos esančiose gamybinėse patalpose. Nupirktas gaisrinis automobilis su visa gesinimo įranga, vienas vandens siurblysi ir vandens cisterna 10 m³ ir kt.

VĮ Raseinių miškų urėdijoje nėra įdiegta gaisrų stebėjimo videosistemos. Priešgaisrinių bokštų nėra.

1.4.2.6. MIŠKO SANITARINĖ APSAUGA

Miškų kokybinė būklė pagal inventorizacijos duomenis parodyta 1.3.5 skyriuje. Praeitos miškotvarkos metu ypatingų sanitarinės apsaugos priemonių projektuota nebuvo – sanitariniai kirtimai, medienos apdorojimas chemikalais bei žievinimas, gaudomųjų medžių išdėstymas ir kt. Esamą sanitarinę miško būklę iš dalies parodo miškotvarkos inventorizuotas sausuolių ir virtėlių tūris.

Valstybinės reikšmės miškuose rasta 12,22 t. m^3 sausuolių ir virtėlių, o apskaičiuotas natūralus atkritimas sudaro 3,85 tūkst. m^3. Daugiausia sausuolių rasta Šimkaičių (3,6 t. m^3), Padubysio (2,6 t. m^3), girininkijose, mažiausiai sausuolių – Šilavoto (0,8 t. m^3) girininkijoje.

Sanitariniais kirtimais projektuota iškirsti vidutiniškai per metus po 12,0 tūkst. m^3. likvidinės medienos. Tai turėjo užtikrinti normalią medynų būklę, be to, apie 164 ha plote numatyta einamieji ir retinimo kirtimai, kuriais taip pat gerinama miškų sanitarinė būklė.

Paskutiniame vykmetyje didžiausias iššūkis sanitarinei miškų būklei buvo uosynų šaknų grybinės ligos ir eglynų liemenų kenkėjų sukelti džiūvimai. Reikėjo greitai ir kokybiškai iškirsti sausuolius ir pažeistus medžius, nes galėjo prasidėti medienos kenkėjų invazijos. Pagal 2014 m. inventorizacijos duomenis dar liko vėjavartos pažeistų medynų, privačiuose miškuose virš 13,5 ha, o valstybinės reikšmės miškuose – 16,5 ha medynų ploto. Valstybinės reikšmės miškuose didžiąją pažeidimų dalį sudaro stipriai pažeistų šaknų grybinių ligų ir bebrų patvenkti medynai. Žuvusių nuo šių pažeidimų miškų yra atitinkamai 9,4 ha ir 5,2 ha medynų valstybinės reikšmės miškuose.

Miškų urėdijos miškams didelę žalą darė elniniai žvėrys 2004 metais buvo 355 ha medynų pažeistų žvėrių 283 ha plote nukandžioti ūgliai, 72 ha plote nulaupyta žievė, be to 64 ha miškų užtvindyti bebrų. Medžių ligų pažeistų medynų buvo 886 ha plote, medynai pažeisti daugiausia šaknų ligų (884 ha). Nuo liemenų kenkėjų nukentėjo 52 ha medynų. Dėl ypač kontrastingų orų balandžio–gegužės mėnesiais medeliai miškuose, sodmenys daigynuose nukenčia nuo šalnų arba sausrų. Dėl nepalankių gamtinių sąlygų, sausros, šalnos pažeistų miškų buvo 13 ha.

2014 metų duomenimis, privačiuose miškuose, želdiniuose nukandžioti ūgliai buvo 13,6 ha, nulaupant žievę pažeista medynų 84,3 ha. Valstybinės reikšmės miškuose, nukandžiota ūgliai 37,7 ha ir pažeidimai laupant žievę – 158,5 ha. Jaunuolynų apsaugai teigiamą efektą davė ne tik repelentų naudojimas, bet ir pradėtas taikyti individualios želdinių apsaugos priemonės.

Apie miškų sanitarinę būklę ir atliktas apsaugos priemones rodo miškų urėdijos ataskaitų duomenys už paskutiniuosius tris metus.

MIŠKŲ SANITARINĖ BŪKLĖ IR ATLIKTOS MIŠKO SANITARINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS

1.56. lentelė

Priemonės pavadinimas	**2012**	**2013**	**2014**
Atlikta sanitarinių apsaugos priemonių miške, iš viso (ha)	2162	1679	1812
biologinės	223	225	225
cheminės	102	100	95
kitos (fizinės-mechaninės)	543	549	612
vėjavartų, vėjalaužų likvidavimas	1294	805	880
Kenkėjų, ligų, abiotinių veiksnių ir žvėrių pažeisti miškai (ha)			
liemenų ir jaunuolynų kenkėjai	56	15	73
pušų straubliukai	0	0	0
Medžių ligos, iš viso (ha)	316	177	131
Žvėrių žala medynams (ha)	147	96	107
Nulaupyta žievė	59	52	36
Bebrų patvenkimai	32	39	18
Abiotiniai veiksniai, iš viso (ha)	1472	925	888
vėjavartos, vėjalaužos	1472	924	879
gaisrai	0	0	0
Iš viso pažeistų miškų (ha)			
buvo židinių metų pradžioje (ha)	502	394	208
kilo naujų	1515	990	1012
likviduota židinių	1556	986	1033
liko metų pabaigoje	394	208	80

Sanitarinė būklė VĮ Raseinių miškų urėdijoje gana gera, nors po 2012 m. vėjų, buvo nemažai išversta medynų ir išlaužyta medžių ir susidarė palankios sąlygos atsirasti liemenų kenkėjams, laiku likvidavus vėjavartas bei pradėjusius džiūti eglynus VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2014 m. pabaigoje liko tik 80 ha įvairių faktorių pažeistų medynų. Dėl gaisrų padarytų pažeidimų medynų nežuvo. Didelių ligų židinių ar kenkėjų invazijų 2014 metais praktiškai neliko.

Per praėjusį vykmetį stambesni kenkėjų židiniai buvo: žievėgraužis tipografas, netikrasis eglinis skydamaris, didysis pušinis straubliukas. Iš medžių ligų: paprastojo ąžuolo ir paprastojo uosio grybinės ligos.

Kiekvienais metais miškuose yra išdėstoma apie 80 vnt. feromoninių gaudyklių, (disperserių) atrenkama ir pažymima apie 50 vnt. uoksinių medžių, aptveriama apie 30 vnt. skruzdėlynų, bei kitos miško sanitarinės apsaugos priemonės. (žiūrėti į 1.58. lentelę)

ATLIKTOS MIŠKO SANITARINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS

1.57. lentelė

Priemonių pavadinimas	2012	2013	2014
1. Biologinių	223	225	225
Iškabinta. inkilų, vnt.	400	402	400
Išvalyta suremontuotų inkilų, vnt.	100	100	108
Aptverta skruzdėlynų, vnt.	30	30	30
Vartota biopreparatų, ha			
Pasodinta nektarinių krūmų, ha plote			
Pasodinta ornitochorinių krūmų, ha			
Įruošta remizų, ha			
Atrinkta ir paženklinta uoksinių medžių, vnt.	50	50	51
2. Fizinių, mechaninių	***543***	***549***	***612***
Išdėstyta jaukų (pušin. straubliukas), ha			
Iškasta duobelių (straubliukui, grambuol.), ha			
Išdėstyta disperserių, vnt.	80	80	80
Aptepta medžių repelentais, ha	382	432	430
Išdėstyta vabzdžiagaudžių medžių, vnt.	70	70	73
Pašalinta iš miško apniktų medžių, ktm	136	47	865
Aptepta pušies kelmų (šakn. pintis)			
Apsaugota medienos nuo liemenų kenkėjų: m^3			
- apipurkšta insekticidais tūkst. m^3	0,18	0,34	0,13
- sugaminta vėjavartų tūkst. m^3	11,76	6,68	2,96

1.4.2.7. MIŠKO APSAUGA NUO TEISĖS PAŽEIDIMŲ

Mažėja neteisėtų miško kirtimų, tačiau atskirais metais padaugėja neteisėtai iškertamos medienos (1.58. lentelė). Per paskutinius tris metus visi neteisėti kirtimai fiksuoti valstybiniuose miškuose, o privačiuose miškuose neteisėtus kirtimus nagrinėja miškų tarnybos pareigūnai.

Pastaruoju metu tampa aktuali miško apsauga nuo pažeidėjų. 2004 metais VĮ Raseinių miškų urėdijos miškai buvo suskirstyti į 8 girininkijas ir turėjo 29 eiguvas. Vienam specialistui tenkantis prižiūrėti plotas buvo – 843 ha, o valstybinės reikšmės miškuose – 386 ha miško. Tuo metu miškų urėdijoje dirbo 85 darbuotojų, iš jų 56 specialistai. Kasmet mažėjant darbuotojų, eigulių be to ir didėjant eiguvos plotams, kiekvienam specialistui didėjo ir saugomo bei prižiūrimo miško plotas, liko tik 11 eigulių ir 7 girininkijos. VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2014 m. buvo 60 darbuotojai, iš jų 42 specialistai. Vienam specialistui tenkantis prižiūrėti plotas tapo – 1026 ha, o valstybinės reikšmės miškuose – 469 ha miško. Prižiūrimas vieno specialisto miško plotas padidėjo 21 %.Sezoniniam darbui miškų urėdija papildomai įdarbina kasmet apie 20 vietos gyventojų. Tokie pasikeitimai sudaro sudėtingas sąlygas vykdyti miškų apsaugos funkcijas.

NETEISĖTI MIŠKO KIRTIMAI PER 2012-2014 METUS

1.58. lentelė

Rodikliai	2012 m.	2013 m.	2014 m.
1. Neteisėtai iškirstos medienos kiekis m^3, tenkantis 1 neteisėto kirtimo nustatytam atvejui	6,4	7,8	7,7
Atvejų	3	5	6
Tūrio m^3	19,1	39,2	46,4
2. Neteisėtų kirtimų išaiškinamumo % pagal nustatytą atvejų skaičių ir iškirstos medienos tūrį	100	80	100
Atvejų nustatyta	3	5	6
Išaiškinta	3	4	6
Tūrio nustatyta	19,1	39,2	46,4
Išaiškinta	19,1	23,4	46,4
%	100	60	100
3. Neteisėtai iškirstos medienos kiekis m^3, tenkantis 1 išaiškintam atvejui	6,4	5,8	7,7
Atvejų sk.	3	4	6
Tūrio m^3	19,1	23,4	46,4
Asmenų sk.	3	5	6
Skirta baudų tūkst. Lt	0,38	0,71	2,39

Kaip matome neteisėtų miško kirtimų VĮ Raseinių miškų urėdijoje valstybinės reikšmės miškuose yra nedaug. Pažeidimų kasmet mažėja ir išaiškinamų atvejų procentas didėja. Tačiau kitų naudotojų miškuose pažeidimų yra gerokai daugiau, bet tikslių šių pažeidimų duomenų neturime.

1.4.2.8. MIŠKŲ SAUSINIMAS

Miškotvarkos duomenimis, nusausintos žemės miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose užima apie 9478 ha arba 48,7 % viso miškų ploto (1.59. lentelė). Daugiausia nusausinto ploto yra Šimkaiačių ir Pikčiūnų girininkijose. Nusausinta žeme laikomi pagal melioracijos projektus sausinti miškų masyvai ir L, U ir P hidrotopų sklypai, esantys griovių veikimo zonoje (pagal normatyvą). Kai į griovių veikimo zoną patenka mažiau kaip 50 % sklypo ploto, sklypas nelaikomas nusausintu. Taksoraštyje gali būti nurodyta kaip nepakankamai nusausintas miškų plotas. Nepakankamai nusausintas miško plotas valstybinės reikšmės miškuose sudaro tik 2 ha. Bendras miškų urėdijos nusausintas miško plotas yra 19901 ha 46,0 % viso miškų ploto.

VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje 100 ha nusausinto ploto tenka 7.1 km griovių, o valstybinės reikšmės miškuose – 5,0 km. (1.60 lentelė)

Sausinimo darbai urėdijos miškuose pradėti dar prieškariniu laikotarpiu. Pokariniu laikotarpiu buvo nusausinti Birbiliškės girininkijos miškai. Pagal 1989 metų techninį melioracijos projektą turėjo būti nusausinta 800 ha Padubysio girininkijoje. Tačiau dėl lėšų stygiaus šis projektas nebuvo įgyvendintas.

2003 metais, taikant vietinę melioraciją, Šapališkės ir Šimkaičių girininkijose nusausinta apie 10 ha. Buvo iškasta 0,8 km griovių, sunaudota 6,3 tūkst.litų lėšų.

HIDROMELIORACINIS TINKLAS
Visi miškai

Valstybinės reikšmės miškai

1.59. lentelė

Girininkija	Nusausintas plotas, ha	T. skaičiuje nepakankamai nusausintas plotas, ha	Kanalų, griovių ilgis, km		iš viso:	100 ha nusausinto ploto tenka griovių m.
			iki 5 m pločio	virš 5 m pločio		
Viduklės	1733 465	18 2	213 40	56 16	269 56	15505 11955
Padubysio	2011 1025	- -	118 46	21 6	139 52	6889 5080
Pikčiūnų	3887 1041	- -	146 23	122 29	268 52	6899 4903
Paliepių	2488 645	38 -	189 42	66 12	255 54	10252 8353
Vadžgirio	2822 1480	- 39	105 47	36 7	141 54	4977 3639
Šimkaičių	4029 3273	- -	138 110	42 21	180 131	4463 3991
Birbiliškės	2931 1549	- -	112 44	48 29	160 73	5443 4700
Iš viso:	19901 9478	56 2	1021 352	391 120	1412 472	7086 4958

Taip pat urėdija vykdė griovių remonto ir priežiūros darbus: per 2001-2004 metus vidutiniškai 80 km kasmet.

Visi grioviai sausinimo sistemoje suskirstyti į rangus: magistraliniai nuleidžiamieji (1-as rangas), su baseinu magistraliniai grioviai (2), rinktuvai (3) ir sausinamieji (4). Grioviai iki 5 m pločio, VĮ Raseinių miškų urėdijos visų naudotojų miškuose, sudaro 72,3 %, 6–10 m pločio – 27,3 %. Sausinamųjų griovių pagrindinė funkcija – pagerinti medynų augimą. Visi iki 5 m pločio ir dalis iki 10 m pločio griovių priskiriami sausinamiesiems. Didžioji dalis griovių iškasta daugiau kaip prieš 30 metų, todėl dalies iš jų veikimas yra pablogėjęs. Pagrindiniai faktoriai, sukeliantys griovių veikimo pablogėjimą yra netolygus durpės sluoksnio suslūgimas, griovių šlaitų suirimas, vagų dugno apaugimas augalija, bebrų užtvankų atsiradimas, hidrotechninių įrenginių susidėvėjimas.

Nemažai nusausintų plotų dabar yra pakliuvę į privačius miškus. Hidromelioracijos fondą sudaro šlapios (P hidrotopas) ir užmirkę (U hidrotopas) žemės. Į šį fondą neįskaitytos nusausintos U ir P hidrotopų žemės. Bendras hidromelioracijos fondas VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra 1794 ha ir iš jų 1696 ha medynai, o valstybinės reikšmės miškuose – 1128 ha ir iš jų 1097 ha medynai.

Kasmet iki 2014 m. melioracinių sistemų priežiūra ir remontas buvo vykdoma vidutiniškai 52 km. Per 10 metų atlikta remonto ir priežiūros darbų 516 km už 572,1 tūkst. lt., vidutiniškai per metus po 57,2 tūkst. lt. VĮ Raseinių miškų urėdijos miškam sausėjant natūraliai, melioracijos sistemų remonto ir priežiūros darbų apimtis turėtų mažėti. Ateityje numatoma melioracinių sistemų remonto ir priežiūros darbų metinė apimtis turėtų būti apie 40 km. per metus ir apie 45 tūkst. lt. Esant reikalui bus vykdoma ir mažoji melioracija.

1.4.2.9. MIŠKO KELIŲ TIESIMAS

2005–2014 m. miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose nutiesta (rekonstruota) 9.1 km kelių (kasmet vidutiniškai po 0.9 km). Visi keliai nutiesti (rekonstruoti) VĮ Raseinių miškų urėdijos ir kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis gaunamomis iš kelių direkcijos (per metus vidutiniškai po 25.3 tūkst. litų). Kelių tiesimui (rekonstravimui) sunaudota 253.0 tūkst. litų. Vienam km išleista 27.8 tūkst. Lt.

Be to, VĮ Raseinių miškų urėdijos lėšomis vykdoma kelių priežiūros ir remonto darbai – vidutiniškai kasmet po 10.8 km, išleidžiant po 330.0 tūkst. litų (1 km – 3052 Lt.). Kelių remontui VĮ Raseinių miškų urėdija naudoja savas lėšas.

KELIŲ ĮRENGIMO IR REMONTO DARBŲ APIMTIS IR IŠLAIDOS

1.60. lentelė

Metai	Kelių tiesimas (rekonstravimas)		Kelių priežiūra ir remontas	
	km	tūkst..lt	km	tūkst..Lt
2005	8.7	53.0	120.0	176.0
2006			60.0	128.3
2007			70.0	365.4
2008			76.0	240.1
2009			60.0	282.8
2010			113.0	330.0
2011			111.3	397.7
2012			122.0	668.2
2013			139.0	381.0
2014	0.4	200.0	210.6	330.5
Iš viso	**9.1**	**253.0**	**1081.3**	**3300.0**

Ateityje VĮ Raseinių miškų urėdija planuoja per metus kelių priežiūrai ir remontui skirti apie 100 tūkst. eurų, o kelių statybai ir rekonstrukcijai per metus iki 110 tūkst. eurų iš jų 90 tūkst. eurų tikimasi gauti iš kelių ptiežiūros ir plėtros programos ir ES paramos.

24 pav. Po miško kirtimo keliams būtinas remontas (nuotrauka A. Masaičio)

1.4.2.10. ŽVĖRIŲ POVEIKIS MIŠKŲ BŪKLEI

Vienas iš svarbiausių leistino elninių žvėrių tankio nustatymo kriterijų yra miškų ūkiui padaryta žala. Jos ūkinis bei ekonominis įvertinimas padeda objektyviai spręsti apie šių žvėrių elementarių populiacijų tankio reguliavimo lygį ir medynų apsaugos priemonių taikymo tikslingumą.

Skiriami du pagrindiniai medynų pažeidimo tipai:

- jaunuolynai, pažeisti skabant ūglius ir laužant kamienus;
- medynai, pažeisti laupant medžių kamienų žievę.

Kasmet pavasarį miškų urėdijoje vertinamas elninių žvėrių poveikis miškui. Atsitiktinės atrankos metodu atrinkti elninių žvėrių potencialiai pažeidžiami miško sklypai ir juose įvertinamas šių žvėrių daromas neigiamas poveikis medynams, miško želdiniams ir žėliniams. Neigiamas poveikis vertinamas tik teritorijose, kuriose medžioklė nėra uždrausta. Miškotvarkos metu elninių žvėrių pažeidimai buvo inventorizuojami visuose miško sklypuose, atskirai išskiriant paskutinių metų pažeidimus.

1.61. lentelėje pateiktas miškų urėdijos miško plotas, kuriame elniniai žvėrys nukandžioja pušų, eglių, ąžuolų, klevų ir beržų ūglius. Lentelėje pateiktas I ir II amžiaus klasių medynų plotas, kuriame šis pažeidimas galimas. Pažeistas plotas sudaro 51,3 ha. Didžiausias pažeidimų plotas nustatytas pušies jaunuolynuose 21,3 ha (10,3 % nuo pušynų ploto). Paskutinių metų pažeidimų nenustatyta.

Kaip matome iš 1.61. lentelės, elniniai žvėrys nukandžioja pušų, eglių, ąžuolo, klevo, drebulės ūglius. Lentelėje pateiktas I ir II amžiaus klasių medynų plotas, kuriame šis pažeidimas yra dažniausias. Pažeistas plotas sudaro 51,3 ha, iš to ploto valstybinės reikšmės miškuose pažeista 37,7 ha medynų. Daugiausia nukandžiota pušies ir eglės, ąžuolo ūglių.

ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAŽEISTŲ MEDŽIŲ RŪŠIŲ PLOTAS MIŠKŲ URĖDIJOJE NUKANDŽIOJANT ŪGLIUS

1.61. lentelė

Pažeista medžių rūšis	Plotas, ha			Iš to skaičiaus pagal pažeidimo intensyvumą			Paskutinių metų pažeidimai	Pažeistas pomiškis
	Mišku apaugęs	Pažeistas*						
		ha	proc.	silpnas	vidutinis	stiprus		
Pušis	207,8	21,3	10,3		1,1	20,2	0,8	
Eglė	3376,2	17,5	0,5	0,5	12,2	4,8	-	
Ąžuolas	182	7,3	4,0		1,8	12,7	-	
Klevas	5,4	0,3	5,6		0,2	0,1		
Drebulė	1169	4,5	0,4		1,6	2,9		
Kitos rūšys	25,6	0,4	1,6					
Iš viso	4966	51,3	1,0	0,5	18,6	32,2	0,8	

- * I-II amžiaus klasės medynai

1.62. lentelėje pateiktas medynų plotas, kuriame nulaupyta žievė. Bendras pažeistų medynų plotas nulaupant žievę – 242,6 ha, o valstybinės reikšmės miškuose pažeista 158,5 ha medynų ploto

ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAŽEISTŲ MEDŽIŲ RŪŠIŲ PLOTAS MIŠKŲ URĖDIJOJE NULAUPANT ŽIEVĘ

1.62. lentelė

Pažeista medžių rūšis	Plotas, ha			Iš to skaičiaus pagal pažeidimo intensyvumą			Paskutinių metų pažeidimai
	Mišku apaugęs	Pažeistas*					
		ha	proc.	silpnas	vidutinis	stiprus	
Pušis **	207,8	1,0	0,5			1,0	
Eglė	2500,6	187,7	7,5		3,0	184,7	0,3
Ąžuolas	80,1	14,5	18,1		1,8	12,7	1,4
Uosis	30,1	5,0	16,6			5,0	
Juodalksnis	1506,7	0,9	0,1			0,9	
Drebulė	1016,7	33,3	3,3		1,2	32,1	
Blindė	9,5	0,2	2,1			0,2	
Iš viso	**5347,5**	**242,6**	**4,5**		**6,0**	**236,6**	**1,7**

* – III-V amžiaus klasės medynai

** – pušų žievė daugiausia laupoma I–II amžiaus klasės medynuose

Briedžiai ir taurieji elniai žievę laupo dažniausiai III–V amžiaus klasės medynuose (pušynus I-II amžiaus klasės). Daugiausia pažeista eglės medynų 187,7 ha plote. Jie sudaro 77,4 %. nuo pažeistų medynų ploto. Daugiausia tai ankstesnio laikotarpio pažeidimai.

1.63 ir 1.64. lentelėse pateikti elninių žvėrių pažeidimai nukandžiojant ūglius ir nulaupant žievę pagal girininkijas. VĮ Raseinių miškų urėdijoje valstybinės reikšmės miškuose nukandžiota ūgliai 37,7 ha 73,5 % visų pažeistų medynų. Didžiausias žvėrių pažeistas plotas nukandžiojant ūglius yra Viduklės girininkijoje – 35,2 ha, iš jų valstybinės reikšmės miškuose – 26,8 ha. Valstybinės reikšmės miškuose žievė nulaupyta 158,8 ha plote, tai sudaro 65,5 % visų pažeistų medynų. Žievės daugiausia nulaupyta Šimkaičių girininkijoje, 81,9 ha, ir valstybinės reikšmės miškuose 75,0 ha.

ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAŽEISTOS MEDŽIŲ RŪŠYS GIRININKIJOSE NUKANDŽIOJANT ŪGLIUS

1.63. lentelė

Girininkija	Pažeistas plotas		Pažeistos medžių rūšys							Iš jų paskutinių metų pažeidimai
	visas	iš jo VRM	P	E	Ą	K	L	D	Kė	
Viduklės	35.2	26.8	19.4	5.6	6.2	0.3	0.3	3.3	0,1	0.8
Padubysio	1.3	-		0.5	0.8					
Pikčiūnų	4.7	3.0	1.9	1.8				1.0		
Paliepių	4.5	3.6		4.3				0.2		
Vadžgirio	5.2	3.9		5.2						
Šimkaičių	0.3	0.3			0.3					
Birbiliškės	0.1	0.1		0.1						
Iš viso	51.3	37.7	21,3	17,5	7,3	0,3	0,3	4,5	0,1	0,8

Labiausiai pažeisti nukandžiojant ūglius pušynai, kurie visų pažeistų medynų ploto sudaro 41,5 %. Nulaupant žievę – 77,4 % sudaro eglynai visų pažeistų medyno ploto.

ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAŽEISTOS MEDŽIŲ RŪŠYS GIRININKIJOSE NULAUPANT ŽIEVĘ

1.64. lentelė

Girininkija	Pažeistas plotas		Pažeistos medžių rūšys, ha							Iš jų paskutinių metų pažeidimai.
	visas	iš jo VRM	P	E	Ą	U	J	D	Bl	
Viduklės	56	42.7	1.0	30.6	8.7	2.3	0.9	12.3	0.2	1.7
Padubysio	6.7	1.4		6.7						
Pikčiūnų	58.5	13.8		41.7	1.2			15.6		
Paliepių	2.8	0.9		1.7		0.9		0.2		
Vadžgirio	19.2	18.0		14.7	4.5					
Šimkaičių	81.9	75.0		80.7		1.2				
Birbiliškės	17.5	6.7		11.6	0.1	0.6		5.2		
Iš viso	242.6	158.8	1,0	187,7	14,5	5,0	0,9	33,3	0,2	1,7

Miškų urėdijos valdomuose miškuose, pagal dabartinės miškotvarkos duomenis bebrai patvenkė 28,4 ha medynų ir 20,9 ha žuvusių medynų. Bebrų padaryta žala pagal inventorizacijos duomenis valstybinės reikšmės miškuose pateikta 1.65. lentelėje. Medienos nuostoliai 231 m^3. Užtvenkta 15 melioracijos griovių.

BEBRŲ DAROMA ŽALA

1.65. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Valstybiniai miškai			Užtvenkta melioracijos griovių vnt.
		Patvenkta medynų ha	Žuvę medynai ha	Medienos nuostoliai m^3	
1	Viduklės	1,1	0,3	7	3
2	Padubysio	0,4		9	1
3	Pikčiūnų	-	2,3	180	3
	Paliepių	-	0,7	20	2
5	Vadžgirio	-	0,7	10	1
5	Šimkaičių	1,5	0,1	5	4
6	Birbiliškės	-	0,3	-	1
Iš viso		**3,0**	**4,4**	**231**	**15**

Didelę įtaką medynams daro bebrai. Įsirengdamas būstą ir tvarkydamas aplinką sau tinkama linkme bebras vykdo statybinę veiklą: užtvenkia miško upelius, melioracijos griovius ir tuo skatina esminius medynų pasikeitimus, jų rūšinę sudėtį, struktūrą, gyvybingumą. Mažiau žalos bebrai aplinkai daro įsikūrę ežeruose, plačiose pelkėse ar didesnių upių pakrantėse, tačiau, kai bebrai apsigyvena miško grioviuose tvenkdami medynus, žalos išvengti neįmanoma. Žala aplinkai nuo bebrų, nereguliuojant jų skaičiaus bebravietėse, gali viršyti nuostolius dėl elninių žvėrių daromos žalos miškui. Pralaidos bebrų užtvankose, ar urvų bei trobelių ardymas problemos neišsprendžia, nes bebrai išeina į kaimyninius plotus, kur tęsia įprastą veiklą.

Būtinas nuolatinis bebrų veiklos stebėjimas bebravietėse ir gausos reguliavimas. Pagal veiklos pobūdį bebravietės suskirstytos į perspektyvias–toleruotinas, kur bebrai žalos nedaro ir neperspektyvias–naikintinas, kuriose visus bebrus reikia išmedžioti.

1.4.2.11. MIŠKO AUGINIMO IR NAUDOJIMO PRIEMONIŲ VEIKSMINGUMO ANALIZĖ

Kaip vyko naudmenų ir vyraujančių medžių rūšių plotų kitimas per 24 metų laikotarpį valstybinės reikšmės miškuose matome 1.66. lentelėje.

Miškotvarkos duomenys 1991 metų yra paimti iš seno miškotvarkos projekto, kada VĮ Raseinių miškų urėdijos ribos stipriai skyrėsi nuo dabartinės miškų urėdijos ribų, be to ir valstybinės reikšmės miškų ribos labai pasikeitusios, todėl analizei galima naudoti tik vidutinius rodiklius.

Bendras miškų plotas 2014 m., lyginant su 2005 m. padidėjo 594 ha. Padidėjimą lėmė naujai inventorizuoti plotai, žemės apaugančios mišku 191 ha, be to 238 ha medynų inventorizuota pirmą kartą ir žemė skirta miškui įveisti 67 ha. Bendrą valstybinių miškų plotą lyginti su 1991 metų miškotvarkos duomenimis negalima, kadangi tuo metu valstybiniuose miškuose buvo inventorizuoti miškai kurie, nepriklausomybės metais tapo privatūs. Taigi lyginsime 2005 ir 2014 metų miškotvarkų duomenis.

VĮ Raseinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų plotas sumažėjo 38 ha, bet bendras valdomos ir naudojamos teritorijos plotas VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra didesnis 14,5 ha. Šį plotą sudaro miškų urėdijos valdomi keliai, girininkijų bei miškų urėdijos administracinių buveinių plotai, dirbamos žemės. Iš viso VĮ Raseinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų ir kitų plotų yra 19486,5 ha. Tokį ploto sumažėjimą (23,5 ha) lėmė naujai atlikti kadastriniai matavimai, kurių metu buvo patikslintos valstybinės reikšmės miškų ribos. Dalis ploto buvo išjungta iš valstybinės reikšmės miškų, ir pakliuvo į privačius ir kitų naudotojų miškus, keli hektarai miškų pakliuvo į kelių zonas.

25 pav. Atkuriamas ąžuolynas.(Nuotrauka A. Masaičio)

MIŠKO RODIKLIŲ KITIMAS PAGAL TRIJŲ MIŠKOTVARKŲ DUOMENIS

1.66. lentelė

Rodikliai	1991	2005	2014
Visas inventorizuotas plotas	42040	42703	43297
VĮ Raseinių miškų urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai			
Valstybinės reikšmės miškai			
Valstybinės reikšmės miškai (miškų urėdijos valdomi)	26244	19510	19472
% nuo visų miškų teritorijoje	62,4	45,7	45,0
Kiti miškų urėdijos valdomi plotai (ne valstyb. Reikšmės)	-	41	14,5
Miško žemės plotas	24014	19070	19217
Medynų plotas	22280	17845	18028
Iš jų kultūrinės kilmės	4759	3773	5584
Medynų plotas % nuo miško žemės ploto	92,8	93,6	93,8
Neapaugusi mišku	557	691	632
Iš jų kirtavietės	495	485	504
Kita želdintina žemė (žemė miškui įveisti)	-	152	55
Kita miško žemė	33	221	134
Ne miško žemė: iš viso	2230	83	255
Iš jos žemės ūkio naudmenos	999	21	-
Pelkes	146	62	14,5
Medynų plotas (ha) pagal vyr. medžių rūšis (%)	22280/100	17845/100	18028/100
P	1294/5,8	674/3,8	644/3,8
E	9022/40,5	4987/27,9	6202/34,4
Ą	478/2,1	424/2,4	496/2,8
U	1324/5,9	593/3,3	67/0,4
B	5425/24,3	6182/34,7	5327/29,5
J	3234/14,5	3293/18,5	3796/21,1
D	888/4,0	1256/7,0	1063/5,9
Bt	577/2,6	361/2,0	335/1,9
Kitos	38/0,3	75/0,4	99/0,5
III-IV medynai pagal brandumo grupes %	100*	100	100
Jaunuolynai	21,7	36,0	41
Pusamžiai	40,1	25,0	23
Pribręstantys	25,8	13,4	9
Brandus ir perbrendę	12,4	25,6	27
Amžius	52	44	44
Skalsumas	0,69	0,71	0,73
Bonitetas	1,7	1,3	1A,9
Einamasis prieaugis	6,6	6,1	7,61
Vidutinis medynų tūris m^3/ha	209	173	211
Brandžių medynų tūris m^3/ha	265	270	318
Tūris visų medynų tūkst. m^3	4647,8	3100,1	3805,8

* 1991 m. inventorizacijoje miškų grupės buvo tik dvi. Apsauginiai miškai I – os ir II – os grupės eksploataciniai miškai. Todėl pateikiami duomenys tik buvusių ekploatacinių miškų.

Medynų plotas padidėjo (183 ha). Dalis pelkių buvo įtaksuota medynais – 47,5 ha ir apie 21 ha buvusių dirbamų žemių, buvo apželdintos mišku. Be to 82 ha kitų miško žemių tapo medynais. Pagal medžių rūšis miškų ploto pokyčiai yra didesni. Spygliuočių medynų plotas padidėjo 1185 ha,

bet pušynų sumažėjo 30 ha, o eglynų padidėjo 1215 ha. Eglynų plotai didėjo dėl plynų kirtaviečių atkūrimo egle, po didesnių apimčių neplynų kirtimų, po kurių dažniausiai susiformuoja eglynai, taip pat atkuriant egle, žemes skirtas miškui įveisti ir sėkmingai vykdant ugdymo kirtimus, po kurių buvusiuose minkštųjų lapuočių medynuose eglė tapo vyraujančia rūšimi. Pušynų plotai sumažėjo dėl didelių apimčių atvejinių kirtimų, po kuriu atsikūrė eglynai ir dalyje jaunuolynų dėl rūšių kaitos vyrauti pradėjo kitų rūšių medynai. Pasikeitus atkūrimo nuostatams, padidėjo plotų atkurtų savaiminiu žėlimu, ko pasėkoje sumažėjo pušies, o didėjo eglės ir minkštųjų lapuočių jaunuolynų plotai, kurie ankščiau būtų atkuriami spygliuočiais. Ąžuolynų plotai padidėjo – 72 ha dėka kirtaviečių atkurtų ąžuolu. Uosynuose, dėl šaknų ligų ir vykdytų sanitarinių kirtimų vyraujančiomis medžių rūšimis tapo kitos medžių rūšys, todėl uosynų sumažėjo 526 ha. Beržynų plotas sumažėjo 855 ha, dėl juodalksnio savaiminio žėlimo ir želdinimo drėgnose augavietėse didėjo juodalksnynų plotai ir mažėjo beržynų plotai. Vykdant intensyvius ugdymo ir atvejinius kirtimus beržą keitė eglynai. Prieš tai paminėti veiksniai lėmė juodalksnynų padidėjimą 503 ha. Drebulynų ir Baltalksnynų plotas sumažėjo atitinkamai 193 ha ir 26 ha, juos pagrinde pakeitė eglės juodslksnio ir beržo medynai ir dalyje kirtaviečių buvo atkurtas ąžuolas, eglė, o vykdant ugdymo ir atvejinius kirtimus drebulę keitė kitos medžių rūšys. VĮ Raseinių miškų urėdijos miškų rodikliai per praėjusį vykmetį labai pagerėjo.

Analizuojant medynų pokyčius pagal brandumo grupes (III-IV miškų grupių), čia pasikeitimai yra dideli. Jaunuolynų plotai nuo 1990 m. – 21,7 % didėjo iki 36 % pagal 2004 m. inventorizacijos duomenis, o pagl 2014 m. miškotvarkos duomenis jaunuolynai jau sudarė – 41 % šių miško grupių bendro ploto. Plotas jaunuolynų 2014 metų miškotvarkos yra didesnis 838 ha palyginus su 2004 metų duomenimis. Labiausiai padidėjo jaunuolynų plotai: eglynų – 1137 ha, juodalksnynų – 656 ha, ąžuolynų – 56 ha, drebulynų – 40 ha, baltalksnynų – 9 ha. O sumažėjo beržynų – 714 ha, drebulynų – 207 ha, uosynų plotai – 73 ha. Tokius pokyčius nulėmė prieš tai paminėtos priežastys ir naujai atkurti ir apželdinti ne miško žemės plotai (67 ha).

Pusamžių medynų sumažėjo 8,9 % (324 ha). Pušynų pusamžių medynų sumažėjo 94 ha eglynų sumažėjo 132 ha, sumažėjo ir uosynų 400 ha. Šiuos medynų sumažėjimus nulėmė uosynų šaknų ligos, pablogėjusi spygliuočių medynų sanitarinė būklė, vykdyti sanitariniai kirtimai, dėl to pasikeitė ne tik medynų vyraujanti rūšis, bet ir amžiaus klasės ir žemių kategorijos. Beržynų padidėjo 127 ha, juodalksnynų – 111 ha, padidėjo 85 ha pusamžių drebulynų ir padidėjo ąžuolynų plotas 14 ha. Dėl sanitarinių uosio ir eglės kirtimų spygliuočių ir uosio medynai tapo retais lapuotynais. Be to, įtakos turėjo ir mažo intensyvumo ugdymo kirtimai.

Pribręstančių medynų sumažėjo 774 ha. Beveik visų pribręstančių medynų plotai po truputį mažėjo išskyrus drebulynus kurių plotas padidėjo 52 ha, Tokių pokyčių priežastis buvo praeitos miškotvarkos sumažinti medynų amžiai ir vykdomi intensyvūs kirtimai, po kurių dalis pribręstančių medynų perėjo į kitas brandumo grupes, nes keitėsi vyraujančios medžių rūšys, o 48 ha uosio medynų visai neliko ir šie medynai daugiausiai tapo brandžiais minkštųjų lapuočių medynais.

Brandžių medynų padidėjo (300 ha), toks brandžių medynų ploto didėjimas paaiškinamas, vykdomais atvejiniais pagrindinio naudojimo kirtimais, taip pat po naujos inventoricacijos patikslintas medynų amžiais. Po pirmo atvejinių kirtimų atvejo dažniausiai lieka brandus medynas, po sanitarinių kirtimų taip pat dažnai medynai tampa brandžiais (Pvz. iškirtus uosius ąžuolus). Sumažėjo102 ha tik brandžių juodalksnynų.

Kaip vyraujančių medžių rūšių plotai keitėsi per 2005 – 2014 metus, matyti 28 paveiksle.

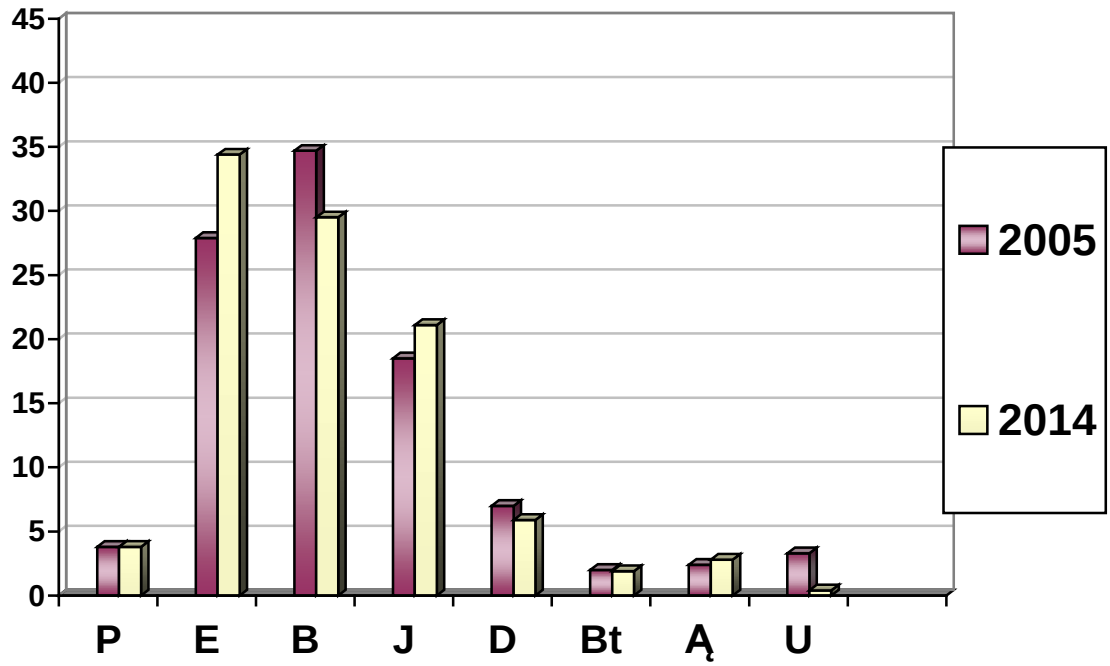

26 pav. Vyraujančių medžių rūšių plotų pasikeitimai (%) 2005 – 2014 metais

Medynų vidutinių rodiklių kitimas. Pastoviai kyla bonitetas (nuo 1,3 iki 1A,9), nors normatyvai nesikeitė, tai gali būti susiję ir su klimato pokyčiais, foniniu medynų tręšimu. Teigiamas faktorius – stabiliai aukštas medynų skalsumas, mažas retų medynų kiekis (nuo 0,69 iki 0,73).

Medynų vidutinis tūris didėja, nuo (2004 m.) 173 m³/ha iki 211 m³/ha (2013 m.) padidėjo 38 m³/ha. Brandžių medynų tūris nuo 2005 m. iki 2014 m. padidėjo 48 m³/ha.

Detaliau paskutinio vykmečio medžių rūšių kaitą parodo taksatorių fiksuoti duomenys sklypo lygmenyje (taksacinėje kortelėje įrašant buvusią medžių rūšį ir jos amžių), tokiu atvejų analizė vykdoma tame pačiame plote. Matome vyraujančios medžių rūšies pokyčius buvusiuose medynuose ir želdytus ar atžėlusius medynus buvusiose plynumose ir ne miško žemėje, visose miškų grupėse (1.67. lentelė).

Per vykmetį medynų plotas padidėjo 183 ha (1.0 %). Buvusių pušynų išliko 92.7%. Dalyje ploto pušį pakeitė eglės (33 ha) ir atžėlęs beržas (4.0 ha), juodalksnis (1 ha), bei neatkurtos kirtavietės ir žuvę medynai (11 ha). Ugdant eglynus, minkštųjų lapuočių medynus beveik 3 ha buvusių eglynų ir beržynų tapo pušynais. Pušynais buvo atkurta 4 ha plynumų ir beveik 13 ha kitų žemių.. Pušynų plotas sumažėjo 30 ha

Buvusių eglynų išliko 89,4 % ploto. Iškirstus eglynus arba dėl ugdymo stokos vietoj buvusių eglynų atsikūrė 2,2 ha pušynų, beržynų – 276 ha, drebulynų – 30 ha, juodalksnynų – 96 ha, baltalksnynų – 16 ha. Vykdant ugdymo kirtimus ir sanitarinius kirtimus, bei želdant 23 ha eglynų tapo ąžuolynais. Iškirtus 83 ha eglynų jie dar liko neatkurti ir tapo kirtavietėmis. Eglynais inventorizuota 33 ha buvusių pušynų ir 877 ha buvusių beržynų, 97 ha buvusių juodalksnynų, 223 ha – drebulynų, 134 ha – uosynų, 24 ha – ąžuolynų, bei 38 ha buvusių baltalksnynų. Šie pasikeitimai įvyko, atlikus sanitarinius kirtimus, želdant ir teisingai prižiūrint bei laiku ugdant mišrius medynus. Dėl blogos sanitarinės būklės dalis ąžuolynų ir uosynų (158 ha) tapo eglynais. Virš 168 ha kirtaviečių ir 24 ha kitų žemių buvo apželdytos arba atžėlė eglės medynais. Bendras eglynų plotas padidėjo 1215 ha *(24,4, %*).

MEDŽIŲ RŪŠIŲ PLOTŲ KAITA PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠYS

1.67. lentelė

Praeita miškotvarka		Pagal dabartinę miškotvarką												
Medynai	Plotas, ha	P	E	B	D	J	Bt	Ą	U	Kitos m. r.	Iš viso medyn.	Plynumos	Pelkės	Kita žemė
P	674,1	624,9	32,9	3,9		0,9					662,6	10,9		0,6
E	4987,4	2,2	4460,5	276,1	30,2	95,9	15,9	22,8		0,4	4904,0	82,7		0,7
B	6182,1	0,4	876,7	4662,6	84,9	301,3	8,9	28,3		2,7	5965,8	215,8		0,5
D	1255,7		223,4	69,2	865,5	52,5		4,0		3,3	1217,9	37,8		
J	3292,9		97,3	99,2	11,9	2937,5	10,6	1,5	0,7		3158,7	134,2		
Bt	360,7		37,8	10,8	5,6	20,4	270,8	1,8		0,9	348,1	12,6		
Ą	423,5		24,3	10,5	1,1			376,7		7,3	419,9	3,6		
U	593,3		134,1	110,4	60,5	157,7	25,1	12,2	65,6	3,2	568,8	24,5		
Kitos	75,7		0,7						0,5	74,5	57,7			
Iš viso	17845,4	627,5	5887,7	5242,7	1059,7	3566,2	331,3	447,3	66,8	92,3	17321,5	522,1		1,8
Plynumos	691,4	3,9	288,4	66,0	3,0	213,5	3,3	13,3		3,0	594,4	95,0		2,0
Pelkės	34,3		2,1	9,7		7,3					19,1	0,7	14,5	
Kita žemė	900,7	12,7	24,1	8,7		8,6	0,3	35,2		3,6	93,2	13,8		793,7
Iš viso	19471,8	644,1	6202,3	5327,1	1062,7	3795,6	334,9	495,8	66,8	98,9	18028,2	631,6	14,5	797,5

Buvusių beržynų išliko 75,4 %, likusiame buvusių beržynų plote vyrauja želdinta ir išugdyta eglė (877 ha), o taip pat ir juodalksnis (301 ha), bei 28 ha ąžuolas. Iš beržynų, vykstant natūraliai rūšių kaitai, kitų rūšių medynais tapo: 85 ha drebulynų, 9 ha baltalksnynų ir 3 ha kitų rūšių medynų. Beržynus iškirtus 216 ha tapo kirtavietėmis. Iš 4 ha pušynų ir 276 ha eglynų, bei 11 ha ąžuolynų,ir 110 ha uosynų, dėl per mažo intensyvumo kirtimų ir vykdant sanitarinius kirtimus, tapo beržynais. Dėka ugdymo ir kitų kirtimų iš 69 ha drebulynų, 99 ha juodalksnynų ir 11 ha baltalksnynų, padidėjo beržynų plotai. Beržo medynais tapo ir 66 ha kirtaviečių, 10 ha pelkių ir 9 ha kitų žemių. Bendrai beržynų plotas sumažėjo 855 ha (13,8 %).

Juodalksnynų plotas padidėjo 503 ha. Buvusių pušies medynų 1 ha tapo juodalksnio medynais, iš eglynų (96 ha), iš beržynų (301 ha), iš drebulynų (52 ha), iš baltalksnynų (20 ha), ir iš uosynų (158 ha) medynų vyraujančia rūšimi pasidarė juodalksnis. Kirtavietėse (214 ha) pelkėse ir kitose žemėse (16 ha) atsikūrė ar buvo želdintas juodalksnis. Buvusių juodalksnynų išliko 89,2 % ploto.

Drebulynų išliko 68,9 %, likusiame plote vyrauja želdinta arba išugdyta eglė (223 ha), beržas (69 ha), ąžuolas (4 ha) ir 53 ha juodalksnis ir 3 ha kitos medžių rūšys. Po drebulės kirtimų dar yra 38 ha kirtaviečių. Drebulė įsivyravo buvusiuose eglynuose (30 ha), beržynuose (85 ha), ąžuolynuose (1 ha), juodalksnynuose (12 ha), baltalksnynuose (6 ha) ir sudarkytuose uosynuose (61 ha) taip pat drebule atsikūrė 3 ha kirtaviečių bei žuvusių uosynų. Drebulynų plotas sumažėjo 193 ha (15,4 %).

Baltalksnynų plotas sumažėjo 26 ha (7,2 %).

Ąžuolynų plotas padidėjo 72 ha (17,1 %). Ąžuolas tapo vyraujančiu vietoje buvusių eglynų (23 ha), beržynų (28 ha), drebulynų (4 ha), juodalksnynų (1 ha), baltalksnynų (2 ha) ir uosynų (12

ha). Kirtaviečių apie 13 ha ir kitų žemių 35 ha atkurta ažuolu. Buvusių ąžuolynų, (24 ha) tapo eglynais, (10 ha) beržynais ir (1 ha) drebulynais bei 4 ha kirtavietėmis.

Uosynų plotas sumažėjo 526 ha (89 %). Iš uosynų kitų rūšių medynais tapo: 134 ha eglynų, 110 ha beržynų, 61 ha drebulynų, 158 ha juodalksnynų, ąžuolynų 12 ha ir 24 ha kirtaviečių.

Medžių rūšių kaita VĮ Raseinių miškų urėdijoje didelė, padidėjo ąžuolynų, ženkliai eglynų ir juodalksnynų. Truputį sumažėjo pušynų plotų, o didesniais plotais mažėjo beržynų, uosynų drebulynų, ir baltalksnynų. Ši kaita gerai matyti pagal medžių rūšių ploto procentą ir inventorizacijos metus.

2005 metai: 3,8 P 27,9 E 34,6 B 18,5 J 7,1 D 2,4 Ą 3,3 U 2,0 Bt 0,4 Kk

2014 metai: 3,6 P 34,4 E 29,6 B 21,1 J 5,8 D 2,8Ą 0,4 U 1,8 Bt 0,5 Kk

Ryškiausiai medžių rūšių kaita vyksta jaunuolynuose. Analizuota I-III amžiaus klasių jaunuolynų plotų kaita per paskutinįjį dešimtmetį (1.68. lentelė).

III IR IV MIŠKŲ GRUPIŲ JAUNUOLYNŲ PLOTŲ KAITA PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS

1.68. lentelė

Medynai	2005 m. miškotvarka				2014 m. miškotvarka				Ploto (ha) pokytis per vykmetį			
	I a. klasė	II a. klasė	III a. klasė	iš viso	II a. klasė	III a. klasė	IV a. klasė	iš viso	II a. klasė	III a. klasė	IV a. klasė	iš viso
P	50,3	1,2	0,9	52,4	38,6	1,2	0,9	40,7	-11,7	-	-	-11,7
E	1280,8	335,4	363,0	1979,2	1305,1	535	395	2235,1	24,3	199,6	32	255,9
Ą	33,2	5,6	1	39,8	30,9	4	1	35,9	-2,3	-1,6	-	-3,9
U	4,4	5,0	7,7	17,1	0,8	0,6	4,3	5,7	-3,6	-4,4	-3,4	-11,4
B	1088,5	880,1	299,6	2268,2	951,5	822,4	258,5	2032,4	-137	-57,7	-41,1	-235,8
J	608,2	314,4	517,5	1440,1	642,4	322,9	514,3	1479,6	34,2	8,5	-3,2	39,5
D,T	153,1	184,1	88,3	425,5	108,7	159,3	91,5	359,5	-44,4	-24,8	3,2	-66
Bt	40,0	80,3	115,9	236,2	40,2	76,3	82,1	198,6	0,2	-4	-33,8	-37,6
Kit.m.r	1,6	0,6	3,8	6,0	1,6	3,2	4,1	8,9	-	2,6	0,3	2,9
Iš viso	3260,1	1806,7	1397,7	6464,5	3119,8	1924,9	1351,7	6396,4	-140,3	118,2	-46	-68,1

Didžiausi jaunuolynų (II-IV amžiaus klasės medynuose) plotų pokyčiai įvyko eglynuose ir beržynuose (1.69. lentelė). Pušų jaunuolynų plotas III –IV a. k. nesikeitė, keitėsi tik II a. k. sumažėjo apie 11 ha, 10 ha tapo eglės medynais, o kitas plotas pušynų liko I –oje a. k. Eglynų plotai didėjo visose amžiaus klasėse, labiausiai kito III–os amžiaus klasės medynuose, jų padidėjo 200 ha. II-oje amžiaus klasėje iš buvusių pušynų 10 ha tapo eglynais ir po jaunuolynų priežiūros iš minštųjų lapuočių jaunuolynų 14 ha tapo eglynais. Eglynų III-oje amžiaus klasėje padidėjo dėl vabai intensyvių ugdymo kirtimų lapuočių medynuose eglė ėmė vyrauti buvusiuose beržo, juodalksnio, drebulės, uosio ir baltalksnio medynuose. IV-oje amžiaus klasėje 32 ha eglės medynų padidėjo dėl tų pačių priežasčių kaip ir jaunesnėse amžiaus klasėse. Ąžuolynų II-os ir III-os amžiaus klasėse sumažėjo po 2,3 ha ir1,6 ha. Tokius pokyčius lėmė spartus lapuočių ir eglės augimas dėl ko vyraujančiomis rūšimis tapo kitos rūšys. Sekančioje amžiaus klasėje ąžuolynų plotas liko tas pat. Uosynų mažėjo visose amžiaus klasėse, tai įtakojo uosynų šaknų ligos. Ir beržynuose visose amžiaus klasėse plotas mažėjo. Tokiam beržynų plotų mažėjimui didelę įtaką turėjo ugdymo kirtimai, po kurių iš buvusių beržynų tapo eglynais, o šlapesnėse augavietėse vyrauti pradėjo juodalksniai, net 4,0 ha buvusių beržynų buvo išugdyti į ąžuolo jaunuolynus. Daugiausiai beržynų sumažėjo II-oje amžiaus klasėje, šioje amžiaus klasėje ugdant beržynus dalis medynų liko I pirmoje amžiaus klasėje. Juodalksnynų padidėjo 34 ha II-oje amžiaus klasėje, o III –oje amžiaus klasėje apie 9 ha. O IV-oje amžiaus klasėje juodalksnynų sumažėjo 3 ha, kadangi iš III-ios amžiaus klasės neperėjo į IV-tą amžiaus klasę. Drebulynų II-oje amžiaus klasėje sumažėjo 44 ha, nes ugdant, drebulynus pakeitė eglynai, juodalksnynai ir beržynai. Dėl tokių pačių priežasčių drebulynų

sumažėjo ir III-oje amžiaus klasėje 25 ha. Dėl labai intensyvaus drebulės augimo ir uosio iškirtimo sanitariniais kirtimais IV-oje amžiaus klasėje 3 ha padidėjo drebulynų Baltalksnynuose plotas sumažėjo III-IV amžiaus klasėje, kadangi buvo vykdomi intensyvus kirtimai. Neigiama rūšių kaita daugiausia pasireiškia I-II a. klasės medynuose.

I AMŽIAUS KLASĖS JAUNUOLYNŲ VYRAUJANČIŲ MEDŽIŲ RŪŠIŲ PLOTAS (III+IV GRUPĖS)

1.69. lentelė

Metai	Plotas, ha	Medžių rūšių plotai, ha								
		P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos
2005	3401	66	1461	41	6	1107	527	169	24	-
2014	2545	17	1307	80	-	228	875	19	10	9

Jaunuolynų (pirmos amžiaus klasės medynų) 2014 m. inventorizuota 7856 ha mažiau negu 2005 m. (1.70 lentelė). Jaunuolynų sumažėjo pirmiausiai, dėl per paskutinius kelis metus labai padidėjusių neplynų atvejinių ir sanitarinių kirtimų apimčių. Po šių kirtimų medynų amžius būna vyresnis negu III ar IV amžiaus klasė. Senos miškų inventorizacijos (1990 m.) medžiagoje plynų kirtimų buvo vykdyta 245 ha daugiau negu 2005 metų miškotvarkoje, todėl dalis šio ploto tapo I – os amžiaus klasės medynais 2005 metų miškotvarkos duomenyse. Be to 1991–2004 m buvo želdinta 3187 ha, vidutiniškai 228 ha per metus, savaime atžėlė 81 ha (viso 309 ha). O per paskutinį vykmetį vidutiniškai per metus buvo želdinta 192 ha ir atžėlė 77 ha (viso 269 ha) miškų.

Pušynų pirmos klasės ir eglynų sumažėjo ženkliai, atitinkamai 49 ha (74 %) ir 154 ha.(10.5 %) Šį sumažėjimą lėmė prieš tai paminėtos priežastys ir tai kad pasikeitė miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai, dėl ko beržas ir juodalksnis tapo tiksline medžių rūšimi dalyje augaviečių kuriose anksčiau buvo želdomos spygliuočių medžių rūšys, be to plynumos anksčiau buvo želdomos spygliuočiais, dabar jų ne maža dalis paliekamos savaiminiam žėlimui. Pušies ir eglės jaunuolynų ploto sumažėjimą lėmė tai, kad padidėjo neplynų kirtimų apimtys antrame vykmečio penkmetyje, iškirstas tik pirmas atvejis. O beržynų, drebulynų ir baltalksnynų sumažėjimą lėmė ąžuolo, juodalksnio želdinių veisimas jiems tinkamiausiose augavietėse, ko pasėkoje didėjo ąžuolo ir juodalksnio jaunuolynų plotai.

Beržynų plotai sumažėjo 879 ha, drebulynų plotai sumažėjo 150 ha, baltalksnynų – 14 ha. Kadangi derlingose augavietėse buvo atkuriamas ąžuolas, o šlapiose – juodalksnis. Todėl ąžuolynų pirmos amžiaus klasės padidėjo (39 ha), juodalksnynų padidėjo net 348 ha. Uosynų visai neliko dėl šaknų ligų po kurių buvę uosynai atsikuria kitomis medžių rūšimis. Drebulynų ir baltalksnynų jaunuolynų sumažėjimui didžiausios įtakos turėjo sėkminga jaunuolynų priežiūra ir ugdymo kirtimai.

Dar vaizdžiau matosi medynų plotų kaita pagal amžiaus klases 27 pav. – 31 pav. ir 13-ame priede. I amžiaus klasės pušynų plotas mažėja, kadangi mažiau vykdoma plynų kirtimų ir iškirstose plynose kirtavietėse didesni plotai paliekama savaiminiam žėlimui. Tačiau II a. klasių pušynų plotas pastebimai didėja, tai lėmė sėkmingi jaunuolynų ugdymo kirtimai. o sekančiose a. klasės pušynuose plotų pokyčiai labai maži. Nuo V-VII a. klasės pušynų plotas vėl yra ženkliai sumažėjas palyginus su praėjusia miškotvarka.Tam įtakos turėjo patikslintas medynų amžius ir vyraujančios rūšies pasikeitimas, dėl spartesnio lapiučių tūrio prieaugio ir sanitarinių kirtimų. Einamieji ir rinktiniai kirtimai lėmė pušynų ploto padidėjimą VIII-IX amžiaus klasėse. Jų dėka pušys tapo vyraujančios buvusiuose lapuotynuose. X-os amžiaus klasės plotas vėl mažėja. Nuo XI iki XV amžiaus klasės plotai pušynų didesni lyginant su praėjusia miškotvarka (išskyrus XIII a. k.). Tai įvyko dėl sumažėjusių plynų kirtimų apimties. Žiūrint į pušynų plotų kaitą matosi, kad ateityje turi didėti pagrindinių kirtimų apimtis pušynuose.

Eglynų I-amžiaus klasėje plotai lyginant su 2004 m. inventorizacija yra mažesni, tai lėmė sumažėjusios eglės želdinių apimtys. O II-IV–oje amžiaus klasėse eglynų didėjo, nes vyko intensyvūs ugdymo kirtimai ir iš minkštųjų lapuočių medynų dalis tapo eglės medynais. Sekančiose penkiose amžiaus klasėse egsės medynų plotai mažėjo, nes vyko eglės medynų sanitariniai kirtimai, o vyresnėse amžiaus klasėse ir plyni kirtimai. IX–XI a. klasės eglynų plotai truputi didėja, o nuo XII a. klasės visai nelieka. kadangi vykdomi pagrindiniai.

Ąžuolynų plotai nuo I ir II amžiaus klasės didėjo, kadangi buvo daug ąžuolynų atkuriama ir vykdomi intensyvūs ugdomieji kirtimai. Nuo III iki VI amžiaus klasės ąžuolynų plotai sumažėjo, nes dėl daug didesnio minkštųjų lapuočių ir eglės tūrio prieaugio, ąžuolynuose vyrauti pradėjo kitos medžių rūšys. O VIII–X amžiaus klasėse ąžuolynų plotai vėl didėja tai įtakoja intensyvūs einamieji ir neplyni kirtimai. Vyresnėse amžiaus klasėse ąžuolynų plotai mažėja, išskyrus XIV amžiaus klasę. Šiuos pokyčius lėmė sanitariniai ir pagrindiniai kirtimai.

Beržynų plotas I a. klasėse sumažėjo, sėkmingai miškų urėdijai atliekant jaunuolynų priežiūros ir ugdymo kirtimus, bei atkuriant buvusius beržynus ąžuolu ir juodalksniu. II–VI a. klasėje beržynų padidėjo, tai lėmė beržo medynų tūrio spartus augimas ir po vėjavartų, bei eglės sanitarinių kirtimų pradėjo vyrauti beržas. O V ir VI a. klasės beržynų plotas vėl sumažėja, nes vykdyti intensyvus einamieji kirtimai. VII-X a. klasės beržynų padidėjo, nes dėl eglės, uosio ir ąžuolo sanitarinių kirtimų šiuse medynuose pradėjo vyrauti beržynai.

Juodalksnynų plotas padidėjo I ir II a. klasėse, sekančioje klasėje sumažėjo, IV a. klasės juodalksnynų plotai padidėja, priežastys medynų pokyčių panašios kaip ir beržynų. Nuo V–VIII a. klasės juodalksnynai tik mažėjo, vyresniuose juodalksnynuose plotai didėja palyginus su praėjusia miškotvarka, nes dėl sanitarinių kirtimų dalis eglynų tapo juodalksnynais.

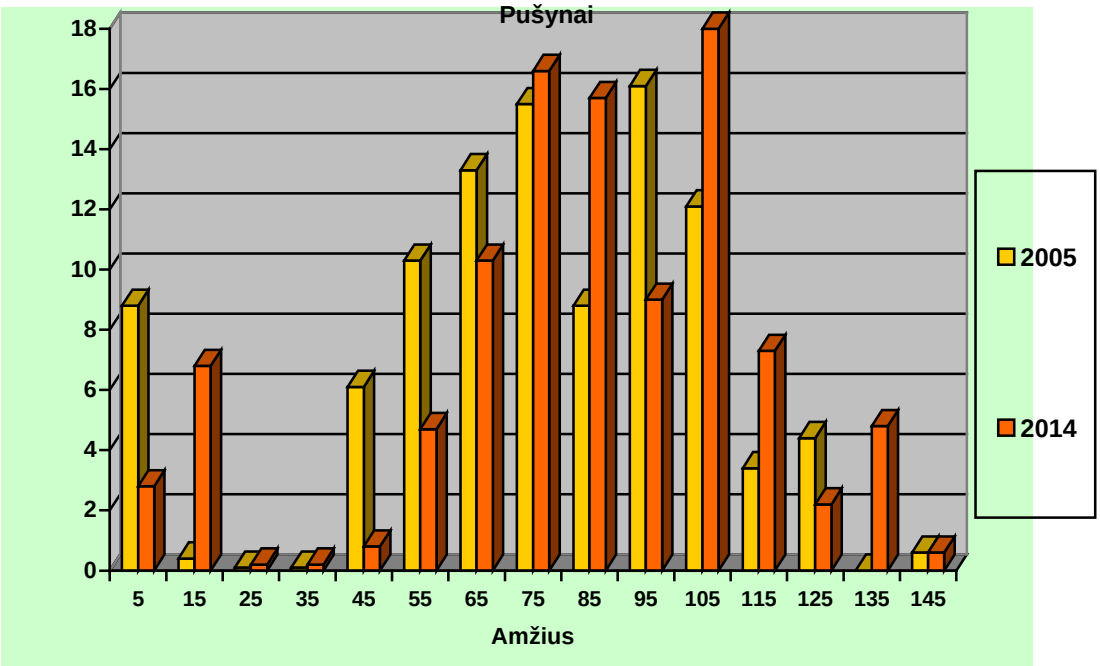

27 pav. Medynų plotų kaita pagal 2005 ir 2014 m. miškotvarką

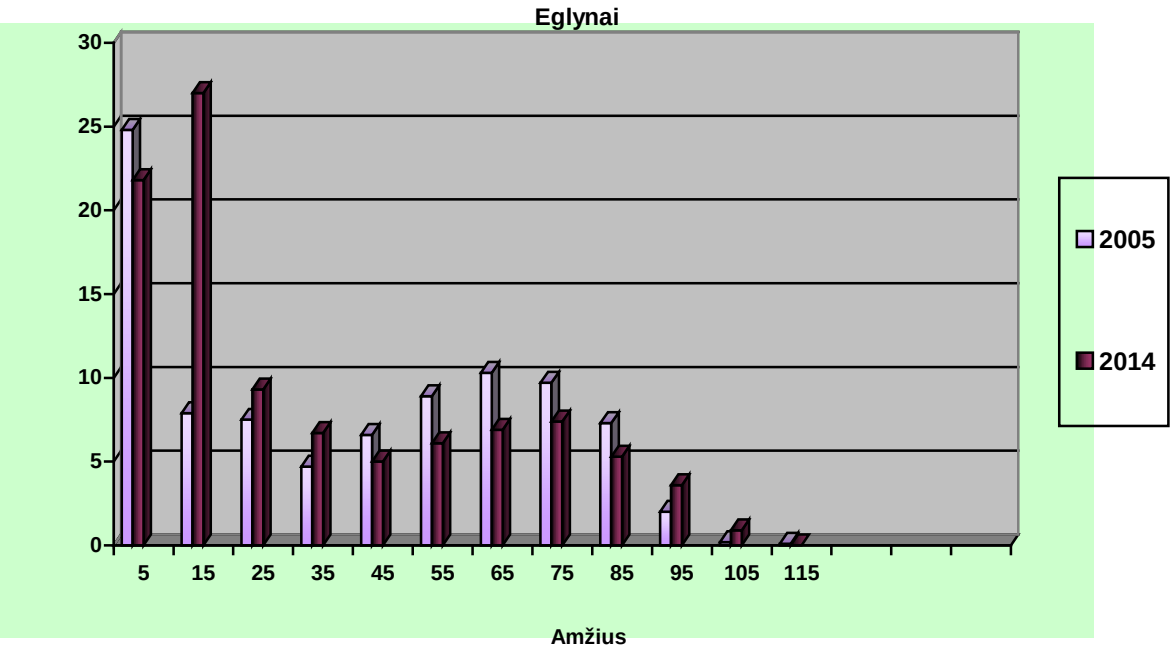

28 pav. Medynų plotų kaita pagal 2005 ir 2014 m. miškotvarką

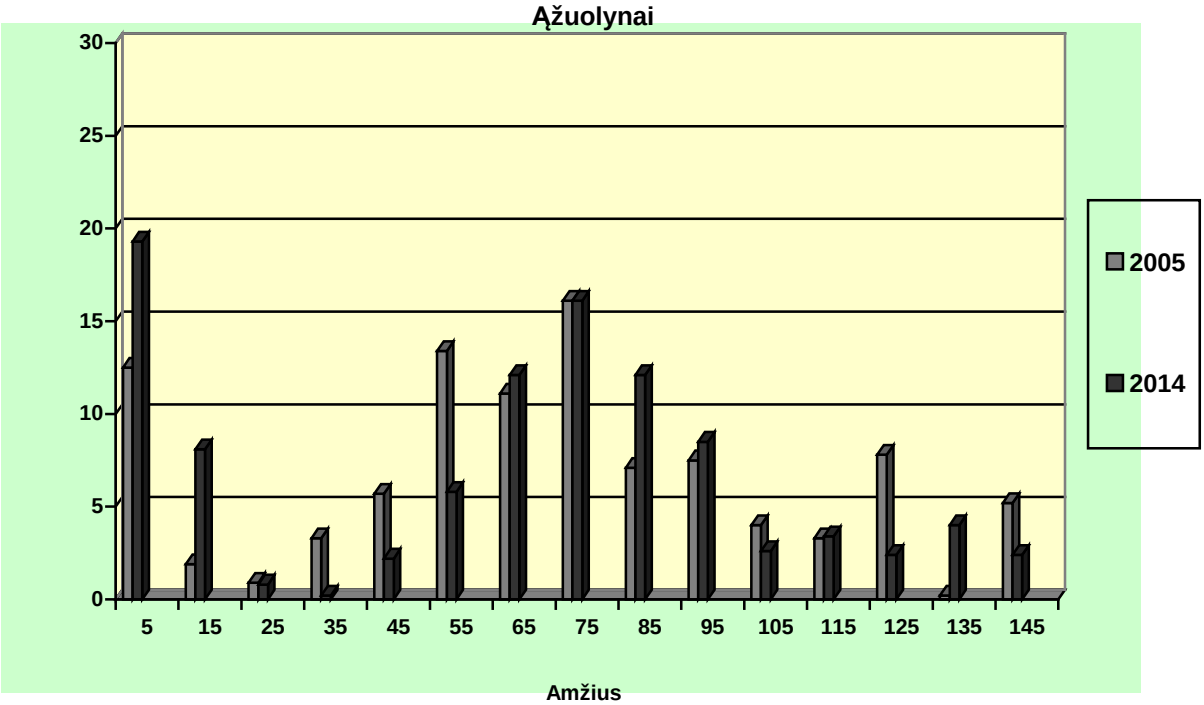

29 pav. Medynų plotų kaita pagal 2005 ir 2014 m. miškotvarką

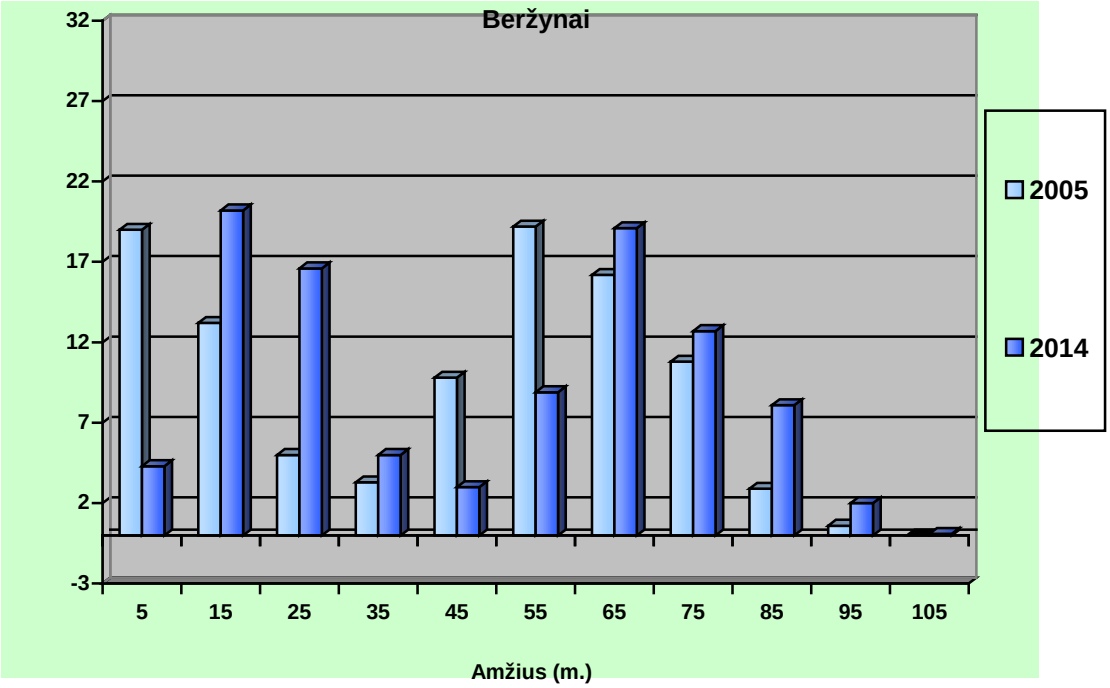

30 pav. Medynų plotų kaita pagal 2005 ir 2014 m. miškotvarką

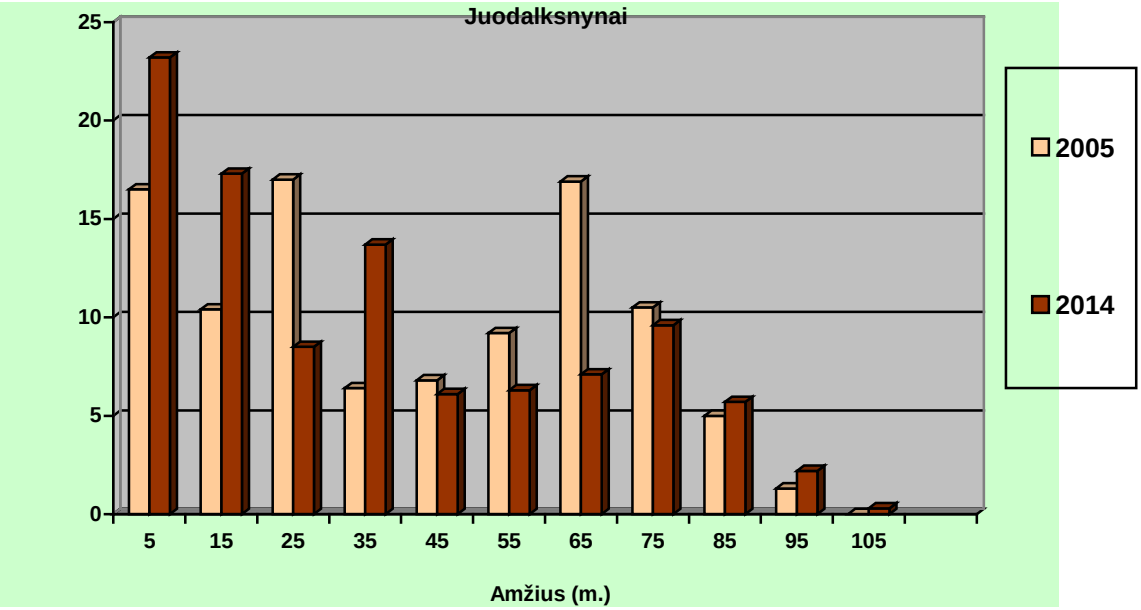

31 pav. Medynų plotų kaita pagal 2005 ir 2014 m. miškotvarką

Kinta ne tik miško plotų pasiskirstymas pagal vyraujančias medžių rūšis, bet ir medžių tūris pagal vyraujančias medžių rūšis. Per vykmetį bendras tūris VĮ Raseinių miškų urėdijoje padidėjo 22.8 % lyginant su praėjusia miškotvarka. Pušynų medienos tūris padidėjo 14,9 %, ąžuolynų – 18,7 %, eglynų tūris padidėjo 30,9 %, beržynų – 16,2 %, juodalksnynų – 32,7 %, baltalksnynų – 44,3 % ir drebulynų – 67,6 %. Uosynų tūris sumažėjo net 92,1 %, dėl sanitariniais kirtimais iškirstų pažeistų uosynų.

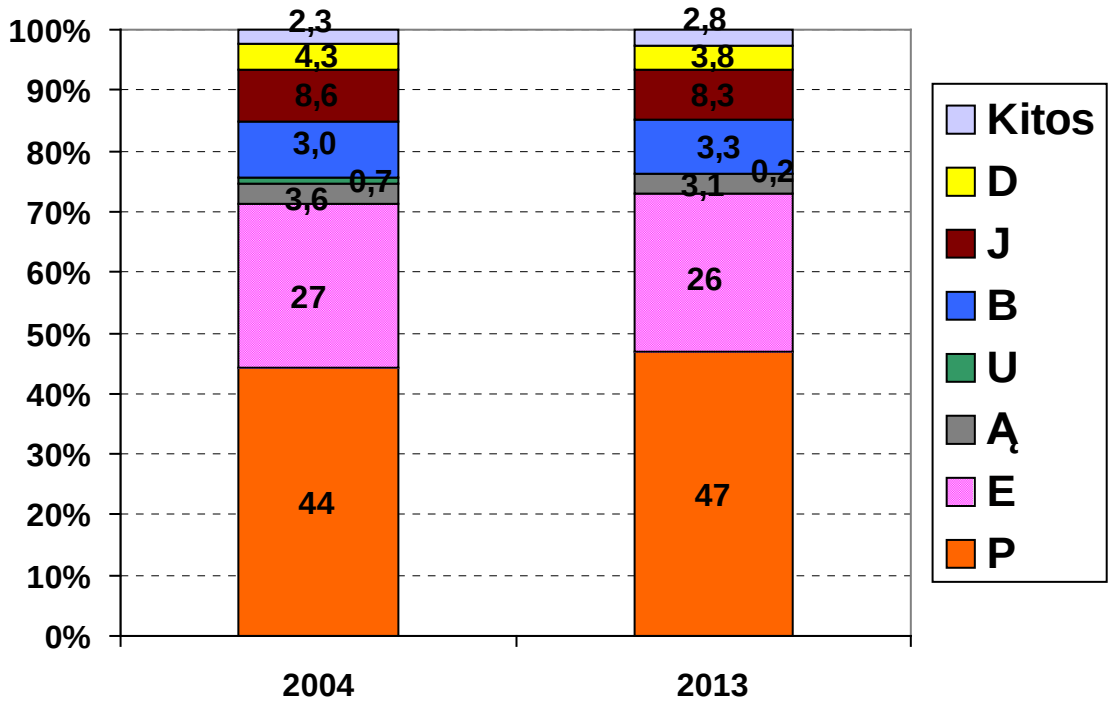

32 pav. Medienos tūrio (%) kaita pagal vyraujančias medžių rūšis 2005– 2014 metais

BRANDŽIŲ IR PERBRENDUSIŲ MEDYNŲ PLOTŲ KAITA

Labai svarbus ūkiniu, miško naudojimo požiūriu, yra III-IV miškų grupės brandžių medynų plotas. Analizei 1.70. lentelėje pateikta pribręstančių, brandžių ir perbrendusių medynų plotai pagal dviejų inventorizacijų duomenis ir tarp inventorizaciniu laikotarpiu iškirstas minėtų medynų plotas.

Analizuojant brandžių ir perbrendusių medynų plotų kaitą visi brandūs eksploatacinio fondo medynai buvos suskirstyti į 3 grupes:(1.70. lentelė)

pirmo penkmečio, pradedant kirtimo amžiumi, medynai, kurie tik ką tampa brandžiais;

pirmų dviejų dešimtmečių minkštųjų lapuočių ir trijų dešimtmečių visų kitų medžių rūšių be pirmojo penkmečio medynai, kurie jau buvo brandūs;

perbrendę medynai, t. y. dvidešimt metų vyresni nei kirtimų amžiaus minkštųjų lapuočių ir trisdešimt metų vyresni kitų medžių rūšių medynai.

BRANDŽIŲ MEDYNŲ PLOTŲ KAITA
(III ir IV miškų grupių eksploatacinis fondas)

1.70. lentelė

Medžių rūšis	Plotas, ha/%, buvusios miškotvarkos				Iškirstas plotas plynai ir paskutiniu atveju ha/%,				Plotas, ha/%, paskutinių miškotvarkos m.				Likę nuo praeitos miškotvarkos brandūs medynai
	Brandūs I-o penkmečio	Brandūs II-IV-o penkmečio (VI br. gr.)	Perbrendę	Iš viso	Brandūs I-o penkmečio	Brandūs II-IV-o penkmečio (VI br. gr.)	Perbrendę	Iš viso	Brandūs I-o penkmečio	Brandūs II-IV (VI) penkmečio	Perbrendę	Iš viso	
P	65,6	62,2	2,6	130,4	8	13,2	-	21,2	17,4	47,9	2,6	67,9	109,2
%	50,3	47,7	2,0	100	37,7	62,3	-	100	25,6	70,5	3,9	100	
E	447,3	716,6	25,2	1189,1	103,2	294,7	2,6	400,5	173,9	535,7	14	723,6	788,6
%	37,6	60,3	2,1	100	25,8	73,6	0,6	100	24,0	74,0	2,0	100	
Ą	4,8	25,6	3,8	34,2	2,4	4,2	2,4	9	-	0,4	10,3	10,7	25,2
%	14,0	74,9	11,1	100	26,7	46,7	26,6	100	-	3,7	96,3	100	
U	41,2	46	9,6	96,8	19,5	8,1	-	27,6	1,1	1,1	-	2,2	69,2
%	42,6	47,5	9,9	100	70,7	29,3	-	100	50,0	50,0	-	100	
B	1027	1432,1	171,7	2630,8	231,9	599,9	91,8	923,6	449,6	921,7	345,9	1717,2	1707,2
%	39,0	54,4	6,6	100	25,1	65,0	9,9	100	26,2	53,7	20,1	100	
J	283,2	740,2	168,5	1191,9	71,6	367,8	99,9	539,3	93	448,1	215,9	757	652,6
%	23,8	62,1	14,1	100	13,3	68,2	18,5	100	12,3	59,2	28,5	100	
D	35,8	239,7	172,9	449,4	21,2	134,1	116,4	271,7	21,8	103	304,2	429	177,7
%	8,0	53,3	38,7	100	7,8	49,4	42,8	100	5,1	24,0	70,9	100	
Bt	98,7	21,4	3,6	123,7	40,4	17,7	2,9	61	35,5	45,8	9,3	90,6	62,7
%	79,8	17,3	2,9	100	66,2	29,0	4,8	100	39,2	50,6	10,2	100	
Kitos	3,5	1,9	-	5,4	-	-	-	-	5,1	2,5	2,6	10,2	5,4
%	64,8	35,2	-	100	-	-	-	-	50,0	24,5	25,5	100	
Iš viso	2007,1	3285,7	558,9	5851,7	498,2	1439,7	316	2253,9	797,4	2106,2	904,8	3808,4	3597,8
%	34,3	56,2	9,5	100	22,1	63,9	14,0	100	20,9	55,3	23,8	100	

Bendras eksploatacinis brandžių medynų fondas 2005-2014 m. laikotarpyje padidėjo 211 ha. Pakito eksploatacinio fondo brandžių medynų ploto pasiskirstymas pagal amžių. I-o penkmečio brandžių medynų plotas sumažėjo 712 ha, II-IV-o penkmečių padidėjo 260 ha, o perbrendusių medynų plotas padidėjo 662 ha. Didžiausia dalį tarpe kertamų medynų sudaro 55,3 % II-IV-o penkmečių brandūs medynai, perbrendę medynai – 23,8 % ir I – o penkmečio medynai sudaro 20,9 %. Perbrendusių medynų per vykmetį iškirsta 316 ha. Daugiau kaip pusę iškirstų perbrendusių medynų sudarė vykmečio pradžioje buvę perbrendę medynai, kitą dalį, vykmečio bėgyje tapę perbrendusiais medynai. Perbrendusių medynų daugėjo dėl kelių priežasčių: dalyje buvusių perbrendusių medynų buvo vykdytas I-mas atvejinių kirtimų atvejis, todėl kai kurie jų ir liko perbrendusiais, kita dalis perbrendusių medynų nebuvo iškirsta kadangi tapo ne eksploatacinio fondo medynais, (kertinėmis miško buveinėmis; natūraliai medynų augimo raidai paliktais medynais) bei po uosynų sanitarinių kirtimų didelė dalis šių medynų tapo perbrendusiais drebulynais, baltalksnynais ir beržynais.

Neigiamai reikia vertinti tai, kad apie 22 % pagrindiniais kirtimais iškirstų medynų ploto sudaro tik ką pasiekę kirtimo amžių I-o penkmečio amžiaus grupės brandūs medynai. Ypatingai atkreiptinas dėmesys į pušynus, kuriuose I-o penkmečio amžiaus grupės brandūs iškirsti medynai sudaro 37,7 % brandžių medynų ploto, ąžuolynus, kuriuose I-o penkmečio amžiaus grupės brandūs iškirsti medynai sudaro 26,7 %, šie medynai gali būti labiau tausojami.

Dabar miškotvarkos inventorizuota 905 ha perbrendusių medynų, 346 ha didesnis plotas negu buvusioje miškotvarkoje. Pagal vyraujančias medžių rūšis perbrendusių medynų padidėjo beveik visų rūšių medynų. Labiausiai didėjo 174 ha beržynų, drebulynų – 131 ha ir juodalksnynų – 47 ha. Sumažėjo tik perbrendusių eglynų (11 ha) ir uosynų (10 ha). Sudėtingiausiai bus iškirsti perbrendusius drebulynus, kurių yra 33,6 % visų perbrendusių medynų ploto ir beržynų (38,2 %), bei juodalksnynų (23,9 %) medynus.

Daugumą kirtimų reikėtų projektuoti pirmiausiai brandesniuose ir perbrendusiuose medynuose tokiu būdu galima pristabdyti perbrendusių medynų kaupimąsi. Vadovaujantis naujomis miško kirtimų taisyklių nuostatomis, dėl šliejimo, biržių ploto ir biržių pločio reikalavimų projektuojant kirsti vien tik perbrendusius medynus, vykmečio pabaigoje tokių medynų turėtų gerokai sumažėti.

Iškirstų biržių atkūrimas ir naujų plotų apželdymas davė gerus rezultatus. Per vykmetį 2014 m. valstybinės reikšmės miškuose įveista 1925,1 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai užima 75,6 %, patenkinami – 23,9 %, blogi – tik 0,4%. Žuvę želdiniai 0,1 % ir jie pakartotinai atkurti. Želdintos rūšys vyrauja 98,2 % plote. Sklypų, kuriuose vyrautų atžėlusios lapuočių rūšys yra tik 0,9 %. Po laja likusių želdinių yra 0,5 % ir polajinių želdinių tik 5,2 ha. Tai rodo, kad VĮ Raseinių miškų urėdija pakankamai gerai atlieka želdinių priežiūros darbus. Sklypuose kur vyrauja savaiminės medžių rūšys yra visos galimybės ugdymo kirtimais pagerinti jaunuolynų rūšinę sudėtį.

Paskutinio vykmečio (2005-2014 m.) žėlinių įvertinimas: plynose kirtavietėse, paliktose želti vyrauja atžėlimas juodalksniais 69,6 %, beržais 21,4 %, drebulėmis 2,3 %, spygliuočiais 5,9 % (1.49. lentelė). Jaunuolynų charakteristika pateikta girininkijų miško žėlinių žinialapiuose. Žėlinių iki 10 metų yra 590 ha, iš jų 139,5 ha mišrus atkūrimas (žėliniuose yra želdintų rūšių). Drebulės žėlinių yra tik 11,9 ha iš jų 1,0 ha yra gryni, o 10,9 ha – mišrūs. Beržo ir juodalksnio atžėlę jaunuolynai (553,4 ha) sudaro 93,8 % žėlinių ploto, beveik 20 % mišrūs, su egle ir ąžuolu, ugdymo kirtimais galima formuoti geresnės rūšinės sudėtis ir tikslinius medynus. Spygliuočiais atžėlę medynai sudaro 19,9 ha ploto. Pagal 2005 m. miškotvarkos projektą atžėlusiame plote (1130 ha) žėlinių rūšinė struktūra buvo panaši: vyravo atžėlimas beržais, juodalksniais (78 %), drebulėmis, baltalksniais (8 %), spygliuočiais (10 %) ir 18 ha kietaisiais lapuočiais . Atžėlimas spygliuočiais tai daugiau likęs po kirtimo pomiškis (didesnis medelių amžius).

Jaunuolynų ugdymas kartotas 17,3 %, retinimų 3,1 %, einamųjų kirtimų 1,7 % plote. Kirtimų kokybė yra gera, nepatenkinamai įvertintų tik 1,1 %. Tai rodo ir nemažas tikslinių medžių rūšių kiekis išugdytuose jaunuolynuose ir retinimuose. Pagal 2005 m. projektą nepatenkinamai buvo įvertinta 5 % ugdymo kirtimų, o pagal ugdymo kirtimų rūšis: jaunuolynų ugdymas – 5 %, retinimas – 3 %, einamieji – 7 %. Apimtys ugdomųjų kirtimų sumažėjo 6,8 % lyginant su praeito vykmečio atliktais kirtimais.

MEDIENOS TŪRIO PRIEAUGIS IR JO BALANSAS

Pagal Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos (2010) punktą 38.4.2 tapačioms teritorijoms atskirai I-II ir III-IV grupės miškams sudaromas medienos prieaugio balansas, nustatant iškirstą pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais medienos tūrį, sukauptą ateities naudojimui, taip pat prarastą miško auginimo metu t. y. savaime iškritusių ir nepanaudotų medžių tūrį. Pagal sudarytą prieaugio balansą įvertinama praeities ir dabartinės miškų inventorizacijos kokybė, išnagrinėjamos projektuotų ūkinių priemonių nevykdymo arba netinkamo vykdymo pasekmės.

Klasikinė tūrio prieaugio balanso formulė yra

$$Z_m = \Delta_m + M_k + M_o$$

Z_m – bendras prieaugis, m^3/ha
Δ_m – prieaugio kaupimas (tūrio pokytis)
M_k – tūris iškertamas pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais
M_o – natūraliai iškrentanti dalis

Sunkiau įvertinti tūrio atkritimą. Sunykusių, nepanaudotų kirtimais medžių tūris sudaro miško auginimo nuostolius.

Nacionalinės inventorizacijos metu (nuo 1998 m.) sukaupta daug duomenų apie prieaugius, iškertamus medienos kiekius, atkrentantį medžių tūrį (panaudotą, nepanaudotą, sunykusį). Duomenys pateikiami šalies mastu ir pagal apskritis (pagal miškų urėdijas nepakanka tikslumo).

BENDROJO MEDŽIŲ TŪRIO PRIEAUGIO BALANSAS VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE (pagal NMI 1998-2008 m. duomenis)

1.71. lentelė

Tūrio prieaugis ir jo sudėtinės dalys	Tūrio prieaugis, m^3/ha	%
Bendras prieaugis	7,3	100
tūrio pokytis	1,1	15
iškirstas tūris	4,6	63
- iš jo pagrindiniais kirtimais	2,8	38
žuvusių medžių tūris	1,6	22
- iš jo sunaudotas kirtimais	0,3	4
- sunykusi	0,8	11
- nepanaudota	0,5	7

Didžiausia tūrio prieaugio dalis kaupiama pušynuose (45%). Tai susiję su nepakankamu brandžių pušynų kiekiu ir ribotu pagrindiniu naudojimu juose. Šis kaupimas užtikrino pušynų vidutinio tūrio didėjimą. Daugiau nei priauga kasmet buvo kertama drebulynuose (25% daugiau), tai susiję su brandžių ir perbrendusių medynų vyravimu, taip pat daugiau kirsta nei priauga eglynuose (13%) ir uosynuose (67%), dėl žinomų priežasčių. Intensyviai mediena kaupiama

baltalksnynuose (25%), medienos naudojimas juose tesudaro tik 40% metinio tūrio prieaugio. Žuvusių medžių tūrio dalis baltalksnynuose artėja prie iškirstos prieaugio dalies. Tai ryškus baltalksnynų degradacijos požymis.

Sukauptas didžiulis brandžios medienos kiekis valstybinės reikšmės miškuose leidžia naudoti 75-80 % ir daugiau bendrojo prieaugio.

Valstybinės reikšmės miškuose per 5 metus dėl savaiminio medžių atkritimo žuvo vidutiniškai 8,6 m^3/ha medžių arba 1,66 m^3 kasmet, iš jų iškirsta apie 27%, sunyko 40% ir sukaupta 33%. Didžiausias žuvusių medžių tūris drebulynuose ir baltalksnynuose.

Atliekant panašią prieaugio naudojimo analizę VĮ Raseinių miškų urėdijoje, susiduriama su tokiomis problemomis: miškų urėdijos valdomų miškų plotas per vykmetį kito (medynų plotas 183 ha), pagal atskiras kirtimo rūšis iškirstos medienos tūrio apskaita nevykdoma, pagal miškų grupes apskaita taip pat nevykdoma, kai kurioms kirtimų rūšims fiksuojamas tik iškirstas likvidinis tūris. Plotas priimtas koks buvo 2014 m. inventorizacijos nustatytas. Pagrindiniai kirtimai paskirstyti grupėmis pagal 2005 m. suprojektuotas apimtis, kuriomis miškų urėdija vadovavosi. Likvidinis tūris pervestas į bendrą tūrį pagal priimtą likvidinės medienos kiekį (miškotvarkos darbų instrukcijos 18 priedas). Likvidinės medienos išeiga šalies mastu 72 %, pagrindiniais kirtimais 83 %.

RODIKLIAI PRIEAUGIO BALANSO NUSTATYMUI

1.72. lentelė

Rodikliai	Iš viso	II grupė	III+IV grupė
Bendras medynų plotas, ha	18028,2	2096,5	15931,7
Bendras tūrio prieaugis, m³/ha	7,61	7,67	7,61
Bendras tūrio prieaugis, tūkst.m³	137,19	16,08	121,11
Bendras medienos tūris, tūkst.m³	3805,82	505,37	3300,45
Bendras medynų tūris 1 m³/ha 2005 m.	211	241	207
2014 m.	173	163	173
Tūrio pokytis per 10 metų /per metus	38 / 3,8	78 / 7,8	34 / 3,4
Inventorizuotų sausuolių tūris tūkst.m³	12,22	2,84	9,38
Sausuolių kiekis 1 ha/ m³	0,68	1,35	0,59
Iškirsta per metus 2005-2014 m. bendras/likvid.	101,32 / 79,58		
Pagrindiniai kirtimai per metus, tūkst. m³ bendras/likvid.	65,9 / 54,5		
Iš 1 ha medynų ploto m³ bendro/likvid	3,7 / 3,0		
Ugdomieji kirtimai, tūkst. m³ bendras/likvid.	15,42 / 9,18		
Iš 1 ha medynų ploto, m³ bendras/likvid.	0,86 / 0,51		
Sanitariniai ir kiti kirtimai m³ bendras/likvid.	19,47 / 15,58		
Iš 1 ha medynų ploto, m³ bendras/likvid.	1,1 / 0,86		
Iš viso 1 ha medynų ploto, m³ bendras/likvid.	5,6 / 4,4		

Pagal pateiktus duomenis sudarytas prieaugio naudojimo balansas VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškams.

MEDIENOS PRIEAUGIS IR JO NAUDOJIMAS 2005-2014 M.

1.73. lentelė

Tūrio prieaugio sudėtinės dalys	Tūrio prieaugis m^3 /ha	Praktiškas %	Teorinis tūrio Prieaugis m^3 /ha	Teorinis %
Bendras prieaugis	**7,61**	**100**	**7,61**	**100**
-tūrio pokytis:	**3,8**	**50**	**0,51**	**7**
Sukaupta tūrio dalis augimo eigoje	0,51	7	0,51	7
Tūrio dalis neapskaityta ankstesnėse inventorizacijose	3,29	43	-	-
-iškirstas tūris	**5,6**	**73**	**5,6**	**73**
iš jo pagrindiniais kirtimais	3,7	48	3,63	51
-žuvusių medžių tūris	**1,50**	**20**	**1,50**	**20**
iš jo sunaudotas kirtimais (iškirsta)	(0,4)	-	(0,4)	-
sunykusi	0,65	9	0,65	9
nepanaudota (likę sausuoliai)	0,85	11	0,85	11
Viso:	**10,9**	**143**	**7,61**	**100**

Medynų tūrio prieaugio panaudojimo apskaitai naudotas 2014 m. miškų inventorizacijos metu nustatytas urėdijos, patikėjimo teise, valdomų miškų plotas. Likvidinės medienos tūris perskaičiuotas į stiebų su žieve tūrį pagal šiuo metu galiojančius normatyvus. 2005–2014 m. urėdijos valdomuose miškuose buvo sunaudota 74 % bendrojo metinio tūrio prieaugio (1.73. lentelė). Iš bendro iškirsto medienos kiekio, apie 66 % iškirsta pagrindiniais kirtimais (3,7 m^3/ha stiebų tūrio) kita dalis, tarpiniais miško kirtimais (1,9 m^3/ha stiebų tūrio).Išviso iškirsta 5,6 m^3/ha medienos. Iš priaugančios medienos tūrio žūsta 20 %, iš šio kiekio 43 % medienos sunyksta. Medienos kaupimą ir jo dydį nulemia ne tik tinkamai vykdoma ūkinė veikla, bei racionalus medienos naudojimas VĮ Raseinių miškų urėdijoje. Buvusios miškotvarkos metu, nepakankamai tiksliai nustatyti vidutiniai medynų parametrai (ypač medynų aukštis). Dėl šios priežasties, praėjusioje miškotvarkoje, bendras medynų tūris buvo sumažintas. Padidėjus medynų inventorizacijos tikslumui, bei dėl racionalaus medienos naudojimo, bendras medynų tūrio pokytis 3,8 m^3/ha viršija bendrą medienos prieaugį. Didžiausias medienos tūrio kaupimas vyksta II grupės miškuose (7,8 m^3/ha), kuriuose vykdoma ūkinė veikla, yra neintensyvi. Miškuose kur vykdomi intensyvūs kirtimai, tūrio kaupimas mažėja dėl iškertamo tūrio, III grupės miškuose (2,5 m^3/ha), IV grupės miškuose (3,5 m^3/ha). Šiuos rodiklius nulemia ne tik gera urėdijos vykdoma ūkinė veikla bei racionalus medienos naudojimas, bet ir dabartinės miškotvarkos metu tiksliau nustatytas bendras medynų tūris (didesnis apie 22 %). Padidėjus medynų inventorizacijos tikslumui bei dėl racionalaus medienos naudojimo, bendras medynų tūrio pokytis 3,8 m^3/ha viršija bendrą medienos prieaugį.

Prieaugio balansą paskaičiuoti pagal miškų grupes nebuvo galimybės, kadangi VĮ Raseinių miškų urėdija iškertamą medienos tūrį neišskaidė pagal miškų grupes.

1.4.3. EKONOMINIAI MIŠKO ŪKINĖS VEIKLOS REZULTATAI

EKONOMINIŲ VEIKLOS REZULTATŲ RODIKLIAI

VĮ Raseinių miškų urėdijos pajamos 2014 metais siekė 3510,5 tūkst. eurų. VĮ Raseinių miškų urėdija pagal valstybinių miškų plotą yra mažesnė už šalies valstybinių miško įmonių vidurkį, o vidutinis medienos naudojimas m³/ha yra kiek didesnis už vidutinį naudojimą valstybiniame miško sektoriuje. Didžiausią pajamų dalį 2014 m. sudarė pajamos už pagrindinę produkciją – žaliavinę medieną (90,7 %). VĮ Raseinių miškų urėdijos pajamų struktūroje santykinai mažesnę dalį sudarė pajamos už transporto paslaugas, tuo tarpu pajamos už sėklas, sodmenis ir šalutinę bei antraeilę produkciją sudarė santykinai didesnę dalį, nei visame sektoriuje.

VĮ Raseinių miškų urėdijos išlaidos 2014 metais buvo 3239,2 tūkst. eurų. Pagal išlaidų struktūrą urėdija išsiskyrė santykinai didesne nei kitose miškų urėdijose bendrųjų administracinių išlaidų bei išlaidų pardavimams dalimi bei mažesne išlaidų miško atkūrimui ir įveisimui bei transporto paslaugoms dalimi. Daugumos likusių išlaidų procentinė struktūra yra artima šalies vidurkiui. Didžiausią dalį visose išlaidose 2014 m. sudarė apvaliosios medienos gamybos tiesioginės išlaidos – 32,0 % (visame valstybiniame miškų sektoriuje – 32,7 %), kitos išlaidos – 31,1 %, bei girininkijų personalo išlaidos (13,2 %).

Per nagrinėjamą trejų metų laikotarpį VĮ Raseinių miškų urėdijos pelnas bei santykiniai pelningumo rodikliai keitėsi priklausomai nuo apvaliosios medienos kainų. 2012 m. gautas 310,0 tūkst. eurų bendrasis pelnas prieš apmokestinimą, 2013 m. – 238,1 tūkst. eurų. 2014 m. bendrasis pelnas siekė 271,3 tūkst. eurų, o pajamų pelningumas – 7,7 % ir prilygo vidutiniam sektoriaus pelningumui.

Miško ūkio intensyvumas pagal pajamas, tenkančias vienam hektarui valstybinės reikšmės miškų, didesnis, nei visame sektoriuje. Pagal darbuotojų skaičių, tenkantį 1000 ha, VĮ Raseinių miškų urėdija nesiekia šalies vidutinių rodiklių.

Keičiantis kainoms ir paklausai žaliavinės medienos rinkoje, urėdijos parduodamos medienos vidutinė kaina 2014 metais buvo apie 4 – 5 Eur/m³ didesnė, nei 2012 – 2013 metų laikotarpiu.

VĮ Raseinių miškų urėdijos kirtimo fondo potencialo panaudojimą atspindi santykis tarp žaliavinės medienos pajamų ir iškirstos medienos nenukirsto miško vertės. 2014 m. šis rodiklis siekė 2,29 ir buvo ženkliai didesnis už vidutinį sektoriaus rodiklį (1,94).

VĮ Raseinių miškų urėdijos investicijos į mišką, t.y. miško atkūrimui, priežiūrai ir apsaugai skiriamos lėšos, atspindimos miško ūkinės veiklos išlaidomis, tenkančiomis 1 eurui nenukirsto miško vertės. Šis rodiklis 2014 m. valstybiniame šalies miško sektoriuje siekė 0,81 Eur, o VĮ Raseinių miškų urėdijoje – 0,99 Eur. 2012 – 2013 metų laikotarpiu minėtas rodiklis urėdijoje siekė 0,74 – 0,76 Eur, atitikdamas privalomųjų darbų apimčių reikalavimus.

Bendras darbuotojų skaičius urėdijoje yra mažesnis už daugumos panašaus dydžio urėdijų darbuotojų skaičių. Per 2012 – 2014 metus darbuotojų skaičius įmonėje keitėsi nežymiai. Vidutinis darbo užmokestis 2014 m. buvo didesnis, nei šalies urėdijų vidurkis, visų darbuotojų – 17,7 % o darbininkų – net 37,2 %.

EKONOMINIŲ VEIKLOS REZULTATŲ RODIKLIAI

1.74. lentelė

Rodiklis	Mato vnt.	Metai			Vidutiniai 2014 m. miškų urėdijų rodikliai
		2012	2013	2014	
1. Pajamos, iš viso	tūkst. Eur	3026,2	3109,0	3510,5	3984,6
Iš jų už:					
nenukirstą mišką	tūkst. Eur	77,6	71,7	47,9	x
	%	2,6	2,3	1,4	0,6
žaliavinę medieną	tūkst. Eur	2673,3	2766,0	3184,0	x
	%	88,3	89,0	90,7	90,7
sėklas, sodmenis, šalutinę ir antraeilę produkciją	tūkst. Eur	83,9	112,9	166,6	x
	%	2,8	3,6	4,7	3,4
medžioklės ūkį	tūkst. Eur	13,4	14,0	14,9	x
	%	0,4	0,5	0,4	0,3
transporto paslaugas	tūkst. Eur	76,3	93,5	88,2	x
	%	2,5	3,0	2,5	3,6
kitos pajamos	tūkst. Eur	101,6	50,9	8,9	x
	%	3,4	1,6	0,3	1,4
2. Išlaidos, iš viso	tūkst. Eur	2716,2	2870,9	3239,2	3679,8
Iš jų pagal darbų rūšis sąlyginiam produkcijos vienetui:					
apvaliosios medienos gamybos tiesioginės	Eur/m³	12,0	11,1	12,5	13,2
pardavimams	Eur/m³	1,4	1,6	1,6	1,1
bendrosios administracinės	Eur/ha*	10,0	12,5	12,5	8,7
girininkijų personalo išlaikymui	Eur/ha*	19,5	20,9	21,9	17,9
miško priežiūros personalo išlaikymui	Eur/ha*	3,7	3,9	3,5	3,0
miško želdymui ir žėlimo paramai (1 ha apželdinto ploto)	Eur/ha**	753	898	900	1300
miško sanitarinei apsaugai	Eur/ha*	0,1	0,1	0,1	0,4
miško priešgaisrinei apsaugai	Eur/ha*	0,2	0,2	0,2	1,9
rekreacinių objektų įrengimui	Eur/ha*	1,0	1,0	1,4	1,1

Rodiklis	Mato vnt.	Metai			Vidutiniai 2014 m. miškų urėdijų rodikliai
		2012	2013	2014	
3. Pelningumo rodikliai					
ataskaitinio laikotarpio bendrasis pelnas (nuostolis)	tūkst. Eur	310,0	238,1	271,3	304,9
bendrasis pajamų pelningumas (pelnas/pajamos)	%	10,2	7,7	7,7	7,7
pelningumas 1 darbuotojui	tūkst.Eur /vnt.	5,3	4,1	4,5	3,1
4. Miško ūkio intensyvumo rodikliai					
pajamos 1 ha	Eur/ha	158,6	162,9	183,9	160,6
darbuotojų skaičius 1000 ha	vnt.	3,0	3,0	3,1	3,9
pajamos 1 dirbančiajam	tūkst. Eur	52,2	53,6	58,5	40,7
žaliavinės medienos ir nenukirsto miško pajamos 1 Eur nenukirsto miško vertės	Eur	2,00	1,99	2,29	1,94
miško ūkinės veiklos išlaidos 1 Eur nenukirsto miško vertės	Eur	0,76	0,74	0,99	0,81
6. Socialiniai rodikliai					
vidutinis darbuotojų skaičius	vnt.	58	58	60	98
iš jų darbininkų	vnt.	16	16	18	50
vidutinis darbo užmokestis	Eur/mėn.	788	862	882	749

* – 1 hektarui valstybinės reikšmės miškų ploto.

** – 1 hektarui apželdinto ploto, įskaitant želdinių atkūrimo ir įveisimo išlaidas.

1.4.4. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO VYKDYMO ĮVERTINIMAS

Miškotvarkos projekte pateikta 2005 m. miškotvarkos suprojektuotų ūkinių priemonių apimtis 2005 – 2014 metams, jos įvykdymas, analizė ir įvertinimas. Taip pat panaudoti 1990 m. miškotvarkų duomenys, miškų urėdijos ūkinės veiklos ataskaitos. Valstybinių miškų plotas kito. Todėl už ilgesnį laikotarpį analizei naudoti sąlyginiai dydžiai, daugiau dėmesio skiriant paskutinio vykmečio (2005-2014 m.) duomenų analizei, ją atliekant 19216,7 ha miško žemės plote. Išvados suformuluotos remiantis daugiausia valstybinės reikšmės miškų rodiklių analize, o atskirais atvejais apimant ir visus miškus (miško apsauga, medžioklės ūkis).

Buvo inventorizuota 42040 ha bendro ploto1991 m. iš jų valstybinių 26244 ha, medynų plotas 22280 ha ir miško žemės 24014 ha

Miško plotų kaita. Nuo 1991 metų miškotvarkos iki 2014 m. bendras miškų urėdijos plotas padidėjo apie 1257 ha. Valstybinės reikšmės miškų plotas tapo 19472 ha.(6772 ha mažesnis negu

1991 m.). Sumažėjimą lėmė, virš 2200 ha dirbamos žemės ir vandens telkinių išjungimas iš valstybinės reikšmės miškų ploto ir likęs plotas buvo privatizuotas. Lyginant 2005 m. duomenis su paskutinės miškotvarkos medžiaga, padidėjo valstybinės reikšmės miško žemės plotas 147 ha medynų plotas 183 ha. Tai lėmė, kad dalis pelkių buvo įtaksuota medynais – 48 ha ir apie 21 ha buvusių dirbamų žemių buvo apželdintos mišku ir 82 ha kitų miško žemių tapo medynais.

Miškų rūšinės sudėties kaita. Spygliuočių medynų plotas 2014 m padidėjo 1185 ha, bet pušynų sumažėjo 30 ha, o eglynų padidėjo 1215 ha. Eglynų plotai didėjo dėl plynų kirtaviečių atkūrimo egle, po didesnių apimčių neplynų kirtimų, po kurių dažniausiai susiformuoja eglynai, taip pat atkuriant egle, žemes skirtas miškui įveisti ir sėkmingai vykdant ugdymo kirtimus, po kurių buvusiuose minkštųjų lapuočių medynuose eglė tapo vyraujančia rūšimi. Pušynų plotai sumažėjo dėl didelių apimčių atvejinių kirtimų, po kuriu atsikūrė eglynai ir dalyje jaunuolynų dėl rūšių kaitos vyrauti pradėjo kitų rūšių medynai. Pasikeitus atkūrimo nuostatams padidėjo plotų atkurtų savaiminiu žėlimu, ko pasėkoje padidėjo minkštųjų lapuočių plotai, kurie ankščiau būtų atkuriami spygliuočiais. Ąžuolynų plotai padidėjo – 72 ha dėka kirtaviečių atkurtų ąžuolu. Uosynuose, dėl šaknų ligų ir vykdytų sanitarinių kirtimų vyraujančiomis medžių rūšimis tapo kitos medžių rūšys, todėl uosynų sumažėjo 526 ha. Beržynų plotas sumažėjo 855 ha, dėl juodalksnio savaiminio žėlimo ir želdinimo drėgnose augavietėse didėjo juodalksnynų plotai ir mažėjo beržynų plotai. Vykdant intensyvius ugdymo ir atvejinius kirtimus beržą keitė eglynai. Prieš tai paminėti veiksniai lėmė juodalksnynų padidėjimą 503 ha. Drebulynų ir Baltalksnynų plotas sumažėjo atitinkamai 193 ha ir 26 ha, juos pagrinde pakeitė eglės juodslksnio ir beržo medynai ir dalyje kirtaviečių buvo atkurtas ąžuolas, eglė, o vykdant ugdymo ir atvejinius kirtimus drebulę keitė kitos medžių rūšys. VĮ Raseinių miškų urėdijos miškų rodikliai per praėjusį vykmetį labai pagerėjo.

Visais laikotarpiais miško naudojimas buvo intensyvus. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto faktiškai buvo iškirsta likvidinio tūrio: 1990 – 6,0 m^3.(projektuota 3,7 m^3.) 2005 – 4,6 m^3 (buvo suprojektuota 4,6 m^3) 2014 m. – 4,4 m^3 (projektuota). Neiškertant viso prieaugio, vyksta tolygus medienos tūrio kaupimas, ypač II grupės miškuose. Per vykmetį valstybinės reikšmės miškuose papildomai sukaupta 9,19 tūkst. m^3 medienos.

2005 m. miškotvarka miškų urėdijoje suprojektavo kirtimo apimtis neviršijančias metinį bendrąjį medienos prieaugį (92 %.) iš 1 ha iškertant po 5,6 ktm bendro arba 4,6 ktm likvidinio tūrio (pagrindiniais – 3,3 ktm.). 4 grupės miškuose naudojimas iš 1 ha bendrojo prieaugio naudojimo procentas yra 95 %, 3 grupės miškuose – 98 %, o 2-os grupės miškuose tik 53 %.

Vidutiniškai per metus VĮ Raseinių miškų urėdija pagrindiniais kirtimais kirto 279,6 ha ploto ir 54,4 tūkst. m^3. medienos. Kadangi per vykmetį buvo vykdyta daugiau sanitarinių plynų ir rinktinų kirtimų, negu projektuota, VĮ Raseinių miškų urėdija iškirto panašų plotą pagrindiniais kitimais, bet kirto tūrio mažiau, nes sanitariniais kirtimais kirsti medynai buvo žymiai mažesnio skalsumo ir tūrio, be to buvo kertama ir didesnis plotas neplynais kirtimais, kurių iškertamas tūris yra mažesnis negu plynuose kirtimuose.

Projektuotos metinės ugdomųjų kirtimų apimtys pagal visus kirtimo būdus buvo viršytos: pagal plotą, jaunuolynų ugdymas – 100,9 %, retinimai – 100,6 %, einamieji – 100,3 %, pagal tūrį atitinkamai, 440 %, 114,6 %, 92 %.

Sanitarinių kirtimų apimtys viršytos 130 %. Kitų kirtimų ir papildomo pagrindinio kirtimo projektuota norma išliko beveik tokia pati.

Bendros metinės kirtimų apimtys pagal tūrį įvykdytos 96,9 %.

Esama medynų amžiaus struktūra III – IV miškų grupių medynuose nepalanki tolydiniam medienos naudojimui. Šių grupių miškuose pagal plotą jaunuolynai užima 41,2 % visų medynų

ploto. Pusamžių medynų yra 22,9 %, pribręstančių – 8,6 % ir brandžių bei perbrendusių medynų ploto – 27,3 %, o perbrendusių medynų III ir IV grupių miškuose yra 6,8 % nuo bendro medynų ploto. Iš visų brandžių medynų 23,4 % yra perbrendę. Pušynuose jaunuolynai sudaro 10,7 %, kai eglynuose 64,8 %, beržynų jaunuolynų yra 24,8 %, o juodalksnynų – 40,8 %. Brandžių medynų plotas III ir IV miškų grupių miškuose per vykmetį padidėjo211 ha. (III- 41 ha, IV- 170 ha), pribręstančių medynų plotas III miškų grupės miškuose sumažėjo 53 ha, o IV miškų grupės miškuose pribręstančių medynų sumažėjo 658 ha. Medynų tūriai viename hektare III ir IV miškų grupės miškuose padidėjo, atitinkamai 25 m^3 ir 35 m^3.

Brandžių medynų tūris yra vienas iš svarbesnių miškininkavimo kokybės rodiklių. Brandžių medynų tūriai viename hektare, abiejose miškų grupėse, vidutiniškai padidėjo 13 m^3, labiausiai tūriai padidėjo – J – 74 m^3, E - 50 m^3, B - 37 m^3, D - 74 m^3, o sumažėjo tūriai tik Ą ir U.

Miško atkūrimas. Paskutinio vykmečio (2005-2014 m.) žėlinių įvertinimas: per vykmetį valstybinės reikšmės miškuose įveista 1925,1 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai užima 75,6 %, patenkinami – 23,9 %, blogi – tik 0,4 %. Žuvę želdiniai 0,1 % ir jie pakartotinai atkurti. Želdintos rūšys vyrauja 98,2 % plote. Sklypų, kuriuose vyrautų atžėlusios lapuočių rūšys yra tik 0,9 %. Po laja likusių želdinių yra 0,5 % ir polajinių želdinių tik 5,2 ha. plynose kirtavietėse paliktose želti vyrauja atžėlimas juodalksniais 69,6 %, beržais 21,4 %, drebulėmis 2,3 %, spygliuočiais 5,9 %. (1.49. lentelė). Jaunuolynų charakteristika pateikta girininkijų miško žėlinių žinialapiuose. Žėlinių iki 10 metų yra 590 ha, iš jų 139,5 ha mišrus atkūrimas (žėliniuose yra želdintų rūšių). Drebulės žėlinių yra tik 11,9 ha, iš jų 1,0 ha yra gryni, o 10,9 ha – mišrūs. Beržo ir juodalksnio atžėlę jaunuolynai (553,4 ha) sudaro 93,8 % žėlinių ploto, beveik 20 % jų yra mišrūs, su egle, ąžuolu ir pušimi, juose ugdymo kirtimais galima formuoti geresnės rūšinės sudėtis ir tikslinius medynus. Spygliuočiais atžėlę medynai sudaro 19,9 ha ploto. Pagal 2005 m. miškotvarkos projektą atžėlusiame plote (1130 ha) žėlinių rūšinė struktūra buvo panaši: vyravo atžėlimas beržais, juodalksniais (78 %), drebulėmis, baltalksniais (8 %), spygliuočiais (10 %) ir 18 ha kietaisiais lapuočiais . Atžėlimas spygliuočiais tai daugiau likęs po kirtimo pomiškis (didesnis medelių amžius).

Gerinant poilsiavimo sąlygas miškuose miškų urėdijos pastangomis įrengta per 27 įvairios paskirties rekreacijos objektų (11 poilsiavietės, 11 atokvėpio vietos, 4 pėsčiųjų rekreaciniai takai 1 stovyklavietė.). Objektai visuomenės intensyviai naudojami, todėl dalis susidėvėję, reikalingi priežiūros ir remonto. Geriausiai rekreacinė infrastruktūra išvystyta Viduklės ir Padubysio girininkijose.

VĮ Raseinių Miškų urėdijos teritorijoje visų inventorizuotų miškų pirmos degamumo klasės yra 15 %. valstybinės reikšmės miškuose pavojus kilti gaisrams truputį didesnis – 24 % pirmos degamumo klasės miškų, antros – 16 % ir trečios – 60 %. Per 10 metų miškų urėdijos teritorijoje užfiksuoti 7 gaisro atvejai, iš jų 2 valstybiniuose miškuose. Gaisru apimtas plotas 3,67 ha, iš jo 2,65 ha (72,2 %) privačiuose ir kt. valdytojų miškuose. Vidutinis gaisravietės plotas yra 0,52 ha valstybinės reikšmės miškuose – 0,51 ha. VĮ Raseinių miškų urėdijoje nėra įdiegta gaisrų stebėjimo videosistemos. Priešgaisrinių bokštų nėra.

Sanitarinė būklė VĮ Raseinių miškų urėdijoje gana gera, nors po 2012 m. vėjų, buvo nemažai išversta medynų ir išlaužyta medžių ir susidarė palankios sąlygos atsirasti liemenų kenkėjams, laiku likvidavus vėjavartas bei pradėjusius džiūti eglynus VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2014 m. pabaigoje liko tik 80 ha įvairių faktorių pažeistų medynų. Dėl gaisrų padarytų pažeidimų medynų nežuvo. Didelių ligų židinių ar kenkėjų invazijų 2014 metais praktiškai neliko.

Medžioklės ūkio rodikliai vertinami prieštaringai, ypač už ilgesnį laikotarpį. Didelis elninių tankumas padarė žymią žalą pušų jaunuolynams, eglynams bei antrajam eglių ardui, ko pasekmės jaučiasi dabar (medynai nestabilūs, sumažėjo neplynų kirtimų galimybės). 2015 m. elninių žvėrių

gausa taip pat daug viršija leistiną teritorijos talpą (2,2 karto). Valstybinės reikšmės miškuose elniniai žvėrys nukandžioja pušų, eglių, ūglius. I ir II amžiaus klasių medynų plotas, kuriame šis pažeidimas galimas sudaro 37,7 ha. Daugiausia nukandžiota pušies ir eglės ūglių. Paskutinių metų pažeidimų nenustatyta. Briedžiai ir taurieji elniai žievę laupo dažniausiai III–V amžiaus klasės medynuose (pušynus I-II amžiaus klasės). Daugiausia pažeista eglės medynų 77,6 % nuo pažeidžiamų medynų ploto. Bendras pažeistas plotas valstybinės reikšmės miškuose 158,8 ha. Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose bebrai patvenkė 3,0 ha medynų, žuvę medynai – 4,4 ha. Medienos nuostoliai patvenktuose medynuose 231 m^3.

Kasmetinis sertifikavimo auditas urėdijoje atliktas 2015 m. birželio 18-19 d. Iškelti koregavimo veiksmų reikalavimai (KVR) įvykdyti nustatytu laiku. FSC prekinių ženklų naudojimo licencijos numeris FSC-C019113. Sertifikatas galioja nuo 14 rugsėjo 2014 m. iki 13 rugsėjo 2019 m. Sertifikavimo darbus atliko Danijos bendrovė NEPCon.

Auditoriai miškų urėdijos ūkinę veiklą įvertino teigiamai. Miškų sertifikavimo tikslas – atsakingas miškų ūkio tvarkymas ir garantas, kad ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus (darnaus) miškų ūkio principais, subalansuojant ekonomines, ekologines ir socialines miškų funkcijas. Pagal miškų tvarumo rodiklius miškų urėdijos miškai yra našūs, stabilios būklės, vyrauja savaiminiai, gryni ir mišrūs medynai, gausu biologinės įvairovės elementų.

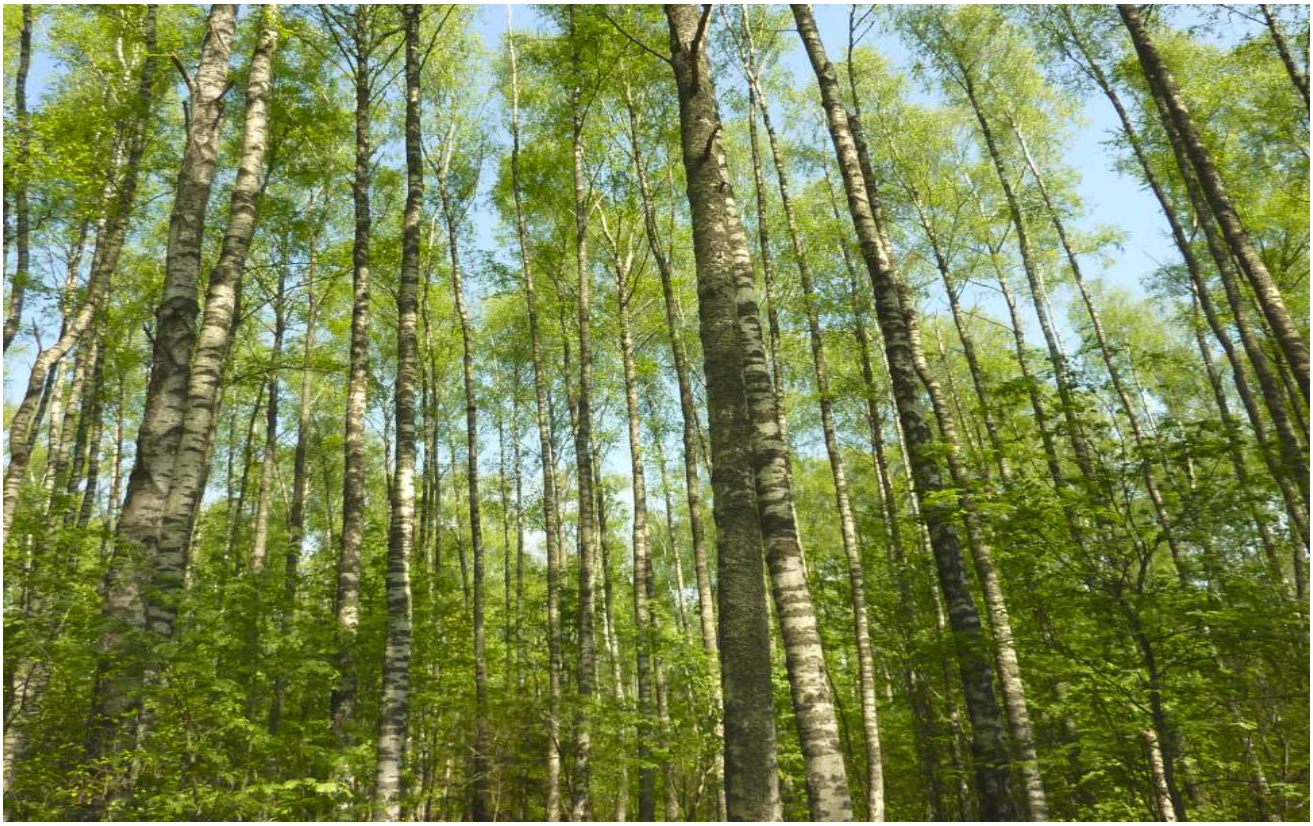

33 pav. VĮ Raseinių miškų urėdijos beržynai.(Nuotrauka A. Masaičio)

2. PROJEKTINĖ DALIS

2.1. PROJEKTAVIMO PAGRINDAS IR UŽDUOTIS

Miškotvarkinio projektavimo pagrindą suteikia inventorizacijos duomenys apie miško sklypus, miškų grupes ir pogrupius, augavietes, praėjusio vykmečio darbų rezultatus, taip pat miškininkystės normatyvai, valstybinės miškų politikos ir bendrosios ūkio plėtros regione reikalavimai, vietinių miškininkų siūlymai.

Ūkinės veiklos projektavimas vykdytas vadovaujantis LR miškų įstatymu, priimtu LR Seimo 1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671, LR Saugomų teritorijų įstatymu priimtu LR Seimo 1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301, LR medžioklės įstatymu priimtu LR Seimo 2002 m. birželio 20 d. Nr. IX-966, LR Vyriausybės patvirtintomis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis priimtomis 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu priimtu LR seimo 1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733, bei Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėmis priimtomis LR Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500. Kitais LR aplinkos ministro patvirtintais, ūkinę veiklą reglamentuojančiais dokumentais: Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos patvirtinimo“, Miško kirtimų taisyklėmis patvirtintomis 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79, ,, Dėl miško kirtimo taisyklių patvirtinimo “, Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais patvirtintais 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199, Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis patvirtintomis 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 ir Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programa, priimta LR Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569, bei kitais dokumentais ir normatyvais.

Miškotvarkos projektiniai sprendiniai įgalina vykdyti įvairios trukmės miško ūkinės veiklos planavimą: trumpalaikį (iki 5 metų), vidutinės trukmės (10 metų) bei ilgalaikį (20-30 metų).

Trumpalaikiam (5 metai) arba operatyviam planavimui (1-2 metai) naudojami ūkinių darbų žinialapiai, darbų eiliškumas, biržių kirtimo metai, nepertraukiamos miškų apskaitos duomenys.

Vidutinės trukmės planavimui – visi miškotvarkos sprendiniai projekto galiojimo laikotarpyje (10 metų), bei numatomi priimti sprendiniai (pagrindinių kirtimų norma, biržių išdėstymas antram penkmečiui), kiti galimi pakeitimai atlikus valstybinę projekto priežiūrą, vykdant nepertraukiamą miškų apskaitą.

Ilgalaikiam planavimui – apskaičiuota pagrindinių kirtimų norma keliems dešimtmečiams, miško rodiklių pokyčių prognozė, saugomų teritorijų tinklo vystymo, biologinės įvairovės strategija ir kt. dokumentai.

Projektavimo tikslas yra parengti ir pagrįsti sprendimus dėl ilgalaikių valdos tikslų, kurie turi laiduoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį. Svarbiausi ilgalaikiai tikslai miško valdos mastu – optimalios miško funkcinės struktūros, miško rūšinės sudėties, miško amžiaus struktūros ir erdvinės struktūros palaikymas.

Projektavimo uždaviniai yra nustatyti valdos išteklių naudojimo ir gerinimo apimtis pagal rūšis, laiką, vietą ir projektavimo vienetų lygį apibrėžtu tikslumu.

Projektavimo vienetai yra taksacinis sklypas, poūkis ir miško valda.

Taksacinio sklypo lygmenyje priimti šie sprendiniai – pagrindinių kirtimų būdas; miško atkūrimo būdas ir tikslinės medžių rūšys, ugdymo kirtimų rūšis, intensyvumas, iškertamas

medienos kiekis, eiliškumas; sanitariniai kirtimai, poilsinių sąlygų gerinimas (kraštovaizdžio formavimas, rekreaciniai želdiniai), medžioklėtvarka (biotechniniai kirtimai, įrenginiai, pašarų laukeliai ir kt.), biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės, objektų pažymėjimas miškotvarkos medžiagoje, kitos ūkinės veiklos projektavimas ir vykdymas pagal priimtus normatyvus, rekomendacijas ir technologijas.

Poūkio lygmenyje priimti sprendiniai – pagrindinių kirtimų amžiai, amžiaus klasių lentelės, medynų amžiaus klasių ir brandumo grupių plotų nuokrypiai nuo normalių, pagrindinių kirtimų norma, ugdymo kirtimų norma, medynų vidutiniai taksaciniai rodikliai.

Valdos lygmenyje priimti sprendiniai – visų kirtimų metinė apimtis, kirtimų intensyvumą apibūdinantys rodikliai (valdoje ir pagal miškų grupes), pagrindinių kirtimų išdėstymas teritorijoje, biržių sekų formavimas, miško atkūrimo norma, miško sėklinės bazės plėtra, miškų priešgaisrinė apsauga (degumo klasė nustatoma sklypo (ar kvartalo) lygmenyje), medžioklėtvarkos sprendiniai (faunos apskaita, esama ir leistina talpa, želdinių apsaugos priemonės ir kt.), nemedieninių produktų ruoša (galimybės), socialinės miško funkcijos stiprinimas (specialios ūkinės priemonės rekreaciniuose miškuose), biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės.

Projektavimas suderina ūkinės veiklos intensyvumą su vyraujančia miško funkcija projektavimo vienete, todėl, projektuojant miško auginimo, naudojimo ir gerinimo priemones, atsižvelgta į valdos teritorijoje esančias saugomas teritorijas ir jų paskirtį, biologinės įvairovės apsaugos reikalavimus, kertinių buveinių inventorizacijos duomenis, inventorizacijos metu nustatytas retų bei nykstančių augalų ir gyvūnų radavietes bei buveines, vietinės bendruomenės interesus. Ilgalaikiai valdos ūkio tikslai turi laiduoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį.

2.2. MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKŲ SUSKIRSTYMAS PAGAL TIKSLINĘ FUNKCINĘ PASKIRTĮ

Miško funkcinė struktūra nustatoma pagal valdoje išskiriamų miško grupių ir pogrupių plotus daugiatiksliam ūkiui organizuoti. Vyraujančios miško funkcijos tampa ilgalaikiais ūkio tikslais ir turi būti plėtojamos, užtikrinant jų tvarų ir visuomenę tenkinantį naudojimą. Miško funkcinė struktūra turi būti optimizuota pagal miškų tvarkymo schemos sprendinius.

Tikslinė miško rūšinė sudėtis nustatoma, derinant našumą, augavietėms nustatytas tikslines medžių rūšis, valdoje plėtojamas miško funkcijas, medienos rinkos poreikius bei biologinės įvairovės reikalavimus. Tikslinė amžiaus struktūra nustatoma plynų kirtimų ūkio formos miškuose, vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintais kirtimo amžiais. Įvertinamas poūkių amžiaus klasių realių plotų nuokrypis nuo normalių (idealių).

Miško erdvinė struktūra yra formuojama priklausomai nuo atitinkamoje ploto dalyje vyraujančios funkcijos (miškų grupės). Medienai auginti skirtuose (IV miškų grupė) ir apsauginiuose (III miškų grupė) miškų masyvuose siekiama $\geq$ 95 % jų miškingumo, formuojami našūs, maksimalaus skalsumo medynai. Plynų kirtimų ūkio formos miške gali būti formuojamos medynų sekos. Pirmosios grupės miškuose erdvinė struktūra nereguliuojama.

Miškininkavimo ir miško išteklių naudojimo pagrindas yra miškų suskirstymas miškų grupėmis ir tikslinės paskirties miškų pogrupiais. Miškai suskirstyti į grupes ir pogrupius vadovaujantis LRV nustatyta tvarka ir normatyvais. Detaliau miškų grupės pateiktos 1-me skyriuje.

Atsižvelgiant į miškų priskyrimą miškų grupėms, nustatyti šie ūkininkavimo tikslai:

- **I** grupės miškams – išsaugoti natūralias miško ekosistemas;
- **IIA** grupės miškams – išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus
- **IIB** grupės miškams – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką;
- **III** grupės miškams – formuoti produktyvius medynus, galinčius atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas;
- **IV** grupės miškams – laikantis aplinkosaugos reikalavimų, formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną.

Miško ūkinės priemonės projektuotos vadovaujantis miškų priskyrimu grupėms ir pogrupiams planais, patvirtintais LRV nutarimais: Raseinių ir Birštono rajono savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms schema ir miškų priskyrimo miškų grupėms sąrašai buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 520 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m lapkričio 9 d. nutarimo Nr. 1423 redakcija) Ir Trakų rajono savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms schema ir miškų priskyrimo miškų grupėms sąrašai buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m .gruodžio 30 d. nutarimo Nr. 1681 redakcija)

Miškotvarkai įvertinus miško sklypus, kuriems nustatytas miškų pogrupis neatitinka Vyriausybės parvirtintus normatyvus, parengtas projektuojamų miškų grupių ir pogrupių žemėlapis. Miškų grupės įsigalios tik Vyriausybei patvirtinus pakeitimus miškų grupių schemoje.

2.3. MEDIENOS RUOŠA

2.3.1. PAGRINDINIAI MIŠKO KIRTIMAI

MINIMALŪS MEDYNŲ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ IR GAMTINĖS BRANDOS AMŽIAI

2.1. lentelė

Vyraujančios medžių rūšys	IV A grupės miškai	III grupės miškai	II miškų grupė	
			atrankiniam būdui	Atvejiniam būdui (gamtinė branda)
Pušis, maumedis, uosis, klevas guobiniai	101	111	111	171
Eglė	71	81	81	121
Ąžuolas	121	141	141	201
Beržas, juodalksnis	61	61	61	91
Liepa, skroblas	61	71	71	91
Drebulė	41	41	61	81
Baltalksnis, blindė, gluosnis	31	31	31	51

Pastaba: privačiuose III IVA grupės miškuose baltalksnynų, blindynų, gluosnynų ir grynųjų drebulynų kirtimo amžius neribojamas.

Ne vietinių (išskyrus maumedį ir buką), svetimžžemių, invazinių medžių rūšių kirtimo amžius neribojamas

IIA miškų grupėje leidžiama vykdyti tik grupinius atrankinius pagrindinius kirtimus laikamtis Taisyklių 42 punkte nurodytų reikalavimų.

Pagrindinių kirtimų normai apskaičiuoti III ir IV grupių miškuose taikomi kirtimo amžiai, o II grupės miškuose vykdomiems neplyniems pagrindiniams kirtimams – gamtinės brandos amžiai, kurie nurodyti Miško kirtimų taisyklėse (2.1. lentelė).

Pagrindinių kirtimų norma apskaičiuota pagal aplinkos ministro 2008-07-02 įsakymu Nr. D1-362 patvirtintą metodiką. Skaičiuojant kirtimų normą amžiaus klasių metodu (III grupės – apsauginiams ir IV grupės – ūkiniams miškams), naudotas OPTINA matematinis modelis. Ploto norma skaičiuojama dviem dešimtmečiams. Ploto norma skaičiuojama plyno kirtimo ploto ekvivalentu, atitinkančiu medynų plotui su vidutiniu medžių stiebų tūriu nagrinėjamai miško valdai. Tūrio norma apskaičiuojama ploto normą sudauginus iš kirstinų medynų, kirstinų medžių likvidinės (prekinės) medienos tūrio 1 ha. Moduliu papildomai apskaičiuotos tradicinės biržės: brandos ir tolygaus naudojimo, kurios naudotos palyginimui ir, reikalui esant, modelio optina kirtimo normos korekcijai.

Skaičiuojant kirtimų normą II grupės (apsauginiams ir rekreaciniams) miškams, kirstinų, t. y. pasiekusių gamtinę brandą, medynų tūris dalijamas iš kirtimo periodo, kuris ąžuolynams yra 30 metų, pušynams, eglynams, uosynams – 20 metų, kitoms medžių rūšims – 15 metų. Esant dideliam pažeistų ir džiūstančių medynų kiekiui, papildomai yra skaičiuojama kirtimų dėl blogos medynų būklės biržė, dalijant tokių medynų plotą iš jų iškirtimo periodo trukmės.

Į kirtimo normos skaičiavimus neįtraukti brandūs 5A ir žemesnio boniteto spygliuočių bei 5 ir žemesnio boniteto lapuočių medynai, ypatingos apsaugos sklypai (brandūs medynai, kuriuose inventorizuotos kertinės miško buveinės ir medynai, esantys saugomų paukščių lizdaviečių apsaugos zonose). Taip pat į biržės skaičiavimus neįtraukiamas perspektyvus eglės antras ardas, kurio skalsumas ne mažesnis kaip 0,4, o amžius ne didesnis kaip 50 metų:

5A, 5B bonitetų brandūs pušynai	27,8 ha	3,82 t. m^3
Ypatingos apsaugos sklypai	1001,1	276,72 t. m^3
Neplynai kertamuose medynuose nekirstinas tūris	0	5,86 t. m^3
Iš viso nekirstino tūrio	1028,9 ha	286,40 t. m^3

Pagrindinių miško kirtimų norma 2014-2018 metams yra patvirtinta Aplinkos ministro 2013-07-25 įsakymu Nr. D1-570. Pagal šį įsakymą VĮ Raseinių miškų urėdijai leidžiama iškirsti 252 ha pagal ekvivalentinį brandžių medynų plotą ir 66,3 tūkst. ktm pagal iškertamą likvidinį stiebų medienos tūrį. Pagal miškų grupes patvirtinta pagrindinių kirtimų norma nepateikta. Patvirtinta kirtimo norma buvo skaičiuota panaudojant praeitos miškotvarkos aktualizuotus duomenis. Vadovaujantis ta pačia pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika buvo perskaičiuota kirtimo norma pagal 2013 m. miškotvarkos duomenis (2.4. lentelė).

Apskaičiuotas pagal modelį Optina dviejų dešimtmečių biržių vidurkis pagal plotą (189 ha) skiriasi nuo patvirtintos (252 ha) LR aplinkos ministro pagrindinių ir tarpinių kirtimų normos 2014–2018 m.(2013 m. liepos 25 d. D1-570 įsakymu), skirtumas sudaro 25 %, daugiau negu 10%. Todėl metinę biržę būtina koreguoti. VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto apskaičiuota (koreguota) bendra kirtimo norma yra lygi 2014–2018 m. patvirtintai kirtimo normai pagal plotą, o pagal tūrį 5,0 % mažesnė. Pagal atskiras medžių rūšis skirtumai yra didesni, nes pagal Optinos modelį eglynų beržynų, juodalksnynų ir drebulynų, baltalksnynų iškirtimo laikas yra per ilgas, todėl šių medynų iškertamą plotą reikėtų padidinti, kad brandžių medynų iškirtimo laikas sutrumpėtų ir nesikauptų perbrendę medynai. Siūlome priimti patvirtintą kirtimo normą (252 ha), tik pakoreguoti pagal atskirus poūkius taip kaip paskaičiuota VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto kirtimo apimtis. Patikslinimai atlikti atsižvelgiant į brandžių medynų iškirtimo laiką, kuris kai kurioms medžių rūšims yra apibrėžtas norminiais aktais (Ą, D, Bt).

Skaičiavimui naudoti eksploatacinio fondo rodikliai (palyginti su 2005 m. inventorizacijos duomenimis) pateikti 2.2. lentelėje, o 2.3. lentelėje pagal vyr. medžių rūšis.

PASKUTINĖS AMŽIAUS KLASĖS IKI BRANDŽIŲ MEDYNŲ IR BRANDŽIŲ MEDYNŲ PLOTAS, VIDUTINIS BRANDŽIŲ MEDYNŲ AMŽIUS IR TŪRIS 1 ha PAGAL MIŠKŲ GRUPES

2.2. lentelė

Miškotvarkų metai	Paskutinės amžiaus klasės iki brandžių medynų plotas, ha	Brandžių medynų plotas, ha	Plynai ir paskutiniu atveju per vykmetį iškirstas plotas, ha	Vidutinis brandžių medynų		Optina I dešimtmetis, ha	Optina II dešimtmetis, ha
				Tūris 1 ha	Amžius		
III miškų grupės							
2005	284	476	236	266	74	35,4	23,2
2014	149	504		331	76	28,1	16,2
IV miškų grupes							
2005	1853	3450	2012	248	75	232,8	175,3
2014	1121	3403		315	77	192	136,6

Brandžių medynų plotas III ir IV miškų grupių miškuose per vykmetį kito: padidėjo III – oje miškų grupėje 28 ha, o IV – oje sumažėjo 47 ha. Pribręstančių medynų, paskutinės amžiaus klasės medynų plotas III miškų grupės miškuose sumažėjo 135 ha, o IV miškų grupės miškuose sumažėjo 732 ha. Medynų tūriai viename hektare III ir IV miškų grupės miškuose padidėjo, atitinkamai 65 m^3 ir 67 m^3.

III – oje miškų grupėje Optina I-o dešimtmečio biržė sumažėjo 7,3 ha, o II-o dešimtmečio sumažėjo 7,0 ha, IV - grupės miškam Optina I – o ir II – o dešimtmečio biržės sumažėjo po 40,8 ha ir 38,7 ha.. Medynų tūris hektare ir vidutinis amžius abejose miškų grupėse padidėjo.

Šios miškotvarkos metu buvo kreipiamas labai didelis dėmesys į medyno vidutinių rodiklių instrumentinį nustatymą, ypač aukščio ir skalsumo, dėl šios priežasties tikslesnis aukštis ir skalsumas lėmė tokius tūrio pasikeitimus.

EKSPLOATACINIO FONDO MEDYNŲ VIDUTINIS AMŽIUS IR VIDUTINIS TŪRIS 1 ha

2.3. lentelė

metai	Rodiklis	Medžių rūšys											Viso
		P	E	Ą	U	Sb	B	J	D	Bt	L	Kt	
III miškų grupė													
2005	Vidutinis tūris 1 ha		278				260	317	289	176			**282**
	Vidutinis amžius		89				73	75	63	37			**74**
2014	Vidutinis tūris 1 ha		363				292	400	370	156			**332**
	Vidutinis amžius		92				74	81	70	40			**76**
IV miškų grupė													
2005	Vidutinis tūris 1 ha	238	285	226	247		249	290	285	194	265		**269**
	Vidutinis amžius	113	82	149	113		72	74	61	42	85		**75**
2014	Vidutinis tūris 1 ha	283	325	148	160	215	286	368	360	217	316		**316**
	Vidutinis amžius	118	85	160	110	68	75	78	67	40	78		**77**

Medynų tūriai III–ios miškų grupės visuose medynuose, išskyrus baltalksnynus, padidėjo. Pagrindinės priežastys baltalksnynų tūrio sumažėjimo yra intensyvūs ugdymo ir pagrindiniai kirtimai, bei brandžių medynų ploto mažėjimas. Medynų tūriai IV–os miškų grupės miškuose padidėjo visuose medynuose, išskyrus uosynus ir ąžuolynus. Pagrindinė priežastis uosynų tūrio sumažėjimui yra masiniai uosynų džiūvimai dėl šaknų ligų ir uosynų medynų ploto mažėjimas. Ąžuolynų tūrio sumažėjimą lėmė intensyvūs neplyni pagrindiniai ir sanitariniai kirtimai.

Tokį medynų tūrio pokytį lėmė medynų inventorizacijos darbų atlikimo tikslumas, o ypatingai brandžių medynų. Brandžių medynų tūriai viename hektare, abiejose miškų grupėse, padidėjo, III – oje miškų grupėje 50 m³, o IV – oje miškų grupėje net 47 m³. Labiausiai tūriai viename hektare padidėjo III – oje miškų grupėje: eglynuose – 85 m³, juodalksnynuose – 83 m³, drebulynuose – 81 m³. O IV – oje miškų grupėje – juodalksnynuose- 78 m³, drebulynuose – 75 m³, pušynuose- 45 m³, o sumažėjo tūriai ąžuolynuose – 70 m³, uosynuose – 87 m³.

Vidutinis brandžių medynų amžius taip pat padidėjo, bet ne taip žymiai kaip tūris (III – oje miškų grupėje nuo 74 m iki 76 m, o IV – oje miškų grupėje nuo 75 m iki 77 m). Svarbu atkreipti dėmesį, kad daugumos medynų amžius artėja prie perbrendusių medynų amžiaus ribos.

PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ METINĖ APIMTIS
(patvirtinta aplinkos ministro 2013-07-25, apskaičiuota pagal modelį Optina, koreguota – siūloma tvirtinti)

2.4. lentelė

Medynai	II grupė		III grupė			IV grupė			Iš viso		Metų skaičius, per kurį iškertami brandūs medynai
	Plo-tas, ha	Likvid. tūkst .m³	Plo-tas, ha	Tūris, tūkst. m³		Plo-tas, ha	Tūris, tūkst. m³		Plo-tas, ha	Likvid tūris, tūkst. m³	
				Bend-ras	Likvi-dinis		Bend-ras	Likvi-dinis			
Pušynai (patvirtinta)									**8**	**2,1**	**9**
Pušynai (optina)						5	1,6	1,3	**5**	**1,3**	**14**
Pušynai (koreguotina)						4	1,3	1.0	**4**	**1.0**	**17**
Eglynai (patvirtinta)									**52**	**15,7**	**14**
Eglynai (optina)			3	1,1	0,9	35	11,4	9,3	**38**	**10,2**	**19**
Eglynai (koreguotina)			5	1,8	1,4	43,9	12.6	10,4	**44**	**11,8**	**17**
Ąžuolynai (patvirtinta)									**1**	**0,2**	**11**
Ąžuolynai (optina)									**0**	**0**	
Ąžuolynai (koreguotina)									**0**	**0**	
Uosynai (patvirtinta)									**1**	**0,2**	**2**
Uosynai (optina)									**0**	**0**	
Uosynai (koreg.)						1	0,2	0,1	**1**	**0,1**	**2**
Beržynai (patvirtinta)									**110**	**26,8**	**16**
Beržynai (optina)	3	0,7	11	3,2	2,5	67	19,0	14,7	**81**	**17,8**	**22**
Beržynai (koreguotina)	3	0,7	20	5,8	4,5	90	25,6	19,7	**113**	**24,9**	**16**
Juodalksnynai (patvirtinta)									**53**	**13,9**	**15**
Juodalksnynai (optina)	1	0,4	4	1,6	1,2	33	12,1	9,5	**34**	**11,1**	**23**
Juodalksnynai (koreguotina)	0	0	5	2,0	1,6	39	14,4	11,2	**44**	**12,8**	**18**
Drebulynai (patvirtinta)									**20**	**6,2**	**23**
Drebulynai (optina)	1	0,3	3	1,1	0,9	19	6,9	5,6	**23**	**6,7**	**19**
Drebulynai (koreguotina)	2	0,5	6	2,1	1,7	30	10,9	8,8	**38**	**11,0**	**12**
Baltalksnynai (patvirtinta)									**7**	**1,2**	**14**
Baltalksnynai (optina)	1	0,2	1	0,2	0,1	6	1,3	1,1	**8**	**1,4**	**12**
Baltalksnynai (koreguotina)	1	0,2	1	0,2	0,1	6	1,3	1,1	**8**	**1,4**	**12**
Iš viso (patvirtinta)									***252***	***66,3***	***13***
Iš viso (optina)	***6***	***1,6***	***22***	***7,2***	***5,6***	***165***	***52,4***	***41,4***	***189***	***48,4***	***21***
Iš viso (koreg.)	***6***	***1,4***	***37***	***11,9***	***9,3***	***209,0***	***66,2***	***52,3***	***252***	***63,0***	***15***
Spygl. (patvirtinta)									**60**	**17,8**	**14**
Spygl. (optina)	0	0,0	3	1,1	0,9	40	12,9	10,6	**43**	**11,5**	**19**
Spygl. (koreg.)	0	0,0	5	1,8	1,4	43	13,9	11,4	**48**	**12,8**	**17**
Kietieji lap. (patvirtinta)									**2**	**0,4**	**6**
Kietieji lap. (optina)	0	0	0	0	0	0	0	0	**0,0**	**0,0**	
Kietieji lap. (koreg.)	0	0	0	0	0	1	0,2	0,1	**1**	**0,1**	**13**
Minkšt. lap. (patvirtinta)									**190**	**48,1**	**16**
Minkšt. lap. (optina)	6	1,6	19	6,1	4,7	125	39,4	29,6	**146**	**35,9**	**21**
Minkšt. lap. (koreg.)	6	1,4	32	10,1	7,9	165	52,1	40,8	**203**	**50,1**	**15**

Pastaba:

*** LR Aplinkos ministro patvirtinta pagrindinių kirtimų norma 2014-2018 metams**

**** pagrindinių kirtimų norma apskaičiuota pagal OPTINA modelį (I ir II dešimtmečio vidurkis)**

***** VMI koreguotina pagrindinių kirtimų norma**

Koreguotos pagrindinių kirtimų normos pagal tūrį paskaičiuotos atmetus 3 % tūrio paliekamų medžių bioįvairovei.

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas vadovaudamasis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika (toliau metodika) – patvirtinta LR aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362) apskaičiavo pagrindinių kirtimų metinę apimtį.

Bendras VĮ Raseinių miškų urėdijai apskaičiuotas pagal modelį Optina dviejų dešimtmečių biržių vidurkis pagal plotą (189 ha) skiriasi nuo patvirtintos (252 ha) LR aplinkos ministro pagrindinių ir tarpinių kirtimų normos 2014–2018 m.(2013 m. liepos 25 d. D1-570 įsakymu), skirtumas sudaro 25 %, daugiau negu 10%. Todėl metinę biržę būtina koreguoti. VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto apskaičiuota (koreguota) bendra kirtimo norma yra lygi 2014–2018 m. patvirtintai kirtimo normai pagal plotą, o pagal tūrį 5,0 % mažesnė. Pagal atskiras medžių rūšis skirtumai yra didesni, nes pagal Optinos modelį eglynų beržynų, juodalksnynų ir drebulynų, baltalksnynų iškirtimo laikas yra per ilgas, todėl šių medynų iškertamą plotą reikėtų padidinti, kad brandžių medynų iškirtimo laikas sutrumpėtų ir nesikauptų perbrendę medynai. Siūlome priimti patvirtintą kirtimo normą (252 ha), tik pakoreguoti pagal atskirus poūkius taip kaip paskaičiuota VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto kirtimo apimtis. Patikslinimai atlikti atsižvelgiant į brandžių medynų iškirtimo laiką, kuris kai kurioms medžių rūšims yra apibrėžtas norminiais aktais (Ą, D, Bt).

Vadovaujantis metodikos 7.7 punktu brandūs drebulynai turėtų būti iškertami per 12 metų, todėl drebulynų paskaičiuotą kirtimo normą (6,2 ha) siūloma padidinti iki 11 ha.

Pušynų paskaičiuota kirtimo norma pagal modelį OPTINA – 5 ha, brandžių pušynų iškirtimo laikas – 14 metų. Patvirtinta norma yra 8 ha ir iškirtimo laikas 9 metų. Pušynų kirtimo normą siūloma nustatyti 4 ha, tuomet brandžių pušynų iškirtimo laikas bus 17 metų.

Eglynų paskaičiuota kirtimų norma pagal modelį OPTINA – 38,0 ha, brandžių eglynų iškirtimo laikas – 19 metų. Patvirtinta norma yra 52 ha ir iškirtimo laikas 14 metų. Eglynams tai per trumpas iškirtimo laikas, todėl eglynų kirtimo normą siūloma nustatyti 44 ha , kad eglės medynai būtų iškirsti per 17 m.

Ąžuolynų kirtimo normos siūloma visai atsisakyti, nes patvirtinta labai nedidelė apimtis (1,0 ha) iškertama per 11 m. Ąžuolynai turi būti iškertami ne greičiau kaip per 30 metų.

Beržynų paskaičiuota kirtimo norma pagal modelį OPTINA – 81 ha, brandžių beržynų iškirtimo laikas – būtų 22 metai. Kirtimo normą reiktų didinti. Patvirtinta norma yra 110 ha ir iškirtimo laikas 16 metų. Beržynų kirtimų normą siūloma nustatyti 113 ha, tuomet brandžių beržynų iškirtimo laikas bus 16 metų.

Juodalksnynų paskaičiuota metinė biržė pagal modelį OPTINA – 34 ha, brandžių juodalksnynų iškirtimo laikas – būtų 23 metų. Patvirtinta norma yra 53, ha ir iškirtimo laikas 15 metų. Juodalksnynų metinę biržę siūloma nustatyti – 44 ha, tuomet brandžių juodalksnynų iškirtimo laikas bus 18 metų.

Drebulynų paskaičiuota metinė biržė pagal modelį OPTINA – 23 ha, brandžių drebulynų iškirtimo laikas – būtų 19 metų. Patvirtinta norma yra 20, ha ir iškirtimo laikas 23 metų. Drebulynų metinę biržę siūloma nustatyti – 38 ha, tuomet brandžių juodalksnynų iškirtimo laikas bus 12 metų.

Baltalksnynų paskaičiuota kirtimo norma pagal modelį OPTINA – siūloma palikti tokia pat.

Koreguota bendra kirtimo norma pagal plotą yra 252 ha, o pagal tūrį – 63,0 tūkst. m^3. Nuo patvirtintos normos skirtumo pagal plotą nėra. Koreguota bendra kirtimo norma skiriasi 25 % nuo paskaičiuotos pagal modelį OPTINA.

Įvykęs 2015.05.21 dieną miškotvarkos mokslinės techninės tarybos, posėdis Nr. 36 priėmė nutarimą pritarti, Valstybinio miškotvarkos instituto apskaičiuotoms miško naudojimo apimtim VĮ Raseinių miškų urėdijoje, pagrindu imant patvirtintą kirtimo apimtį 2014 – 2018 metams. Naudojimas priimtas: ekvivalentinis plotas 252 ha ir tūris 63,0 tūkst. m³.

Inventorizacijos metu buvo nustatytas 67 m³/ha didesnis brandžių medynų vidutinis tūris (nuo 250 iki 317 m³/ha).

Turint kirtimo normą miškų urėdijai, girininkijoms kirtimų apimtis išdėstyta proporcingai esamam brandžių medynų tūriui (2.5. lentelė). Didžiausia pagrindinių kirtimų apimtis yra Šimkaičių girininkijoje (14,98 tūkst. m^3) ir Paliepių (12,57 tūkst. m^3) girininkijoje. Nedidelė kirtimų apimtis Padubysio (2,82 tūkst. m^3) girininkijoje. Didžiausia spygliuočių poūkio biržė yra Viduklės (2,77 tūkst. m^3) ir Šimkaičių (2,54 t. m^3) girininkijose. Beržynų, drebulynų daugiausia bus kertama Paliepių ir Šimkaičių girininkijose, juodalksnynų – Birbiliškės ir Šimkaičių girininkijose.

APSKAIČIUOTA METINĖ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ APIMTIS PAGAL GIRININKIJAS
(likvidinis tūris, tūkst. m^3)

2.5. lentelė

Girininkija	P	E	Ą, Sb	U	B, L	J	D	Bt	Iš viso
Viduklės	0,38	2,39			3,1	0,48	0,58	0,11	**7,04**
Padubysio	0,02	0,74		0,05	1,04	0,37	0,49	0,11	**2,82**
Pikčiūnų	0,47	2,02		0,03	1,66	0,91	0,17	0,28	**5,54**
Paliepių		1,85			5,04	0,42	5,17	0,09	**12,57**
Vadžgirio		1,97		0,02	4,58	2,05	2,1	0,09	**10,81**
Šimkaičių		2,54			6,7	4,5	1,1	0,09	**14,98**
Birbiliškės	0,13	0,3			2,74	4,07	1,39	0,63	**9,26**
Viso	**1,0**	**11,8**	**0**	**0,1**	**24,9**	**12,8**	**11,0**	1,4	**63,0**

Pagrindinių kirtimų normos išdėstymas. Biržės, teritorijoje išdėstytos, vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis (2010 m. sausio 27 d. Nr. D1-79), pagal kurias parinkti biržių pločiai, šliejimo laikas, maksimaliai leistini plynų kirtimų plotai. Kirstinų medynų sąrašas sudarytas duomenų bazės pagrindu. Į šį sąrašą įtraukti III ir IV grupių kirtimo amžiaus medynai, taip pat stipriai pažeisti, neperspektyvūs medynai.

Kirtimų planas sudarytas pirmajam vykmečio penkmečiui, t. y. 2016 – 2020 metams. Po 5 metų, apibendrinus įvykdytus kirtimus, aktualizavus duomenų bazę, VĮ miškotvarkos institutas parengs kirtimų projektą 2021 – 2025 metams.

Biržių išdėstymo projektas pagal kirtimo metus ir atkūrimo būdus aptartas ir suderintas su miškų urėdija, dalyvaujant miškų urėdijos specialistams (žr. protokolą dokumentų priede). Rengiant biržių išdėstymo teritorijoje projektą, atsižvelgta į esamas saugomų ir Raudonosios knygos paukščių lizdavietes, augalų radavietes, kertines miško buveines, saugomus gamtos ir kultūros paveldo objektus. Kirstinų medynų sąrašas sudarytas sklypinės duomenų bazės pagrindu, įtraukti III ir IV miškų grupių kirtimo amžiaus medynai, taip pat ir nebrandūs stipriai pažeisti, neperspektyvūs medynai.

Suprojektuotos biržės pažymėtos miško kvartalų žemėlapiuose (M 1:10000) ir pateiktos pagal kirtimo metus pagrindinių kirtimų žinialapyje girininkijų aiškinamuosiuose raštuose.

2016–2020 metams suprojektuotos atrėžti biržės pagal metus, miškų grupes, vyraujančias medžių rūšis (poūkius), kirtimo būdus ir girininkijas pateiktos 14-17 prieduose.

Suprojektuota atrėžta (toliau – suprojektuota) metinė biržė pirmajam penkmečiui yra 66,53 tūkst. m3 likvidinės medienos (2.6. lentelė) ir yra didesnė už apskaičiuotą (3,53 tūkst. m3) kirtimo normą ir 0,23 tūkst. m3 didesnė už patvirtintą (66,3 tūkst. m3). Tačiau miškų urėdija turi prisilaikyti patvirtintos pagrindinių miško kirtimų apimties. Projektuojant pagrindinius miško kirtimus, likvidinės medienos tūris nustatytas pagal valstybinės reikšmės miškų medynų prekinę struktūrą bei neišvengiamus medienos ruošos, transportavimo bei sandėliavimo nuostolius ir atsižvelgiant į biržėje paliekamų biologinei įvairovei medžių tūrį (Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, 18 priedas – 2010 01 14 d. Nr. 11-10-V). Kirtimais apimtas kasmet plotas sudarys 291,9 ha, tai 39,9 ha daugiau už priimtą (252 ha). To priežastis – pirmajame penkmetyje kertami blogesni medynai (likvidinės medienos tūris 1 ha mažesnis nei eksploatacinio fondo tūris), be to, 14,2 % pagal plotą medynų kertama neplynai. (2.6. lentelė) Šioje lentelėje apskaičiuotas tūris pateikiamas atmetus 3 % bioįvairovei paliekamų medžių tūrį.

SUPROJEKTUOTOS PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ BIRŽĖS PALYGINIMAS SU APSKAIČIUOTA KIRTIMO NORMA
(metinė apimtis – plotas, ha likvidinis tūris t.m^3)

2.6. lentelė

Poūkių grupės, poūkiai	Apskaičiuota		Suprojektuota		Proc. nuo apskaič. tūrio
	ha	tūris	ha	tūris	
Spygliuočiai	**48**	**12,8**	**56,6**	**13,3**	**3,9**
pušynai	4	1,0	3,9	1,0	0
eglynai	44	11,8	52,7	12,3	4,2
Kietieji lapuočiai	**1**	**0,1**	**0,8**	**0,13**	**30**
ąžuolynai	0	0	0,5	0,07	100
uosynas	1	0,1	0,2	0,03	-7
skroblynai	0	0	0,1	30	100
Minkšt. lapuočiai	**203**	**50,1**	**234,5**	**53,1**	**5,9**
beržynai	113	24,9	129,8	26,2	5,2
juodalksnynai	44	12,8	47,2	13,3	3,9
drebulynai	38	11,0	46,1	12,1	10
baltalksnynai	8	1,4	11,1	1,4	0
Liepynai	0	0	0,3	0,1	100
Iš viso	**252**	**63,0**	**291,9**	**66,53**	**5,6**
IV grupė	209	52,3	250,1	57,7	10,3
III grupė	37	9,3	32,3	7,9	-15,1
II grupė	6	1,4	9,5	0,93	-33,6

Skirtumas tarp apskaičiuotos kirtimų normos ir suprojektuotos biržės pagal poūkius (priimant dėmesin, kad suprojektuota bendra apimtis didesnė 5,6 % už apskaičiuotą normą) yra nedidelė (+3,9 % spygliuočiams, +5,9 % lapuočiams, kietiesiems lapuočiams – +30 %). Pagal vyraujančias medžių rūšis šie skirtumai yra didesni, tik jie atsiranda dėl mažos kirtimų apimties pagal atskiras medžių rūšis, tai ąžuolynai, skroblynai ir liepynai, jie į aimties skaičiavimus buvo visai neįtraukti.

Parenkant biržes pagal metus, siekiama prisilaikyti medynų kirtimo eiliškumo bei neviršyti leistinų nukrypimų nuo metinės apskaičiuotos kirtimo normos. Miškų urėdijos mastu nukrypimai pagal metus taip pat nedideli – nuo +5,86 % (2016 m.) iki +5,14 % (2020 m.). Pagal girininkijas suprojektuota biržė skiriasi daugiau. Pagal plotą suprojektuota biržė nuo apskaičiuotos skiriasi kai kurioms rūšims daugiau, priklausomai nuo kertamų neplynai medynų ploto. Kuo daugiau kertama

neplynų kirtimų, tuo didesnis kertamų medynų plotas. Tuo tarpu, jeigu medynai kertami tik plynais kirtimais, biržių plotai praktiškai tapatūs ekvivalentiniam plotui.

Pagal Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos (2010) antrą priedą esant pagrindinio kirtimo normai daugiau 60 tūkst.ktm (VĮ Raseinių miškų urėdijos atveju – 63,0 tūkst. ktm) kirtimo normos išdėstymo tikslumo leistini maksimalūs metiniai nukrypimai yra ±3%. Penkmetinės kirtimo normos išdėstymo nuokrypis turi būti 1,5 karto mažesnis už metinį. Poūkio kirtimo normos išdėstymo nuokrypis gali būti 2 kartus didesnis už nuokrypį objekto lygmenyje. Girininkijoms kirtimo normos išdėstymo tikslumas nenurodytas (esant objekto kirtimo normai daugiau 30 $t.m^3$). Visais atvejais pagrindinių kirtimų normos išdėstymo tikslumas yra leistinose ribose.

Nustatant medynų kirtimo būdą, kuris apsprendė plynų ir neplynų pagrindinių kirtimų santykį, atsižvelgta į miškų grupę, esamo ir būsimo (tikslinio) medyno sudėtį, struktūrą ir selekcinę vertę, augavietės sąlygas, esamą žemutinį ardą bei atkūrimo būdą.

Pagrindiniai neplyni kirtimai pagal plotą sudarys 14,2 %, o pagal iškertamą tūrį 6,8 %. suprojektuotos biržės apimties. III miškų grupėje neplyni kirtimai pagal plotą sudarys 6,5 %., IV grupėje – 11,9 %., pagal tūrį atitinkamai 2,9 % ir 5,8 %. II grupės miškuose numatyta 100 % neplynų pagrindinių kirtimų. (kirtimo būdus apibūdina 36 ir 77 paveikslai).

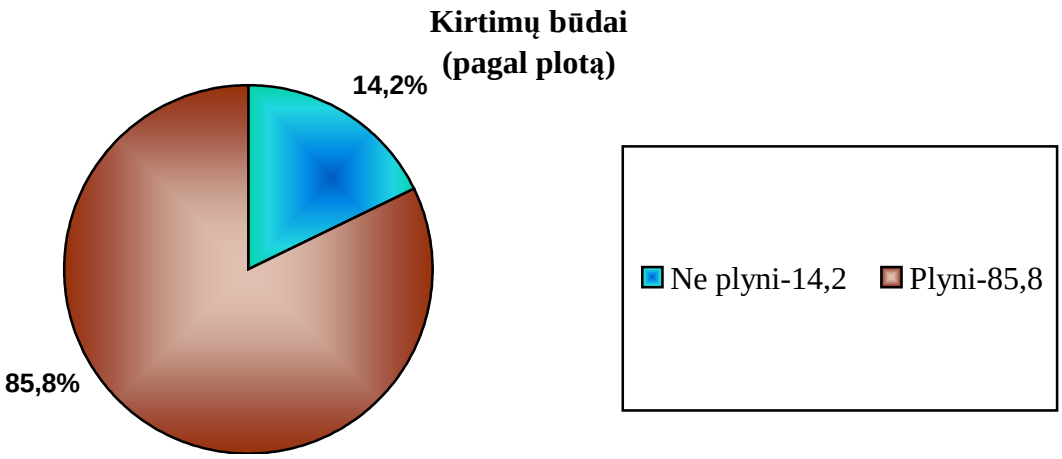

34 pav. Pagrindinių kirtimų būdai (plotą,%)

Kirtimo būdai neplynuose kirtimuose vyrauja atvejiniai. Tarp atvejinių vyrauja dviejų atvejų kirtimai (57,5 %), paskutinio (vieno) atvejo – 27,3 %, ir (3 atvejų, ilgalaikiai ir atrankiniai) atvejiniai kirtimai sudarys tik 15,2 %.

Pagal vyraujančias medžių rūšis neplyni kirtimai sudarys – pušynuose 227,4 % (1,1 ha), eglynuose tik 15,7 % (8,3 ha), beržynuose 13,6 % (7,7 ha), drebulynuose 16,8 %. Pušynuose vyraus paskutinio atvejo (72,2 %) ir dviejų atvejų kirtimai (27,8 %). Eglynai dviejų atvejų atvejiniai kertami 43,1 % ir paskutinio atvejo kirtimai 31,2 %. Beržynuose vyraus dviejų atvejų kirtimai, (61,2 %) drebulynuose – 79,1 % dviejų atvejų kirtimai. Be to, 44,3 % ploto yra perspektyvūs žemutiniai ardai.

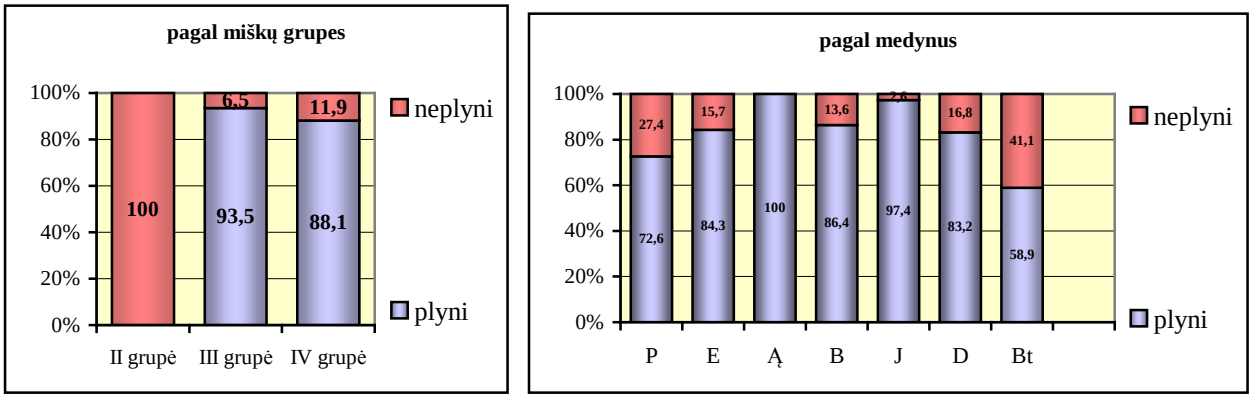

35 pav. Plynų ir neplynų kirtimų santykis pagal plotą %

Per 2016 – 2020 metus neplynai projektuojama kirsti 207,1 ha arba kasmet po 41,4 ha Iš 1 ha vidutiniškai bus iškertama 109 m^3 likvidinės medienos, pušynuose 154 m^3, eglynuose 125 m^3, beržynuose 100 m^3.

Pagal girininkijas daugiausia neplynų kirtimų bus vykdoma Padubysio, Viduklės, ir Pikčiūnų girininkijose (atitinkamai 52,7 %, 19,8 % ir 17,9 %), mažiausiai Birbiliškės (5 %) ir Šimkaičių (8,1 %) girininkijose.

2016 – 2020 metais plyni kirtimai projektuojami 1252,7 ha plote arba 250,5 ha kasmet iškertant 62,0 tūkst.m^3 likvidinės medienos per metus (14 priedas). Iškertamas likvidinis tūris iš 1 ha – 248 m^3 medienos. IV miškų grupės plynai kertamų medynų vidutinis tūris yra 247 m^3 , III – 254 m^3 likvidinės medienos. Kertamų pušynų vidutinis amžius 112 metų, eglynų – 85, ąžuolynų – 154 beržynų – 77 ir juodalksnynų – 81, drebulynų – 70. Vidutinis plynai kertamų medynų skalsumas yra 0,65 ir vidutinis iškertamas tūris iš 1 ha yra 247 m^3.

Kirtimai 0,3-0,4 skalsumo medynuose suprojektuoti 152,7 ha plote (plynais 122 ha, neplynų paskutiniu atveju 30,7 ha), tai sudaro III-IV miškų grupių 55,2 % esamo 0,2-0,4 skalsumo eksploatacinio fondo brandžių medynų ploto (276 ha). Antram penkmečiui kirstini liko tie 0,3-0,4 skalsumų medynai, kurie dėl biržių šliejimo negalėjo būti kertami pirmajame penkmetyje

PERBRENDUSIŲ MEDYNŲ KIRTIMAI SUPROJEKTUOTOJE BIRŽĖJE (PLYNAI IR NEPLYNAI)

2.7. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Suprojektuota biržė I- am penkmečiui, ha	iš jų perbrendę	%	Iš viso perbrendusių eksploataciniame fonde	iš jų iškertama, %
Pušynai	19.7	-	-	2,6	-
Eglynai	263,9	8,2	3,1	14,0	58,6
Ąžuolynai	2,7	1,8	66,7	10,3	17,5
Uosynai	1,1	-	-	-	-
Skroblynai	0,7	-	-	-	-
Beržynai	648,9	244,5	37,7	345,9	70,7
Juodalksnynai	235,8	143,5	60,9	215,9	66,5
Drebulynai	230,3	133,6	58,0	304,2	43,9
Baltalksnynai	55,9	8,5	15,2	9,3	91,4
Liepynai	1,3	1,3	100	2,6	50
Iš viso	**1459.8**	**541.4**	**37.1**	**904.8**	**59.8**

Perbrendę medynai įtraukiami į kirtimo planą pagal galimybes, atsižvelgiant į visus biržių išdėstymo normatyvus. Net 59.8 % visų esančių perbrendusių eksploatacinio fondo medynų kertama pirmajame penkmetyje

Pavieniai medžiai. Inventorizuota 24,39 tūkst.m^3 pavienių medžių, iš jų 2,9 tūkst.m^3 neapaugusioje miško žemėje, vyrauja pavieniai ąžuolai (44,6 %), juodalksniai (16,0 %), toliau beržo (11,6 %), drebulė (9,0 %), eglė (8,4 %), uosio (3,4 %). Kitų rūšių uosio, maumedžio, klevo, liepos, skroblo ir kitų rūšių tik 7 %, tai biologinei įvairovei svarbūs medžiai, sėkliniai medžiai, priedangos medžiai. Kadangi šių medžių funkcijos įvairios, tai jų kirtimas neprojektuojamas. Pavienių medžių kirtimo tikslingumą reikia spręsti konkrečiuose sklypuose, atsižvelgiant į biologinės įvairovės išsaugojimo, kraštovaizdžio ir rekreacijos aspektus.

Atrankiniai miško kirtimai. Pagal pagrindinių miško kirtimų taisyklių 42 punktą (2015 m.) IIA miškų grupės ąžuolynuose šie kirtimai vykdomi iki 140 m., pušynuose maumedynuose, uosynuose, klevynuose, bukynuose ir gubinių rūšių medynuose iki 140 m., eglynuose - iki 100 m., beržynuose, juodalksnynuose, liepynuose ir skroblynuose – iki 90 m., drebulynuose iki 80 m. III-IVA miškų grupėse nebrandžiuose vienaamžiuose medynuose atrankiniai kirtimai vykdomi kai vyraujančiai medyno medžių rūšiai iki brandos liko daugiau kaip 10 m. ir kuriuose kertami medžiai yra sulaukę kirtimo amžiaus. Po kirtimų paliekamas skalsumas neturi būti mažesnis kaip 0,6. Žinialapiai sklypų, kur yra galimi atrankiniai kirtimai, pateikiami girininkijų aiškinamuosiuose raštuose. Bendras plotas atrankinių kirtimų urėdijoje yra 177.2 ha. Vykdant šiuos kirtimus VĮ Raseinių miškų urėdija turi galimybę padidinti pagrindinių neplynų kirtimų apimtis.

2.3.2. MEDYNŲ UGDOMIEJI KIRTIMAI

Ugdomieji kirtimai yra viena iš svarbiausių miško ūkinių priemonių ūkiškai vertingiems, produktyviems ir atspariems medynams išauginti.

Ugdymo kirtimai projektuoti pagal algoritmą, sudarytą vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis (2010 m.), atsižvelgiant į priimtą miško auginimo strategiją. Medynai suskirstyti pagal rūšinę sudėtį į grupes, kiekvienai grupei priimant minimalų skalsumą, skirtą ugdymui, ir skalsumą iki kurio galima medyną išretinti. Skirtumas tarp faktinio medyno skalsumo ir paliekamo po kirtimo, parodo galimą iškirsti tūrį sklype (m^3) ir kirtimo intensyvumą (%). Taksatoriai projektuoja ugdymo kirtimus atskirais atvejais, ypač jaunuolynų ugdymą, arba taiko ugdymo kirtimų apribojimus – dėl galimos žvėrių žalos, kenkėjų židiniuose, kai ugdymai atlikti neseniai arba vizualiai ugdymas nebūtinas dėl normatyvinio medžių skaičiaus. Tuomet iškertamas tūris nustatytas pagal taksatoriaus nurodytą iškirtimo procentą.

Retinimų ir einamųjų miško kirtimų intensyvumas nustatytas vadovaujantis ugdytino medyno rodikliais, pirmoje eilėje skalsumu ir Taisyklių 5 priede nurodytu medyno mišrumu ir skalsumu, iki kurio medyną leidžiama išretinti. Skirtumas tarp faktinio medyno skalsumo ir paliekamo po kirtimo, parodo galimą iškirsti tūrį sklype (m^3) ir kirtimo intensyvumą (%). Jaunuolynų ugdymas projektuojant bet kokio skalsumo medynuose, jei kai tikslinių medžių rūšių jaunuolynai auga po nepageidaujamų medžių ar krūmų lajomis arba kai pradeda stelbti ar čaižyti tikslinių rūšių medžius. Ugdomaisiais kirtimais formuojant pamiškes (iki 25 m pločio), jaunuolynus leidžiama išretinti iki 0,4 skalsumo, vyresnius medynus iki 0,5 skalsumo. Taksatoriai projektuoja ugdymo kirtimus atskirais atvejais, ypač jaunuolynų ugdymą, taiko ugdymo kirtimų apribojimus – dėl galimos žvėrių žalos, kenkėjų židiniuose, kai ugdymai atlikti neseniai arba vizualiai ugdymas nebūtinas dėl normatyvinio medžių skaičiaus.

UGDOMŲJŲ KIRTIMŲ AMŽIAI

2.8. lentelė

Ugdomųjų kirtimų rūšys	Medynų amžius, metai	
	spygliuočių ir kiet. lapuočių	minkštųjų lapuočių
Jaunuolynų ugdymas	Iki 20	Iki 20
Retinimas	20-40	21-30
Einamasis kirtimas	41 ir daugiau	31 ir daugiau

Pagal 2004 m. miško ugdymo kirtimų taisykles einamieji kirtimai buvo vykdomi pušynuose, ąžuolynuose ir uosynuose iki 70 metų, eglynuose – 60, beržynuose, juodalksnynuose – 50, drebulynuose – 30 ir baltalksnynuose – 20 metų amžiaus. Pagal naujas taisyklės (2015 m.) ugdomieji kirtimai baigiami likus 20 metų iki kirtimo amžiaus ąžuolo ir uosio medynuose, o kitų medžių rūšių medynuose – likus 10 m. iki kirtimo amžiaus, pagal IVA miškų grupės kirtimų amžius. Dėl šių pakeitimų truputį sumažėjo retinimo kirtimų (nekertama baltalksnynai) ir ženkliai sumažėjo einamųjų kirtimų apimtis.

Miškininkystės požiūriu ugdytini medynai, jų pasiskirstymas pagal vyraujančias medžių rūšis, medynų skalsumą ir ugdymo eiliškumą pateikta 2.9. lentelėje.

Esamo atitinkamo amžiaus medynų numatoma ugdyti: jaunuolynų ugdymu – 74 % , retinimais – 50 %, einamaisiais kirtimais – 31 %. Ugdymais apimtas maksimaliai galimas medynų plotas ir ugdymo apimčių didinimui rezervai nedideli. Tai rodo neįtrauktų į ugdymą sklypų analizė – nepakankamas medynų skalsumas, užmirkę ir pelkinės augavietės, gamtosaugos objektai, maži sklypai, neugdoma dėl įvairių priežasčių (šakninės pinties židiniai, žvėrių pakenkti ir pan.), projektuotos kitos ūkinės priemonės.

Ugdymo kirtimai pagal miškų grupes: II grupėje 12,0 %, III – 8,7 % ir IV grupėje 79,3 %.

Pagal eiliškumą ugdytini medynai suskirstyti: S–skubiai (nedelsiant) ugdytini, 1–ugdytini pirma eile, 2–antra eile (paprastai 2-me penkmetyje). Kirtimai pagal eiliškumą – skubiai – 2,5 %, I eilės 39,8 %, II eilės 57,7 %. Pagal tai ugdymai atliekami laiku, daugumą sklypų reikės ugdyti antrame penkmetyje. Tačiau toks paskirstymas parodo faktišką ugdytinų medynų būklę. Tarp ugdomų medynų daugiausia – eglynų (48,8 %), beržynų (24,9 %), juodalksnynų (19,6 %), drebulynų (3,1 %).

Visi minkštųjų lapuočių jaunuolynai iki 20 metų, su likusiais po laja perspektyviais želdiniais, suprojektuoti intensyviai ugdyti. Vėliau ugdymą kartoti, kai tikslinga viršutinį ardą pašalinti. Retinimo amžiaus tokius medynus ugdyti ardų formavimo principu. Pagal algoritmą suprojektavus ugdymą antroje eilėje, prie nustatyto amžiaus pridedami 5 metai ir atitinkamai nustatoma ugdymo kirtimų rūšis. Pavyzdžiui, 18 ar 20 metų ugdytini pušų želdiniai priskirti retinimams, 40 metų pušynas – einamiesiems kirtimams (nekeičiant taksacijos metu nustatyto amžiaus). Ši taisyklė netaikoma taksatoriaus projektuotiems ugdymams (ugdymo rūšis pagal nustatytą amžių).

SUPROJEKTUOTI UGDOMIEJI KIRTIMAI

2.9. lentelė

Rodikliai	Jaunuolynų ugdymas	Retinimai	Einamieji
1. Ugdymo amžiaus medynų plotas	3753	2619	2815
2. Suprojektuotas ugdyti plotas	2776	1301	866
3. % nuo ugdymo amžiaus medynų ploto	74	50	31
4. Suprojektuotas iškirsti tūris, tūkst.m^3	60,61	48,98	43,3
5. % nuo bendro sklypo tūrio	29	20	18
6. Iškirstinas tūris valksmose, tūkst. m^3		14,66	13,64
7. Iškirstinas visas tūris, tūkst. m^3	60,61	63,64	56,94
8. Iškirstinas likvidinis tūris, tūkst.m^3	7,2	48,53	46,29
9. Iškirstinas tūris iš 1 ha, m^3	22	37	53
Ugdytini plotai pagal eiliškumą, ha			
nedelsiant (skubus)	122		
1 eilės	1110	544	315
2 eilės	1545	757	552
Pagal vyraujančias medžių rūšis, ha			
Pušis	29	8	31
Eglė	1815	390	210
Maumedis	2	-	-
Ąžuolas	48	4	36
Skroblas	-	1	-
Beržas	296	650	286
Juodalksnis	550	118	302
Drebulė	20	132	-
Baltalksnis	17	-	-
Liepa	-	-	1,22
Pagal miškų grupes, ha II grupė	412	130	53
III grupė	285	81	65
IV grupė	2079	1080	748

Pastaba: Iškirstinas tūris iš 1 ha jaunuolynų ugdyme apskaičiuotas nuo bendro tūrio, retinimuose ir einamuose – nuo likvidinio tūrio.

Apskaičiuojant metinę retinimų ir einamųjų kirtimų apimtį įskaičiuotas ir valksmose iškertamas tūris, apskaičiuotas pagal algoritmą. Jaunuolynų ugdyme valksmos neprojektuojamos.

Projektuojama retinimų ir einamųjų kirtimų apimtis pagal plotą 115 % mažesnė, o pagal iškertamą tūrį 9,5 % mažesnė negu miškų urėdijos vykdyta 2013-2014 m., per visą 2005 – 2014 metų veiklą atitinkamai pagal plotą – 65,4 % mažesnė, pagal tūrį – 26,3 % didesnė, ugdymo intensyvumas (m^3/ha) padidėjo, tam turi įtakos, naujose miško kirtimo taisyklėse (2015 m.) numatyta, kad gryni medynai skaitomi tie medynai kurių sudėtyje yra tik viena kita medžių rūšis.

METINĖ UGDOMŲJŲ KIRTIMŲ APIMTIS

2.10. lentelė

Ugdomųjų miško kirtimo rūšys	Plotas ha	Iškertamas tūris, m3				Iškertama likvido iš 1 ha m3	Vykdyta 2013-2014 m plotas/. Tūris tūkst. m^3
		Bendras tūris	Iš to kiekio iškertama		Likvi di-nis tūris		
			medy-nuose	valks-mose			
Jaunuolynų ugdymas	**301**	**6600**	**6600**	**-**	**800**	**3**	**346/2,2**
Iš jų esami jaunuolynai	278	6100	6100	-	740		
Kartojimai	14	300	300	-	40		
Jaunuolynai po priežiūros	9	200	200	-	20		
Retinimai	**131**	**7830**	**6360**	**1470**	**4850**	**37**	**153/6,6**
Einamieji	**87**	**7050**	**5690**	**1360**	**4630**	**53**	**63/3,7**
Iš viso	**519**	**21480**	**18650**	**2830**	**10280**	**20**	**562/12,5**

Taksoraštyje ir miško kvartalų žemėlapyje pateikti visi ugdytini miškininkystės požiūriu sklypai nepriklausomai nuo nuosavybės formos, o ugdymo kirtimų žinialapyje tik valstybinės reikšmės miškuose ugdytini sklypai. Laikinai neugdytini sklypai (žvėrių perteklius, šakninės pintinės židiniai ar kitos priežastys) parodyti žinialapio gale atskiru skyriumi, kai jų yra. Tokie sklypai sudaro rezervinį ugdytinų medynų fondą. Žinialapyje parodytas ir valksmose iškirstinas tūris, apskaičiuotas pagal kompiuterinę programą (sklypuose nuo 1,5 ha). Apie valksmų kirtimo tikslingumą spręsti konkrečiuose sklypuose, atsižvelgiant į sklypo kontūrą, esamus miško kelius, kitas technologines linijas. Esant galimybei, planuoti vieningą valksmų sistemą visam miško kvartalui. Retinimo ir einamuose kirtimuose valksmai turi būti kertami tik tada, kai iš valksmų iškertama ne daugiau kaip 60 % viso iškertamo biržės tūrio.

Vykdant ugdomuosius kirtimus atsižvelgti į taisyklių nurodymus dėl laiko apribojimo, vykdant kirtimus zonose aplink lizdavietes, kurtinių tuokvietėse, formuojant pamiškes.

Vykmečio eigoje, esant reikalui, koreguoti medyno ugdymo eiliškumą, kirtimo intensyvumą, o esant netikslingų ugdyti sklypų arba neprojektuotų ugdyti sklypų, nustatyta tvarka surašyti sklypo apžiūrėjimo aktą.

2.3.3. MEDYNŲ SANITARINIAI KIRTIMAI

Sanitarinių kirtimų tikslas – pagerinti medynų sanitarinę būklę, apsaugoti sveikus medžius nuo galimo ligų ir kenkėjų plitimo, laiku panaudoti tą medieną, kuri dėl vienokių ar kitokių priežasčių miške gali supūti.

Sanitarinių kirtimų apimtis apskaičiuota pagal savaime iškrentančią medienos prieaugio dalį, vadovaujantis Miškotvarkos darbų instrukcijos 19 priedo normatyvu (2.11. lentelė).

METINIS NATŪRALIAI IŠKRENTANTIS TŪRIS

2.11. lentelė

Amžiaus klasė	Pušynai ir kietieji lapuočiai		Eglynai		B,J		Kiti minkšt. lapuočiai		Visas iškrentantis tūris m^3
	Iškrentančio tūrio %	iškrentantis tūris m^3	*tūrio %*	tūris m^3	*tūrio %*	tūris m^3	*tūrio %*	tūris m^3	
V							*0,3*	69	69
VI							*0,3*	143	143
VII					*0,2*	793	*0,2*	171	964
VIII		436			*0,2*	658	*0,2*	106	1200
IX		339			*0,2*	417	*0,2*	44	800
X.....		284	*0,3*	359	*0,2*	141	*0,2*	6	790
Iš viso		**1059**		**359**		**2009**		**539**	**3966**

Valstybinės reikšmės miškuose natūraliai atkrentanti tūrio dalis kasmet sudaro per 3970 m^3, iš jų pagal miškų grupes: II grupės miškuose 18 %, III – 13 %, IV-69 %.

Inventorizacijos metu rasta per 12218 tūkst.m^3 sausuolių ir virtėlių. Priimant metinę sanitarinių kirtimų apimti į tai atsižvelgta, rastą sausuolių tūrį tikslinga iškirsti per artimiausius metus. Dalį sausuolių bei virtėlių reikia palikti medynuose, norint išsaugoti ekologiškai vertingą negyvąją medieną. Rekomenduojama metinė sanitarinių kirtimų norma – 10 tūkst. m^3 likvidinio tūrio. Sanitariniais kirtimais bus iškertama po 0,55 m^3 medienos iš 1 ha mišku apaugusio ploto, tai sudaro apie 7,2 %. einamojo prieaugio. Tokia šių kirtimų apimtis, nesant didesnių stichinių nelaimių ir pakankamai intensyviai ugdant visus ugdymo reikalaujančius medynus, turėtų palaikyti gerą medynų sanitarinę būklę.

Vykdant sanitarinius kirtimus, bioįvairovei palikti dalį sausuolių ir stačių stuobrių, kaip to reikalauja miško kirtimų taisyklės. Jeigu medynai stipriai pažeisti ir atrankinių sanitarinių kirtimų metu jų būklės pagerinti neįmanoma arba jei visų pažeistų medžių iškirtimas išdarkytų medyną (skalsumas sumažėtų iki 0,4 ar dar mažiau), jie paprastai kertami plynais sanitariniais kirtimais.

Kilus naujiems kenkėjų židiniams, sanitarinių kirtimų norma turi būti koreguojama.

2.3.4. KITI KIRTIMAI

Jiems priskiriami kraštovaizdžio formavimo, rekonstrukciniai, biotechniniai, miško lydimo kirtimai ir kiti specialios paskirties kirtimai. Taip pat gali būti naujų kelių, elektros ar melioracijos trasų kirtimas, plotų išvalymas ir kt.

Detaliau suprojektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai. Iš viso numatoma kraštovaizdžio formavimo kirtimais apimti apie 17,1 ha plotą, apytiksliai iškertant iki 349 m^3 bendro tūrio. Pagal girininkijas didžiausia apimtis šių kirtimų numatoma Viduklės – 11,8 ha ir Padubysio – 2,6 ha girininkijose.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimais siekiama sukurti visų pirma patrauklius rekreaciniu požiūriu vietovaizdžius. Jie yra viena iš specifinio pobūdžio ugdymo kirtimų rūšių ir gali būti taikytini bet kokio amžiaus, struktūros ir ploto medynuose. Jie gali būti derinami su papildomu želdinimu ir kitomis teritorijų tvarkymo priemonėmis. Kraštovaizdžio formavimo kirtimai, kaip ir kiti ugdymo kirtimai, vykdomi visų miškų grupių ir kategorijų miškuose, išskyrus rezervatinius miškus. Šiems kirtimams priklauso erdvių formavimo, sudėties formavimo, dekoratyviniai bei

kompleksiniai kirtimai. Dažniausiai pirmos trys kirtimų rūšys taikomos kartu – vykdomi kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai.

Kirtimų intensyvumas gali būti labai įvairus: nuo didelio – visiško sumedėjusios augalijos iškirtimo (iki 0,2 ha ploto aikštelėse), iki nedidelio intensyvumo – nugenint apatines medžių šakas, valant pomiškį bei traką. Projektuojant kiekvienu atveju intensyvumas nustatomas vietoje, įvertinant nelikvidinį, o bendrą iškertamą tūrį.

Žymiausią kraštovaizdžio formavimo kirtimų dalį sudarytų didelio skalsumo, uždaro kraštovaizdžio tipo medynų retinimas, paverčiant juos gerai apžvelgiamu ir praeinamu mišku. Šiais kirtimais reikėtų atidengti įdomesnius senojo miško medžius ir reginių perspektyvą, paįvairinti pakelės miškelių monotoniją, atveriant šviesias laukymes, trako paslėptus medynus.

Prieš kraštovaizdžio formavimo kirtimus sanitariniais kirtimais iškertamas tūris neįtrauktas į kraštovaizdžio formavimo kirtimų iškertamo maksimalaus tūrio apimtis. Nelikvidinių žabų tūris derlingose augavietėse skaitome, kad vidutiniškai bus iškertamas apie 10 m^3 iš 1 ha. Atlikus trako ir pomiškio kirtimo etapą vėliau kas antri metai turi būti kartojamas trako valymas siekiant neleisti trakui ir nepageidaujamam pomiškiui įsigalėti vėl. Nederlingose pušynų augavietėse tai gali reikėti pakartoti tik 1-2 kartus per vykmetį. Daugeliu atvejų projektuojant kraštovaizdžio formavimo kirtimus žiniaraštyje nurodomas visas sklypo plotas, o praktiškai bus kertama tik dalyje sklypo siekiant nurodytų tikslų. Tas pat liečia ir pomiškio ar trako kirtimą – prie kelių, takų ar vietose, kur reikia atidengti norimą objektą, reikia kirsti intensyviau ar net ir plynai, o sklypo gilumoje gal būt retinti tik šiek tiek arba ir visai nekirsti.

Vykdyti šiuos kirtimus reikėtų etapais ir vykdyti nuolatos. Pradėti reikėtų nuo menkaverčio trako ir pomiškio iškirtimo, vėliau kirsti ir nepageidaujamus medžius formuojant estetiniu požiūriu priimtinas, patogias poilsiui erdves ir perspektyvas. Medyno formavimą kraštovaizdžio formavimo kirtimais pradžioje reikėtų atlikti palaipsniui, maždaug per 3 metus, o vėliau jį reikėtų tęsti kartojant kas 2 metai, pašalinant tai kas atsiranda nereikalinga: želiantis nepageidaujamas trakas ar pomiškis, atsirandantys sausuoliai, vėjavartos, vėjalaužos bei skurstantys prasto estetinio vaizdo medžiai bei kiti tapę nepageidaujami medžiai. Kai kurias esančias natūralias ar suformuotas atviras laukymes intensyviai lankomose vietose reikėtų 2-3 kartus per metus nušienauti. Trakas bei pomiškis retinamas dažniausiai ne ištisai. Palei kelius ir takus trakas bei spygliuočių pomiškis dažniausiai kertamas mozaikiškai, formuojamos vaizdingos grupės. Jaunuose, ypač spygliuočių, medynuose genimos apatinės šakos.

Didžioji dalis kraštovaizdžio formavimo kirtimų suprojektuota paežerėse, paupiuose, siekiant atverti apžvelgimui vaizdingas ežerų ar upelių panoramas. Atlikti šiuos kirtimus reikia ypatingai atsargiai ir palaipsniui, kad nesukelti krantų erozijos. Tas pat pasakytina ir apie kirtimus piliakalnių šlaituose.

Pakelių tvarkymo kirtimai tai specifinė kraštovaizdžio formavimo kirtimų rūšis. Šiais kirtimais siekiama pakelėms suteikti kuo estetiškesnį vaizdą, sumažinti kraštovaizdžio monotoniškumą ir pagerinti apžvelgiamumą nes prie kelių ir takų dažniausiai vyrauja uždari giliau nepražvelgiami kraštovaizdžiai. Čia dažnai vyrauja suvešėjęs trakas ir gausus II –as ardas. Kirtimais gali būti apimama iki 40-50 % pakelių siekiant suformuoti besikeičiančią uždarų ir atvirų vietų mozaiką. Kirtimo metu iškertamas ir pašalinamas trakas bei menkavertis nepageidaujamas pomiškis. Kertama menkaverčių rūšių bei nustelbti medžiai, atidengiami vaizdingesni medžiai. Kertamos ir paliekamos nekirstos trako grupės bei medžiai nustatomi prieš kirtimą. Pakelių tvarkymo kirtimų apimamų juostų plotis gali svyruoti nuo 5 iki 50 m Juostos turėtų vingiuoti ir būti nevienodo pločio. Šie kirtimai derlingesnėse augavietėse turėtų būti kartojami kas 2-3 metai. Į pakelių tvarkymą turėtų įeiti ir pakelių kasmetinis šienavimas.

Detaliau kirtimai aprašyti Rekreacinio sutvarkymo projekte, pateikiant ir kraštovaizdžio formavimo kirtimų žinialapius (įdėti ir girininkijų aiškinamuosiuose raštuose).

Detaliau biologinės įvairovės kirtimai aprašyti Gamtotvarkos priemonių plane, pateikiant ir šių kirtimų žinialapius.

Miško lydimo kirtimai vykdomi, kai miško žemėje norima įrengti kelius, technologines linijas, miško sėklines plantacijas, medelynus. VĮ Raseinių miškų urėdijoje tokie kirtimai projektuojami (pagal miško kirtimų taisyklių 2010 m. sausio 27 d. įsakymo Nr. D1-79 punktą 90)

Kitais kirtimais gali būti vykdomas plotų išvalymas saugant nuo apaugimo miško laukymes. Galimi ir biotechniniai kirtimai, gerinant pašarų bazę briedžiams ir stirnoms. Atsiras būtinybė kirsti vieną ar kitą trasą kelių tiesimui.

VĮ Raseinių miškų urėdijos miško genetinių išteklių objektuose (genetiniuose draustiniuose, sėkliniuose medynuose, sėklinėse plantacijose klonų rinkiniuose, bandomuosiuose želdiniuose), atsižvelgiant į jų paskirtį ir panaudojimo tikslus, gali būti projektuojami kiti specialieji šių objektų formavimo kirtimai. Kirtimus, priklausomai nuo esamos medynų būklės, vyraujančios rūšies derėjimo metų, amžiaus, objekto ploto, amžiaus struktūros, rūšinės sudėties, augavietės tipo, dirvožemio, medyno dendrometrinių, genetinių-selekcinių požymių, projektuoja Valstybinė miškų tarnyba. Konkretūs (kuriuose bus numatomi kiti specialieji kirtimai) sėklininkystės ir selekcijos objektų sklypų sąrašai yra pateikti lentelėje 1.53.

Minimali metinė kitų kirtimų apimtis yra apie 279 m^3 likvidinės medienos.

2.3.5. PROJEKTUOJAMA MEDIENOS RUOŠOS NORMA

Visų kirtimų norma – tai bendra visų kirtimų metinė apimtis miškų urėdijos miškų teritorijoje yra nustatoma sudedant visų kirtimo rūšių metines apimtis, kartu pateikiant ir pagal miškų grupes kirtimo rūšių plotus (išskyrus pavienių medžių ir brandžių medžių nebrandžiuose medynuose kirtimus ir sanitarinius kirtimus), bendrą ir likvidinės medienos tūrius bei pagrindinius miško naudojimo rodiklius: medienos kiekis, iškertamas iš 1 ha apaugusios medynų žemės, iškertamo tūrio santykinė dalis nuo viso medynų tūrio, pagrindiniais kirtimais iškertamo medienos tūrio ir tūrio prieaugio (viso ir 1 ha) santykis, pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais paruošiamos medienos tūrių santykis, kirtimų (visų ir plynų) ploto santykinė apaugusios medynų žemės ploto dalis.

Projektuojama metinė visų rūšių kirtimų apimtis pateikta 2.12. lentelėje, o pagal girininkijas 2.14. lentelėje. Metinis miško naudojimas turėtų būti 83.4 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 75.5 %, tarpiniam 24.5 %.

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto bus iškertama po 6,2 m^3 bendro arba 4.6 m^3 likvidinio tūrio, iš jo pagrindiniais kirtimais 3,5 m^3 .

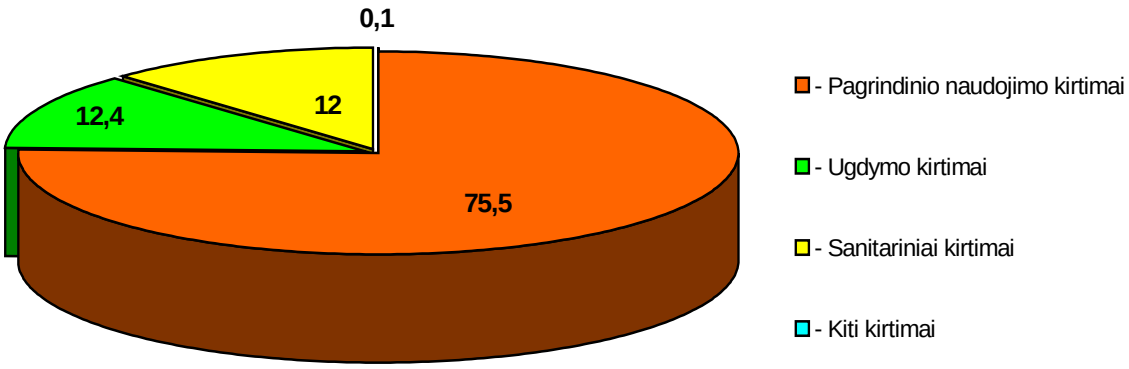

36 pav. Miško kirtimų struktūra (iškertamas tūris %)

Bendra metinė miško naudojimo apimtis (83.4 tūkst. m^3 likvidinės medienos), lyginant su paskutinių 10-ies metų (2005-2014) naudojimu (79.6 tūkst. m^3), padidės 4.8 %.

Bendras metinis einamasis tūrio prieaugis miškų urėdijos valstybinės reikšmės medynuose – 7,61 m^3/ha. Iškertamas kasmet bendras tūris iš hektaro 6,2 m^3 . Bendras prieaugio naudojimo procentas – 81.5 % (2.12. lentelė). II miškų grupės miškuose projektuojama vidutiniškai iškirsti 32.6 % bendro prieaugio, III – 95.9 %, IV grupės miškuose – 64.6 % bendro prieaugio.

PROJEKTUOJAMA VYKMEČIUI METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

2.12. lentelė

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris tūkst. m^3		likvidinio tūrio % nuo bendro tūrio	likvidinis tūris tūkst.m^3 pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	252	76.8	63.0	82	0.9	7.5	54.6
Ugdomieji kirtimai	519	21.5	10.3	48	0.8	0.8	8.7
Sanitariniai kirtimai	-	12.5	10.0	80	2.2	1.3	6.5
Kiti kirtimai	1.7	0,1	0,1	80	**0.1**	-	-
Iš viso	**772.7**	**110.9**	**83.4**	**75**	**4.0**	**9.6**	**69.8**

MIŠKO NAUDOJIMO RODIKLIAI

2.13. lentelė

Rodikliai	II miškų grupė	III miškų grupė	IV miškų grupė	Iš viso:
1. Iškertamas bendras tūris, m3/ha	2.5	6.9	6.6	6.2
2. Iškertamas likvidinis tūris, m3/ha	1.9	5.2	4.9	4.6
iš jo – pagrindiniais kirtimais (likvidas)	0.4	4.1	3.9	3.5
3. Tarpinio naudojimo % nuo bendro iškertamo tūrio	84.8	25.7	28.2	30.7
iš jo – ugdymo kirtimais	31.3	13.0	19.4	19.4
4. Bendro prieaugio naudojimo %	32.6	96.9	64.6	81.5
5. Miško naudojimo % nuo bendro tūrio	1.1	3.2	3.2	2.9
6. Miško kirtimais apimamas kasmet plotas, %	3.7	4.4	4.4	4.2
7. Mišku apaugęs plotas, ha	2096.5	1842.7	14089	18028.2
8. Bendras medienos tūris, tūkst.m3	505.37	398.95	2901.5	3805.82
9. Bendras einamasis prieaugis, m/ha	7.67	7.19	7.66	7.61

Pastaba: 7, 8 ir 9 eilučių skaičiai parodo nuo kokių dydžių apskaičiuoti naudojimo rodikliai.

Medienos naudojimas II miškų grupėje neintensyvus, todėl ir ateityje šioje grupėje kaupsis didelis medienos kiekis – per metus apie 5.17m^3 hektare visame II grupės miškų plote (10.8 tūkst.m^3)

Dėl nevienodos medynų amžiaus struktūros, miškų grupių ploto ir ktitų priežasčių. miško naudojimo apimtis ir intensyvumas atskirose girininkijose labai nevienodas (2.14. lentelė). Didžiausias miško naudojimas suprojektuotas Šimkaičių girininkijoje – 19,52 tūkst.m^3, iškertant iš 1 ha mišku apaugusio ploto 6,1 m^3 likvidinės medienos. Nemažas naudojimas ir Paliepių girininkijoje – 14,52 tūkst.m^3 (5,7 m^3/ha). Per abi girininkijas bus kertama 40,72 % bendros miškų urėdijos kirtimų apimties. Mažiausia kirtimų apimtis Padubysio girininkijoje – 6,33 t. m^3 (2,6 m^3 iš hektaro).

37 pav. Raseinių miškų urėdijos eglynai su gausiu pomiškiu (nuotrauka A.Masaičio)

METINĖ MIŠKO KIRTIMŲ APIMTIS PAGAL GIRININKIJAS
(plotas, ha; tūris likvidinis, m^3)

2.14. lentelė

Girininkija	Priimta pagrindinių kirtimų norma (tūris)	Ugdymo kirtimai						Sanitari-niai kirtimai (tūris)	Kiti spec. paskirties kirtimai (tūris)	Iš viso (tūris)	Iškertame iš 1 ha mišku apaugusio ploto (tūris)
		Jaunuolynų ugdymas		Retinimai		Einamieji					
		Plotas	Tūris	Plotas	Tūris	Plotas	Tūris				
Viduklės	7040	41	80	9	300	7	450	1380	220	9470	3,7
Padubysio	2820	62	210	22	870	10	470	1930	30	6330	2,6
Pikčiūnų	5540	37	110	17	630	10	520	790	10	7600	3,7
Paliepių	12560	28	50	7	190	10	540	1180		14520	5,7
Vadžgirio	10810	48	120	31	1170	15	840	980	30	13950	5,1
Šimkaičių	14970	52	120	30	1050	17	770	2610		19520	6,1
Birbiliškės	9260	33	110	15	640	18	1040	1130	10	12190	4,9
Viso:	**63000**	**301**	**800**	**131**	**4850**	**87**	**4630**	**10000**	**300**	**83600**	**4,6**

2.3.6. POTENCIALIAI NAUDOTINŲ MIŠKO KIRTIMŲ ATLIEKŲ KIEKIO ĮVERTINIMAS

Energijos gamyba iš atsinaujinančių gamtos išteklių yra vienas iš pagrindinių Lietuvos ir ES energetinės politikos tikslų. Nacionalinėje energetikos strategijoje siekiama, kad atsinaujinančių energijos išteklių dalis iki 2025 m. pasiektų 20%. Pagal atsinaujinančių energijos išteklių įstatymą 2020 m. 60% centralizuotai tiekiamos šilumos turėtų būti pagaminama iš biokuro. Tai numatyta ir Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros programoje, priimtoje 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569.

Nuolat atsinaujinantis biokuro šaltinis yra miškas. Biokurą sudaro malkinė mediena ir miško kirtimo atliekos. Malkinė mediena gaunama iš medžio stiebų, kurie netinka medienos apdirbimo pramonei, bei iš stambių šakų. Kirtimo atliekas sudaro medžių viršūnės, smulkūs stiebai, kelmai nelikvidinės šakos, žievė.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228 , nuostatomis, vienas iš valstybės prioritetų yra konkurencinga vietos atsinaujinančių išteklių energijos gamyba ir atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimas elektros energijai ir šilumai gaminti. Ko pasėkoje, vienas iš Generalinės miškų urėdijos ir VĮ miškų urėdijų 2015-2017 metų veiklos prioritetų yra biokuro iš miško kirtimo atliekų ir nelikvidinės medienos iš jaunuolynų ugdymo kirtimų biokurui gaminti gamybos didinimas. Dėl to 2012 m. buvo patvirtintas miško kirtimo atliekų ruošimo mechanizmų įsigijimų strateginis planas 2012 - 2015 metams, nustatyta miško kirtimo atliekų kirtavietėse, smulkių medelių iš jaunuolynų ugdymo ir pakelių bei griovių valymo pardavimo gyventojams tvarka, buvo bendradarbiauta su LR energetikos ministerija, AB „Lietuvos Energija“, Lietuvos Biomasės energetikos asociacija “Litbioma” biokuro gamybos strateginių tikslų suderinimo, nustatytas VĮ miškų urėdijoms miško kirtimo atliekų skirtų centralizuotam pardavimui 2013 metams kiekis. Todėl 2013 m. numatoma miško kirtimo atliekų ir nelikvidinės medienos iš jaunuolynų ugdymo kirtimų biokurui gaminti apimtis padidinti iki 280 tūkst. m³. Miško kirtimo atliekų apskaitos tvarką nustatė 2004 m. Generalinė miškų urėdija. Miškų urėdijos kirtimo atliekų pardavė: 2009 m. – 76,9 tūkst. m^3; 2010 m. – 74,8 tūkst. m^3; 2011 m. – 155 tūkst. m^3 ; 2012 m. – 170 tūkst. m^3. VĮ Raseinių miškų urėdija realizavo kirtimo atliekų: 2012 m. – 3,9 tūkst. m^3. 2013 m. – 4,0 tūkst. m^3. 2014 m. – 5,7 tūkst. m^3.

Miško kirtimo atliekoms apskaičiuoti taikomos įvairios metodikos. Pirmoji buvo sudaryta naudojant sortimentines ir prekines lenteles (A. Kuliešis, E.Petrauskas).Šakų tūrio įvertinimo metodika panaudojant šakų tūrio struktūros matematinius modulius (A.Tebėra, 2005 m.).LAMMC

Institutas pagal užsakomus darbus atliko įvairius kirtimo atliekų skaičiavimus – potencialūs ir realūs atliekų kiekiai, paruošų sąnaudos, taikant įvairias kirtimo atliekų surinkimo technologijas.

Valstybinė miškų tarnyba pateikė metodinius nurodymus ir normatyvus energetinės medienos ištekliams įvertinti projektuojant kirtimus (2012 m. spalio 11 d. Nr. 230-12-V). Nurodymai skirti medienos su žieve, tinkamos energijai gaminti, išteklių įvertinimui, rengiant miškotvarkos projektą.

Energetinę medieną su žieve sudaro: malkos, gaunamos iš stiebų medienos, netinkamos padariniams asortimentams ir plokščių gamybai; medžių stiebai su šakomis iki 8 cm skersmens 1,3 m aukštyje; sausuolių stiebai iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje; stiebų viršūnės, šakos ir kelmai.

Energetinės medienos ištekliai apskaičiuojami planuojant ugdomuosius ir pagrindinius kirtimus. Ugdymo kirtimuose kelmų ištekliai nėra vertinami. Energetinės medienos išteklių įvertinimui naudojami normatyvai, sudaryti santykiniais vienetais, taikytini skaičiavimams nuo

kirstinų stiebų tūrio su žieve miško sklype (biržėje), bei atsižvelgiama į medžių pasiskirstymą pagal skersmenis ir sausuolių kiekį.

Jaunuolynų ugdymuose energetinę medieną sudaro visi iškertami stiebai iki 8 m skersmens 1,3 m aukštyje. Energetinės medienos dalis nuo kertamo kiekio (%) nustatoma pagal normatyvus, sudarytus pagal vyraujančią medžių rūšį ir jos lajų faktorių.

Labai neturtingose (a) ir užmirkusiose (U) bei pelkinėse (P), o taip pat šlaitų (Š) augavietėse energetinės medienos ruoša jaunuolynuose nėra planuojama. Normalaus drėgnumo N(b-f) ir laikinai užmirkusiose L(b-f) augavietėse visas paskaičiuotas kirsti medelių tūris yra planuojamas paimti iš kirtavietės

Potencialūs energetinės medienos ištekliai pagrindinių kirtimų kirtavietėse **–** kiekvienoje pagrindinių kirtimų biržėje yra įvertinamas malkų iš stiebų, stiebų viršūnių, kelmų, taip pat sausuolių malkinių stiebų iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje, tūriai panaudojant apibendrintą normatyvą. Potencialūs šakų tūriai, nustatyti pagal normatyvą, yra koreguojami atsižvelgiant į augavietę.

Energetinės medienos ištekliai retinimo ir einamuosiuose kirtimuose yra įvertinami malkinės medienos iš stiebų, stiebų viršūnių, taip pat sausuolių malkinių stiebų iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje, neatsižvelgiant į augavietes bei šakų medienos ištekliai priklausomai nuo augaviečių. Kelmai retinimo – einamuosiuose kirtimuose energijos gamybai panaudoti neplanuojami.

Realūs energetinės medienos ištekliai**.** Ekologiniu požiūriu ne visi potencialūs energetinės medienos ištekliai kirtimuose gali būti panaudoti nepažeidžiant miško ekosistemos. Realūs, galimi paimti iš miško kelmų, šakų ir plonų stiebų kiekiai, nustatomi atsižvelgiant į augavietes. Neturtingose augavietėse, siekiant išsaugoti natūralų jų derlingumą, o užmirkusiuose – siekiant kirtimų metu mažiausiai sužaloti dirvožemį, dalis šakų ir plonų stiebų yra paliekami kirtimo vietoje.

Kelmus rekomenduojama naudoti tik eglių augančių N ir L augaviečių medynuose, kurių rūšinėje sudėtyje eglė sudaro 30% ir daugiau. Šakų ir kelmų panaudojami kiekiai nustatomi pagal normatyvą atsižvelgiant į miško augavietes.
Kelmų rovimas projektuojamas tik IV miškų grupės plynai kertamuose medynuose. Šae, Nae, Š(a-d), Na, La, U(a-f), P(a-d), P(a-d)n kelmų rovimas neprojektuojamas.

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS POTENCIALIAI GALIMI METINIAI ENERGETINĖS MEDIENOS SU ŽIEVE IŠTEKLIAI

2.15. lentelė

Kirtimo rūšis	Energetinės medienos ištekliai, m³ kertamame plote						
	Smulkūs medeliai	Malkos	Sausuoliai	Stiebų viršūnės	Šakos	Iš viso	%
Jaunuolynų ugdymas	5233					5233	**18.5**
Retinimai-einamieji		777	612	251	975	2615	**9.2**
Pagrindiniai kirtimai		7876	1646	1247	9656	20425	**72.3**
Viso	**5233**	**8653**	**2258**	**1498**	**10631**	**28273**	**100**
%	**18.5**	**30.6**	**8.0**	**5.3**	**37.6**	**100**	

Pastaba: kirtimo atliekos ugdymo kirtimuose suskaičiuotos pagal duomenų bazėje esamus sklypų tūrius tai yra nepriimant dėmesin jaunuolyno ugdymo kartojimo bei retinimais ir einamaisiais kirtimais iškirstą tūrį valksmuose.

METINIAI ENERGETINĖS MEDIENOS SU ŽIEVE IŠTEKLIAI
Pagal girininkijas

2.16. lentelė

Kirtimo rūšis	Energetinės medienos ištekliai, m³ kertamame plote					
	Smulkūs medeliai	Malkos	Sausuoliai	Stiebų viršūnės	Šakos	Iš viso
Viduklės g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	478					478
Retinimai-einamieji		50	47	17	77	191
Pagrindiniai kirtimai		765	181	138	1146	2230
Iš viso	**478**	**815**	**228**	**155**	**1223**	**2899**
%	**16.5**	**28.1**	**7.9**	**5.3**	**42.2**	**100**
Padubysio g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	1675					1675
Retinimai-einamieji		112	91	37	164	404
Pagrindiniai kirtimai		495	99	76	583	1253
Iš viso	**1675**	**607**	**190**	**113**	**747**	**3332**
%	**50.3**	**18.2**	**5.7**	**3.4**	**22.4**	**100**
Pikčiūnų g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	582					582
Retinimai-einamieji		93	77	32	108	310
Pagrindiniai kirtimai		651	156	122	839	1768
Iš viso	**582**	**744**	**233**	**154**	**947**	**2660**
%	**21.8**	**28**	**8.8**	**5.8**	**35.6**	**100**
Paliepių g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	312					312
Retinimai-einamieji		56	45	19	82	202
Pagrindiniai kirtimai		1774	322	243	2085	4424
Iš viso	**312**	**1830**	**367**	**262**	**2167**	**4938**
%	**6.3**	**37.1**	**7.4**	**5.3**	**43.9**	**100**
Vadžgirio g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	780					780
Retinimai-einamieji		177	134	561	198	1070
Pagrindiniai kirtimai		1383	277	209	1636	3505
Iš viso	**780**	**1560**	**411**	**770**	**1834**	**5355**
%	**14.6**	**29.1**	**7.7**	**14.4**	**34.2**	**100**
Šimkaičių g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	923					923
Retinimai-einamieji		156	117	50	195	518
Pagrindiniai kirtimai		1680	384	289	2199	4552
Iš viso	**923**	**1836**	**501**	**339**	**2394**	**5993**
%	**15.4**	**30.5**	**8.4**	**5.7**	**40**	**100**

Kirtimo rūšis	Energetinės medienos ištekliai, m³ kertamame plote					
	Smulkūs medeliai	Malkos	Sausuoliai	Stiebų viršūnės	Šakos	Iš viso
Birbiliškės g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	482					482
Retinimai-einamieji		134	100	40	153	427
Pagrindiniai kirtimai		1128	226	170	1167	2691
Iš viso	**482**	**1262**	**326**	**210**	**1320**	**3600**
%	**13.4**	**35.0**	**9.1**	**5.8**	**36.7**	**100**

Kirtimo atliekos sudarys 33.9 % nuo bendro suprojektuoto kirsti likvidinio tūrio. Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 37.6 %, malkos 30.6 %, sausuoliai 8 %, smulkūs stiebai 18.5 % ir stiebų viršūnės 5.3 % . Kadangi kelmų panaudojimas galimas tik ateityje, pagrindinę biomasę sudarys šakos

Kirtimo atliekos turi būti naudojamos nenusižengiant gamtosauginiams reikalavimams – ekologija ir ekonomika neturi užgožti viena kitos. Tokia nuoroda yra ir Europos šalių ministrų forumo (Varšuva, 2008) pirmoje rezoliucijoje *Miškai, mediena ir energija* – akcentuota pusiausvyros išlaikymo svarba naudojant medieną ir biomasę, tuo pačiu išsaugant vertingus miško išteklius ir nepažeidžiant bioįvairovės.

38 pav. Kirtimo atliekų ruošimas bio kurui (nuotrauka A. Masaičio)

2.4. JAUNUOLYNŲ PRIEŽIŪRA IR UGDYMAS

Jaunuolynų ugdymo kirtimai vykdomi jaunuolynuose iki 20 metų amžiaus. Ugdymo kirtimų pradžia priklauso nuo jaunuolyno rūšinės sudėties ir rūšių tarpusavio santykių, esamo tankumo, miško tipo bei ūkinių tikslų. Mišriuose, didelio pradinio tankumo ir derlingose augavietėse augančiuose jaunuolynuose ugdymo kirtimai pradedami anksčiau negu grynuose, mažesnio tankumo ir augančiuose nederlingose augavietėse.

Jaunuolynų ugdymo tikslas yra mišriuose medynuose formuoti jų rūšinę sudėtį, siekti kad joje būtų kiek galima daugiau pagrindinių rūšių medžių, šalinant juos stelbiančius nepagrindinių rūšių medžius, sudarant pagrindinių rūšių medžiams optimalias augimo sąlygas. Grynuose medynuose ugdymo kirtimų tikslas yra sumažinti medynų tankumą, didinti medynų atsparumą nepalankiems aplinkos faktoriams.

Valstybinės reikšmės miškuose jaunuolynų yra 2776 ha miškininkystės požiūriu ugdytinų medynų arba 74 % nuo visų ugdymo amžiaus medynų (3753 ha). Pagal ugdymo eiliškumą: skubiai ugdytinų yra apie 4,4 %, ugdytinų pirma eile yra – 40 %, antra – 55,6 %, daugiausia.

Pagal medžių rūšis daugiausia jaunuolynų ugdyti projektuojama eglynų – 65,4 %, Juodalksnynų – 19,8 %, beržynų – 10,6 %, ir ąžuolynų – 1,7 %, kitų rūšių gerokai mažiau.

14,8 % jaunuolynų ugdymo kirtimų bus vykdoma II miškų grupės miškuose, 10,3 % – III grupės ir 74,9 % – IV grupės miškuose.

Apskaičiuojant metinę jaunuolynų ugdymo apimtį pakartotinam ugdymui skirta visas ugdytinų nedelsiant ir dalyje mišrių jaunuolynų, skirtų ugdyti pirmajame penkmetyje tai papildomai sudaro po 14 ha kasmet. Be to, projektuojama ugdyti 9 ha 4-6 metų želdinių, kuriuose projektuota ir bus vykdoma želdinių priežiūra. Šiuos jaunuolynus reikės ugdyti antroje vykmečio pusėje (2.17. lentelė).

METINĖ JAUNUOLYNŲ UGDYMO APIMTIS

2.17. lentelė

Jaunuolynų ugdymas	Plotas, ha	Tūris. m^3		Iškertama iš 1 ha, m^3		Vidutinė apimtis pagal plotą 2012-2014 m.
		bendras	likvidinis	bendras	likvidinis	
esami jaunuolynai	278	6100	740	22	2,7	–
kartojimas	14	300	40	21	2,9	–
jaunuolynai po želd. priežiūros	9	200	20	22	2,2	–
Iš viso	**301**	**6600**	**800**	**22**	**2,7**	**346**

Projektuojama jaunuolynų ugdymo metinė apimtis pagal plotą lygi praeitam vykmečiui suprojektuotai apimčiai. Apimtis sumažėjo dėl vykdomų daug didesnių neplynų pagrindinių kirtimų apimčių.

Želdinių ir žėlinių priežiūros ir apsaugos darbai ir apimtys. Pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (2008 m., 2010 m.) miško želdiniai ir žėliniai iki susiformuos jaunuolynas ir prasidės ugdymo kirtimai (minkštųjų lapuočių – iki 6 metų, spygliuočių ir kietųjų lapuočių – iki 8 metų) turi būti prižiūrimi ir saugomi. Priežiūra apima šiuos darbu: medelių pasodinimo vietų, šalčio iškilnotų medelių ir jų apnuogintų šaknų užpylimą žemėmis, užneštų žemėmis medelių atkasimą, stelbiančios

žolinės augalijos, stelbiančių medelių ir krūmų pašalinimą, paviršinio vandens nuleidimą, žuvusių tikslinių medžių rūšių medelių atsodinimą.

Pagal 2014 m. miškotvarkos duomenis želdinių ir žėlinių priežiūra ir apsauga reikalinga vykdyti 1122,4 ha plote (2.18. lentelė). Priimant dėmesin, kad kartojimas per minėtą laikotarpį žėlinių priežiūros bus vykdoma vieną kartą, želdinių du, tris kartus, kartojimo rodiklis būtų apie 2.2. Metinė apimtis sudarytų apie 510,1 ha. Be to, reikia pridėti esamų neapaugusių miško plotų (kirtaviečių, aikščių, žuvusių medynų ir žemių skirtų miškui įveisti) 20% tai sudaro apie 126,3 ha. ir būsimų plynų kirtaviečių atkuriamų per penkmetį apie 15 % tai sudaro 187,9 ha. Bendra apimtis būtų 824,3 ha. Sumažėjus plynų kirtimų, želdinių ir žėlinių priežiūros ir apsaugos apimtis taip pat mažėja.

Didžiausia želdinių ir žėlinių priežiūros ir apsaugos darbų apimtis yra Šimkaičių ir Paliepių girininkijose, mažiausia – Padubysio ir Pikčiūnų girininkijose

PROJEKTUOJAMOS ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS APIMTYS PAGAL GIRININKIJAS

2.18. lentelė

Girininkija	Želdiniai	Žėliniai	Iš viso	Priežiūros metinė apimtis	Želdinių ir žėlinių apsaugos metinė apimtis	Bendra metinė apimtis
Viduklės	150,1	14,1	164,2	56.2	62,4	118,6
Padubysio	61,9	7,6	69,5	25.1	23.1	48,2
Pikčiūnų	133,4	9,2	142,6	48,2	51,2	99,4
Paliepių	171,9	16,8	188,7	75,8	68,6	144,4
Vadžgirio	127,9	34,3	162,2	50,3	72,8	123,1
Šimkaičių	230,7	11,7	242,4	80,7	95,0	175,7
Birbiliškės	95,3	57,5	152,8	58,4	56,5	114,9
Iš viso	**971,2**	**151,2**	**1122,4**	**394,7**	**429,6**	**824,3**

Pagal miškų urėdijos apskaitos duomenis želdinių ir žėlinių priežiūra vykdyta 457 ha vidutiniškai per metus ir iš jų apsauga nuo žvėrių 470 ha plote per metus. Per 2012-2014 metus želdinių ir žėlinių apsauga ir priežiūra atlikta 2629 ha plote (vidutiniškai per metus priežiūra vykdyta 459 ha plote, o apsauga – 417 ha). Pagal miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus, miško želdinių ir žėlinių apsauga apima šiuos darbus: apsauga nuo vabzdžių, kenkėjų ir grybinių ligų, pelinių graužikų, žvėrių, mechaninių pažeidimų, priešgaisrinių mineralizuotų juostų įrengimą.

2.5. MIŠKO ATKŪRIMAS IR ĮVEISIMAS

2.5.1. MIŠKO ATKŪRIMAS IR ĮVEISIMAS

Miško atkūrimas projektuotas pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (2008 m. kovo 14 d. Nr. D1-199 ir jų pakeitimus 2010 m. spalio 18 d. Nr. D1-859). Parenkant miško atkūrimo ir įveisimo būdą, atsižvelgta į miško funkcinę paskirtį:

rezervatiniai (I gr.) miškai atkuriami jiems natūraliai atželiant, ekosistemų apsaugos (IIA gr.), rekreaciniai (IIB gr.), apsauginiai (III gr.) ir ūkiniai (IV gr.) natūraliai atželiant ar želdinant;

miško rūšinė sudėtis parenkama, atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį. Vyraujančios medžių rūšys (rūšinėje sudėtyje jų turi būti daugiau kaip 50 proc.) želdiniuose ir žėliniuose turi atitikti minėtų Nuostatų 1-3 priedų reikalavimus.

Nors II grupės miškuose plyni kirtimai ir neprojektuoti, bet atsiradus plyniems sanitariniams kirtimams, ekosistemų apsaugos (II gr.) miškuose pirmenybė teikiama miško žėlimui. Rekreaciniuose (II B gr.) miškuose galimi visi miško atkūrimo ir įveisimo būdai. Pasirenkamas tas, kuris labiausiai užtikrins želdinių ir žėlinių tvarumą bei atitiks rekreacinius poreikius. Želdinimo būdus ir technologiją rekreaciniuose miškuose nulemia poilsiavimo intensyvumas, vyraujančios poilsio rūšys ir aplinkos sąlygos. Miško parkuose, poilsiavietėse, prie intensyviai lankomų objektų želdiniai turėtų būti veisiami pagal specialius techninius projektus. Kituose rekreacinės paskirties miškuose želdinama, sudarant įprastinius Miško želdinimo ir žėlimo projektus, tik sodinimo (sėjimo) vietos išdėstomos ne eilėmis, o padrikai, grupėmis ar lizdais. Sukuriama artima natūraliems miškams atvirų, pusiau atvirų ir uždarų miško vietovaizdžių mozaika. Medžių ir krūmų asortimentas parenkamas pagal normatyvus rekreaciniams miškams.

Apsauginiuose (III gr.) miškuose miškai atkuriami natūraliai atželiant ar želdinant. Vyraujančių medžių rūšių parinkimas priklauso nuo jų funkcijų. Vandens apsauginiuose želdiniuose pirmumas teikiamas medžių rūšims, kurios turi tankią mišrią šaknų sistemą, ažūriškas lajas, laukų apsauginiams želdiniams labiau tinka medžių rūšys su tankiomis lajomis.

Ūkiniuose (IV gr.) miškuose galimi visi miško atkūrimo ir įveisimo būdai. Esant panašioms miško atkūrimo ir įveisimo sąlygoms, parenkamas ekonomiškiausias būdas.

Miško atkūrimo fondą sudaro: esami neapaugę mišku plotai bei pirmo penkmečio (2015-2019) plynų kirtimų biržės (2.19. lentelė).

MIŠKO ATKŪRIMO FONDAS
(ha)

2.19. lentelė

Žemės naudmenos	Plotas, ha
1. Neapaugusios mišku miško žemės, iš viso	**631,6**
iš jų: - kirtavietės	504
- žuvę medynai	15,9
- miško aikštės	56,5
- žemė, skirta miškui įveisti	55,2
2. Plynų kirtimų biržės (2016 – 2020 metų)	**1252,7**
Iš viso:	**1884,3**
Neveisti miško, saugoti nuo apaugimo	**-**

Želdomos medžių rūšys esamuose mišku neapaugusiuose plotuose ir būsimose kirtavietėse pagal augaviečių serijas ir želdomas medžių rūšis parodyta 2.20 lentelėje.

Esamiems neapaugusiems mišku plotams atkūrimo ir įveisimo būdas nustatytas miškotvarkos lauko darbų metu. Numatyta želdinti 442,2 ha (70 %) esamų plynumų ir iš jų mišrus atkūrimo būdas 13,9 ha (2,2 %), 189,4 ha (30 %) paliktos želti. Žėlimui palikta 106,9 ha (56,4 %) U ir P hidrotopuose esančių mišku neapaugusių plotų. Taip pat palikta želti plotų N ir L hidrotopų augavietėse (43,6 %).

Suprojektuotose penkmečio biržėse atkūrimo būdas nustatytas prognozuojant pagal kirstinų medynų rūšinę sudėtį, struktūrą, pomiškį, augavietę. Želdyti projektuota 1097,3 ha (52,3 %) iš šio ploto 5,0 ha yra dalinis želdymas, palikta želti 787 ha (47,7 %), želdoma daugiau būsimų biržių negu esamų neapaugusių plotų, nes palankesnė augaviečių struktūra būsimose kirtavietėse – N hidrotopo augavietės užima 10,2 %, L – 76,7 %, U ir P – 13,1 % (iš esamų neapaugusių plotų, pelkinių ir šlapių augaviečių yra 20,8 %, N hidrotopo augavietės užima 10,1 %, L – 79,1 % viso ploto).

Pagal želdomas medžių rūšis (2.20.lentelė) gryni P želdiniai sudarys 0,1 % (Pb, Pan, Pbn) augavietėse), gryni E želdiniai sudarys 7,5 %, mišrūs spygliuočių (PE, EP) – 3,3%, mišrūs eglės su minkštaisiais lapuočiais – 27,7 %, ir mišrūs eglės su ąžuolu – 9,7 %. Ąžuolo želdiniai su egle ir su liepa– 6,4 % ir minkštųjų lapuočių želdiniai sudaro 2,7 procento nuo bendro atkuriamo ploto (1884,3 ha).

Sudarant želdinimo projektus konkrečiuose sklypuose, atsižvelgiant į augavietę ir kitas sąlygas, gali būti parenkami ir kiti želdinių mišrinimo variantai, tačiau atkuriant mišką, vyraujančios medžių rūšys (rūšinėje sudėtyje jų turi būti daugiau kaip 50 %) želdiniuose ir žėliniuose turi atitikti Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų (2010 m.) 1-3 priedų reikalavimus. Suprojektuotose biržėse miško atkūrimo būdą miškotvarka nustatė preliminariai, o po kirtimo, esant reikalui, patikslinti rengiant miško želdinimo ar žėlimo projektą, ypač želdinių mišrinimo schemas.

Žėlimui paliktose biržėse prognozuojamas žėlimas tikslinėmis rūšimis – minkštaisiais lapuočiais (98.5 %), spygliuočiais (1.5 %). Kietaisiais lapuočiais žėlimo nebus. Kaip parodė praeito vykmečio žėlinių analizė, beržo ir juodalksnio atžėlę jaunuolynai (430.7 ha) sudaro 91 % žėlinių ploto, beveik pusė jų yra mišrūs, su egle, ąžuolu ir pušimi, žėlinių priežiūra ir po to ugdymo kirtimais yra galimybės beveik kiekviename sklype formuoti tikslinius, našius medynus.

39 pav. Žemėje skirtoje miškui, įveisiamas ąžuolynas (nuotrauka A. Masaičio)

MIŠKO ATKŪRIMO BŪDAI

2.20. lentelė

Augaviečių serijos	Bendras plotas, ha	Iš jo – pagal želdinamas medžių rūšis Ž e l d i n i m a s															Žėlimas
		P	PE	E	EP	EĄ	Ą	EB	EJ	ĄE	ĄL	EM	J	JE	L EL LE	viso	
1. Esami neapaugę mišku plotai																	
Šb, Nb																0	0,3
Šc, Nc	17,1			9,6	2,4			2,5				0,2				14,7	2,4
Šd, Nd	23,5					21,0				2,3						23,3	0,2
Lf, Nf	29,8					5,1	8,8		6,8	3,7						24,4	5,4
Lc	87,2			10,8	1,5			1,8	51,9							66,0	21,2
Ld	342,2			17,7		84,6	3,1		139,8	39,2	5,6			0,7		290,7	51,5
Ub, La, Lb	2,0		0,5													0,5	1,5
Ud, Uf	56,7												4,3	6,8		11,1	45,6
Pc, Uc, Pd	24,2												0,4	3,4		3,8	20,4
Pb, Pb^nPa^n	5,3	2,2														2,2	3,1
Pc^n, Pd^n	43,3												3,3	2,2		5,5	37,8
Iš viso:	**631,6**	**2,2**	**0,5**	**38,1**	**3,9**	**110,7**	**11,9**	**4,3**	**198,5**	**45,2**	**5,6**	**0,2**	**8,0**	**13,1**		**442,2**	**189,4**
2. 2016-2020 m. plynų kirtimų biržės																	
Šc, Nc	22,9		1,9	13,3	2,9	3,3				1,5						22,9	
Šb, Nb,	1,0		1,0													1,0	
Šd, Nd	29,0			17,5		6,9				4,6						29,0	
Nf, Lf	74,5			5,3		7,2			24,4	0,9				14,1		51,9	22,6
Lb	14,4		7,9		1,4											9,3	5,1
Lc	272,4		5,1	24,6	29,9	10,0		20,9	74,6	5,3						170,4	102,0
Ld	674,6			41,7		44,3		7,1	191,7	58,2				9,9	3,7	356,6	318,0
Ub, Ua, La																	
Ud, Uf	99,8													5,5		5,5	94,3
Pb, Pb^nPa, Pa^n	2,9		0,7													0,7	2,2
Pc, Uc, Pd																	28,1
Pc^n, Pd^n	33,1		4,7		1,2				1,5					0,4		7,8	25,3
Iš viso:	**1252,7**		**21,3**	**102,4**	**35,4**	**71,7**		**28,0**	**292,2**	**70,5**				**29,9**	**3,7**	**655,1**	**597,6**
Iš viso 1+2	**1884,3**	**2,2**	**21,8**	**140,5**	**39,3**	**182,4**	**11,9**	**32,3**	**490,7**	**115,7**	**5,6**	**0,2**	**8,0**	**43,0**	**3,7**	**1097,3**	**787,0**
%	*100*	*0,1*	*1,2*	*7,5*	*2,1*	*9,7*	*0,6*	*1,7*	*26,0*	*6,1*	*0,3*	*0*	*0,4*	*2,3*	*0,2*	*58,2*	*41,8*

2.5.2. MEDYNŲ GERINIMO PRIEMONĖS ŽELDANT

Šioms priemonėms priskiriama: menkaverčių medynų rekonstrukcija (plyna arba dalinė), želdinimas po laja antro ardo sudarymui prieš kirtimą ir želdinių ir savaiminių jaunuolynų mažo skalsumo (0,3-0,4) sutankinimas (dalinis želdinimas).

Rekonstruotinų medynų normatyvai nurodyti Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatuose. Tačiau rekonstrukcija praktiškai nevykdoma, nėra patirties ir Nuostatuose rekonstruotinų medynų samprata neapibrėžta. Pavyzdžiui 2000 m. Nuostatuose nurodyti vieni medynų parametrai, 2008 m. – jau kiti

Pagal 2010 m. Nuostatus medynų pertvarkymas (rekonstrukcija) vykdytina:

- Minkštųjų lapuočių iki 20 metų (Bt – iki 10) jaunuolynai, augantys augavietėse, kuriose galima auginti vertingesnius medynus) – 13,3 ha;
- Netinkamose augavietėse augantys spygliuočių ir kietųjų lapuočių jaunuolynai iki 30 metų – tokių plotų nėra;
- 0,4 ir mažesnio skalsumo ar blogos sanitarinės būklės visų medžių rūšių jaunuolynai ir pusamžiai medynai, kuriuose žėlimą skatinančiomis priemonėmis negalima išauginti vertingos funkcinės paskirties miško – 41,1 ha daugiausia uosio medynai (26 ha).

Šiuose nuostatuose dar labiau neapibrėžti rekonstruotinų medynų parametrai. Pavyzdžiui, už augantį beržyną visuomet bus vertingesnis Ą, E, J, netinkamose augavietėse augančių spygliuočių ir kietųjų lapuočių praktiškai nėra. Pažeisti medynai tvarkomi plynais ar atrankiniais sanitariniais kirtimais. Tačiau iškirtus uosius, tolesnis retų medynų tvarkymas galimas tik rekonstrukcinėmis priemonėmis. Tad pagrindinis dėmesys skirtinas tik retiems jaunuolynams, pirmiausiai 0,3 skalsumo ir sudarkytiems uosio medynams.

0,3-0,4 skalsumo jaunuolynų iki 20 metų miškų urėdijoje yra 60,9 ha, pusamžių medynų 195,7 ha, ir dalis medynų su perspektyviais žemutiniais ardais 60,8 ha. Pagal medžių rūšis tarp retų jaunuolynų dominuoja eglynai, beržynai, juodalksnynai, tarp pusamžių medynų vyrauja eglynai ąžuolynai ir uosynai. Tokie medynai turi būti stebimi, kaip vyks įvairių medžių rūšių žėlimo procesas. Vykdyti paramos, priežiūros priemones, kertant taką, tvarkant atskiras biogrupes. Rekomenduojamas grupinis želdinimas. Taksatoriai atskiruose sklypuose numatė retų jaunuolynų sutankinimą (dalinis želdinimas). Tai daugiausia mažo skalsumo eglės želdiniai ar nedidelio skalsumo minkštųjų lapuočių jaunuolynai, kuriuose numatoma želdinti 1500-2000 vnt./ha E ar JE sodmenų. Daliniam želdinimui parinkti sklypai nurodyti miško atkūrimo žinialapiuose. Atskirus sklypus rekomenduojama parinkti ir girininkams.

Apskaičiuojant metinę miško atkūrimo apimtį (2.21. lentelė) priimta:

– neįskaitytas apie 2,5 metų būsimų plynų kirtaviečių plotas, kur miško želdinimas vyks antrame penkmetyje (327 ha) ir žėlimui paliktų kirtaviečių (299 ha).

– paliekami žėlimui sklypai N, L hidrotopų ir nusausintose pelkinėse augavietėse pažymėti ženklu *savaiminis žėlimas*[*] ***– per teisės aktuose nurodytą laiką neatžėlus tikslinėmis medžių rūšimis reikės želdinti.***

MIŠKO ATKŪRIMO DARBŲ APIMTIS

2.21. lentelė

Miško atkūrimo plotai ir būdai	Bendras Plotas, ha	Metinė apimtis (ha)					Likutis 2-am penkme-čiui
		2016	2017	2018	2019	2020	
1. Esami neapaugę mišku plotai, iš viso	**631**						
iš jų: želdinti	*442*	*154*	*154*	*134*			
paliekami žėlimui	*189*	*98*	*91*				
2. Būsimos penkmečio biržės, iš viso:	**1253**						
želdinimas	*655*			*20*	*154*	*154*	*327*
žėlimas	*598*		*7*	*98*	*97*	*97*	*299*
Iš viso	**1884**	**252**	**252**	**252**	**251**	**251**	**626**
Želdinimas	1097	154	154	154	154	154	275
Žėlimas	787	98	98	98	97	97	299
Medynų rekonstrukcija	-	-	-	-	-	-	-

Visos inventorizuotos 2014 m. sausio 1 d. kirtavietės ir kitos skirtos atkūrimui žemės turi būti apželdintos iki 2018 metų. Kaip atsikurs paliktos žėlimui kirtavietės aiškės paaiškės atliekant žėlinių inventorizacijas. Metinė atkūrimo apimtis pradedant 2016 metais turėtų būti apie 252 ha.

Per pirmąjį penkmetį miškų urėdijoje numatyta pasodinti 770 ha želdinių. Tai yra pirmojo penkmečio metinė želdinimo apimtis – 154 ha. Želdinimo likutis antram penkmečiui sudarys apie 327 ha.

Želdinti numatoma apie 58.2 % atkuriamojo ploto, želti paliekama – apie 47.8 % visų želdaviečių ir želviečių (41 pav.).

Antrai vykmečio pusei miško atkūrimo apimtis bus patikslinta suprojektavus biržes 2020 – 2024 metams. Želdomas plotas turėtų būti artimas pirmo penkmečio plotui, želdintinų ne miško žemių taip pat atsiras, todėl miško atkūrimo ir įveisimo darbų apimtis turėtų išlikti maždaug pastovi per visą projekto galiojimo laikotarpį.

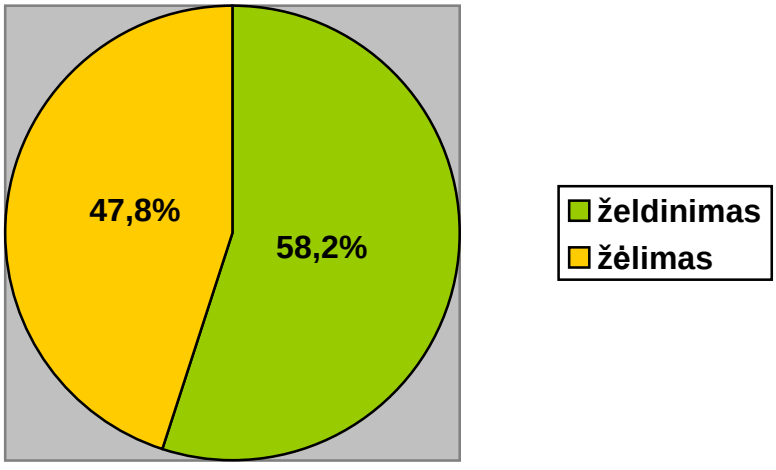

40 pav. Miško atkūrimo fondo žemėje suprojektuoti atkūrimo būdai ir želdintinos medžių rūšys (pirmajam penkmečiui)

- **Projektuotos želdinti rūšys (plotas%):**
  - *Gryni spygliuočiai (P, E)* *13*
  - *Mišrūs spygliuočiai (PE, EP,)* *5,6*
  - *Mišrūs eglės ir ąžuolo (EĄ, ĄE)* *27,2*
  - *Gryni ąžuolo ir ąžuolo liepos (Ą, ĄL)* *1,6*
  - *Mišrūs eglės beržo, eglė, juodalksnio (EB, EJ,)* *47,7*
  - *Kiti mišrūs ir gryni lapuočiai su egle (J, JE)* *4,6*
  - *Mišrūs kiti želdiniai (EM, EL, LE)* *0,3*

Miško atkūrimo apimtis girininkijose pateikiama 2.22. lentelėje. Didžiausia želdinimo darbų metinė apimtis numatyta Šimkaičių (37 ha) ir Paliepių, (36 ha) girininkijose (22,6 % ir 22 % nuo bendros želdinimo apimties). Mažiausiai želdoma Padubysio girininkijoje (6 ha per metus).

41 pav. Miško želdiniai aptverti nuo žvėrių (A. Masaičio nuotrauka)

MIŠKO ATKŪRIMO DARBŲ APIMTIS (ha) PAGAL GIRININKIJAS

2.22. lentelė

Girininkija	Miško žėlimo ir želdinimo fondas (ha)			Miško želdinimas (ha)			Miško žėlimas (ha)			Metinė želdymo apimtis (ha)	Metinė žėlimo apimtis(ha)	Želdytinų kirtaviečių likutis antram penkmečiui (ha)	Žėlimui paliktų kirtaviečių likutis antram penkmečiui (ha)
	esamas neapaugęs miškų plotas	penkmečio biržės 2016-2020	Iš viso	Esamų neapaugusių miškų plotų	penkmečio biržių	Iš viso	esamuosen eapaugusiuose plotuose	penkmečio biržėse	Iš viso				
Viduklės	108	150	258	79	95	174	29	55	84	25	12	47	28
Padubysio	42	55	97	30	31	61	12	24	36	9	5	15	12
Pikčiūnų	83	119	202	38	66	104	45	53	98	14	14	33	26
Paliepių	86	276	362	76	178	254	10	98	108	33	12	89	49
Vadžgirio	95	203	298	28	97	125	67	106	173	16	24	49	53
Šimkaičių	123	273	396	120	114	234	3	159	162	35	16	57	79
Birbiliškės	94	177	271	71	74	145	23	103	126	22	15	37	52
Iš viso	**631**	**1253**	**1884**	**442**	**655**	**1097**	**189**	**598**	**787**	**154**	**98**	**327**	**299**

Lietuvos miškingumo didinimo programa yra įtraukta į Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros programą, patvirtintą 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 560. Didinti šalies miškingumą – įveisti mišką nenaudojamoje ir žemės ūkiui netinkamoje žemėje. Taip pat finansiškai skatinti įveisti miškus privačioje ir valstybinėje žemėje. Lietuvos miškingumą numatoma padidinti 3 % (iki 2020 m. –30000 ha, 35 %). Pagrindiniu miškingumo optimizavimo tikslu laikoma kraštovaizdžio ekologizacija, žemės ūkio veiklos našumo ir efektyvumo didinimas bei bedarbystės kaime mažinimas. Miškingumo didinimas – tai valstybės ekologinės ir ekonominės politikos elementai. Gamtosauginiai – ekologiniai kriterijai tampa tolygūs ekonominiams.

Vykdant miško žemių plėtrą atsižvelgiama į gamtinį žemių našumą, esamą miškingumą ir jo didinimo potencialą, miškų apsauginę ir rekreacinę svarbą. Svarbiausiomis ekologinio stabilizavimo teritorijomis paprastai priskiriamos gamtinio karkaso elementai – geologinės takoskyros bei labiausiai išreikšti migraciniai koridoriai.

Ąžuolynų didinimo programa. Nuo 2006 m. vykdomas vadovaujantis „Ąžuolynų atkūrimo valstybiniuose miškuose programa“ patvirtinta 2005 m. birželio 22 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-316. Programa buvo parengta 16 metų laikotarpiui (2006 – 2021 m.) vadovaujantis Lietuvos miškų ūkio politikos ir jos įgyvendinimo strategijos nuostatomis, patvirtintos LR Aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 484. Miškų atkūrimas ir įveisimas ekologiniu – genetiniu pagrindu, daugiau veisiant mišrių želdinių, ypač kietųjų lapuočių. Įsigaliojus Nacionalinio miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programai ir nustojus galioti ąžuolynų atkūrimo programai (nuo 2012 09 15), iki bus patvirtintas programos įgyvendinimo priemonių planas, Generalinė miškų urėdija 2013 m. kovo 26 d. patvirtino ąžuolynų ploto didinimo užduotis visoms miškų urėdijoms. Pagal naujai patvirtintą plėtros programą numatoma Lietuvos ąžuolynų plotus padidinti nuo 2011 m. 2% iki 2015 m. 2,2%, o 2020 m. iki 2,4% ąžuolynų ploto.

Paprastasis ąžuolas – Lietuvai būdinga ir viena vertingiausių vietinių miško medžių rūšių. Praeityje ąžuolynų Lietuvoje buvo daug daugiau. Pagal istorinius šaltinius XVI amžiuje mišrių su ąžuolais ir plačialapių miškų buvo 15–20 % visų miškų ploto. 2009 m. sausio 1 d. ąžuolynai užėmė 2% (40 734 ha) visų miškų ploto. Tuo tarpu daugiau kaip 20% Lietuvos miškų augaviečių yra tinkamos augti ąžuolynams.

Ąžuolynų atkūrimą kelis dešimtmečius stabdė daug nepalankių veiksnių: jų veisimas ypač sumažėjo dėl kanopinių žvėrių, ligų ir kenkėjų pažeidimų, nebuvo taikomos pakankamos želdinių apsaugos priemonės, neišnaudotos ąžuolo savaiminio žėlimo galimybės, medelynuose buvo auginamas nepakankamas ąžuolo sodmenų kiekis ir kt.

Vadovaujantis ąžuolynų augimo eigos ir lyginamojo produktyvumo analize, nustatyta, kad ąžuolynai geriausiai auga sausgirio (*Nd, Šd*), baltmiškio (*Nf, Lf*) ir žaliagirio (*Ld*) miško tipų augavietėse. Atsižvelgiant į esamą ąžuolynų išplitimą, ąžuolynų augimo eigos dėsningumus, jų fitocenotinį atsparumą, plotas Lietuvoje, kuriame tikslinga auginti ąžuolynus valstybiniuose miškuose yra 66,7 tūkst. ha. VĮ Raseinių miškų urėdijoje visuose miškuose geriausiai ąžuolynams tinkami auginti plotai sudaro 23696 ha, o valstybinės reikšmės miškuose – 10398 ha, tai yra 55 % miškų ploto.

Ąžuolynų atkūrimo apimtis valstybiniuose miškuose nustatytos, atsižvelgiant į miškų urėdijų geografinę padėtį bei ąžuolynams auginti tinkamų augaviečių išplitimą. Kasmetinė (vidutinė) ąžuolynų atkūrimo apimtis (ąžuolynus atkuriant kitų medžių rūšių kirtavietėse bei įveisiant arba suformuojant savaiminės kilmės ąžuolynus ugdymo kirtimų pagalba) nustatyta skaičiuojant, kad tikslinis ąžuolynų plotas, t. y. 4 % visų šalies miškų ploto, bus pasiektas per 100 metų, tuo pačiu normalizuota ir jų amžiaus struktūra. Įsigaliojus Nacionaliniai miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 m programai ir nustojus galioti ąžuolynų atkūrimo programai (nuo 2012 09 15), iki bus

patvirtintas programos įgyvendinimo priemonių planas, Generalinė miškų urėdija 2013 m. kovo 26 d. patvirtino ąžuolynų ploto didinimo 2014 – 2016 m. užduotis visoms miškų urėdijoms. Čia numatoma kasmet atkurti VĮ Raseinių miškų urėdijoje 12 ha ąžuolynų, į šią apimtį neįtrauktos būsimos ąžuolo kirtavietės, kurias būtina atkurti ąžuolynais, vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais. Faktiškai 2005-2014 m. atkurta ąžuolynų 11 ha, o išviso želdinta ąžuolynų 30,5 ha.

VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2014 m. buvo 495.8 ha ąžuolynų. Pagrindiniais kirtimais ąžuolynų vykmetyje bus kertama 2,7 ha. Esamose ir būsimose kirtavietėse projektuojama sodinti ąžuolą kaip pagrindinę rūšį numatoma 133,2 ha, o mišrinti su kitomis medžių rūšimis (EĄ) – 182 ha arba 28,8 % visų želdomų plotų. Su ąžuolo priemaiša sudėtyje yra 2444 ha medynų, iš jų 793 ha jaunuolynų iki 20 m. 736 ha plote yra 10-20% ąžuolo sudėtyje ir 57 ha – 21-40% ąžuolo sudėtyje. Tokiuose medynuose ugdymo ar kitokias kirtimais yra galimybės suformuoti mišrius ąžuolo medynus (80 % plote projektuotas jaunuolynų ugdymas).

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ SISTEMA ĄŽUOLYNŲ ATKŪRIMUI

2.23. lentelė

Medynų (krūmynų) charakteristika	**Plotas, ha**
1. Esamas ąžuolynų plotas, iš viso	495,8
1.1. iš jų jaunuolynai iki 20 metų	134,4
2. Kitų medžių rūšių medynai su ąžuolo priemaiša, iš viso	2443,8
2.1. iš jų jaunuolynai (iki 20 m.) su ąžuolo priemaiša, iš viso	792,8
2.2. iš jų ąžuolų sudėtyje 10 – 20 %	736,0
21 – 40 %	56,8
3. Projektuojami ugdymo kirtimai medynuose su ąžuolų priemaiša, iš viso	701,4
3.1. iš jų jaunuolynuose iki 20 metų	561,4
4. Esami neapaugę mišku plotai, kuriuose ąžuolas yra pagr. tikslinė rūšis (Nd, Nf, Lf, Ld)	394,1
5. Ąžuolynų atkūrimas želdant (per penkmetį), *kur ąžuolas yra pagrindinė rūšis/kur yra sudėtyje kitų medžių rūšių želdiniuose*	133,2/182,4
a. esamuose neapaugusiuose plotuose	62,7/110,7
b. suprojektuotose biržėse	70,5/71,7
6. Pagrindinių plynų kirtimų plotas ąžuolynuose per 5 metus	2,7
7. Prognozuojamas ąžuolynų ploto padidėjimas vykmečio pabaigoje	320

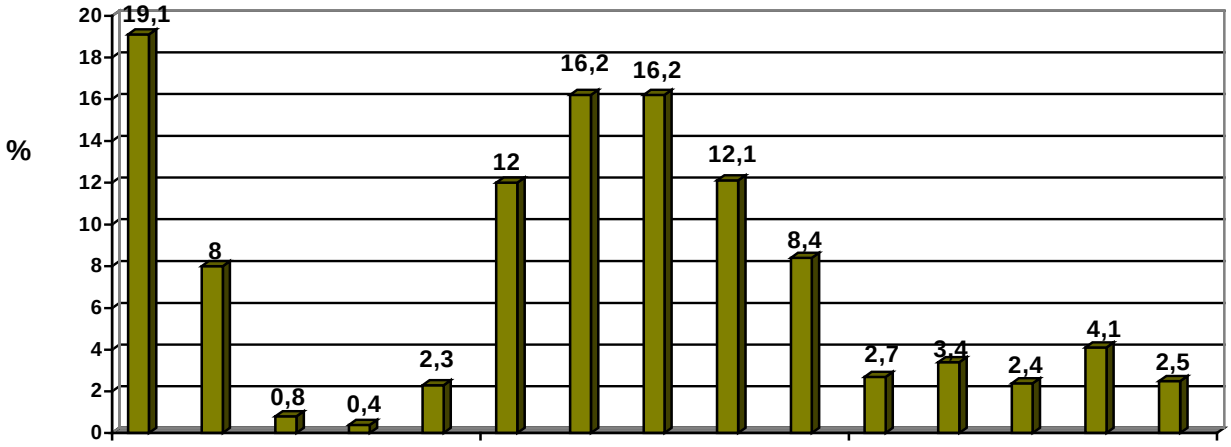

42 pav. Ąžuolynų plotas (%) pagal amžiaus klases .

Pamiškių juostų formavimas. Vienas miškų sertifikavimo laikinojo standarto reikalavimų yra stabilių pamiškių išlaikymas ar jų formavimas. Parama pamiškių formavimui numatyta ir Kaimo plėtros programoje pagal priemonę "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose". Ši veikla turėtų didinti miško atsparumą neigiamam vėjo poveikiui ir sudaryti tinkamą gyvenamą aplinką augalams ir gyvūnams. Teisinių dokumentų reglamentuojančių šį procesą nėra. Tik naujose Miško kirtimų taisyklėse (2010) punkte 71 nurodyta – ugdomaisiais kirtimais formuojant pamiškes (iki 25 m pločio) jaunuolynus leidžiama išretinti iki 0,5 skalsumo, vyresnius medynus iki 0,5 skalsumo. Panaudosime kai kuriuos skelbtus šaltinius.

Palaukių atsparumo problemas nagrinėjo L.Deltuva disertaciniame darbe „Miško pakraščių ekologinių sąlygų ypatumai ir jų poveikis fitocenozių komponentams" (2000). Miškų teritorinio išsidėstymo ypatumai. Miškų ekologinis apsauginis poveikis atviroms erdvėms didžia dalimi priklauso nuo jų teritorinio erdvinio išsidėstymo. Vieni svarbiausių miškų erdvinio išsidėstymo rodiklių šiuo požiūriu yra masyvų dydis, atstumai tarp miško masyvų, miško pakraščių perimetras, miško masyvo forma. Nuo to priklauso kiek ne miško žemių patenka į miško palankaus ekologinio poveikio zoną. Miško pakraščių perimetro ilgis ir 1 ha miško tenkantis pamiškių ilgis yra labai svarbūs žalingų procesų kompensavimo ir biologinės įvairovės išsaugojimo požiūriu. Šie rodikliai didele dalimi priklauso nuo miško masyvų formos. Miškų teritorinį išsidėstymą apibūdinantys rodikliai. Rajono plotas ha, miškų plotas ha, vidutinis masyvo plotas ha, pamiškių perimetras km. vienam ha tenka pamiškių ilgis m, vidutinis pamiškės ilgis m, vidutinis atstumas tarp masyvų m. (*Lietuvos mastu 1 ha pamiškių 48 m, vid. pamiškių ilgis 4456 m, vid. atstumas tarp masyvų 357 m.*). Miško pakraščio efektas medynų sudėčiai ir struktūrai. Tolstant nuo miško pakraščio mažėja pomiškio ir trako rūšių skaičius, mažėja eglių lajų projekcijų ištęstumas pamiškės kryptimi. Pamiškėje vyrauja plataus ekologinio diapazono žolių rūšys, būdingos ir miško ir lauko ekosistemoms. Miško pakraščio efektą lemiantys veiksniai: geomorfologiniai, landšaftiniai ir fitocenotiniai veiksniai. Svarbiausi fitocenotiniai veiksniai yra – miško pakraščių struktūra, medynų rūšinė sudėtis, ekspozicija. Miško pakraščio struktūra lemia medyno atsparumą vėjams, rūšių įvairovę. Pagal miško struktūrą pakraščiai skirstomi į neprapučiamus, kai pro medžių stiebus ir lajas prasiskverbia iki 30% vėjo, ažūrinius 30-75 ir prapučiamus, kai pro stiebus prasiskverbia daugiau 75%, o lajas mažiau 30% vėjo. Miško pakraštys, gaudamas daugiau šviesos už tolesnį medyną, būna 17% tankesnis. B.Labanauskas dar 1973 m. rašė – *Miško pakraštyje augantys medžiai yra labiau prisitaikę vėjo poveikiui, jų kamienai tvirtesni, geriau išvystyta šaknų sistema, lauko kryptimi*

ištęstos medžių lajos. Toliau nuo pakraščio augantis medynas tokiomis savybėmis nepasižymi. Jis stipriau pažeidžiamas persiritusios per pakraščio juostą vėjo bangos, ir kuo pakraščio juosta tankesnė, tuo pažeidimai gali būti didesni.

R. Kupstaitis. Palaukių juostų išsaugojimas, formavimas ir ūkininkavimas jose. (Mūsų girios 2007, Nr. 8).

Kertant pamiškių biržes natūroje įvertinama esamų medynų būklė, jų atsparumas vėjams. Rėžiant palaukines biržes paliekamos apsaugos zonos ar palaukių juostos. Paliekamos ar formuojamos juostos pažymimos biržių brėžiniuose. Kertant išsaugojamos natūraliai susiformavusios tokios pamiškės. Paliktose juostose nekirsti trako, pomiškio, nevykdomi sanitariniai kirtimai, paliekami biologinės įvairovės medžiai. Palaukių juostos formuojamos ir vykdant ugdomuosius kirtimus, geriausiai pradedant nuo jaunuolyno ugdymo. Jose kertant neintensyviai ir paliekant taką, mišrus medynas užtikrintų tvarią ir įvairią apsauginę zoną, palaipsniui pereinančią į gretimus medynus. Neišlikus pamiškėms, atkuriant kirtavietes tokia juosta turėtų formuotis iš sodinamų medžių ir krūmų. Neatkurtose palaukinėse kirtavietėse ruošiant miško želdinimo ir žėlimo projektus girininkai turi suprojektuoti ir būsimas palaukių juostas.

J. Danusevičius. Kaip formuoti miško pakraščius. (Mūsų girios, 2009 Nr. 3).

Miško pakraščiai – tai kraštovaizdžio ornamentika ir biologinės įvairovės šaltinis, teikiantis ne tik augmenijos, bet ir laukinės gyvūnijos gausą. Todėl įveisiant naujus miškus ar atkuriant iškirstus, miško pakraščiams formuoti reiktų skirti pakankamai dėmesio.

Esamus miško pakraščius prižiūrėti paprasčiau negu suformuoti naujus. Jie turi būti atsparūs klimatiniams bei antropogeniniams veiksmams. Esant būtinumui, palaipsniui keičiama netinkama medžių ir krūmų struktūra. Tam būtina įvertinti medžių biologines ir ekologines savybes. Eglės netinka miško pakraščiams formuoti. Pamiškėse labai pageidaujami miško vaismedžiai: miškinės kriaušės, obelys, trešnės, gudobelės, šunobelės, slyvos.

Natūraliam miško pakraščių formavimui didelės įtakos turi dirvožemis, pagal jį formuojasi ar formuojamos medžių kompozicijos. Lauko ir miško sandūroje būtina žolių zona, esanti prieš mišką (optimalus plotis 5 metrai). Ji apsaugo nuo žemės ūkio mechaninių pažeidimų, trąšų, herbicidų.

Sudarant miško želdymo projektus būtina sąlyga – tinkamai suprojektuoti pakraščių juostas iš tam tikslui tinkamų medžių ir krūmų rūšių. Didžiausią žalą miško pakraščiams padaro vėtros, todėl būtina įveisti atsparių medžių ir krūmų juostų. Daug šioje srityje yra pasidarbavęs B.Labanauskas (1973). Pačiuose pakraščiuose sodinami krūmai 5-10 m juosta su paskirais žemesnio aukščio medžiais. Toliau, 10-15 m juostoje sodinami tvariausi lapuočių medžiai, mišrinant su spygliuočiais ir krūmais.

Derlinguose dirvožemiuose tinka ąžuolai, uosiai, klevai, liepos, vinkšnos, beržai ir drebulės. Palydoviniais medžiais gali būti eglės, miškinės kriaušės, obelys, skroblai, ievos, lazdynai, trešnės, šermukšniai. Iš krūmų minėtini gudobelės, šaltalankiai, sausmedžiai, sedulos, šeivamedžiai, serbentai. Skurdžiuose dirvožemiuose asortimentas mažesnis. Iš medžių tinka pušys, maumedžiai, beržai, kalninės pušys, iš krūmų – kadagiai, sausmedžiai, lanksvūnės.

VĮ Raseinių miškų urėdija įsipareigojusi laikytis NEPCon laikinojo standarto miškų tvarkymo vertinimui Lietuvoje reikalavimų, kurie numato plynų kirtimų metu palikti apsaugines juostas užtikrinančias miško ekosistemų ir mikroklimato stabilumą greta vandens telkinių ir atvirų vietų. Todėl projektuojant plyno kirtimo biržes prie vandens telkinių ir atvirų vietų, bus numatoma palikti apsauginias miško juostas.

Rekomendacijos:

pamiškių juosta formuojama 30 pločio rytinėje šalies dalyje ir 50 m vakarinėje dalyje;

neardyti esamų natūralių miško pakraščių, įveisiant želdinius miško pakraščiuose, derinti su esama natūralia augmenija;

planuojant įvairias trasas, išsaugoti esamas pamiškes;

palikti kelių metrų pločio natūralią žolių ar krūmų juostą aplink mišką;

miško pakraščiuose nestatyti rekreacinių įrenginių;

2.6. MIŠKO SĖKLININKYSTĖ

Sėklinės miško bazės plėtra VĮ Raseinių miškų urėdijoje turi būti vykdoma vadovaujantis Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programa, patvirtinta 2012 m. gegužės 23 d. Nr. 569, kuri yra parengta laikotarpiui, vykdant Lietuvos miškų ūkio politiką ir jos įgyvendinimo strategiją ir Lietuvos miškingumo didinimo programą. Programos tikslas – sudaryti prielaidas valstybiniams miško medelynams modernizuoti bei nustatyti ir įgyvendinti priemones, kurios užtikrintų, kad būtų išauginamas pakankamas kiekis kokybiškų miško sodmenų valstybiniams ir privatiems miškams atkurti bei Lietuvos miškingumo didinimo programai įgyvendinti. Plėtoti miškų atkūrimą genetiniu ekologiniu pagrindu selekciškai vertinga ir kokybiška miško dauginamąja medžiaga, optimizuoti miško dauginamosios medžiagos auginimą, siekiant ilgalaikėje perspektyvoje aprūpinti rinką kokybiškais miško sodmenimis.

VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2004 m. pradėtas modernizuoti ir plėstis daigynas, medelynas Pikčiūnų gir. 132 ir 168 kvartaluose. Nuo 2004 m. iki 2007 m. buvo investuota 1607 tūkst. Lt. Už šią sumą buvo nupirkta žemė , nutiestas kelias, įrengta laistymo sistema, drenažas, energetinės priemonės, aptverta tvora, pirkta naujos technikos, pastatytas gamybinis pastatas ir šaldytuvas, iškastas 0,3 ha ploto tvenkinys laistymui. Po šių investicijų Žaiginio medelynas tapo vienu moderniausiu Lietuvoje. Planuojama kad nuolat medelyne augs iki 6 mln. sodmenų. Čia išauginti sodmenys tenkins pačios urėdijos, privačių miškų savininkų ir ūkininkų poreikius. Be to, kasmet planuojame dar apie 500 tūkst. vienetų eglės sodinukų parduoti Švedijos miškų augintojams.

Žaiginio medelynas funkcionuoja kaip atskiras padalinys, nepriklauso jokiai girininkijai o visi rūpesčiai patikėti medelyno viršininkei Irenai Burinskienei.

43 pav. Žaiginio medelynas Pikčiūnų girininkijoje 168 Kv. 1 skl.(nuotrauka A. Masaičio)

2014 m. medelyne išauginta 6,327 mln. vnt. sodmenų: E – 78,0 %, P-3,6 %, Ą – 2,7 %, J – 10,4 %, B – 4,8 %, kitų rūšių – 0,5 %. Miškui sodinti, valstybinės reikšmės miškuose, tais metais sunaudota 640 t. vnt. sodinukų. Likusius daigus ir sodinukus VĮ Raseinių miškų urėdija realizuoja kitom miškų urėdijom, privatiems miško savininkam ir iki 0,5 milijono sodinukų užsienio įmonėm.

MEDELYNE AUGINAMŲ SODMENŲ ASORTIMENTAS
(tūkst. vnt.)

2.24. lentelė

Medžių rūšys	Sodmenų likutis 2014 m. pabaigai (sėjinukai)		Sodmenų poreikis pagal miškotvarkos projektą (žr. 2.26 lentelę)
	Iš viso	iš jų miškų urėdijos reikmėms	
Pušis	230	3	49,0
Eglė	4936	410	415,6
Ąžuolas	171	30	51,2
Beržas	302	25	8,0
Juodalksnis	656	161	137,1
Klevas	19	2	-
Liepa	13	9	3,2
Kitos rūšys			1,0
Iš viso	**6327**	**640**	**665,1**

VĮ Raseinių miškų urėdija (1.53. lentelė) turi 2 eglės sėklines plantacijas, bet kadangi 2011-2013 m. buvo prastas derlius sėklos nebuvo renkamos (2.25. lentelė).

PARUOŠTA SĖKLŲ PER METUS
(kg)

2.25. lentelė

Medžių rūšys	**2012**	**2013**	**2014**
Ą		1380	700
B	71		
L	5	15,1	
J	10,4		13
Kitos rūšys			
Iš viso	**86,4**	**1395,1**	**713**

Pagal miškotvarkos projektą metinis sodmenų poreikis pateiktas 2.26. lentelėje. Per vykmetį, jei išliks patvirtinta miškų kirtimo apimtis ir nesikeis miško atkūrimo būdas, vidutiniškai miškui atkurti reiks kasmet apie 665,1 tūkst.vnt. sėjinukų ir sodinukų (daugiausia eglės, pušies, ąžuolo, beržo, juodalksnio).

SODMENŲ POREIKIS
(įskaitant želdinių papildymą – 20%)

2.26. lentelė

Medžių rūšis	Metinis želdinamas plotas, ha	Sodinimo vietų skaičius 1 ha įskaitant papildymą		Reikalingas sodmenų skaičius, tūkst. vnt.
		sėjinukai	sodinukai	
Pušis	7	7000		49,0
Eglė	103,9		4000	415,6
Ąžuolas	16		3200	51,2
Juodalksnis	34		4000	137,1
Beržas	2		4000	8,0
Liepa	1		3200	3,2
Maumedis	0,1		4000	1,0
Iš viso	**164**	**-**	**-**	**665,1**

Miško dauginamoji medžiaga, naudojama miškui atkurti ir įveisti, turi atitikti Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimus (patvirtinti LR aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. D1-651).

44 pav. Eglės sėklinė plantacija Paliepių g-ja 132 kv. 33 skl.(nuotrauka A. Masaičio)

2.7. MIŠKO PRIEŠGAISRINĖ APSAUGA

Priešgaisrinę miško apsaugą reglamentavo Priešgaisrinės miško apsaugos taisyklės, patvirtintos LR vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. Nr. 500. Jose pateikti bendri reikalavimai, priešgaisrinių juostų įrengimas, gaisrų gesinimo organizavimas, miškų urėdijų, naudotojų ir savininkų funkcijos. Priėmus Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programą, (patvirtinta 2012 m. 05 23 d. Nr. 569)kurios tikslas yra sukurti ir palaikyti bendrą valstybinę miško priešgaisrinių priemonių sistemą, užtikrinančią visų nuosavybės formų miškų priešgaisrinę apsaugą. Pagrindiniai programos uždaviniai yra numatyti ir įgyvendinti miško priešgaisrines priemones, kurios sumažintų miško gaisrų kilimo pavojų bei jų nuostolius, sukurti efektyviai veikiančią bendrą valstybinę miško gaisrų prieš gaisrinių priemonių sistemą.

Priešgaisrinio tvarkymo projektas rengiamas bendras visų nuosavybių formų miškams. Priešgaisrinio tvarkymo projekto dalys yra miškų suskirstymas gamtinio degumo klasėmis (2.27. lentelė), miškų priešgaisrinio tvarkymo žemėlapiai, operatyvinis gaisrų gesinimo planas. Operatyvinį gaisrų gesinimo planą rengia (esamą tikslina) miškų urėdija, naudodama ir miškotvarkos sudarytą medžiagą.

Visi miškai pagal gamtinį degumą suskirstyti į 3 klases (2.27. lentelė). Girininkijų aiškinamuosiuose raštuose pateiktas miškų paskirstymas degumo klasėmis. Miškai gamtinio degumo klasėmis suskirstomi pagal normatyvą pateiktą miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėse. Degumo klasė nustatoma taksaciniams sklypams ir vidutinė klasė kvartalui.

MIŠKŲ DEGUMO KLASĖS
Visi miškai / Valstybinės reikšmės miškai

2.27. lentelė

Degamu mo klasė	Plotų charakteristika	Galimo gaisro rūšis	Plotas, ha	Iš jų Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 m.)	Degamumo klasės plotas, %
1 (aukšto degamumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) Š, N, L hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės ir visi medienos sandėliai	per visą gaisrams kilti palankų laikotarpį galimi žemutiniai ir viršutiniai gaisrai	6050,8 4352,7	5456,8 4032,6	15 24
2 (vidutinio degamumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) U ir P hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Lapuočių medynai Š, N hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse. Nusausintų augaviečių medynai. Sausintos pelkės a ir b trofotopų	ilgiau užsitęsus sausringam laikotarpiui, galimi žemutiniai, spygliuočių medynuose- ir viršutiniai gaisrai, nusausintų augaviečių medynuose - durpiniai požeminiai gaisrai	8036,6 2860,8	135,8 65,6	20 16
3 (žemo degamumo miškai)	Lapuočių medynai Š, N hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Lapuočių medynai L hidrotopo ir visų trofotopų augavietėse. Visų rūšių medynai U ir P hidrotopų augavietėse. Nusausintos pelkės c ir d trofotopų	stichinės nelaimės sąlygomis dėl užsitęsusios sausros galimi žemutiniai ir durpiniai požeminiai gaisrai	25984,8 10930,0	- -	65 60
Iš viso			40072.2 18143.5	5592,6 4098,2	100 100
Vidutinė degamumo klasė					2,5 2,4

Miškų urėdijos teritorijoje visų inventorizuotų miškų pirmos degamumo klasės yra 15 %. valstybinės reikšmės miškuose pavojus kilti gaisrams truputį didesnis – 24 % pirmos degamumo klasės miškų, antros – 16 % ir trečios – 60 %.

Valstybinės reikšmės miškuose vyrauja trijų degamumo klasių miškai, pirmos klasės degamumo miškų VĮ Raseinių miškų urėdijoje yra nedideli plotai. Aukščiausias degamumas yra Viduklės ir Pikčiūnų girininkijose (2,3), mažiausia degamumo klasė Šimkaičių ir Birbiliškės girininkijose (2,7). Priimta Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569 (2012, Nr. 61-3058) Pagal šią programą numatoma, užtikrinti tinkamą miškų apsaugą nuo ligų kenkėjų ir gaisrų išplitimo – tobulinti miško sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos sistemas.

VĮ Raseinių miškų urėdijai parengtas priešgaisrinių priemonių žemėlapis (M 1:50000), panaudojant sklypinę duomenų bazę. Žemėlapyje sutartiniais ženklais pažymėta: gamtinio degumo klasės, detalus kelių tinklas, ežerų, upių, upelių, griovų, dirbtinų tvenkinių tinklas, privažiavimo vietos prie vandens telkinių, girininkijų būstinės, priešgaisriniai statiniai ir įrenginiai, poilsiavietės, transporto stovėjimo aikštelės.

Dabartinė priešgaisrinės apsaugos sistema yra pakankamai gerai organizuota. Todėl kokių nors ypatingų priešgaisrinės apsaugos priemonių neprojektuojama. Siūlome palaikyti esamą sistemą.

1) Išsaugoti esamą priešgaisrinę infrastruktūrą (centralizuotą priešgaisrinę tarnybą su techninėmis priemonėmis). Esant finansinėms galimybėms materialinę bazę siūlome atnaujinti ją modernizuojant ir remontuojant.

2) Kasmet patikslinti ir paruošti operatyvinius gaisrų gesinimo planus. Šiuos planus derinti su rajonų civilinės saugos organizatoriais. Planai tvirtinami nustatyta tvarka ir užtikrina rajono organizacijų bei įmonių pagalbą gaisrų atvejais.

3) Mineralizuoti kasmet po 10 km priešgaisrinių linijų (kvartalinių, pakelių juostų, juostų apie poilsiavietes ir kt.). Iš šio kiekio apie 10% tenka privatiems ir rezervuotiems privatizavimui miško plotams.

4) Organizuoti visuomenės tarpe priešgaisrinės miškų apsaugos propagandą tam naudojant įvairias komunikacines bei leidybines priemones.

Priešgaisrinių barjerų ir mineralizuotų juostų yra užtektinai, nes mineralizuotos visos kvartalinės linijos sausose ir degiose augavietėse. Be to, mineralizuotas juostas atstoja ir keliai, kurių tinklas degiuose miškuose yra pakankamai tankus. Esamas mineralizuotas juostas (10 km.) kasmet reikia atnaujinti, kai kurias ir ne vieną kartą.

Per vykmetį kai kur reikės įrengti mineralizuotas juostas aplink želdinius, įveistus naujai iškirstose sausose biržėse, taip pat ne miško žemėje, apie 5 km. Kur konkrečiai įrengti tokias mineralizuotas juostas, turės numatyti miškų urėdijos darbuotojai. Ir toliau bei dar intensyviau turėtų būti vykdomas profilaktinis aiškinamasis darbas priešgaisrine tema tarp gyventojų ir miško lankytojų. Iš bene svarbiausias darbas – tai gerai organizuotas ir rūpestingai vykdomas budėjimas gaisrams kilti pavojingu laikotarpiu.

2006 m. birželio 15 d. priimtas “Europos bendrijų komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui dėl miškams skirto ES veiksmų plano ”, kurio yra IX pagrindinis veiksmas – “Stiprinti ES miškų apsaugą”. Jame konstatuojama, kad miškų gaisrai, biotiniai veiksniai ir atmosferos tarša turi apčiuopiamos reikšmės ES miškų ekologinei būklei ir produktyvumui. Kadangi vienas iš pagrindinių miško politikos prioritetų yra miško apsauga nuo biotinių ir abiotinių veiksnių, labai svarbu turėti informaciją apie ES miškų būklę. Numatyta, kad komisija toliau kurs Europos miškų gaisrų informacijos sistemą, atliks tyrimą, kuriame bus išnagrinėta, kokie veiksniai (įskaitant miškų gaisrus) turi daugiausia įtakos Europos miškų būklės raidai, rems miškų gaisrų prevencijos priemones.

VĮ Raseinių miškų urėdijoje įdiegta gaisrų stebėjimo videosistemos nėra. Nėra miškų urėdijos teritorijoje ir priešgaisrinių stebėjimo bokštų.

Kūdrų kasimo ir valymo darbai nenumatomi.

2.8. MIŠKO SANITARINĖ APSAUGA

Miško sanitarinę apsaugą reglamentuoja LR Aplinkos ministro patvirtintas įsakymas ,,Dėl miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo" 2007-04-11 Nr. D1-204. Priėmus Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programą, kurios tikslas yra užtikrinti tinkamą apsaugą nuo ligų, kenkėjų ir gaisrų išplitimo – tobulinti miško sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos sistemas. Miško sanitarinės apsaugos taisyklės nustato miško sanitarinės apsaugos nuo kenksmingų biotinių, abiotinių ir antropogeninių veiksnių pagrindinius reikalavimus. Valstybinės miškų sanitarinės apsaugos programos tikslas – užtikrinti gerą sanitarinę Lietuvos miškų būklę, tvarų miško ekosistemos funkcionavimą visų nuosavybės formų miškuose.

Sanitarinei būklei pagerinti miškuose naudotinos įvairios profilaktinės priemonės. Plyno kirtimo biržėse paliekamos smulkių šakelių krūvelės parazitiniams vabzdžiams daugintis, sodinamos ornitochorinių ir nektaringų krūmų grupės, išsaugomi uoksiniai medžiai, skruzdėlynai, iškeliami inkilai miško paukščiams. Preliminarinė metinė miško sanitarinių apsaugos priemonių apimtis dešimčiai metų:

PRELIMINARINĖ METINĖ MIŠKO SANITARINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ APIMTIS DEŠIMČIAI METŲ

2.28. lentelė

Biologinės apsaugos priemonės	200
iškabinti inkilų, vnt.	400
Išvalyti ir suremontuoti inkilų, vnt.	100
Aptverti skruzdėlynų, vnt.	30
Vartoti biopreparatų, ha Foray	-
Pasodinti nektarinių ir krūmų, ha plote	-
Pasodinti ornitochorinių krūmų, ha	-
Atrinkti ir paženklinti uoksinių medžių vnt.	50
2. Fizinės, mechaninės priemonės	550
Išdėstyti jaukų, iškasti griovelių (pušin. straubliukas, grambuoliai.), ha	-
Išdėstyti dispenserių, vnt.	80
Aptepti želdinių repelentais, ha	430
Išdėstyti vabzdžiagaudžių medžių, vnt.	50
Pašalinti iš miško apniktų medžių, ktm	Pagal reikalą
Aptepti pušies kelmus (šakninė pintis) ha	-

Cheminės apsaugos priemonės: Taikyti pagal būtinumą – minkštųjų lapuočių atžalų naikinimas, pagamintos medienos apsauga, cheminė apsauga nuo straubliuko, fungicidų naudojimas prieš grybines ligas medelyne. Per trijų metų laikotarpį buvo naudojama cheminių preparatų vidutiniškai po 100 ha ploto per metus. Panaši apimtis turėtų išlikti ir ateityje.

Feromoninių gaudyklių išdėstymo tvarka ir vabzdžiagaudžių medžių paruošimo, išdėstymo, išvežimo tvarka nurodyta miško sanitarinės apsaugos taisyklėse.

Visos taikomos profilaktinės ir kovos su ligomis bei kenkėjais priemonės miškų sveikatingumui gerinti miškų urėdijoje neturėtų mažėti ir ateityje. Sunku prognozuoti miškų sanitarinę būklę ateinančiame vykmetyje. Jai pablogėjus ar kilus kenkėjų invazijai, neatidėliotinai

būtina imtis visų reikiamų priemonių kenkėjams sunaikinti ir miškų sveikatingumui pagerinti. Jei miškų sanitarinė būklė išliks stabili, svarbiausias darbas – laiku ir kokybiškai atlikti sanitarinius kirtimus.

2.9. MIŠKO SAUSINAMASIS TINKLAS

Pagal medynų inventorizacijos ir augaviečių aprašymo duomenis nustatytas nenusausintas hidromelioracinis fondas (NHF) pagal girininkijas ir visoje miškų urėdijos miškų teritorijoje. Jis užima 875 ha šlapių ir užmirkusių žemių ploto, o valstybinės reikšmės miškuose – 438 ha. Tačiau sausinti tikslingas tik IV grupėje augančių medynų ir esamų plynumų plotas valstybinės reikšmės miškuose, kuris užima 153 ha arba 35 % viso NHF (2.29).

NENUSAUSINTAS HIDROMELIORACINIS FONDAS (NHF) VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE

2.29. lentelė

Girininkija	Bendras NHF	Tikslingas sausinti IV m. grupėje	Medynai					Kirtavietės, žuvę medynai	Pelkės
			P	E	B	J	Iš viso		
Viduklės	64	42	6	24	-	21	51	13	-
Padubysio	34	15	5	-	-	19	24	5	5
Pikčiūnų	76	60	40	13	6	10	69	7	-
Paliepių	22	7	-	5	2	14	21	-	1
Vadžgirio	92	17	-	2	-	73	75	17	-
Šimkaičių	78	2	-	-	-	76	76	2	-
Birbiliškės	72	10	-	-	-	62	62	10	-
Iš viso:	**438**	**153**	**51**	**44**	**8**	**275**	**378**	**54**	**6**

Tikslingą sausinti nenusausintą hidromelioracinį fondą (NHF) sudaro IV grupės miškuose esantys užmirkę ir pelkiniai sklypai (ne mažesnio kaip 1 ha dydžio), kurių apsaugos negarantuoja "Rekomendacijos dėl biologinės įvairovės išsaugojimo, vykdant ūkinę veiklą miške" (LMI, 2000) ir kuriuose auga ne aukštesnio kaip III boniteto medynai, taip pat įvairių bonitetų atžalinės kilmės brandūs (daugiau kaip 60 metu) juodalksnynai, kuriuose be nusausinimo negalima užtikrinti tolygaus sėklinio atžėlimo. Valstybinės reikšmės miškuose (neįskaityta netikslingi sausinti plotai, kaip Pa, Ub augavietės (6 ha). Taip pat, prie NHF priskiriami ir L, U ir P hidrotopų kirtavietės bei dėl drėgmės pertekliaus blogai augantys jaunuolynai bei pelkių sklypai. Nenusausintas hidromelioracinio fondo IV miškų grupėje sklypų sąrašai sudaryti pagal girininkijas ir pateikti jų aiškinamuosiuose raštuose. Daugiausia tikslingų sausinti plotų yra Vadžgirio ir Šimkaičių girininkijose. Rekomenduojama sausinti NHF sklypus taikant vietinę melioraciją – gilus vagojimas, tankesnis seklių griovelių tinklas, talveginiai grioviai. Pirmoje eilėje sausinti kirtavietes, bei I ir II nusausinimo efektyvumo grupės medynus gerose nusausinimo sąlygose. Atviros aukštapelkės (Pa) nesausinamos, o nusausintas tikslinga renatūralizuoti. Gali būti sausinamos tik tarpinio tipo (Pb) pelkės bei žemapelkės (Pc, Pd), jei jose nėra saugotinų biologinės įvairovės elementų.

Didesnių sausinimo, melioracijos projektų VĮ Raseinių miškų urėdijoje vykdyti netikslinga, kadangi nėra sausinamų miško masyvų plotų kurie viršija 50 ha.

Nusausinimo eiliškumas priklauso nuo medynų augimo sąlygų pagerėjimo (išreiškiamo bonitetu, prieaugiu): nusausinimas labai efektyvus (I eiliškumas) medynų augančių Pb, Pc, Pd

augavietėse, efektyvus – Uc augavietėse, mažai efektyvus (III) arba neefektyvus (IV) – Ud, Uf, Pa augavietėse.

Griovių remonto ir rekonstrukcijos apimtis nustatoma tik po nusausinimo efektyvumo analizės bei nusausintų sklypų bioįvairovės atžvilgiu įvertinimo. Grioviai, kurie pagal Lietuvos miškų instituto paruoštas rekomendacijas(2000 m.), priskiriami prie renatūralizuotinų hidrografinio tinklo elementų ir jų remontas nepriklausomai nuo jų būklės nevykdomas.

Visi grioviai sausinimo sistemoje skirstomi į rangus: magistraliniai nuleidžiamieji (1 rangas), su baseinu magistraliniai grioviai (2), rinktuvai (3) ir sausinamieji grioviai (4). Renatūralizuoti rekomenduojami tik 4 rango t. y. sausinamieji grioviai, einantys per medynus. Tai daugiausia iki 5 m pločio grioviai. Jie sudaro apie 352 km. t. y. 78 % visų griovių (valstybinės reikšmės miškuose). Pagrindinė sausinamųjų griovių funkcija buvo pagerinti medynų augimą. Sprendžiant jų nepriežiūros klausimą reikia įsitikinti ar tai nepakenks tolesniam medynų augimui. Tuo tarpu visi kiti grioviai turi veikti normaliai. Drėgmės perteklius nepageidaujamas reiškinys, ypač didelę žalą daro antrinis užpelkėjimas. Sutrikus sausinimo sistemos funkcionavimui, pirmiausia džiūsta storiausi medžiai, turintys giliausią šaknų sistemą. Šlaitų apaugimas medžiais ir krūmais nėra neigiamas reiškinys, kaip buvo manoma anksčiau. Turi būti šalinami tik medžiai ir krūmai augantys griovio dugne (sulaiko atitekančias žoles, lapus, šakas, šiukšles). Ypač palanku kai griovių šlaitai apaugę lazdynais, tačiau tokių griovių nedaug.

Ateinančiame vykmetyje sausinimo darbai, pagal melioracijos projektus, miškų urėdijos miškuose nenumatomi. Tas ir neaktualu, nes užmirkę ir pelkiniai miškų sklypai išsidėstę nedideliais ploteliais visoje teritorijoje arba didesni jų plotai yra saugomose teritorijose. Be to visuose urėdijos miškuose jaučiasi natūralus miskų sausėjimas. Šiame vykmetyje bus reikalinga atlikti esamų griovių priežiūrą maždaug po 38 – 40 km. kasmet. Iki 2014 m. melioracinių sistemų priežiūra ir remonto darbai buvo vykdomi 51,6 km. vidutiniškai per metus ir išleista lėšų šiems darbams apie 57,21 tūks. Lt. Lėšų poreikis šiems darbams atlikti numatomas apie 13 tūkst. eurų. per metus. Esant reikalui bus vykdoma mažoji melioracija.

2.10. MIŠKO KELIŲ TINKLAS, JŲ TIESIMO, REKONSTRAVIMO, REMONTO APIMTYS

Miško kelių tiesimas. Miško keliai tiesiami miško sanitarinei bei priešgaisrinei apsaugai užtikrinti, paruoštai medienai išgabenti. Šie keliai svarbūs atokiausių kaimų bei vienkiemių gyventojams, privačių miškų savininkams, miško lankytojams, poilsiautojams. Nuo 2005 m. iki 2014 m. miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose nutiesta (rekonstruota) 9,1 km kelių (vidutiniškai po 0,9 km. per metus). Visi keliai nutiesti (rekonstruoti) kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis gaunamomis iš kelių direkcijos. Kelių tiesimui 2005 – 2014 m .(rekonstravimui) vidutiniškai per metus sunaudota 25,3 tūkst. litų. Vienam km išleista 27,8 tūkst. Lt.

Be to, miškų urėdijos lėšomis vykdoma kelių priežiūros ir remonto darbai – vidutiniškai per paskutinius tris metus, kasmet po 157,2 km, išleidžiant po 459,9 tūkst. litų (1 km – 2926 Lt.). Kelių remontui VĮ Raseinių miškų urėdija naudoja savas lėšas. Kelių remontui ir priežiūrai skirtas lėšas numatoma ateityje didinti pagal urėdijos finansines galimybes.

KELIŲ TIESIMAS (STATYBA) IR REMONTAS (REKONSTRUKCIJA)

2.30. lentelė

Girininkija	Kvartalai	Kelių statyba km.	Kelių remontas ir rekonstrukcija km.	Pralaidų remontas ar įrengimas
Viduklės	14/15,15, 16, 52, 53 54, 269	1,4	1,95	
Padubysio	25, 28/29	1,0	-	
Pikčiūnų	145/146	0,54	-	
Paliepių	1,2,4,5,6,7; 9/10, 12//13, 25/28/29	4,3	3,1	
Vadžgirio	18/27, 19/28, 20/29, 21	1,9	-	
Šimkaičių	21/22,35/36; 66,67,68	1,18	-	
Birbiliškės	31/45, 12/30, 30/44, 20/21, 8, 9, 38/39, 20, 21, 3,4, 5, 7, 6	1,4	4,2	
Viso		11,72	9,25	

VĮ Raseinių miškų urėdija nori plėsti kelių tinklą. Ateinančiame vykmetyje planuojama tiesti apie 11,75 km. naujų kelių, rekonstruoti senus kelius – 9,25 km. Planuojami kelių tiesimo ir rekonstrukcijos darbai pagal girininkijas ir kvartalus pavaizduoti 19 priede ir 2.30. lentelėje. Tokius projektus būtinai derinant su savivaldybių ekonominės ir socialinės plėtros atsakingais darbuotojais. O kol kas ir toliau bus remontuojami ir prižiūrimi esami keliai, daromi laikini privažiavimai prie kertamų biržių. Darbams vykdyti planuojama gauti lėšų iš ES fondų ir kelių direkcijos.

Pralaidų remonto naujų įrengimo, esamų ir naujai tiesiamų kelių sankasų, sausinimui reikalingų griovių įrengimo darbų apimtys ir vietos paaiškės tik atliekant techninį projektą.

45 pav. Kelias per Raseinių miškus iš paukščio skrydžio (nuotrauka A. Masaičio)

2.11. NAUDINGŲJŲ IŠTEKLIŲ MAŽIEJI KARJERAI, JŲ PRIEŽIŪRA, EKSPLOATAVIMAS IR REKULTIVAVIMAS

VĮ Raseinių miškų urėdijos mažieji karjerai išskirti ir apmatuoti, pasai suderinti su Generaline miškų urėdija ir patvirtinti miškų urėdo. Mažųjų karjerų naudojimo taisyklės patvirtintos LR Aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2008 03 14 įsakymu Nr. D1 – 140/3D – 141. Svarbesni reikalavimai:

1) Naudingosios iškasenos naudojamos tik savo ūkio reikmėms.

2) Mažojo karjero plotas neturi viršyti 0,5 ha, gylis 2 m, o šlaitų nuolydis gamybos metu – 40°

3) Prie jo pastatyti įspėjamieji ženklai, prie įvažiavimo į karjerą turi būti pateikta informacija, kas yra karjero valdytojas, paso numeris, plotas.

4) Derlingasis dirvožemio sluoksnis turi būti nuimtas, saugomas atskirai ir naudojamas karjerui rekultivuoti.

5) Baigus naudoti mažąjį karjerą, valdytojas ar naudotojas per dvejus metus savo lėšomis jį rekultivuoja.

Iškastą ir rekultivuotą karjerą priima komisija.

Karjerų ribos pažymėtos miškotvarkos kartografinėje medžiagoje, aprašyti taksoraštyje. Karjerų sąrašas pateiktas 2.31. lentelėje. Kai sklype medžiai neiškirsti, aprašyta kaip medynas. Atsakingi už karjero naudojimą girininkijų girininkai. VĮ Raseinių miškų urėdija turi tris mažuosius karjerus.

MAŽŲJŲ KARJERŲ SĄRAŠAS

2.31. lentelė

Girininkija	Kv.	Skl.	Ha	Paso Nr.	Eksploatacijos pradžia	pastabos
Eksploatuojami						
Paliepių	480	10	0.49	4	2008-09-24	
Pikčiūnų	22	1a	0.5	3	2006-07-10	
Pikčiūnų	137	33	0.5	2	1999-03-03	
Viso			1.49			

2.12. KITŲ ŪKINIŲ PRIEMONIŲ POREIKIS IR PROJEKTAVIMAS

Kitos priemonės. Tai gali būti miškų urėdijoje dar likusių žemės ūkio naudmenų efektyvesnis panaudojimas ir priemonės jų kokybei pagerinti, rekomendacijos įvairių trasų ruožus panaudoti nemedieninių miško išteklių gausinimui – naujametinių eglučių, vaistinių bei techninių augalų auginimui, ar įrengti pašarinius laukelius; valstybinės reikšmės miškų aplinkinių ribų priežiūra (valymas, prakirtimas, riboženklių atstatymas), kvartalinių stulpų ar lentelių atnaujinimas.

Miškų urėdijos miškų teritorijoje yra virš 10 ha elektros linijų trasų platesnių nei 10 m. ir virš 5 ha elektros trasų ir linijų siauresnių nei 10 m.Trasos eglučių, vaistinių ar techninių augalų plantacijoms įrengti nėra tinkamos. Rekomenduotina ateityje dalyje trasų pasodinti įvairių miško vaisinių ar ornitochorinių krūmų grupes, kaip papildomą maisto šaltinį paukščiams ir žvėrims. Pastaroji priemonė skatinama ir pagal Kaimo plėtros programą “Pelno nesiekiančios investicijos miškuose”. Prie ornitochorinių medžių ir krūmų priskiriama: amalai, erškėčiai, gudobelės, ievos, kadagiai, kriaušės, kukmedžiai, lazdynai, obelys, putinai, raugerškiai, sausmedžiai, sedulos, serbentai, slyvos, šaltekšniai, šermukšniai, šunobelės, žalčialunkiai.

Per artimiausius metus būtina patikrinti, o jeigu reikia ir prakirsti, miškų urėdijos valdomų miškų ribines linijas iki 2 m pločio su kitais naudotojais, kai kur, ypač per pelkėtas vietas ribų praktiškai nėra Dalį kvartalinių, aplinkinių linijų reikia naujai išvalyti. Kvartalinių stulpų ar lentelių stovis patenkinamas, dalį keisti naujais. Prie valstybinės reikšmės miškų ribų reikia pastatyti informacinius ženklus. Dalis minėtų darbų atliekami vykdant kadastrinius valstybinių miškų matavimus.

Kitos paskirties miško žemės. Miškotvarkos metu inventorizuota 36 pašariniai laukeliai 31.7 ha, 78 miško laukymės (89.8 ha), 18 medienos sandėlių (3.8 ha), pastarųjų faktiškai yra daugiau, išskirti kaip intarpai. Jų charakteristika pateikta kitų naudojamų žemės naudmenų žinialapiuose pagal girininkijas.

2.13. MEDŽIOKLĖTVARKOS SPRENDINIAI

Leistina kanopinių žvėrių gausa paskaičiuota atsižvelgiant į medžioklės plotų pasiskirstymą pagal medynų mišrumą ir vadovaujantis didžiausio leistino elninių žvėrių tankio miškuose orientacinėmis normomis, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. D1–162 VĮ Raseinių miškų urėdijoje leistina talpa 543 sąlyginiai elniai (2.32. lentelė).

LEISTINAS BRIEDŽIŲ, TAURIŲJŲ ELNIŲ, STIRNŲ IR ŠERNŲ SKAIČIUS MIŠKŲ URĖDIJOS VALDOMUOSE MIŠKUOSE

2.32. lentelė

Girininkija	Sąlyginiais elniais	Leistinas žvėrių skaičius			
		briedžių	elnių	stirnų*	šernų**
Viduklės	87	3	61	68	95
Padubysio	59	2	41	48	67
Pikčiūnų	98	3	69	80	108
Paliepių	110	4	76	88	124
Vadžgirio	58	2	40	48	67
Šimkaičių	58	2	40	48	67
Birbiliškės	73	2	52	60	85
Iš viso	543	18	379	440	613

*** miško ekotipo stirnų skaičius.*

*** rekomenduojama šernų gausa, paskaičiuota atsižvelgiant į medynų mišrumą 1000 ha miško. Lapuočių ir mišrūs lapuočių su spygliuočiais miškuose rekomenduojama 18 vnt., mišriuose spygliuočių medynuose su lapuočiais 13 vnt., mišriuose spygliuočių medynuose su nežymia lapuočių priemaiša 10 vnt. ir grynuose pušynuose 5 vnt.*

VĮ Raseinių miškų urėdijos miškuose vyrauja lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais medynai, jie sudaro apie 62,5 % bendro mišku apaugusio urėdijos ploto. Atsižvelgiant į elninių žvėrių gyvenamosios teritorijos rajonavimo principus, miškingumo procentą ir miškų masyvų išsidėstymą, tikslinė elninių žvėrių rūšis yra taurusis elnias, šalutinė stirna, o nepageidaujama briedis. Rajonavimo teritorijose, kur pagrindinė elninių žvėrių rūšis yra taurusis elnias, briedžių populiacija gali sudaryti iki 10 %, o stirnų populiacija iki 20 % tauriųjų elnių populiacijos gausos (taikant koeficientą 1 briedis = 3 tauriesiems elniams ir 1 taurusis elnias = 4 stirnoms). Lauko ekotipo stirnos urėdijos teritorijoje gali sudaryti apie 1904 vienetų, arba 476 vnt. sąlyginių elnių.

2.32. lentelėje pateikta leistina kanopinių žvėrių gausa, prie kurios miškų ir žemės ūkio sektoriuje bus daroma minimali žala.

Preliminarios 2015 metų apskaitos duomenimis, VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje gyveno 190 briedžių, 841 tauriųjų elnių, 2992 stirnų ir 910 šernai. Elninių žvėrių populiacijos prilygsta 2204 sąlyginiams elniams, tai 2,2 karto daugiau už leistiną gausą. Tai lemia didelį medynų pažeidimo mastą, nulaupyta ir nukandžiota ūglių 293,9 ha. Šernų populiacijos gausa preliminarios apskaitos duomenimis sudarė 910 vnt., tai 1,5 karto daugiau už leistiną gausą. Siekiant sumažinti daromą žalą miškų ir žemės ūkio sektoriuje, reikia sureguliuoti kanopinių žvėrių gausą.

Norint nustatyti tikslų elninių žvėrių populiacijų dydį, medžioklės plotų vienetų naudotojai ir miškų urėdijos atstovai privalo atlikti elninių žvėrių apskaitas, kurias vykdyti ne rečiau, kaip kas du metus. Iš gautų apskaitos rezultatų rekomenduojama planuoti ateinančio sezono elninių žvėrių sumedžiojimo intensyvumą. Esant kanopinių žvėrių populiacijos gausai prie leistino žvėrių skaičiaus (lentelė 2,31.), medžioti prieaugio ribose: briedžius - iki 25 %, tauriuosius elnius - iki 20 %, stirnas - iki 25 %, šernus iki 80 %. Atsižvelgiant į preliminarios apskaitos duomenis, kurios nėra tikslios, briedžių, tauriųjų elnių ir stirnų populiacijas šiuo metu medžioti didesniu intensyvumu negu prieaugis.

Bebravietės

Bebras sėslus gyvūnas. Įsirengdamas būstą ir tvarkydamas aplinką sau tinkama linkme bebras vykdo statybinę veiklą: užtvenkia miško upelius, melioracijos griovius ir tuo skatina esminius medynų pasikeitimus, jų rūšinę sudėtį, struktūrą, gyvybingumą. Tvenkdami kelių pralaidas ir pakelių griovius gadina kelius.

Tačiau bebrų poveikis daugialypis. Bebrų užtvankos sudaro palankias sąlygas paukščių įvairovei ir gausai, jie veikia vandens ir pakrančių ekosistemas, bebrų užtvankų teritorijoje gerokai padidėja bendras organizmų skaičius bei įvairovė jo veikla svarbi išsaugojant biologinę įvairovę.

Mažiau žalos bebrai aplinkai daro įsikūrę ežeruose, plačiose pelkėse ar didesnių upių pakrantėse, tačiau kai bebrai apsigyvena miško grioviuose tvenkdami medynus žalos išvengti neįmanoma. Žala aplinkai nuo bebrų, nereguliuojant jų skaičiaus bebravietėse, gali viršyti nuostolius dėl elninių žvėrių daromos žalos miškui. Pralaidos bebrų užtvankose, ar urvų bei trobelių ardymas problemos neišsprendžia, nes bebrai išeina į kaimyninius sklypus, kur tęsia įprastą veiklą.

Bebrai daro didelę įtaką medynams maitindamiesi medžių žieve, kirsdami medžius, tvenkdami medynus ir gadindami melioracijos įrenginius. Atsižvelgiant į bebrų poveikį aplinkai bebravietės skirstomos į perspektyvias – toleruotinas (P) ir neperspektyvias – naikintinas (N). Perspektyvios bebravietės gali būti: pelkėse, ežeruose, upėse ir kituose vandens telkiniuose, kuriuose didelės žalos nedaro. Jose kasmet galima medžioti iki 20 – 25 % bebrų. Naikintinose bebravietėse, bebrai daro žalą hidrotechniniams įrenginiams, žemės bei miškų ūkiui. Tokiose bebravietėse bebrus reikia išgaudyti, o bebravietes panaikinti.

Tauriųjų elnių rujos vietos

Tauriųjų elnių rujos vietose nuo rugsėjo 1 d. iki spalio mėn. 15 d. pageidautina riboti miško ruošos darbus.

Minimalus kasmetinių papildomų pašarų kiekis esant leistinam žvėrių tankiui

Stirnos, taurieji elniai ir šernai sunkiai pergyvena gilias užsitęsusias žiemas, todėl papildomam šėrimui būtina paruošti minimalias pašarų atsargas: stirnai 42 kg, elniui 210 kg .

2.33. lentelėje paskaičiuotas minimalus papildomų pašarų kiekis vienam žiemos mėnesiui, esant leistinai žvėrių gausai. Žvėrys šeriami grubiais, sultingais ir koncentruotais pašarais. Grubieji pašarai – silosas, šluotelės, šakos. Sultingieji – šakniavaisiai, daržovių ir vaisų perdirbimo atliekos, silosas. Koncentruotieji – įvairūs grūdai, jų atliekos, kombinuotieji pašarai. Grubių ir sultingų

pašarų santykis turi būti ne mažesnis kaip 1:3. Esant užsitęsusiai žiemai stirnų ir elnių pašarams būtina naudoti miško kirtimo atliekas ir didinti papildomą šėrimą.

MINIMALUS KASMETINIŲ PAPILDOMŲ PAŠARŲ KIEKIS ESANT LEISTINAM ŽVĖRIŲ TANKIUI

2.33. lentelė

Girininkija	Pašarai, t		Iš viso, t
	stirnoms	elniams	
Viduklės	2,9	12,8	15,7
Padubysio	2,0	8,6	10,6
Pikčiūnų	3,4	14,5	17,9
Paliepių	3,7	16,0	19,7
Vadžgirio	2,0	8,4	10,4
Šimkaičių	2,0	8,4	10,4
Birbiliškės	2,5	10,9	13,4
Iš viso	**18,5**	**79,6**	**98,1**

2.34. lentelėje surašyti rekomenduojami (R) biotechniniai įrenginiai girininkijose. Blogos būklės biotechninius įrenginius reikia remontuoti.

Medžioklės plotų naudotojai organizuoja veiklą pagal leidime naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius nurodytas sąlygas. Vykdyti biotechnines priemones, statyti ir eksploatuoti medžioklės įrenginius, įrengti aptvarus medžiotojai gali tik susitarę su miškų urėdijų administracija ar privačių žemės valdų savininkais.

REKOMENDUOJAMI BIOTECHNINIAI ĮRENGINIAI IR PAŠARINIAI LAUKELIAI

2.34. lentelė

Girininkija	Rekomenduojami biotechniniai įrenginiai vnt.				
	ėdžios	stacion. bokšteliai	žvėrienos apdorojimo aikštelės	laižyklos	Pašariniai laukeliai, ha
Viduklės	20	33	7	40	6,6
Padubysio	13	22	4	26	4,3
Pikčiūnų	23	38	8	45	7,5
Paliepių	24	40	8	48	8,0
Vadžgirio	12	21	4	25	4,2
Šimkaičių	12	21	4	25	4,1
Birbiliškės	15	26	5	31	5,1
Iš viso	**119**	**201**	**40**	**240**	**39,8**

Biotechniniai įrenginiai reikalingi siekiant minimizuoti daromą žalą miškų ir žemės ūkiams, pagerinti ir praturtinti mitybinę bazę, vykdyti selekcinę medžioklę ir reguliuoti žvėrių populiacijų gausą. Rekomenduojamų biotechninių įrenginių skaičius skaičiuojamas 1000 ha miško: ėdžios 3 vnt., stacionariniai bokšteliai 5 vnt., žvėrienos apdorojimo aikštelės 1 vnt., laižyklos 6 vnt. Pašarinių laukelių plotas esant galimybėms 1000 ha miško turi sudaryti apie 1 ha.

Miško apsauga. Raseinių miškų urėdijos teritorijoje gyvena keturios elninių žvėrių rūšys: briedžiai, taurieji elniai, danieliai ir stirnos. Elniniai žvėrys jaunesnio amžiaus žėlinius ir želdinius pakenkia nukąsdami ūglius, vyresnio amžiaus - laupydami žievę. Atliktos inventorizacijos metu užfiksuoti pažeidimai, įvairiu intensyvumu nulaupyta ir nukandžiota ūglių 293,9 ha plote. Valstybinės reikšmės miškuose 196,5 ha. Didesnėse elninių žvėrių koncentracijos vietose, kuriose

želdiniai yra labiausiai pažeidžiami, reikia apsaugoti želdinius ir žėlinius nuo pažeidimų: spygliuočių želdinius ir žėlinius iki 1,4 metro aukščio reikia tepti repelentais, virš 1,5 metro - saugant nuo laupymo reikia aptverti vielos tinklu.

Želdinių ir žėlinių apsaugos nuo elninių žvėrių pakenkimo apimtys girininkijose pateiktos 2.35. lentelėje. Dar miškų urėdijoje želdinių ir žėlinių apsaugai tveriamos tvoros, vidutiniškai 15.6 ha per metus

ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSAUGA NUO ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAKENKIMO

2.35. lentelė

Girininkija	Kasmet saugomas plotas nuo žvėrių (ha)		
	Ūglių apsauga	Liemenų apsauga	Tveriant tvoromis
Viduklės	75.4	0.5	4.0
Padubysio	23.3	0.07	3.2
Pikčiūnų	60.7		
Paliepių	73.7	1.05	1.8
Vadžgirio	61.0	1.2	2.4
Šimkaičių	87.4	2.0	4.2
Birbiliškės	45.5		
Iš viso	**427**	**4.8**	**15.6**

Miškas yra pagrindinė elninių žvėrių gyvenamoji aplinka, kur sunkiausiu periodu jie turi prieglobstį ir pašarą. Nuo miške esančių natūralių pašarų išteklių priklauso elninių žvėrių mitybos sąlygos, jų išlikimo žiemos metu galimybė. Tačiau natūralūs elninių žvėrių pašarai daugeliu atveju yra miškininkų ir miško savininkų puoselėjami miško želdiniai, žėliniai ir medynai. Atsižvelgiant į tai, kad elninių žvėrių populiacijos gausa viršija už leistiną gausą ir norint minimizuoti daromą žalą želdiniams, reikia planuoti miško apsaugos priemones. Norint išlaikyti pusiausvyrą tarp miškui daromos žalos ir elninių žvėrių skaičiaus yra paprasčiau panaudojant prevencines priemones nuo žvėrių daromos žalos, tai tvoros, medelių apsaugos, repelentai ir kitos apsaugos priemonės. Taikant šias priemones, žvėrių daromą žalą miškams, sumažina iki minimumo.

Kiekvienais metais atliekant želdinių inventorizaciją, fiksuojami ir miškui daromi nuostoliai. Nustačius žvėrių daromas žalos augimą, reikėtų atlikti elninių žvėrių apskaitą Makeino – Jurgensono metodu, nustatyti elninių žvėrių skaičių ir reguliuoti jų kaimenes.

2.14. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

1992 m. Rio de Žaneire priimta Biologinės įvairovės konvencija, kurią ratifikavo ir Lietuva. Šalies įsipareigojimai pagal šią konvenciją turi įtakos teritorinio planavimo, ūkinės veiklos bei gamtosauginėms priemonėms. Tarptautiniai susitarimai kiekvienai šaliai leidžia naudoti savus, papildomus biologinės įvairovės rodiklius ir indikatorius.

Biologine įvairove priimta vadinti augalų ir gyvūnų rūšis su jų genofondu bei aplinka, kurioje šios rūšys gyvena ir ją formuoja. Lyginant su kitomis ekosistemomis, miškams būdinga turtingiausia biologinė įvairovė.

Biologinės įvairovės projektiniai sprendiniai, siekiant ją išsaugoti ir gausinti, priimti valdos lygmenyje ir taksacinio sklypo lygmenyje.

Valdos lygmenyje biologinę įvairovę užtikrina:

1) Išskirtos saugomos teritorijos turinčios miškų: Dubysos ir Tytuvėnų regioniniai parkai, 8 valstybiniai draustiniai, saugomi gamtos ir kultūros paveldo objektai ir kt. (bendras miškų plotas 7945,7 ha, iš jų miško žemės 7839,7ha, iš jų valstybinės reikšmės miškų 3760 ha, o iš jų miško žemės 3732 ha).

2) Miškų priskyrimas miškų grupėms ir pogrupiams vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintais normatyvais ir priskyrimo tvarka.

3) Ūkinės veiklos projektavimas vykdytas vadovaujantis LR miškų įstatymu priimtu LR Seimo 1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671 (suvestinė redakcija 2014 10 04), LR saugomų teritorijų įstatymu priimtu LR Seimo 1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301 (suvestinė redakcija 2014 11 14), Medžioklės įstatymu priimtu LR Seimo 2002 m. birželio 20 d. Nr. IX-966 (suvestinė redakcija 2013 10 01). LR aplinkos ministro patvirtintais, ūkinę veiklą reglamentuojančiais normatyvais: Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, priimta LR aplinkos ministerijos 2008 m. liepos 2 d. Nr. D1-362, Miško kirtimų taisyklės priimtos LR aplinkos ministerijos 2010 m. sausio 27 d. Nr. D1-79, Miško sanitarinės apsaugos taisyklės priimtos LR aplinkos ministerijos 2007 m. balandžio 11 d. Nr. D1-204, Miško priešgaisrinės apsaugos taisyklės priimtos LR Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. Nr. 500 (suvestinė redakcija 2015 03 10), Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai priimti LR aplinkos ministerijos 2008 m. balandžio 14 d. Nr. D1-199, Miško genetinių draustinių nuostatai priimti LR aplinkos ministerijos 2004 m. liepos 7 d. Nr. D1-374, Sėklinių medynų nuostatai priimti LR aplinkos ministerijos 2003 spalio 09 d. įsakymu Nr. 496, Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programa priimta LR Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569 ir kiti.

Sklypo lygmenyje biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės:

1) Įvairiaamžių medynų formavimas vykdant neplynus kirtimus, paliekant dalį gamtinę brandą pasiekusių medžių bei pavienių medžių ir jų grupių. Pirmiausia paliekami sengirės (klimaksinės miško bendrijos) medžiai milžinai, ilgaamžiai medžiai, vertingi biologinei įvairovei palaikyti medžiai, medžiai su drevėmis, uoksais, antros ir trečios ekologinės grupės (labai vertingi, vertingi biologinei įvairovei) medžiai. Vertingi sėkliniai medžiai, nors ir atlikę savo funkciją, rekomenduojami nekirsti. Savaiminės kilmės medynai VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose užima apie 57.7 % bendro visų medynų ploto. Mišrūs medynai sudaro 83.4 %, iš kurių medynų, kurių sudėtyje yra 3 – 5 kitos medžių rūšys yra 29.3 %, dviardžių ir įvairiaamžių 39.6 %. Toks medynų pasiskirstymas pagal mišrumą biologinės įvairovės požiūriu yra labai vertingas, ūkininkaujant reiktų stengtis padidinti biologinę įvairovę medynuose. Neplyni pagrindiniai kirtimai pagal plotą užims apie 14,2 % viso pagrindinių kirtimų ploto.

2) Gausinant miške negyvos medienos kiekį rekomenduojama palikti dalį sausų stovinčių medžių, stuobrių, virtėlių, uoksinių ir drevėtų medžių, neliestas medžių juostas prie pelkių ir upelių.

3) Vykdant visų rūšių kirtimus puoselėjami ir išsaugomi reti medžiai – miškinė obelis, paprastoji ir laukinė kriaušės, guobos, vinkšnos, trešnės ir kt. Konkrečios šių medžių vietos (sklypai) nurodytos taksoraštyje.

4) Vertingi biologiniu požiūriu pelkiniai medynai, išbraukti iš pagrindinių kirtimų normos skaičiavimo (5A ir 5B) bonitetų 27,8 ha,(0,2 % nuo valstybinės reikšmės miškų) iš jų brandūs ir perbrendę (15,3 ha).

5) Projektuojant miško atkūrimą, pagal galimybes pirmenybė teikta natūraliam miško atžėlimui (žėlimui palikta apie 47,7 % visų plynai kertamų biržių). Želdomos medžių rūšys, mišrinimo schemos parinktos pagal tikslinių, tvarių medynų formavimo principus. Mišrūs želdiniai mišku neapaugusiuose plotuose sudarys apie 90,5 %. Lapuočiai žels ir savaime (beržai, juodalksniai, drebulės), todėl ir grynuose želdiniuose formuosis mišrūs medynai.

6) Kertinės miško buveinės yra biologinės įvairovės požiūriu vertingi biotopai. VĮ Raseinių miškų urėdijos įsipareigojimu valstybiniuose miškuose saugoma Valstybiniuose miškuose išskirtos 68 vnt. kertinės miško buveinės, kurių plotas 200.8 ha. Brandžiuose medynuose esančios kertinės

miško buveinės neįskaitytos į pagrindinių miško kirtimų plotą. Kertinių miško buveinių sąrašas pateiktas Gamtosauginių priemonių projekte.

7) Medžiojamosios faunos priežiūrai ir mažinant žalą miškui numatytos priemonės: pašariniai laukeliai 31.7 ha, papildomas kasmetinis šėrimas, želdinių apsaugos priemonės (repelentais) ir kt.

8) Saugomų ir Raudonosios knygos, valstybinės reikšmės miškuose miškų urėdijos teritorijoje yra užregistruotos 54 retų ir saugomų paukščių lizdavietės, 7 augalų radavietės. Visos pažymėtos kartografinėje medžiagoje, GIS duomenų bazėje suformuotas tematinis sluoksnis. Projektuojant pagrindinių kirtimų biržes, apie lizdavietes ir perimvietes paliktas nekertamas miškas spinduliu pagal paukščių rūšį (pagal Miško kirtimų taisyklių 1 priedą).

9) VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra steigiamos Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos: paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) ir vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (BAST). VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritoriją patenka 3 PAST ir 10 BAST objektai (pilnai arba dalimis). Iš viso Natura 2000 objektų plotas VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje (BAST užima 1117.6 ha, iš jų valstybinės reikšmės miškuose 287.0 ha, o PAST užima 2238.6 ha, iš jų valstybinės reikšmės miškuose 1663.7 ha, šios teritorijos vietom viena kitą dengia.

10) Vykdydama miškų sertifikavimo FSC keliamus reikalavimus, VĮ Raseinių miškų urėdija įsipareigojo saugoti ir nevykdyti jokių kirtimų miško sklypuose, užimančiuose 5% miškų urėdijos administruojamų valstybinės reikšmės miškų ploto. Tokių medynų plotas 1151.5 (5.9 %). Sklypų sąrašas patvirtintas VĮ Raseinių miškų urėdo įsakymu.

11) VĮ Raseinių miškų urėdijos Gamtosauginių priemonių plane pažymėtos ir aprašytos kitos ekologiniu požiūriu vertingos teritorijos: pušynai augantys Pa ir Pb augavietėse (36.7 ha); natūralios miško pelkės, neapaugusios medynais (12.8 ha); miško aikštelės ir mažos laukymės (27.65 ha); miško laukymės saugomos nuo apaugimo medžiais ir krūmais (69.2 ha); kiti ekologiškai vertingi miško sklypai (šlaitų medynai – 358.9 ha). Taip pat atskirai pateikti duomenys apie miško sklypus su pavieniais ekologiškai vertingais bioįvairovės medžiais ir pavieniais senmedžiais (120 vnt.).

2.15. SOCIALINĖS MIŠKŲ FUNKCIJOS STIPRINIMAS

LR Bendrajame plane numatytos turizmo ir rekreacijos vystymosi kryptys. Pagal plano nuostatas parengta „Rekreacinės infrastruktūros plėtros ir tvarkymo valstybiniuose miškuose programa“(2005), joje miškų urėdijų miškai suskirstyti į keturis rekreacijos intensyvumo lygmenis. Atsižvelgiant į šios programos nuostatas ir siekiant valstybinius miškus kuo geriau pritaikyti poilsiautojų lankymuisi bei kontroliuoti lankytojų srautus, valstybinės reikšmės miškams VĮ Miškotvarkos instituto kraštotvarkos skyriaus parengtas „ VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinių miškų rekreacinio sutvarkymo projektas“, kuris yra sudėtinė miškų urėdijos miškotvarkos projekto dalis. Projektą sudaro aiškinamasis raštas ir valstybinės reikšmės miškų rekreacinio planavimo schema (M1:50 000). Didesnis dėmesys skirtas informacijos pateikimui apie miškų urėdijos teritorijoje esančius kraštovaizdžio objektus bei turistinius maršrutus leidžiančius pažinti šį kraštą. Pateikti duomenys apie esamus ir projektuojamus rekreacinius objektus, projektuojamus kraštovaizdžio formavimo kirtimus. Įvertintas rekreacinis potencialas, inventorizuotos miško poilsiavietės ir kiti rekreaciniai objektai su įvairia rekreacine įranga. Projekte kuriama stovyklaviečių, poilsiaviečių, atokvėpio vietų, apžvalgos aikštelių bei turistinių takų sistema, kurią įgyvendinus per vykmetį – miškotvarkos projekto galiojimo laikotarpį (10) metų, būtų visiškai išnaudotas miškų urėdijos rekreacinis potencialas. Tokiu būdu, lankytojams būtų sudarytos patogiausios sąlygos pažinti regioną ir jo miškus, jo gamtines ir kultūrines vertybes, miškų urėdija geriausiai atliktų savo socialinę, auklėjamąją švietėjišką paskirtį, iš to gautų didžiausią visuomeninę naudą. miškų urėdijos rekreacinė sistema geriau prisiderintų prie vidurio regiono ir visos Lietuvos rekreacinės sistemos bei linijinių rekreacinių objektų tinklų.

Šis projektas remiasi jau esančia miškų urėdijos valdomų valstybinių miškų rekreacine sistema ir ją toliau vysto atsižvelgiant į esamų rekreacinių objektų ir rekreacinės situacijos analizę. Esamos rekreacinės sistemos tobulinimui ir išvystymui yra projektuojami nauji įrenginiai bei priemonės. VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose esamas rekreacinių objektų kiekis yra 27 vnt., o Dubysos regioninio parko teritorijoje 3 vnt. Vystant rekreacinę infrastruktūra miškuose didelis indėlis yra VĮ Raseinių miškų urėdijos darbuotojų.

Toliau vystant rekreacinę sistemą pilnesniam rekreacinio potencialo realizavimui ir poilsiautojų poreikių geresniam tenkinimui papildomai suprojektuota 1 pažintintinis takas ir orojektuojama atnaujinti trys seni objektai (poilsiavietė, atokvėpio vieta ir pažintinis takas). Trys iš jų yra Dubysos regioniniame parke. Pastačius naują rekreacinį objektą, išviso jų VĮ Raseinių miškų urėdijoje bus 28 objektai Dubysos regioniniame parke 3 vnt. Visi objektai yra valstybinės reikšmės miškuose. Rekonstruoti numatoma 3 objektai.

Įrengus numatytus objektus, kartu su esamais jų būtų apie 28 vnt. (apie 1,5 vnt./1000 ha valstybinės reikšmės miškuose).

Projektuojant naujus objektus atsižvelgta į esamus lankytojų srautus, miškų urėdijos darbuotojų pasiūlymus, regioninių parkų planavimo dokumentus bei esamą ekonominę situaciją, o taip pat tikintis, kad bent antroje vykmečio pusėje tiek miškų urėdijos, tiek savivaldybių, tiek ir visumoje ekonominė situacija pagerės.

Žmonių poilsio organizavimas miškų urėdijos miškuose yra ne vien tik miškų urėdijos rūpestis, šia veikla užsiima taip pat ir miškų urėdijos teritorijoje esantys Nemuno kilpų, Aukštadvario regioninių parkų darbuotojai. Tad poilsio miškuose organizavimą ir toliau reikia koordinuoti su šių parkų administracijomis, vietos savivaldos organais, ieškoti finansavimo šaltinių, siekiant panaudoti regioninių parkų galimybes, savivaldybių tam skiriamas lėšas, struktūrinius fondus ir pan.

Visi projektuojami darbai detaliai aprašyti rekreacinio sutvarkymo projekte ir pateikti atitinkamuose žinialapiuose.

2014 m sausio 1 d. privatiems miško savininkams VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje priklausė apie 18345 tūkst. ha miško žemės ir savininkai valdė 5665 miško valdų. Miškininkystės žinių bei ūkininkavimo miškuose patirties stoka yra viena svarbiausių problemų privataus miškų ūkio sektoriuje. Aplinkos ministro 2003 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. 114 „Dėl privačių miškų savininkų švietimo, mokymo ir konsultavimo perspektyvinės programos patvirtinimo“ patvirtinta programa bei jos įgyvendinimo veiksmų ir priemonių planas, kuris nustato konkrečius uždavinius generalinei miškų urėdijai ir miškų urėdijoms.

VĮ Raseinių miškų urėdijos iniciatyvos dėka yra įkurta ir veikia 4 jaunųjų miško bičiulių (JMB) būrelių. Juos globoja ir moko girininkai ir girininkų pavaduotojai.

Jaunųjų miško bičiulių veikiantys būreliai ir narių skaičius urėdijos teritorijoje

Pavadinimas	Narių skč.
1. Pryšmančių pagrindinė m-kla JMBB “Giliukas“	14
2. Viduklės Simono Stanevičiaus gimnazija JMBB “Gamtos vaikai“	18
3. Raseinių Šaltinio pagrindinė m-kla JMBB “Šaltinukas“	12
4. Žaiginio Pranciškaus Šivickio pagrindinė m-kla JMBB “Ąžuolynas“	16
Viso	60

Trys iš keturių (73%) apklaustų miškų savininkų nurodė, kad, jei jiems reikėtų konsultacijos apie savo miškų tvarkymą, jie pirmiausiai kreiptųsi į miškų urėdiją ar girininkiją.

PRIVAČIŲ SAVININKŲ MOKYMAS IR PASLAUGŲ TEIKIMAS VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOJE

2.36. lentelė

Rodikliai	2012	2013	2014
Konsultuotų savininkų skaičius	350	360	320
Pravesta mokymo kursų, sk.	1	1	1
Dalyvavo savininkų kursuose, sk.	25	25	12
Parinkta demonstracinių plotų			
Skelbimai vietinėje spaudoje	2	4	3
Suteikta paslaugų, Lt	2,1	4,9	1,8
Parduota sodmenų, tūkst. vnt.	337	253	423
Gauta pajamų tūkst./Lt.	98	76	175

Medienos kuro sunaudojimo kaimo vietovėse tyrimas (darbo vadovė dr. D. Mizaraitė, LMI, 2009). Pagal apklausą 360 namų ūkio valdoje vidutiniškai viena valda sunaudoja per metus 6,97 m^3 medienos kuro. Sunaudojamo kuro struktūra: malkos – 82%, kitų medienos kuro rūšių gerokai mažiau: mediena išaugusi ne miške – 8,5%, kirtimo atliekos – 1,4%, atraižos bei pjuvenos iš lentpjūvių – 7,5%, medienos briketai – 0,5%, antrinės medienos – 0,8%. Kaimo vietovėse 17% naudojamo medienos kuro pirko iš miškų urėdijų, 30% pirko iš fizinio asmens, 14% pirko iš privačios įmonės, 35% pasigamino šeimai priklausančioje valdoje, 3% kuro įgijo kitais būdais.

Poilsiavimo ištekliams gerinti rekreacinių miškų (II gr.) medynuose turi būti formuojami įvairiaamžiai, grupinio medžių išsidėstymo, netaisyklingų kontūrų ažūrinėmis lajomis medynai. Miškuose turi būti ir atvirų (neapaugusių mišku) plotų.

Jaunuolynų ugdymu bus siekiama suformuoti atsparius įvairiems gamtiniams ir antropogeniniams faktoriams medynus bei padidinti jų estetines ir sanitarines – higienines savybes. Retinimai ir einamieji kirtimai turėtų būti vykdomi nekertant valksmų, o mediena ištraukiama keliais ir kitomis natūraliomis proskynomis.

Medynų atsparumas bus didinamas, paliekant augti sveikus, su gerai išsivysčiusia laja medžius, taip pat medžių rūšis, turinčias gilią šaknų sistemą.

Estetinės ir sanitarinės savybės bus gerinamos, auginant įdomios išvaizdos medžius ir krūmus, įvairiai mišrinant medžių rūšis, formuojant įvairaus dydžio, amžiaus ir formos biogrupes, besikaitaliojančias su didesnėmis ir mažesnėmis aikštėmis. Tokie kraštovaizdžio (erdvių, sudėties) formavimo ir dekoratyviniai kirtimai numatyti 17,1 ha plote. Intensyvaus rekreacinio ūkininkavimo (miško parkuose) sąlygomis reikėtų taikyti visas minėtas kirtimų rūšis kartu.

2004 m. gegužės 12 d. ir gegužės 19 d. Generalinės miškų urėdijos, miškų urėdijų, Lietuvos paraplegikų asociacijos ir Lietuvos invalidų reikalų tarybos atstovų susitikimuose miškininkai įsipareigojo plėsti bendradarbiavimą su neįgaliaisiais, nuolat keistis reikalinga informacija, aptartos galimybės poilsio aikšteles, pritaikytas žmonėms su judėjimo negalia, integruoti į bendro naudojimo poilsio zonas, išdėstyti informacinius ženklus, išleisti informacinį leidinį neįgaliesiems.

Vykdant šio susitarimo įsipareigojimus ir atsižvelgiant į Lietuvos paraplegikų asociacijos išreikštus pageidavimus, 2004 m. birželio 4 d. raštu Nr. 6B(7.15)-551 „Dėl rekreacinių objektų pritaikymo žmonėms su judėjimo negalia“ miškų urėdijoms pateiktos rekomendacijos dėl specialios rekreacinės įrangos ir aplinkos pritaikymo neįgaliųjų reikmėms.

Socialinė miško funkcija valdos lygmenyje stiprinama tobulinant miškų suskirstymą į grupes ir pogrupius, projektuojant ūkinių priemonių sistemą, skatinančią vyraujančių miško funkcijų vystymą, normatyvais pagrįstą darbo vietų skaičių, miško verslų organizavimą pagal numatytą ruošti miško produkciją ir paslaugas.

2006 m. birželio 15 d. priimtas “Europos bendrijų komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui dėl miškams skirto ES veiksmų plano ”, kurio 3.3 pagrindinis veiksmas – “Gyvenimo kokybės gerinimas”. Šio veiksmo tikslas – gerinti gyvenimo kokybę išsaugant ir gerinant miškų socialinį ir kultūrinį aspektą. Miško prekės ir paslaugos teikia piliečiams, jų sveikatai ir gyvenimo kokybei daug naudos, pvz., patogumus ir rekreaciją miestuose ir kaimuose, darbą ir pajamas milijonams gyventojų, dirvožemio ir vandens apsaugą, apsaugą nuo erozijos ir gamtos nelaimių. Siekiant, kad visuomenė deramai suvoktų tvarios miškotvarkos naudą, būtina gerinti jos žinias apie tai.

2.16. NEMEDIENINIS MIŠKO NAUDOJIMAS

Nemedieniniai miško ištekliai – tai visi miško ištekliai, esantys miške, išskyrus medieną. Šiuos išteklius sudaro sakai, kelmai, medžių žievė, karnos ir tošis, medžių sula, kalėdiniai medeliai, kitos dekoratyvinės miško medžiagos, medžių šakelės ir vytelės, grybai, riešutai, vaisiai ir uogos, vaistažolės, miško paklotė, miško augalija.

Ekspertų vertinimais, kasmet gaunamų nemedieninių produktų vertė šalyje sudaro ne mažiau kaip 10 – 15 % pajamų, gaunamų už medieną ir kitą miško produkciją. Pastarąjį dešimtmetį gerokai padidėjo grybų ir uogų naudojimas. Kai kuriuose regionuose, ypač pietų ir pietryčių Lietuvoje, už grybus ir uogas gaunamos pajamos beveik prilygsta ar yra net didesnės nei pajamos, gaunamas už medieną.

Uogos, grybai, vaistažolės ir kiti produktai. 2013 m. miškotvarka uoginių ir vaistinių augalų neinventorizavo. 1975 – 1985 m.kartu su medynų taksacija buvo atlikta uoginių ir vaistinių augalų inventorizacija visame miškų plote. Iš uoginių augalų daugiausia buvo mėlynės ir avietės, o iš vaistinių augalų labiausiai paplitę bruknės (lapai), viržiai, kadagiai, gailiai, mažesniais kiekiais meškauogės, pataisai.

Grybų ištekliai. Nors Lietuvos miškuose auga apie 300 grybų rūšių, gyventojai renka ne daugiau 30 rūšių grybus. Grybų ištekliai apytikriai apskaičiuoti pagal miško augimviečių grybingumo normatyvą (Budriūnienė, 1990). Normatyvas sudarytas atsižvelgiant į grybingą medynų amžių, grybingų metų skaičių per kirtimo apyvartą, eksploataciniu laikant 40 % biologinio derliaus.

Grybingos augavietės (N ir L hidrotopų) užima 80 % viso miškų ploto. Spėjant, kad gyventojai surenka ne mažiau 30-40% eksploatacinio grybų derliaus, grybų paruošos miškų urėdijos miškuose sudarytų apie 143,4 tonų. Pagal visuomenės apklausas dažniausia priežastis, kodėl miškuose lankosi Lietuvos gyventojai – grybavimas. Miške renka grybus daugiau kaip pusė gyventojų.

GRYBŲ IŠTEKLIAI VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKUOSE
(bendras plotas)

2.37. lentelė

Augimviečių tipai	Plotas, ha	Metinis eksploatacinis derlius	
		kg/ha	visame plote, tonomis
Na	7	40	0,3
Nb	464	36	16,7
Nc	3477	20	69,5
Lb, Lc	8686	14	121,6
Nd, Ld, Nf, Lf	20806	9	187,3
Ub, Uc, Ud	2898	5	14,5
Iš viso	36338		409,9

Atkreiptinas dėmesys, kad šiame skyriuje naudojama jau gerokai pasenusi informacija apie nemedieninius produktus ir jų vertę (inventorizuota prieš 25 metus). Tokia informacija neretai naudojama ir statistiniuose leidiniuose.

Pagal 2014 m. inventorizaciją miško trako duomenys 2.38. lentelėje. Trakas sutinkamas 83 % mišku apaugusio ploto ir vyrauja vidutinio ir reto tankumo. Trakas svarbus biologinės miškų įvairovės prasme, o atskiros trako rūšys kaip techninė, maistinė ar vaistinė žaliava.

MIŠKO TRAKAS
Valstybinės reikšmės miškuose

2.38. lentelė

Vyraujančios trako rūšys		Plotas, ha	% nuo viso trako užimto ploto	Plotas % pagal trako tankumą		
Pavadinimas	Kodas			retas	vidutinio tankumo	tankus
Lazdynas	Lz	8291	55	12	35	8
Šaltekšnis	Št	5193	35	18	16	1
Karklas	Kr	607	4	1	2	1
Šermukšnis	Šm	531	4	1	2	1
Ieva	Iv	236	2		1	1
Sausmedis	Sm	66				
Liepa	L	3				
Šeivamedis	Šv	3				
Serbentas	Sr	2				
Šaltalankis	Šl	2				
Pūslenis		1				
Gudobelė	Gd	1				
Alyvos	Al	1				
Kita trako rūšis	Kt	1				
% nuo viso mišku apaugusiu ploto		*14938*	*100*	***32***	***56***	***12***

2006 m. birželio 15 d. priimtas “Europos bendrijų komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui dėl miškams skirto ES veiksmų plano ”, kuriame III pagrindinis veiksmas – dalytis patirtimi, kaip nustatyti kitų miško prekių (ne medienos) ir paslaugų vertę bei kaip juos parduoti, ir vertinti tokią patirtį. Jame sakoma, kad miškai atlieka daugybę funkcijų, kurių vertė neįtraukiama į parduodamos medienos ir kitų miško prekių kainą. Reikia apskaičiuoti visą miškų bei jų funkcijų

vertę ir sukurti bei taikyti neparduodamų prekių ir paslaugų kompensavimo priemones. Valstybės narės skatins vykdyti miško prekių ir paslaugų vertinimo, kompensavimo ir naujoviško pardavimo tyrimus, bandomuosius projektus, kurie gali būti remiami iš mokslinių tyrimų ir kitų programų.

Europos miškų apsaugos proceso ministrų konferencijos (2007, Varšuva) forume, buvo pristatyta ataskaita apie Europos miškų būklę 2007 metais. Duomenų apie nemedieninių miško produktų vertę nepateikė apie du trečdaliai Europos šalių, tarp jų ir Lietuva. Aplinkos ministerija įsipareigojo 2007 m. organizuoti konkursą moksliniam darbui, pagal kurį bus sukurta nemedieninių miško produktų vertinimo metodika.

2.17. PROJEKTAVIMO YPATUMAI VALSTYBINIUOSE PARKUOSE IR DRAUSTINIUOSE

Saugomų teritorijų sistemą, steigimo, apsaugos, tvarkymo ir kontrolės teisinius pagrindus nustato LR saugomų teritorijų įstatymas (1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301 suvestinė redakcija 2014 11 14 d.). Veiklą saugomose teritorijose reglamentuojantys dokumentai nurodyti šio įstatymo 5 straipsnyje. Miško ūkinę veiklą saugomose teritorijose taip pat reglamentuoja LR miškų įstatymas (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671 suvestinė redakcija 2014 10 04 d.). Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343 suvestinė redakcija 2014 07 15 d) ir Aplinkos ministro patvirtintos taisyklės, nuostatai ir kiti normatyviniai dokumentai, išvardinti atitinkamuose projektinių sprendinių skyriuose.

Valstybinių parkų, valstybinių draustinių, Natura 2000 objektų ribos pažymėtos visoje kartografinėje medžiagoje, o projektuojamos miško ūkinės priemonės – kvartalų žemėlapiuose, taksoraščiuose, ūkinių darbų žinialapiuose.

Saugomose teritorijose esamų miškų charakteristika yra pateikta 1.3.6 skyrelyje Projektuojama miško ūkinių priemonių apimtis pateikta 2.39. lentelėje. Joje pateikta ūkinių priemonių apimtis apskaičiuota tik tai saugomų teritorijų daliai, į kurią patenka miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai. Miško ūkinė veikla čia projektuota griežtai prisilaikant visų šią veiklą reglamentuojančių dokumentų, nedarant neigiamos įtakos saugomiems kompleksams ir objektas. Atsižvelgiant į patvirtintus šių teritorijų planavimo dokumentus: zonų ribų planus, tvarkymo planus, gamtotvarkos planus ir kt.

Metinė miško naudojimo apimtis miškų urėdijos valdomuose miškuose esančiuose saugomose teritorijose (3760 ha), 161 ha ploto ir 28,32 tūkst. m^3. tai sudarys apie 8,5 % visos metinės kirtimų apimties pagal tūrį ir 11,0 % pagal plotą.

Dubysos regioninis parkas įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr.1-2913, siekiant išsaugoti erozinio slėnio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti (plotas 10571 ha). Pagrindinis regioninio parko akcentas – Dubysa su iš abiejų pusių į ją įtekančiais upeliais. Parko teritorijoje Dubysa vingiuoja apie 50 km. Į Raseinių miškų urėdijos teritoriją patenka didžioji regioninio parko dalis. Parko teritorija siaura juosta ištįsusi palei vaizdingą Dubysos slėnį nuo Lyduvėnų iki Ariogalos.

1994 m. spalio 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 970 patvirtinti Regioninių parkų bendrieji nuostatai. Šiuose bei vėliau patvirtintuose individualiuose nuostatuose (1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490) numatyta, kad parko teritorija tvarkoma pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą parko planavimo schemą bei kitus specialiojo teritorijų planavimo dokumentus. Vienas pirmųjų parko teritorijos planavimo dokumentų buvo Dubysos regioninio parko zonavimo schema M 1:50000, kuriai LR Vyriausybė pritarė 1996 m. balandžio 11

d. nutarimu Nr. 443. Regioninio parko ir jo zonų ribos buvo patvirtintos LR Vyriausybės 1996 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 711. 2002 m. rugpjūčio 10 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. 414 patvirtintas Dubysos regioninio parko apsaugos reglamentas.

2003–2004 m. patikslinus regioninio parko ribas ir zonas, jo plotas padidėjo iki 11528 ha. Raseinių miškų urėdijos teritorijoje išskirti nauji trys draustiniai: Luknės ir Kirkšnovės geomorfologiniai bei Palono botaninis. Iš viso Dubysos regioniniame parke išskirti 9 draustiniai. Į VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorija pakliūna didžioji dalis regioninio parko. Dubysos regioninį parką nepatenka Dubysos hidrografinis draustinis ir dalis Lyduvėnų kraštovaizdžio draustinio. VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje yra įsteigti 8 valstybiniai draustiniai.

Dubysos regioniniame parke VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje miškus administruoja 3 girininkijos: Padubysio, Paliepių ir Pikčiūnų. Valstybinės reikšmės miškų plotas 1759,6 ha. Pagrindinai kirtimai penkiems metams suprojektuoti 50,7 ha plote, iš jų 3,0 ha kertama plynai ir 47,7 ha neplynai. Pagrindiniai kirtimai vykdomi beržynuose (57,8 %), drebulynuose (33 %), baltalksnynuose (8,1 %).

Ugdymo kirtimų metinė apimtis apie 61,6 ha (jaunuolynų ugdymas 46,2 ha, retinimai 12,7 ha, einamieji 2,7 ha). Ugdymo kirtimais bus siekiama suformuoti atsparius, ilgaamžius, vertingų medžių rūšių medynus, atitinkančius jų paskirtį arba siekiama išsaugoti natūralią aplinką ar sudaryti optimalias sąlygas saugomiems objektams išlikti ir biologinei įvairovei gausinti

Dubysos regioniniame parke taksacijos metu nustatyta 2,44 t. ktm sausuolių ir virtėlių. Elninių žvėrių pažeisti medynai 0,2 ha iš jų visi nulaupyta žievė. Metinė sanitarinių kirtimų norma yra apie 900 ktm.

Valstybiniuose draustiniuose yra 317,5 ha valstybinių miškų. Pagrindiniai kirtimai neprojektuoti. Ugdomaisiais kirtimais per vykmetį apimama 25,9 ha, metinė apimtis 2,6 ha (jaunuolynų ugdymas – 0,3 ha, retinimai 0,3 ha, einamieji 2,0 ha). Sausuolių rasta 316 m^3. Žvėrių pažeistų medynų valstybiniuose draustiniuose yra nulaupant žievę 1,5 ha, o nukandžiojant ūglius praktiškai nėra. Sanitarinė medynų būklė gera. Metinė sanitarinių kirtimų apimtis apie 30 m^3. Ūkinė veikla valstybiniuose draustiniuose projektuota minimalioje apimtyje.

Blinstrubiškio miško biosferos poligone yra 1682,9 ha valstybinių miškų. Pagrindiniai kirtimai projektuoti per 5 metus 109,3 ha, iš jų plynai 79,1 ha ir neplyni kirtimai 30,2 ha. Pagrindiniai kirtimai vyraus beržynuose (50,4 %), eglynuose (35,7 %), drebulynuose (6,4 %) ir juodalksnynuose (7,9 %). Ugdomaisiais kirtimais per vykmetį apimama 323,3 ha, metinė apimtis 32,3 ha (jaunuolynų ugdymas – 22,3 ha, retinimai 6,0 ha, einamieji 4,0 ha). Sausuolių rasta 1,44 t. m^3 Elninių žvėrių pažeisti medynai 62,7 ha, vyrauja nulaupyta žievė 36,7 ha ir nukandžioti ūgliai 26,0 ha ir Metinė sanitarinių kirtimų apimtis apie 480 ktm. Ūkinė veikla valstybiniuose draustiniuose projektuota minimalioje apimtyje.

MIŠKO ŪKINIŲ PRIEMONIŲ METINĖ APIMTIS SAUGOMŲ TERITORIJŲ MIŠKUOSE
(valstybinės reikšmės miškai)

2.39. lentelė

Rodikliai	Dubysos RP	Valstybiniai Draustiniai	Blinstrubiškio miško biosferos poligonas
Valstybinės reikšmės miškai, ha	1759,6	317,5	1682,9
Medynai, pasiekę gamtinę brandą, ha	68,6	21,3	4,6
Pagrindiniai kirtimai, ha	10,1	-	22,1
iš jų kertami plynai, ha	0,6	-	16,0
Iškertamas likvidinis tūris, m3	1123	-	4541
Jaunuolynų ugdymas, ha / tūris, m3	4,6 / 10	0,3 / 1	22,3 / 49
Retinimai, ha/ likvidinis tūris, m3	1,3 /60	0,3 / 12	6,0 / 168
Einamieji kirtimai, ha/ m3	0,3 / 15	2,0 / 118	4,0 / 260
Sanitariniai kirtimai, likvidinis tūris m3	900	30	480
Iškertama likvidinio tūrio per metus m3	2108	161	5498
Miško naudojimas iš 1 ha mišku apaugusio ploto, m3	1,2	0,6	3,3
Metinis medienos naudojimas % nuo bendro tūrio	0,6	0,2	1,6
Miškų atkūrimas, ha	0,9	0,3	12,7
iš jo: želdinimas	0,4	-	6,7
žėlimas	0,3	0,3	6,0

Gamtosauginių priemonių plane yra pateikta daugiau informacijos apie ūkinės veiklos ypatumus, apribojimus ir juos reglamentuojančius teisės aktus.

2.18. GAMTOTVARKOS PLANUOSE NUMATYTŲ ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAVIMAS

VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje esamoms saugomoms teritorijoms, bei vietovėms atitinkančioms gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, parengti arba rengiami gamtotvarkiniai planai, atliekami įvairūs gamtosauginiai tyrimai:

Šiuo metu VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmė miškų teritorijoje nėra patvirtintų jokių gamtotvarkinių planų.

Rengiant VĮ Raseinių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą ir jo sudedamąsias dalis – gamtosauginių priemonių planą ir rekreacinio sutvarkymo projektą, atsižvelgta į minėtuose planuose numatytas priemones, jas suderinant su miškotvarkos projekto sprendiniais. Gamtosauginės miškų ūkinės priemonės ir kitos priemonės pateiktos žiniaraščiuose, suvestinėse lentelėse ir pažymėtos žemėlapiuose, schemose.

VĮ miškotvarkos instituto parengtas gamtosauginių priemonių planas pasitarnaus sprendžiant miškų sertifikavimo klausimus, šviečiant vietinę bendruomenę apie miškų urėdijoje vykdomą miško ūkinę veiklą.

2.19. PRIEMONIŲ, KURIŲ ĮGYVENDINIMUI NUMATOMA TEIKTI PARAIŠKAS EUROPOS SĄJUNGOS PARAMAI GAUTI, PROJEKTAVIMAS

Žemės ūkio ministerija 2014 m. gruodžio 12 d. pateikė Europos Komisijai oficialiai galutinį Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos projektą. **Patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. vasario 13 d. sprendimu Nr. C(2015)842**

Žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriai yra vieni pagrindinių šalies ūkio sričių. Šiuose sektoriuose 2013 m. dirbo 11,4 proc. šalies užimtųjų darbuotojų (vidutiniškai ES žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose – 5 proc.). Lietuvos žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje sukurta pridėtinė vertė 2013 m. – 1198,7 mln. eurų arba 3,8 proc. šalies BPV, t. y. daugiau kaip 2 kartus daugiau nei vidutiniškai ES (195902,9 mln. eurų arba 1,7 proc. viso BPV).

2014-2020 m. viešoji programa (ES + LT lėšos) kaimo plėtrai mažėja 14 proc. lyginant su 2007–2013 m. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programoje numatytos priemonės, susijusios su miško paskirties žeme:

Žinių perdavimas ir informavimo veikla (14 str.);

Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos (15 str.);

Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą (21–26 str.);

Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos (30 str.);

Miškų aplinkosaugos bei klimato paslaugos ir miškų išsaugojimas (34 str.);

Bendradarbiavimas (35 str.).

Dalis finansuojamų priemonių numatyta šiame vidinės miškotvarkos projekte.

Priemonė **„Žinių perdavimas ir informavimo veikla“** skirta teikti profesinio mokymo, įgūdžių įgijimo, parodomųjų projektų ir informavimo veiklos paslaugas žemės, maisto ir miškų ūkio veikla užsiimantiems asmenims, kitiems kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimantiems subjektams, tokiu būdu keliant jų profesinę kvalifikaciją ir kompetenciją žemės ūkio, maisto, miškininkystės ir kitose kaimo plėtros srityse[1].

Paramos gavėjai: mokslo, studijų ir mokymo institucijos; įstaigos, turinčios teisę vykdyti formalųjį suaugusiųjų mokymą. Parama skirta naudotis: žemės, maisto ir miškų ūkio veikla užsiimantiems asmenims; kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimantiems žemės valdytojams, labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms.

Pagal priemonę **„Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“** teikiamos konsultavimo paslaugos ūkininkams, jauniesiems ūkininkams, kitiems žemės valdytojams, miškų valdytojams ir kaimo vietovėse veikiančioms MVĮ (Mažosios verslo įmonės). Konsultavimo paslaugos apima ūkininkavimo reikalavimus, kylančius iš teisės aktuose nustatytų valdymo reikalavimų ir geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartų, klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos taikymo. Taip pat priemonė skirta konsultuoti dėl kaimo plėtros programoje numatytų priemonių, kuriomis siekiama žemės ūkio modernizavimo, konkurencingumo stiprinimo, sektorių integracijos, inovacijų ir orientavimosi į rinką, verslumo skatinimo įgyvendinimo, ūkių įsikūrimo, ekonominės ir aplinkosauginės veiklos miško valdoje taip pat MVĮ ekonominės ir aplinkosauginės veiklos gerinimo. [2]

[1] Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa.
[2] Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa.

Paramos gavėjai yra konsultacijas ūkininkams, jauniesiems ūkininkams, kitiems žemės valdytojams, miško savininkams ir kaimo vietovėse veikiančioms MVĮ teikiančios konsultavimo įmonės, atrinktos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

Naudos gavėjai: ūkininkai, jaunieji ūkininkai, miško valdų savininkai, kaimo vietovėse veikiančios MVĮ.

Priemonė **„Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“** yra skirta miškingumo ir miškų ekonominei vertei didinti, pažeistiems miškams atkurti ir prevencijai, miškų ekosistemų atsparumui ir aplinkosauginei vertei didinti bei atsinaujinantiems energijos šaltiniams panaudoti[3]. Neįskaitant miesto ir I (rezervatinių) miškų grupės miškų, priemonė skirta 98 proc. Lietuvos miškų ir dera su Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programos tikslais ir uždaviniais – didinti miškų teikiamą įvairiapusę naudą visuomenei atsižvelgiant į ilgą miško auginimo trukmę ir nuosavybės formų skirtumus bei sąveiką, taip pat užtikrinant darnaus miškų ūkio principų įgyvendinimą visuose šalies miškuose. Be to, šia priemone siekiama prisidėti prie Naujoje ES miškų strategijoje nurodytų tikslų: užtikrinti darnų ir tvarų daugiafunkcinio miškų potencialo valdymą, kad tinkamai veiktų būtinosios miškų ekosistemos funkcijos, saugoti miškus ir biologinę įvairovę nuo didelio audrų, gaisrų poveikio, patenkinti augančią paklausą esamiems ir naujiems produktams, atsinaujinančiai energijai reikalingos žaliavos paklausą.[3]

Šia priemone bus skatinama didesnę dalį privačių miškų įtraukti į aktyvią miškų ūkio veiklą, siekiant tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principų įgyvendinimo, tuo pačiu skatinant naudoti darnų miškų valdymą užtikrinančius instrumentus – vidinės miškotvarkos projektus ar juos atitinkančius dokumentus.

Sprendžiant problemas, susijusias su miškų ūkio sektoriaus konkurencingumo didinimu, remiamos investicijos į miškų ūkio modernizavimą ir paslaugų teikimą, mažinančios skurdo riziką kaimo vietovėse, didinančios kaimo gyventojų pajamų lygį, sudarančios palankesnes sąlygas miškų sektoriaus verslo plėtrai, skatinančios kooperaciją ir biomasės panaudojimą energijos gamybai.

Sprendžiant problemas, susijusias su CO_2 kiekio mažinimu, pažeistų miškų atkūrimu bei miškų ekosistemų išsaugojimu ir aplinkosauginės vertės didinimu, teikiama rekreaciniu požiūriu vertingose teritorijose didinant miškų plotus, skatinant gamtosauginių inovacijų diegimą, bei atkuriant gaisrų, stichinių nelaimių bei katastrofinių įvykių pažeistus miškus.

Priemonės įgyvendinimas prisideda prie šių ES kaimo plėtros politikos prioritetų ir tikslinių sričių įgyvendinimo:
Didinti ūkių perspektyvumą, skatinti inovacines ūkių technologijas, tvarų miškų valdymą.

Miškininkystės ekonominės vertės didinimas ir miškų plotų plėtra.

Šiai tikslinei sričiai daugiausia įtakos turi priemonės veiklos sritis, didinanti miškų sektoriaus gyvybingumą ir skatinant tvarų miškų ūkį – „Investicijos į miškininkystės technologijas“. Tuo tikslų remiamas miško kirtimo, apvaliosios medienos ir biokuro ruošos modernizavimas ir paslaugų tiekimas. Pagal šią tikslinę sritį parama teikiama privačių miškų valdytojams, savivaldybėms ir labai mažoms bei mažoms įmonėms.

Atkurti, išsaugoti ir pagerinti nuo žemės ūkio ir miškininkystės priklausančias ekosistemas.

–Bioįvairovės, įtrauktos į Natura 2000 vietoves, aukštos gamtinės vertės ūkininkavimą ir Europos kraštovaizdžio būklę, atstatymas ir saugojimas.

[3] Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa.

Šiai tikslinei sričiai daugiausiai įtakos turi priemonės veiklos sritys, prisidedančios prie aplinkai palankių ūkininkavimo sistemų, augalijos ir gyvūnijos zonų miškuose kūrimo ir (arba) jų priežiūros gerinimo: ,,Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“ ir ,,Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“. Tuo tikslu remiamos investicijos, didinančios miškų ekosistemų atsparumą ir aplinkosauginę vertę bei skatinančios pažeistų miškų ir jų ekosistemų atsparumą ir aplinkosauginę vertę bei skatinančios pažeistų miškų ir jų ekosistemų atkūrimą bei priežiūrą. Pagal šią tikslinę sritį parama teikiama privačių ir valstybinių miškų valdytojams.

Skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios, mažo anglies dioksido kiekio technologijos, ekonomikos, žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose.

–Atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimo ir naudojimo palengvinimas bioekonomikos tikslais.

Šiai tikslinei sričiai daugiausiai įtakos turės priemonės veiklai , skatinančiai naujų miškų ūkio technologijų ir atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimą – „Investicijos į miškininkystės technologijas“. Tuo tikslu remiamos investicijos į miškininkystės technologijas, skirtas biomasės gamybai ir skatinančias miško priežiūros ir kirtimo atliekų panaudojimą.

–Anglies dvideginio absorbavimas ir jo emisijos žemės ūkyje ir miškininkystėje mažinimas.

Ši tikslinė sritis daugiausiai įtakos turės priemonės veikloms, skatinančioms miškų veisimą ir neigiamiems klimato veiksniams atsparų miškų ūkį: „Miško veisimas“, „Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“. Tuo tikslu remiamas miško veisimas, pažeisto miško atkūrimas ir stichinių nelaimių prevencinių priemonių miškuose įdiegimas.

Skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrtą kaimo vietovėse.

–Veiklos įvairinimo, mažų įmonių kūrimo ir plėtros, taip pat darbo vietų kūrimo lengvinimas“.

Šiai veiklos sričiai daugiausiai įtakos turi priemonės veiklos sritis, remianti mažas ir labai mažas ne žemės ūkio įmones, investicijas į ne žemės ūkio veiklą kaimo vietovėse, skatinanti gyventojų užimtumą ir nedarbo mažinimą – ,,*Investicijos į miškininkystės technologijas*“. Tuo tikslu remiamos investicijos, susijusios su miškų ūkio modernizavimu ir paslaugų miškų sektoriuje teikimu. Parama teikiama privačių miškų valdytojams, savivaldybėms ir labai mažoms bei mažoms įmonėms.

Tinkamos išlaidos:

- – Miško įveisimo išlaidos;
- Įveisto miško bei savaime apaugusio mišku ploto priežiūros, apsaugos ir ugdymo 12 metų išlaidos.
- miškų priešgaisrinės apsaugos infrastruktūros kūrimo išlaidos (miško keliai, vandens paėmimo vietos, miško priešgaisrinių juostų įrengimas ir priežiūra);
- – miškų gaisrų stebėsenos ir pranešimo apie juos įrangos diegimo ir gerinimo išlaidos;
- – gaisrų ir stichinių nelaimių, įskaitant kenkėjus bei ligas, pažeisto miško ir jo ekonominio potencialo atkūrimo išlaidos;
- – viešojo naudojimo rekreacinės miško infrastruktūros įrengimo ir atnaujinimo išlaidos;
- – pamiškių formavimo išlaidos;
- – miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo arba būdingos miško struktūros palaikymo išlaidos;
- – ne vietinių medžių rūšių medynų pertvarkymo (rekonstrukcijos) į vietinių medžių rūšių medynus išlaidos;
- – miško dirvožemių apsaugos ir gerinimo išlaidos;

- Jaunuolynų (iki 20 metų amžiaus) ugdymo išlaidos;
- Vidinės miškotvarkos ir Miško želdinimo ir žėlimo projektų parengimo ar tikslinimo išlaidos;
- Bendrosios išlaidos ir kt.

Tinkamumo paramą gauti sąlygos yra nurodytos Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programoje.

Priemonė – **„Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos”** skirta sušvelninti ES teisės aktuose nustatytų aplinkos apsaugos standartų laikymosi padarinius bei atlyginti ūkininkams ir miškininkams už tam tikrus reikalavimus, kurių jie privalo imtis ir kurie viršija geros agrarinės būklės reikalavimus vietovėse, kuriose nustatyti aplinkosaugos apribojimai yra susiję su *Paukščių* (2009/147/EB) ir *Buveinių* (92/43/EEB) direktyvų įgyvendinimu. [4]

Priemonė – **„Miškų aplinkosaugos ir klimato paslaugos ir miškų išsaugojimas“** nauju laikotarpiu neįgyvendinama, tęsiami mokėjimai už ankstesnių programavimo laikotarpiu prisiimtus įsipareigojimus[5].

Skiriant kompensacinę paramą pagal šią priemonę, prisidedama prie Lietuvos nustatytų poreikių įgyvendinimo, sprendžiant problemas, susijusias su biologinės įvairovės geros apsaugos būklės užtikrinimu, nustatant ir pritaikant ūkinės veiklos parametrus ir ūkininkavimo būdą taip, kad jis nekeltų pavojaus atskirų rūšių ir buveinių paplitimo arealams, ir su augančiu visuomenės poreikiu švariai ir sveikai aplinkai.

Sprendžiant problemas, susijusias su klimato kaitos tendencijų mažinimu priemonės lygmenyje, prisidedama prie didelių CO2 kiekių pašalinimo iš atmosferos ir kaupimo dirvožemyje naudojant tokias ūkininkavimo technologijas, kaip natūralių ir pusiau natūralių ganyklų ir pievų plotų agrariniame kraštovaizdyje išlaikymas. Ribojant ar (ir) draudžiant privačių miškų „Natura 2000“ tinklo vietovėse kirtimus, ženkliai prisidedama prie dirvožemio anglies kaupimo funkcijos žemės ūkyje stiprinimo.

Sprendžiant problemas, susijusias su visuomenės poreikio švariai ir sveikai aplinkai didėjimu dėl augančio aplikosauginio sąmoningumo, suteikiamos galimybės pačiai visuomenei pažinti gamtą – stebint laukinę gamtą, keliaujant pėsčiomis, tyrinėjant kraštą, plaukiant baidarėmis ir t. t., skiriant paramą geriausioms Europos gamtos ir biologinės įvairovės teritorijoms išsaugoti.

Priemonė – **„Bendradarbiavimas”** yra skirta skatinti bendradarbiavimo, kuriame dalyvauja ne mažiau kaip du subjektai, formas, t. y. įvairių žemės ūkio sektoriaus, maisto grandinės ir miškininkystės sektoriaus subjektų ir kitų subjektų, įskaitant gamintojų grupes, kooperatyvus ir asociacijas, bendradarbiavimo metodus, EIP žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje veiklos grupių kūrimą ir veiklą [6].

Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 m. programoje (patvirtintoje 2015 m vasario 13 d. sprendimu Nr. C(2015)842) numatyta *miškų ūkio priemonėms skirti ne mažiau kaip 10 % visos kaimo plėtrai numatytos ES paramos, efektyviai panaudoti šią paramą planuojant priemones ir įsisavinant lėšas, tuo išnaudojant papildomas galimybes investuoti į miškų ūkį.*

Miškotvarkos suprojektuotos priemonės pateiktos Gamtosauginių priemonių plane, rekreacinio sutvarkymo projekte, rekreacinio planavimo schemoje, taip pat vidinės miškotvarkos projekto aiškinamojo rašto 2.9, 2.10 ir 2.12 poskyriuose. Vidinės miškotvarkos projekto 2.7

[4] Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa.
[5] Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa.
[6] Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa.

poskyryje ,,Miško priešgaisrinė apsauga“ pateikta pradinė informacija, o esamų ir projektuojamų įrenginių vietos parodytos Priešgaisrinių priemonių žemėlapyje. Vidinės miškotvarkos projekte pateikti duomenys apie žemes, skirtas miško įveisimui, kai tokių yra (žr. sk. 2.5. *Miško atkūrimas ir įveisimas*). Visais atvejais želdomam sklypui turi būti pateiktas atskiras miško želdinimo projektas, kuris atitiktų miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus.

2.20. FSC MIŠKŲ TVARKYMO SERTIFIKAVIMO REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMAS MIŠKO ŪKINĖJE VEIKLOJE

Valstybinė įmonė Raseinių miškų urėdija ir Danijos bendrovė NEPCon, įgaliotas Rainforest Alliance atstovas Europoje, 2003 metų spalio mėnesį pasirašė sutartį dėl Raseinių miškų urėdijos turto patikėjimo teise valdomų ir naudojamų valstybinių miškų sertifikavimo pagal Forest Stewardship Council ® (FSC ®) miškų sertifikavimo sistemą.

Sertifikavimas naudingas visiems – miškininkai vertina miškų valdymo atitikimą tarptautiniams tausojančios miškotvarkos kriterijams, o medienos pirkėjai jį naudoja kaip savo gaminių marketingo priemonę. Papildoma priemonė - ekologinių žinių skleidimas visuomenėje, pasikeitusi mąstysena ir sprendimų priėmimas, gerinant bendradarbiavimą tarp suinteresuotų grupių bei keičianti tradicinį supratimą apie miškininkystę.

Sertifikavimo komanda urėdijos vertinimą atliko 2004 m. kovo 1-3 d. ir pateikė ataskaitą. VĮ Raseinių miškų urėdija su ataskaitoje pateiktomis sąlygomis ir rekomendacijomis sutiko ir įsipareigojo per nurodytą laikotarpį jas įgyvendinti. Rainforest Alliance priklausanti SmartWood programa priėmė teigiamą sprendimą dėl FSC sertifikato suteikimo VĮ Raseinių miškų urėdijai. Individualus įmonės sertifikato kodas RA-FM/COC-001305, FSC prekinių ženklų naudojimo licencijos numeris FSC-C019113. Kasmetinis sertifikavimo auditas urėdijoje atliktas 2015 m. birželio 18-19 d. Iškelti koregavimo veiksmų reikalavimai (KVR) įvykdyti nustatytu laiku.

FSC licencijos Nr. FSC - C019113, sertifikato registracijos Nr. RA-FM/COC- 001305. Sertifikatas galioja- nuo 14 rugsėjo 2014 m. iki 13 rugsėjo 2019 m.

Miškų sertifikavimas – tai procesas, kurio metu miškų ūkinė veikla įvertinama pagal nustatytą standartų visumą. Sertifikavimo tikslas - siekti patvirtinti, kad miškų urėdijos miškai tvarkomi ir naudojami, laikantis pasaulyje priimtų miškų išsaugojimo principų, ir gauti leidimą naudoti tarptautiniu mastu pripažintą atsakingo miškų tvarkymo FSC® prekinį ženklą. FSC® (Forest Stewardship Council) yra nepriklausoma tarptautinė miškų ūkio vertinimo ir medienos gaminių kilmės žymėjimo sistema. Ji suteikia vartotojui garantijas, kad siūlomi produktai pagaminti griežtai laikantis tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principų.

SmartWood laikinąjį Lietuvos FSC standartą parengė NEPCon ir Rainforest Alliance SmartWood programa (toliau tekste SW). SW yra FSC akredituota Rainforest Alliance sertifikavimo programa, NEPCon yra Rainforest Alliance partneris, atstovaujantis SW programą Skandinavijoje, Rusijoje ir rytų Europoje. Šis standartas pagrįstas FSC pagrindiniais reikalavimais, nustatytais FSC-STD-01-001 FSC Miškų valdymo principai ir kriterijai. FSC principų ir kriterijų formuluotės įtrauktos į šį standartą nepakeistos. Adaptavimo proceso metu NEPCon/SW kiekvienam taikomam kriterijui suformavo rodiklius, nustatančius reikalavimus atsižvelgiant į vietinį Lietuvos kontekstą. Tuo atveju, kai kriterijus ar principas laikomas netaikomu, pateikiamas priežasties išaiškinimas.

VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2014 m. sertifikavimo darbus atlikusi vertinimo komanda padarė išvadą, jog VĮ Raseinių miškų urėdijos miškų tvarkymas atitiko gero ūkininkavimo miške SmartWood programos Principų ir Kriterijų dvasią bei turinį. Remiantis vertinimo rezultatais,

komanda nenustatė jokių esminių FSC principų ir kriterijų neatitikimų, kurie negalėtų būti ištaisyti per trumpą laiko tarpą.

VĮ Raseinių miškų urėdija gavo sertifikatą, patvirtinantį, jog miškų urėdijos administruojami miškai yra gerai tvarkomi ir tinkamai naudojamas produkcijos šaltinis, kur miško naudojimo būdai atitinka griežtus aplinkosauginius ir socialinius – ekonominius reikalavimus atitinkančius FSC principus ir kriterijus. Auditoriai miškų urėdijos ūkinę veiklą įvertino teigiamai. Miškų sertifikavimo tikslas – atsakingas miškų ūkio tvarkymas.

Sertifikavimo eigoje nurodyti įvairūs trūkumai, paminėsime tik liečiančius miškotvarkos projektą – neišryškinti ūkininkavimo valdoje tikslai ir uždaviniai, silpni ryšiai su visuomene, projektavimas nėra lankstus (einamasis, vidutinės trukmės ir ilgalaikis planavimas), nevedamas miškų būklės monitoringas, nėra akcentuojama biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo strategija ir kt.

Palaipsniui trūkumai miškotvarkos projektuose ištaisyti ir dabar pastabų dėl miškotvarkos projekto labai sumažėjo. Priešingai, pabrėžiama, kad miškotvarkos projektai parengti atsižvelgiant į ūkinės veiklos ryšį su aplinka (visi inventorizavimo ir projektavimo normatyvai parengti pagal augavietes), tai ekologinės miškotvarkos bruožas. Miškotvarkos projektų reikšmė padidėjo pradėjus rengti specialiuosius gamtotvarkos priemonių planus ir rekreacinio sutvarkymo projektus.

Pagrindinės silpnosios sritys reikalaujančios koregavimo veiksnių:

- nėra miškų valdymo poveikio socialinei sferai analizės;
- nėra pilnos ir vieningos miško darbų įtakos miško gamtai ir aplinkai įvertinimo paruošimo procedūros;
- trūksta viešai prieinamos informacijos apie monitoringo rezultatus;
- FSC politika nepakankamai skleidžiama organizacijų tarpe;

Parengtame vidinės miškotvarkos projekte atsižvelgta į FSC reikalavimus, pateiktas potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas, spręsti gamtosauginiai klausimai.

3. BAIGIAMOJI DALIS

3.1. PROJEKTINIŲ SPRENDINIŲ VERTINIMAS

3.1.1. EKONOMINIS VERTINIMAS

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS METINĖS PAJAMOS IR IŠLAIDOS

Ekonominis VĮ Raseinių miškų urėdijos planuojamos ūkinės veiklos vertinimas atliktas, remiantis penkeriems metams suprojektuotų pagrindinių kirtimų biržių duomenimis bei dešimtmečiui suprojektuotų visų kirtimų apimtimis. Pagrindiniais kirtimais kertamam tūriui sudarytas sortimentinės struktūros projektas. Sortimentinė struktūra įvertinta, atsižvelgiant į suprojektuotų biržių tūrį ir vidutinį skersmenį pagal sudėtines medžių rūšis, taip pat į 2012 – 2014 metų rinkos situaciją. Ši struktūra gali keistis, priklausomai nuo situacijos rinkoje, pasikeitusių reikalavimų sortimentams, atskirų biržių ar miško masyvų medienos kokybės ypatumų ir kitų veiksnių. Kadangi situacija medienos rinkoje yra kintanti ir sunkiai prognozuojama, sortimentai įvertinti vidutinėmis paskutinių 3 metų kainomis (2012 – 2014 m.).

Pajamos ir išlaidos planuojamos, atsižvelgiant į projektuojamas darbų apimtis bei faktinius urėdijos duomenis. Skyriuje pateikiamas numatomas urėdijos ūkinės veiklos pelningumas. Siekiant įvertinti jo priklausomybę nuo rinkos pokyčių, įvertintas pelningumo jautrumas medienos kainų bei darbo užmokesčio pokyčiams.

Penkeriems metams suprojektuotose biržėse atskirų medžių rūšių medienos tūriai pagal metus išsidėsto tolygiai. Metinis suprojektuotų pagrindinių kirtimų tūris kasmet svyruos tarp 66,2 tūkst. m³ ir 66,7 tūkst. m³(3.1. lentelė).

PROJEKTUOJAMŲ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ BIRŽIŲ TŪRIO STRUKTŪRA PAGAL MEDŽIŲ RŪŠIS

3.1. lentelė

Medžių rūšis	Mato vnt.	Metai					Vid. per 5 metus
		2016	2017	2018	2019	2020	
Pušis	2204	325	912	1255	809	1101	2204
	3,3	0,5	1,4	1,9	1,2	1,7	3,3
Eglė	20760	16412	17132	17401	17435	17828	20760
	31,1	24,6	25,8	26,2	26,3	26,8	31,1
Ąžuolas	1473	1424	1207	1425	1320	1370	1473
	2,2	2,1	1,8	2,1	2,0	2,1	2,2
Uosis	783	1191	756	434	580	749	783
	1,2	1,8	1,1	0,7	0,9	1,1	1,2
Beržas	19757	20572	20802	19246	20330	20141	19757
	29,6	30,9	31,3	28,9	30,7	30,3	29,6
Juodalksnis	13285	12575	12567	12351	12536	12663	13285
	19,9	18,9	18,9	18,6	18,9	19,0	19,9
Drebulė	6789	12860	12027	13011	11711	11280	6789
	%	10,2	19,3	18,1	19,6	17,7	17,0

Medžių rūšis	Mato vnt.	Metai					Vid. per 5 metus
		2016	2017	2018	2019	2020	
Baltalksnis	m³	1104	1237	1061	1290	1257	1190
	%	1,7	1,9	1,6	1,9	1,9	1,8
Kitos rūšys	m³	516	74	62	122	255	206
	%	0,8	0,1	0,1	0,2	0,4	0,3
Iš viso	**m³**	**66671**	**66670**	**66526**	**66535**	**66233**	**66527**

Suprojektuotų biržių sortimentinė struktūra bei orientacinės pajamos pateikiamos 3.2. lentelėje.

PROJEKTUOJAMŲ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ BIRŽIŲ SORTIMENTINĖ STRUKTŪRA BEI SORTIMENTŲ VERTĖ

3.2. lentelė

Sortimentas		Mato vnt.	Metai					Iš viso per 5 metus
			2016	2017	2018	2019	2020	
Rąstai	E	m³	8304	6565	6853	6960	6974	35656
		tūkst.Eur	530,7	419,6	438,0	444,8	445,7	2279
	P	m³	1124	166	465	640	413	2808
		tūkst.Eur	67,7	10,0	28,0	38,6	24,9	169
	Ą	m³	707	684	579	684	634	3288
		tūkst.Eur	101,2	97,8	82,9	97,9	90,7	470
	U	m³	431	655	416	239	319	2059
		tūkst.Eur	27,0	41,1	26,1	15,0	20,0	129
	B	m³	8298	8640	8737	8083	8539	42297
		tūkst.Eur	520,7	542,2	548,2	507,2	535,8	2654
	J	m³	4783	4527	4524	4446	4513	22793
		tūkst.Eur	254,4	240,8	240,7	236,5	240,1	1212
	D	m³	1561	2958	2766	2993	2694	12972
		tūkst.Eur	64,5	122,2	114,3	123,6	111,3	536

Sortimentas		Mato vnt.	Metai					Iš viso per 5 metus
			2016	2017	2018	2019	2020	
Popiermedžiai	E	m³	4775	3775	3940	4002	4010	20502
		tūkst.Eur	131,8	104,2	108,8	110,5	110,7	566
	P	m³	353	52	146	201	129	881
		tūkst.Eur	9,6	1,4	4,0	5,4	3,5	24
	B	m³	4939	5143	5201	4812	5083	25177
		tūkst.Eur	145,4	151,4	153,1	141,7	149,7	741
	D	m³	815	1543	1443	1561	1405	6768
		tūkst.Eur	19,5	36,9	34,6	37,4	33,6	162
Pjaut. smulki	SP	m³	3042	2051	2284	2402	2294	12073
		tūkst.Eur	148,0	99,8	111,1	116,9	111,6	587
	LP	m³	7756	8240	7945	7891	7950	39782
		tūkst.Eur	298,8	317,4	306,0	304,0	306,2	1532
Plokščių mediena	SP	m³	3158	2468	2588	2635	2631	13481
		tūkst.Eur	67,4	52,7	55,2	56,2	56,1	288
	LP	m³	3272	5314	4996	5370	4940	23892
		tūkst.Eur	66,3	107,7	101,3	108,9	100,1	484
Malkos		m³	13353	13890	13643	13615	13706	68207
		tūkst.Eur	314,5	327,2	321,4	320,7	322,8	1607
Iš viso		**m³**	**66671**	**66670**	**66526**	**66535**	**66233**	**332635**
		tūkst.Eur	**2748**	**2635**	**2639**	**2628**	**2629**	**13280**

VĮ Raseinių miškų urėdijos vykmečiui planuojamas metinis pagrindinis naudojimas yra 66,3 tūkst. m³, o bendras metinis naudojimas – 87,1 tūkst. m³ likvidinio tūrio. Vidutiniai metiniai kirstinos medienos kiekiai pagal medžių rūšis pateikti 5.3 lentelėje. Pagal šiuos duomenis, pagrindiniai kirtimai sudarytų 76,1 %, ugdymo – 11,7 %, sanitariniai – 11,5 %, kiti kirtimai – 0,7 % viso kertamo tūrio. Beržo mediena sudarytų 31,9 %, Eglės – 25,8 %, drebulės – 18,3 %, juodalksnio – 17,3 % kertamo tūrio.

VYKMEČIUI PLANUOJAMAS METINIS KIRSTINOS MEDIENOS KIEKIS PAGAL MEDŽIŲ RŪŠIS

3.3. lentelė

Medžių rūšis	Likvidinė mediena, m³				
	Pagrindiniai kirtimai	Ugdymo kirtimai	Sanitariniai kirtimai	Kiti kirtimai	Visi kirtimai
Pušis	1100	100	100	0	1300
Eglė	17800	1800	2700	150	22450
Ąžuolas	1300	0	200	0	1500
Uosis	700	0	100	0	800
Beržas	20100	4500	3000	200	27800
Juodalksnis	12600	500	1900	100	15100
Drebulė	11300	2800	1700	100	15900
Baltalksnis	1200	400	200	50	1850
Kitos rūšys	200	100	100	0	400
Iš viso	**66300**	**10200**	**10000**	**600**	**87100**

Planuojama, kad padarinė mediena sudarys 68,3 %, plokščių ir malkinė mediena – 31,7 %. Detalesnis jos pasiskirstymas pateikiamas 3.4 lentelėje, o vertinimas nenukirsto miško kainomis – 3.5. lentelėje.

VYKMEČIUI PLANUOJAMAS METINIS KIRSTINOS MEDIENOS PASISKIRSTYMAS PAGAL MEDŽIŲ RŪŠIS IR PADARINGUMĄ

3.4. lentelė

Medžių rūšis	Likvidinė mediena, m³				
	Padarinė			Malkinė	Iš viso
	Stambi	Vidutinė	Smulki		
Pušis	650	414	76	160	1300
Eglė	7858	8178	3239	3176	22450
Ąžuolas	512	549	124	315	1500
Uosis	112	341	179	168	800
Beržas	8340	10438	3210	5813	27800
Juodalksnis	2718	4714	2978	4690	15100
Drebulė	3975	3579	1989	6356	15900
Kitos rūšys	313	713	383	841	2250
Iš viso	**24477**	**28927**	**12178**	**21519**	**87100**

Nenukirsto miško vertė apskaičiuota, atsižvelgiant į patvirtintą šios vertės skaičiavimo metodiką. Planuojama, kad metinio kirstinos medienos kiekio vertė nenukirsto miško kainomis vidutiniškai sieks 951,9 tūkst. Eur.

PLANUOJAMOS METINĖS KIRSTINOS MEDIENOS PINIGINIS ĮVERTINIMAS NENUKIRSTO MIŠKO KAINOMIS

3.5. lentelė

Medžių rūšis	Nenukirsto miško vertė, tūkst. Eur.				
	Padarinė			Malkinė	Iš viso
	Stambi	Vidutinė	Smulki		
Pušis	22,0	9,8	0,4	0,2	32,4
Eglė	197,9	144,4	8,4	2,7	353,5
Ąžuolas	34,2	31,5	1,8	0,5	68,0
Uosis	5,6	12,2	1,7	0,3	19,8
Beržas	183,6	126,9	26,9	8,4	345,8
Juodalksnis	33,8	23,2	3,4	5,4	65,9
Drebulė	38,0	20,7	1,1	3,6	63,4
Kitos rūšys	1,8	0,6	0,2	0,5	3,1
Iš viso	**517,0**	**369,3**	**44,0**	**21,6**	**951,9**

VĮ Raseinių miškų urėdijos metinės pajamos (3.6 lentelė) suprojektuotos, atsižvelgiant į prognozuojamą kirstinos medienos sortimentinę struktūrą bei faktines apvaliosios medienos kainas.

Išlaidos, tiesiogiai priklausančios nuo gaminamos produkcijos apimties, planuojamos, atsižvelgiant į 2014 m. sąlyginio produkcijos vieneto savikainą bei suprojektuotas darbų apimtis..

Esant dabartiniam išlaidų lygiui bei palankioms medienos kainų tendencijoms, urėdija planuojamu laikotarpiu galėtų dirbti pelningai, bendrasis pelningumas siektų 7,8 %, o pelnas prieš apmokestinimą – apie 288 tūkst. Eur. Atsižvelgiant į galimus rinkos pokyčius, šis planuojamas ūkinės veiklos rezultatas gali keistis.

Vertinant galimus medienos kainų, kaip esminio pajamų dydį lemiančio veiksnio, pokyčius (46 pav.) matyti, kad sumažėjus medienos kainoms 7 - 8 % ir esant dabartiniam išlaidų lygiui, urėdijos veikla taptų nuostolinga.

PLANUOJAMOS METINĖS PAJAMOS IR IŠLAIDOS 2016 - 2020 METAIS

3.6. lentelė

Pavadinimas	tūkst. Eur.	%
Pajamos:	3683,9	100,0
iš jų: už žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką	3391,5	92,1
už transporto paslaugas	92,6	2,5
kitos pajamos	199,8	5,4
Išlaidos	3396,3	100,0
iš jų: apvalios medienos gamybos tiesioginės	1088,4	32,0
pardavimų	140,5	4,1
bendrosios administracinės	249,6	7,3
girininkijų personalo išlaikymui	437,9	12,9
miško priežiūros personalo išlaikymui	69,5	2,0
miško želdymui ir paramai savaiminiam atsikūrimui	217,3	6,4
miškų sanitarinei apsaugai	2,5	0,1
miškų priešgaisrinei apsaugai	4,2	0,1
rekreacinių objektų įrengimui	44,1	1,3
transporto paslaugoms	85,3	2,5
kitos išlaidos	1057,0	31,1
Pelnas	287,6	
Bendrasis pelningumas, %		**7,8**

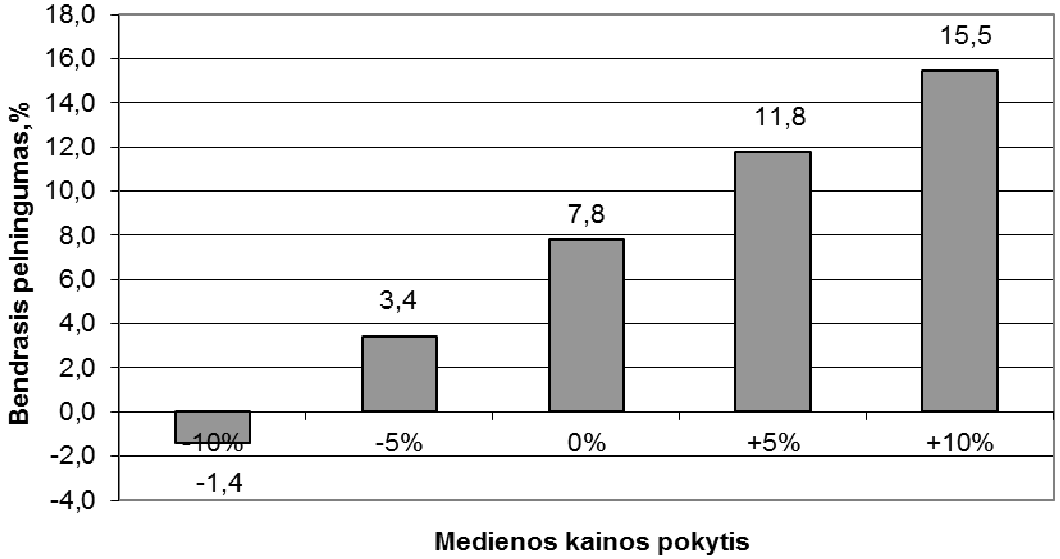

46 pav. VĮ Raseinių miškų urėdijos bendrojo pelningumo jautrumas medienos kainos pokyčiui

VĮ Raseinių miškų urėdijos ūkinės veiklos pelningumo jautrumas darbo užmokesčio didėjimui buvo vertinamas, atsižvelgiant į galimus pokyčius darbo rinkoje, įskaitant ir rangos darbų įkainių didėjimą dėl darbo užmokesčio kilimo. Nustatyta, kad, nepasikeitus kitoms sąlygoms, o darbo užmokesčiui padidėjus 15 %, urėdijos pelningumas sumažėtų iki minimalaus (47 pav.).

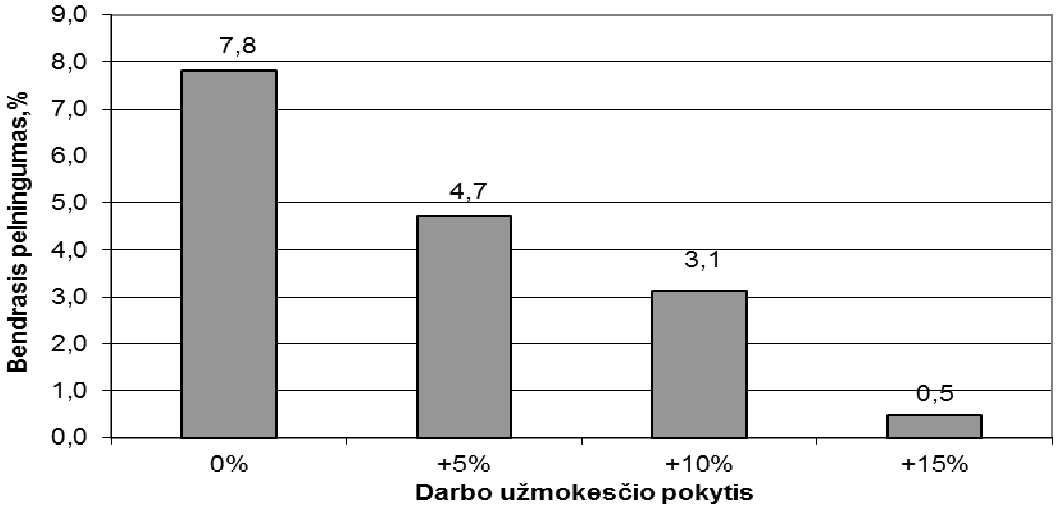

47 pav. VĮ Raseinių miškų bendrojo pelningumo jautrumas darbo užmokesčio pokyčiui.

Numatomą pelningumo lygį, didėjant darbo užmokesčiui, galėtų užtikrinti tikėtinas medienos kainų kilimas, tačiau esant neaiškiai rinkos situacijai, urėdija artimiausiu metu turėtų ieškoti rezervų, siekdama išlaikyti esamą pelningumo lygį. Atsižvelgiant į urėdijos 2012 – 2014 metų išlaidų struktūrą, vienas iš tokių rezervų galėtų būti administracinių išlaidų mažinimas.

3.1.2. EKOLOGINIS VERTINIMAS

Miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes. Ūkinė veikla projektuota atsižvelgiant į tarptautines rezoliucijas ir direktyvas Strasbūro (1990), Rio de Žaneiro (1992), m. Helsinkio (1993), Lisabonos (1998), Vienos (2003), Varšuvos (2007). Šios rezoliucijos naujai išryškino miškotvarkos, kaip miškų politikos įgyvendinimo priemonės, vaidmenį. Strasbūro rezoliucijoje pareikšta – *ateities kartos turi teisę naudotis sveika ir neužteršta (kokybiška) aplinka, kuri, kalbant apie miškus, turi būti išreikšta ekologinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis sąlygomis, atsispindinčiomis tvariame ir daugiatiksliame miškų ūkyje.*

Helsinkio Ministrų konferencija dviem rezoliucijomis (Bendrieji nurodymai tvariam miškų ūkiui ir Bendrieji nurodymai biologinės įvairovės apsaugai Europos miškuose) dar labiau išryškino miškotvarkos vaidmenį ir uždavinius, organizuojant tvarų miškų ūkį XXI amžiuje: *tvarus miškų ūkis reiškia miškų ir miško žemių priežiūrą bei naudojimą tokiu būdu ir tokiu laipsniu, kurie palaikytų jų biologinę įvairovę, produktyvumą, gebėjimą atsikurti, gyvybingumą ir jų pajėgumą atlikti dabar ir ateityje atitinkamas ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas lokaliniu, nacionaliniu ir globaliniu lygiais ir kurie nedarytų žalos kitoms ekosistemoms.* Biologinė įvairovė apima įvairovę viduje ir tarp rūšių bei ekosistemų. Rezoliucijose konstatuota, kad biologinės įvairovės išlaikymas visų tipų miškuose yra esminis tvaraus miško ūkio elementas.

Tvaraus miškų ūkio kriterijai ir rodikliai patvirtinti Lisabonos Ministrų konferencijoje (1998), tapo pagrindu ir kelrodžiu miškotvarkai, siekiant kontroliuoti tvarų miškų ūkį skatinančias ir biologinę įvairovę saugančias bei turtinančias ūkines priemones.

Siekiant įgyvendinti aukščiau įvardintų konferencijų numatytus tvaraus miško ūkio ir biologinės įvairovės išsaugojimo tikslus, miškotvarkinis projektavimas remiasi įstatyminėmis nuostatomis (Miškų įstatymu, Saugomų teritorijų įstatymu, Biologinės įvairovės išsaugojimo strategija ir veiksmų planu) ir atitinkamais poįstatyminiais aktais, nuostatomis bei normatyvais.

Svarbiausi rodikliai, rodantys, kad Lietuvoje (ir konkrečioje miškų urėdijoje) miškų ūkis organizuojamas tvaraus ūkio principais yra:

1) Miškų suskirstymas į grupes ir pogrupius pagal jų funkcinę paskirtį, ūkininkavimo tikslus ir ūkinį režimą užtikrina daugiatikslio ir diferencijuoto miško ūkio organizavimą (Miškų įstatymas, 1994 m, 2001 m.). Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka ir normatyvai, (2001 m. rugsėjo 26 d. Nr. 1171 suvestinė redakcija 2010 07 01 d.); Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklės, (2007 m. vasario 14 d. Nr. D1-98)

2) Tolydinį miško naudojimą, medynų amžiaus struktūros gerinimą, miško apsauginių funkcijų išsaugojimą ir savalaikį brandžios medienos panaudojimą užtikrina pagrindinių kirtimų normos priėmimas pagal Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodiką (2008 m. liepos 2 d. Nr. D1-362) ir biržių išdėstymas teritorijoje pagal Miško kirtimų taisykles (2010 m. sausio 27 d. Nr. D1-79). Išdėstant biržes ir vykdant ūkines priemones jose svarbios šios ekologinės nuostatos:

- biržių dydžio, jų parametrų ribojimas skirtingų miško grupių miškuose;
- reikalavimas visais galimais atvejais biržių ribas tapatinti su augavietės sąlygomis besiskiriančių sklypų ribomis;
- plynų kirtimų ribojimas III grupės ir jų draudimas II grupės miškuose;
- kirtimo ir atkūrimo būdo parinkimas siekiant maksimaliai išnaudoti žėlimo galimybes;
- didesnėse nei 1 ha plynųjų ar atvejinių pagrindinių kirtimų biržėse palikti ne mažiau kaip 7 gyvus medžius 1 ha (iš kurių ne mažiau kaip 3 būtų senesni arba storesni negu vidutiniai medžiai medyne) ir ne mažiau kaip 3 negyvus medžius 1 ha storesnio kaip 20 cm skersmens (jeigu tokių medžių nėra , reikia palikti atitinkamą kiekį stuobrių);
- 0,5-1 ha plynųjų ar atvejinių pagrindinių kirtimų biržėse palikti ne mažiau kaip 3 gyvus medžius (iš kurių ne mažiau kaip 2 būtų senesni arba storesni negu vidutiniai medžiai medyne) ir ne mažiau kaip 2 negyvus medžius storesnio kaip 20 cm skersmens (jeigu tokių medžių nėra – stuobrius);
- plynose biržėse palikti ne mažiau kaip 5 m^3/ha miško kirtimo atliekų arba paliktas papildomas biologinei įvairovei svarbių medžių skaičius, atitinkantis šį tūrį;
- pagrindiniai kirtimai nevykdomi zonose aplink retųjų paukščių lizdavietes Taisyklių 1 priede nurodytu spinduliu;

3) Ugdymo kirtimai projektuoti pagal Miško kirtimų taisykles (2010), kurių vienas iš pagrindinių tikslų yra medynų atsparumo vėjavartoms, sniegolaužoms ir kitiems nepalankiems gamtiniams veiksniams stiprinimas (tai kartu yra ir ekologinis reikalavimas). Be to, projektuojant ir vykdant ugdymo bei sanitarinius kirtimus taikyti šias priemones:

- sudaryti optimalias sąlygas saugomoms ekosistemoms ir objektams išlikti, palaikyti esamą arba atkurti miškų biologinę įvairovę IIA grupės medynuose;
- nekirsti retai sutinkamų rūšių medžių ir krūmų – miškinės obels, paprastosios kriaušės, pavienių klevų, liepų ir kt.
- palikti senų sausuolių ir stačių stuobrių;
- ugdymo kirtimai medynuose aplink retų paukščių lizdus turi būti neintensyvūs, medynų skalsumas kirtimų metu negali būti sumažintas daugiau kaip iki 0,7.

4) Projektuojant miško atkūrimą pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (2008), svarbiausias tikslas yra reglamentuoti tvarių ir produktyvių, daugiatikslės ir specialios paskirties miškų, atitinkančių šalies gyventojų ir ūkio poreikius, atkūrimą ir įveisimą, laikantis subalansuoto miško ūkio plėtros principų. Tai pasiekiama šiais aspektais:

- rezervatiniai (I gr.) miškai atkuriami jiems natūraliai atželiant, ekosistemų apsaugos (IIA gr.), rekreaciniai (IIB gr.), apsauginiai (III gr.) ir ūkiniai (IV gr) natūraliai atželiant ar želdinant;

- miško rūšinė sudėtis parenkama, atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį. Tikslinės vyraujančios medžių rūšys (rūšinėje sudėtyje jų turi būti daugiau kaip 50 %) želdiniuose ir žėliniuose turi atitikti minėtų Nuostatų 1-3 priedų reikalavimus.

Miškotvarkos projekte pateikti miško atkūrimo žiniaraščiai, parinkti miško atkūrimo būdai, atkuriamos tikslinės medžių rūšys, nustatytas sodmenų poreikis pagal priimtą želdinimo normą.

5) Pagal Miško sanitarinės apsaugos taisykles (2007 m. balandžio 11 d. Nr. D1-204), numatytos priemonės, gerinančios miško sanitarinę būklę (sanitariniai, ugdymo kirtimai), rekomenduojamos prevencinės biologinės apsaugos priemonės.

6) Pagal Miškų priešgaisrinės apsaugos taisykles (1995 m. balandžio 7 d. Nr. 500) ir Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 m. programą (2012 m gegužės 23 d. Nr. 569) parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas, apimantis visų nuosavybių miškus, kaip vientisa priešgaisrinių priemonių sistema.

7) Sudarytas medžioklėtvarkos projektas kaip sudėtinė miškotvarkos projekto dalis orientuotas į žvėrių populiacijų ekologinį talpumą, ūkinių ir apsaugos priemonių taikymą ir žvėrių pakenktų medynų atkūrimą.

8) Pagal Augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymą (2001 m. spalio 9 d. Nr. IX-533), Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 m. programą (2012 m gegužės 23 d. Nr. 569), miško genetinių draustinių nuostatus (2004 m. liepos 7 d. Nr. D1-374.), sėklinių medynų nuostatus (2003 m. spalio 9 d. Nr. 496) aprašyti genetiniai draustiniai, sėkliniai medynai, nustatyta medynų selekcinė grupė.

9) Miško ūkinė veikla saugomose teritorijose projektuota atsižvelgiant į Saugomų teritorijų įstatymą, esamus saugomų teritorijų nuostatus, reglamentus, apribojimus numatytus atitinkamuose ūkinės veiklos reglamentavimo dokumentuose (Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir kt.). Ūkinių priemonių apimtis ir apribojimai pateikti pagal konkrečias saugomas teritorijas. Pateikti patikslinti sklypų su saugomų ir Raudonosios knygos paukščių lizdavietėmis, perimvietėmis, tuokvietėmis sąrašai, žiniaraščiai (bendri ir kiekvienai girininkijai), pažymint minėtus objektus ir kartografinėje medžiagoje. Tai leidžia vykdyti saugomų gamtos objektų stebėjimą (monitoringą) t. y. fiksuoti vykstančius pakitimus dėl natūralių procesų arba ūkinės veiklos. Kertinės miško buveinės tai biologinės įvairovės požiūriu vertingi biotopai, todėl jos organiškai bus įtrauktos į esamą saugomų teritorijų sistemą, pagerins jos struktūrą, kaip vienas iš jos elementų. Brandžių medynų sklypai su kertinėmis buveinėmis išbraukti iš pagrindinių kirtimų bei apribotos ūkinės priemones.

10) Visi miškotvarkiniame projektavime naudoti ūkinės veiklos normatyvai yra paruošti atsižvelgiant į augaviečių tipus. Tai viena iš ekologinės miškotvarkos prielaidų, įgalinanti daugiatikslio miškų ūkio organizavimą, atsižvelgiant į miško ekosistemų ryšį su aplinka.

11) Miškotvarkos projekte pateikta informacija ir ekologiniai sprendiniai galės būti įvertinti vykdant miškų sertifikavimo auditą, nustatyti sprendinių sąsają su Lietuvos Respublikos Biologinės įvairovės išsaugojimo strategijos ir veiksmų planu.

12) VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje, kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose, ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733 galutinė redakcija 2015 01 01 d.), bei kitais Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Archeologijos objektų teritorijose (senovės gyvenvietės , piliakalniai ir pilkapiai) draudžiami žemės judinimo ir kasinėjimo darbai. Visų kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose, prieš vykdant, bet kokią ūkinę veiklą, būtina suderinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniu padaliniu.

Miškų urėdijos specialistams teks spręsti ir naujus uždavinius, susijusius su Europos Sąjungos saugomų gamtinių teritorijų tinklo NATURA 2000 projekto įgyvendinimu Lietuvoje. Išskiriant buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas gali būti koreguojamos esamų saugomų teritorijų ribos, nuostatai, taip pat steigiamos ir naujos saugomos teritorijos. Kertinių miško buveinių steigimo procesas ir jų statuso nustatymas taip pat nebaigtas. Todėl projekto galiojimo eigoje gali

tekti atlikti papildomus darbus, tikslinti ar koreguoti miškotvarkos projekto sprendinius. Tam svarbu vykdyti nepertraukiamą miškų apskaitą, nuolat palaikyti aktualizuotas miškotvarkos duomenų bazes.

3.1.3. SOCIALINIS VERTINIMAS

Lietuvos miškai ne tik teikia medieną ir kitus miško produktus, bet ir yra esminis ekologinis veiksnys, sudarydami daugelio gyvūnijos ir augalijos rūšių buveines, stabdydami dirvos eroziją, absorbuodami anglies dvideginį, bei grynindami orą, saugodami gruntinius ir paviršiaus vandenis, suteikia galimybę miesto ir kaimo gyventojams poilsiauti. Ši jų nauda gali būti suskirstyta į dvi dalis: naudojama mokamai ir nemokamai. Socialine miško reikšme suprantama nauda tų miško funkcijų, kurias visuomenė naudoja nemokamai. Tai grybai, uogos, vaistiniai augalai, poilsiavimas miškuose, CO^2 sunaudojimas, biologinės įvairovės apsauga, vandenų ir dirvožemio apsauga (Lietuvos miškų socialinės reikšmės įvertinimo metodiniai principai, 2006 m, Lietuvos miškų institutas). Pastaruoju metu ypač didėja miškų socialinė funkcija. Pagal visų Lietuvos miškų ekonominio vertinimo rezultatus medienai tenka apie 36% bendrosios miško vertės, o socialinei (nemokamai) miškų teikiamai naudai – apie 64%.

Viena iš svarbesnių vietinių gyventojų pajamų rūšių yra grybavimas ir uogavimas. Grybų naudojimas, kaip verslo rūšis, susideda iš jų rinkimo, apdirbimo ir pardavimo. Lietuvoje renkama apie 20-30 grybų rūšių. Esant sunkiai ekonominei būklei, gausybei bedarbių, į miškus plūstelėjo grybautojai, uogautojai, vaistažolių rinkėjai. Daugeliui jų pinigai, gauti už surinktus ir parduotus mažuosius miško turtus tapo vieninteliu arba pagrindiniu pajamų šaltiniu. Grybų, uogų rinkos plėtrai didelės įtakos turėjo smarkiai padidėjęs šių produktų eksportas į Vokietiją, Prancūziją ir kitas Europos šalis. Lietuvoje grybus superkančios įmonės 2006 metais supirko 1667 t. grybų, iš jų baravykų 372 t. 2007 m. gamtinės sąlygos buvo paslankios grybams augti. Tais metais grybų supirkta 19% daugiau (1985 t.) nei 2006 m. Voveraičių supirktas kiekis išaugo daugiau nei pusantro karto – iki 1815 t. Baravykų, palyginus su 2006 m., priduota labai mažai – 30 t. 2008 m. grybų supirkta 1807 t., iš jų voveraičių 1554 t., baravykų 152 t. 2009 m. grybų buvo supirkta daugiausia, nuo 1965 m. 5666 t., o jau 2010 m. supirkimo kiekiai stipriai sumažėjo iki 2949 t.

Detaliau vertinant grybų naudojimą miškų urėdijoje svarbus yra atskirų augaviečių grybingumas. Grybingiausiais laikomi brukniniai, kerpiniai, brukniniai – mėlyniniai medynai (Budriūnienė, 1975). VĮ Raseinių miškų urėdijos miškuose tokių medynų apie 24,6 % viso ploto.

Šalyje uogų 2007 m. supirkta 1601 t., tai didžiausias kiekis per 2003-2010 metus. Beveik visą kiekį sudarė mėlynės. Spanguolių bei bruknių ir toliau superkama labai mažai. 2010 m. supirkta 1072,5 t. mėlynių 0,1 t., spanguolių 16,6 t. bruknių. Miško uogas, kaip ir grybus gyventojai renka savo reikmėms ir pardavimui. VĮ Raseinių miškų urėdijos teritorijoje labiausiai paplitę mėlynės ir avietės, iš vaistinių augalų – avietės (lapai, stiebai), šaltekšnis (žievė), dilgėlė (*detaliau apie nemedieninius miško išteklius 2.14 sk.).*

Apie superkamos gamtoje surinktos augalinės vaistinės žaliavos kiekį apytikriai leidžia spręsti stambiausios šalyje ją perdirbančios įmonės UAB “Švenčionių vaistažolės” pateikti duomenys. Miško vaistažolių socialinė ir ekonominė reikšmė, kaip ir kasmetinis superkamų vaistažolių kiekis pastoviai mažėjo, tai nuo 2008 m. pradėjo didėti. Jei 1996 m. buvo supirkta 185,8 t. vaistažolių, tai 2000 m. – 59,3 t., 2006 m. – 10,3 t., 2007 m. – 14,1 t., 2008 m. – 16,1 t. 2009 m.– 17,8 t. ir 2010 m. – 20,3 t. (*Miškų ūkio statistika, 2011 m.*). Dalis vaistažolių auginama specializuotuose ūkiuose.

Dėl padidėjusio rinkėjų skaičiaus išaugo antropogeninis poveikis miškams ir pelkėms. Šiuo metu iš Lietuvos kaip žaliava išvežami grybai, uogos, vaistažolės. Pastaruoju metu tik grybų rinkimą iš dalies reguliavo LR Aplinkos ministro 1998 m. liepos 3 d. priimtas įsakymas Nr. 113

“Dėl grybavimo Lietuvos miškuose taisyklių patvirtinimo”, kurios nustato grybavimo tvarką visuose Lietuvos Respublikos miškuose (nepriklausomai nuo jų nuosavybės formos) ir grybų pardavimo bei supirkimo tvarką. Kitiems išvardintiems gyvosios gamtos ištekliams rinkimo patvirtintų taisyklių nėra arba jos jau pasenusios ir pamirštos.

Viena iš svarbiausių miško socialinės funkcijos krypčių yra žmonių poilsio vietos, sveikatingumo šaltinio, įvairių įrenginių bei objektų saugojimas ir kūrimas. Dėl to miškų urėdijoje daug dėmesio ir lėšų skiriama pritaikyti valstybinius miškus visaverčiam lankymuisi ir turiningam poilsiui gamtoje.

Specializuoti poilsiavimui miškai VĮ Raseinių miškų urėdijoje valstybinės reikšmės miškuose užima 215,9 ha (1,1 %) miškų teritorijos. Jiems priskiriami miestų miškai, miško parkai, valstybinių parkų rekreacinės zonos ir rekreaciniai miško sklypai. Nors aktyviam poilsiui (uogavimui, grybavimui) naudojami kur kas didesni miškų plotai. Miško rekreacinei vertei didelę įtaką turi vandens telkiniai: ežerai, upės, tvenkiniai. Rekreacinio sutvarkymo projekte kuriama stovyklaviečių, poilsiaviečių, atokvėpio vietų, apžvalgos aikštelių bei turistinių takų sistema, kurią įgyvendinus per vykmetį – miškotvarkos projekto galiojimo laikotarpį (10) metų, būtų visiškai išnaudotas miškų urėdijos rekreacinis potencialas. Šis projektas remiasi jau esančia miškų urėdijos valstybinių miškų rekreacine sistema ir ją toliau vysto atsižvelgiant į esamų rekreacinių objektų ir rekreacinės situacijos analizę. Be esamų 27 rekreacijos objektų, rekomenduojama įrengti 1 naują pėsčiųjų taką su visa infra struktūra ir 3 esamus objektus atnaujinti. Įgyvendinus visus šiuos objektus padidės gyventojų poilsiavimo galimybės ir pagerės poilsiavimo kokybė.

Socialinę miško reikšmę numatoma didinti ir ateityje, pagal iškeltus tikslus ir uždavinius:

- visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas;
- visuomenės dalyvavimas svarbiausių miškų ūkio klausimų sprendime;
- miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms ir pažintiniam naudojimui intensyvinimas.

VĮ Raseinių miškų urėdijos veiklos teritorijoje iš viso yra 42,39 t. ha miško žemės ir joje medienos sukaupta 8,85 mln. ktm. 2014.01.01. miškų urėdijos teritorijoje gyveno apie 36970 žmonių. Dėl emigracijos žmonių skaičius mažėja. Vienam gyventojui tenka 1,1 ha miško ir 240 ktm medienos (*Lietuvoje atitinkamai 0,74 ha ir 177 ktm*).

Suprojektuota kirtimų apimtis leis vietos gyventojus apsirūpinti malkine mediena (stiprėja ir privatus miško sektorius). Skatinama biokuro gamyba iš kirtimo atliekų padės miško savininkams realizuoti menkavertę medieną. Kirtimo atliekų panaudojimas yra ir miškų urėdijos veiklos

2006 m. planuose Lietuvos miškų institutas atliko darbą “Lietuvos gyventojų sociologinės apklausos svarbiausiais miškų ūkio klausimais bei respondentų nuomonės analizės atlikimas”, kurio tikslas – atlikti visuomenės apklausą svarbiausiais miškų ūkio klausimais, norint išsiaiškinti visuomenės nuomonę apie miškų ūkio veiklą Lietuvos Respublikoje bei privačių miško savininkų apklausa, norint išsiaiškinti miškų ūkio paslaugų poreikį. Apklausos metu nustatyta, kad visuomenė itin aukštai vertina miško teikiamą socialinę naudą. 96 % apklaustųjų respondentų lankėsi miške per paskutinius tris metus. Dažniausiai respondentai lankosi miške 3-4 kartus per metus. Pagrindiniai lankymosi miške tikslai – grybavimas, uogavimas ir poilsiavimas. Visuomenės nuomone Lietuvoje yra įrengta per mažai poilsiaviečių, poilsio aikštelių, dviračių takų, pažintinių takų ir kitų poilsiui skirtų objektų. Taip mano 80 % respondentų.

Europos miškų apsaugos proceso ministrų konferencija (MSPFE), Varšuva, 2007. Jos šūkis “Miškai – kokybiškesniam gyvenimui ”. Remiantis prieš tai buvusių konferencijų –Strasbūras (1990), Helsinkis (1993),Lisabona (1998), Viena (2003) – pasiekimais, kai buvo skatinami ekonominiai, ekologiniai ir visuomeniniai – kultūriniai tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio aspektai.

Varšuvos konferencijoje diskutuota apie iššūkius, su kuriais susiduria Europos miškininkystė, bei sprendimus, kurie prisidės prie teigiamo miškų poveikio šių laikų žmogaus gyvenimui. Vienas iš konferencijos prioritetų – tvarus ūkininkavimas miškuose, mažinant klimato kaitos padarinius, medienos panaudojimo energijos poreikiams bei vandens telkinių apsauga. Priimta Ministrų deklaracija numato ilgalaikę miškų viziją, kurioje atsispindi aktualios visuomenės bei politikos problemos. Priimtos dvi Varšuvos rezoliucijos:

1) Miškai, mediena ir energija – akcentuoja pusiausvyros išlaikymo svarbą, naudojant medieną ir biomasę, tuo pačiu išsaugant vertingus miško išteklius bei nepažeidžiant bioįvairovės.

2) Miškai ir vanduo – dėl geriamo vandens trūkumo yra akstinas didinti miškų ūkio vaidmenį apsaugant dirvožemį bei reguliuojant vandens apytaką gamtoje.

3.2. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PRIEŽIŪRA IR TIKSLINIMAS

3.2.1. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PRIEŽIŪRA

Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų kokybę tikrina Valstybinės miškų tarnybos pareigūnai. Tikrinant vadovaujamasi Aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. D1-621 patvirtinta „Miškų inventorizacijos ir ūkinių priemonių projektavimo darbų kokybės vertinimo metodika“ ir Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija patvirtinta VMT direktoriaus 2010-01-14 d. įsakymu Nr. 11-10-V.

Pagal normatyvinių dokumentų nuostatas privalomos vykdyti vidinės miškotvarkos projekto dalys yra:

- pagrindinių kirtimų norma (nustatyta metinė pagrindinių kirtimų norma negali būti viršijama; atrėžta 5 metų kirtimo apimtis turi būti artima nustatytai kirtimų struktūrai pagal miškų grupes ir vyraujančias medžių rūšis);
- jaunuolynų ugdymas (jaunuolynų iki 20 metų metinė apimtis pagal plotą);
- retinimai pernelyg tankiuose (0,9 ir didesnio skalsumo) medynuose ir medynuose, kuriuose smarkiai stelbiamos tikslinės medžių rūšys ir ugdyti reikia skubos tvarka;
- miško atkūrimas (želdintinose kirtavietėse dirbtiniu būdu miškas atkuriamas ne vėliau kaip per trejus metus; paliekant žėlimui – ne vėliau kaip per 4 metus nuo jų atsiradimo, o per šį laikotarpį neatžėlę sklypai atkuriami želdant; žuvusius želdinius ir žėlinius atkurti ne vėliau kaip per dvejus metus po jų atsiradimo).
- miško sanitarinė būklė – kenkėjų židinių kitimo ir atliktų priemonių apskaita, savalaikiai sanitariniai kirtimai (jais privaloma iškirsti vėjavartas, vėjalaužas, sniegolaužas, džiūstančius, liemenų kenkėjų apniktus, apkrėstus grybinėmis ligomis, stipriai pažeistus bei sausuolius medžius, išskyrus atvejus, kai biologinei bei kraštovaizdžio įvairovei išsaugoti biržėse paliekami stuobriai ir uoksiniai medžiai) ir kitos apsaugos priemonės;
- aplinkosaugos reikalavimai – ūkinė veikla atsižvelgiant į nustatytą ūkinį režimą miško grupėse, specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, saugomų teritorijų nuostatus ir kitus normatyvinius dokumentus.

3.2.2. MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ TIKSLINIMAS

Miškotvarkos projekto sprendiniai gali būti pakeisti, nesibaigus vidinės miškotvarkos projekto galiojimo laikui arba pratęsus jo projektinį laikotarpį. Pagal Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių 44 punktą (2010 06 30 d., Nr. D1-406 ir nauja redakcija 2010 m. birželio 30 d. Nr. D1-577). Galiojantys vidinės miškotvarkos projektai gali būti tikslinami tik tada, kai:

- pasikeitė ūkinių priemonių vykdymą ir projektavimą reglamentuojantys teisės aktai;
- nustatyta tvarka pakeistas miškų priskyrimas miškų grupėms;

- dėl stichinės nelaimės paveikto miško būtina tikslinti suprojektuotas ūkines priemones;
- nustatyta tvarka pakeistas miško valdos plotas arba ribų konfigūracija, valda suskaldyta į mažesnes arba sujungta su gretima;
- tikrinant vidinės miškotvarkos projekto parengimo kokybę buvo nustatyti dideli inventorizacijos netikslumai ir po to atliktas miško inventorizacijos duomenų patikslinimas;
- reikia papildomai suprojektuoti ar patikslinti priemones, kurioms teikiama ES parama.
- reikia patikslinti apsaugos ir tvarkymo reikalavimus kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijose, ar apsaugos zonose.
- planuojamas rekreacinių objektų įrengimas miškuose, siekiant juos pritaikyti visuomenės poreikiams.

45 punkte nurodyta, jei valdos miškų charakteristika pakito dėl juose vykdytos ūkinės veiklos, vidinės miškotvarkos projekte tikslinti galima tik aplinkosaugines ir miško atkūrimo priemones.

47 Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektus miško valdytojų užsakymu (šiuo atveju miškų urėdija) tikslina ir teikia derinti miškotvarkos projekto rengėjas (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas) vadovaudamasis šio įsakymo 18-21 punktais. Projektų patikslinimus tvirtina aplinkos ministras aukščiau paminėto dokumento 22 punkte nustatyta tvarka t. y. jei jis viešai apsvarstytas ir suderintas su Valstybine miškų tarnyba. Projektų tikslinimas registruojamas 23 punkte nustatyta tvarka, prie registravimo numerio prirašant tikslinimą liudijančius indeksus.

Pagrindinių kirtimų normos keitimas. Pagal pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodiką, patvirtintą LR aplinkos ministro 2008-07-02 įsakymu Nr. D1-362 *patvirtinta kirtimų norma gali būti perskaičiuojama, jeigu įvyko esminiai kiekybiniai ir kokybiniai miško rodiklių pasikeitimai, po naujos miškų inventorizacijos, taip pat stichinių nelaimių atvejais, kai kasmet šalies mastu išdžiūvusių, išverstų, išlaužytų, išdegusių arba kitaip pažeistų medynų tūris sudaro daugiau negu vieną ketvirtąją metinės kirtimo normos dalies. Jei įvyko pasikeitimai ir dėl jų naujai inventorizuoti miškų nereikia (pasikeitė administracinių vienetų ribos, kirtimo amžiai ir pan.), tai kirtimų normos perskaičiavimui naudojama bazinės miškų inventorizacijos medžiaga, aktualizuota einamiesiems metams dėl natūralios augimo eigos ir ūkinės veiklos įtakos (27 punktas).*

Valstybinių miškų valdytojai negali viršyti 5 metų kirtimo normos pagal vyraujančias medžių rūšis (poūkius). Atskirų metų ploto kirtimo norma pagal medžių rūšis, kurios sudaro pagrindinių miško kirtimų normoje daugiau kaip 20 %, gali kisti ne daugiau kaip 5 % ribose.

Metinės pagrindinių kirtimų normos tikslinimo tvarka, patvirtinta LR aplinkos ministro 2001-07-02 įsakymu Nr. 353, detalizuoja kirtimų normos tikslinimo atvejus:
- miškų valdytojai (miškų urėdijos) metinę miško kirtimų normą gali viršyti stichinių nelaimų atvejais, kai būtina skubiai iškirsti pažeistus medynus. Jeigu einamaisiais metais, įvykus stichinei nelaimei, tų metų pagrindinių miško kirtimų biržės jau iškirstos ar baigiamos iškirsti, šių kirtimų norma gali būti viršyta tokia apimtimi, kokia susidarė, likviduojant stichinių nelaimių padarinius;
- stichinių nelaimių atvejais miškų valdytojai gali keisti jų pačių kertamas biržes nepažeistuose medynuose į biržes pažeistuose medynuose;
- jeigu miško valdytojas eilę metų, skaičiuojant nuo jos patvirtinimo, tai ji gali būti didinama per ankstesnius metus sutaupyta apimtimi;
- jeigu dėl svarbių priežasčių (klimatinių sąlygų, sumažėjus medienos paklausai ir kt.) biržės, kurioms išrašyti leidimai miškui kirsti, neiškertamos einamaisiais metais, jų iškirtimo terminas gali būti pratęsiamas 6 mėnesiams. Tokiu atveju kirtimų apimtis į sekančių metų kirtimo normą neįtraukiama .

Sėkmingam miškotvarkos projekto įgyvendinimui miškų valdytojas ir miškotvarkos projekto rengėjas prisiima tam tikrus įsipareigojimus. Tai aptarta miškotvarkos paslaugų atlikimo sutartyje.

L I T E R A T Ū R A

1	Giriose prie Dubysos. Algirdas Brukas ir Romualdas Mankus Leidykla Lututė, 2008 m. 304 psl.
2	Miškų urėdijų veiklos rodikliai: 2003-2012 m. Generalinės miškų urėdija prie AM. Vilnius.
3	Lietuvos miškų ūkio statistika. Aplinkos ministerija, Valstybinė miškotvarkos tarnyba, 2013.
4	Lietuvos miškų ūkio statistika. Aplinkos ministerija, Valstybinė miškotvarkos tarnyba, 2014.
5	Lietuvos upės (hidrografija ir nuotėkis), Lietuvos energetikos institutas, Kaunas, 2001, 792 psl.
6	A. Kuliešis, E. Petrauskas. Lietuvos miškų naudojimo XXI amžiuje prognozės. VMI, LŽŪU, Kaunas, 2000, 145 psl.
7	Lietuvos nacionalinė miškų inventorizacija 2003-2007. AM, VMT. 2007, 283 psl.
8	A. Brukas. Dėl ūkininkavimo II grupės miškuose. Mūsų girios, 2002 Nr. 12
9	Lietuvos miškų metraštis. XX amžius. Sudarė V. Verbyla, A. Brukas, L. Kairiūkštis, Vilnius, 2003, 631 psl.
10	Lietuvos teritorijos bendrasis planas. Teritorijos raidos kryptys. UAB „Urbanistika“, 2001.
11	Miško atkūrimas ir įveisimas (teisės aktų rinkinys). AM miškų departamentas, Vilnius, 2011.128 psl.
12	Miškų priešgaisrinę apsaugą reglamentuojantys teisės aktai. Generalinė miškų urėdija prie AM. 2010, 100 psl.
13	VĮ Raseinių miškų urėdijos miškotvarkos projektas 2004-2015 m. (projekto autorius V. Skirmantas). Valstybinis miškotvarkos institutas. Kaunas, 2004 – 2005, 267 psl.
14	Raseinių miškų urėdijos Miškotvarkos projektas 1991–2000 m. (projekto autorius J. Lukošius). Lietuvos Valstybinis miškotvarkos projektavimo institutas. Kaunas, 1990m. 422 psl.
15	M. Jankus. Kiek pakaktų negyvos medienos miške „Mūsų girios“ 2008 Nr. 2
18	A. Juodvalkis, S. Karazija, V. Mikšys. Neplynų pagrindinių kirtimų taikymo galimybės ir problemos. „Mūsų girios“ 2006 Nr. 3 ir 4
19	Miško kirtimo atliekų naudojimo kurui ekonominio skatinimo poreikių ir galimybių įvertinimas bei pasiūlymų parengimas. LMI, 2006, 45 psl. (darbo vadovas S. Mizaras).
20	Rekomendacijos miškų atkūrimui nusausintose pelkinėse augavietėse. LMI, 2005, 74 psl. (darbo vadovas prof. J. Ruseckas).
21	R. Kupstaitis. Palaukių juostų išsaugojimas, formavimas ir ūkininkavimas jose. „Mūsų girios“ 2007, Nr. 8.
22	V. Vasiliauskas. Ekologiško miškininkavimo patirtis. „Mūsų girios“, 2007 Nr. 3.
23	T. Tebėra. „Baltijos tyrimai“ – apie šalies miškus. „Mūsų girios“, 2003 Nr. 4; 2004 Nr. 2
24	J. Danusevičius. Kaip formuoti miško pakraščius. „Mūsų girios“, 2008 Nr. 2
25	J. Ruseckas. Miškininkų požiūris į bebrų daromą žalą miškams. „Mūsų girios“, 2009 Nr. 3.
26	A. Kuliešis, D. Vižlenskas. Potencialūs energetinės medienos ištekliai Lietuvoje. Mūsų girios, 2009, Nr. 11.
27	Medienos kuro sunaudojimo kaimo vietovėse tyrimas (baigiamoji ataskaita, darbo vadovė D. Mizaraitė). LMI, 2009.
29	R. Vasiliauskas. Diegiama moderni gaisrų stebėjimo sistema. „Mūsų girios“, 2010 Nr. 4

PRIEDAI

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal administracinius vienetus

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
19471,8	10074,6	3663,7	504,0	45,1	128,0	19214,9														0,6	14,8		
	18028,2	4289,9	631,6	55,2	376,2	133,8							0,2	226,7				14,5	0,7	9461,5			
Pasiskirstymas pagal administracinius vienetus																							
Raseinių r. sav.																							
11028,0	5639,3	2262,6	273,9	45,1	66,3	10893,7														0,6	13,0		
	10214,3	2312,4	360,6	27,3	199,4	74,3							0,2	109,5				10,9	0,7	3414,0			
Jurbarko r. sav.																							
8443,8	7813,9	4435,3	1977,5	1401,1	271,0	230,1	27,9		176,8	61,7	59,5	8321,2							117,2		3,6		1,8	6047,5

229

2015.12.01 10:26

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir girininkijas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Techn. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
19471,8	10074,6		3663,7		504,0		45,1		128,0		19214,9										0,6		14,8		
	18028,2		4289,9		631,6		55,2		376,2		133,8					0,2		226,7		14,5		0,7		9461,5
Pasiskirstymas pagal girininkijas																									
Viduklės girininkija																									
2782,1	2570,6	1316,5	521,6	732,5	108,0	78,1	21,0		47,8	22,8	21,4	2747,8						30,8		3,2	0,6		0,3	464,6	
Padubysio girininkija																									
2540,6	2402,8	1287,6	718,0	397,2	41,9	39,2		8,8	40,3	12,7	16,2	2510,0					0,2	20,9		6,6			2,9	1021,7	
Pikčiūnų girininkija																									
2269,1	2045,9	1179,3	397,7	468,9	82,3	47,7	2,7	31,4	61,8	16,0	13,5	2234,9						31,3		0,5		0,7	1,7	1039,0	
Paliepių girininkija																									
2749,0	2569,9	1514,3	557,3	498,3	86,7	67,7	3,6	4,9	41,7	12,9	15,3	2718,5						21,8		0,6			8,1	641,6	
Vadžgirio girininkija																									
2902,1	2717,7	1469,4	674,3	574,0	96,0	86,1	3,1		38,1	12,3	24,5	2876,3						25,8						1476,4	
Šimkaičių girininkija																									
3517,7	3225,5	1596,7	1008,8	620,0	123,8	93,5	24,8		95,7	39,6	9,0	3454,0						58,3		3,6			1,8	3273,5	
Birbiliškės girininkija																									
2711,2	2495,8	1710,8	412,2	372,8	92,9	91,7			50,8	11,7	33,9	2673,4						37,8						1544,7	

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir girininkijas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė						Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			

2015.12.01 10:32

231

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir miškų grupes

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
19471,8	10074,6		3663,7		504,0			45,1	128,0		19214,9										0,6		14,8	
	18028,2		4289,9		631,6		55,2		376,2		133,8					0,2		226,7		14,5		0,7		9461,5
Pasiskirstymas pagal miškų grupes																									
II grupės ekosistemų apsaugos miškai																									
1971,9	1904,7	1177,3	478,5	248,9	12,4	3,0			30,1	12,1	12,2	1959,4							10,4		2,1				497,5
II grupės rekreaciniai miškai																									
215,9	191,8	96,8	55,3	39,7	2,4	0,1			3,9	1,4	6,9	205,0					0,2		6,2		1,1			3,4	0,8
III grupės miškai																									
1984,8	1842,7	1016,9	437,0	388,8	57,3	46,8	3,1		37,8	12,2	15,9	1953,7							25,7		3,6			1,8	1004,3
IV grupės miškai																									
15299,2	7783,6		2986,3		454,1			45,1	102,3		15096,8										0,6		9,6	
	14089,0		3319,1		559,5		52,1		304,4		98,8							184,4		7,7		0,7		7958,9

232

2015.12.01 10:52

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir kadastrines vietoves

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
19471,8	10074,6		3663,7		504,0			45,1	128,0		19214,9										0,6		14,8	
	18028,2		4289,9		631,6			55,2	376,2		133,8					0,2		226,7		14,5		0,7		9461,5
Pasiskirstymas pagal kadastro vietoves																									
Ariogalos mst.																									
2,9									0,1		2,8	2,9													
Betygalos																									
39,1	35,9	14,8	10,8	10,3	1,5				0,2		1,4	39,0						0,1							
Butkiškės																									
151,6	139,2	75,1	26,8	37,3	7,1	5,6	1,5		2,7	1,5	0,3	149,3						2,3							47,8
Gabšių																									
104,8	98,1	67,1	3,1	27,9	3,8	3,8			1,7	0,3		103,6						0,9					0,3		21,1
Gruzdiškės																									
538,4	504,4	281,6	141,1	81,7	12,5	12,5			7,2	2,7	8,2	532,3					0,2		2,5		0,5			2,9	70,6
Gėluvos																									
233,6	214,0	83,0	58,0	73,0	4,8	2,6			3,6	1,2	4,2	226,6						2,2					4,8		18,3
Ilgižių																									
39,1	36,4	21,6	7,2	7,6	2,2	2,2			0,1			38,7						0,4							12,8

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir kadastrines vietoves

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
													Katauskių												
1357,4	1319,5	756,0	384,5	179,0	2,1				20,4	6,9	7,4	1349,4						7,6		0,4				421,1
													Kaulakių												
74,1	72,5	31,3	24,1	17,1					1,0			73,5						0,6						9,2
													Milašaičių												
57,9	54,5	34,2	4,0	16,3	1,1	0,6			0,4	0,2	0,5	56,5						0,9					0,5	24,2
													Nemakščių												
550,1	476,9	178,3	78,4	220,2	50,8	23,9	21,0		6,5	3,8	4,7	538,9						11,2						156,2
													Norgėlų												
33,7	33,4	25,0	6,6	1,8					0,1			33,5						0,2						
													Paliepių												
1745,2	1639,0	1028,6	380,0	230,4	67,1	56,7	2,1		25,3	6,7	3,0	1734,4						10,8						396,3
													Paupio												
2358,6	2191,3	1194,9	503,2	493,2	89,3	87,6			38,7	16,6	22,2	2341,5						16,1		1,0	0,6			502,9
													Pikčiūnų												
605,3	558,0	357,8	91,4	108,8	18,4	13,7	0,5		11,3	4,6	13,3	601,0						3,6					0,7	120,9
													Požėčių												

234

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir kadastrines vietoves

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi miškų								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
77,2	73,3	50,7	17,9	4,7	1,7				0,7	0,5	1,3	77,0							0,2						
Pramedžiavos																									
7,7	7,5			7,5					0,2	0,2		7,7													
Pryšmančių																									
840,7	773,7	373,8	201,4	198,5	29,7	28,9		8,8	17,8	5,8	1,8	831,8							11,1		6,8				486,0
Ramonų																									
52,1	49,3	13,8	13,3	22,2	1,7	1,7			0,4			51,4							0,7						51,0
Slabados																									
106,0	96,5	12,3	25,6	58,6	1,6				1,3			99,4							6,0		0,6				24,5
Steponkaimio																									
356,5	306,7	220,0	25,7	61,0	29,5	6,2			10,9	2,0		347,1							8,4		0,5			0,5	191,8
Taurupio																									
277,1	257,0	148,8	40,3	67,9				4,9	7,9	2,6	0,6	270,4							4,2					2,5	134,3
Verėduvos																									
125,3	120,6	57,5	12,3	50,8	1,2				0,7	0,2	1,2	123,7							0,7		0,6			0,3	7,9
Viduklės																									
51,4	47,9	42,9	0,2	4,8	0,1	0,1			1,6	1,1	1,2	50,8							0,1		0,5				
Vosiliškio																									

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir kadastrines vietoves

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
178,2	160,5	98,1	31,9	30,5	10,8	7,5			4,0	1,6	0,1	175,4							2,1				0,7		50,5
Žaiginio																									
1055,0	948,2	472,1	224,6	251,5	23,6	20,3	2,2	31,4	34,6	7,8	0,1	1037,9							16,6					0,5	666,6
Baltraitiškės																									
234,3	211,5	103,5	37,2	70,8	3,4	3,4			3,8	0,8	12,1	230,8							3,5						85,2
Girdžių																									
1210,7	1117,2	430,0	450,1	237,1	26,8	19,6	7,2		42,5	19,3	1,3	1187,8							22,9						1164,7
Gricių																									
2216,9	2052,2	1459,1	359,9	233,2	68,7	67,5			44,0	10,7	21,8	2186,7							30,2						1346,3
Paskynų																									
1677,6	1576,8	856,7	423,4	296,7	41,1	35,5			27,0	10,2	15,7	1660,6							17,0						1006,0
Paulių																									
622,0	560,6	272,4	182,6	105,6	34,4	31,4	3,0		14,9	6,1	0,4	610,3							9,9					1,8	512,6
Pavidaujų																									
31,6	31,1	21,5	6,3	3,3					0,1	0,1		31,2							0,4						6,9
Šimkaičių																									
1936,6	1772,3	1042,5	391,2	338,6	83,4	63,3	14,6		40,5	13,6	7,3	1903,5							29,5		3,6				1709,4
Vadžgirio																									

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir kadastrines vietoves

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
514,1	492,2	249,6	126,8	115,8	13,2	9,4	3,1		4,0	0,9	0,9	510,3							3,8						216,4

2015.12.01 10:55

237

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
II grupės (specialios paskirties) miškai: A - ekosistemų apsaugos miškai																
Pušis	0,7 |	5,6 |	|	0,4 |	0,3 |	8,3 |	5,2 |	29,7 |	5,4 |	4,2 |	14,7 |	12,7 |	|	|	|	87,2
	11 |	372 |	|	80 |	75 |	2.967 |	2.288 |	12.838 |	1.863 |	1.562 |	5.773 |	4.024 |	|	|	|	31.853
Eglė	45,7 |	306,0 |	37,2 |	22,6 |	12,1 |	15,1 |	24,2 |	51,1 |	27,9 |	52,5 |	35,4 |	1,2 |	1,4 |	|	|	632,4
	1.076 |	33.382 |	8.155 |	6.315 |	3.767 |	6.269 |	9.295 |	16.933 |	9.225 |	18.458 |	10.302 |	433 |	546 |	|	|	124.156
Maumedis	0,3 |	|	0,2 |	|	3,4 |	0,3 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	4,2
	15 |	|	64 |	|	1.114 |	150 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1.343
Kiti kietieji	|	|	|	|	1,1 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1,1
	|	|	|	|	121 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	121
Ąžuolas	11,8 |	7,5 |	|	0,3 |	0,3 |	5,6 |	1,9 |	30,6 |	30,4 |	30,7 |	13,2 |	14,2 |	9,1 |	18,3 |	0,8 |	174,7
	90 |	313 |	|	75 |	72 |	1.167 |	390 |	7.758 |	7.496 |	8.745 |	3.966 |	4.186 |	2.294 |	3.809 |	181 |	40.542
Uosis	|	0,8 |	|	|	0,5 |	|	1,6 |	3,6 |	15,5 |	6,7 |	|	|	|	|	|	28,7
	|	56 |	|	|	115 |	|	321 |	430 |	2.633 |	1.249 |	|	|	|	|	|	4.804
Klevas	|	|	|	|	|	1,7 |	|	0,5 |	|	|	|	|	|	|	|	2,2
	|	|	|	|	|	306 |	|	80 |	|	|	|	|	|	|	|	386
Skroblas	|	|	0,4 |	0,9 |	|	0,9 |	5,5 |	6,1 |	6,6 |	|	|	|	|	|	|	20,4
	|	|	68 |	216 |	|	270 |	1.277 |	1.286 |	1.727 |	|	|	|	|	|	|	4.844
Beržas	2,7 |	106,7 |	62,8 |	7,4 |	7,8 |	8,6 |	72,1 |	108,6 |	122,9 |	47,9 |	1,9 |	|	|	|	|	549,4
	89 |	12.439 |	11.465 |	1.827 |	2.090 |	2.553 |	25.201 |	37.471 |	38.013 |	13.609 |	469 |	|	|	|	|	145.226
Baltalksnis	0,4 |	39,7 |	34,8 |	13,6 |	7,5 |	6,0 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	102,0
	2 |	5.733 |	6.829 |	2.576 |	1.284 |	1.331 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	17.755

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Juodalksnis	4,5	10,1	1,3	3,4	1,9	2,5	7,3	17,6	17,1	11,7						77,4
	162	1.284	300	788	620	746	2.366	6.592	6.684	5.218						24.760
Drebulė	3,9	34,2	36,9	10,9	15,9	21,5	36,8	21,7	15,3	3,6						200,7
	344	5.364	8.685	3.783	5.194	9.883	15.044	8.347	5.225	1.425						63.294
Liepa				3,9	2,9	0,9	1,6	8,3								17,6
				273	508	351	400	2.932								4.464
Blindė		0,6														0,6
		36														36
Gluosnis				2,9	3,2											6,1
				319	309											628
Iš viso II grupės (specialios paskirties) miškai: A - ekosistemų apsaugos miškai																
	70,0	511,2	173,6	66,3	56,9	71,4	156,2	277,8	241,1	157,3	65,2	28,1	10,5	18,3	0,8	1.904,7
	1.789	58.979	35.566	16.252	15.269	25.993	56.582	94.667	72.866	50.266	20.510	8.643	2.840	3.809	181	464.212
%	3,7	26,7	9,1	3,5	3,0	3,7	8,2	14,6	12,7	8,3	3,4	1,5	0,6	1,0		100,0
	0,4	12,7	7,7	3,5	3,3	5,6	12,2	20,4	15,7	10,8	4,4	1,9	0,6	0,8		100,0
II grupės (specialios paskirties) miškai: B - rekreaciniai miškai																
Pušis		0,2			3,4		1,2	6,1		2,3						13,2
		12			1.256		435	2.591		1.127						5.421
Eglė	1,0	61,0	6,2		0,9	7,6	4,6	15,7	7,1							104,1
	18	8.251	992		378	2.432	1.406	5.071	2.081							20.629

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Ąžuolas	2,9	1,3					2,9	12,0	1,2			2,5				22,8
	15	7					934	3.122	360			768				5.206
Skroblas						1,1	0,6	2,5								4,2
						187	108	454								749
Beržas		8,6	1,0	2,1		0,7	12,4	1,3								26,1
		825	200	546		189	3.922	351								6.033
Baltalksnis			1,6	2,1	1,3	0,6										5,6
			240	357	234	96										927
Juodalksnis	2,9	3,5														6,4
	54	230														284
Drebulė		3,7	0,5		1,5	0,6	1,3									7,6
		549	120		280	195	376									1.520
Liepa								0,5								0,5
								120								120
Gluosnis						1,3										1,3
						273										273
Iš viso II grupės (specialios paskirties) miškai: B - rekreaciniai miškai																
	6,8	78,3	9,3	4,2	7,1	11,9	23,0	38,1	8,3	2,3		2,5				191,8
	87	9.874	1.552	903	2.148	3.372	7.181	11.709	2.441	1.127		768				41.162
%	3,5	40,9	4,8	2,2	3,7	6,2	12,0	19,9	4,3	1,2		1,3				100,0
	0,2	24,0	3,8	2,2	5,2	8,2	17,4	28,5	5,9	2,7		1,9				100,0

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
III grupės (apsauginiai) miškai																
Pušis	|	1,2|	|	|	|	|	3,8|	2,3|	12,4|	2,5|	20,6|	|	|	|	|	42,8
	|	78|	|	|	|	|	1.666|	892|	5.897|	1.102|	7.705|	|	|	|	|	17.340
Eglė	161,3|	168,7|	40,9|	48,0|	35,5|	28,9|	35,7|	59,5|	41,0|	30,1|	4,6|	|	|	|	|	654,2
	2.172|	13.983|	6.984|	10.642|	9.726|	9.861|	10.717|	19.509|	15.577|	9.662|	1.334|	|	|	|	|	110.167
Maumedis	1,3|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1,3
	39|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	39
Ąžuolas	15,5|	1,5|	2,4|	0,3|	0,8|	6,1|	14,6|	0,3|	9,9|	3,9|	|	|	|	|	|	55,3
	93|	32|	288|	51|	192|	1.122|	4.736|	93|	2.916|	1.188|	|	|	|	|	|	10.711
Uosis	|	|	|	3,0|	0,9|	|	0,7|	2,0|	|	|	|	|	|	|	|	6,6
	|	|	|	270|	54|	|	91|	450|	|	|	|	|	|	|	|	865
Klevas	0,4|	|	|	|	|	0,8|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1,2
	4|	|	|	|	|	80|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	84
Beržas	17,7|	96,9|	64,7|	27,0|	25,6|	49,0|	169,0|	72,8|	47,2|	8,4|	|	|	|	|	|	578,3
	391|	11.458|	11.619|	6.143|	6.757|	13.432|	48.245|	19.278|	16.206|	3.225|	|	|	|	|	|	136.754
Baltalksnis	0,3|	1,6|	7,8|	6,8|	2,8|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	19,3
	36|	148|	1.250|	1.146|	403|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	2.983
Juodalksnis	99,4|	60,7|	11,8|	21,5|	7,3|	25,7|	27,8|	41,5|	38,4|	22,4|	|	|	|	|	|	356,5
	2.972|	6.492|	2.939|	5.995|	2.435|	8.792|	9.857|	16.497|	13.954|	10.194|	|	|	|	|	|	80.127
Drebulė	3,1|	13,7|	14,6|	17,0|	1,8|	12,6|	35,7|	10,4|	15,2|	0,5|	|	|	|	|	|	124,6
	76|	2.382|	3.065|	4.988|	480|	4.981|	13.289|	4.113|	5.623|	243|	|	|	|	|	|	39.240
Liepa	0,3|	|	|	|	0,6|	|	1,7|	|	|	|	|	|	|	|	|	2,6
	2|	|	|	|	226|	|	425|	|	|	|	|	|	|	|	|	653

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Iš viso III grupės (apsauginiai) miškai																
	299,3 |	344,3 |	142,2 |	123,6 |	75,3 |	123,1 |	289,0 |	188,8 |	164,1 |	67,8 |	25,2 |	|	|	|	|	1.842,7
	5.785 |	34.573 |	26.145 |	29.235 |	20.273 |	38.268 |	89.026 |	60.832 |	60.173 |	25.614 |	9.039 |	|	|	|	|	398.963
%	16,2 |	18,7 |	7,7 |	6,7 |	4,1 |	6,7 |	15,7 |	10,2 |	8,9 |	3,7 |	1,4 |	|	|	|	|	100,0
	1,5 |	8,7 |	6,6 |	7,3 |	5,1 |	9,6 |	22,2 |	15,2 |	15,1 |	6,4 |	2,3 |	|	|	|	|	100,0
IV grupės (ūkiniai) miškai																
Pušis	17,4 |	37,4 |	1,2 |	0,9 |	1,1 |	21,6 |	55,7 |	69,3 |	82,9 |	49,3 |	80,5 |	34,6 |	14,4 |	31,0 |	3,6 |	500,9
	389 |	2.676 |	180 |	180 |	282 |	8.188 |	20.040 |	26.730 |	28.673 |	15.352 |	26.912 |	10.216 |	4.416 |	8.610 |	1.322 |	154.166
Eglė	1.145,8 |	1.136,4 |	494,1 |	347,0 |	262,0 |	325,4 |	360,5 |	330,2 |	255,3 |	139,0 |	12,7 |	2,0 |	0,7 |	|	0,5 |	4.811,6
	14.391 |	95.244 |	88.240 |	84.163 |	69.028 |	107.175 |	121.841 |	103.915 |	86.000 |	48.804 |	3.855 |	900 |	187 |	|	195 |	823.938
Maumedis	1,6 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1,6
	66 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	66
Ąžuolas	64,5 |	29,4 |	1,6 |	0,7 |	10,3 |	17,5 |	40,1 |	37,3 |	18,3 |	7,3 |	|	|	2,6 |	2,0 |	11,4 |	243,0
	389 |	1.038 |	192 |	140 |	1.559 |	3.505 |	9.572 |	8.890 |	4.934 |	1.758 |	|	|	741 |	400 |	1.611 |	34.729
Uosis	|	0,8 |	0,6 |	1,3 |	2,5 |	4,1 |	4,4 |	7,6 |	6,6 |	|	2,3 |	1,3 |	|	|	|	31,5
	|	36 |	60 |	114 |	267 |	534 |	453 |	1.217 |	973 |	|	600 |	178 |	|	|	|	4.432
Klevas	2,5 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	2,5
	13 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	13
Skroblas	|	|	|	|	|	1,6 |	2,5 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	4,1
	|	|	|	|	|	396 |	538 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	934

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Beržas	210,4	854,6	757,7	231,5	128,5	413,7	766,9	493,0	263,4	50,5	3,1					4.173,3
	4.522	107.913	135.246	47.820	33.561	112.619	220.820	137.690	76.447	14.423	851					891.912
Baltalksnis	10,2	38,6	68,5	75,3	6,1	8,9	0,4									208,0
	584	5.581	13.225	16.697	971	1.977	112									39.147
Juodalksnis	775,3	581,7	311,1	492,8	223,3	210,5	233,4	305,3	159,9	49,2	12,1	0,7				3.355,3
	20.366	69.120	75.221	141.630	70.936	75.557	86.226	111.054	57.009	17.954	4.118	231				729.422
Drebulė	15,7	95,0	144,7	74,5	37,8	78,8	153,5	100,9	26,3	2,6						729,8
	285	17.030	33.679	22.841	12.770	27.971	55.230	37.225	8.345	1.077						216.453
Liepa	2,7		3,0	4,1	1,5	2,4	2,4	1,0	8,1	0,4						25,6
	36		378	715	255	556	792	290	2.968	148						6.138
Blindė		1,6														1,6
		124														124
Gluosnis			0,2													0,2
			11													11
Iš viso IV grupės (ūkiniai) miškai																
	2.246,1	2.775,5	1.782,7	1.228,1	673,1	1.084,5	1.619,8	1.344,6	820,8	298,3	110,7	38,6	17,7	33,0	15,5	14.089,0
	41.041	298.762	346.432	314.300	189.629	338.478	515.624	427.011	265.349	99.516	36.336	11.525	5.344	9.010	3.128	2.901.485
%	15,9	19,8	12,7	8,7	4,8	7,7	11,5	9,5	5,8	2,1	0,8	0,3	0,1	0,2	0,1	100,0
	1,4	10,3	11,9	10,8	6,5	11,7	17,9	14,7	9,1	3,4	1,3	0,4	0,2	0,3	0,1	100,0
IŠ VISO MEDYNŲ																
Pušis	18,1	44,4	1,2	1,3	4,8	29,9	65,9	107,4	100,7	58,3	115,8	47,3	14,4	31,0	3,6	644,1

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
	400	3.138	180	260	1.613	11.155	24.429	43.051	36.433	19.143	40.390	14.240	4.416	8.610	1.322	208.780
Eglė	1.353,8	1.672,1	578,4	417,6	310,5	377,0	425,0	456,5	331,3	221,6	52,7	3,2	2,1		0,5	6.202,3
	17.657	150.860	104.371	101.120	82.899	125.737	143.259	145.428	112.883	76.924	15.491	1.333	733		195	1.078.890
Maumedis	3,2		0,2		3,4	0,3										7,1
	120		64		1.114	150										1.448
Kiti kietieji					1,1											1,1
					121											121
Ąžuolas	94,7	39,7	4,0	1,3	11,4	29,2	59,5	80,2	59,8	41,9	13,2	16,7	11,7	20,3	12,2	495,8
	587	1.390	480	266	1.823	5.794	15.632	19.863	15.706	11.691	3.966	4.954	3.035	4.209	1.792	91.188
Uosis		1,6	0,6	4,3	3,9	4,1	6,7	13,2	22,1	6,7	2,3	1,3				66,8
		92	60	384	436	534	865	2.097	3.606	1.249	600	178				10.101
Klevas	2,9					2,5		0,5								5,9
	17					386		80								483
Skroblas			0,4	0,9		3,6	8,6	8,6	6,6							28,7
			68	216		853	1.923	1.740	1.727							6.527
Beržas	230,8	1.066,8	886,2	268,0	161,9	472,0	1.020,4	675,7	433,5	106,8	5,0					5.327,1
	5.002	132.635	158.530	56.336	42.408	128.793	298.188	194.790	130.666	31.257	1.320					1.179.925
Baltalksnis	10,9	79,9	112,7	97,8	17,7	15,5	0,4									334,9
	622	11.462	21.544	20.776	2.892	3.404	112									60.812
Juodalksnis	882,1	656,0	324,2	517,7	232,5	238,7	268,5	364,4	215,4	83,3	12,1	0,7				3.795,6
	23.554	77.126	78.460	148.413	73.991	85.095	98.449	134.143	77.647	33.366	4.118	231				834.593
Drebulė	22,7	146,6	196,7	102,4	57,0	113,5	227,3	133,0	56,8	6,7						1.062,7
	705	25.325	45.549	31.612	18.724	43.030	83.939	49.685	19.193	2.745						320.507

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Liepa	3,0 |	|	3,0 |	8,0 |	5,0 |	3,3 |	5,7 |	9,8 |	8,1 |	0,4 |	|	|	|	|	|	46,3
	38 |	|	378 |	988 |	989 |	907 |	1.617 |	3.342 |	2.968 |	148 |	|	|	|	|	|	11.375
Blindė	|	2,2 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	2,2
	|	160 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	160
Gluosnis	|	|	0,2 |	2,9 |	3,2 |	1,3 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	7,6
	|	|	11 |	319 |	309 |	273 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	912
IŠ VISO																
	2.622,2 |	3.709,3 |	2.107,8 |	1.422,2 |	812,4 |	1.290,9 |	2.088,0 |	1.849,3 |	1.234,3 |	525,7 |	201,1 |	69,2 |	28,2 |	51,3 |	16,3 |	18.028,2
	48.702 |	402.188 |	409.695 |	360.690 |	227.319 |	406.111 |	668.413 |	594.219 |	400.829 |	176.523 |	65.885 |	20.936 |	8.184 |	12.819 |	3.309 |	3.805.822
%	14,5 |	20,5 |	11,7 |	7,9 |	4,5 |	7,2 |	11,6 |	10,3 |	6,8 |	2,9 |	1,1 |	0,4 |	0,2 |	0,3 |	0,1 |	100,0
	1,3 |	10,6 |	10,8 |	9,5 |	6,0 |	10,7 |	17,5 |	15,6 |	10,5 |	4,6 |	1,7 |	0,6 |	0,2 |	0,3 |	0,1 |	100,0

2015.12.01 10:58

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

MEDYNŲ PLOTAI IR TŪRIAI PAGAL BRANDUMŲ GRUPES
(III ir IV miškų grupės)

Medynai	Iš viso		Jaunuolynai		Pusamžiai		Pribręstantys		Brandūs ir perbrendę	
	Iš viso	%	Iš viso	%	Iš viso	%	Iš viso	%	Iš viso	%
Spygliuočiai, iš viso	6012,4	39	3603,2	60	939,1	16	489,9	8	980,2	16
	1.105.716	33	319.427	29	299.977	27	164.407	15	321.905	29
pušynai	543,7	3	58,1	11	251,6	46	69,9	13	164,1	30
	171.506	5	3.503	2	93.470	55	23.057	13	51.476	30
eglynai	5465,8	36	3542,2	64	687,5	13	420,0	8	816,1	15
	934.105	28	315.819	34	206.507	22	141.350	15	270.429	29
kiti spygliuočiai	2,9		2,9	100						
	105		105	100						
Kietieji lapuočiai, iš viso	344,2	2	124,5	36	196,0	58	1,6		22,1	6
	51.768	1	2.720	5	44.584	86	396	1	4.068	8
ąžuolynai	298,3	2	115,9	39	166,4	56			16,0	5
	45.440	1	2.223	5	40.465	89			2.752	6
uosynai	38,1		5,7	15	28,8	76			3,6	9
	5.297		480	9	4.039	76			778	15
kiti kiet. lapuočiai	7,8		2,9	37	0,8	10	1,6	21	2,5	32
	1.031		17	2	80	8	396	38	538	52
Minkštieji lapuočiai, iš viso	9575,1	59	2837,7	30	2513,1	26	871,0	9	3353,3	35
	2.142.964	66	243.665	11	584.473	27	253.696	12	1.061.130	50
beržynai	4751,6	30	1179,6	25	1235,0	26	462,7	10	1874,3	39
	1.028.666	32	124.284	12	241.146	23	126.051	12	537.185	53
juodalksnynai	3711,8	23	1517,1	41	1067,8	29	236,2	6	890,7	24
	809.549	25	98.950	12	299.156	37	84.349	10	327.094	41
drebulynai	854,4	5	127,5	15	159,3	19	91,5	11	476,1	55
	255.693	8	19.773	8	36.744	14	27.829	11	171.347	67
baltalksnynai	227,3	1	10,5	5	40,2	18	76,3	34	100,3	43
	42.130	1	620	1	5.729	14	14.475	34	21.306	51
kiti minkšt. lapuočiai	30,0		3,0	10	10,8	36	4,3	14	11,9	40
	6.926		38	1	1.698	25	992	14	4.198	60
Iš viso	15931,7	100	6565,4	41	3648,2	23	1362,5	9	4355,6	27
	3.300.448	100	565.812	17	929.034	28	418.499	13	1.387.103	42

Paaiškinimas: III ir IV grupių miškai brandumo grupėmis suskirstyti pagal priimtą kirtimo amžių

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų plotai pagal bonitetą ir skalsumą

P E Kiti Suma	Ą U Kiti Suma	B J L Suma	D Bt Kiti Suma	0,3 - 0,4				0,5 - 0,6				0,7				0,8 ir >				Iš viso			
Iš viso				SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML	
						B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt
Ia-I				7,2	35,6	197,4	37,2	52,2	130,9	1272,4	295,1	115,0	81,1	1685,2	314,0	199,3	66,2	1996,8	408,1	373,7	313,8	5151,8	1054,4
				2,2	41,4	87,8	12,3	60,8	20,5	381,1	61,7	320,7	2,5	921,7	74,1	1340,0		2065,2	147,8	1723,7	64,4	3455,8	295,9
					0,7	2,9	3,1	1,0	9,0	22,7	2,2	1,8	4,0	7,8	1,3	3,4	6,9	5,7		6,2	20,6	39,1	6,6
				9,4	77,7	288,1	52,6	114,0	160,4	1676,2	359,0	437,5	87,6	2614,7	389,4	1542,7	73,1	4067,7	555,9	2103,6	398,8	8646,7	1356,9
							427,8				2309,6				3529,2				6239,4				12506,0
II				6,9	21,5	4,2		10,0	16,7	19,4		24,5	71,5	36,2	2,0	39,7	62,4	82,5	6,3	81,1	172,1	142,3	8,3
				81,7	1,1	5,3	2,2	517,4	1,1	46,6	11,1	1126,2	0,2	66,3	13,2	1794,3		203,2	11,6	3519,6	2,4	321,4	38,1
						4,5	1,1	0,9	3,5	2,0	3,4		3,9		3,3		1,8	0,4		0,9	9,2	6,9	7,8
				88,6	22,6	14,0	3,3	528,3	21,3	68,0	14,5	1150,7	75,6	102,5	18,5	1834,0	64,2	286,1	17,9	3601,6	183,7	470,6	54,2
							128,5				632,1				1347,3				2202,2				4310,1
III					1,1	4,7		6,8	0,9	6,7		12,0	6,9	6,3		26,6	1,0	12,6		45,4	9,9	30,3	
				68,5		4,8	0,4	305,1		0,8	0,5	271,6		7,0		220,2		1,6		865,4		14,2	0,9
										0,3	1,3											0,3	1,3
				68,5	1,1	9,5	0,4	311,9	0,9	7,8	1,8	283,6	6,9	13,3		246,8	1,0	14,2		910,8	9,9	44,8	2,2
							79,5				322,4				303,8				262,0				967,7
IV...						0,6		20,2				14,4				109,3		2,1		143,9		2,7	
				16,5		1,0		33,0				29,8		3,2		14,3				93,6		4,2	
				16,5		1,6		53,2				44,2		3,2		123,6		2,1		237,5		6,9	
							18,1				53,2				47,4				125,7				244,4
IŠ VISO				14,1	58,2	206,9	37,2	89,2	148,5	1298,5	295,1	165,9	159,5	1727,7	316,0	374,9	129,6	2094,0	414,4	644,1	495,8	5327,1	1062,7
				168,9	42,5	98,9	14,9	916,3	21,6	428,5	73,3	1748,3	2,7	998,2	87,3	3368,8		2270,0	159,4	6202,3	66,8	3795,6	334,9
					0,7	7,4	4,2	1,9	12,5	25,0	6,9	1,8	7,9	7,8	4,6	3,4	8,7	6,1		7,1	29,8	46,3	15,7
				183,0	101,4	313,2	56,3	1007,4	182,6	1752,0	375,3	1916,0	170,1	2733,7	407,9	3747,1	138,3	4370,1	573,8	6853,5	592,4	9169,0	1413,3
							653,9				3317,3				5227,7				8829,3				18028,2

2015.12.01 11:07

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai brg>=4

Brandžių ir perbrendusių medynų plotų pasiskirstymas skalsumais

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
Pušis	|	1,7|	2,2|	15,5|	11,8|	38,0|	22,5|	63,9|	8,5|	164,1|	0,77
Iš jų su 2 ardu:											
E	|	1,7|	2,2|	2,8|	8,9|	35,6|	14,6|	6,5|	6,3|	78,6|	
B	|	|	|	10,7|	1,8|	|	|	|	|	12,5|	
Eglė	|	45,4|	37,4|	111,9|	205,8|	245,9|	136,0|	28,7|	6,4|	817,5|	0,64
Iš jų su 2 ardu:											
E	|	6,3|	13,6|	34,9|	73,6|	111,2|	60,3|	7,2|	0,9|	308,0|	
B	|	0,6|	0,8|	1,3|	2,3|	|	|	|	|	5,0|	
Bt	|	|	|	0,8|	|	|	|	|	|	0,8|	
J	|	1,8|	0,9|	|	|	0,8|	|	|	|	3,5|	
D	|	|	1,3|	|	|	|	|	|	|	1,3|	
Ąžuolas	|	9,9|	0,3|	3,0|	1,3|	1,5|	|	|	|	16,0|	0,40
Iš jų su 2 ardu:											
E	|	|	|	0,4|	0,6|	|	|	|	|	1,0|	
U	|	|	|	|	|	1,5|	|	|	|	1,5|	
Bt	|	|	|	|	0,7|	|	|	|	|	0,7|	
Uosis	|	0,2|	1,1|	1,1|	|	1,2|	|	|	|	3,6|	0,53
Iš jų su 2 ardu:											
E	|	|	|	|	|	1,2|	|	|	|	1,2|	
Skroblas	|	|	|	1,2|	|	1,3|	|	|	|	2,5|	0,60
Iš jų su 2 ardu:											
E	|	|	|	|	|	1,3|	|	|	|	1,3|	
Beržas	|	50,6|	90,9|	211,8|	437,8|	622,2|	409,1|	90,7|	11,0|	1.924,1|	0,66
Iš jų su 2 ardu:											
E	|	28,7|	41,7|	118,1|	315,9|	494,1|	315,2|	67,2|	1,7|	1.382,6|	
U	|	|	1,4|	|	|	1,0|	|	|	|	2,4|	
Sb	|	1,3|	|	1,3|	2,0|	1,7|	1,4|	|	|	7,7|	
G	|	|	|	|	1,2|	|	|	|	|	1,2|	
B	|	|	|	0,7|	0,3|	1,4|	|	|	|	2,4|	
Bt	|	|	|	1,4|	|	|	|	|	|	1,4|	
J	|	|	2,5|	1,0|	4,6|	|	|	|	|	8,1|	
D	|	6,0|	10,3|	8,6|	4,4|	|	|	|	|	29,3|	
Baltalksnis	|	1,2|	3,4|	10,8|	21,8|	26,7|	27,0|	15,3|	0,7|	106,9|	0,70
Iš jų su 2 ardu:											
E	|	|	|	|	2,3|	2,5|	3,0|	|	|	7,8|	
Juodalksnis	|	10,7|	52,2|	88,1|	112,2|	218,6|	307,5|	105,2|	7,9|	902,4|	0,71
Iš jų su 2 ardu:											
E	|	1,4|	2,9|	22,7|	46,6|	95,7|	151,1|	32,0|	4,0|	356,4|	

Brandžių ir perbrendusių medynų plotų pasiskirstymas skalsumais

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
U		2,7	2,6	2,0	0,5	2,3				10,1	
Sb				1,2	1,3	1,0				3,5	
B		0,4	7,6	1,3	2,4					11,7	
J		0,8	4,0	1,6	0,7					7,1	
D		1,0		5,4	0,8					7,2	
Drebulė		10,8	21,4	56,7	120,4	141,8	131,7	10,5	1,7	495,0	0,66
Iš jų su 2 ardu:											
E		3,8	7,8	29,5	61,9	99,5	82,8	7,2		292,5	
Bt			1,2		0,9					2,1	
D		0,7	2,8	3,2						6,7	
Liepa					9,5	2,2	0,2			11,9	0,62
Iš jų su 2 ardu:											
L					5,9					5,9	
Gluosnis						1,3				1,3	0,70
Iš viso		130,5	208,9	500,1	920,6	1.300,7	1.034,0	314,3	36,2	4.445,3	0,67
Iš jų su 2 ardu:											
E		41,9	68,2	208,4	509,8	841,1	627,0	120,1	12,9	2.429,4	
U		2,7	4,0	2,0	0,5	4,8				14,0	
Sb		1,3		2,5	3,3	2,7	1,4			11,2	
G					1,2					1,2	
B		1,0	8,4	14,0	6,8	1,4				31,6	
Bt			1,2	2,2	1,6					5,0	
J		2,6	7,4	2,6	5,3	0,8				18,7	
D		7,7	14,4	17,2	5,2					44,5	
L					5,9					5,9	

2015.12.01 11:12

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

9 priedas

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Medžio rūšis: Pušis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	18,1	44,4	1,2	1,3	4,8	29,9	65,9	107,4	100,7	58,3	115,8	47,3	14,4	31	3,6	644,1
Tūris, m3	400	3138	180	260	1613	11155	43051		36433	19143	40390	14240	4416	8610	1322	208780
Sklypų skaičius	15	30	1	2	6	23	59	81	59	35	53	19	5	6	2	396
iš jų su 2 ardu					1	12	41	52	44	31	38	12	1	1	2	235
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,2	1,5	1,2	0,6	0,8	1,3	1,1	1,3	1,7	1,7	2,2	2,5	2,9	5,2	1,8	1,6
Bonitetas	1,5	1,0	1A,0	1,0	1,0	1A,6	1,2	1,3	2,2	2,7	2,2	3,2	4,0	4,3	2,1	2,0
Medyno tūris 1ha, m3	22	71	150	200	336	373	371	401	362	328	349	301	307	278	367	324
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8P1E1B		8P2E		8P1E1Kt		8P1E1B		8P1E1B		8P2E		7P2E1B		8P1E1B	
		9P1E		7P3E		7P2E1B		8P1E1B		8P1E1B		8P2E		8P2E		7P2E1B
Tūris 1ha, m3	22	71	150	200	329	349	342	362	323	297	319	278	298	266	306	296
Aukštis, m	2,7	6,8	14	17	21,7	24,8	24,9	26,7	25	23,9	26,2	24,4	21,2	20	28,7	23,1
Skersmuo, cm	3,7	8,1	16	16,6	25,5	26,5	27,9	30,4	30,6	29,5	34,7	34,6	28,8	22,5	43,9	28,3
Amžius	7	15	22	35	50	58	67	78	87	97	109	119	130	140	167	86
Skalsumas	0,85	0,83	0,8	0,8	0,94	0,82	0,79	0,76	0,75	0,76	0,72	0,69	0,91	0,84	0,6	0,77
Ein.prieaugis	2,69	5,57	11,75	12	11,79	10,27	8,51	7,47	6,11	5,3	5,01	4,39	4,89	4,83		6,19
II ardas																
Rūšinė sudėtis					10E		10E		10E		9E1B		10E		9E1B	
						10E		9E1Ą		10E		7E3B		10E		10E
Tūris 1ha, m3					36	44	44	57	55	44	44	44	20	70	62	49
Aukštis, m					10	13	12,5	15,2	13,7	13,8	15,5	13,3	12	20	16,3	14,3
Skersmuo, cm					10	13,1	13,2	15,4	14	14	15,3	14,2	14	20	16,9	14,6
Amžius					50	50	48	52	50	49	55	53	60	80	60	52

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skalsumas					0,2	0,19	0,2	0,21	0,22	0,19	0,18	0,23	0,1	0,2	0,2	0,2
Ein.prieaugis					1,67	2,15	2,24	2,53	2,61	2,04	1,96	1,88	0,86	3,65		2,23
							Medžio rūšis: Eglė									
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	1353,8	1672,1	578,4	417,6	310,5	377	425	456,5	331,3	221,6	52,7	3,2	2,1		0,5	6202,3
Tūris, m3	17657	150860	104371	101120	82899	125737	145428		112883	76924	15491	1333	733		195	1078890
Sklypų skaičius	963	1031	363	318	239	277	316	338	245	144	30	4	3		1	4272
iš jų su 2 ardu			1	4	4	22	47	76	87	59	5	1				306
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,4	1,6	1,6	1,3	1,3	1,4	1,3	1,4	1,4	1,5	1,8	0,8	0,7		0,5	1,5
Bonitetas	1,8	1,5	1,6	1,8	2,3	2,1	2,1	2,2	2,3	2,2	2,1	2,2	2,1		2,0	1,8
Medyno tūris 1ha, m3	13	90	180	242	267	334	337	319	341	347	294	417	349		390	174
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7E2J1B		7E2B1D		9E1B		9E1B		6E2B1J1D		7E1Ą1B1D		6E2Ą1P1D		7E2P1B	
		8E1B1J		9E1B		9E1B		6E2B1Ą1D		5E2B1Ą1J1D		7E2P1B				8E1B1J
Tūris 1ha, m3	13	90	180	242	267	331	329	308	325	331	288	410	349		390	171
Aukštis, m	1,6	6	11,7	16,2	18,4	22,3	24,1	25,6	26,5	27,7	28,6	28,2	28,9		30	12,6
Skersmuo, cm	1,6	6,7	12,9	16,7	19,2	24	27	30,4	31,8	34,5	37,8	36,6	44		34	14,3
Amžius	6	15	27	38	48	58	68	77	87	97	109	118	130		150	36
Skalsumas	0,79	0,8	0,76	0,75	0,73	0,75	0,71	0,63	0,65	0,64	0,55	0,78	0,67		0,7	0,75
Ein.prieaugis	1,48	5,48	11,01	12,23	10,8	10,48	8,59	6,6	6,03	5,37	4,21	5,53	4,33			6,46
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		10E	4Bt3E1B1D1						
				9E1Bt		9E1J		10E		10E		10E				10E
Tūris 1ha, m3			20	16	24	33	41	41	39	34	60	30				38
Aukštis, m			7	9,1	12,2	12,9	14,9	15,8	15,5	15,2	15,2	15				15,1

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skersmuo, cm			8	8,8	12,4	12,9	14,7	16	15,7	15,3	14,3	14				15,2
Amžius			21	28	47	43	50	55	59	57	38	44				54
Skalsumas			0,2	0,12	0,11	0,15	0,15	0,14	0,14	0,13	0,26	0,1				0,14
Ein.prieaugis			1,82	1,19	1,38	1,85	1,95	1,72	1,56	1,54	2,89	1,43				1,69
						Medžio rūšis: Maumedis										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	3,2		0,2		3,4	0,3										7,1
Tūris, m3	120		64		1114	150										1448
Sklypų skaičius	4		1		4	1										10
iš jų su 2 ardu						1										1
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	0,8		0,2		0,8	0,3										0,7
Bonitetas	1A,4		1A,0		1A,8	1,0										1A,6
Medyno tūris 1ha, m3	38		320		328	500										204
I ardas																
Rūšinė sudėtis	9Kt1B		10Kt		9Kt1P											
						7Kt2P1E										9Kt1P
Tūris 1ha, m3	38		320		328	450										202
Aukštis, m	4,9		17		23,3	24										14,9
Skersmuo, cm	5,6		22		32,8	26										19,9
Amžius	9		30		48	53										30
Skalsumas	0,75		1		0,68	0,9										0,73
Ein.prieaugis	3,69		18		10,82	13,33										7,92
II ardas																
Rūšinė sudėtis																
						10E										10E
Tūris 1ha, m3						50										50

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Aukštis, m						15										15
Skersmuo, cm						16										16
Amžius						47										47
Skalsumas						0,2										0,2
Ein.prieaugis						2,67										2,67
						Medžio rūšis: Ąžuolas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	94,7	39,7	4	1,3	11,4	29,2	59,5	80,2	59,8	41,9	13,2	16,7	11,7	20,3	12,2	495,8
Tūris, m3	587	1390	480	266	1823	5794	19863		15706	11691	3966	4954	3035	4209	1792	91188
Sklypų skaičius	51	37	3	4	13	23	43	56	40	23	7	6	10	8	7	331
iš jų su 2 ardu				1	6	3	17	10	20	10	4	2	4	2	2	81
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,9	1,1	1,3	0,3	0,9	1,3	1,4	1,4	1,5	1,8	1,9	2,8	1,2	2,5	1,7	1,5
Bonitetas	1,8	1,5	1,0	1A,2	1A,9	1A,9	1A,8	1A,9	1,1	1,2	1,7	2,0	1,9	2,2	2,1	1,3
Medyno tūris 1ha, m3	6	35	120	205	160	198	263	248	263	279	300	297	259	207	147	184
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7Ą1E1J1K		4Ą3E2D1J		6Ą1E1B1D1Kt		5Ą2E2B1D		7Ą1E1B1D		7Ą2E1B		8Ą1E1B		8Ą2E	
		5Ą3E1B1J		6Ą2B1J1Bt		8Ą1E1D		6Ą2E1B1D		7Ą1E1B1D		9Ą1E		6Ą1E1B1D1		6Ą2E1B1D
Tūris 1ha, m3	6	35	120	202	150	195	240	237	229	259	261	274	241	198	145	171
Aukštis, m	1,3	5,3	12,7	19	18,7	21,6	24	25	26,3	26,7	26,5	26,4	26,4	26	26,9	18,8
Skersmuo, cm	1,2	6,4	12,9	19,5	22,5	26,7	30,6	33,7	37,2	38,2	40,6	41,7	48,2	51,1	61,1	27
Amžius	4	15	26	38	47	58	68	77	88	97	110	120	130	140	160	66
Skalsumas	0,8	0,76	0,68	0,74	0,62	0,63	0,65	0,61	0,56	0,61	0,64	0,67	0,59	0,52	0,34	0,65
Ein.prieaugis	0,91	3,77	8,55	9,31	7,11	6,63	6,53	5,59	4,5	4,79	4,39	4,29	3,35	4,45		4,28
II ardas																
Rūšinė sudėtis					7E3Ą		9E1Ą		5E2Bt1B1D1		10E		7E3U		6E2U2Kt	
				10E		10E		6E2D2Kt		9E1Kt		10E		5E1U1B1D1		8E1D1Bt

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų														
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Tūris 1ha, m3				10	22	52	40	39	55	35	56	34	32	43	18	42
Aukštis, m				8	9,9	11,7	13,7	15,5	16	16,4	16,2	18,3	16,6	16	12,9	15,4
Skersmuo, cm				10	9,9	12,6	13,9	15,9	15,3	17,2	15,9	19,1	16,5	15,4	12	15,5
Amžius				20	30	38	48	45	40	58	59	71	60	37	35	49
Skalsumas				0,1	0,16	0,24	0,17	0,16	0,22	0,12	0,19	0,1	0,11	0,19	0,1	0,17
Ein.prieaugis				1	1,67	3,05	1,94	1,84	2,86	1,41	2,14	1,06	1,09	2,91		1,99
	Medžio rūšis: Uosis															
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		1,6	0,6	4,3	3,9	4,1	6,7	13,2	22,1	6,7	2,3	1,3				66,8
Tūris, m3		92	60	384	436	534	2097		3606	1249	600	178				10101
Sklypų skaičius		3	1	3	5	6	8	14	19	5	2	2				68
iš jų su 2 ardu					1	1	1	2	4	2	1					12
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		0,5	0,6	1,4	0,8	0,7	0,8	0,9	1,2	1,3	1,2	0,6				1
Bonitetas		1A,8	1,0	1,1	1A,5	1A,5	1A,6	1A,9	1A,9	1,2	1,0	1,0				1A,9
Medyno tūris 1ha, m3		58	100	89	112	130	129	159	163	186	261	137				151
I ardas																
Rūšinė sudėtis			8U1B1Bt		7U2J1E		7U1E1B1J		5U2B1E1Ą1		5U2E1Ą1B1K					
	5U2D2Kt1Bt		5U2E1B1D1Bt		4U1Ą1E1B1J1D		4U1Ą1E1B1J1			5U3D2Ą		3U2Ą2Kt1B				5U1Ą1E1B
Tūris 1ha, m3		58	100	89	104	124	127	152	142	144	232	137				137
Aukštis, m		11,5	15	18,4	21,2	23,3	25,7	25,6	27,3	26,7	29	29,3				25,2
Skersmuo, cm		8	18	22,8	25	25,7	30,7	31,1	35,4	33,4	39	38,9				31,2
Amžius		18	28	40	49	57	68	76	89	99	108	116				77
Skalsumas		0,45	0,6	0,42	0,4	0,43	0,38	0,46	0,39	0,4	0,6	0,38				0,42
Ein.prieaugis		5,12	6	4,53	4	4,12	3,28	3,75	2,7	2,18	3,96	2,46				3,32
II ardas																
Rūšinė sudėtis					10E		5U4Kt1J		5D3Bt1U1B		4E3U3Kt					

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
						10E		10E		5D2B2Kt1U						3E3D1B1U
Tūris 1ha, m3					60	45	25	27	76	62	55					58
Aukštis, m					16	12	13	15,6	15,5	15,8	16					15,4
Skersmuo, cm					16	12	14	18,4	12	12	14					13,6
Amžius					50	40	35	54	22	20	40					31
Skalsumas					0,2	0,2	0,2	0,1	0,36	0,32	0,2					0,27
Ein.prieaugis					2,8	2,5	1,67	1,21	5	4,47	2,67					3,68
						Medžio rūšis: Klevas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	2,9					2,5		0,5								5,9
Tūris, m3	17					386	80									483
Sklypų skaičius	3					2		1								6
iš jų su 2 ardu								1								1
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1					1,2		0,5								1
Bonitetas	2,0					1,0		1,0								1,5
Medyno tūris 1ha, m3	6					154		160								82
I ardas																
Rūšinė sudėtis	9Kt1J															
					5Kt1Ą1B1D1Bt1		5Kt2Bt1B1Ą1U									8Kt1B1E
Tūris 1ha, m3	6					154		140								80
Aukštis, m	1,5					21		24								11,7
Skersmuo, cm	1,2					26		32								14,3
Amžius	3					60		76								34
Skalsumas	0,69					0,54		0,5								0,61
Ein.prieaugis	1,34					4,96		4,4								3,14
II ardas																

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Rūšinė sudėtis								8D1B1Bt								8D1B1Bt
Tūris 1ha, m3								20								20
Aukštis, m								14								14
Skersmuo, cm								12								12
Amžius								20								20
Skalsumas								0,1								0,1
Ein.prieaugis								1,2								1,2
						Medžio rūšis: Skroblas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha			0,4	0,9		3,6	8,6	8,6	6,6							28,7
Tūris, m3			68	216		853	1740		1727							6527
Sklypų skaičius			1	1		4	9	8	3							26
iš jų su 2 ardu				1			3	1	2							7
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha			0,4	0,9		0,9	1	1,1	2,2							1,1
Bonitetas			1,0	1,0		1,1	1,2	1,7	1,0							1,3
Medyno tūris 1ha, m3			170	240		237	224	202	262							227
I ardas																
Rūšinė sudėtis			8Kt2E	6Kt2Ą1B1E		5Kt2B2E1Ą	6Kt1Ą1B1D1E	6Kt1Ą1B1D1E	6Kt2E1D1B							6Kt1Ą1B1
Tūris 1ha, m3			170	220		237	208	199	252							219
Aukštis, m			19	21		21,8	22,8	22,4	23							22,5
Skersmuo, cm			20	20		24	25,6	26,6	26,3							25,6
Amžius			30	40		60	67	79	87							73
Skalsumas			0,7	0,7		0,71	0,65	0,66	0,73							0,68
Ein.prieaugis			9	7,22		6,19	5,36	4,71	5,23							5,35

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
II ardas																
Rūšinė sudėtis						5E2Kt1D1Bt1			6Bt3E1U							
				10E				10E								6E2Bt1U1
Tūris 1ha, m3				20			42	30	20							30
Aukštis, m				12			15,5	15	15,3							15
Skersmuo, cm				12			14	14	12,7							13,3
Amžius				30			38	55	38							39
Skalsumas				0,1			0,16	0,1	0,1							0,12
Ein.prieaugis				1,56			2,13	1,2	1,18							1,58
Medžio rūšis: Kiti kietieji lapuočiai																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha					1,1											1,1
Tūris, m3					121											121
Sklypų skaičius					1											1
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha					1,1											1,1
Bonitetas					2,0											2,0
Medyno tūris 1ha, m3					110											110
I ardas																
Rūšinė sudėtis					10Kt											
																10Kt
Tūris 1ha, m3					110											110
Aukštis, m					16											16
Skersmuo, cm					32											32
Amžius					50											50
Skalsumas					0,6											0,6

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Ein.prieaugis					3,73											3,73
						Medžio rūšis: Beržas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	230,8	1066,8	886,2	268	161,9	472	1020,4	675,7	433,5	106,8	5					5327,1
Tūris, m3	5002	132635	158530	56336	42408	128793	194790		130666	31257	1320					1179925
Sklypų skaičius	186	647	504	165	112	225	531	423	273	72	6					3144
iš jų su 2 ardu		91	207	85	80	165	377	298	202	42	5					1552
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,2	1,6	1,8	1,6	1,4	2,1	1,9	1,6	1,6	1,5	0,8					1,7
Bonitetas	1,2	1A,2	1A,4	1A,8	1A,3	1A,1	1A,1	1A,1	1A,0	1A,0	1A,0					1A,3
Medyno tūris 1ha, m3	22	124	179	210	262	273	292	288	301	293	264					221
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7B2J1E	7B1E1J1D		7B2J1E		7B1E1J1D		6B2E1J1D		5B3E1Ą1J						
			6B2J1E1D		7B1E1J1D		7B1E1J1D		6B2E1J1D							7B1E1J1D
Tūris 1ha, m3	22	120	165	186	214	238	252	255	262	254	234					197
Aukštis, m	4,3	14,7	18,6	21	24,5	26,6	27,2	28	29,1	29,2	28,8					22,1
Skersmuo, cm	3,9	12,8	16,6	18,7	24,4	27,4	28,7	31,5	34,4	35,2	36,6					22,6
Amžius	7	18	27	37	48	59	67	77	87	97	109					49
Skalsumas	0,77	0,76	0,76	0,72	0,68	0,67	0,69	0,66	0,66	0,63	0,61					0,71
Ein.prieaugis	2,53	9,23	9,94	8,8	7,69	6,89	6,15	5,32	4,78	4,2	4,04					7,23
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		9E1D		10E					
		10E		10E		10E		10E		9E1B						10E
Tūris 1ha, m3		22	28	46	62	52	52	47	49	65	33					46
Aukštis, m		6,6	8,3	10,8	13,3	14,2	15,1	16,2	16	16,5	13,8					13,4
Skersmuo, cm		7,5	9,1	11,3	13,6	14,5	15,5	16,7	16,2	16,9	14,5					13,9
Amžius		21	28	38	45	48	53	56	52	56	47					46

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų														
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skalsumas		0,25	0,21	0,23	0,25	0,2	0,19	0,16	0,17	0,23	0,11					0,2
Ein.prieaugis		1,95	2,12	2,81	3,19	2,49	2,38	2,05	2,09	2,68	1,41					2,3
Medžio rūšis: Juodalksnis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	882,1	656	324,2	517,7	232,5	238,7	268,5	364,4	215,4	83,3	12,1	0,7				3795,6
Tūris, m3	23554	77126	78460	148413	73991	85095	134143		77647	33366	4118	231				834593
Sklypų skaičius	670	560	239	303	161	168	221	290	170	56	6	1				2845
iš jų su 2 ardu		3	60	138	78	61	64	129	88	26	5	1				653
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,3	1,2	1,4	1,7	1,4	1,4	1,2	1,3	1,3	1,5	2	0,7				1,3
Bonitetas	1,0	1A,2	1A,1	1A,1	1A,2	1A,2	1A,3	1A,1	1A,1	1A,1	1A,5	1,0				1A,4
Medyno tūris 1ha, m3	27	118	242	287	318	356	367	368	360	401	340	330				220
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8J1B1E		8J2B		9J1B		8J2B		8J1B1E		8J2E					
		7J2B1E		9J1B		8J2B		7J2B1E		8J1B1E		7J2B1E				8J2B
Tūris 1ha, m3	27	117	237	272	303	344	358	352	341	381	304	280				212
Aukštis, m	4,5	11,8	18,5	20,7	22,7	24,6	25,2	26,2	26,4	27,1	25,9	24				16,9
Skersmuo, cm	4,3	11	17	19,1	22,7	25,9	27,3	29,7	31,5	32,6	33,9	36				17,4
Amžius	6	15	28	38	48	57	68	77	87	96	107	120				38
Skalsumas	0,79	0,8	0,78	0,76	0,73	0,74	0,75	0,7	0,67	0,73	0,63	0,6				0,76
Ein.prieaugis	3,2	8,79	11,62	10,91	9,54	8,69	7,51	6,25	5,33	5,51	4,46	4,14				7,45
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		7E1B1J1D		9E1J					
		10E		10E		10E		10E		10E		10E				10E
Tūris 1ha, m3		17	20	35	36	36	32	33	37	36	37	50				33
Aukštis, m		5,5	8,2	10	11,9	12,9	13,8	14,7	15,2	16,8	16,3	14				12,6
Skersmuo, cm		6,4	8,6	10,4	12,2	13	13,8	14,8	15,2	16,8	16,3	14				12,8

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų														
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Amžius		17	29	38	46	50	54	59	52	63	64	60				48
Skalsumas		0,3	0,15	0,2	0,16	0,15	0,13	0,13	0,16	0,12	0,13	0,2				0,16
Ein.prieaugis		1,5	1,4	2,17	1,8	1,72	1,41	1,34	1,71	1,38	1,39	2				1,68
	Medžio rūšis: Drebulė															
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	22,7	146,6	196,7	102,4	57	113,5	227,3	133	56,8	6,7						1062,7
Tūris, m3	705	25325	45549	31612	18724	43030	49685		19193	2745						320507
Sklypų skaičius	15	134	153	72	39	75	138	105	43	10						784
iš jų su 2 ardu		12	37	21	14	45	80	63	29	9						310
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,5	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,3	1,3	0,7						1,4
Bonitetas	1A,9	1A,0	1A,0	1A,0	1A,0	1A,0	1A,2	1A,3	1A,5	1A,9						1A,1
Medyno tūris 1ha, m3	31	173	232	309	328	379	369	374	338	410						302
I ardas																
Rūšinė sudėtis	5D2B1J1E		8D2B		7D2B1E		7D2B1E		5D2B2E1J							
		6D2B1E1Bt		8D1J1B		6D2B1J1E		7D2B1E		6D2E1J1B						7D2B1E
Tūris 1ha, m3	31	169	222	292	307	338	345	349	307	383						282
Aukštis, m	4,7	17,2	20,5	24,5	25,9	28,4	28,6	29,3	30,1	30						24,6
Skersmuo, cm	4,2	15,4	19,4	24,5	27,4	32,1	33,5	35,9	38,3	36,9						27
Amžius	5	19	27	37	46	58	68	77	88	95						50
Skalsumas	0,84	0,74	0,73	0,75	0,73	0,68	0,68	0,67	0,58	0,7						0,7
Ein.prieaugis	3,75	11,35	11,67	11,77	9,86	7,96	6,79	5,93	4,11	6,01						8,77
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		9E1Kt		10E		9E1D							
		10E		10E		10E		10E		9E1Bt						10E
Tūris 1ha, m3		28	31	39	67	62	37	43	50	31						43
Aukštis, m		7,7	8,5	10	14,4	14,7	15,6	15,8	17,8	16						13,9

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų														
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skersmuo, cm		8,2	9,4	10,8	14,7	15,4	16,4	16,1	17,1	15,4						14,5
Amžius		22	28	35	44	48	52	56	58	46						46
Skalsumas		0,24	0,22	0,23	0,28	0,23	0,14	0,15	0,16	0,12						0,18
Ein.prieaugis		2,36	2,23	2,52	3,53	2,97	1,71	1,84	2,06	1,67						2,18
Medžio rūšis: Baltalksnis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	10,9	79,9	112,7	97,8	17,7	15,5	0,4									334,9
Tūris, m3	622	11462	21544	20776	2892	3404	112									60812
Sklypų skaičius	13	86	115	90	21	11	1									337
iš jų su 2 ardu		1	9	9	1	1										21
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	0,8	0,9	1	1,1	0,8	1,4	0,4									1
Bonitetas	1,6	1A,7	1A,8	1A,6	1,2	1A,4	1,0									1A,8
Medyno tūris 1ha, m3	57	143	191	212	163	220	280									182
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7Bt1B1J1		8Bt1D1B		8Bt1B1E		5Bt3B2D									
		6Bt2B1D1E		8Bt1J1B		9Bt1B										7Bt1J1D1B
Tūris 1ha, m3	57	143	189	211	163	219	280									180
Aukštis, m	7	14,1	16,8	18,9	18,7	21,5	19									16,8
Skersmuo, cm	6,5	11,7	15,2	17,2	18,9	22,2	18									15,2
Amžius	9	18	28	38	47	58	65									30
Skalsumas	0,8	0,74	0,76	0,72	0,56	0,64	0,7									0,73
Ein.prieaugis	5,98	10,05	9,96	8,31	5,1	5,46	5,5									8,9
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E											
		10E		10E		10E										10E
Tūris 1ha, m3		15	18	25	20	20										21

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Aukštis, m		6	7,5	8,9	11	12										8,1
Skersmuo, cm		8	8,1	9,1	12	12										8,6
Amžius		15	31	35	47	40										33
Skalsumas		0,2	0,16	0,15	0,1	0,1										0,16
Ein.prieaugis			1,27	1,64	1	1,29										1,36
						Medžio rūšis: Liepa										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	3		3	8	5	3,3	5,7	9,8	8,1	0,4						46,3
Tūris, m3	38		378	988	989	907	3342		2968	148						11375
Sklypų skaičius	3		3	6	5	3	4	9	3	1						37
iš jų su 2 ardu						1		1	1							3
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1		1	1,3	1	1,1	1,4	1,1	2,7	0,4						1,3
Bonitetas	1,2		1,9	1,5	1A,6	1,0	1A,6	1A,3	1A,3	1A,0						1A,8
Medyno tūris 1ha, m3	13		126	124	198	275	284	341	366	370						246
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6Kt2J2B		6Kt2D2B		7Kt2B1Bt	7Kt1B1D1Ą		4Kt2Ą2B2E								
			7Kt1B1Bt1E			7Kt2B1D		8Kt1B1E		6Kt3Ą1B						7Kt1Ą1B1
Tūris 1ha, m3	13		126	124	198	257	284	339	323	370						236
Aukštis, m	2		15,3	17,2	22,8	21,9	23,4	25,9	25,7	29						21,2
Skersmuo, cm	2,7		14	17,2	24,4	24,2	29,4	31,5	38,2	60						25,9
Amžius	7		30	38	48	56	66	76	90	100						59
Skalsumas	0,84		0,52	0,44	0,49	0,61	0,65	0,64	0,6	0,6						0,59
Ein.prieaugis	1,77		6,23	5,39	5,98	6,79	6,12	5,42	4,05	3,75						5,22
II ardas																
Rūšinė sudėtis									9Kt1E							
						8E2Kt		10Kt								9Kt1E

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Tūris 1ha, m3						150		20	60							59
Aukštis, m						16		14	19							18,2
Skersmuo, cm						16		14	20							19
Amžius						45		35	45							44
Skalsumas						0,5		0,1	0,2							0,2
Ein.prieaugis						7		1	2,29							2,37
Medžio rūšis: Blindė																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		2,2														2,2
Tūris, m3		160														160
Sklypų skaičius		3														3
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		0,7														0,7
Bonitetas		1,9														1,9
Medyno tūris 1ha, m3		73														73
I ardas																
Rūšinė sudėtis																
		8Kt1D1E														8Kt1D1E
Tūris 1ha, m3		73														73
Aukštis, m		11,5														11,5
Skersmuo, cm		10,2														10,2
Amžius		18														18
Skalsumas		0,5														0,5
Ein.prieaugis		5,59														5,59
Medžio rūšis: Gluosnis																
Suminiai rodikliai																

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Plotas, ha			0,2	2,9	3,2	1,3										7,6
Tūris, m3			11	319	309	273										912
Sklypų skaičius			1	3	5	1										10
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha			0,2	1	0,6	1,3										0,8
Bonitetas			2,0	2,2	1,5	1,0										1,7
Medyno tūris 1ha, m3			55	110	97	210										120
I ardas																
Rūšinė sudėtis			9Kt1D		8Kt1Bt1B											
				8Kt2Bt		10Kt										9Kt1Bt
Tūris 1ha, m3			55	110	97	210										120
Aukštis, m			15	15,5	16,7	20										16,8
Skersmuo, cm			24	21,9	28,7	28										25,9
Amžius			30	40	50	60										47
Skalsumas			0,3	0,52	0,4	0,7										0,49
Ein.prieaugis			2,5	3,72	2,44	4,62										3,3
						Medžio rūšis: Iš viso										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	2622,2	3709,3	2107,8	1422,2	812,4	1290,9	2088	1849,3	1234,3	525,7	201,1	69,2	28,2	51,3	16,3	18028,2
Tūris, m3	48702	402188	409695	360690	227319	406111	594219		400829	176523	65885	20936	8184	12819	3309	3805822
Sklypų skaičius	1923	2531	1385	967	611	819	1330	1325	855	346	104	32	18	14	10	12270
iš jų su 2 ardu		107	314	259	185	312	630	633	477	179	58	16	5	3	4	3182
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,4	1,5	1,5	1,5	1,3	1,6	1,6	1,4	1,4	1,5	1,9	2,2	1,6	3,7	1,6	1,5
Bonitetas	1,4	1A,8	1A,7	1A,8	1,1	1A,8	1A,6	1A,7	1A,9	1,4	2,0	2,8	3,0	3,5	2,1	1A,9
Medyno tūris 1ha, m3	19	108	194	254	280	315	320	321	325	336	328	303	290	250	203	211

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
I ardas																
Rūšinė sudėtis	5E4J1B	4B2E2J1D1Bt		4E3J2B1D		6B2E1J1D		2E3B2J1P1Ą		4P3E1Ą1B1J		4P3Ą2E1B			6Ą2E2P	
		4E3B2J1D		3E3J2B1D1Bt		4E3B2J1D		3B2E2J1P1Ą1D		3E2B2J1P1Ą1D		6P2E2Ą		5P3Ą2E		4E3B2J1D
Tūris 1ha, m3	19	107	187	242	264	295	293	299	296	312	303	281	278	239	188	198
Aukštis, m	2,9	10,2	16,8	19,5	21,5	24,9	26,2	26,9	27,4	27,4	26,9	25,1	23,9	22,4	27,4	17,8
Skersmuo, cm	2,8	9,7	15,8	18,6	22,1	26,4	28,7	31,2	33,2	34,1	36	36,5	37,9	33,8	56,5	19,1
Amžius	6	16	27	38	48	58	67	77	87	97	109	119	130	140	162	44
Skalsumas	0,79	0,79	0,76	0,74	0,71	0,71	0,7	0,67	0,65	0,66	0,66	0,68	0,76	0,71	0,41	0,73
Ein.prieaugis	2,18	7,46	10,65	10,72	9,48	8,41	6,96	5,99	5,24	5,07	4,69	4,38	4,21	4,73		6,99
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		9E1D		9E1B		9E1U		9E1U	
		10E		10E		10E		10E		10E		8E2B		8E1D1Kt		10E
Tūris 1ha, m3		23	27	39	51	49	48	44	46	43	45	41	26	57	51	43
Aukštis, m		6,7	8,3	10,3	12,7	13,9	15	15,7	15,7	15,7	15,6	14,9	14,4	18,1	15,5	13,6
Skersmuo, cm		7,5	9,1	10,7	13	14,3	15,3	16,1	15,7	15,8	15,4	15,6	15,3	17,9	15,7	14
Amžius		21	28	37	45	48	52	56	53	56	55	59	60	60	54	47
Skalsumas		0,25	0,2	0,21	0,21	0,19	0,18	0,16	0,17	0,16	0,18	0,19	0,11	0,19	0,18	0,18
Ein.prieaugis		1,97	2,01	2,41	2,61	2,39	2,19	1,89	2,04	1,87	1,94	1,63	0,98	3,31		2,11

2015.12.01 11:14

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų plotai (ha) pagal augavietes

P	Ą	B	D	a				b				c				d				f			
E	U	J	Bt																				
Kiti	Kiti	L	Kiti																				
Suma	Suma	Suma	Suma	SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML	
Iš viso						B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt
Š												7,9	1,9	5,8	1,4	14,2	40,4	45,1	19,6				
												40,4	0,9		6,9	138,3	10,6		5,9				
													0,3			1,7	5,5	9,4	1,7				
												48,3	3,1	5,8	8,3	154,2	56,5	54,5	27,2				
															65,5				292,4				
266 N								47,2		12,0		109,0	105,8	206,0	26,0	7,7	102,1	171,0	44,3		0,9	17,4	0,3
								18,3				494,9			1,9	414,3	1,4	0,3	5,1	4,7	0,6		1,1
												0,3	6,6	0,2		2,1	13,6	4,4	2,9			0,4	
								65,5		12,0		604,2	112,4	206,2	27,9	424,1	117,1	175,7	52,3	4,7	1,5	17,8	1,4
											77,5				950,7				769,2				25,4
L								158,0		35,4		67,9	19,7	1301,2	158,5		213,7	2801,8	757,9		11,3	263,0	44,9
								198,4				2264,4		115,5	28,3	2376,1	26,7	1420,5	215,9	86,0	25,3	532,6	51,3
														1,7	3,0	3,0	3,8	30,2	7,9				
								356,4		35,4		2332,3	19,7	1418,4	189,8	2379,1	244,2	4252,5	981,7	86,0	36,6	795,6	96,2
											391,8				3960,2				7857,5				1014,4
U								11,2				0,3		98,6	2,5			192,1	6,1			6,7	1,2
								3,5		1,0		45,7		221,0	4,5	13,1		1108,1	12,8	5,3	1,3	91,5	0,7
															0,2								
								14,7		1,0		46,0		319,6	7,2	13,1		1300,2	18,9	5,3	1,3	98,2	1,9
											15,7				372,8				1332,2				106,7
P				15,3		1,4		47,8		7,2				11,9				1,6					
								9,8				3,3		47,7	0,5			33,9					
				15,3		1,4		57,6		7,2		3,3		59,6	0,5			35,5					
							16,7				64,8				63,4				35,5				

Medynų plotai (ha) pagal augavietes

P	Ą	B	D	a				b				c				d				f			
E	U	J	Bt																				
Kiti	Kiti	L	Kiti																				
Suma	Suma	Suma	Suma	SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML	
Iš viso						B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt
Pn								103,6		20,1		54,0		110,9				17,9					
								11,9				72,7		132,1		1,2		91,4					
								115,5		20,1		126,7		243,0		1,2		109,3					
										135,6				369,7				110,5					
Iš viso:				**16,7**				**685,4**				**5782,3**				**10397,3**				**1146,5**			

2015.12.01 11:20

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas (ha)

Auga-vietės	Medynai										Plynu-mos	Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė			Bendras augavietės plotas	%
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	Iš viso				Žemės ūkio naudmen.	Pelkės	Kita ne miško žemė		
Šcl	4,8	2,7								7,5		0,3	7,8				7,8	0,0
Šcp	1,6	34,0	1,5	0,9	5,3		0,1	3,0		46,4	0,3		46,7				46,7	0,2
Šcs	1,5	3,7	0,4		0,5		1,3	3,9	0,3	11,6	0,6		12,2				12,2	0,1
Šdp	8,3	15,8	1,9	10,3	17,0		1,8	0,6		55,7			55,7				55,7	0,3
Šds	5,9	122,5	38,5	0,3	28,1		17,8	5,3	18,3	236,7	1,4		238,1				238,1	1,3
Nal												0,2	0,2				0,2	0,0
Nbl	47,2	18,3			7,8					73,3	0,3	1,3	74,9				74,9	0,4
Nbp					4,2					4,2			4,2				4,2	0,0
Ncl	96,4	130,6	83,5		73,8		2,1		0,2	386,6	4,6	28,4	419,6				419,6	2,2
Ncp	12,6	256,6	21,9		99,7		14,5	1,6	4,7	411,6	11,0	25,2	447,8				447,8	2,4
Ncs		107,7	0,4		32,5		9,4	0,3	2,2	152,5	0,6	5,5	158,6				158,6	0,8
Ndp	2,0	85,0	17,2	1,1	55,5	0,3	7,0	1,6	5,0	174,7	2,3	2,3	179,3				179,3	1,0
Nds	5,7	329,3	84,9	0,3	115,5		37,3	3,5	18,0	594,5	19,8	9,9	624,2				624,2	3,3
Nfp		1,6			10,2		0,3			12,1			12,1				12,1	0,1
Nfs		3,1	0,9	0,6	7,2			1,1	0,4	13,3	0,4		13,7				13,7	0,1
Lbl	144,1	155,1			27,2					326,4	0,2	2,6	329,2				329,2	1,7
Lbp	13,9	43,3			8,2					65,4	1,8		67,2				67,2	0,4
Lcl	25,2	209,3	1,4		77,1	2,9	4,4	3,7	1,6	325,6	3,3	25,6	354,5				354,5	1,9

Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas (ha)

Auga-vietės	Medynai										Plynu-mos	Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė			Bendras augavietės plotas	%
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	Iš viso				Žemės ūkio naudmen.	Pelkės	Kita ne miško žemė		
Lcp	23,8	1.459,2	10,0		863,4	85,3	116,4	18,5	3,1	2.579,7	50,2	32,5	2.662,4				2.662,4	14,1
Lcs	18,9	595,9	8,3		360,7	27,3	37,7	6,1		1.054,9	33,7	10,4	1.099,0				1.099,0	5,8
Ldl		3,5		1,1	0,6	0,8	3,1	0,4		9,5		0,3	9,8				9,8	0,1
Ldp		1.066,1	62,2	4,6	1.205,7	620,2	322,5	81,1	10,4	3.372,8	153,8	16,6	3.543,2				3.543,2	18,8
Lds		1.306,5	151,5	21,0	1.595,5	799,5	432,3	134,4	34,5	4.475,2	188,4	14,6	4.678,2				4.678,2	24,8
Lfp		17,1	7,1	6,0	67,4	214,9	7,4	9,8		329,7	9,4		339,1				339,1	1,8
Lfs		68,9	4,2	19,3	195,6	317,7	37,5	41,5		684,7	20,0		704,7				704,7	3,7
Ubl	11,2	3,5								14,7			14,7				14,7	0,1
Ubp						1,0				1,0			1,0				1,0	0,0
Ucl	0,3	6,1			11,8	48,6		1,4	0,2	68,4	4,5	0,7	73,6				73,6	0,4
Ucp		26,5			79,5	152,2	2,0	2,5		262,7	14,0	0,3	277,0				277,0	1,5
Ucs		13,1			7,3	20,2	0,5	0,6		41,7	0,2		41,9				41,9	0,2
Udl					0,9	3,8		0,3		5,0			5,0				5,0	0,0
Udp		5,1			169,7	848,7	6,1	3,6		1.033,2	32,2	1,8	1.067,2				1.067,2	5,7
Uds		8,0			21,5	255,6		8,9		294,0	24,5		318,5				318,5	1,7
Ufp		5,3		1,3	6,7	81,2	1,2	0,7		96,4			96,4				96,4	0,5
Pa	15,3				1,4					16,7			16,7				16,7	0,1
Pb	47,8	9,8			7,2					64,8			64,8				64,8	0,3
Pbn	103,6	11,9			20,1					135,6	5,3		140,9				140,9	0,7

Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas (ha)

Auga-vietės	Medynai										Plynu-mos	Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė			Bendras augavietės plotas	%
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	Iš viso				Žemės ūkio naudmen.	Pelkės	Kita ne miško žemė		
Pc		3,3			11,9	47,7		0,5		63,4	5,5		68,9		9,6		78,5	0,4
Pcn	54,0	72,7			110,9	132,1				369,7	34,6	0,4	404,7		1,1		405,8	2,2
Pd					1,6	33,9				35,5			35,5		3,4		38,9	0,2
Pdn		1,2			17,9	91,4				110,5	8,7		119,2		0,4		119,6	0,6
Ufs						10,3				10,3			10,3				10,3	0,1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Iš viso	644,1	6.202,3	495,8	66,8	5.327,1	3.795,6	1.062,7	334,9	98,9	18.028,2	631,6	178,9	18.838,7		14,5		18.853,2	100,0

270

2015.12.01 11:24

PM_2014

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
077 Jukainių geomorfologinis draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
01 Viduklės girininkija							
1(1-11), 2(1-16), 3(1-6), 4(1-31)	124,8	123,4		123,4			
077 Jukainių geomorfologinis draustinis iš viso:	**124,8**	**123,4**		**123,4**			
207 Lapgirių botaninis draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
05 Vadžgirio girininkija							
9(3-24), 10(1, 2, 7, 8, 10-31), 11(2-28)	141	140,2		140,2			
207 Lapgirių botaninis draustinis iš viso:	**141**	**140,2**		**140,2**			
280 Dubysos regioninis parkas							
01-Betygalos kraštovaizdžio draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
04 Paliepių girininkija							
101(4-32, 35-39, 41-55), 103, 104(1-35, 38-46, 52-56, 61-65, 70), 447(43-46), 481(42, 43, 45-47)	118,8	118,4		118,4			
01-Betygalos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	118,8	118,4		118,4			
02-Lyduvėnų kraštovaizdžio draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
02 Padubysio girininkija							
2, 13, 19, 21(1-15, 25-67), 22-24, 25(1-42, 48, 49), 26(1-5), 31(1-18, 31), 39(47), 50, 57(22-24), 58(1-38), 59(10-14), 67, 68(17-23, 25, 26), 300(23-27)	557,1	554,5		531,1		23,4	
02-Lyduvėnų kraštovaizdžio draustinis iš viso:	557,1	554,5		531,1		23,4	
03-Plauginių botaninis-zoologinis draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
02 Padubysio girininkija							
25(43-47), 26(6-30), 27-30, 31(19-30, 32, 33), 32-38, 39(1-46), 40-45, 46(1-40, 42-44), 300(21, 22)	915,2	909,5		909,5			
03-Plauginių botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	915,2	909,5		909,5			
06-Luknės geomorfologinis draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
02 Padubysio girininkija							
61(8-30), 69(26-28, 31-33)	39,5	39,3		29,1		10,2	
06-Luknės geomorfologinis draustinis iš viso:	39,5	39,3		29,1		10,2	

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
08-Palono botaninis draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
04 Paliepių girininkija							
113(26-38)	12,1	11,4		11,4			
08-Palono botaninis draustinis iš viso:	12,1	11,4		11,4			
12-Rekreacinė zona							
Raseinių miškų urėdija							
02 Padubysio girininkija							
58(39-47), 59(15, 16, 18-36), 60(9-12, 14, 15, 20-36), 69(1-7, 15-19, 24, 25, 29, 30)	111,3	107,7			107,7		
04 Paliepių girininkija							
104(48-50, 57, 67)	5,6	5,6			5,6		
12-Rekreacinė zona iš viso:	116,9	113,3			113,3		
280 Dubysos regioninis parkas iš viso:	**1759,6**	**1746,4**		**1599,5**	**113,3**	**33,6**	
321 Blinstrubiškio miško biosferos poligonas							
Raseinių miškų urėdija							
01 Viduklės girininkija							
8, 9, 10(1-46), 11(1-38, 40), 12(1-17), 13-15, 16(1-33), 17(1-40), 18-21, 31(5-24), 32(2-44), 33-43, 44(1-27), 51(46-60), 52(4-45), 53(10-46), 54(1-7, 9-15, 18-21, 23, 25-29), 55(13-43), 56(1-35), 57(1-33), 58(9-55), 59(8-58), 60, 61(1-18, 22-24), 62(1-28)	1682,9	1670,7				295,5	1375,2
321 Blinstrubiškio miško biosferos poligonas iš viso:	**1682,9**	**1670,7**				**295,5**	**1375,2**
632 Blinstrubiškio miško pušies valstybinis genetinis draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
01 Viduklės girininkija							
54(8, 16, 17, 22, 24)	16,5	16,5		16,5			
632 Blinstrubiškio miško pušies valstybinis genetinis draustinis iš	**16,5**	**16,5**		**16,5**			
664 Lapkalnio miško ąžuolo valstybinis genetinis draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
04 Paliepių girininkija							
26(2, 10-12)	14,8	14,7		10,6		4,1	
664 Lapkalnio miško ąžuolo valstybinis genetinis draustinis iš viso:	**14,8**	**14,7**		**10,6**		**4,1**	

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
706 Šimkaičių miško beržo valstybinis genetinis draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
07 Šimkaičių girininkija							
27(31, 35, 36)	8,6	8,5		8,5			
706 Šimkaičių miško beržo valstybinis genetinis draustinis iš viso:	**8,6**	**8,5**		**8,5**			
707 Šimkaičių miško juodalksnio valstybinis genetinis draustinis							
Raseinių miškų urėdija							
07 Šimkaičių girininkija							
56(4-8, 17-19)	11,8	11,6		11,6			
707 Šimkaičių miško juodalksnio valstybinis genetinis draustinis iš	**11,8**	**11,6**		**11,6**			
Iš viso regioniniuose parkuose:	**1759,6**	**1746,4**		**1599,5**	**113,3**	**33,6**	
Iš jų:							
kraštovaizdžio draustinis	675,9	672,9		649,5		23,4	
botaninis-zoologinis draustinis	915,2	909,5		909,5			
geomorfologinis draustinis	39,5	39,3		29,1		10,2	
botaninis draustinis	12,1	11,4		11,4			
rekreacinė zona	116,9	113,3			113,3		
Iš viso valstybiniuose draustiniuose:	**317,5**	**314,9**		**310,8**		**4,1**	
Iš jų:							
geomorfologinis draustinis	124,8	123,4		123,4			
botaninis draustinis	141	140,2		140,2			
valstybinis genetinis draustinis	51,7	51,3		47,2		4,1	
Iš viso biosferos poligonuose:	**1682,9**	**1670,7**				**295,5**	**1375,2**
Iš viso saugomose teritorijose:	**3760**	**3732**		**1910,3**	**113,3**	**333,2**	**1375,2**

2015.12.01 11:39

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases

(skaitiklyje -pagal praeitą miškotvarką, vardiklyje - pagal dabartinę miškotvarką)

Vyraujanti medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso	%
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >		
Pušis	62,3	2,7	1,3	0,9	42,7	72,6	93,6	109,7	61,8	113,8	86,4	23,8	31,0		3,9	706,5	4,0
	18,1	44,4	1,2	1,3	4,8	29,9	65,9	107,4	100,7	58,3	115,8	47,3	14,4	31,0	3,6	644,1	3,6
%	8,8	0,4	0,1	0,1	6,1	10,3	13,3	15,5	8,8	16,1	12,1	3,4	4,4		0,6	100,0	
	2,8	6,8	0,2	0,2	0,8	4,7	10,3	16,6	15,7	9,0	18,0	7,3	2,2	4,8	0,6	100,0	
Eglė	1.833,6	416,4	393,5	246,4	345,3	465,7	543,0	510,2	384,7	104,1	8,2	3,6	0,9			5.255,6	29,6
	1.353,8	1.672,1	578,4	417,6	310,5	377,0	425,0	456,5	331,3	221,6	52,7	3,2	2,1		0,5	6.202,3	34,5
%	34,8	7,9	7,5	4,7	6,6	8,9	10,3	9,7	7,3	2,0	0,2	0,1				100,0	
	21,8	27,0	9,3	6,7	5,0	6,1	6,9	7,4	5,3	3,6	0,9					100,0	
Ąžuolas	52,7	8,0	4,2	14,1	23,6	57,2	46,9	68,0	30,3	32,0	17,2	13,9	33,3	0,8	21,9	424,1	2,4
	94,7	39,7	4,0	1,3	11,4	29,2	59,5	80,2	59,8	41,9	13,2	16,7	11,7	20,3	12,2	495,8	2,8
%	12,5	1,9	0,9	3,3	5,7	13,4	11,1	16,1	7,1	7,5	4,0	3,3	7,8	0,2	5,2	100,0	
	19,3	8,1	0,8	0,2	2,2	5,8	12,1	16,1	12,1	8,5	2,6	3,4	2,4	4,0	2,4	100,0	
Uosis	7,2	18,2	12,3	70,8	102,2	96,0	151,4	91,3	63,0	53,6	9,8	4,2	1,0			681,0	3,8
		1,6	0,6	4,3	3,9	4,1	6,7	13,2	22,1	6,7	2,3	1,3				66,8	0,4
%	1,0	2,6	1,8	10,4	15,0	14,1	22,3	13,4	9,3	7,9	1,5	0,6	0,1			100,0	
		3,0	1,5	6,0	6,0	6,0	10,4	19,4	32,8	10,4	3,0	1,5				100,0	
Beržas	1.180,0	824,1	308,7	203,3	609,4	1.198,2	1.009,9	673,6	177,5	37,5						6.222,2	35,0
	230,8	1.066,8	886,2	268,0	161,9	472,0	1.020,4	675,7	433,5	106,8	5,0					5.327,1	29,7
%	19,0	13,2	5,0	3,3	9,8	19,2	16,2	10,8	2,9	0,6						100,0	
	4,3	20,2	16,6	5,0	3,0	8,9	19,1	12,7	8,1	2,0	0,1					100,0	
Juodalksnis	517,4	325,6	532,2	199,0	211,7	288,6	528,6	327,5	154,8	39,5	0,7		0,8			3.126,4	17,6

Raseinių miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases

(skaitiklyje -pagal praeitą miškotvarką, vardiklyje - pagal dabartinę miškotvarką)

Vyraujanti medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso	%
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >		
	882,1	656,0	324,2	517,7	232,5	238,7	268,5	364,4	215,4	83,3	12,1	0,7				3.795,6	21,2
%	16,5	10,4	17,0	6,4	6,8	9,2	16,9	10,5	5,0	1,3						100,0	
	23,2	17,3	8,5	13,7	6,1	6,3	7,1	9,6	5,7	2,2	0,3					100,0	
Drebulė	189,6	179,4	83,4	50,1	123,0	175,1	128,4	72,5	14,9							1.016,4	5,7
	22,7	146,6	196,7	102,4	57,0	113,5	227,3	133,0	56,8	6,7						1.062,7	5,9
%	18,8	17,6	8,2	4,9	12,1	17,2	12,6	7,1	1,5							100,0	
	2,2	13,8	18,5	9,6	5,4	10,7	21,2	12,5	5,4	0,7						100,0	
Baltalksnis	47,2	112,5	127,7	29,0	15,0	7,1										338,5	1,9
	10,9	79,9	112,7	97,8	17,7	15,5	0,4									334,9	1,9
%	13,9	33,1	37,9	8,6	4,4	2,1										100,0	
	3,3	23,8	33,5	29,2	5,4	4,8										100,0	

2015.12.01 11:47

Suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (III ir IV miškų grupės)

(skaitiklyje - plotas, ha, vardiklyje - kertamas likvidinis tūris, m³)

Raseinių miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2016	2017	2018	2019	2020		plynai	neplynai
III miškų grupė								
Pušis	- / -	- / -	- / -	1,4 / 508	- / -	1,4 / 508	1,4 / 508	- / -
Eglė	2,2 / 517	3,0 / 784	1,3 / 322	3,0 / 945	10,7 / 2776	20,2 / 5344	18,4 / 4992	1,8 / 352
Beržas	23,0 / 5366	21,6 / 3975	9,2 / 2045	12,7 / 2883	12,4 / 2300	78,9 / 16569	72,9 / 16069	6,0 / 500
Juodalksnis	6,5 / 1805	2,6 / 812	7,3 / 2223	3,0 / 756	5,3 / 1812	24,7 / 7408	23,6 / 7293	1,1 / 115
Drebulė	2,0 / 521	6,7 / 1894	9,4 / 2984	2,1 / 679	7,8 / 2591	28,0 / 8669	27,0 / 8526	1,0 / 143
Baltalksnis	0,8 / 71	- / -	2,1 / 231	- / -	5,5 / 712	8,4 / 1014	7,8 / 975	0,6 / 39
Iš viso:	34,5 / 8280	33,9 / 7465	29,3 / 7805	22,2 / 5771	41,7 / 10191	161,6 / 39512	151,1 / 38363	10,5 / 1149
IV miškų grupė								
Pušis	8,2 / 2193	1,8 / 512	2,7 / 522	2,2 / 591	3,4 / 798	18,3 / 4616	12,9 / 3783	5,4 / 833
Eglė	68,3 / 15442	48,4 / 10919	44,4 / 10819	42,1 / 10105	39,5 / 8781	242,7 / 56066	203,7 / 51337	39,0 / 4729
Ąžuolas	- / -	2,0 / 219	0,5 / 80	0,2 / 32	- / -	2,7 / 331	2,7 / 331	- / -
Uosis	- / -	1,1 / 157	- / -	- / -	- / -	1,1 / 157	1,1 / 157	- / -
Skroblas	0,7 / 150	- / -	- / -	- / -	- / -	0,7 / 150	0,7 / 150	- / -
Beržas	106,3 / 21137	111,1 / 22226	109,2 / 22335	108,8 / 23147	107,6 / 23441	543,0 / 112286	487,8 / 106380	55,2 / 5906
Juodalksnis	43,4 / 12056	45,2 / 11760	45,6 / 11843	39,3 / 11798	37,4 / 11387	210,9 / 58844	206,1 / 58387	4,8 / 457
Drebulė	22,2 / 5381	48,8 / 10841	38,4 / 10467	40,7 / 12408	36,3 / 10678	186,4 / 49775	160,2 / 46589	26,2 / 3186
Baltalksnis	8,2 / 1146	11,4 / 1421	7,3 / 882	12,3 / 1649	4,2 / 716	43,4 / 5814	25,1 / 4236	18,3 / 1578
Liepa	1,3 / 307	- / -	- / -	- / -	- / -	1,3 / 307	1,3 / 307	- / -
Iš viso:	258,6 / 57812	269,8 / 58055	248,1 / 56948	245,6 / 59730	228,4 / 55801	1250,5 / 288346	1101,6 / 271657	148,9 / 16689
Iš viso miškų urėdijoje								
Pušis	8,2 / 2193	1,8 / 512	2,7 / 522	3,6 / 1099	3,4 / 798	19,7 / 5124	14,3 / 4291	5,4 / 833

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2016	2017	2018	2019	2020		plynai	neplynai
Eglė	70,5	51,4	45,7	45,1	50,2	262,9	222,1	40,8
	15959	11703	11141	11050	11557	61410	56329	5081
Iš viso spygliuočių:	78,7	53,2	48,4	48,7	53,6	282,6	236,4	46,2
	18152	12215	11663	12149	12355	66534	60620	5914
Ąžuolas	-	2,0	0,5	0,2	-	2,7	2,7	-
	-	219	80	32	-	331	331	-
Uosis	-	1,1	-	-	-	1,1	1,1	-
	-	157	-	-	-	157	157	-
Skroblas	0,7	-	-	-	-	0,7	0,7	-
	150	-	-	-	-	150	150	-
Iš viso kiet.lapuočių:	0,7	3,1	0,5	0,2	-	4,5	4,5	-
	150	376	80	32	-	638	638	-
Beržas	129,3	132,7	118,4	121,5	120,0	621,9	560,7	61,2
	26503	26201	24380	26030	25741	128855	122449	6406
Juodalksnis	49,9	47,8	52,9	42,3	42,7	235,6	229,7	5,9
	13861	12572	14066	12554	13199	66252	65680	572
Drebulė	24,2	55,5	47,8	42,8	44,1	214,4	187,2	27,2
	5902	12735	13451	13087	13269	58444	55115	3329
Baltalksnis	9,0	11,4	9,4	12,3	9,7	51,8	32,9	18,9
	1217	1421	1113	1649	1428	6828	5211	1617
Liepa	1,3	-	-	-	-	1,3	1,3	-
	307	-	-	-	-	307	307	-
Iš viso minkšt.lapuočių:	213,7	247,4	228,5	218,9	216,5	1125,0	1011,8	113,2
	47790	52929	53010	53320	53637	260686	248762	11924
Iš viso:	293,1	303,7	277,4	267,8	270,1	1412,1	1252,7	159,4
	66092	65520	64753	65501	65992	327858	310020	17838
Iš to kiekio pagal girininkijas								
Viduklės girininkija	49,3	32,0	38,4	32,7	34,6	187,0	150,0	37,0
	9532	6300	7564	6501	7366	37263	33122	4141
Padubysio girininkija	20,5	12,1	8,1	6,8	20,6	68,1	54,8	13,3
	4950	2392	1983	2060	4616	16001	14444	1557
Pikčiūnų girininkija	36,4	28,9	25,9	26,4	27,3	144,9	118,9	26,0
	8596	6891	5346	5883	6399	33115	30320	2795
Paliepių girininkija	54,5	77,0	59,6	56,6	55,3	303,0	275,3	27,7
	9714	14842	13728	13034	13762	65080	61693	3387
Vadžgirio girininkija	49,4	40,7	40,2	49,4	45,1	224,8	204,0	20,8
	11978	9136	10626	13166	10347	55253	52983	2270
Šimkaičių girininkija	54,9	68,5	65,5	55,3	52,8	297,0	272,7	24,3
	14704	16098	15733	15238	14404	76177	73720	2457
Birbiliškės girininkija	28,1	44,5	39,7	40,6	34,4	187,3	177,0	10,3
	6618	9861	9773	9619	9098	44969	43738	1231
Iš viso:	293,1	303,7	277,4	267,8	270,1	1412,1	1252,7	159,4
	66092	65520	64753	65501	65992	327858	310020	17838

Suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (II miškų grupė)

(skaitiklyje - plotas, ha, vardiklyje - kertamas likvidinis tūris, m³)

Raseinių miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2016	2017	2018	2019	2020		plynai	neplynai
II miškų grupė								
Eglė	- / -	- / -	0,5 / 71	- / -	- / -	0,5 / 71	- / -	0,5 / 71
Beržas	2,3 / 142	1,9 / 126	13,2 / 1200	7,9 / 758	1,7 / 158	27,0 / 2384	- / -	27,0 / 2384
Juodalksnis	0,2 / 17	- / -	- / -	- / -	- / -	0,2 / 17	- / -	0,2 / 17
Drebulė	3,9 / 430	7,6 / 1015	2,2 / 286	2,2 / 293	- / -	15,9 / 2024	- / -	15,9 / 2024
Baltalksnis	- / -	- / -	2,5 / 219	- / -	1,6 / 86	4,1 / 305	- / -	4,1 / 305
Iš viso:	6,4 / 589	9,5 / 1141	18,4 / 1776	10,1 / 1051	3,3 / 244	47,7 / 4801	- / -	47,7 / 4801
Iš to kiekio pagal girininkijas								
Padubysio girininkija	6,4 / 589	9,5 / 1141	18,4 / 1776	10,1 / 1051	3,3 / 244	47,7 / 4801	- / -	47,7 / 4801

Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (III ir IV miškų grupės)

Raseinių miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Atrankiniais kirtimais kertamas plotas, ha	Atvejiniais kirtimais kertamas plotas, ha							Iškertamas likvidinis tūris iš 1 ha	Žemutinių ardų charakteristika, ha					
		paskutiniu atveju		dviem atvejais	trim atvejais	ilgalaikiais	supaprastintais dviejų atvejų	iš viso		Perspekt. pomiškis		Perspekt. polajiniai želdiniai	Perspekt. antrasis ardas	Be persp.žemut.ardų	
		iš viso	t.t. 0,3-0,4 skalsumo							spygliuočių	kietųjų lapuočių			iš viso	t.t.skatinant žėlimą
III miškų grupė															
E		1,8	1,8					1,8	196	1,8					
B		2,7	2,7	3,3				6,0	83				6,0		
J				1,1				1,1	105					1,1	
D		1,0	1,0					1,0	143				1,0		
Bt				0,6				0,6	65					0,6	
Iš viso:		**5,5**	**5,5**	**5,0**				**10,5**	**109**	**1,8**			**7,0**	**1,7**	
IV miškų grupė															
P		3,9	2,3	1,5				5,4	154	2,5			1,4	1,0	
E		11,1	9,1	17,3	2,5	8,1		39,0	121	10,5			4,7	23,0	
B		29,4	11,9	25,8				55,2	107	9,1			38,7	3,7	
J				4,0	0,8			4,8	95					4,8	
D		6,4	1,6	18,2		1,6		26,2	122	0,7			8,7	16,8	
Bt				1,6		16,7		18,3	86				1,3	17,0	
Iš viso:		**50,8**	**24,9**	**68,4**	**3,3**	**26,4**		**148,9**	**112**	**22,8**			**54,8**	**66,3**	
Iš viso III ir IV miškų grupėse															
P		3,9	2,3	1,5				5,4	154	2,5			1,4	1,0	
E		12,9	10,9	17,3	2,5	8,1		40,8	125	12,3			4,7	23,0	
B		32,1	14,6	29,1				61,2	105	9,1			44,7	3,7	
J				5,1	0,8			5,9	97					5,9	
D		7,4	2,6	18,2		1,6		27,2	122	0,7			9,7	16,8	
Bt				2,2		16,7		18,9	86				1,3	17,6	
Iš viso:		**56,3**	**30,4**	**73,4**	**3,3**	**26,4**		**159,4**	**112**	**24,6**			**61,8**	**68,0**	

Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (II miškų grupė)

Raseinių miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Atrankiniais kirtimais kertamas plotas, ha	Atvejiniais kirtimais kertamas plotas, ha							Iškertamas likvidinis tūris iš 1 ha	Žemutinių ardų charakteristika, ha					
		paskutiniu atveju		dviem atvejais	trim atvejais	ilgalaikiais	supaprastintais dviejų atvejų	iš viso		Perspekt. pomiškis		Perspekt. polajiniai želdiniai	Perspekt. antrasis ardas	Be persp.žemut.ardų	
		iš viso	t.t. 0,3-0,4 skalsumo							spygliuočių	kietųjų lapuočių			iš viso	t.t.skatinant žėlimą
E				0,5				0,5	142					0,5	
B		0,3	0,3	24,9		1,8		27,0	88	0,3				26,7	
J				0,2				0,2	85					0,2	
D				15,9				15,9	127					15,9	
Bt				4,1				4,1	74					4,1	
Iš viso:		**0,3**	**0,3**	**45,6**		**1,8**		**47,7**	**101**	**0,3**				**47,4**	

Plynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika

Raseinių miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Vidutinis amžius	Bendras plotas, ha	Ploto pasiskirstymas skalsumais				Vidutinis skalsumas	Iškertamas likvidinis tūris, m³/ha
			0,3-0,4	0,5	0,6-0,7	0,8		
III miškų grupė								
P	111	1,4			1,4		0,70	363
E	87	18,4		2,7	14,1	1,6	0,63	271
B	78	72,9	8,4	6,0	35,8	22,7	0,66	220
J	78	23,6	0,5	1,6	6,8	14,7	0,74	309
D	69	27,0	0,6	3,6	12,2	10,6	0,69	316
Bt	37	7,8	2,4	0,9	3,7	0,8	0,55	125
Iš viso:	**76**	**151,1**	**11,9**	**14,8**	**74,0**	**50,4**	**0,67**	**254**
IV miškų grupė								
P	112	12,9			4,0	8,9	0,80	293
E	85	203,7	34,0	29,9	107,2	32,6	0,61	252
Ą	154	2,7	1,8	0,9			0,37	123
U	106	1,1		1,1			0,50	143
Sb	61	0,7				0,7	0,80	214
B	77	487,8	45,1	49,0	281,2	112,5	0,65	218
J	81	206,1	17,0	26,2	84,3	78,6	0,68	283
D	70	160,2	10,8	19,4	89,6	40,4	0,66	291
Bt	42	25,1	1,4	5,3	9,1	9,3	0,70	169
L	91	1,3			1,3		0,60	236
Iš viso:	**78**	**1101,6**	**110,1**	**131,8**	**576,7**	**283,0**	**0,65**	**247**
Iš viso III ir IV miškų grupėse								
P	112	14,3			5,4	8,9	0,79	300
E	85	222,1	34,0	32,6	121,3	34,2	0,61	254
Ą	154	2,7	1,8	0,9			0,37	123
U	106	1,1		1,1			0,50	143
Sb	61	0,7				0,7	0,80	214
B	77	560,7	53,5	55,0	317,0	135,2	0,65	218
J	81	229,7	17,5	27,8	91,1	93,3	0,69	286
D	70	187,2	11,4	23,0	101,8	51,0	0,66	294
Bt	41	32,9	3,8	6,2	12,8	10,1	0,66	158
L	91	1,3			1,3		0,60	236
Iš viso:	**78**	**1252,7**	**122,0**	**146,6**	**650,7**	**333,4**	**0,65**	**247**

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
VIDUKLĖS GIRINIKIJA
MIŠKO KELIŲ TVARKYMAS
2015 m.

M 1:20 000

Miškotvarka 2014 m.

Raseinių r.

Jurbarko r.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Savivaldybės ribos
- Urėdijų ribos
- Girininkijų ribos
- Geležinkeliai
- Keliai su danga
- Keliai be dangos
- Kvartalų ribos
- Upeliai, grioviai
- Takai
- Valdos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Kiti miškai
- Užstatytos teritorijos
- Vandenys
- Kelio remontas
- Naujo kelio statyba

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
PADUBYSIO GIRINIKIJA
MIŠKO KELIŲ TVARKYMAS
2015 m.
M 1:20 000
Miškotvarka 2014 m.

Kelmės r.

Raseinių r.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Savivaldybės ribos
- Urėdijų ribos
- Girininkijų ribos
- Geležinkeliai
- Keliai su danga
- Keliai be dangos
- Kvartalų ribos
- Upeliai, grioviai
- Takai
- Valdos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Kiti miškai
- Užstatytos teritorijos
- Vandenys
- Naujo kelio statyba

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
PIKČIŪNŲ GIRINIKIJA
MIŠKO KELIŲ TVARKYMAS
2015 m.
M 1:20 000
Miškotvarka 2014 m.

Raseinių r.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Savivaldybės ribos
- Urėdijų ribos
- Girininkijų ribos
- Geležinkeliai
- Keliai su danga
- Keliai be dangos
- Kvartalų ribos
- Upeliai, grioviai
- Takai
- Valdos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Kiti miškai
- Užstatytos teritorijos
- Vandenys
- Naujo kelio statyba

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
PALIEPIŲ GIRINIKIJA
MIŠKO KELIŲ TVARKYMAS
2015 m.
M 1:20 000
Miškotvarka 2014 m.
(1-lapas)

Kėdainių r.

Raseinių r.

441 441 441 456 456 454 454 454 456 473

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 18 19 20 45

469900 470600 471300 472000 472700 473400 474100 474800 475500 476200 476900

6137700 6137000 6136300 6135600 6134900 6134200

285

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Savivaldybės ribos
- Urėdijų ribos
- Girininkijų ribos
- Geležinkeliai
- Keliai su danga
- Keliai be dangos
- Kvartalų ribos
- Upeliai, grioviai
- Takai
- Valdos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Kiti miškai
- Užstatytos teritorijos
- Vandenys
- Kelio remontas
- Naujo kelio statyba

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
PALIEPIŲ GIRININKIJA
MIŠKO KELIŲ TVARKYMAS
2015 m.
M 1:20 000
Miškotvarka 2014 m.
(2-lapas)

Raseinių r.

Kėdainių r.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Savivaldybės ribos
- Urėdijų ribos
- Girininkijų ribos
- Geležinkeliai
- Keliai su danga
- Keliai be dangos
- Kvartalų ribos
- Upeliai, grioviai
- Takai
- Valdos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Kiti miškai
- Užstatytos teritorijos
- Vandenys
- Kelio remontas
- Naujo kelio statyba

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
VADŽGIRIO GIRININKIJA
MIŠKO KELIŲ TVARKYMAS
2015 m.
M 1:20 000
Miškotvarka 2014 m.

424400 425100 425800 426500 427200 427900 428600 429300 430000 430700 431400

6123200 6123900 6124600 6125300 6126000 6126700

/Jurbarkas/

589 590 600 627

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Savivaldybės ribos
- Urėdijų ribos
- Girininkijų ribos
- Geležinkeliai
- Keliai su danga
- Keliai be dangos
- Kvartalų ribos
- Upeliai, grioviai
- Takai
- Valdos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Kiti miškai
- Užstatytos teritorijos
- Vandenys
- Naujo kelio statyba

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠIMKAIČIŲ GIRININKIJA
MIŠKO KELIŲ TVARKYMAS
2015 m.
M 1:20 000
Miškotvarka 2014 m.

Jurbarko r.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Savivaldybės ribos
- Urėdijų ribos
- Girininkijų ribos
- Geležinkeliai
- Keliai su danga
- Keliai be dangos
- Kvartalų ribos
- Upeliai, grioviai
- Takai
- Valdos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Kiti miškai
- Užstatytos teritorijos
- Vandenys
- Naujo kelio statyba

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
BIRBILIŠKĖS GIRININKIJA
MIŠKO KELIŲ TVARKYMAS
2015 m.
M 1:20 000
Miškotvarka 2014 m.

Raseinių r.

Jurbarko r.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Savivaldybės ribos
- Urėdijų ribos
- Girininkijų ribos
- Geležinkeliai
- Keliai su danga
- Keliai be dangos
- Kvartalų ribos
- Upeliai, grioviai
- Takai
- Valdos
- Valstybinės reikšmės miškai
- Kiti miškai
- Užstatytos teritorijos
- Vandenys
- Kelio remontas
- Naujo kelio statyba
- Kelio rekonstrucija

PROCEDŪRINIAI DOKUMENTAI

Pivoriūnas

MIŠKOTVARKOS MOKSLINĖS-TECHNINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2015 m. gegužės 21 d. Nr. 36
Kaunas

Projekto autoriaus vadovauti) 2015.06.19

Posėdžio pirmininkas: prof. A. Kuliešis
Posėdžio sekretorius: dr. A. Kasperavičius
Dalyvauja: 13 tarybos narių, 18 kviestų asmenų.

Darbotvarkė:

1. Dėl valstybės įmonių Kauno, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Prienų, Šakių miškų urėdijų valstybinės reikšmės miškų 2014 m. brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatų.
   Pranešėjas: G. Kulbokas (Valstybinė miškų tarnyba).
2. Dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės, Tauragės miškų urėdijų miško išteklių 2004-2014 metais rodiklių kaitos ir miško naudojimo apimčių 2015-2024 metais.
   Pranešėjai: A. Galaunė (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas), projekto autoriai – D. Džiaugys (Jurbarko m.u.), A. Gustainis (Raseinių m.u.), V. Dičkalnis (Šilutės m.u.), N. Pivoriūnas (Tauragės m.u.).
   Recenzentai: prof. R. Deltuvas (Jurbarko m.u.), doc. A. Tebėra (Raseinių m.u.), V. Karašauskis (Šilutės m.u.), D. Vižlenskas (Tauragės m.u.).

1. SVARSTYTA. Dėl valstybės įmonių Kauno, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Prienų, Šakių miškų urėdijų valstybinės reikšmės miškų 2014 m. brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatų

NUTARTA:

1.1 Pritarti valstybės įmonių Kauno, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Prienų, Šakių miškų urėdijų valstybinės reikšmės miškų 2014 m. brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatams (lent.):

Brandžių medynų rodikliai	**Prienų m.u.**	**Kazlų Rūdos m.u.**	**Marijampolės m.u.**	**Šakių m.u.**	**Kauno m.u.**
Vidutinis tūris, m^3/ha	413±7	399±7	383±7	375±7	286±6
SMI* tūrio nukrypimas nuo BMI* nustatyto tūrio	-10,5%	-8,3%	-11,8%	-5,0%	+8,0%
Inventorizacijos kontrolės rezultatai					
Tūrio sisteminė paklaida	-0,5%	+0,8%	-1,3%	-1,3%	-0,3%

* SMI – Sklypinė miškų inventorizacija, BMI – brandžių medynų inventorizacija atrankos metodu

2. Dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės, Tauragės miškų urėdijų miško išteklių 2004-2014 metais rodiklių kaitos ir miško naudojimo apimčių 2015-2024 metais.

NUTARTA:

2.1 Išanalizavus valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės, Tauragės miškų urėdijų miško išteklių kaitos 2004-2014 m. laikotarpyje rezultatus, konstatuoti (lent.):

Rodiklis		Jurbarko m.u.	Raseinių m.u.	Šilutės m.u.	Tauragės m.u.	Siektina reikšmė*
I-II amžiaus klasės jaunuolynų pokyčiai 2004-2014 m., ha	*eglynų*	−160	+224	−140	−187	≥0
	ąžuolynų	−2	−4	+1	−11	
Ugdomaisiais kirtimais iškirsto tūrio dalis, %						
	faktinė 2005-2014 m.	11	12	10	18	2015 m. ≥14%
	projektuojama 2015-2024 m.	18	14	18	16	2020 m. ≥16%
Perbrendusių medynų ploto dalis brandžiuose medynuose, %	*2004 m.*	17	15	11	22	2011 m. ≤22%
	2014 m.	14	24	11	25	2015 m. ≤20%
Brandžių medynų tūris (2014 m.) ir jo pokytis 2004-2014 m. vidutiniškai per metus, m^3/ha		353 +3,8	319 +4,9	340 +3,5	363 +5.7	≥4m^3/ha
Ąžuolynų plotų kaita 2004-2014 m.	*iš viso, ha*	+148	+72	+86	+193	
	% nuo visų medynų ploto	+0,42	+0,40	+0,30	+ 0,64	≥0,04%

* siektina reikšmė ugdomaisiais kirtimais iškirstai tūrio daliai, perbrendusių medynų ploto daliai brandžiuose medynuose ir ąžuolynų plotų kaitai nustatyta atsižvelgiant į Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programoje nurodytas atitinkamų kriterijų vertinimo reikšmes 2015 m. ir 2020 m.

2.2 Pagal 2014 m. inventorizaciją konstatuoti 2005-2014 m. ūkininkavimo rezultatai rodo, jog:
- padidėjo brandžių medynų tūriai, pagrindinai dėl tikslesnės brandžių medynų inventorizacijos. Šiuo metu vykdoma brandžių medynų inventorizacija atrankos metodu. Ją užbaigus bus patikslinti brandžių medynų tūriai, dėl ko šiuo metu nėra tikslinga keisti Aplinkos ministro miškų urėdijoms patvirtintas pagrindinio kirtimo likvidinės medienos tūrio apimtis;
- ženkliai padidėjo ąžuolynų plotai pasikeitus rūšinei sudėčiai dėl tikslingo medynų ugdymo;
- didėja ugdomųjų kirtimų metu gaunamos medienos kiekis, mažėjant sanitarinių kirtimų apimtims;
- dėl nepakankamo jaunuolynų ugdymo valstybės įmonėse Jurbarko, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijose įvyko nepageidautina eglės jaunuolynų kaita minkštaisiais lapuočiais (nuo 140 ha iki 187 ha), dėl ko tikslinga šiose miškų urėdijose padidinti planuojamus 2015–2024 m. jaunuolynų ugdymo kirtimus;
- didėjant perbrendusių medynų plotams, būtina užtikrinti jų iškirtimą per ne ilgesnį nei 10 metų laikotarpį.

2.3 Pritarti valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo metinėms apimtims 2015-2024 metų laikotarpiui, išskyrus Raseinių ir Šilutės miškų urėdijų einamųjų kirtimų apimtis (lent.):

Rodikliai	Jurbarko m.u.		Raseinių m.u.		Šilutės m.u.		Tauragės m. u.	
	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3
Pagrindiniai miško kirtimai	377*	108,1 (116,2)	252*	63,0 (66,3)	299*	85,4 (89,7)	431*	129,6 (129,6)
Ugdymo kirtimai	-	26,3	*tikslinti apimtis*				-	27,6
Jaunuolynų ugdymas	*390***	*0,7*	*301*	*0,8*	*330*	*0,8*	*550***	*0,6*
Retinimo kirtimai	*210*	*6,9*	*143*	*5,4*	*205*	*6,0*	*245*	*8,8*
Einamieji kirtimai	*305*	*18,7*	*tikslinti apimtis*				*317*	*18,2*
Sanitariniai kirtimai	-	10,3	-	10,0	-	7,8	-	12,5
Kiti kirtimai	-	1,0	-	0,6	-	0,5	-	0,5
Iš viso	-	**145,7**	*tikslinti apimtis*				-	**170,2**

* ekvivalentinis plotas; siūloma metinė pagrindiniais miško kirtimais kirstinų perbrendusių medynų dalis: Jurbarko m.u. – 90 ha, Rasienių m.u. – 95 ha, Šilutės m.u. – 55 ha, Tauragės m. u. – 185 ha;

** rekomenduojama didesnė metinė jaunuolynų ugdymo apimtis: Jurbarko m.u. – 440 ha, Šilutės m.u. – 380 ha, Tauragės m.u. – 600 ha;

( ) skliausteliuose pateikta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. D1-570 „Dėl metinės pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų normos valstybės įmonėms miškų urėdijoms 2014–2018 metams patvirtinimo“ patvirtinta metinė pagrindinio miško kirtimų norma.

2.4 Tikslinti VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto apskaičiuotas valstybės įmonių Raseinių ir Šilutės miškų urėdijų einamųjų kirtimų metines apimtis 2015-2024 metų laikotarpiui bei teikti jas pakartotinai apsvarstyti kitame Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos posėdyje.

Posėdžio pirmininkas prof. A. Kuliešis

Posėdžio sekretorius dr. A. Kasperavičius

Pasitarimo, įvykusio VĮ Raseinių miškų urėdijoje 2015 m. rugsėjo 15 d.,

PROTOKOLAS

DALYVAVO:

iš VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto:

projektavimo skyriaus vedėjas V. Beržanskis, vyr. specialistai R. Vainius, A. Bagdonavičius ir vyresn. specialistas M. Kurantavičius.

iš VĮ Raseinių miškų urėdijos:

1. Viduklės g-ja: ..... Girininkas Raimondas JUZIKIS .....
2. Padubysio g-ja: ..girininkas Neorijus Sutkevičius .....
3. Pikčiūnų g-ja: ..... Girininkas Albertas Tolevičius .....
4. Paliepių g-ja: .....girininkas Vytautas Baltas .....
5. Vadžgirio g-ja: .....girininkas Algirdas Tamošiūnas .....
6. Šimkaičių g-ja: .....girininkas Robertas Dirgėla .....
7. Birbiliškės g-ja: .....girininkas D. Gustas .....

SVARSTYTA:

Preliminarus VĮ Raseinių miškų urėdijos pagrindinių miško kirtimų projektas valstybinės reikšmės miškams 2016 - 2020 metams.

NUTARTA:

Pagrindinio naudojimo kirtimams parinktos biržės atitinka Miškų įstatymo, pagrindinių miško kirtimų taisyklių, miškų apsaugos ir naudojimo saugomose teritorijose taisyklių, specialiųjų žemės ir miškų naudojimo sąlygų bei kitų miškų naudojimą reglamentuojančių normatyvinių aktų reikalavimus. Atlikus aptartus pataisymus, parinkti konkrečias biržes projektiniam laikotarpiui.

Pakrančių ir palaukių apsaugos juostas planšetuose išreikšti negalima dėl mastelio, todėl į jas atsižvelgti būtina rėžiant biržes natūroje.

1. Projektavimo sk. vedėjas Vaidotas Beržanskis .....

2. Projektavimo sk. vyresn. specialistas Mindaugas Kurantavičius .....

3. Projektavimo sk. vyr. specialistas Robertas Vainius .....

4. Projektavimo sk. vyr. specialistas Arvydas Bagdonavičius .....

5. Ordino reprezentacinio fondo direktorius Vygantas Klimavičius .....

6. Prevencijos reikalams Adrianai Gustainienei .....

Miškotvarkos inžinierius
Algirdas Masaitis .....

Vyriausiasis miškininkas
Rimvydas Mikelaitis .....

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas

2014-09-02 Nr. R2-2617
Į 2014-08-18 Nr. 518

GAUTA
20 14 m. 09 mėn. 02 d.
Nr. 636

DĖL 2014 M. I ETAPO PATIKSLINTŲ MIŠKOTVARKOS LAUKO DARBŲ KOKYBĖS VERTINIMO VĮ RASEINIŲ MU TERITORIJOJE

Valstybinė miškų tarnyba informuoja, kad atliko I etapo patikslintų miškotvarkos lauko darbų kokybės vertinimą VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje. Nustatyta, kad miškotvarkos I etapo patikslinti miškotvarkos lauko darbai, atlikti pagal 2014 m. balandžio 29 d. sutartį Nr. 14 VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje, vadovaujantis Miškų inventorizacijos ir ūkinių priemonių projektavimo darbų kokybės vertinimo metodika, vertinami patenkinamai ir yra **priimtini.**

PRIDEDAMA:

1. 2014 m. rugsėjo 1 d. pažyma apie I etapo patikslintų miškotvarkos lauko darbų patikrinimą VĮ Raseinių miškų urėdijoje, 15 lapų;
2. VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamos teritorijos miškuose lauko darbų I etapo miškų inventorizacijos duomenų (įvertinimui) perdavimo- priėmimo aktas, 4 lapai.

Direktorius Rimantas Prūsaitis

G. Červokas, 8 37 760144, g.cervokas@amvmt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas

2014-10-13 Nr. R2-2973
Į 2014-09-02 Nr. 536

GAUTA
2014 m. 10 mėn. 13 d.
Nr. 9-748

DĖL 2014 M. II ETAPO PATIKSLINTŲ MIŠKOTVARKOS LAUKO DARBŲ VĮ RASEINIŲ MU ADMINISTRUOJAMOJE TERITORIJOJE KOKYBĖS VERTINIMO

Valstybinė miškų tarnyba informuoja, kad atliko II etapo patikslintų miškotvarkos lauko darbų kokybės vertinimą VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje. Nustatyta, kad miškotvarkos II etapo patikslinti lauko darbai, atlikti pagal 2014 m. balandžio 29 d. sutartį Nr. 12 VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje, vertinami patenkinamai ir yra **priimtini.**

PRIDEDAMA:

1. 2014 m. spalio 10 d. pažyma apie II etapo patikslintų miškotvarkos lauko darbų kokybės vertinimą VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorije, 14 lapų;
2. VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamos teritorijos miškuose lauko darbų III etapo miškų inventorizacijos pataisytų duomenų (įvertinimui) perdavimo- priėmimo aktas, 4 lapai.

Direktorius Rimanrtas Prūsaitis

G. Červokas, 8 37 760144, g.cervokas@amvmt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas

2014-11-17 Nr. R2-5579
Į 2014-10-29 Nr. S-720

GAUTA 2014 m. 11 mėn. 14 d. Nr. 9-827

DĖL 2014 M. III ETAPO PATIKSLINTŲ MIŠKOTVARKOS LAUKO DARBŲ VĮ RASEINIŲ MU ADMINISTRUOJAMOJE TERITORIJOJE KOKYBĖS VERTINIMO

Valstybinė miškų tarnyba informuoja, kad atliko III etapo patikslintų miškotvarkos lauko darbų kokybės vertinimą VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje. Nustatyta, kad miškotvarkos III etapo patikslinti lauko darbai, atlikti pagal 2014 m. balandžio 29 d. sutartį Nr. 12 VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje, vertinami patenkinamai ir yra **priimtini.**

PRIDEDAMA:

1. 2014 m. lapkričio 17 d. pažyma apie III etapo patikslintų miškotvarkos lauko darbų kokybės vertinimą VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorije, 15 lapų;
2. VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamos teritorijos miškuose lauko darbų III etapo miškų inventorizacijos pataisytų duomenų (įvertinimui) perdavimo- priėmimo aktas, 3 lapai.

Direktorius Paulius Zolubas

G. Červokas, 8 37 760144, g.cervokas@amvmt.lt

p. Balčiui
p. Laurinavičiui
Jsakoventi
2014.11.25

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas

2014-11-24 Nr. R2- 3465
Į 2014-10-30 Nr. S-725

GAUTA
2014 m. 11 mėn. 25 d.
Nr. S-847

DĖL 2014 M. IV ETAPO MIŠKOTVARKOS LAUKO DARBŲ VĮ RASEINIŲ MU ADMINISTRUOJAMOJE TERITORIJOJE KOKYBĖS VERTINIMO

Valstybinė miškų tarnyba informuoja, kad atliko IV etapo miškotvarkos lauko darbų kokybės vertinimą VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje. Nustatyta, kad IV etapo miškotvarkos lauko darbai, atlikti pagal 2014 m. balandžio 29 d. sutartį Nr. 12 VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje, vertinami patenkinamai ir yra **priimtini.**

PRIDEDAMA:

1. 2014 m. lapkričio 24 d. pažyma apie IV etapo miškotvarkos lauko darbų kokybės vertinimą VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorije, 22 lapai;
2. VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamos teritorijos miškuose lauko darbų IV etapo miškų inventorizacijos duomenų (įvertinimui) perdavimo- priėmimo aktas, 4 lapai.

Direktorius Paulius Zolubas

G. Červokas, 8 37 760144, g.cervokas@amvmt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas

2014-12-19 Nr. R2-3767
Į 2014-12-03 Nr. S-807

DĖL 2014 M. V ETAPO MIŠKOTVARKOS LAUKO DARBŲ VĮ RASEINIŲ MU ADMINISTRUOJAMOJE TERITORIJOJE KOKYBĖS VERTINIMO

GAUTA
2014 m. 12 mėn. 19 d.
Nr. 9-599

Valstybinė miškų tarnyba informuoja, kad atliko V etapo miškotvarkos lauko darbų kokybės vertinimą VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje. Nustatyta, kad miškotvarkos V etapo lauko darbai, atlikti pagal 2014 m. balandžio 29 d. sutartį Nr. 11 VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje, vertinami patenkinamai ir yra **priimtini.**

PRIDEDAMA:

1. 2014 m. gruodžio 18 d. pažyma apie V etapo miškotvarkos lauko darbų patikrinimą VĮ Raseinių miškų urėdijoje, 27 lapai;
2. VĮ Raseinių miškų urėdijos administruojamos teritorijos miškuose lauko darbų V etapo miškų inventorizacijos duomenų (įvertinimui) perdavimo- priėmimo aktas, 4 lapai.

Direktorius Paulius Zolubas

D. Kergė, 8 37 760144, d.kerge@amvmt.lt

MIŠKOTVARKOS MOKSLINĖS-TECHNINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2015 m. gruodžio 10 d. Nr. 38
Kaunas

Posėdžio pirmininkas: dr. Rimantas Prūsaitis
Posėdžio sekretorius: dr. Albertas Kasperavičius
Dalyvauja: 13 tarybos narių, 12 kviestų asmenų.

Darbotvarkė:

1. Dėl valstybės įmonių miškų urėdijų miško ūkinės veiklos efektyvumo vertinimo.
   Pranešėjas: A. Tebėra (Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija), A. Kuliešis (Valstybinė miškų tarnyba).
2. Dėl medienos kokybės vertinimo matuojant grupiniu matavimo metodu.
   Pranešėjas: E. Petrauskas (Aleksandro Stulginskio universitetas).
3. Dėl ugdymo kirtimų apimčių valstybės įmonių miškų urėdijų miškuose: dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų ugdymo kirtimų apimčių 2015-2024 metais, dėl valstybės įmonių Kazlų Rūdos mokomosios, Marijampolės, Prienų ir Šakių miškų urėdijų ugdymo kirtimų apimčių 2014-2023 metais bei Radviliškio miškų urėdijos ugdymo kirtimų apimčių 2013-2022 metais.
   Pranešėjas: M. Lynikas (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas).
4. Dėl miško išteklių rodiklių ir miško naudojimo apimčių Lietuvos kariuomenės Vytauto Didžiojo jėgerių bataliono mokymo centro karininiame poligone (Dubravos e.m.m.u.), Gaižiūnų karininiame poligone (Jonavos m.u.), Brigados generolo Kazio Veverskio poligone (Kazlų Rūdos m.u.), Brigados generolo Povilo Plechavičiaus poligone (Kretingos m.u.), Lietuvos kariuomenės centriniame poligone (Nemenčinės m.u.), Pagudonės karininiame poligone (Telšių m.u.), Laukėsos durpių telkinyje (Tauragės m.u.).
   Pranešėjas: M. Lynikas (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas).
   Recenzentai: Dubravos e.m.m.u. – G. Kulbokas (Valstybinė miškų tarnyba); Jonavos m.u. – D. Vižlenskas (Valstybinė miškų tarnyba), R. Deltuvas; Kazlų Rūdos m.u. – L. Deltuva (Valstybinė miškų tarnyba), R. Deltuvas; Kretingos m.u. – G. Červokas (Valstybinė miškų tarnyba), E. Petrauskas (Aleksandro Stulginskio universitetas), Nemenčinės m.u. – V. Karašauskis (Aplinkos ministerijos Miškų departamentas), A. Kliučius (Aleksandro Stulginskio universitetas); Telšių m.u. – A. Balčius (Valstybinė miškų tarnyba), E. Petrauskas (Aleksandro Stulginskio universitetas); Tauragės m.u. – A. Butkus (Valstybinė miškų tarnyba), A. Rutkauskas.
5. Dėl medžių tūrio struktūros lentelių stiebų sudaromųjų pagrindu.
   Pranešėjas: E. Petrauskas (Aleksandro Stulginskio universitetas).

1. SVARSTYTA. Dėl valstybės įmonių miškų urėdijų miško ūkinės veiklos efektyvumo vertinimo.

NUTARTA:

1.1 Pritarti miško išteklių gausinimo, jų vertės didinimo bei socialinių – ekonominių rodiklių taikymui vertinant urėdijų miško ūkinės veiklos efektyvumą.

1.2 Rekomenduoti Aplinkos ministerijai finansuoti mokslo tiriamąjį darbą, skirtą miško ūkinės veiklos efektyvumo vertės nustatymo metodikai bei normatyvams sukurti.

2. SVARSTYTA. Dėl medienos kokybės vertinimo matuojant grupiniu matavimo metodu.

NUTARTA:

2.1 Siūlyti Aplinkos ministerijai papildyti Apvaliosios medienos klasifikavimo ir ženklinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. 358 „Dėl Apvaliosios medienos klasifikavimo ir ženklinimo taisyklių patvirtinimo“, nuostata „Medienos kokybės parametrų matomuose ryšulio paviršiuose

pervedimui į visą ryšulį taikyti tokius koeficientus: popierrąsčiams – 1,5, tarrąsčiams ir smulkiems pjautiniesiems – 2,0".

3. **SVARSTYTA. Dėl ugdymo kirtimų apimčių valstybės įmonių miškų urėdijų miškuose: dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų ugdymo kirtimų apimčių 2015-2024 metais, dėl valstybės įmonių Kazlų Rūdos mokomosios, Marijampolės, Prienų ir Šakių miškų urėdijų ugdymo kirtimų apimčių 2014-2023 metais bei Radviliškio miškų urėdijos ugdymo kirtimų apimčių 2013-2022 metais.**

NUTARTA:

3.1 Pritarti valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų ugdymo kirtimų metinėms apimtims 2015-2024 metais (lent.):

Rodikliai	Jurbarko m.u.		Raseinių m.u.		Šilutės m.u.		Tauragės m. u.	
	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3
Jaunuolynų ugdymas	390	0,7	301	0,8	330	0,8	550	0,6
Retinimo kirtimai	202	6,4	131	4,9	201	5,8	235	8,3
Einamieji kirtimai	251	15,8	87	4,6	212	11,4	215	12,3
Ugdymo kirtimai iš viso	**843**	**22,9**	**519**	**10,3**	**743**	**18,0**	**1000**	**21,2**

3.2 Pritarti valstybės įmonių Kazlų Rūdos mokomosios, Marijampolės, Prienų ir Šakių miškų urėdijų ugdymo kirtimų metinėms apimtims 2015-2023 metais bei Radviliškio miškų urėdijos ugdymo kirtimų metinėms apimtims 2015-2022 metais (lent.):

Rodikliai	Kazlų Rūdos m m.u.		Marijampolės m.u.		Prienų m.u.		Šakių m. u.		Radviliškio m.u.	
	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3
Jaunuolynų ugdymas	200	0,5	278	0,6	262	0,6	315	0,5	*366*	*0,6*
Retinimo kirtimai	125	4,3	124	4,8	114	3,7	147	5,0	*138*	*4,9*
Einamieji kirtimai	268	17,2	117	6,5	137	9,4	181	11,1	*86*	*4,9*
Ugdymo kirtimai iš viso	**593**	**22,0**	**519**	**11,9**	**513**	**13,7**	**643**	**16,6**	*590*	*10,4*

3.3 Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo" pakeistą miško ugdomųjų kirtimų reglamentavimą, siūlyti Aplinkos ministerijai inicijuoti Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569 „Dėl Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programos patvirtinimo" tikslinimą, nustatant Mažiausią miško ugdomųjų kirtimų dalį, palyginti su bendru miškų urėdijose iškertamu medienos kiekiu, lygią 12% 2020 metams.

4. **SVARSTYTA. Dėl miško išteklių rodiklių ir miško naudojimo apimčių Lietuvos kariuomenės Vytauto Didžiojo jėgerių bataliono mokymo centro karinėniame poligone (Dubravos e.m.m.u.), Gaižiūnų karinėniame poligone (Jonavos m.u.), Brigados generolo Kazio Veverskio poligone (Kazlų Rūdos m.u.), Brigados generolo Povilo Plechavičiaus poligone (Kretingos m.u.), Lietuvos kariuomenės centriniame poligone (Nemenčinės m.u.), Pagudonės karinėniame poligone (Telšių m.u.), Laukėsos durpių telkinyje (Tauragės m.u.).**

NUTARTA:

4.1 Pritarti karinių poligonų, kurių nenukirstą mišką ir iš jo pagaminta medieną valdo valstybės įmonės Dubravos eksperimentinė-mokomoji, Jonavos, Kazlų Rūdos mokomoji, Kretingos, Nemenčinės, Telšių miškų urėdijos pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo metinėms apimtims 2016-2025 metų laikotarpiui bei Laukėsos durpių telkinio pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo metinėms apimtims 2016-2025 metų laikotarpiui (lent.):

Rodikliai		Lietuvos kariuomenės Vytauto Didžiojo jėgerių bataliono mokymo centro karininis poligonas (Dubravos e.m.m.u.)		Gaižiūnų karininis poligonas (Jonavos m.u.)		Brigados generolo Kazio Veverskio poligonas (Kazlų Rūdos m.u.)		Brigados generolo Povilo Plechavičiaus poligonas (Kretingos m.u.),		Lietuvos kariuomenės centrinis poligonas (Nemenčinės m.u.)		Pagudonės karininis poligonas (Telšių m.u.),		Laukėsos durpių telkinys (Tauragės m.u.)		Iš viso	
		plotas, ha	tūris, likvid m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3
Pagrindiniai miško kirtimai		2,1*	393	18,5*	6127	8,1*	2223	1,8*	393	3,4*	894	3,5*	950	7,0*	1380	44,4*	12360
Ugdymo kirtimai		0,3	4	34,3	2190	18,2	732	5,0	225	12,5	706	1,8	97	5,5	220	77,6	4174
Jaunuolynų ugdymas		*0,1*	-	*1,8*	*3*	*2,1*	*4*	*0,5*	*1*	*0,6*	*1*	*0,2*	-	-	-	5,3	9
Retinimo kirtimai		*0,1*	*2*	*6,3*	*218*	*9,5*	*335*	*1,2*	*33*	*1,4*	*35*	*0,1*	*2*	*0,6*	*8*	19,2	633
Einamieji kirtimai		*0,1*	*2*	*26,2*	*1969*	*6,6*	*393*	*3,3*	*191*	*10,5*	*670*	*1,5*	*95*	*4,9*	*212*	53,1	3532
Sanitariniai kirtimai		-	40	-	130	-	193	-	144	-	240	-	90	-	70	-	907
Specialieji kirtimai**		0,1	10	14,9	2149	10,6	2225	1,9	361	34,0	6056	6,8	487	15,2	1170	83,5	12458
Iš viso		-	**447**	-	**10596**	-	**5373**	-	**1123**	-	**7896**	-	**1624**	-	**2770**	-	**29829**
be spec. kirtimų	Medynų plotas, ha	114,9		1038,5		500,3		303,8		976,0		152,1		461,1		3546,7	
	Miško kirtimas iš 1 ha, bendras tūris m^3/ha	4,79		9,99		8,02		3,17		2,30		9,27		3,47		5,97	
	Bendrasis prieaugis, m^3/ha	6,36		8,25		8,11		7,3		7,37		8,02		4,63		7,36	
	Prieaugio naudojimo %	-		-		-		-		-		-		-		81	

* ekvivalentinis plotas.

** specialiųjų kirtimų apimtys projektuojamos, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 545 „Dėl Lietuvos kariuomenės karinių poligonų ir karinio mokymo teritorijų“ 13 punktą bei Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijos 2015.09.02 raštą Nr. 12-01-1690 „Dėl Valstybinių miškų kirtimo karinių poligonų teritorijose“, Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos 2015.11.18 raštą Nr. IS-789 „Dėl miško ūkinių priemonių projektavimo brigados generolo Kazio Veverskio poligone“, Lietuvos kariuomenės sausumo pajėgų Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Butigeidžio Dragūnų bataliono 2015.11.17 raštą Nr. IS-432 „Dėl miškotvarkos projekto parengimo“, Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų Prisikėlimo apygardos 6-osios rinktinės 2015.10.07 raštą Nr. IS-443 „Dėl miško valymo poligono teritorijoje“ (pridedama).

5. SVARSTYTA. Dėl medžių tūrio struktūros lentelių stiebų sudaromųjų pagrindu.

- nutarimas nepriimtas -

Posėdžio pirmininkas dr. R. Prūsaitis

Posėdžio sekretorius dr. A. Kasperavičius

BRANGIAI PERKAME MIŠKĄ.
Atsiskaitome iš karto.
Tel. 8 625 37 286.

BRANGIAI stambi įmonė perka įvairaus brandumo MIŠKUS.
Tel.: 8 633 33 333;
8 644 44 444.

Raseiniuose garažą su rūsiu ar pusrūsiu. Tel. 8 603 50 001.

BRANGIAUSIAI LIETUVOJE miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas. Tel. 8 651 39 039.

VISOJE LIETUVOJE miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas. Tel. 8 657 75 222.

BRANGIAI perkame įvairų mišką arba mišką išsikirsti. Tel. 8 613 74 861.

Perkame, padedame parduoti namus, butus, sodybas, komercinius objektus. Tel. 8 607 25 339.

Stambi miškininkystės bendrovė BRANGIAI SUPERKA MIŠKUS visoje Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto, sumokame visas išlaidas. www.miskuukis.lt Tel.: 8 671 83 660; 8 614 42 170.

Perku žemės ūkio paskirties ŽEMĘ ir MIŠKĄ Raseinių rajone. Tel. 8 699 11 267.

TRANSPORTAS, TECHNIKA

„Mercedes Benz" (universalą, dyzelinį, nuo 2002 m.). Tel. (8 428) 45 754.

„Nissan X-Trail" lengvo lydinio 5 skylių ratlankius. Siūlyti tel. (8 428) 45 754.

Automobilį. Mokėsiu iki 1000 Eur. Tel. 8 649 76 776.

Peugeot 406 kairės pusės priešrūkinį žibintą. Siūlyti tel. 8 675 31 919.

BUITIES PREKĖS

Šaldiklį (8 stalčių, veikiantį). Siūlyti tel. (8 428) 45 754.

Šaldytuvą su kamerom (veikiantį). Tel. 8 602 21 919.

NAMINIAI GYVULIAI IR PAUKŠČIAI

UAB „Žemaitijos galvijai"
PERKA
Karves (per 600 kg) - 1,10 Eur
Telyčias (per 520 kg) - 1,10 Eur
Bulius (per 630 kg):
mėsinius - 1,50 Eur
juodmargius - 1,40 Eur
Pasiima iš kiemo. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Sutvarko dokumentus išmokoms gauti. Moka 6-21% PVM.
Tel. 71 167;
8 676 31 700.

AB "Krekenavos mėsa"
PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS
Tel.: 8 686 63582,8 618 97222

ĮMONĖ BRANGIAI PERKA
karves, bulius, telyčias
tvarko išmokas, atsiskaito, išsiveža
8 678 65 644
8 682 14 733

agaras
PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS, AVIS
pagal skerdeną ir gyvą svorį (brangiai mėsinius)
ATSISKAITO IŠ KARTO
Tel. 52241, 8 687 56 330
NEMOKAMAS tel. 8 800 08 801

Perka karves, bulius, telyčias. Sveria. Moka priedus. Sumoka iš karto. Tel. 8 615 28 106.

Liesus ir pripjautus traumuotus galvijus. Tel. 8 614 83 141.

MUZIKOS INSTRUMENTAI

Mušamųjų instrumentų didįjį kojinį būgną su pedalu. Tel. 8 603 12 033.

KITOS PREKĖS

Senovinę pakabinamą durų spyną. Tel. 8 692 12 523.

Elnio, briedžio ragus. Tel. 8 622 63 170.

IEŠKO DARBO

Vyras ieško traktorininko, vairuotojo darbo. Gali prižiūrėti sodybą. Tel. 8 608 28 923.

SIŪLO DARBĄ

Kaimo turizmo sodybai „Karpynė" reikalingas VIEŠBUČIO ADMINISTRATORIUS (-Ė)

Darbo vieta:
Karpynės g. 2, Gabšių k., Raseinių r.

Darbo pobūdis:
- viešbučio veiklos kokybės užtikrinimas,
- darbuotojų darbo organizavimas bei malonaus aptarnavimo užtikrinimas,
- furšetų, banketų paruošimas ir priežiūra,
- bendravimas su klientais, naujų klientų paieška, sudėtingų situacijų sprendimas, konfliktų sprendimo įgūdžiai, patalpų bendros tvarkos kontrolė ir priežiūra.

Reikalavimai:
- užsienio kalbų (rusų ir anglų) kalbų žinios;
- administratoriaus darbo išmanymas;
- komunikabilumas, aktyvumas, atsakingumas, organizuotumas, reiklumas;
- reprezentatyvi išvaizda;
kompiuterinis raštingumas;
- vairuotojo pažymėjimas;
- su restoranų darbo organizavimu susijusio sėkmingo darbo patirtis būtų privalumas.

Mes Jums siūlome:
- geras darbo sąlygas;
profesinio ir asmeninio tobulėjimo galimybes;
- kompetenciją atitinkantį atlyginimą.

Kontaktinė informacija:
Kontaktinis asmuo:
Jolita Mickūnienė
El. paštas: jolita@karpyne.lt
Telefonas: 8 685 68 239

Kaimo turizmo sodybai „Karpynė" nuolatiniam darbui reikalingi:
- **VIRĖJAI**
- **KAMBARINĖS**
- **ELEKTRIKAI**

Darbo vieta:
Karpynės g. 2, Gabšių k., Raseinių r.
Kontaktinis asmuo:
Jolita Mickūnienė
El. paštas: jolita@karpyne.lt
Telefonas: 8 685 68 239

Tekstilės gamykla UAB „Danspin"
plečia veiklą ir priima į darbą naujus gamybos darbuotojus:
- ***karšimo mašinų operatorius,***
- ***verpimo mašinų operatorius.***

Darbuotojus apmokysime vietoje.

Darbas pamainomis, visos socialinės garantijos, galimybė tobulėti ir konkurencingas atlygis.

Kreiptis tel. (8 428) 70 052, el. paštu: projektas@danspin.com arba atvykti į įmonę adresu: Danų g. 10, Andrušaičių k., Raseinių r.

PASLAUGOS

ŠILTINAME
SIENAS, STOGUS, GRINDIS, UŽPILDOME ORO TARPUS
EKOvata (sausa, šlapia)
TERMOPUTA
GRANULĖMIS
POLIURETANU
1 m² nuo 1,45 Eur
UAB "Juodasis garnys"
Tel. 8 601 00 888

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

UAB „EKOREMA"
ŠILTINAME
SIENAS, STOGUS IR GRINDIS EKOVATA
sausuoju ir šlapiuoju būdu
Tel.: 8 682 37 022, 8 698 47 767
GARANTIJA 50 METŲ

TAKSI
8 638 92 883

MONTUOJA kaminų įdėklus, pristatomus apšiltintus kaminus.
ARDO kaminų pertvaras.
DIDINA angas.
SKARDINIMO darbai.
Tel. 8 608 18 556.

Karštuoju būdu RESTAURUOJAME vonias. Dengiame importinėmis medžiagomis. Spalvų įvairovė, garantija. Darbo patirtis 23 metai. Tel.: (8 342) 53 130; Omni – 8 617 78 494; Bitė – 8 636 79 331.

VEŽAME: miškavežę „Volvo" – malkas, rąstus (iki 40 m³); savivarčiu sunkvežimiu vilkiku – įvairius krovinius (iki 30 tonų); savivarčiu sunkvežimiu – iki 6,5 t. Mobiliu gateriu PJAUNAME MEDIENĄ jūsų namuose. Tel. 8 650 20 866.

ĮVAIRŪS

Ūkininkas IEŠKO išsinuomoti arba pirkti augalininkystės ūkį. Domina nuo 200 ha.
Tel. 8 683 27 686.

DINGO

Vidurinės Azijos aviganė (spalva balta su kremine). Padėjusiems rasti atsilyginsim. Tel. 8 620 62 290.

NUOMA

Išsinuomočiau žemės Ariogalos seniūnijoje. Už 1 ha mokėsiu 400 Eur. Siūlyti tel. 8 616 35 029.

Miesto centre, prie Žemaičio aikštės, išnuomojamos patalpos: 10 m², 18 m² ir 60 m² dydžio. Kaina 1 m² – 4,35 Eur. Tel. 8 687 18 646.

DOVANOJA

Gal kas galėtų padovanoti malkų arba atraižų sunkiai besiverčiančiai moteriai, turinčiai regėjimo problemų. Būčiau labai dėkinga. Siūlyti tel. 8 639 48 816.

Du sargius šunis. Tel. 8 655 40 170.

Vokiečių aviganių šuniukus (mišrūnai). Tel. 8 653 86 819.

RASTA

Traktoriaus puspriekabės tech. apžiūros talonas (galioja iki 2017 11 11). Teirautis tel. 8 676 79 857.

Stonuose priklydo gražus šuo (didelis, rudas, nugara tamsesnė). Tel.: (8 428) 54 951; 8 603 30 176.

Nuo šių metų pradžios rengiamas VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas

Planavimo organizatorius – VĮ Raseinių miškų urėdija, Norgėlų k., LT-60190 Raseinių r. sav., tel. (8 428) 71 300, faksas (8 428) 71 305, el. p. info@rasuredija.lt, interneto svetainė: www.rasuredija.lt.

Projekto rengėjas – VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas, Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas, tel. (8 37) 490 253, faksas (8 37) 490 233, el. paštas gustainis_a@lvmi.lt, interneto svetainė: www.lvmi.lt.

Su šio projekto sprendiniais galima susipažinti VĮ Valstybiniame miškotvarkos institute, Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas, tel. (8 37) 490 253, faksas (8 37) 490 233, el. paštas gustainis_a@lvmi.lt ir nuo 2015 m. lapkričio 30 d. ir VĮ Raseinių miškų urėdijoje, Norgėlų k., LT-60190 Raseinių r. sav.

Pastabas ir pasiūlymus galima teikti planavimo organizatoriui ir projekto rengėjams iki viešo svarstymo.

Viešas projekto svarstymas vyks 2015 m. gruodžio 14 d. 10 val. VĮ Raseinių miškų urėdijos salėje (Norgėlų k., Raseinių r. sav.).

Kadastriniai matavimai

Į „Geobaitas" 2015-12-07 11.00–13.00 val. atliks žemės sklypų (kad. Nr. 726500010006, 727000020037, sav. Antanas Gotautas, Stanislava Dambrauskienė, Modestas Gotautas) kadastrinius matavimus, esančių Nemaršionių k., Aleksandrų k., Paliepių sen., Raseinių r. (gretimo žemės sklypo kad. Nr. 726500010291, sav. Janė Tamošaitytė – mirusi; kad. Nr. 727000020350, sav. Ipolitas Tamošaitis, Janė Tamošaitytė – mirę).

Prašome atsiliepti naudotojus, atstovus ar paveldėtojus.

Matininkas Rimas Rasimavičius, tel. 8 684 23 230.

VALSTYBĖS ĮMONĖ
VALSTYBĖS ŽEMĖS FONDAS

ŠIAULIŲ ŽEMĖTVARKOS IR GEODEZIJOS SKYRIUS

VALSTYBĖS ĮMONĖ VALSTYBĖS ŽEMĖS FONDAS – VIENA DIDŽIAUSIŲ IR PAŽANGIAUSIŲ ĮMONIŲ LIETUVOJE, TURINČIŲ NAUJAUSIĄ IR MODERNIAUSIĄ TECHNINĘ ĮRANGĄ, GREITAI IR KOKYBIŠKAI TEIKIA ŠIAS PASLAUGAS:
- Žemės sklypų kadastrinių (geodezinių) matavimų atlikimas;
- Riboženklių atstatymas vietovėje;
- Žemės naudojimo tvarkos nustatyto plano sudarymas;
- Kitų geodezinių darbų atlikimas;
- Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymų projektų rengimas (žemės sklypų padalijimas, atidalijimas ir sujungimas, žemės sklypų formavimas esamiems pastatams eksploatuoti, žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimas);
- Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimas (ūkininko ūkio sodybos formavimas; miško įveisimo ne miško žemėje planavimas).

Dėl paslaugų užsakymo ar papildomos informacijos susisiekite su mumis tel.: (8 41) 523 585, +370 614 06 063, el. p. siauliai@vzf.lt.

Paslaugas užsakyti taip pat galite internete adresu http://www.vzf.lt/paslaugos/

VISUS SU ŽEME SUSIJUSIUS KLAUSIMUS PATIKĖKITE PROFESIONALAMS.

Nepamirškite užsiprenumeruoti „Naujo ryto" ateinančiam mėnesiui.

VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO VIEŠO SVARSTYMO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

2015 m. gruodžio 14 d.
Raseiniai

Posėdžio pirmininkas – VĮ Raseinių miškų urėdijos miškų urėdas Antanas Kilčauskas.
Posėdžio sekretorius - VĮ Raseinių miškų urėdijos vyriausiasis miškininkas Rimvydas Mikelaitis.

Darbotvarkė:

1. Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto viešas svarstymas.

DALYVAVO: Dalyvių sąrašas pridedamas.

PRISTATYTAS: Projekto autorius Artūras Gustainis savo pranešime pristatė VĮ Raseinių miškų urėdijos 2015-2024 metų vidinės miškotvarkos projektą. Kraštotvarkos skyriaus vyresnysis specialistas Giedrius Pleskevičius pristatė Gamtosauginių priemonių planą, bei Rekreacinio sutvarkymo projektą.

KALBĖJO: Viduklės girininkijos girininkas Raimondas Juzikis pareiškė abejones, dėl miškotvarkos nustatytų įvestų miško želdinių ploto ir girininkijos pamatuoto įveisimo ploto skirtumo. Šimkaičių girininkijos girininkas Robertas Šiugžda išsakė nuomonę, dėl miškotvarkos nustatyto miško atkūrimo želdiniais ir žėliniais santykio.

Buvo perskaityta doc., dr. Albino Tebėros projekto recenzija, pridedama.

NUTARTA:

1. Susirinkusieji vienbalsiai pasiūlė VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą tvirtinti.

Posėdžio pirmininkas A. Kilčauskas

Posėdžio sekretorius R. Mikelaitis

Sąrašas dalyvių, kurie dalyvavo, VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto viešajame svarstyme 2015 m. 12. 14d.

Eilės Nr	V. Pavardė	Organizacija	Pareigos	Tel. Nr. arba el. pašto adresas	Parašas
1.	D. Gustas	VĮ Raseinių mū	g-kas	8-687 87979 birbiliske@rasuredija.lt	
2.	N. Sutkevičius	VĮ Raseinių m-ja	g-kas	8-614-56188 pachtysys@rasuredija.lt	
3	V. Bulota	VĮ Raseinių m-ja	g-kas	8-616-19033 paliepiai@rasuredija.lt	
4.	A. Tolevičius	VĮ Raseinių m.	g-kas	8-687 72004 Pikeičiai@rasuredija.lt	
5.	R. Juzikis	VĮ Raseinių m-ja	g-kas	8-682 80265 vidukle@rasuredija.lt	
6.	A. Tamošaitis	VĮ Raseinių g-ja	girininkas	8-687-76599	
7.	R. Žmuidzda	VĮ Raseinių m.	vyr. girininkas	8-686-04103	
8.	A. Lileikis	VĮ Raseinių m-ja	miškų urėdas	8-698-47431	
9.	A. Masaitis	VĮ Raseinių m-ja	inžinierius	8 428 71302	
10	A. Lukšys	Kauno RAAD Raseinių sk.	vyriausiasis specialistas	86445798	
11.	V. Kilčauskas	Valstybės RP direkcija	direktorius	86425095	
12.	V. Vaičiūnas	VĮ Raseinių m-ja	g-ko pavad.	8-447-46532	
13	G. Globys	VĮ Raseinių m-ja	g-ko pav.	8-686-80407	
14	M. Lukošius	Raseinių m-ja	g-ko pav.	8-615-32016	
15	R. Bulotienė	VĮ Raseinių m-ja	g-ko pav.	8-620-78093	
16.	R. Kilčauskienė	VĮ Raseinių m-ja	ekonomistė	8-620-80740	
17.	V. Valuckas	VĮ Šilavoto m.	vyr. inžinierius	8-681-55831	
18.	A. Galaunė	VĮ UMI	direktorius	8686 11384	
19	R. Mikelaitis	Raseinių m-ja	vyr. miškininkas	8-686-12099	

Sąrašas dalyvių, kurie dalyvavo, VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto viešajame svarstyme 2015 m. 12. 14d.

Eilės Nr	V. Pavardė	Organizacija	Pareigos	Tel. Nr. arba el. pašto adresas	Parašas
14	J. Pleskevičius	LVMI	Vyresn. specialistas	8623878[illegible]3	
15	A. Gustaitis	LVMI	Projektų vadov.	86865588[illegible]	

VMI PARENGTO VĮ RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO
recenzija

Parengtas projektas skirtas VĮ Raseinių miškų urėdijos valdomų miškų tvarkymui, naudojimui ir atkūrimui 2016 – 2025 m. organizuoti. Projektas pradedamas Raseinių miškų urėdijos veiklos istorijos apžvalga, išsamia urėdijos teritorijos charakteristika, informacija apie miškų administravimo struktūrą bei miškų pasiskirstymą pagal jų nuosavybę bei funkcinę paskirtį. Apžvelgtos saugomos teritorijos, gamtosaugos ir kultūros paveldo teritorijų ypatybės.

Darbe išsamiai apibūdinti Raseinių miškų urėdijos miško išteklių rodiklių pokyčiai per pastaruosius 10 metų. Išanalizuota medynų rūšinės sudėties kaita, įvertintas miško atkūrimas bei jaunuolyno ugdymas bei kitos ūkinės priemonės.

Pagal pateiktą informaciją pastebime, kad per pastaruosius 10 metų nežymiai sumažėjus urėdijos valdomiems miško plotams, medynų plotas padidėjo 200 ha. Kirtaviečių ploto dalis nuo medynų ploto nežymiai sumažėjo. Spygliuočių medžių rūšių medynų plotas padidėjo beveik 1200 ha. Labai sumažėjo minkštųjų lapuočių plotai. Menkaverčių medynų (drebulynų ir baltalksnynų) plotas sumažėjo daugiau kaip 200 ha. Tiesa, sumažėjo ir kietųjų lapuočių medynų plotas. Nors ąžuolynų plotas padidėjo, tačiau dėl intensyvaus uosių džiūvimo, žuvo daugiau kaip 500 ha uosynų.

Praėjusio vykmečio projekte numatytos ugdomųjų kirtimų apimtys įvykdytos. Atliktų retinimų ir einamųjų kirtimų intensyvumas atitinka projekte numatytus dydžius, tačiau jaunuolynai ugdyti net daugiau kaip 4 kartus intensyviau negu buvo projektuota, tačiau darbe nėra komentaro dėl šio nuokrypio.

Pagrindiniais kirtimais iškirstas projekte numatytas plotas, tačiau iškirstas tūris sudarė 90.4 % suprojektuoto. Kaip nurodo projekto autorius, tokius rezultatus lėmė padidintos neplynųjų ir sanitarinių kirtimų apimtys.

Miško atkūrimo apimtys ženkliai didesnės už projekte numatytas. Miško žėdinimo apimtys viršijo projekte numatytas 4 %, o savaiminio miško želimo su skatinamosiomis priemonėmis plotas net beveik 2 kartus didesnis negu numatytas projekte. Želdinių būklė gera. 75,6 % želdinių būklė įvertinta kaip gera, 23,9 % – patenkinama ir tik 0,5 % – bloga bei žuvę želdiniai.

Vidutinis medynų tūris per praėjusį vykmetį padidėjo beveik 40 m^3/ha, o brandžių medynų vidutinis tūris padidėjo dar daugiau (beveik 50 m^3/ha).

Apibendrinant miško išteklių rodiklių pokyčių analizės rezultatus ir atliktų ūkinių priemonių apimtis konstatuojame, kad Raseinių miškų urėdijos miško ištekliai per pastarąjį dešimtmetį ženkliai gerėjo. **Tai lėmė kokybiško ūkininkavimo urėdijoje rezultatai.**

Ateinančiam vykmečiui projektuojamos didesnės medynų ugdymo apimtys. Planuojama metinė ugdomųjų kirtimų apimtis – 519 ha medynų, iš jų 87 ha projektuojami einamieji kirtimai. Praėjusiame vykmetyje šie kirtimai buvo projektuoti daugiau kaip 2 kartus mažesniame plote. Vertėjo plačiau pakomentuoti šių kirtimų apimčių didinimo priežastis.

Projektuojamos medynų pagrindinio kirtimo apimtys atitinka miško išteklių būklę. Didinamos 8,6 tūkst. m^3 pagrindinių kirtimų apimtys visiškai pagrįstos eksploatacinio fondo medynų rodikliais ir tikrai nepablogins urėdijos miško išteklių būklės. Visais kirtimais bus

iškertama tik po 4,6 m^3/ha likvidinės medienos, tai yra 2,2 % nuo viso medynų tūrio. **Tai reiškia, kad medienos ištekliai ir toliau didės.**

Projektuojamos miško atkūrimo darbų apimtys visiškai atitinka esamą urėdijos atkūrimo fondą. Didesniąją miško atkūrimo darbų dalį (58,2 %) sudarys miško želdinimas, o likusiąją (41,8%) – miško žėlimas. Ypač detaliai suplanuoti ąžuolynų atkūrimo ir jų plotų didinimo darbai. Numatytos miško sėklininkystės ir sodmenų auginimo darbų apimtys.

Projekte išsamiai išanalizuota ir numatytos priemonės pamiškių juostų formavimui, priešgaisrinės ir sanitarinės miškų apsaugos gerinimui, medžiojamųjų žvėrių populiacijų valdymui, biologinės įvairovės gausinimui, socialinių miškų funkcijų stiprinimui. Pagrįstai suplanuotos sausinamojo tinklo, miško kelių tiesimo, rekonstravimo, remonto darbų apimtys.

Teigiamai vertintina, tai kad projekte pateiktas skyrius „*Priemonių, kurių įgyvendinimui numatoma teikti paraiškas Europos sąjungos paramai gauti, projektavimas*". Įgyvendinant šiame skyriuje nurodomas priemones urėdija galės gauti papildomų finansinių išteklių svarbiems miškininkystės darbams atlikti.

Apibendrinant galima teigti, kad parengtas projektas sudaro geras prielaidas miško išteklių išsaugojimui ir jų gausinimui, miškų produktyvumo didinimui, auginamos medienos kokybės gerinimui, miško ūkio efektyvumo didinimui, miškų ekosistemų tvarumo užtikrinimui, biologinės įvairovės gerinimui, visuomenės reikmių, susijusių su miškais, tenkinimui. Projekte nustatytos miško naudojimo, atkūrimo ir kitų miško tvarkymo darbų apimtys atitinka visuotinai pripažintiems tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principams ir parengtiems miškų tvarkymo normatyvams. Atsižvelgdamas į tai **siūlau VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą tvirtinti.**

Recenzentas
Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos
kolegijos direktorius doc., dr. A. Tebėra

2015 m. gruodžio 11 d.

GAUTA
2016 m. 01 mėn. 04 d.
Nr. 9-01

p. Gastainienė
vadovaujantis
2016.01.04

DUBYSOS REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Jurbarko g. 35, 60177 Raseiniai, tel./faks. (8 428) 70330, el.p. dubysosrp@raseiniai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288642280.

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui prie Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos

2016-01-04 Nr. (6.3)-S- 001

Į 2015-12-30 Nr. S-982

DĖL IŠVADOS

Dubysos regioninio parko direkcija išnagrinėjo Jūsų prašymą ir pritaria VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektui ir jo sprendiniams.

Direktorius Vygantas Kilčauskas

V. Greičius, (8428) 70330

GAUTA
2016 m. 01 mėn. 14 d.
Nr. 9-64

p. Gustaitienė
p. Dačiuginė
vadovaujiš
2016.01.14

VIEŠVILĖS VALSTYBINIO GAMTINIO REZERVATO DIREKCIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Eičių k., LT-73146 Tauragės r.,
tel. (8 446) 41445, faks. (8 446) 41514, el. p. vies.rez@takas.lt http://www.viesvile.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188739312

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui

2016-01-13 Nr. D2-10
Į 2015-12-30 Nr. S-978

DĖL VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO DERINIMO

Išvada dėl vidinės miškotvarkos projektų, parengtų VĮ Jurbarko miškų urėdijos ir VĮ Raseinių miškų urėdijos valdomiems miškams

Parengti VĮ Jurbarko miškų urėdijos ir VĮ Raseinių miškų urėdijos (toliau - Urėdijos) valdomų miškų vidinės miškotvarkos projektai (toliau - Projektai) iš esmės neprieštarauja saugomų teritorijų, kurių priežiūros kontrolę vykdo Viešvilės VGR direkcija, nustatytiems režimo reikalavimams. Deriname Projektą su šiomis pastabomis:

1. Gamtosauginių priemonių plano 4 skyriuje nėra tinkamai formuluojamas Jurbarko miškų urėdijos įsipareigojimas dėl paliekamų natūraliai raidai miškų. Urėdija neadministruoja Viešvilės VGR miškų, todėl negali būti įsipareigojusi jų nekirsti. Reikalinga atskirti Urėdijos įsipareigojimų dalį nuo besiribojančio Rezervato miškų, kurių plotas gali būti pridedamas siekiant atitikti sertifikavimo reikalavimus. Viešvilės VGR plotas Jurbarko rajono ribose užima 670 ha. Neaišku iš kur paimtas 746 ha rezervatinio miško plotas.
2. Gamtosauginių priemonių plane nėra akcentuojami saugomų objektų poreikiai Natura 2000 teritorijose pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus, patvirtintus LR Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 (aktuali redakcija 2011 m. gegužės 25 d. nutarimas Nr. 614). Į natūralių buveinių poreikius jų apsaugai skirtose teritorijose Projekte yra atsižvelgta, tačiau nepakankamai atsižvelgta į atskirų rūšių poreikius. 5 lentelėje pateikiamai nepilni BAST "Viešvilės aukštupio pelkynas" ir Nemono slėnis ties Kalveliais" tikslinių saugomų vertybių sąrašai. Buveinių apsaugai svarbiose teritorijose „Karšuvos giria“, „Laukesa I“ ir „Viešvilės aukštupio pelkynas“ tarp eilės tikslinių saugomų natūralių buveinių ir rūšių yra įrašytas šneiderio kirmvabalis (*Boros schneideri*). Pagal minėtų nuostatų I priedo 59 punktą šios rūšies buveinėse yra skatinama palikti neiškirstas džiūvančias ir sausas su žieve pušis bei 1 ha plyno kirtimo palikti ne mažiau 8-10 sausų su žieve pušų ir ne mažiau kaip 4-5 fizinio poveikio susilpnintas pušis. Kadangi nuostatuose nėra detalizuojamas medynų amžius ir augavietės, o patys apsaugos reikalavimai yra rekomendaciniai, jų taikymas priklauso nuo konkrečios situacijos ir rūšies populiacijos būklės (žr. nuostatų 10 punktą). Tiksli šneiderio kirmvabalio buveinių inventorizacija nėra atlikta, todėl tenka remtis atskirais stebėjimais. Remiantis mūsų turimais duomenimis apie populiacijos būklę, minėtus reikalavimus reikalinga taikyti vyresniuose kaip 60 metų pušynuose, Nb, Nc ir Ub augavietėse. Nesant pakankamai sausų su žieve pušų, kirtavietėse turi būti paliekamas atitinkamas papildomas kiekis nusilpusių

gyvų medžių. Šie režimo reikalavimai turi atsispindėti Gamtosauginių priemonių plane ir girininkijų žiniaraščiuose.

3. Gamtosauginių priemonių plano 4 priede saugomų rūšių žiniaraščiuose nėra pakankamos informacijos bei yra netikslumų nurodant rekomenduojamas apsaugos priemones. Siekiant užtikrinti radimviečių apsaugą turi būti papildomai konsultuojamasi su specialistais arba remiamasi specialia literatūra.

Direktorius Algis Butleris

Originalas paštu nebus siunčiamas

V. Uselis (8 446) 41445

GAUTA
2016 m. 01 mėn. 15 d.
Nr. 9-72

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
TAURAGĖS SKYRIUS

p. Džiaugienė
p. Dichtelienė
p. Pivoriūnai
p. Gaubienė
vadovaujantis

VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto direktoriui

2016-01-08 Nr. (1.29-T)2T- 1
Į 2015-12-30 Nr. S-977

2016.01.15

DĖL MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ DERINIMO

Susipažinę su Tauragės, Raseinių, Šilutės ir Jurbarko miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektais, pakoreguotais pagal Kultūros paveldo departamento Tauragės skyriaus pateiktas pastabas, jiems pritariame.

Vedėjas Vidas Narbutas

S. Neverovas, (8 446) 6 14 74, sergejus@heritage.lt

euras.lt

GAUTA
2016 m. 02 mėn. 03 d.
Nr. 9-154

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS KAUNO SKYRIUS

LR Aplinkos ministerijos
VĮ Valstybinis miškotvarkos institutui
Pramonės pr. 11A, LT-51327 Kaunas
tel. 8 37 490222, faks. 8 37 490233

2016-01-26 Nr. (1.29.-K)2K-83
Į 2015-12-31 Nr. S-987

P. Gustajienė
(adresantė)
2016-02-03

DĖL RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO DERINIMO

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno skyrius išnagrinėjo Jūsų 2015-12-31 prašymą Nr. S-987 „Dėl išvados“ bei parengtą VĮ Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą. Parengtą projektą deriname su pastaba: Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, parengtais vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Numatant miškų ūkio bei rekreacinės infrastruktūros planavimo darbus kultūros paveldo objektų teritorijoje, būtina rengti atskirą projektinę dokumentaciją pagal išduotus, individualius, specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, ją derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno skyrium. Derinimo data – 2016-01-26, derinimo Nr. 16-D-01R.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas LR Viešojo administravimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. 60-1945; Žin., 2006, Nr. 77-2975) 36 str. nustatyta tvarka.

Šį raštą parengė ir, esant klausimams Jums suteiks reikiamą informaciją Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinio padalinio vyr. specialistė Laura Palaimienė, tel. 8-37 205883, paštas: l.palaimiene@heritage.lt.

Vedėjas Svaigedas Stoškus

Vyr. specialistė Laura Palaimienė, tel. 8 37 20 58 83, el. paštas: l.palaimiene@heritage.lt

GAUTA
2016 m. 02 mėn. 26 d.
Nr. S-254

p. Džiaugienei
p. Dičkaliui
p. Pivoriūnui
p. Gustaičiui
vadovaudi

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui
Pramonės pr., 11 A
Kaunas 51327

2016-02-25 Nr. R2-230 2016.02.26
Į 2016-01-29 Nr. S-64

DĖL VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ DERINIMO

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 17 d. įsakymo Nr. D1-945 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. D1-406 „Dėl miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo" Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių III skyriaus 21 punktu, deriname Jūsų parengtus VĮ Tauragės, Jurbarko, Raseinių ir Šilutės miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektus 2016-2025 metų laikotarpiui.

Vidinės miškotvarkos projektus galima teikti Aplinkos ministerijai tvirtinti.

Direktorius Paulius Zolubas

T. Ablačinskij, tel. 8 693 27 554, t.ablacinskij@amvmt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS ĮMONIŲ JURBARKO, RASEINIŲ, ŠILUTĖS IR TAURAGĖS MIŠKŲ URĖDIJŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ PATVIRTINIMO

2016 m. kalendžio 12 d. Nr. D1-254
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 22 punktu:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. valstybės įmonės Jurbarko miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.2. valstybės įmonės Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.3. valstybės įmonės Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.4. valstybės įmonės Tauragės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą.

2. N u s t a t a u , kad:

2.1. šis įsakymas be priedų skelbiamas Teisės aktų registre;

2.2. šiuo įsakymu patvirtinti vidinės miškotvarkos projektai galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.;

2.3. valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektų originalai saugomi Aplinkos ministerijos Miškų departamento Miškotvarkos ir miško išteklių skyriuje A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius.

Aplinkos ministras Kęstutis Trečiokas